

B
BIBLIOTECA POLIROM

Philippa Gregory

ANNA • BOLEINA

ANG • REGINA

Surorile Boleyn

POLIROM

PROZĂ XXI

**Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată
de Bogdan-Alexandru Stănescu.**

PHILIPPA GREGORY: *The Other Boleyn Girl*

Copyright © Philippa Gregory Ltd. 2001

First published in Great Britain by HarperCollins Publishers 2001

© 2008 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4, P.O. Box 266, 700506

București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, P.O. Box 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

GREGORY, PHILIPPA

Surorile Boleyn / Philippa Gregory;

trad. de Anacaona Mîndrilă-Sonetto – Iași: Polirom, 2008

ISBN 978-973-46-1143-0

I. Mîndrilă-Sonetto, Anacaona (trad.)

821.111-31=135.1

Printed in ROMANIA

Philippa Gregory

Surorile Boleyn

Traducere de Anacaona Mîndrilă-Sonetto

POLIROM
2008

Philippa Gregory s-a născut în 1954 în Kenya, dar, la vârsta de doi ani, s-a mutat în Anglia împreună cu familia. A absolvit secția de istorie a Universității din Sussex și și-a luat doctoratul în literatura secolului al XVIII-lea la Universitatea din Edinburgh. A lucrat o vreme ca jurnalist și producător la radio BBC, însă pasiunea pentru istorie și literatură au îndemnat-o să se dedice scrisului. Romanele sale istorice – *Windeacre* (1987), *The Favoured Child* (1989), *Meridon* (1990), *A Respectable Trade* (1992), *The Wise Woman* (2002), *The Queen's Fool* (2003), *The Virgin's Lover* (2004), *The Constant Princess* (2005), *The Boleyn Inheritance* (2006), *The Other Queen* (2008) – s-au bucurat de un succes răsunător în întreaga lume, unele dintre ele fiind adaptate pentru televiziune.

Distins cu premiul *Parker Romantic Novel of the Year* (2002) și cu premiul *Romantic Times* pentru biografie ficțională, romanul *Surorile Boleyn* (2001) descrie rivalitatea dintre Mary și Anne Boleyn și lupta lor pentru dragostea și favorurile regelui Henric al VIII-lea. La paisprezece ani, Mary atrage atenția regelui și, deși căsătorită cu Sir William Carey, este constrânsă de familie, pentru care ea și Anne nu sunt decât niște pionieri în jocul puterii, să devină amanta acestuia. Legătura lor durează câțiva ani, timp în care Mary îi dăruiește lui Henric, măcinat de gândul că va muri fără moștenitori, un băiat și o fată. Curând însă, ambițioasa Anne reușește să intre în grațiile regelui și să-l convingă să o repudieze pe Caterina de Aragon și să o ia pe ea de soție, în ciuda împotrivirii Bisericii. Neputința de a-i dăruia regelui un moștenitor, legăturile incestuoase și adultere și intrigile sale o vor sorti în cele din urmă eșafodului, dar sora ei mai tânără, din perspectiva căreia este povestită întreaga acțiune a cărții, se bucură de șansa unei vieți noi, departe de strălucirea și primejdiile curții regale. Romanul a fost ecranizat de studiourile Miramax, într-o producție ce îi are drept protagoniști pe Scarlett Johansson, Natalie Portman și Eric Bana.

Pentru Anthony

Primăvara anului 1521

Auzeam răpăitul înfundat al tobelor, dar nu vedeam nimic în afară de șireturile corsajului doamnei care stătea în fața mea, împiedicându-mă să zăresc eșafodul. Mă aflu la curtea aceea de mai bine de un an și luasem parte la sute de festivități, dar niciodată la una asemănătoare.

Dacă făceam un pas mic în lateral și întindeam gâtul, îl puteam vedea pe condamnat, însoțit de preotul său, mergând încet de la Turn spre pajiștea unde-l aștepta platforma de lemn, cu butucul așezat în mijloc și călăul îmbrăcat în cămașă cu mâneci scurte și glugă neagră pe cap, întru totul pregătit să-și facă treaba. Părea mai curând o piesă-mască¹ decât un eveniment real, priveam ca și cum ar fi fost un prilej de distracție la curte. Regele, așezat pe tron, părea să fie cu mintea în altă parte, de parcă ar fi repetat în gând discursul de grațiere. În spatele lui stăteau William Carey, bărbatul cu care eram căsătorită de un an, fratele meu, George, și tatăl meu, sir Thomas Boleyn, toți cu un aer grav. Mi-am mișcat degetele de la picioare în condurii de mătase, dorindu-mi ca regele să se grăbească să acorde clemență, ca să putem merge cu toții să luăm micul dejun. Aveam doar treisprezece ani și mi-era mereu foame.

Departe, pe eșafod, ducele de Buckinghamshire își scoase haina groasă. Eram rude suficient de apropiate ca să-l numesc unchi. Venise la nunta mea și-mi dăruise o brățară poleită cu aur. Tata îmi spusese că-l ofensase pe rege în fel de fel de

---

1. Mod complex de distracție la curtea regală a Angliei în secolele al XVI-lea și al XVII-lea, care combina pantomima, dialogul, cântecele, muzica instrumentală, dansul și unele efecte mecanice. (n. t.)

chipuri: prin vene îi curgea sânge regesc și avea o suită mult prea mare de oameni înarmați pentru liniștea unui rege care nu era încă întru totul sigur pe tronul său; însă, și asta era cel mai rău, se spunea că ar fi făcut afirmația că regele nu are un fiu și moștenitor în clipa de față, nu poate avea un fiu și moștenitor și, foarte probabil, avea să moară fără un fiu care să-i urmeze la tron.

Un astfel de gând nu trebuie rostit cu voce tare. Regele, curtenii și toată țara știau că regina trebuia să dea naștere unui fiu, iar asta curând. A sugera altceva însemna să faci primul pas pe drumul ce ducea spre treptele de lemn ale eșafodului, pe care le urca acum ducele, unchiul meu, cu pas ferm și netemător. Un bun curtean nu vorbește niciodată despre lucruri neplăcute. Viața la curte trebuie să fie mereu veselă.

Unchiul Stafford se apropie de partea din față a eșafodului ca să rostească ultimele sale cuvinte. Eram mult prea departe ca să aud ceva și, oricum, îl urmăream pe rege, așteptând momentul în care avea să pășească în față și să-i ofere grațierea regală. Bărbatul care stătea pe eșafod, în lumina începutului dimineții, îi fusese regelui partener de tenis, rival în turnire, tovarăș la sute de petreceri cu băutură și jocuri de noroc, fuseseră prieteni încă de când regele era doar un copilandru. Regele voia să-i dea o lecție, o lecție de neuitat, în public, după care avea să-l ierte și puteam să mergem cu toții la micul dejun.

Ducele, o mică siluetă îndepărtată, se întoarse către confesorul său. Plecă ușor capul pentru a fi binecuvântat, sărută rozariul, apoi îngenunche în fața butucului și-l cuprinse cu mâinile. Mă întrebam cum e să-ți lipești obrazul de lemnul neted, ceruit, să simți vântul cald venind dinspre fluviu, să auzi deasupra ta țipătul pescărușilor. Chiar știind că totul era doar o piesă-mască și nu realitatea, trebuia să fie foarte ciudat pentru unchiul meu să pună capul pe butuc și să simtă că-n spatele lui stă călăul.

Călăul ridică securea. M-am uitat la rege. Își amâna foarte mult intervenția. Am aruncat încă o privire spre eșafod. Unchiul, cu capul pe butuc, desfăcu larg brațele – semnal ce spunea că securea putea să cadă. M-am uitat iar la rege – acum chiar că trebuia să se ridice în picioare. Dar rămase așezat, cu o expresie mohorâtă pe fața chipeșă. Pe când mă

uitam la el, se auzi din nou răpăitul tobelor, amuțit brusc, și apoi zgomotul înfundat al securii, o dată, încă o dată și apoi a treia oară: un sunet la fel de domestic precum cel al despicatului lemnului. Am văzut, fără să-mi vină să cred, capul unchiului căzând pe paie și un val de sânge roșu-aprins țâșnind din gâtul ca un ciot. Călăul cu glugă neagră puse deoparte securea mare, pătată de sânge, și ridică apoi capul, prinzându-l de părul des și cârlionțat, ca să putem vedea cu toții obiectul acela bizar, ca o mască: negru de la frunte până la nas din cauza legăturii de pânză și cu dinții dezveliți într-un ultim rânjet sfidător.

Regele s-a ridicat încet, iar eu mi-am spus copilărește: „Dumnezeule mare, cât de stânjenitor o să fie! A amânat prea mult. Totul a mers anapoda. A uitat să vorbească la timp!“.

Dar mă înșelam. Nu amânase prea mult, nu uitase. Voise ca unchiul să moară în fața curții, pentru ca toți să știe că exista un singur rege, iar acela era Henric. Nu putea să existe decât un singur rege, iar acela era Henric. Și acestui rege urma să i se nască în curând un fiu – iar simpla sugestie că avea să fie altfel însemna o moarte rușinoasă.

Curtea se întoarse în tăcere la palatul Westminster în trei barje purtate de vâsle în susul fluviului. Oamenii de pe mal își scoaseră pălăriile și îngenuncheară când șlepul regal trecu rapid pe lângă ei, cu flamurile fluturând, lăsându-i să întrezărească ici-colo veșminte bogate. Mă aflu în a doua barjă – barja reginei – împreună cu doamnele de la curte. Mama stătea lângă mine. Într-un moment de rar interes, îmi aruncă o privire și remarcă:

— Ești foarte palidă, Mary, ți-e rău?

— Nu credeam că va fi executat, am spus. Credeam că regele îl va grația.

Mama se aplecă spre mine, așa încât să ajungă cu gura la urechea mea și nimeni să nu ne poată auzi printre scârțăiturile bărcii și răpăitul tobelor vâslașilor.

— Atunci ești o neghioabă, zise ea repezit. Ești o neghioabă că ai spus ce-ai spus. Privește și învață, Mary! La curte nu e loc de greșeli.

Primăvara anului 1522

— Măine voi pleca în Franța și o voi aduce acasă pe sora ta, Anne, mi-a spus tata pe treptele palatului Westminster. Se întoarce în Anglia, așa că trebuie să aibă locul ei la curtea reginei Maria Tudor.

— Credeam că va rămâne în Franța, am zis. Credeam că se va mărita cu un conte francez sau cu altcineva.

A clătinat din cap.

— Avem alte planuri pentru ea.

Știam că n-are nici un rost să întreb ce planuri aveau. Trebuia să aștept și să aflu. Cea mai mare groază pe care o simțeam era că îi vor aranja o căsătorie mai bună decât a mea, că pentru tot restul vieții va păși în fața mea, iar eu voi fi silită să-i urmez poalele rochiei.

— Șterge-ți de pe față expresia asta acră! mi-a spus tata cu asprime.

I-am aruncat pe dată zâmbetul meu de curteană și am răspuns cu supunere:

— Sigur, tată.

A încuviințat din cap, iar eu am făcut o plecăciune adâncă la plecarea sa. M-am ridicat și m-am îndreptat agale spre odaia de culcare a soțului meu. Pe perete era o oglindă mică, m-am oprit în fața ei și mi-am privit îndelung propria imagine reflectată.

— Totul va fi bine, mi-am șoptit. Sunt o Boleyn, asta nu e puțin lucru, iar mama a fost născută Howard, una dintre cele mai mărețe familii din țară. Sunt o Howard, o Boleyn.

Mi-am mușcat buza.

— Dar la fel e și ea.

Am zâmbit cu zâmbetul meu van de curteană, iar chipul frumos din oglindă mi-a zâmbit la rândul lui.

— Sunt cea mai mică dintre fetele Boleyn, dar nu cea din urmă. Sunt soția lui William Carey, un bărbat aflat foarte sus în grațiile regelui. Sunt cea mai tânără din suita reginei și preferata ei. Nimeni nu-mi poate lua asta. Nici măcar ea.

Furtunile de primăvară i-au întârziat pe Anne și pe tata, iar eu m-am trezit sperând copilărește că vasul lor se va scufunda și că ea va muri. Ideea morții ei a făcut să-mi treacă prin inimă un fior derutant de durere sinceră amestecată cu bucurie. Lumea nu putea exista fără Anne, dar totodată lumea nu era suficient de mare pentru noi amândouă.

Oricum, a ajuns vie și nevătămată. L-am văzut pe tata venind împreună cu ea de la docul regal spre palat, pe aleile pietruite. Chiar și de la fereastra aflată la primul etaj puteam vedea legănarea rochiei sale și croiala stilată a mantiei și pentru o clipă m-a cuprins o invidie pură uitându-mă cum se unduiește pe lângă ea. Am așteptat până când n-am mai zărit-o, apoi m-am grăbit să-mi iau locul în sala de primire a reginei.

Plănuiam să mă vadă pentru prima oară absolut în largul meu în odăile cu tapiserii bogate ale reginei și să mă ridic s-o întâmpin cu un aer foarte matur și plin de grație. Dar când s-au deschis ușile și a intrat, m-a copleșit un val de bucurie subită și m-am trezit strigând „Anne!” și alergând spre ea cu fusta unduind. Iar Anne, care intrase cu capul sus, uitându-se în toate părțile cu ochii ei negri și aroganți, a încetat brusc să mai fie o tânără mare lady de cincisprezece ani și a desfăcut larg brațele.

— Ești mai înaltă, a spus cu răsufierea întretăiată, ținându-mă strâns îmbrățișată și lipindu-și obrazul de al meu.

— Am tocuri *foarte* înalte.

Am tras în piept mirosul ei familiar: săpun și apă de trandafiri ridicându-se din pielea ei caldă, levănțică – din haine.

— Ești bine?

— Da. Tu?

— *Bien sûr!* Cum e? Măritișul?

— Nu prea rău. Haine frumoase.

— Dar el?

— Extraordinar. Tot timpul împreună cu regele, foarte sus în grațiile lui.

— Ați făcut-o?

— Da, acum o veșnicie.

— A durut?

— Foarte tare.

S-a tras înapoi ca să-mi descifreze expresia feței.

— Nu prea tare, m-am corectat. Încearcă să fie blând. Îmi dă întotdeauna vin. Dar, la drept vorbind, totul e foarte neplăcut.

Încruntarea ei s-a topit și s-a pus pe chicotit. Ochii îi jucau în cap.

— În ce privință e neplăcut?

— Urinează la oală, chiar acolo, sub ochii mei!

A izbucnit într-un hohot de râs vulcanic.

— Ei, nu!

— Fetelor, gata! a spus tata, ivindu-se din spatele lui Anne. Mary, du-o pe Anne și prezintă-i-o reginei.

M-am întors pe dată și am condus-o printre numeroasele doamne din suită spre locul unde ședea regina, foarte dreaptă, în jilțul de lângă foc.

— E severă, am avertizat-o pe Anne. Nu e ca-n Franța.

Caterina de Aragon a măsurat-o pe Anne cu o privire limpede a ochilor ei albaștri și m-am simțit o clipă cuprinsă de teama că o va prefera pe sora mea în locul meu.

Anne i-a făcut reginei o reverență franțuzească perfectă și s-a ridicat apoi cu aerul că palatul îi aparține. A vorbit cu o voce vibrând de accentul ei seducător și fiecare gest al său arăta că a fost deprins la curtea franceză. Am remarcat bucuroasă reacția glacială a reginei față de manierele stilate ale lui Anne. Mi-am tras sora spre o banchetă aflată lângă fereastră.

— Îi urăște pe francezi, i-am spus. Dacă o ții tot așa, n-o să te vrea niciodată în preajma ei.

Anne a ridicat din umeri.

— Francezii sunt cei mai la modă. Indiferent dacă îi plac sau nu. Ce altceva?

— Stilul spaniol? am propus. Dacă trebuie neapărat să te prefaci a fi altceva decât ești.

Anne a pufnit în râs.

— Și să port bonetele alea! Regina arată de parcă i-ar fi trântit cineva un acoperiș pe cap!

— Ssst! am șoptit dezaprobat. E o femeie frumoasă. Cea mai de soi regină din Europa.

— E o femeie bătrână, a zis Anne cu cruzime. Se îmbracă întocmai ca o bătrână, în cele mai urâte haine din Europa, din cea mai stupidă țară din Europa. Noi nu dăm doi bani pe spanioli.

— Care „noi“? am întrebat-o cu răceală. Doar nu englezii?

— *Les Français!* a răspuns pe un ton enervant. *Bien sûr!* Acum sunt cu totul franțuzoaică.

— Ești născută în Anglia, la fel ca George și ca mine, am spus sec. Iar eu am fost crescută la curtea franceză, la fel ca tine. De ce trebuie să te prefaci mereu că ești altfel decât ceilalți?

— Pentru că fiecare trebuie să facă ceva.

— Cum adică?

— Fiecare femeie trebuie să aibă un lucru care să o scoată în evidență, să capteze privirile, să o facă să devină centrul atenției. Eu voi fi franțuzoaică.

— Așadar, te prefaci a fi ceva ce nu ești, am spus dezaprobat.

Mi-a zâmbit larg și ochii ei negri m-au măsurat așa cum numai Anne putea s-o facă.

— Nu mă prefac nici mai mult, nici mai puțin decât tine, a zis calm. Surioara mea, surioara mea blondă, surioara mea dulce ca laptele și mierea.

Am privit-o. Ochii mei albaștri au întâlnit ochii ei negri și mi-am dat seama că zâmbeam cu zâmbetul ei, că Anne e oglinda mea întunecată.

— A, asta... am răspuns, refuzând în continuare să recunosc lovitura. Asta...

— Exact! Eu voi fi brună, franțuzoaică, modernă și dificilă, iar tu vei fi dulce, deschisă, englezoaică și blondă. Ce pereche vom face! Care bărbat ne-ar putea rezista?

Am râs. Anne reușea întotdeauna să mă facă să râd. M-am uitat afară prin ochiurile ferestrei, despărțite prin vergele subțiri de plumb și am văzut alaiul de vânătoare al regelui îndreptându-se spre curtea grajdurilor.

— Vine regele? m-a întrebat Anne. E la fel de chipeș precum se spune?

— E minunat. Zău că da. Dansează și călărește și... o, nici nu pot să-ți spun!

— Va veni aici, acum?

— Probabil că da. Vine întotdeauna s-o vadă.

Anne a privit cu un aer disprețuitor către locul unde ședea regina, cosând împreună cu doamnele ei.

— Nu văd de ce.

— Pentru că o iubește, am spus. E o minunată poveste de dragoste. Ea era căsătorită cu fratele lui, care a murit foarte tânăr, și după moartea lui nu știa ce să facă sau unde să se ducă, iar el a luat-o de soție și a făcut-o regină... E o poveste minunată, iar el o iubește și acum.

Anne a ridicat o sprânceană perfect arcuită și s-a uitat prin cameră. Toate doamnele de companie auziseră zgomotul făcut de alaiul de vânătoare întors la palat, așa că-și răsfi-raseră poalele rochiilor și se mutaseră pe scaune astfel încât să alcătuiască un mic tablou. Ușa s-a deschis larg și regele Henric s-a ivit în prag, râzând cu veselie zgomotoasă a unui tânăr mulțumit.

— Am venit să vă fac o surpriză și v-am prins pe toate nepregătite!

Regina a tresărit.

— Ce uimite suntem! a spus cu căldură. Și ce încântate!

Însoțitorii și prietenii regelui și-au urmat stăpânul în încăpere. Primul a intrat fratele meu, George. S-a oprit o clipă în prag când a văzut-o pe Anne, dar n-a lăsat bucuria să se oglindească pe chipul său atrăgător de curtean. S-a înclinat adânc spre mâna reginei, atingând-o cu răsufierea.

— Maiestate! Am stat toată dimineața în soare, dar abia acum sunt năucit!

Ea a zâmbit – un zâmbet reținut, politicos –, privind spre capul lui plecat, cu păr negru și creț.

— Îți poți saluta sora.

— Mary e aici? a întrebat George cu indiferență, de parcă nu ne-ar fi văzut pe amândouă.

— Cealaltă soră, Anne, l-a corectat regina.

Un mic gest al mâinii ei încărcate de inele ne-a indicat, lui Anne și mie, că trebuie să ne apropiem. George ne-a făcut o reverență, fără să se îndepărteze de locul de cinste de lângă tron.

— S-a schimbat mult? l-a întrebat regina.

George a zâmbit.

— Sper că se va schimba mai mult având în fața ochilor un model ca Înălțimea Voastră.

Regina a râs ușor.

— Foarte drăguț din partea dumitale să spui asta, a zis ea pe un ton laudativ și i-a făcut semn să se apropie de noi.

— Bună ziua, frumoasă domniță, a salutat-o George pe Anne. Bună ziua, frumoasă doamnă, mi s-a adresat mie.

Anne l-a privit pe sub genele negre.

— Aș vrea să te pot îmbrățișa!

— Ieșim cât de curând putem, a hotărât George. Arăți bine, Annamaria.

— Mă simt bine. Dar tu?

— Mai bine ca oricând.

— Cum e soțul micuței Mary? a întrebat ea curioasă, privind-l pe William, care a intrat și s-a aplecat asupra mâinii reginei.

— E stră-strănepotul celui de-al treilea conte de Somerset și e foarte bine văzut de rege.

George i-a oferit singurele informații importante: legăturile familiale și apropierea față de tron.

— Mary s-a descurcat bine. Știi, Anne, că ai fost adusă acasă pentru a te căsători?

— Tata n-a spus cu cine.

— Cred că vei ajunge o Ormonde, a spus George.

— Contesă! a exclamat Anne zâmbindu-mi triumfător.

— Doar că irlandeză, am replicat pe dată.

Soțul meu s-a îndepărtat de jilțul reginei, ne-a zărit și a ridicat din sprânceană drept răspuns la privirea fixă, intensă și provocatoare a lui Anne. Regele s-a așezat lângă regină și a privit în jur.

— Sora dragei mele Mary Carey a venit să ni se alăture, l-a anunțat regina. Iat-o pe Anne Boleyn.

— Sora lui George? a întrebat regele.

— Da, Maiestate, a spus fratele meu înclinându-se.

Regele i-a zâmbit lui Anne. Ea i-a făcut o reverență, fără să îndoiaie genunchii, ca o căldare coborâtă în fântână, cu capul sus și un mic surâs provocator. Regele n-a fost impresionat, îi plăceau femeile ușor de cucerit, femeile zâmbitoare, nu cele care-l fixau cu o privire întunecată și provocatoare.

— Te bucuri că ești din nou împreună cu sora ta? m-a întrebat el.

I-am făcut o reverență adâncă, după care m-am ridicat puțin îmbujorată.

— Desigur, Maiestate, am spus suav. Care fată n-ar tânji după tovărășia unei surori ca Anne?

Asta l-a făcut să se încrunte o clipă. Prefera umorul obscen al bărbaților ironiei înțepătoare a femeilor. Și-a mutat privirea de la mine la expresia întru câtva uimită de pe fața lui Anne, apoi a priceput gluma, a râs tare, a pocnit din degete și a întins mâna spre mine.

— Nu-ți face griji, draga mea, a zis. Nimeni nu poate pune în umbră mireasa în primii ani de fericire conjugală. Și atât Carey, cât și eu avem o preferință pentru femeile blonde.

Toată lumea a râs auzind asta, mai ales Anne, care era brunetă, și regina, al cărei păr roșcat-aprins se decolorase, devenind în parte șaten, în parte cărunț. Ar fi fost neghioabe să răspundă la galanteria regelui altfel decât cu un râs sănătos. Am râs și eu, dar cu mai multă bucurie în suflet decât ele, așa zice.

Muzicienii au atacat un acord introductiv, iar Henric m-a tras spre el și mi-a spus pe un ton aprobator:

— Ești o fată frumoasă foc. Carey îmi spune că-i plac atât de mult miresele tinere, încât toată viața n-o să se mai culce decât cu fecioare de doisprezece ani.

Cu greu mi-am păstrat bărbia sus și zâmbetul pe buze. Ne-am rotit în dans, iar regele mi-a zâmbit.

— E un bărbat norocos, a zis binevoitor.

— E norocos că se bucură de favorurile Înălțimii Voastre, am spus, încercând cu stângăcie să-mi croiesc drum spre un compliment.

— E mai norocos că se bucură de-ale tale, așa zice! a exclamat cu un hohot subit de râs tunător.

Apoi m-a purtat mai departe în dans. Am trecut rotindu-mă pe lângă șirul de dansatori și am văzut scurta privire aprobatoare a fratelui meu și încă un lucru, mai plăcut: ochii plini de invidie ai lui Anne când regele Angliei a trecut pe lângă ea strângându-mă în brațe.

Anne a intrat în rutina curții englezești, așteptându-și nunta. Încă nu-și cunoscuse viitorul soț, iar disputele privind zestrea și titlurile de proprietate păreau că vor continua la nesfârșit.

Nici măcar influența cardinalului Wolsey, care pândea o bucă-țică din plăcinta asta, la fel ca din toate celelalte din cuptorul Angliei, n-a reușit să grăbească lucrurile. Între timp, Anne flirta cu eleganța unei franțuzoaice, o sluja pe sora regelui cu o grație nepăsătoare și petrecea zilnic ore întregi bârfind, călărind și jucând jocuri cu George și cu mine. Aveam gusturi asemănătoare și nu ne despărțeau prea mulți ani; eu eram mezină, având doar paisprezece ani, față de cei cincisprezece ai lui Anne și cei nouăsprezece ai lui George. Ne lega cea mai apropiată rudenie și totuși eram aproape străini. Mă aflam la curtea Franței, cu Anne, în timp ce George își deprindea meseria de curtean în Anglia. Acum, din nou împreună, am devenit cunoscuți la curte drept cei trei Boleyn, cei trei încântători Boleyn, iar regele se uita deseori în jur când se afla în odăile sale particulare și striga să vină cei trei Boleyn. Atunci un slujitor era trimis în fugă de la un capăt la celălalt al palatului ca să ne aducă.

Principala noastră sarcină în viață era să aducem un plus de veselie numeroaselor distracții ale regelui: turnire, tenis, călărie, vânătoare cu câini, vânătoare cu șoimi, dans. Îi plăcea să trăiască într-un continuu tumult al trăirilor intense și era de datoria noastră să ne asigurăm că nu se plictisește nicio dată. Dar câteodată, foarte rar, în orele liniștite dinaintea cinei sau dacă ploua și nu putea să vâneze, regele se îndrepta spre apartamentele reginei, iar ea lăsa cusutul sau cartea și ne trimitea de-acolo fără o vorbă.

Dacă rămâneam puțin în urmă, o vedeam uneori zâmbindu-i într-un fel în care nu zâmbea nimănui altcuiva, nici măcar prințesei Maria, fiica ei. Iar odată, când am intrat fără să-mi dau seama că regele se află acolo, l-am găsit așezat la picioarele sale, ca un amant, cu capul dat pe spate, odihnindu-se în poala ei, iar ea îi mângâia buclele roșcate cu reflexe aurii de pe frunte și le răsucea pe degete, unde luceau la fel de tare ca inelele pe care i le dăruise el pe vremea când era o tânără prințesă, cu părul la fel de strălucitor ca al lui, și când se căsătorise cu ea, în ciuda sfaturilor tuturor.

M-am strecurat afară din încăpere în vârful picioarelor, fără ca ei să mă vadă. Li se întâmpla atât de rar să rămână singuri, încât nu voiam să fiu eu cea care să destrame vraja. M-am dus s-o caut pe Anne. Se plimba cu George prin grădina

înghețată, cu câțiva fulgi de zăpadă topiți în palmă și mantia strâns înfășurată în jurul trupului.

— Regele e cu regina, am spus când am ajuns lângă ei. Singuri.

Anne a ridicat din sprânceană și a întrebat curioasă:

— În pat?

Am roșit.

— Bineînțeles că nu, e două după-amiaza!

Anne mi-a zâmbit.

— Trebuie să fii o soție fericită, dacă crezi că nu te poți băga în așternut înainte să se înnopteze.

George mi-a oferit celălalt braț și a răspuns în locul meu:

— E o soție fericită. William i-a mărturisit regelui că n-a cunoscut niciodată o fată mai dulce ca ea. Dar ce făceau, Mary?

— Stăteau pur și simplu împreună.

Aveam sentimentul puternic că nu vreau să-i descriu scena lui Anne.

— N-o să nască în veci un fiu în felul ăsta, a remarcat ea fără fereală.

— Ssst! am șoptit George și cu mine în același timp.

Ne-am apropiat mai mult unii de alții și am coborât glasul.

— Probabil că începe să-și piardă speranța, a zis George. Cât are acum? Treizeci și opt? Treizeci și nouă?

— Doar treizeci și șapte, am răspuns indignată.

— Mai are ciclul lunar?

— O, George!

— Da, are, a zis Anne pe un ton neutru. Dar nu-i ajută la nimic. E vina ei. Nu se poate da vina pe rege, atâta vreme cât băiatul lui ilegal cu Bessie Blount învață să călărească poneiul.

— Mai e timp destul, am spus, luându-i apărarea.

— Timp ca ea să moară, iar el să se recăsătorească? a zis Anne gânditoare. Da. Iar ea nu-i prea puternică, așa-i?

De data asta, reacția mea de dezgust față de ea a fost cât se poate de sinceră.

— Anne! Asta-i pură răutate!

George s-a uitat încă o dată în jur, să se convingă că nu e nimeni prin preajma noastră în grădină. Două dintre fetele Seymour se plimbau cu mama lor, dar nu le-am acordat nici o atenție. Familia lor era principala noastră rivală în ceea ce

privea puterea și avansarea în ierarhie, așa că ne plăcea să ne prefacem că nu le vedem.

— E răutate, dar e adevărat, a răspuns ea sec. Cine va fi următorul rege, dacă el nu are un fiu?

— Prințesa Maria s-ar putea căsători, am sugerat eu.

— Un prinț străin adus să conducă Anglia? N-o să țină nici într-o mie de ani, a spus George. Și nu mai putem îngădui încă un război pentru tron.

— Prințesa Maria ar putea să devină ea însăși regină și să nu se mărite, am zis cu îndârjire. Să domnească singură ca regină.

Anne a pufnit a neîncredere, iar răsufierea ei s-a ridicat în aerul rece ca un norișor.

— A, da, sigur, a zis în derâdere. Ar putea să călărească precum bărbații și să învețe să lupte în turnir. O fată nu poate conduce o țară ca asta, marii lorzi ar mânca-o de vie!

Ne-am oprit toți trei în fața fântânii arteziene din mijlocul grădinii. Anne, cu grația ei mult exersată, s-a așezat pe marginea bazinului și a privit apa. Câțiva peștișori aurii au înotat plini de speranță spre ea, iar ea și-a scos mânușa brodată și a băgat degetele lungi în apă. Peștii au ieșit la suprafață, deschizând gura, parcă pentru a mușca din aer. George și cu mine ne uitam la Anne, care-și privea propria reflexie unduitoare.

— Regele se gândește la asta? și-a întrebat ea imaginea oglindită.

— Tot timpul, a răspuns George. Nu există nimic mai important pe lume. Cred că ar trebui să-l recunoască oficial pe băiatul lui Bessie Blount și să-l facă moștenitor, dacă regina nu are nimic împotrivă.

— Un copil nelegitim pe tron?

— Doar n-a fost botezat Henry Fitzroy degeaba! a replicat George. E recunoscut ca fiul regelui. Dacă Henric trăiește destul de mult ca să facă țara sigură pentru el, dacă reușește să convingă familia Seymour să accepte lucrul ăsta, cât și pe noi, cei din familia Howard, dacă Wolsey obține sprijinul Bisericii și al puterilor străine... ce anume l-ar putea împiedica?

— Un băiețel, și încă unul nelegitim, a spus Anne pe un ton meditativ. O fetiță de șase ani, o regină bătrână și un rege în floarea vârstei.

A ridicat privirea spre noi, desprinzându-și-o de pe propriul chip reflectat palid în apă.

— Ce-o să se întâmple? a întrebat ea. Ceva trebuie să se întâmple. Ce va fi?

Cardinalul Wolsey i-a trimis reginei un mesaj prin care ne invita să participăm, în marșea dinaintea de Lăsata Secului, la o piesă-mască pe care o organiza acasă la el, la York Place. Regina m-a rugat să citesc scrisoarea și vocea îmi tremura din cauza emoției stârnite de cuvinte: o mare piesă-mască, o fortăreață numită Château Vert și cinci doamne care să danseze cu cei cinci cavaleri care aveau să asedieze fortăreața.

— O, Maiestate!... am început, apoi am amuțit.

— „O, Maiestate“, ce anume?

— Mă întrebam doar dacă mi s-ar permite să merg, am spus pe un ton foarte umil. Să urmăresc festivitățile.

— Cred că te întrebai ceva mai mult de-atât, a remarcat ea cu o lucire în ochi.

— Mă întrebam dacă aș putea fi una dintre dansatoare, am mărturisit. Sună într-adevăr minunat.

— Da, poți, a încuviințat ea. Câte doamne îmi cere cardinalul?

— Cinci, am spus cu calm.

Am zărit-o cu coada ochiului pe Anne cum se sprijină de speteaza scaunului și închide ochii doar pentru o clipă. Știam exact ce face, îi auzeam vocea în minte tot atât de tare ca și când ar fi țipat: „Alege-mă pe mine! Alege-mă pe mine! Alege-mă pe mine!“.

Și trucul a funcționat.

— Domnișoara Anne Boleyn, a spus ea îngândurată. Regina Maria a Franței, contesa de Devon, Jane Parker și tu, Mary.

Anne și cu mine am schimbat o privire rapidă. Aveam să fim un cvintet cu o componență bizară: mătușa regelui, sora lui, regina Maria, moștenitoarea Jane Parker, care urma probabil să ne devină cumnată dacă tatăl ei și al nostru reușeau să cadă de acord asupra zestrei, și noi două.

— Ne vom îmbrăca în verde? a întrebat Anne.

Regina i-a zâmbit.

— O, așa cred, a zis ea. Mary, de ce nu-i scrii un bilet cardinalului ca să-i spui că suntem încântate să participăm

și să-l rogi să-l trimită pe maestrul de ceremonii, ca să ne putem alege costumele și să ne planificăm dansurile?

— Îl scriu eu, a zis Anne ridicându-se de pe scaun și îndreptându-se spre masa pe care așteptau pregătite condoleul, cerneala și hârtia. Mary are un scris atât de chinuit, încât cardinalul va crede că-i trimitem un bilet de refuz.

Regina a râs și a spus cu blândețe:

— Ah, învățata din Franța! Atunci, domnișoară Boleyn, merie-i dumneata cardinalului în frumoasa dumitale franceză — nu ar fi mai bine să-i scrii în latină?

Privirea lui Anne nu s-a clintit.

— Cum preferă Maiestatea Voastră, a răspuns calm. Le vorbesc rezonabil de fluent pe amândouă.

— Spune-i că suntem toate nerăbdătoare să ne jucăm rolul în piesa lui, *Château Vert*, a zis blând regina. Ce păcat că nu poți să scrii în spaniolă!

Sosirea maestrului de ceremonii, care trebuia să ne învețe pașii dansului, a reprezentat semnalul de început al unei bătălii crâncene, purtată cu zâmbete și cu cele mai dulci vorbe, pentru rolul pe care avea să-l joace fiecare în piesa-mască. În cele din urmă, regina însăși a intervenit și ne-a împărțit rolurile, fără a lăsa loc de discuții. Mie mi-a dat rolul Bunătății, regina Maria, sora regelui, l-a primit pe cel atât de dorit al Frumuseții, iar Jane Parker era Consecvența — „Păida, e drept că se agață ca o lipitoare“, mi-a șoptit Anne. Ea era Perseverența. I-am șoptit la rândul meu: „Asta arată ce crede regina despre tine“. Anne a avut decența să chicotească.

Urma să fim atacate de indieni — de fapt, de coriștii din capela regală — și apoi salvate de rege și de prietenii pe care-i alegea acesta. Am fost avertizate că regele va fi deghizat și că va trebui să avem mare grijă să nu descoperim stratagema transparentă a măștii din aur fixate pe un cap cu plete aurii, al cărui posesor era mai înalt decât toți ceilalți din încăpere.

Până la urmă, a fost o mare distracție, mult mai plăcută decât mă așteptasem, mai degrabă o joacă de-a lupta decât un dans. George a aruncat în mine cu petale de trandafiri, iar eu l-am scăldat într-o ploaie de apă de trandafiri. Coriștii erau doar niște băieți, așa că s-au înfierbântat din cale-afară de tare

și i-au atacat pe cavaleri, doar pentru a se trezi ridicați în aer, învârtiți și apoi lăsați la pământ, amețiți, chicotind. Când noi, doamnele, am ieșit din castel ca să dansăm cu cavalerii misterioși, cel mai înalt dintre aceștia s-a apropiat de mine – însuși regele, iar eu, cu răsuflarea întretăiată după lupta cu George, cu petale de trandafiri în păr și fructe zaharisite rostogolindu-se din faldurile rochiei, m-am pomenit chicotind, întinzându-i mâna și dansând cu el ca și cum ar fi fost un om de rând, iar eu, o simplă servitoare la bucătărie aflată la o petrecere de țară.

Când ar fi trebuit să se dea semnalul pentru scoaterea măștilor, regele a strigat:

— Cântați înainte! Să mai dansăm!

Dar, în loc să se întoarcă și să-și aleagă altă parteneră, m-a invitat din nou la dans – un dans popular la care trebuia să ne ținem de mână. Îi vedeam ochii scânteind prin deschizăturile măștii. Nesăbuită, râzând, i-am răspuns cu un zâmbet și am lăsat mulțumirea aceea senină să mi se impregneze în piele.

— Îl invidiez pe soțul tău. Diseară, când îți vei scoate rochia, îl vei scălda în delicii, a spus cu glas scăzut când dansul ne-a adus iarăși unul lângă altul, în timp ce priveam un alt cuplu din mijlocul ringului.

Nu-mi trecea prin minte nici un răspuns spiritual, vorbele lui nu erau complimentele ceremonioase ale iubirii curtenești. Imaginea unui soț scăldat în delicii era prea domestică și prea erotică.

— De bună seamă, n-ar trebui să invidiați nimic, am spus. De bună seamă, totul vă aparține.

— Și de ce să fie așa? m-a întrebat.

— Pentru că sunteți regele, mi-a scăpat, uitând că deghizarea lui ar trebui să fie impenetrabilă. Regele de la Chateau Vert, am dres-o. Rege pentru o zi. Regele Henric ar trebui să vă invidieze, căci ați câștigat un mare asediu într-o singură după-amiază.

— Și ce crezi despre regele Henric?

Am ridicat spre el o privire inocentă.

— E cel mai mare rege din câți a cunoscut această țară. E o onoare să mă aflu la curtea sa și un privilegiu să-i fiu în preajmă.

— L-ai putea iubi ca bărbat?

Am plecat ochii și am roșit.

— Nu îndrăznesc să mă gândesc la asta. Nu mi-a aruncat niciodată nici măcar o privire.

— A, ți-a aruncat, a spus regele cu fermitate. De asta poți fi convinsă. Și dacă te-ar privi mai mult de o singură dată, domnișoară Bunătate, te-ai arăta la înălțimea numelui tău și ai fi bună cu el?

— Mai...

Mi-am mușcat buzele, împiedicându-mă să rostesc: „Maiestate“. M-am uitat în jur după Anne; îmi doream mai mult ca orice să fie lângă mine și să am la îndemână mintea ei ascuțită.

— Numele tău e Bunătate, mi-a reamintit.

I-am zâmbit, privindu-l prin masca mea aurie.

— Așa e. Și cred că ar trebui să fiu bună.

Muzicienii au încheiat dansul și au așteptat, pregătiți să execute ordinele regelui.

— Jos măștile! a strigat el, smulgându-și masca de pe față.

L-am văzut pe regele Angliei, am scos un suspin minunat și ușor și m-am împleticit.

— Leșină! a strigat George.

Totul a ieșit minunat. Am căzut în brațele regelui, iar Anne, iute precum șarpele, mi-a scos masca și – într-o sclipire de inspirație – mi-a desfăcut boneta, astfel încât pletele mele aurii s-au revărsat în cascadă peste brațul regelui.

Am deschis ochii. Chipul lui era foarte aproape. Îi simțeam parfumul părului, răsuflarea pe obraz și-i priveam buzele: era suficient de aproape ca să mă sărute.

— Trebuie să fii bună cu mine, mi-a amintit.

— Sunteți regele... am îngăimat, prefăcându-mă că nu-mi venea a crede.

— Iar tu mi-ai promis că vei fi bună cu mine.

— Nu știam că e Maiestatea Voastră.

M-a ridicat ușor și m-a purtat în brațe până la fereastră. A deschis-o el însuși, lăsând să intre aerul rece. Am scuturat capul și mi-am lăsat pletele să unduiască în adierea vântului.

— Ai leșinat de frică? m-a întrebat pe ton foarte scăzut.

M-am uitat în jos, la propriile mâini.

— De încântare, am șoptit tot atât de dulce ca o fecioară la spovedanie.

A înclinat capul, mi-a sărutat mâinile, apoi s-a ridicat și a strigat.

— Și acum, să mâncăm!

M-am uitat la Anne. Își desfăcea masca și mă urmărea cu o privire stăruitoare, calculată, privirea Boleyn, privirea Howard care părea să întrebe: ce s-a petrecut aici și cum pot să întorc lucrurile în folosul meu? De parcă în spatele măștii sale aurii ar fi existat altă mască frumoasă din piele și abia sub aceasta s-ar fi aflat adevărata femeie. Când m-am uitat la ea, mi-a aruncat un zâmbet tainic, abia schițat.

Regele i-a oferit brațul reginei, iar ea s-a ridicat de pe jilț veselă, de parcă i-ar fi plăcut să-și vadă soțul flirtând cu mine, dar când acesta s-a întors pentru a o conduce la masă, s-a oprit și ochii ei albaștri m-au privit lung, aspru, ca și cum și-ar fi luat rămas-bun de la o prietenă.

— Nădăjduiesc să-ți revii curând din slăbiciune, doamnă Carey, a spus cu blândețe. Poate ar trebui să mergi în odaia ta.

— Cred că e amețită din cauză că n-a mâncat, a intervenit imediat George. O pot aduce la masă?

Anne a făcut un pas în față.

— Regele a speriat-o când și-a scos masca. Nimeni n-a ghicit nici o clipă că era Maiestatea Voastră!

Regele a râs încântat și toată curtea a râs odată cu el. Numai regina și-a dat seama că noi trei îi transformaserăm ordinul în așa fel încât, în ciuda dorințelor sale declarate, urma să particip la cină. Ne-a măsurat tăria. Eu nu eram Bessie Blount, care nu valora nimic în ochii nimănui; eram o Boleyn, iar cei din neamul Boleyn lucrează împreună.

— Atunci vino și cinează cu noi, Mary, a zis ea.

Vorbele invitau, dar n-aveau în ele pic de căldură.

Ne puteam așeza oriunde voiam – cavalerii din Chateau Vert și noi, doamnele, adunați laolaltă fără nici un fel de ceremonie în jurul unei mese rotunde. Cardinalul Wolsey, fiind gazdă, ședea față-n față cu regele, regina într-un al treilea punct al mesei, iar noi, ceilalți, răspândiți fiecare după plac. George m-a așezat alături de el, iar Anne l-a chemat pe soțul meu să stea lângă ea și i-a distras atenția în timp ce regele, care se afla de partea cealaltă a mesei, mă țintuia cu privirea, iar eu i-o evitam cu grijă. La dreapta lui Anne stătea Henry

Percy de Northumberland, iar lângă George, în partea cealaltă, Jane Parker, care mă privea iscoditor, de parcă ar fi încercat să descopere secretul care face o fată să fie dezirabilă.

Am mâncat puțin, deși pe masă erau plăcinte și dulciuri, cărnuri fine și vânat. M-am servit cu puțină salată, felul preferat al reginei, și am băut vin și apă. Tatăl meu a venit și el în timpul mesei și s-a așezat lângă mama, care i-a șoptit repede ceva la ureche; l-am văzut aruncându-mi o privire fugară, ca aceea a unui geambaș care socotește valoarea unei iepe tinere. Ori de câte ori ridicam privirea, ochii regelui erau ațintiți asupra mea; ori de câte ori mă uitam în altă parte, îi simțeam privirea plimbându-se pe chipul meu.

După ce am terminat de mâncat, cardinalul ne-a propus să mergem în sala cea mare și să ascultăm muzică. Anne se afla lângă mine și m-a ajutat să cobor scările, așa că la sosirea regelui eram deja așezate pe o banchetă lipită de perete. Pentru el era un lucru ușor și firesc să se oprească să mă întrebe cum mă simt. Era firesc ca Anne și cu mine să ne ridicăm când a trecut pe lângă noi și ca el să se așeze pe bancheta acum goală, invitându-mă să iau loc alături de el. Anne s-a îndepărtat și s-a apucat să pălăvrăgească cu Henry Percy, ascunzându-ne pe rege și pe mine de ochii curții și, mai ales, de privirea surâzătoare a reginei Caterina. Tata s-a dus să-i vorbească în timp ce muzicienii cântau. Totul s-a întâmplat cu o ușurință și o eleganță depline, iar regele și cu mine eram practic ascunși într-o încăpere plină de oameni, în care muzica era suficient de tare ca să acopere conversația noastră șoptită și toți membrii familiei Boleyn erau bine plasați pentru a tăinui cele ce se petreceau.

— Te simți mai bine? m-a întrebat pe ton scăzut.

— Niciodată în viață nu m-am simțit mai bine, Sire.

— Măine ies călare. Ai vrea să mă însoțești?

— Dacă Maiestatea Sa regina se poate dispensa de mine, am răspuns, nedorind să risc s-o nemulțumesc pe regină.

— O voi ruga pe regină să-ți lase dimineața liberă. Îi voi spune că ai nevoie de aer curat.

Am zâmbit.

— Ați fi un medic excelent, Maiestate, dacă puteți pune un diagnostic și găsi vindecarea într-o singură zi!

— Trebuie să fii o pacientă ascultătoare și să faci tot ce te sfătuiesc, m-a avertizat.

— Așa voi face.

Mi-am privit degetele. Îi simțeam ochii ațintiți asupra mea. Aveam senzația că plutesc mai sus decât aș fi putut visa vreodată.

— Aș putea să-ți poruncesc să stai în pat zile în șir, a spus foarte încet.

Am tras repede cu ochiul la privirea lui intensă, ațintită asupra chipului meu, am simțit că roșesc și m-am trezit că mă bâlbâi, apoi am amuțit. Muzica s-a oprit brusc.

— Cântați din nou! a strigat mama.

Regina Caterina s-a uitat în jur, căutându-l pe rege, și l-a văzut așezat lângă mine.

— Să începă dansul? a întrebat ea.

Era o poruncă regală. Anne și Henry Percy și-au luat locul printre dansatori, muzicienii au început să cânte. M-am ridicat în picioare, iar Henric s-a dus să șadă lângă soția lui și să ne privească. George era partenerul meu.

— Capul sus! s-a răstit la mine când m-a luat de mână. Arăți ca un cățel bătut.

— Regina mă urmărește, i-am șoptit.

— Sigur că da. Însă cel mai mult contează că *el* te urmărește. Și, cel mai important, tata și unchiul Howard te urmăresc și se așteaptă să te porți ca o tânără femeie aflată în ascensiune. Sus cu tine, doamnă Carey, și noi toți vom urca odată cu tine.

Am ridicat ochii și i-am zâmbit fratelui meu ca și cum n-aș fi avut nici o grijă. Am dansat cât de grațios am putut, făcând reverențe, răsucindu-mă și rotindu-mă sub mâna lui atentă. Iar când m-am uitat la rege și la regină, amândoi mă observau.

S-a ținut un sfat de familie în casa cea mare din Londra a unchiului Howard. Ne-am întâlnit în biblioteca sa, unde cărțile legate în coperte de culoare închisă înăbușeau zgomotele străzii. Doi oameni în livreaua familiei Howard stăteau în fața ușii, ca să preîntâmpine orice întrerupere și să se asigure că nimeni nu se oprește să tragă cu urechea. Urma să discutăm chestiuni de familie, secrete de familie. Nimeni din afara neamului Howard nu se putea apropia.

Cauza și subiectul întrunirii eram chiar eu. Eram osia în jurul căreia aveau să se învârtă evenimentele. Eram pionul

Holyn care trebuia jucat pentru a obține avantaje. Totul se concentra asupra mea. Îmi simțeam încheieturile mâinilor pulsând de sentimentul propriei importanțe și un tremur contradictoriu străbătându-mi tot trupul, de teamă că le voi nega așteptările.

— E fertilă? a întrebat-o unchiul Howard pe mama.

— Are ciclul regulat și e fată sănătoasă.

Unchiul a încuviințat din cap.

— Dacă regele se culcă cu ea și dă naștere unui copil nelegitim, avem o miză mare pentru care să jucăm.

Am remarcat, cu un fel de concentrare îngrozită, că blana cu care erau tivite mânecile hainei sale se freca de lemnul mesei, iar țesătura ei scumpă împrumuta sclipirile focului din spatele său.

— Nu mai poate dormi în patul lui Carey. Căsnicia trebuie lăsată la o parte câtă vreme regele o preferă.

Am icnit ușor. Nu-mi trecea prin minte cine avea să-i dea vestea asta soțului meu. Și, de altfel, juraserăm că vom rămâne împreună, că ne căsătoriserăm ca să avem copii, că Dumnezeu ne unise și nici un om nu ne putea despărți. Am dat să vorbesc:

— Eu nu...

Anne m-a tras de rochie, șuierând:

— Ssst!

Perlele de pe boneta ei franțuzească îmi făceau cu ochiul, ca niște conspiratori cu priviri strălucitoare.

— Vorbesc eu cu Carey, a spus tata.

George m-a luat de mână.

— Dacă rămâi grea, regele trebuie să știe că e copilul lui și al nimănui altcuiva.

— Nu pot să fiu amanta lui! i-am șoptit la rândul meu.

— N-ai de ales, a zis el clătinând din cap.

— Nu pot să fac asta, am spus cu voce tare.

Am strâns puternic mâna mângâietoare a fratelui meu și am privit spre celălalt capăt al mesei lungi, din lemn de culoare închisă, către unchiul meu, vigilent ca un șoim, cu ochi negri, cărora nu le scăpa nimic.

— Sir, îmi pare rău, dar o iubesc pe regină. E o mare doamnă și n-o pot trăda. Am promis în fața lui Dumnezeu să-i rămân credincioasă soțului meu și, de bună seamă, n-ar trebui să-mi trădez promisiunea. Știu că regele e rege, dar

nu se poate să vreți să fac asta. De bună seamă. Sir, nu pot s-o fac!

Nu mi-a răspuns. Puterea lui era atât de mare, încât nici măcar nu s-a gândit să-mi răspundă.

— Ce să fac cu conștiința asta delicată? s-a adresat el aerului de deasupra mesei.

— Lăsați asta în seama mea, a spus Anne simplu. Pot să-i explic eu lui Mary cum stau lucrurile.

— Ești cam tânără pentru sarcina de tutore.

Anne i-a susținut privirea cu încrederea calmă care o caracteriza.

— Am fost crescută la cea mai modernă curte din lume. Și n-am stat degeaba. Am observat totul. Am învățat tot ce era de învățat. Știu de ce e nevoie aici și îi pot arăta lui Mary cum să se poarte.

El a ezitat o clipă.

— Domniță Anne, nădăjduiesc că n-ai studiat prea îndeaproape flirtul.

— Sigur că nu, a răspuns cu seninătatea unei călugărițe.

Am simțit cum mi se ridică umărul, ca pentru a mă descotorosi de ea.

— Nu văd de ce ar trebui să fac ce-mi spune Anne.

Dispărușem, deși întrunirea ar fi trebuit să mă vizeze. Anne captase atenția celorlalți.

— Ei bine, am încredere că-ți vei instrui sora. Și tu la fel, George. Știi cum e regele cu femeile, ține-o pe Mary sub ochii lui.

Au încuviințat. Pentru scurt timp s-a așternut tăcerea.

— Voi vorbi cu tatăl lui Carey, s-a oferit tata. William probabil că se așteaptă. Doar nu e neghiob.

Unchiul s-a uitat la Anne și George, așezați de o parte și de cealaltă a mea, mai degrabă temniceri decât prieteni.

— Ajutați-vă sora, le-a poruncit. Dați-i orice are nevoie ca să-l prindă pe rege în mrejele ei. Indiferent de ce meșteșuguri are nevoie, de ce bunuri îi trebuie, de ce aptitudini îi lipsesc, dați-i-le imediat. Ne biziim pe voi doi ca s-o faceți să ajungă în patul lui. Nu uitați: răsplata va fi mare. Dar dacă nu izbutiți, nici unul din noi nu va primi nimic. Nu uitați asta!

Despărțirea de soțul meu a fost ciudat de dureroasă. Când am intrat în odaia noastră de culcare, servitoarea îmi împacheta

lucrurile, ca să le ducă în odăile reginei. El stătea în mijlocul haosului de pantofi și rochii aruncate pe pat, mantii azvârlite pe scaune și cutii de bijuterii pretutindeni și pe chipul tânăr i se citea uluiala.

— Doamnă, văd că ești în ascensiune.

Era un tânăr chipeș, căruia oricare altă femeie i-ar fi acordat favorurile ei. Mi-a trecut prin minte că, poate, dacă familiile noastre nu ne-ar fi poruncit să ne căsătorim, iar acum să ne despărțim, ne-am fi plăcut.

— Îmi pare rău, am spus cu stângăcie. Știi că trebuie să fac ce-mi cer unchiul și tatăl meu.

— Știu asta, a zis sec. Și eu trebuie să fac ce-mi poruncesc toți.

Spre ușurarea mea, Anne a apărut în prag, cu un zâmbet poznaș și strălucitor.

— Ce mai faci, William Carey? Mă bucur să te văd!

S-ar fi zis că găsea cea mai mare bucurie în a-și vedea cumnatul stând în mijlocul acelui talmeș-balmeș de lucruri de-ale mele cu speranțele de-a avea o căsnicie și un fiu năruite.

— Anne Boleyn, a răspuns înclinându-se scurt. Ai venit să-ți ajuți sora să înainteze și să urce?

— Bineînțeles, a zis ea cu un zâmbet luminos. Așa cum ar trebui să facem cu toții. Nici unul dintre noi nu va suferi dacă Mary e favorita.

I-a susținut fără teamă privirea câteva clipe; el a fost acela care s-a întors să se uite pe fereastră.

— Trebuie să plec, ne-a anunțat. Regele m-a rugat să merg cu el la vânătoare.

A ezitat o clipă, apoi a traversat încăperea și s-a apropiat de locul unde stăteam eu, înconjurată de garderoba împrăștiată. Mi-a luat mâna cu blândețe și mi-a sărutat-o.

— Îmi pare rău pentru tine. Și-mi pare rău pentru mine. Când îmi vei fi trimisă înapoi, poate peste o lună, poate peste un an, voi încerca să-mi amintesc ziua asta și faptul că arătai ca un copil, un pic pierdută printre toate hainele astea. Voi încerca să-mi amintesc că nu te-ai făcut vinovată de nici o urzeală și că, azi cel puțin, ai fost în mai mare măsură o simplă fată decât o Boleyn.

Regina a observat, fără să facă nici un comentariu, că acum eram femeie singură și că locuiam împreună cu Anne într-o

cămăruță alăturată odăilor ei. În exterior, purtarea ei nu se schimbase absolut deloc. Continua să-mi vorbească pe un ton calm și politicos. Dacă voia să fac ceva pentru ea — să scriu un bilet, să cânt, să-i scot cățelul din cameră sau să trimit un mesaj, mi-o cerea la fel de politicos ca-ntotdeauna. Dar nu m-a mai rugat niciodată să-i citesc din Biblie sau să stau la picioarele ei în timp ce cosea, nu m-a mai binecuvântat niciodată înainte să plec la culcare. Încetasem să mai fiu mica ei slujitoare preferată.

Era o ușurare să merg seara la culcare împreună cu Anne. Trăgeam perdelele în jurul patului, ca să putem vorbi în voie prin întunericul plin de umbre, fără să fim auzite, și ne simțeam ca în vremea copilăriei noastre din Franța. Uneori George pleca din odăile regelui și venea la noi; se urca pe patul înalt, așeza lumânarea într-un echilibru precar pe tăblia de la căpătâi, scotea pachetul de cărți de joc sau zarurile și jucam toți trei, în timp ce fetele din încăperile alăturate dormeau, fără să știe că în camera noastră se ascunde un bărbat.

Nu-mi țineau predici despre rolul pe care trebuia să-l joc. Așteptau cu viclenie să merg eu la ei și să le spun că mă depășește.

N-am zis nimic când veșmintele mele au fost mutate dintr-un capăt în celălalt al palatului. N-am zis nimic când întreaga curte și-a făcut bagajele și s-a mutat la palatul preferat al regelui, Eltham, în Kent, ca să petreacă acolo primăvara. N-am zis nimic când soțul meu a mers călare lângă mine pe durata călătoriei și mi-a vorbit amabil despre vreme și despre starea calului meu, care era de fapt al lui Jane Parker, împrumutat în ciuda protestelor acesteia, ca o contribuție la ambițiile familiei. Dar când am rămas numai cu George și cu Anne în grădina palatului Eltham, i-am spus lui George :

— Nu cred că pot să fac asta.

— Ce anume? m-a întrebat, nevenindu-mi deloc în ajutor. Trebuia să plimbăm cățelușa reginei, care fusese purtată în șa toată ziua, zgâlțâită zdravăn și părea bolnavă.

— Haide, Flo, a zis George pe un ton încurajator. Caută, caută!

— Nu pot să fiu în același timp și cu soțul meu, și cu regele. Nu pot să râd împreună cu regele când soțul meu privește.

— De ce nu?

Anne a rostogolit pe jos o minge, pentru ca Flo să alerge după ea. Cățelușă a privit-o trecând pe lângă ea fără strop de interes.

— Of, prostănaco, du-te după ea! a strigat Anne.

— Pentru că simt că e complet greșit.

— Judeci mai bine decât mama ta? m-a întrebat Anne fără înconjur.

— Sigur că nu!

— Mai bine ca tatăl tău? Ca unchiul tău?

Am clătinat din cap.

— Ei îți plănuiesc un viitor măreț, a spus Anne solemn. Orice fată din Anglia și-ar da viața ca să aibă șansa ta. Ești pe cale să devii favorita regelui Angliei, iar tu umbli ca o caraghioasă prin grădină întrebându-te dacă poți râde la glumele lui? Dai dovadă de tot atâta minte cât Flo!

Strecură vârful cizmei de călărie sub șezutul lui Flo cea letargică și o împinse ușurel pe cărare. Flo se așează din nou, tot atât de încăpățânată și de nefericită ca mine.

— Ia-o încetișor, a prevenit-o George, luându-mi apoi mâna și punând-o pe brațul lui. Nu e atât de rău pe cât crezi, mi-a spus. William a mers alături de tine astăzi ca să arate că-și dă consimțământul, nu ca să te facă să te simți vinovată. Știe că regelui trebuie să i se facă pe plac. Știm cu toții asta. William e bucuros. I se vor acorda favoruri pe care nu le-ar fi obținut dacă n-ai fi fost tu. Îți faci datoria față de el ajutându-i familia să avanseze. Îți e recunoscător. Nu faci nimic greșit.

Ezitam. M-am uitat în ochii căprui și cinstiți ai lui George, apoi la fața întoarsă a lui Anne.

— Mai e ceva, am spus, forțată să mărturisesc.

— Ce anume? m-a întrebat George.

Anne o urmărea cu privirea pe Flo, dar știam că toată atenția îi e îndreptată spre mine.

— Nu știu cum s-o fac, am zis încetișor. Cu William o făceam cam o dată pe săptămână, pe întuneric și foarte repede și nicio dată nu-mi plăcea prea mult. Nu știu ce-ar trebui să fac!

Lui George i-a scăpat un mic hohot de râs, mi-a cuprins umerii cu brațul și m-a îmbrățișat.

— Îmi pare rău că am râs. Dar ai înțeles pe dos! El nu vrea o femeie care să știe ce să facă. Din astea sunt cu zecile în orice baie publică din oraș. Te vrea pe tine. Pe tine te

place. Și o să fie încântat dacă ești puțin timidă și puțin nesigură. Nu e nici o problemă.

— Heeiii! s-a auzit un strigăt din spatele nostru. Cei trei Boleyn!

Ne-am întors: pe terasa de sus stătea regele, îmbrăcat tot cu mantia de călătorie și cu pălăria așezată șmecherește pe cap.

— Uite că începe.

George a făcut o plecăciune adâncă. Anne și cu mine ne-am lăsat amândouă odată în jos în reverență.

— Nu sunteți obosiți după drum? ne-a întrebat regele.

Întrebarea se adresa tuturor, dar se uita la mine.

— Deloc.

— Frumușică iapa pe care o călăreai, dar prea scundă în crupă. Îți voi dăruia un cal nou.

— Sire, sunteți prea bun, am răspuns. Iapa e de împrumut. M-aș bucura să am calul meu.

— Poți alege ce vrei din grajduri, a zis. Hai, putem să mergem să ne uităm chiar acum.

Mi-a oferit brațul, iar eu mi-am lăsat ușor degetele pe stofa bogată a mânecii sale.

— Abia dacă te simt.

A pus mâna pe a mea și a apăsător mai tare.

— Așa. Vreau să știu că te am, doamnă Carey.

Ochii lui, foarte albaștri și luminoși, mi-au cercetat mai întâi creștetul bonetei franțuzești, apoi părul șaten-auriu strâns sub bonetă și în cele din urmă chipul.

— Chiar *vreau* să știu că te am.

Am simțit că mi se usucă gura și am zâmbit, în ciuda acelui sentiment aflat undeva între teamă și dorință care-mi tăia respirația.

— Sunt fericită să fiu cu Maiestatea Voastră.

— Într-adevăr? m-a întrebat, dintr-odată foarte îngândurat. Chiar ești? De la tine nu vreau monede calpe. Mulți te vor îndemna să fii cu mine. Eu vreau să vii de bunăvoie.

— Ah, Sire! De parcă n-aș fi dansat cu Maiestatea Voastră la petrecerea cardinalului Wolsey, fără să știu cine sunteți!

Amintirea l-a încântat.

— A, da! Și aproape ai leșinat când mi-am scos masca și m-ai descoperit. Cine credea că e?

— Nu m-am gândit. Știu că a fost o neghiobie. Credeam că munteți poate un străin la curte, un chipeș străin abia sosit, și eram atât de încântată să dansez cu Maiestatea Voastră!

Regele a râs.

— O, doamnă Carey, ce față dulce și ce gânduri obraznice! Sperai că un străin chipeș a sosit la curte și a ales să danseze cu tine?

— Nu vreau să fiu obraznică.

Preț de o clipă m-am temut că dulcețegăria asta ar fi prea exagerată, chiar și pentru gustul lui.

— Doar că, atunci când m-ați invitat la dans, am uitat cum să mă port. Sunt sigură că n-aș face niciodată ceva greșit. A existat doar un moment când...

— Când ce?

— Când am uitat, am spus încetișor.

Am ajuns la arcada de piatră care ducea spre grajduri. Regele s-a oprit la adăpostul arcadei și m-a întors spre el. Mă simțeam vie în fiecare părticică a trupului meu, de la cizmele de călărie care alunecau pe pietrele de pavaj până la ochii care priveau în sus, spre el.

— Vei uita din nou?

Am ezitat, însă atunci Anne a făcut un pas spre noi și a spus vesel:

— La ce cal se gândește Maiestatea Voastră pentru sora mea? Cred că veți vedea că e o bună călăreață.

Regele ne-a condus spre grajduri, luând-o înainte, și mi-a dat drumul pentru câteva clipe. George și cu el s-au uitat la un cal, apoi la altul. Anne s-a apropiat de mine.

— Trebuie să-l faci să vină mereu spre tine, spuse ea. Fă-l să vină mereu spre tine, dar nu-i lăsa niciodată impresia că mergi și tu spre el. Vrea să simtă că luptă să te câștige, nu că-l atragi în capcană. Când te lasă să alegi între a merge spre el și a fugi, ca acum, trebuie să fugi de fiecare dată.

Regele s-a întors și mi-a zâmbit, în timp ce George îi cerea unui servitor de la grajduri să aducă din boxă un murg frumos.

— Dar să nu fugi prea repede, m-a prevenit sora mea. Nu uita că el trebuie să te prindă.

În seara aceea am dansat cu regele în fața întregii curți, iar a doua zi am călărit pe calul meu cel nou alături de el când am

mers la vânătoare. Regina, așezată la masa cea înaltă, ne-a privit cum dansăm, iar când am plecat călare, i-a făcut semn de rămas-bun din ușa cea mare a palatului. Toată lumea știa că mă curtează, toată lumea știa că voi accepta când mi se va porunci s-o fac. Singurul care nu știa acest lucru era regele. Își închipuia că ritmul apropierii noastre e dictat de dorința sa.

Ziua primei plăți a venit câteva săptămâni mai târziu, în aprilie, când tata a fost numit vistiernic al casei regale, funcție care-i oferea acces la averea de zi cu zi a regelui, din care se putea servi după cum credea de cuviință. Tata m-a oprit când mergeam la cină și m-a luat din suita reginei ca să schimbăm câteva vorbe în tihnă, în timp ce Maiestatea Sa își ocupa locul în capul mesei.

— Unchiul tău și cu mine suntem mulțumiți de tine, mi-ai zis scurt. Lasă-te călăuzită de fratele și de sora ta, ei îmi spun că te descurci bine.

Am făcut o mică reverență.

— Țasta e doar începutul pentru noi, mi-a reamintit. Trebuie să-l câștigi și să-l păstrezi, nu uita!

Cuvintele din slujba de cununie m-au făcut să tresar puțin.

— Știu, am spus. Nu uit.

— A făcut ceva până acum?

M-am uitat spre sala impunătoare, unde regele și regina își ocupau locurile. Trâmbiștii se pregăteau să anunțe sosirea alaiului de servitori de la bucătărie.

— Încă nu. Doar priviri și vorbe.

— Și tu răspunzi?

— Cu zâmbete.

Nu i-am spus tatei că eram pe jumătate în delir datorită plăcerii de-a fi curtată de cel mai puternic bărbat din regat. Nu-mi era greu să urmez sfatul surorii mele și să-i zâmbesc întruna. Nu-mi era greu să roșesc și să simt că vreau să fug și, în același timp, că vreau să mă apropiu mai mult.

Tata a încuviințat.

— Bine. Poți merge la locul tău.

Am făcut încă o reverență și m-am grăbit să intru în sală, chiar înaintea servitorilor care aduceau mâncarea. Regina m-a privit un pic tăios, de parcă ar fi fost gata să mă mustre, dar apoi s-a uitat într-o parte și a surprins expresia de pe chipul soțului ei. Încremenită, privirea lui era ațintită asupra mea în

limp ce traversam încăperea și mă așezam alături de celelalte doamne din suita reginei. Avea o expresie stranie, concentrată, de parcă în acele clipe nu putea să vadă și să audă nimic, de parcă toată sala aceea mare s-ar fi topit și nu mă putea vedea decât pe mine, în rochia albastră, cu boneta albastră, cu părul blond netezit pe spate și un zâmbet tremurându-mi pe buze, căci îi simțeam dorința. Regina a remarcat ardoarea privirii mele, a strâns din buze, a zâmbit subțire și a întors capul.

În seara aceea, a venit în odăile ei.

— Ascultăm niște muzică? a întrebat-o.

— Da, doamna Carey poate cânta pentru noi, a spus ea pe un ton plăcut, făcându-mi semn să mă apropiu.

— Sora ei, Anne, are o voce mai dulce, contracară regele. Anne mi-a aruncat o privire rapidă, triumfătoare.

— Domnișoară Anne, vrei să ne cânti unul dintre cântecele dumitale franțuzești? a rugat-o regele.

Regina urmărea dialogul. Îmi dădeam seama că se întreabă dacă toanele îl îmboldeau pe rege să placă o altă Boleyn. Dar el s-a dovedit mai iscusit decât ea. Anne s-a așezat pe un taburet din mijlocul camerei, cu lăuta pe genunchi și a început să cânte, cu vocea ei dulce – mai dulce decât a mea, așa cum spusese el. Regina ședea pe jilțul ei obișnuit, cu brațe tapițate și brodate și o spetează cu perne, de care nu se sprijinea niciodată. Regele nu s-a așezat pe jilțul geamăn, alături de ea, ci s-a îndreptat agale spre mine și a ocupat locul lăsat liber de Anne, aruncând o privire la ceea ce coseam.

— Excelentă lucrătură, a remarcat.

— Cămăși pentru săraci, i-am explicat. Regina e bună cu săracii.

— Într-adevăr. Cât de repede se mișcă acul tău, eu aș înnodea așa! Ce degete mici și îndemânatice ai!

Capul lui era aplecat spre mâinile mele. M-am trezit privind-i ceafa și spunându-mi că mi-ar plăcea să-i ating părul des și cărlionțat.

— Cred că mâinile tale sunt pe jumătate cât ale mele, a zis într-o doară. Întinde-le și arată-mi-le.

Am înfipt acul în cămășile pentru săraci și am întins mâna ca să i-o arăt, cu palma în sus, îndreptată spre el. Fără ca privirea lui să-mi părăsească o clipă chipul, a ridicat

și el mâna, cu palma spre a mea, dar fără s-o atingă. Îi simțeam căldura mâinii aproape de a mea, dar nu-mi puteam dezlipi ochii de chipul lui. Mustața i se cârlionța puțin la colțurile gurii. M-am întrebat dacă părul era moale, precum cel negru, ondulat și nu prea des al soțului meu sau sârmos ca firele de aur. Părea să fie tare și aspru, sărutul lui mi-ar zgâria fața, înroșind-o, toată lumea ar ști că ne-am sărutat. Încadrate de micile șuvițe cârlionțate, buzele lui erau senzuale – nu-mi puteam lua ochii de la ele. Nu mă puteam împiedica să mă gândesc la atingerea lor, la gustul lor.

Încet, și-a apropiat palma de a mea ceva mai mult, ca și cum am fi fost doi dansatori la încheierea unei pavane. Podul palmei lui a atins podul palmei mele și am resimțit atingerea ca pe-o mușcătură. Am tresărit puțin și i-am văzut buzele arcuindu-se, căci își dădea seama că atingerea sa era un șoc pentru mine. Palma și degetele mele reci erau aliniat cu ale sale, vârful degetelor mele ajungând doar până la ultima articulație a alor sale. Îi simțeam pielea caldă, o bătătură pe un deget, de la trasul cu arcul – palma aspră a unui bărbat care călărește, joacă tenis, vânează și poate să țină în mână lancea și sabia cât e ziua de lungă. Mi-am dezlipit ochii de la buzele sale și i-am cuprins cu privirea întreg chipul; vigilența luminoasă a ochilor săi era concentrată asupra mea ca un soare prin sticlă, dorința emana dinspre el ca arșița.

— Ai pielea atât de moale! a spus cu o voce slabă, ca o șoptă. Și mâinile micuțe, așa cum mi-am închipuit.

Pretextul măsurării lungimii degetelor se epuizase de mult, dar am rămas neclintii, cu palmele lipite una de alta, cu ochii unul asupra chipului celuilalt. Apoi, încet, irezistibil, mâna lui a cuprins-o pe-a mea, ținând-o cu blândețe, dar strâns.

Anne a terminat un cântec și a început altul, fără să schimbe cheia, fără vreo întrerupere în glas, întreținând vraja clipei. Regina a fost cea care a întrerupt-o:

— Maiestate, o tulburați pe doamna Carey, a spus râzând ușor, ca și cum imaginea soțului ei ținându-se de mână cu altă femeie, cu douăzeci și trei de ani mai tânără decât ea, ar fi amuzat-o. Prietenul vostru, William, nu vă va mulțumi pentru că-i faceți soția să lenevească. A promis să țină aceste cămăși pentru călugărițele de la mănăstirea Whitchurch și nici jumătate din ele nu sunt gata.

El a dat drumul mâinii mele și a întors capul spre soția lui, replicând nepăsător:

— William mă va ierta.

— Vreau să fac o partidă de cărți, a spus regina. Jucați cu mine, soțul meu?

Preț de o clipă am crezut că a reușit să-l îndepărteze de mine, trezind din nou vechea afecțiune pe care i-o purta. Dar când s-a ridicat în picioare ca să-i facă voia, s-a uitat o clipă în urmă și m-a văzut cum mă uit la el. În privirea mea nu exista aproape deloc calcul – aproape deloc. Eram doar o femeie tânără care se uita la un bărbat cu dorință în ochi.

— Doamna Carey îmi va fi parteneră. Să trimit după George, ca să aveți și dumneavoastră un Boleyn drept partener? Am putea forma perechi mixte.

— Jane Parker poate să joace cu mine, a răspuns cu răceală regina.

— Ți-a ieșit foarte bine manevra, a spus Anne în seara aceea.

Stătea lângă foc, în odaia noastră de culcare, și-și pieptăna părul lung, negru, cu capul înclinat într-o parte, astfel încât îi cădea peste umăr ca o cascadă înmiresmată.

— Partea cu mâinile a fost foarte bună. Ce făceați?

— Îmi măsuram palma în comparație cu a lui.

Mi-am terminat de împletit părul, mi-am pus boneta de noapte pe cap și am legat panglica albă.

— Când ni s-au atins mâinile, am simțit...

— Ce?

— Era ca și cum mi-ar fi luat foc pielea, am șoptit. Zău! Ca și cum atingerea lui ar fi putut să mă ardă.

Anne m-a privit neîncrezătoare.

— Ce vrei să spui?

Cuvintele mi s-au revărsat de pe buze:

— Vreau să mă atingă. Pur și simplu mor să-i simt atingerea. Vreau să mă sărute.

Lui Anne nu-i venea să creadă.

— Îl dorești?

M-am cuprins cu brațele și m-am ghemuit pe bancheta din piatră, de sub fereastră.

— O, Dumnezeule, da! Nu mi-am dat seama că într-acolo mă îndrept. O, da! O, da!

S-a strâmbat, cu colțurile gurii lăsate în jos.

— Ai face bine să nu le spui asta tatei și mamei! m-a prevenit. Ei ți-au poruncit să joci un joc iscusit, nu să umbli năucă, precum o fată bolnavă de dragoste în amurg.

— Dar nu crezi că mă dorește?

— A, pentru moment, da. Dar săptămâna viitoare? Anul viitor?

S-a auzit un ciocănit ușor și George și-a strecurat capul pe ușă.

— Pot să intru?

— Da, a răspuns Anne cu răceală. Dar nu poți să stai prea mult. Ne pregătim de culcare.

— Și eu, a zis el. Am băut cu tata. Mă duc la culcare, iar mâine, când îmi voi reveni din beție, mă voi trezi devreme și mă voi spânzura.

Abia dacă-l auzeam. Mă uitam pe fereastră și mă gândeam la atingerea mâinii lui Henric lipită de-a mea.

— De ce? l-a întrebat Anne.

— Anul viitor va avea loc nunta mea. Invidiază-mă!

— Toată lumea se căsătorește, numai eu nu! a spus Anne enervată. Aranjamentul cu familia Ormonde a căzut și acum ai noștri nu mai au nimic pentru mine. Vor să mă călugăresc?

— Nu-i o alegere prea rea, a zis George. Crezi că m-ar primi și pe mine?

Am prins ideea conversației și m-am întors să râd de el.

— Într-o mănăstire de călugărițe? Bună stareță ai fi!

— Mai bună ca majoritatea, a zis George vesel.

S-a dus să se așeze pe un taburet, dar n-a nimerit și s-a prăbușit pe podea cu o bufnitură.

— Ești beat! l-am acuzat.

— Așa-i! Și degustat. Viitoarea mea nevastă are ceva care-mi pare foarte ciudat. Ceva cam... (A căutat cuvântul potrivit.) rânced.

— Prostii! a zis Anne. Are o zestre excelentă și legături bune, e favorita reginei, iar tatăl ei e bogat și respectat. De ce să-ți faci griji?

— Pentru că are o gură ca o capcană pentru iepuri și niște ochi aprigi și reci totodată.

Anne a râs.

— Poetule!

— Știu ce vrea să spună George, am zis. E pasională și cum secretoasă.

— Doar discretă, m-a corectat Anne.

George a clătinat din cap.

— Aprigă și rece totodată. Tbate umorile amestecate laolaltă. Voi avea o viață de câine cu ea!

— Of, însoară-te cu ea, culcă-te cu ea și trimite-o la țară! a spus Anne pierzându-și răbdarea. Ești bărbat, poți s-o faci.

Asta l-a mai înveselit.

— Pot s-o trimit tocmai la Hever, a zis el.

— Sau la Rochford Hall. Iar regele trebuie să-ți dăruiască un nou domeniu cu prilejul căsătoriei.

George a dus la buze urciorul de lut.

— Vrea cineva să bea?

— Eu vreau, am spus, luând urciorul și gustând vinul roșu, rece și acru.

— Eu mă culc, a zis Anne cu afectare. Ar trebui să-ți fie rușine, Mary, fiindcă bei în cămașă de noapte.

A dat la o parte cuverturile și s-a urcat în pat. Ne-a cercetat, pe George și pe mine, în timp ce-și aranja cearșafurile pe lângă șolduri, și a decretat:

— Amândoi sunteți cam prea ușuratici.

George s-a strâmbat.

— Ne-a zis-o! a exclamat vesel.

— E foarte severă, am șoptit cu prefăcut respect. Nu ți-ai închipui niciodată că și-a petrecut jumătate din viață flirtând la curtea franceză.

— Mai mult spaniolă decât franceză, cred, a zis George, vrând s-o provoace.

— Și nemăritată, am șoptit. O *dueña* spaniolă.

Anne a pus capul pe pernă, a băgat capul între umeri și a tras cuverturile la locul lor.

— Nu vă ascult, așa că nu vă mai obosiți.

— Cine ar lua-o? a întrebat George. Cine ar dori-o?

— Au să-i găsească pe cineva, am răspuns. Vreun fiu mezin sau vreun biet cavalier bătrân și falit.

I-am întins urciorul lui George.

— O să vedeți! s-a auzit dinspre pat. Am să fac o partidă mai bună decât voi amândoi. Și dacă nu mi-o aranjează ei curând, am s-o aranjez chiar eu!

George mi-a dat înapoi urciorul.

— Termină-l tu. Eu am băut mai mult decât suficient.

Am luat ultima înghițitură de vin și m-am îndreptat spre cealaltă jumătate a patului.

— Noapte bună, i-am spus lui George.

— Am să stau o vreme aici, lângă foc, a zis el. Ne merge bine nouă, celor din neamul Boleyn, nu? Eu – logodit, tu – în drum spre patul regelui, iar mica *Mademoiselle Parfait* liberă pe piață, pregătită să joace ca să câștige totul.

— Da, am răspuns. Ne merge bine.

M-am gândit la ochii albaștri și intenși ai regelui ațintiți asupra chipului meu, la felul în care se plimbau de la vârful bonetei mele până la partea de sus a corsajului rochiei. Mi-am afundat obrazul în pernă, așa încât nici unul dintre ei să nu mă audă, și am șoptit: „Henric... Maiestate... Iubirea mea...”

A doua zi urma să aibă loc un turnir în grădinile unui conac aflat la oarecare distanță de palatul Eltham. Reședința Fearson fusese construită în timpul ultimei domnii de către unul din numeroșii bărbați duri care-și dobândiseră averea sub domnia tatălui regelui, care fusese cel mai dur dintre toți. Era o reședință mare, grandioasă, fără parapete sau șanțuri cu apă. Sir John Lovick crezuse că Anglia va avea parte de pace pentru totdeauna și construise o reședință care nu era apărată, ba mai mult, nu putea fi apărată. Grădinile se întindeau în jurul conacului ca o tablă de șah în verde și alb: pietre, cărări și borduri albe în jurul grădinilor scunde de dafini verzi. Dincolo de ele se afla parcul, unde ținea căprioare pentru vânătoare, iar între parc și grădini se întindea o pajiște minunată, pregătită tot timpul anului pentru ca regele s-o poată folosi ca teren de turnir.

Cortul reginei și al doamnelor ei era făcut din mătase vișinie și albă. Regina purta o rochie vișinie asortată și culorile intense o făceau să pară tânără și trandafirie. Eu eram îmbrăcată în verde – rochia pe care o purtasem la piesa-mască din marțea dinainte de Lăsata Secului, când regele mă alesese dintre toate. Culoarea îmi făcea părul auriu să strălucească mai tare și ochii să-mi sclipească. Stăteam în picioare lângă jilțul reginei, știind că orice bărbat care se uita de la ea la mine și-ar fi spus că ea era o femeie bine, dar suficient de

bătrână ca să-mi fie mamă, în timp ce eu eram o femeie de numai paisprezece ani, o femeie gata să se îndrăgostească, o femeie gata să simtă dorință, o femeie precoce, o fată în floare.

Primele trei partide ale turnirului s-au ținut între bărbații de rang inferior de la curte, care sperau să atragă atenția rîncându-și capul. Erau destul de abili, am avut parte de câteva înfrîngeri de lance palpitante și de un moment distractiv cînd un bărbat mai scund și-a dat jos de pe cal rivalul mai solid, lucru care i-a făcut pe oamenii de rînd să izbucnească în urale. Mărunțelul a descălecat și și-a scos coiful ca să primească aplauzele. Era chipeș, zvelt și blond. Anne m-a înghiontit.

— Cine e?

— Doar unul dintre tinerii Seymour.

Regina a întors capul.

— Doamnă Carey, vrei să mergi să-l întrebi pe maestrul de călărie cînd luptă soțul meu astăzi și ce cal a ales?

M-am întors să fac ce-mi ceruse și mi-am dat seama de ce mă trimitea de-acolo. Regele se îndrepta agale prin iarbă spre pavilionul nostru, iar ea voia să mă îndepărteze din calea lui. Am făcut o reverență și m-am îndreptat spre ieșire, trăgînd de timp și sincronizîndu-mi plecarea în așa fel încît el să mă vadă ezitînd sub copertină. A încheiat îndată conversația pe care o purta și a pornit grăbit spre mine. Armura sa, atît de lustruită încît lucea ca argintul, avea ornamente din aur. Curelele din piele ale platoșei și apărătorilor pentru brațe erau roșii și netede precum catifeaua. Părea mai înalt — un erou impunător din războaiele de pe vremuri. Razele soarelui cădeau direct pe armura lui și făceau metalul să strălucească atît de orbitor, încît am fost nevoită să mă retrag înapoi la umbră și să duc mîna streașină la ochi.

— Doamna Carey, în verde de Lincoln!

— Iar Maiestatea Voastră strălucește.

— Tu ai fi năucitoare chiar și în cel mai întunecat negru.

N-am spus nimic. Mă uitam pur și simplu la el. Dacă Anne sau George ar fi fost în preajmă, m-ar fi îmboldit cu vreun compliment. Dar eu eram golită de replici spirituale, dorința acoperea totul. Nu puteam să spun sau să fac nimic, nu eram în stare decît să-l privesc, știind că ochii mei erau plini de dor. Nici el nu spunea nimic. Stăteam față-n față, cu

privirile pierdute una într-alta, scrutându-ne chipurile ca și cum am fi putut citi dorința celuilalt din ochii săi. În cele din urmă a spus:

— Trebuie să te văd singură.

— Maiestate, nu pot, am răspuns fără să cochetez.

— Nu vrei?

— Nu îndrăznesc.

Auzind asta, a inspirat și a expirat adânc, de parcă ar fi putut să înlăture însăși patima trupească.

— Ai putea să te încrezi în mine.

Mi-am desprins privirea de pe chipul lui și m-am uitat în altă parte, fără să văd nimic. Am repetat simplu:

— Nu îndrăznesc.

Mi-a luat mâna, a dus-o la buze și a sărutat-o. Am simțit căldura răsuflării sale pe degete și apoi mângâierea blândă a mustății ondulate.

— Ah, moale!

A ridicat privirea.

— Moale?

— Mustața Maiestății Voastre, am explicat. Mă întrebam cum e la atingere.

— Te întrebai cum e la atingere mustața mea?

Am simțit cum mi se încing obrajii.

— Da.

— Dacă te-aș săruta?

Am coborât privirea în pământ, ca să nu văd strălucirea ochilor lui albaștri și am încuviințat din cap, abia perceptibil.

— Ți-ai dorit să te sărut?

La întrebarea asta, am ridicat privirea și i-am spus disperată:

— Maiestate, trebuie să plec! Regina m-a trimis să-i fac un comision și se va întreba unde sunt.

— Unde ți-a cerut să mergi?

— La maestrul de călărie al Maiestății Voastre, să aflu ce cal veți călări și când.

— Pot să-i spun chiar eu. De ce să umbli tu prin arșița asta?

Am clătinat din cap.

— Nu mă deranjează să mă duc până acolo pentru ea.

A țâțâit ușor din buze.

— De parcă n-ar avea destui servitori care să alerge încolo și-ncoace pe pajiște! Dumnezeu știe că are o întreagă suită spaniolă, pe când eu sunt ținut de rău pentru mica mea curte.

Am zărit-o cu coada ochiului pe Anne ieșind dintre faldurile cortului reginei și înghețând când ne-a văzut, pe rege și pe mine, împreună și atât de aproape. El mi-a dat drumul cu blândețe.

— Am să merg să o văd și să-i răspund la întrebarea despre cail mei. Tu ce vei face?

— Vin și eu imediat. Am nevoie de câteva clipe înainte să mă întorc înapoi, mă simt așa de...

M-am întrerupt, căci îmi era imposibil să descriu ce simteam. M-a privit cu tandrețe.

— Ești prea tânără ca să joci jocul ăsta, nu-i așa? Chiar dacă ești o Boleyn. Presupun că ți se va spune ce să faci și că îmi vei fi scoasă în cale.

Dacă n-ar fi fost Anne, care aștepta în umbra cortului de turnir, i-aș fi mărturisit urzeala familiei mele, menită să-l atragă în capcană. Dar cum ea mă urmărea, am clătinat doar din cap.

— Pentru mine nu e un joc.

M-am uitat în altă parte și n-am mai fost în stare să-mi stăpânesc tremurul buzelor.

— Vă jur, Maiestate, pentru mine nu e un joc!

A ridicat mâna, m-a prins de bărbie și mi-a întors chipul spre el. Pentru o clipă care m-a făcut să-mi pierd răsuflarea, mi-am închipuit, cu groază și încântare, că mă va săruta în fața tuturor.

— Te temi de mine?

Am clătinat din cap și m-am împotrivit ispitei de a-mi lipi obrazul de palma lui.

— Mă tem de ceea ce se poate întâmpla.

— Între noi?

A zâmbit – zâmbetul încrezător al bărbatului care știe că mai e foarte puțin până când femeia pe care o dorește va fi în brațele sale.

— Mary, nu ți se va întâmpla nimic rău pentru că mă iubești. Dacă vrei, îți dau cuvântul meu. Vei fi iubita mea, vei fi mica mea regină.

Am icnit la auzul aceluia cuvânt îmbătător. Brusc, mi-a zis:

— Dă-mi eșarfa ta, vreau să port în turnir semnul afecțiunii tale.

M-am uitat în jur.

— Nu pot să v-o dau aici!

— Trimite-mi-o. Am să-l rog pe George să vină la tine, dă-i-o lui. N-o voi purta așa încât să se vadă, o voi ascunde sub pieptar. O voi purta lipită de inimă.

Am încuviințat.

— Așadar îmi dăruiești afecțiunea ta?

— Dacă asta vreți, am șoptit.

— Asta vreau, da, foarte mult.

S-a înclinat și s-a întors către intrarea în cortul reginei. Sora mea, Anne, a dispărut ca o fantomă de nădejde.

Le-am lăsat tuturor câteva minute, apoi am intrat și eu în cort. Regina mi-a aruncat o privire aspră, întrebătoare. Am făcut o reverență adâncă și am spus cu glas dulce:

— Maiestate, l-am văzut pe rege venind să răspundă el însuși la întrebarea voastră. Așa că m-am întors.

— Ar fi trebuit să trimiteți un servitor din capul locului, a intervenit brusc regele. Doamna Carey n-ar trebui să alerge pe terenul de turnir pe soarele ăsta. E mult prea cald.

Regina a ezitat o clipă, apoi a spus:

— Îmi pare foarte rău. Am fost necugetată.

— Nu mie trebuie să-mi cereți scuze, a zis el cu subînțeles.

Am crezut că va refuza, iar din încordarea trupului lui Anne, care stătea lângă mine, mi-am dat seama că și ea aștepta să vadă ce va face o prințesă a Spaniei și o regină a Angliei.

— Îmi pare rău dacă ți-am provocat vreo neplăcere, doamnă Carey, a spus regina pe un ton egal.

Nu mă simțeam deloc triumfătoare. Mă uitam spre celălalt capăt al cortului așternut cu covoare bogate, la femeia suficient de bătrână ca să-mi fie mamă, și nu simțeam decât milă pentru durerea pe care aveam să i-o provoc. Preț de câteva clipe nu l-am văzut nici măcar pe rege, ci doar pe noi două, menite să ne rănim una pe cealaltă.

— E o plăcere să vă slujesc, regină Caterina, am spus cât se poate de sinceră.

M-a privit o clipă de parcă ar fi înțeles o parte din ceea ce se petrecea în mintea mea, apoi s-a întors spre soțul ei.

— Sunt pregătiți caii voștri pentru astăzi, Maiestate? Sunteți încrezător?

— Astăzi mă voi întrece cu Suffolk, a zis el.

— Veți avea grijă, Sire? a întrebat ea încetișor. Nu e nimic rău în a pierde în fața unui călăreț precum ducele, dar ar fi sfârșitul regatului dacă vi s-ar întâmpla ceva.

Era un gând iubitor, dar el l-a primit fără strop de eleganță.

— Într-adevăr, așa ar fi, din moment ce nu avem un fiu.

Ea a tresărit și am văzut culoarea dispărându-i din obraji.

— Mai e timp, a spus cu o voce atât de scăzută, că abia puteam s-o aud. Încă mai e timp...

— Nu prea mult, a zis el cu răceală, întorcându-se cu spatele la ea. Trebuie să merg să mă pregătesc.

A trecut pe lângă mine fără să-mi arunce nici măcar o privire, deși Anne, eu și toate celelalte doamne am făcut reverențe adânci la apropierea sa. Când m-am ridicat, regina se uita spre mine, nu ca și cum i-aș fi fost rivală, ci ca și cum aș fi fost tot mica ei doamnă de companie preferată, care ar putea să-i aducă o cât de mică alinare. Mă privea de parcă, timp de o clipă, ar fi vrut să caute pe cineva capabil să înțeleagă amarnica soartă a femeii în această lume condusă de bărbați.

George a intrat în încăpere și a îngenuncheat în fața reginei cu eleganța-i firească.

— Maiestate, am venit s-o vizitez pe cea mai frumoasă doamnă din Kent, din Anglia și din întreaga lume.

— O, George Boleyn, ridică-te! a spus ea zâmbind.

— Aș prefera să mor la picioarele Maiestății Voastre, a zis el.

Ea l-a bătut ușor pe mână cu evantaiul.

— Nu, dar dacă vrei, ai putea să-mi spui care sunt rămășagurile pentru turnirul regelui.

— Cine să pună rămășag împotriva lui? E cel mai bun dintre călăreți. Pariez cinci la doi pentru al doilea turnir. Frații Seymour împotriva fraților Howard. N-am nici o îndoială cine va învinge.

— Mi-ai oferi un rămășag în favoarea fraților Seymour? a întrebat regina.

— Ca să aibă binecuvântarea Maiestății Voastre? Niciodată! a spus repede George. V-aș sugera să pariați pe vărul meu Howard, Maiestate. Atunci puteți fi sigură de câștig, puteți

fi sigură că pariați pe una dintre cele mai nobile și mai loiale familii din țară și, totodată, aveți o șansă fantastică.

Ea a râs auzind asta.

— Într-adevăr, ești un curtean desăvârșit. Cât vrei să pierzi în favoarea mea?

— Să spunem cinci coroane? a întrebat George.

— S-a făcut!

— Pariez și eu, a zis brusc Jane Parker.

Zâmbetul lui George s-a topit.

— Domnișoară Parker, nu v-aș putea oferi o astfel de șansă, a spus el politicoș. Pentru că toată averea mea vă stă la dispoziție.

Limbajul era în continuare cel al iubirii curtenești, flirtul constant pe care îl întâlneai în cercurile regale zi și noapte și care uneori însemna totul, dar cel mai adesea nu însemna absolut nimic.

— Aș vrea doar să pariez câteva coroane.

Jane încerca să întrețină cu George genul de conversație spirituală, măgulitoare, la care se pricepea el atât de bine. Anne și cu mine o priveam critic, deloc dispuse să o ajutăm pe lângă fratele nostru.

— Dacă pierd în favoarea Maiestății Sale – și veți vedea cu câtă grație mă va sărăci –, nu voi mai avea nimic pentru nimeni, a spus George. Mai mult chiar, ori de câte ori sunt alături de Maiestatea Sa, nu am nimic pentru nimeni altcineva. Nici bani, nici inimă, nici ochi.

— Ce rușine! l-a întrerupt regina. Să-i spui asta logodnicei dumitale!

George s-a înclinat în fața ei.

— Suntem stele logodite ce plutesc în jurul unei frumoase luni. Cea mai mare frumusețe face să pălească tot restul.

— O, fugi de-aici! a spus regina. Du-te și licărește altundeva, micuța mea stea Boleyn.

George a făcut o plecăciune și s-a îndepărtat spre spatele cortului. L-am urmat.

— Dă-mi-o repede! mi-a zis scurt. E rândul lui.

Corsajul rochiei mele era împodobit cu un metru de mătase albă. Am tras-o prin găicile verzi până am scos-o cu totul și i-am dat-o lui George, care a ascuns-o în buzunar.

— Ne vede Jane, am spus.

A clătinat din cap.

— Nu contează. E legată de interesele noastre, indiferent ce părere ar avea. Trebuie să plec.

Am încuviințat și, după plecarea lui, m-am întors în cort. Ochii reginei s-au oprit în treacăt pe găicile goale de pe pieptul rochiei mele, dar n-a spus nimic.

— Vor începe din clipă-n clipă, ne-a anunțat Jane. Urmează turnirul regelui.

Am văzut cum e ajutat să încalece, susținut de doi bărbați, căci greutatea armurii aproape că-l ținut la pământ. Charles Brandon, ducele de Suffolk și cumnatul regelui, se pregătea și el, și cei doi au pornit împreună și au trecut prin fața intrării în cortul reginei. Regele a coborât lancea în semn de salut pentru ea și a ținut-o așa până a străbătut toată lungimea cortului. Dar a devenit un salut pentru mine, căci viziera coifului său era ridicată și îl vedeam zâmbindu-mi. Sub partea dinspre umăr a pieptarului său se zărea o mică fluturare albă, care, știam, era eșarfa de la rochia mea. Ducele de Suffolk a venit în urma lui, a coborât lancea în fața reginei, apoi a dat din cap, cam țeapăn, către mine. Anne, aflată în spatele meu, a icnit ușor.

— Suffolk te-a salutat! mi-a șoptit ea.

— Așa mi s-a părut și mie.

— Da, te-a salutat! A înclinat capul. Asta înseamnă că regele i-a vorbit despre tine sau i-a vorbit surorii lui, regina Maria, iar ea i-a spus lui Suffolk. Are gânduri serioase! Cu siguranță are gânduri serioase.

M-am uitat într-o parte. Regina privea spre capătul balustradei, unde își oprise regele calul. În așteptarea semnalului trâmbiței, marele cal de luptă scutura din cap și tropăia pe loc. Regele stătea degajat în șa, cu un mic inel de aur de jur împrejurul coifului, viziera coborâtă, lancea întinsă înainte. Regina s-a aplecat în față să vadă mai bine. Trâmbița a sunat și cei doi cai s-au năpustit înainte când pintenii li s-au înfipt în coaste. Cei doi bărbați în armură s-au repezit fulgător unul spre altul, iar de pe copitele cailor zburau bulgări de pământ. Lâncile erau ținute în jos, ca niște săgeți ce zboară spre țintă, cu flamurile de la capăt fluturând. Distanța dintre cei doi se micșora repede. Regele primi o lovitură piezișă, pe care o pară cu scutul, dar lancea lui, împinsă cu putere spre Suffolk, se strecură pe sub scut și izbi în plin platoșa acestuia.

Șocul loviturii îl aruncă pe Suffolk în spate, iar greutatea armurii făcu restul, trăgându-l peste crupa calului și făcându-l să se prăbușească la pământ cu o bubuitură asurzitoare.

Soția lui sări în picioare.

— Charles!

Ieși ca o furtună din pavilionul reginei, ridicându-și poalele rochiei și alergând ca o femeie de rând spre soțul ei, care zăcea nemișcat pe iarbă.

— Aș face bine să merg și eu, a zis Anne pornind în grabă după stăpâna ei.

M-am uitat la rege, aflat la celălalt capăt al balustradei. Scutierul său îl ajuta să-și dea jos armura grea. Când i-a scos platoșa, eșarfa mea cea albă a căzut fluturând pe pământ, fără ca el să-și dea seama. I s-au scos jambierele și apărătorile pentru brațe, iar el a pornit cu pas sprinten spre trupul sumbru de nemișcat al prietenului său, îmbrăcând din mers o jachetă. Regina Maria era ingenuncheată lângă Suffolk, ținându-i capul pe brațe. Scutierul acestuia scotea armura grea a stăpânului său. Când fratele ei s-a apropiat, regina Maria a ridicat privirea și l-a anunțat zâmbind:

— E teafăr. Tocmai l-a înjurat teribil pe Peter pentru că l-a ciupit cu o cataramă.

Henric a râs.

— Domnul fie lăudat!

Doi bărbați au venit în fugă cu o targă. Suffolk s-a ridicat în capul oaselor.

— Pot să merg, a zis el. Al naibii să fiu dacă mă las dus pe targă de pe teren înainte să mor!

— Să te ajut, s-a oferit Henric ridicându-l în picioare.

Un alt bărbat s-a repezit să-l susțină din partea cealaltă și au pornit împreună, Suffolk târșâindu-și picioarele și apoi pășind împiedicat ca să țină pasul.

— Nu veni! i-a strigat Henric reginei Maria peste umăr. Lasă-ne să-l instalăm comod și după aceea vom găsi o căruță sau altceva cu care să poată ajunge acasă.

Ea s-a oprit, așa cum i se ceruse. Pajul regelui a venit în fugă cu eșarfa mea în mână, vrând s-o ducă stăpânului său. Regina Maria a întins mâna.

— Nu-l sâcâi acum, a zis ea cu asprime.

Flăcăul s-a oprit ținând încă eșarfa mea în mână.

— A pierdut asta, Maiestate. O avea sub pieptar.

Ea a întins mâna cu indiferență, iar pajul i-a dat eșarfa. S-a uitat cum fratele ei îl ajuta pe soțul său să intre în casă, iar sir John Lovick mergea grăbit înaintea lor, deschizând uși și strigând după servitori. Absentă, s-a întors în pavilionul reginei, cu eșarfa mea făcută ghem în mână. M-am dus s-o iau de la ea, dar am ezitat, neștiind ce să-i spun.

— E teafăr? a întrebat regina Caterina.

Regina Maria a reușit să zâmbească.

— Da. Are mintea limpede și nici un os rupt. Platoșa abia dacă e îndoită.

— Îmi dați mie ce aveți în mână? a întrebat-o regina Caterina.

Prințesa Maria s-a uitat la eșarfa mea boțită.

— Asta? Mi-a dat-o pajul regelui. Era sub pieptarul lui.

I-a întins-o. Era oarbă și surdă la tot ce nu avea legătură cu soțul ei.

— Mă duc la el, a hotărât ea. Anne, tu și celelalte puteți merge acasă cu regina după cină.

Regina a încuviințat din cap, dându-și acordul, iar prințesa Maria a ieșit repede din pavilion, îndreptându-se spre casă. Regina Caterina a privit-o plecând, fără să lase din mână eșarfa mea. Așa cum știam că se va întâmpla, a răsucit-o fără grabă, cercetând-o. Mătasea fină îi aluneca ușor printre degete. Pe tivul cu franjuri, a zărit verdele aprins al monogramei brodate cu mătase: MB. Încet, acuzator, s-a întors spre mine.

— Cred că vă aparține, mi-a spus ea cu o voce scăzută și încărcată de dispreț.

A întins mâna în care avea eșarfa, ținând-o între degetul mare și arătător, de parcă ar fi fost un șoarece mort, găsit în fundul unui dulap.

— Du-te! mi-a șoptit Anne. Trebuie s-o iei.

M-a îmbrâncit, așa că am făcut un pas înainte. Regina a dat drumul eșarfei când am ajuns la ea, am prins-o din zbor. Arăta ca o zdreanță jalnică, o cârpă cu care să speli podelele.

— Mulțumesc, am spus cu umilință.

La cină, regele abia dacă mi-a aruncat o privire. Accidentul îl cufundase în melancolia atât de caracteristică tatălui său, de care învățau acum și curtenii lui să se teamă.

Regina s-a purtat cum nu se putea mai amabil și mai plăcut. Dar nici o conversație, nici un zâmbet fermecător, nici o muzică nu-i putea însenina regelui dispoziția. A urmărit poznele nebunului său fără un zâmbet, a ascultat muzicienii și a băut zdravăn. Regina nu putea face nimic ca să-l înveselească, fiindcă ea era unul dintre motivele proastei sale dispoziții. O privea ca pe-o femeie aflată în pragul celei mai mari schimbări din viață, vedea Moartea lângă umărul ei. Putea să mai trăiască zece ani sau chiar douăzeci. Dar moartea îi seca deja ciclul menstrual și-i brăzda riduri pe față. Regina se îndrepta spre bătrânețe și nu-i dăruise nici un moștenitor care să le urmeze la tron. Puteau să participe la turnire, să cânte și să danseze cât era ziua de lungă, dar dacă regele nu dăruia un prinț Țării Galilor însemna că eșuase în îndatorirea sa cea mai mare, fundamentală față de regat. Iar copilul nelegitim cu Bessie Blount nu era o soluție.

— Sunt sigură că Charles Brandon se va însănătoși curând, a spus regina.

Pe masă se aflau prune zaharisite și un vin dulce și aromat. Regina a luat o înghițitură de vin, dar mi-am spus că n-avea cum să se bucure de el atâta vreme cât soțul ei stătea alături de ea cu o față atât de trasă și de întunecată, încât ar fi putut foarte bine să fie tatăl lui, care nu o plăcuse niciodată.

— Henric, să nu te gândești că ai greșit. A fost un turnir drept. Și Dumnezeu știe că ai primit și tu lovituri de la el.

Regele s-a răsucit pe jilț și s-a uitat la ea. Când ochii li s-au întâlnit, am văzut zâmbetul ștergându-i-se de pe chip sub răceala privirii lui fixe. Nu l-a întrebat ce s-a întâmplat. Era prea în vârstă și prea înțeleaptă ca să întrebe un bărbat mândru ce-l frământă. În schimb a zâmbit – un zâmbet netemător și iubitor – și a ridicat paharul spre el.

— În sănătatea ta, Henric, a spus cu un accent cald. În sănătatea ta, trebuie să-i mulțumesc Domnului că nu tu ai fost cel rănit astăzi. Până acum, eu eram cea care alerga din pavilion spre teren cu inima pe jumătate frântă de frică; și cu toate că îmi pare rău pentru sora ta, Maria, trebuie să mă bucur că nu tu ai fost rănit astăzi.

— Ei, asta da, *asta* e măiestrie curată, mi-a șoptit Anne la ureche.

Strategia a funcționat. Sedus de ideea unei femei bolnave de frică pentru binele lui, Henric și-a pierdut aerul întunecat și posomorât.

— Nu-ți voi provoca niciodată o clipă de neliniște măcar.

— Soțul meu, mi-ai provocat zile și nopți de neliniște, a răspuns regina Caterina zâmbind. Dar câtă vreme ești sănătos și fericit și câtă vreme te întorci acasă când totul se termină, de ce m-aș plânge?

— Aha! a făcut Anne încetișor. Și uite-așa, îi dă permisiunea, iar acul albinei, adică al tău, e scos.

— Ce vrei să spui?

— Trezește-te! a zis Anne cu brutalitate. Nu vezi? L-a scos din proasta dispoziție și i-a spus că poate să te aibă atâta timp cât după aceea se întoarce acasă.

L-am privit ridicând paharul și închinând la rândul lui pentru ea.

— Și ce se întâmplă mai departe? am întrebat. Dacă tot le știi pe toate...

— O, te va avea o vreme, a zis Anne nepăsătoare. Dar nu te vei interpune între ei. Nu-l vei păstra. E bătrână, da, dar știe să se poarte ca și cum l-ar adora, iar el are nevoie de asta. Și pe vremea când el era doar un copilandru, ea era una dintre cele mai frumoase femei din regat. E nevoie de foarte mult pentru a învinge așa ceva și mă îndoiesc că tu ești femeia care o poate face. Ești frumoasă și pe jumătate îndrăgostită de el, lucru care ajută, dar mă îndoiesc că o femeie ca tine l-ar putea conduce.

— Atunci cine ar putea? am întrebat rănită de atitudinea ei disprețuitoare. Tu, bănuiesc?

Anne i-a privit pe cei doi cu aerul unui inginer de asediu care măsoară un zid. Pe chipul ei se citea doar curiozitate și pricepere de expert.

— S-ar putea. Dar ar fi un proiect dificil.

— Pe mine mă vrea, nu pe tine, i-am amintit. Mi-a cerut afecțiunea. A purtat eșarfa mea sub pieptar.

— A scăpat-o și a uitat de ea, a remarcat Anne cu obișnuita ei precizie crudă. Oricum, nu ceea ce vrea el e problema. E lăcom și răzgâiat. Poate fi determinat să vrea aproape orice. Dar tu nu vei reuși niciodată să faci asta.

— Și de ce nu? am întrebat pe un ton pătimăș. De ce crezi că tu l-ai putea păstra lângă tine, iar eu nu?

Anne m-a privit. Chipul ei de o frumusețe perfectă era la fel de adorabil ca și când ar fi fost sculptat în gheață.

— Pentru că femeia care-l va conduce va fi cea care nu va uita nici o clipă că se află lângă el pentru strategie. Tu ești gata pentru plăcerile patului și ale mesei. Dar femeia care-l va conduce pe Henric va ști că plăcerea ei trebuie să vină din manevrarea gândurilor lui, în fiecare clipă. N-ar fi deloc o căsnicie a plăcerii carnale, deși Henric ar crede că asta primește. Ar fi o chestiune de nesfârșită abilitate.

Cina s-a încheiat pe la cinci în acea seară răcoroasă de aprilie, iar caii au fost aduși în fața casei, ca să ne putem lua rămas-bun de la gazda noastră și să ne putem întoarce la palatul Eltham. Părăsind mesele de banchet, i-am văzut pe servitori răsturnând resturile de pâine și carne în coșuri mari, care aveau să fie vândute la preț redus la ușa bucătăriei. Exista o dâră de risipă, necinste și irosire care-l urma pe rege pretutindeni în țară, precum cea lăsată de un melc. Săracii care veniseră să privească turnirul și rămăseseră apoi să-i vadă pe curteni cinând se strângeau acum la ușa bucătăriei, să capete ceva mâncare de la ospăț. Aveau să primească doar rămășițele: bucățile de pâine, resturile de carne, budincile mâncate pe jumătate. Nimic nu avea să se irosească, săracii se mulțumeau cu orice. Ca să-i hrănești n-aveai nevoie de mai mult decât ai fi avut nevoie ca să crești niște porci pe lângă casă.

Aceste avantaje erau cele care făceau ca locul în casa regală să fie o mare bucurie pentru servitori. Oriunde, orice servitor putea să înșele puțin, să pună câte ceva deoparte. Cel mai de jos servitor de la bucătărie avea o mică afacere cu aluatul de pe marginea plăcintelor, cu slănina desprinsă de pe carne, cu resturile de sos. Acum, că era controlorul gospodăriei regale, tatăl meu se afla în vârful acestei gramezi de resturi: urmărea felia luată de fiecare și și-o lua și el pe-a lui. Chiar și doamna de companie, care s-ar părea că se află în acest post ca să-i țină tovărășie reginei și să-i facă mici servicii, e bine plasată pentru a-l seduce pe rege chiar sub nasul stăpânei sale și pentru a-i provoca suferința cea mai mare pe care o femeie o poate pricinui alteia. Are și ea prețul ei. Are și ea munca ei secretă, care se desfășoară după ce se termină cina principală, când toți ceilalți se uită în altă

parte, și care are de-a face cu rămășițele promisiunilor și cu uitatele dulcegării ale jocurilor amoroase.

Pe când ne îndreptam spre casă, lumina a pălit și cerul a devenit cenușiu și rece. Mă bucuram că aveam mantia, pe care o înfășurasem strâns în jurul trupului, dar nu-mi pusesem gluga, ca să pot vedea drumul din fața mea, cerul tot mai întunecat de deasupra și micile pete ale stelelor care se iveau pe bolta de un cenușiu spălăcit. Ne aflam la jumătatea drumului când calul regelui s-a apropiat de al meu.

— Ai petrecut bine azi? m-a întrebat el.

— Mi-ați scăpat eșarfa, am spus bosumflată. Pajul Maiestății Voastre i-a dus-o prințesei Maria, care i-a înmănat-o reginei Caterina. Ea și-a dat seama numaidecât. Mi-a înapoiat-o.

— Și ce-i cu asta?

Ar fi trebuit să mă gândesc la micile umilințe pe care le suporta regina Caterina ca parte a îndatoririlor ei regale. Nu i se plângea niciodată soțului ei. Necazurile i le destăinuia numai lui Dumnezeu, iar asta doar într-o rugăciune șoptită cu voce foarte scăzută.

— Mă simt îngrozitor! am spus. N-ar fi trebuit să v-o dau.

— Ei bine, acum o ai înapoi, a zis fără pic de compasiune. Dacă era atât de prețioasă...

— Nu că ar fi fost prețioasă, am stăruit. E vorba de faptul că ea a știut fără nici o îndoială că-mi aparține. Mi-a dat-o în fața tuturor celorlalte doamne. A lăsat-o să cadă și ar fi sfârșit pe jos dacă n-aș fi prins-o.

— Și ce s-a schimbat? m-a întrebat el pe un ton foarte dur, cu chipul dintr-odată schimonosit și mohorât. Care e dificultatea? Ne-a văzut dansând și vorbind. M-a văzut căutându-ți tovărășia, te-am ținut de mână chiar sub ochii ei. Atunci n-ai venit la mine cu plângeri și cu cicăleli!

— Nu cicălesc! am răspuns jignită.

— Ba da, a zis el rece. Fără să ai motiv și fără să te afli în poziția de-a face asta. Doamnă, nu-mi ești nici amantă, nici soție. Nu accept proteste cu privire la purtarea mea din partea nimănui altcuiva. Sunt regele Angliei. Dacă nu-ți place cum mă port, există întotdeauna Franța. Te poți întoarce oricând la curtea franceză.

— Maiestate... eu...

Și-a îmboldit calul la trap, apoi la galop ușor.

— Îți urez noapte bună! mi-a aruncat peste umăr.

Apoi s-a îndepărtat cu mantia fâlfâind și cu pana de la pălărie fluturând în vânt. Nu mai aveam ce să-i spun, nu mai puteam să-l chem înapoi.

În seara aceea n-am vrut să vorbesc cu Anne, deși m-a făcut să mărsăluiesc în tăcere din odăile reginei într-a noastră, așteptându-se la o relatare completă a tot ce se vorbise și se făcuse.

— Nu-ți spun! am zis cu încăpățănare.

Anne și-a scos boneta și a început să-și despletească părul. M-am trântit pe pat, mi-am scos rochia, mi-am îmbrăcat cămașa de noapte și m-am strecurat sub cearșafuri fără să mă pieptăn sau să mă spăl pe față.

— Doar nu te culci așa! a zis Anne scandalizată.

— Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă în pace! am mormăit în pernă.

— Ce-a făcut? a întrebat Anne băgându-se în pat lângă mine.

— Nu-ți spun. Așa că nu mai întreba.

A încuviințat din cap, apoi s-a întors și a stins lumânarea.

Mirosul fumului care se ridica din fitil a venit spre mine. Semăna cu cel al durerii. În beznă, ferită de iscodelile lui Anne, m-am întins pe spate, privind baldachinul de deasupra capului, și m-am întrebat ce se va întâmpla dacă regele era atât de mânios, încât n-avea să se mai uite la mine niciodată.

Îmi simțeam fața rece. Am dus mâna la obraz și mi-am dat seama că era ud de lacrimi. Mi-am șters fața cu cearșaful.

— Ce mai e acum? a întrebat Anne somnoroasă.

— Nimic.

— L-ai pierdut! a spus acuzator unchiul Howard.

A privit de-a lungul mesei lungi din sala cea mare a palatului Eltham. Oamenii din suita noastră stăteau de pază la uși, în spatele nostru, iar în sală nu era nimeni în afară de doi câini-lupi și un băiat adormit în conușa vetrei. Oamenii noștri, îmbrăcați în livreaua familiei Howard, stăteau în fața ușilor din capătul celălalt. Palatul, chiar palatul regelui, fusese transformat într-un loc sigur pentru ca noi, cei din neamul Howard, să putem unelti în taină.

— L-ai avut în mână și l-ai pierdut. Ce greșeală ai făcut?

Am clătinat din cap. Taina era prea mare pentru a o revărsa pe suprafața dură a mesei înalte, pentru a i-o oferi pe tavă unchiului Howard, cel cu chipul precum cremenea.

— Vreau un răspuns! a spus. L-ai pierdut. Nu s-a uitat la tine de-o săptămână! Cu ce-ai greșit?

— Cu nimic, am șoptit.

— Trebuie să fi făcut ceva. La turnir a purtat eșarfa ta sub platoșă. Trebuie să fi făcut după aceea ceva care l-a supărat!

I-am aruncat o privire plină de reproș fratelui meu George, singura persoană care i-ar fi putut spune unchiului Howard despre eșarfa mea. A ridicat din umeri și și-a luat un aer de scuză.

— Regele a scăpat-o, iar pajul lui i-a dus-o reginei Maria, am spus gătuită de neliniște și suferință.

— Și? m-a întrebat aspru tatăl meu.

— Ea i-a dat-o reginei Caterina, iar aceasta mi-a înapoiat-o. M-am uitat pe rând la fețele severe.

— Știau cu toții ce înseamnă, am zis disperată. În drum spre casă i-am spus că mă nemulțumea faptul că lăsase să se afle afecțiunea mea.

Unchiul Howard a pufnit tare, tata a lovit cu pumnul în masă. Mama a întors capul, de parcă nici nu suporta să se uite la mine.

— Pentru numele lui Dumnezeu! a exclamat unchiul Howard, uitându-se tăios la mama. M-ai asigurat că fata a fost educată cum trebuie. Și-a petrecut jumătate din viață la curtea Franței și se smiorcăie în fața lui de parcă ar fi o ciobăniță în spatele unei căpițe de fân?!

— Cum ai putut?! m-a întrebat mama simplu.

Am roșit și am plecat capul până când am văzut reflexia propriei mele fețe nefericite pe suprafața lustruită a mesei. Am șoptit:

— N-am vrut să spun ce nu trebuia. Îmi pare rău!

— Nu e chiar atât de grav, a intervenit George. Vedeți lucrurile prea în negru. N-o să-l țină prea mult supărarea.

— Când e morocănos, e ca un urs, s-a răstit unchiul. Crezi că nu sunt niște fete Seymour care dansează pentru el chiar în clipa asta?

— Nici una nu e la fel de frumoasă ca Mary, a insistat fratele meu. Până la urmă o să uite că a spus vreodată ceva deplasat. Ar putea chiar s-o placă pentru asta. Asta dovedește că nu e excesiv de șlefuită. Arată că e un strop de pasiune la mijloc.

Tata a încuviințat, consolată într-o cârtă, dar unchiul bătea darabana în masă cu degetele lui lungi.

— Ce să facem?

— Duceți-o de-aici, a spus Anne pe neașteptate.

Le-a atras atenția imediat, așa cum face întotdeauna un vorbitor întârziat, dar încrederea din vocea ei era absolut captivantă.

— Să o ducem? a întrebat unchiul.

— Da. Trimiteți-o la Hever. Spuneți-i că e bolnavă. N-are decât să-și închipuie că moare de durere.

— Și pe urmă?

— Pe urmă o va vrea înapoi. Va putea obține tot ce-și dorește. Tot ce trebuie să facă...

Anne a zâmbit disprețuitor.

— Tot ce trebuie să facă la întoarcere e să se poarte atât de bine, încât să-l farmece pe cel mai educat, mai spiritual, mai chipeș prinț din toată creștinătatea. Credeți că e în stare?

A urmat o tăcere rece, în timpul căreia mama, tata, unchiul Howard, chiar și George m-au cercetat fără o vorbă.

— Nici eu nu cred, a zis Anne pe un ton superior. Însă o pot instrui suficient de bine ca să ajungă în patul lui, iar ce se va întâmpla cu ea după aceea e în mâinile Domnului.

Unchiul Howard o privea pe Anne cu o atenție încordată.

— O poți instrui cum să-l păstreze? a întrebat-o.

Ea a înălțat capul și i-a zâmbit – imaginea încrederii depline.

— Desigur, pentru o vreme. În definitiv, nu e decât un bărbat.

Unchiul Howard a râs scurt la auzul concedierii nonșalante a sexului din care făcea parte.

— Ai grijă, a prevenit el. Noi, bărbații, nu ne aflăm acolo unde ne aflăm azi în virtutea vreunui accident. Am ales să ocupăm funcții importante de putere, în ciuda dorințelor femeilor, și să ne folosim de aceste funcții ca să facem legi care ne vor menține pe vecie acolo unde ne aflăm.

— Foarte adevărat, a încuviințat Anne. Dar nu vorbim despre politici înalte, ci despre captarea dorințelor regelui. Nu trebuie decât să-l atragă și să-l păstreze suficient timp ca să-i facă un fiu, un bastard Howard regal. Ce altceva am putea cere?

— Și e în stare să facă asta?

— Poate să învețe, a zis Anne. E la jumătatea drumului. În definitiv, pe ea a ales-o.

Mica ei ridicare din umeri arăta că n-avea o părere prea bună despre alegerea regelui.

S-a lăsat tăcerea. Atenția unchiului Howard nu se mai concentra asupra mea și a viitorului meu ca iapă de prăsilă a familiei. Se uita acum la Anne de parcă o vedea pentru prima oară.

— Nu sunt multe fete de vârsta ta care să gândească la fel de limpede ca tine.

Ea i-a zâmbit.

— Sunt o Howard, ca și tine.

— Mă surprinde că nu încerci să-l cucerești chiar tu.

— M-am gândit la asta, a recunoscut ea sincer. Probabil că orice femeie din Anglia de azi se gândește.

— Dar? a descusut-o el.

— Sunt o Howard, a repetat ea. Contează ca una dintre noi să-l atragă pe rege. Nu are importanță care. Dacă el o place pe Mary și ea îi naște un fiu recunoscut, familia mea devine prima din regat. Fără rival. Și putem face asta. Îl putem manevra pe rege.

Unchiul Howard a încuviințat. Conștiința regelui, știa bine, era o fiară domesticită, dispusă să fie mânată cu ușurință, dar înclinată spre opriri bruște, încăpățănate.

— Se pare că trebuie să-ți mulțumim, a spus unchiul. Ai plănuit întreaga strategie.

Anne i-a primit mulțumirile nu cu o reverență, cum ar fi fost elegant, ci întorcând capul precum o floare pe tulpină — un gest arogant tipic.

— Firește că vreau s-o văd pe sora mea ajungând favorita regelui. Lucrurile astea mă privesc în tot atât de mare măsură ca și pe voi.

Unchiul a clătinat din cap când mama a încercat să-și oprească fata cea mare și excesiv de încrezătoare.

— Nu, las-o să vorbească! E la fel de abilă ca oricare dintre noi. Și cred că are dreptate. Mary trebuie să meargă la Hever și să aștepte ca regele să trimită după ea.

— Va trimite, a zis Anne pe ton cunoscător. Va trimite.

Mă simțeam ca un pachet, ca perdelele pentru pat sau farfuriile pentru masa cea mare sau ca străchinile din cositor pentru mesele mai puțin importante din sală. Urma să mi se facă bagajele și să fiu trimisă la Hever, ca momeală pentru rege. Nu aveam voie să-l văd înainte de plecare și nici să vorbesc cu cineva despre faptul că plec. Mama i-a spus reginei că sunt extenuată și a cerut să fiu eliberată din serviciul ei timp de câteva zile, ca să pot merge acasă să mă odihnesc. Regina, biata doamnă, credea că a învins. Își închipuia că neamul Boleyn bătea în retragere.

Nu era o călătorie lungă, doar ceva mai mult de treizeci de kilometri călare. Ne-am oprit să mâncăm pe marginea drumului pâinea și brânza pe care le luaserăm cu noi. Tatăl meu ar fi putut apela la ospitalitatea oricărei case mari de prin împrejurimi, era destul de cunoscut drept curtean care se bucură de favorurile regelui, așa că ar fi fost primit cu fast. Dar nu voia să ne întrerupem călătoria.

Drumul era plin de șanțuri și de gropi, iar din când în când zăream câte o osie de căruță ruptă, acolo unde se răsturnase vreun călător. Însă caii pășeau fără greutate pe pământul uscat, iar uneori mergeau atât de bine, încât puteam trece la un galop ușor. Iarba de pe marginea drumului, bogată și verde la începutul verii, era presărată cu margarete albe cu chipuri mari și rotunde. În gardurile vii, caprifoiul se încolăcea în jurul jerbelor de păducel, iar la picioarele lor se vedeau petice de busuioc de câmp albastru-vinețiu și flori înalte de stupitul-cucului, cu corole albe și gingașe, cu vinișoare violete. Dincolo de gardurile vii, pe pășunile cu iarbă deasă și bogată, se zăreau vaci grase, care pășteau cu capul plecat, iar pe câmpurile mai înalte, turme de oi și, ici-colo, câte un băiat leneș păzindu-le din umbra unui copac.

Pământurile comune din afara satelor erau cultivate în general în fâșii și ofereau o priveliște plăcută acolo unde erau plantate șiruri de ceapă și morcovi aliniați ca o suită la paradă.

În satele propriu-zise, grădinile caselor erau un amestec năucitor de narcise și ierburi aromate, legume și primule, vroji de fasole sălbatică și tufe de păducel înflorite, cu un colț pentru purcel și un cocoș cântând pe grămada de bălegar de lângă ușa din dos. Tata călărea într-o tăcere calmă, mulțumită. Drumul ne ducea spre pământurile noastre, la vale, prin Edenbridge și apoi printre pajiștile mlăștinoase, spre Hever. Caii încetinară, căci le era mai greu să meargă pe pământul umed, dar tata avea răbdare acum, că ne apropiam de proprietatea noastră.

Casa îi aparținuse tatălui său înainte să devină a lui, dar nu se afla în familia noastră de mai mult timp. Bunicul fusese un om cu mijloace moderate, care avansase prin propriile puteri în Norfolk, ca ucenic al unui negustor de pânzeturi, iar în cele din urmă devenise primarul Londrei. Și cu toate că ne agățam atât de mult de înrudirea noastră cu neamul Howard, aceasta era de dată recentă și nu se făcea decât prin intermediul mamei mele, Elizabeth Howard, una din fiicele ducelui de Norfolk și o partidă excelentă pentru tata. El o dusesse să vadă marele nostru conac de la Rochford, din Essex, iar apoi o adusese la Hever, unde micimea castelului și odăile personale intime, dar înghesuite o îngroziseră.

Tata s-a apucat imediat să-l transforme după placul ei. Mai întâi a construit un tavan deasupra sălii celei mari, care fusese înainte înaltă până la grinzile acoperișului, după stilul vechi. În spațiul creat deasupra sălii a făcut o serie de încăperi personale pentru noi, în care puteam să mâncăm și să ședem foarte comod și intim.

Tata și cu mine am ajuns la poarta parcului, unde portarul și soția s-au repezit să ne facă reverențe. Am trecut pe lângă ei făcându-le cu mâna și am pornit pe drumul de pământ bătătorit ce ducea spre primul râu, peste care trecea un podeț de lemn. Iepele mele nu-i plăcea deloc cum arăta podețul, s-a oprit brusc și n-a mai vrut să înainteze imediat ce a auzit ecoul copitelor sale pe lemn.

— Neghioabo! a zis tata scurt, făcându-mă să mă întreb dacă se referea la iapă sau la mine. A luat-o înainte și a trecut podețul. Văzând că nu era nici o primejdie, iapa mea l-a urmat ascultătoare. Am călărit până la podul mobil al castelului în urma tatei și am așteptat să iasă oamenii din

sala gărzilor să ia caii și să-i ducă în grajdurile din spate. Când m-au dat jos din șa, am simțit o slăbiciune în picioare din cauza drumului lung, dar mi-am însoțit tatăl peste podul mobil și în umbra casei portarului, pe sub dinții groși, amenințatori ai porticului, în micuța curte primitoare a castelului.

Ușa de la intrare era deschisă. *Yeomanul*¹ și mai-marii gospodăriei au ieșit și s-au înclinat în fața tatei, cu o duzină de servitori în urma lor. Tata s-a uitat la ei : unii erau îmbrăcați complet în livrea, alții nu, două dintre slujnice își dezlegau la repezeală șorțurile de lucru pe care le purtau peste cele bune și, făcând asta, dădeau la iveală o rufărie foarte murdară. Băiatul care învățea frigerea trăgea cu ochiul din colțul curții, plin de jeg învechit și pe jumătate despuiat în zdrențele pe care le purta. Tata a evaluat dezordinea și delăsarea generale și a clătinat din cap spre oamenii săi.

— Foarte bine, a zis el precaut. Ea este fiica mea, Mary. Doamna Mary Carey. Ne-ați pregătit odăi?

— O, da, sir! a zis valetul care răspundea de dormitoare, înclinându-se. Totul e pregătit. Odaia doamnei Carey este gata.

— Și cina? a întrebat tata.

— Îndată.

— Vom mânca în odăile noastre personale. Măine voi cina în sala mare, iar oamenii vor putea să vină să mă vadă. Spune-le că mâine voi cina în public. Dar în seara asta nu vreau să fiu deranjat.

Una dintre fete s-a apropiat de mine și mi-a făcut o reverență adâncă.

— Să vă conduc în odaia voastră, doamnă Carey?

Tata a încuviințat, așa că am urmat-o. Am intrat pe ușa lată a castelului și am cotit la stânga, pe un coridor îngust. La capătul lui se afla o scară de piatră în spirală, care ne-a dus la etaj, într-o încăpere plăcută, cu un pat mic cu perdele din mătase albastru-deschis. Ferestrele dădeau spre șanțul cu apă și spre parcul aflat dincolo de el. O ușă mă ducea într-o mică galerie cu un cămin din piatră, care era camera de zi preferată a mamei.

---

1. Membru al gospodăriei regale sau al unei gospodării nobiliare care are alți slujitori în subordine. (n. t.)

— Vreți să vă spălați? m-a întrebat fata cu stângăcie, făcând semn spre un urcior și o carafă cu apă rece. Să vă aduc niște apă caldă?

Mi-am scos mănușile de călărie și i le-am întins.

— Da.

Preț de o clipă m-am gândit la palatul Eltham și la servitorii lingușitori de acolo.

— Adu-mi niște apă caldă și ai grijă să-mi fie urcate bagajele în cameră. Vreau să mă schimb de costumul de călărie.

Fata s-a înclinat și a ieșit din încăpere pe micuța scară de piatră. Am auzit-o mormăind pentru sine, ca să nu uite, în timp ce cobora: „Apă caldă. Veșminte“. M-am îndreptat spre bancheta de la fereastră, am îngenuncheat pe ea și am privit afară.

Îmi petrecusem ziua încercând să nu mă gândesc la Henric și la curtea pe care o lăsam în urmă, dar lipsa de confort cu care eram întâmpinată la întoarcerea acasă mă făcea să-mi dau seama că pierdusem nu numai iubirea regelui, ci și luxul care-mi devenise indispensabil. Nu voiam să redevin domnișoara Boleyn de la Hever. Nu voiam să fiu fiica închisă într-un mic castel din Kent. Fusesem cea mai privilegiată tânără din toată Anglia. Ajunsesem foarte departe de Hever și nu voiam să mă întorc.

Tata a rămas doar trei zile, suficient pentru a se întâlni cuarendășul și cu țărani care voiau să-i vorbească urgent, suficient ca să rezolve o dispută privind o piatră de hotar și să ceară să fie dusă la armăsar iapa lui preferată. După aceea s-a pregătit de plecare. Stăteam pe podul mobil ca să-mi iau rămas-bun de la el și mi-am dat seama că trebuie să fi avut o figură grozav de nefericită, din moment ce a observat până și el când s-a urcat în șa.

— Care-i necazul? m-a întrebat pe un ton încurajator. Doar nu-ți e dor de curte?

— Ba da, am răspuns scurt.

Nu avea nici un rost să-i spun că îmi era într-adevăr dor de curte, dar că dorul cel mai chinuitor, aproape de nesuportat, era dorul de Henric.

— Numai tu ești de vină, a zis tata pe un ton supărat. Trebuie să avem încredere că fratele tău și sora ta vor rezolva

situația. Dacă nu, Dumnezeu știe ce-o să se întâmple cu tine. Voi fi nevoit să-l conving pe Carey să te primească înapoi și va trebui să sperăm că te va ierta.

Expresia uluită de pe chipul meu l-a făcut să râdă în hohote. M-am apropiat mai mult de calul tatei și am pus mâna pe mânușa lui, care se odihnea pe frâu.

— Dacă regele va cere să mă vadă, îi vei spune că-mi pare foarte rău că l-am jignit?

A scuturat din cap.

— Vom juca după cum spune Anne. Ea pare să creadă că știe cum să-l manevreze. Tu, Mary, trebuie să faci ce ți se cere. Ai încurcat lucrurile o dată, acum nu ai altă alegere decât să urmezi poruncile.

— De ce trebuie să fie tot timpul Anne cea care spune cum să fie făcute lucrurile? De ce o ascultați mereu pe Anne?

Tata și-a desprins mâna din strânsoarea mea.

— Pentru că are capul pe umeri și-și cunoaște valoarea, mi-a răspuns fără înconjur. Pe când tu te-ai purtat ca o fată de paisprezece ani îndrăgostită pentru prima oară.

— Dar sunt o fată de paisprezece ani îndrăgostită pentru prima oară! am exclamat.

— Tocmai, mi-a zis cu asprime. De aceea o ascultăm pe Anne.

Nu s-a obosit să-și ia rămas-bun de la mine, ci a întors calul, a traversat podul mobil și a pornit apoi pe potecă, spre poartă.

Am ridicat mâna, ca să-i fac semn în caz că se uită înapoi, dar nu s-a uitat. Călărea cu spatele drept, privind înainte. Ca un Howard. Noi nu ne uităm niciodată înapoi. Nu avem timp de regrete sau răzgândire. Dacă un plan merge prost, croim altul, dacă o armă ni se frânge în mâini, găsim alta. Dacă treptele se prăbușesc în fața noastră, sărim peste ele și urcăm. Pentru cei din neamul Howard, drumul duce întotdeauna înainte și în sus, iar tata se întorcea la curte și la tovărășia regelui, fără să-mi arunce nici măcar o privire.

Până la sfârșitul primei săptămâni, străbătusem deja toate cărările din grădină și explorasem parcul în toate direcțiile din punctul meu de plecaro, podul mobil. Încopusem să lucrez la o tapiserie pentru altarul bisericii Sfântul Petru din Hever și terminasem un metru pătrat de cor, care era într-adevăr foarte plictisitor, fiindcă n-avon decât albăstru. Le scrisesem

lui Anne și lui George trei scrisori, pe care le trimisese prin mesager la curtea din Eltham. Mesagerul se dusesese acolo de trei ori pentru mine și se întorsese fără nici un răspuns, în afara urărilor lor de bine.

Spre sfârșitul celei de-a doua săptămâni am început să pun să mi se aducă iapa din grajd în fiecare dimineață și să fac plimbări lungi de una singură – eram prea nervoasă chiar și pentru a accepta tovărășia unui servitor tăcut. Încercam să-mi țin amărăciunea în frâu. Îi mulțumeam slujnicei pentru fiecare mic serviciu pe care mi-l făcea, mă așezam să iau cina și plecam capul când preotul binecuvânta bucatele, de parcă n-aș fi vrut să sar de pe scaun și să urlu de frustrare că eram închisă la Hever în timp ce curtea se muta de la Eltham la Windsor, fără ca eu să fiu prezentă. Făceam tot ce puteam ca să-mi stăpânesc furia pe care o simțeam fiindcă eram atât de departe de curte și atât de exclusă de la toate.

În a treia săptămână am alunecat într-o disperare resemnată. Nu primeam vești de la nimeni, așadar am tras concluzia că Henric nu voia să trimită după mine și să revin la curte, că soțul meu se dovedea imposibil de convins și nu dorea o noție marcată de rușinea de-a fi fost curtată de rege – dar nu și amanta lui. O astfel de femeie nu putea spori prestigiul bărbatului. O astfel de femeie era mai bine să rămână la țară. Le-am scris lui Anne și lui George de două ori în a doua săptămână, dar n-am primit nici un răspuns. Însă în a treia săptămână, marți, mi-a fost adus un bilet mângălit în grabă de George.

Nu dispera – pun ră mâșag că te crezi abandonată de noi toți. El vorbește mereu despre tine, iar eu îți amintesc de nenumăratele tale farmece. Cred că va trimite după tine înainte să se încheie luna. Ai grijă să arăți bine!

Geo.

Anne mă roagă să-ți spun că îți va scrie în curând.

Scrisoarea lui George mi-a adus singurul moment de alinare în lunga mea așteptare. Când am intrat în cea de-a doua lună de așteptare, luna mai, întotdeauna cea mai veselă la curte, căci se deschidea din nou sezonul picnicurilor și drumețiilor, zilele au început să mi se pară nesfârșite.

Nu aveam pe nimeni cu care să vorbesc, nu aveam nici un fel de tovărășie. Slujnica pălăvrăgea cu mine în timp ce mă îmbrăca. Luam micul dejun singură la masa principală și vorbeam doar cu solicitanții care veneau la castel cu afaceri pentru tatăl meu. Mă plimbam puțin prin grădină. Am citit câteva cărți.

În după-amiezile lungi puneam să mi se aducă iapa și călăream în cercuri tot mai largi prin ținut. Începeam să învăț cărările și aleile care se întindeau în jurul castelului și chiar să-i recunosc pe unii dintre arendașii noștri de la micile ferme din vecinătate. Am ajuns să le cunosc numele și să opresc calul când vedeam un om lucrând pe câmp ca să-l întreb ce cultivă și cum îi merge. Era perioada cea mai bună pentru agricultori. Fânul era cosit și se usca în brazde, așteptând să fie adunat cu furca în clăi mari, acoperite, ca să fie bine păstrat, ca nutreț pentru iarnă. Grâul, orzul și secara crescuseră înalte pe câmpuri și dădeau în spic. Vițeeii se îngrășau cu laptele mamelor, iar profitul din vânzarea lânii pe anul acesta era numărat în fiecare fermă și în fiecare casă din ținut.

Era o vreme de tihnă, un scurt răgaz în anul greu de muncă, iar fermierii țineau mici petreceri cu dansuri și întreceri pe izlazul satului, înainte să înceapă strângerea recoltei.

Eu, care nu recunoscusem nimic prima oară când călărisem pe proprietatea familiei Boleyn, cunoșteam acum tot ținutul din jurul zidurilor castelului, îi știam pe toți fermierii și ceea ce cultivau. Când veneau să mă vadă la ora cinei și se plângeau că cutare nu-și cultivă cum trebuie fâșia pe care o avea în folosință prin înțelegere cu satul, știam imediat despre ce vorbesc, căci trecusem pe-acolo călare cu o zi înainte și văzusem pământul lăsat de izbeliște, cotropit de ciulini și urzici, singurul lot irosit în mijlocul terenurilor comune bine întreținute. Nu-mi era greu, în timp ce luam cina, să-l avertizez pe țăranul cu pricina că pământul avea să-i fie luat dacă nu îl folosea pentru semănături. Îi cunoșteam pe fermierii care cultivau hamei și pe cei care cultivau viță-de-vie. Am făcut o înțelegere cu unul dintre fermieri ca, dacă scotea o recoltă bună de struguri, să-l rog pe tata să trimită la Londra după un francez care să vină în vizită la castelul Hever și să-l învețe arta producerii vinului.

Nu-mi era deloc greu să călăresc în fiecare zi. Îmi plăcea nespus să stau în aer liber, să aud păsările cântând când treceam prin pădure, să simt mirosul florilor de caprifoi care se revărsau peste gardurile vii de o parte și de alta a drumului. Îmi era dragă iapa mea, Jesmond, pe care mi-o dăruise regele: nerăbdarea ei de-a porni la galop ușor, mișcările alerte ale urechilor ei, nechezatul pe care-l scotea când mă vedea intrând în curtea grajdurilor cu un morcov în mână. Iubeam bogăția pajiștilor din apropierea râului, sclipirile albe și galbene ale florilor lor și flacăra macilor roșii din lanurile de grâu. Îmi plăceau pădurile și vulturii care se roteau în cercuri mari și leneșe, chiar mai sus decât ciocârliile, înainte de-a se întoarce cu aripile lor late și de-a se îndepărta.

Totul era un surogat, un mod de a-mi umple timpul, fiindcă nu puteam să fiu cu Henric și nu puteam să fiu la curte. Dar mințeam tot mai mult că, dacă era să nu mă mai întorc niciodată acolo, puteam cel puțin să fiu o moșierică bună și dreaptă. Fermierii mai tineri și mai întreprinzători din apropiere de Edenbridge își dădeau seama că există o piață pentru lucernă, dar nu știau pe nimeni care să cultive această plantă și nici de unde puteau să facă rost de semințe. I-am scris în numele lor unui fermier de pe proprietatea pe care o avea tata în Essex și am obținut pentru ei semințe și sfaturi privind cultivarea. Au semănat un câmp în prezența mea și au promis să mai semene unul după ce vedeau cum se împacă lucerna cu pământul de-acolo. Și mi-am zis că, deși eram doar o femeie tânără, înfăptuisem un lucru minunat. Fără mine n-ar fi făcut altceva decât să bată cu pumnul în masă la cârciuma de la Hollybush, jurând că s-ar putea scoate bani buni din noile culturi. Cu ajutorul meu aveau prilejul să încerce, iar dacă făceau avere, urmau să existe în lume încă doi oameni în ascensiune și, dacă poveștii bunicului meu i se putea da crezare, nimeni nu era în stare să spună cât de sus aveau să țintească.

Erau bucuroși. Când m-am dus la câmp să văd cum merge uratul, mi-au ieșit în întâmpinare ca să-mi explice cum vor să semene, bătând din picioare pentru a-și scutura pământul de pe cizme. Voiau un moșier care să arate interes. În lipsa altcuiva, mă aveau pe mine. Și știau bine că, dacă mă interesa cultura, puteam fi convinsă să mă implic ca partener.

Poate aveam ceva bani puși deoparte pe care să-i investesc și astfel puteam deveni cu toții mai prosperi.

Vorbele lor m-au făcut să râd. M-am uitat de pe cal la fețe lor tuciurii, bătute de vânt și arse de soare.

— Nu am bani.

— Sunteți o mare doamnă la curte, a stăruit unul din ei.

Ochii lui îmi cercetau ciucurii îngrijiți ai cizmelor din piele, șaua cu intarsii, rochia scumpă și broșa de aur de la pălărie.

— Ce aveți pe dumneavoastră azi face mai mult decât câștig eu într-un an, a spus.

— Știu. Și pe mine va și rămâne.

— Dar tatăl sau soțul dumneavoastră vă dau cu siguranță bani, a zis celălalt pe un ton convingător. Mai bine îi băgați în pământul dumneavoastră decât să-i risipiți la un joc de cărți.

— Sunt o doamnă. Însă nimic nu-mi aparține. Uită-te la tine: îți merge binișor. Soția ta e o femeie bogată?

A chicotit încurcat.

— E nevasta mea. Îi merge la fel de bine cum îmi merge mie. Dar nu are nimic care să fie al ei.

— La fel e și în cazul meu. Îmi merge la fel de bine cum îi merge tatălui meu sau soțului meu. Mă îmbrac așa cum se cuvine în calitate de soție și fiică a lor. Dar nu am nimic doar al meu. În privința asta, sunt la fel de săracă precum nevasta ta.

— Dar sunteți o Howard, iar eu sunt un nimeni, remarcă el.

— Sunt o femeie Howard. Asta înseamnă că aș putea să fiu una dintre cele mai importante femei din ținut sau un nimeni, ca tine. Depinde.

— De ce anume? întrebă intrigat.

Mi-a trecut prin minte cum s-a întunecat brusc chipul lui Henric când l-am nemulțumit.

— De norocul meu.

Vara anului 1522

La jumătatea celei de-a treia luni a exilului meu, luna iunie, când grădina de la Hever era plină cu trandafiri înfloriți, mari și grei, iar parfumul lor stăruia în aer precum fumul, am primit o scrisoare de la Anne.

S-a înfăptuit. M-am pus în calea lui și i-am vorbit despre tine. I-am spus că ți-e foarte dor de el și că nu poți să ți-l scoți din minte. I-am spus că ți-ai nemulțumit familia pentru că ți-ai manifestat prea fățiș iubirea pentru el și că ai fost trimisă de la curte ca să-l uiți. Firea bărbaților e atât de anapoda, încât ideea suferinței tale îl incită foarte mult. În fine, poți să te întorci la curte. Suntem la Windsor. Tata spune că poți să poruncești să te escorteze șase oameni de la castel și să pornești de îndată. Ai grijă să sosești discret înainte de cină și să vii direct în odaia noastră, unde îți voi spune cum trebuie să te porți.

Castelul Windsor, unul dintre cele mai frumoase castele ale lui Henric, se afla în vârful unui deal, ca o perlă cenușie pe o catifea, cu stindardul regelui fluturând pe turn, podul mobil coborât și o forfotă permanentă de cărucioare, negustori ambulanți și căruțe ale fabricanților de bere. Oriunde s-ar fi aflat, curtea înghițea cu aviditate bogățiile ținuturilor înconjurătoare, iar Windsor avea experiență în satisfacerea poftelor nesățioase și foarte profitabile ale castelului.

M-am strecurat înăuntru pe o ușă laterală și m-am îndreptat spre odaia lui Anne, evitându-i pe toți cei care mă cunoșteau. Nu era nimeni acolo. M-am așezat și am așteptat. A intrat

în odaie la ora trei, așa cum am presupus, scoțându-și boneta de pe cap. A tresărit când m-a văzut.

— Am crezut că ești o stafie. Ce m-ai speriat!

— Tu mi-ai spus să vin în cameră pe furiș.

— Da, voiam să te lămuresc cum stau lucrurile. Tocmai ce am vorbit cu regele. Eram în curte și-l priveam pe lordul Percy. *Mon dieu!* E teribil de cald!

— Și ce-a spus?

— Lordul Percy? O, a fost fermecător.

— Nu, regele.

Anne mi-a aruncat un zâmbet voit provocator.

— A întrebat de tine.

— Și ce i-ai spus?

— Stai să mă gândesc.

Și-a aruncat boneta pe pat și a scuturat din cap, lăsându-și părul să-i cadă liber pe spate, ca un val întunecat, apoi l-a ridicat cu o mână, ca să-și răcorească gâtul.

— O, nu reușesc să-mi amintesc. E prea cald.

Aveam prea multă experiență cu tachinările lui Anne ca s-o las să mă chinuie. M-am așezat liniștită pe un scăunel de lemn de lângă căminul gol și n-am întors deloc capul cât și-a spălat fața, și-a răcorit brațele și gâtul și și-a strâns părul la loc, cu o mulțime de exclamații în franceză și proteste în privința căldurii. Nimic nu m-a făcut să întorc capul.

— Cred că acum pot să-mi amintesc, m-a ispitit ea.

— N-are importanță. Am să-l văd personal la cină și atunci va putea să-mi spună tot ce va vrea. N-am nevoie de tine.

Asta a făcut-o să se zbârlească pe dată.

— O, ba da, ai nevoie! Cum o să te porți? Nu știi ce să spui!

— Știu destul ca să-l fac să se îndrăgostească nebunește de mine și să-mi ceară eșarfa, am remarcat cu răceală. Cred că știu destul ca să pot vorbi politicos cu el după cină.

Anne a făcut un pas înapoi, m-a măsurat și a spus doar atât:

— Ești foarte calmă!

— Am avut timp să mă gândesc, am răspuns netulburată.

— Și?

— Știu ce vreau.

Aștepta să continui.

— Îl vreau pe el.

Anne a clătinat aprobator din cap.

— Toate femeile din Anglia îl vor. Nu mi-am închipuit nici o clipă că vei face excepție.

Am ridicat din umeri, ignorând împunsătura.

— Însă știu că pot trăi și fără el.

Și-a îngustat ochii.

— Dacă William nu te primește înapoi, vei fi distrusă.

Am parat:

— Pot să îndur și asta. Mi-a plăcut la Hever. Mi-a plăcut să ies călare în fiecare zi și să mă plimb pe jos prin grădini. Am fost singură acolo timp de aproape trei luni și asta a fost prima oară în viața mea când am stat singură. Mi-am dat seama că n-am nevoie de curte, de regină, de rege și nici măcar de tine. Mi-a plăcut să călăresc și să privesc câmpurile cultivate. Mi-a plăcut să stau de vorbă cu fermierii, să le observ culturile și să le văd cum cresc.

A râs disprețuitor.

— Vrei să devii moșieriță?

— Aș putea fi fericită ca moșieriță, am spus fără ezitare. Sunt îndrăgostită de rege – mi-am tras răsuflarea – da, foarte tare. Dar dacă lucrurile merg prost, aș putea să trăiesc la o mică fermă și să fiu fericită.

Anne s-a dus la cufărul de la picioarele patului și a scos o bonetă nouă. Privindu-se în oglindă, și-a netezit părul și și-a pus boneta. Pe dată, frumusețea ei întunecată, dramatică a dobândit o eleganță nouă. Știa asta, firește.

— Dacă aș fi în locul tău, pentru mine ar fi regele sau nimic, a zis ea. Mi-aș pune gâtul pe butuc pentru o șansă de-a fi cu el.

— Eu vreau bărbatul, nu regele.

A ridicat din umeri.

— E unul și același lucru. Nu poți să-l dorești ca pe-un bărbat de rând și să uiți de coroana pe care-o poartă. E cel mai bun dintre toți. Nu există bărbat mai măreț ca el în tot regatul. Ca să-i găsești egal, ar trebui să mergi în Franța, la regele Francisc, sau în Spania, la regele Carol.

Am clătinat din cap.

— I-am văzut pe regele spaniol și pe regele francez și nu m-aș uita de două ori la nici unul din ei.

Anne s-a întors cu spatele la oglindă și și-a tras puțin mai jos corsajul rochiei, ca să i se întrevadă rotunjimea sânilor.

— Atunci ești o neghioabă, a zis ea simplu.

Când am fost gata amândouă, m-a condus în odăile reginei.

— Te va accepta înapoi, dar nu te va primi cu căldură, mi-a aruncat Anne peste umăr în timp ce soldații de la ușa reginei ne salutau și ne deschideau ușile duble.

Am intrat amândouă, surorile Boleyn, cu aerul că jumătate din castel ne aparține.

Regina era așezată pe bancheta de lângă fereastră, cu geamurile larg deschise, ca să intre aerul mai răcoros al serii. Muzicianul ei stătea alături, cântând din gură și acompaniindu-se cu lăuta. În jur ședeau doamnele ei, unele cosând, iar altele stând degeaba, în așteptarea chemării la cină. Regina părea absolut împăcată cu lumea, înconjurată de prieteni, în căminul soțului ei, privind de la fereastră orașul Windsor și panglica șerpuitoare, de culoarea cositorului a râului de dincolo de el. Expresia feței sale nu s-a schimbat când m-a văzut. Era mult prea versată ca să-și trădeze dezamăgirea. M-a întâmpinat cu un surâs ușor.

— A, doamnă Carey! Te-ai însănătoșit și te-ai întors la curte?

I-am făcut o reverență adâncă.

— Dacă e pe placul Maiestății Voastre.

— Ai stat în casa părinților dumitale în tot acest timp îndelungat?

— Da, Maiestate, la castelul Hever.

— Înseamnă că te-ai odihnit bine. Cred că în partea aceea de lume nu există nimic în afară de oi și vaci, nu?

Am zâmbit și am încuviințat.

— E o zonă agricolă, da. Dar am avut atât de multe de făcut! Mi-a plăcut să ies călare, să privesc câmpurile și să stau de vorbă cu oamenii care le cultivă.

Am văzut că, preț de o clipă, o intrigă ideea pământului, pe care, după atâția ani petrecuți în Anglia, îl privea doar ca pe un loc al vânătorilor, al picnicurilor și al procesiunii de vară. Dar apoi și-a amintit de ce plecasem de la curte.

— Ți-a poruncit Maiestatea Sa să te întorci?

Am auzit micul șuiert de avertizare scos de Anne, care se afla în spatele meu, dar l-am ignorat. Aveam ideea romantică și stupidă că nu vreau s-o privesc pe această femeie de treabă în ochii ei cinstiți și s-o mint. Am spus respectuos:

— Regele a trimis după mine, Maiestate.

A clătinat aprobator din cap și și-a privit mâinile așezate liniștit în poală. N-a spus decât:

— Atunci ești foarte norocoasă.

Pentru scurt timp s-a lăsat tăcerea. Îmi doream foarte mult să-i spun că mă îndrăgostisem de soțul ei, dar știam că ea se află mult deasupra mea. Era o femeie al cărei spirit fusese călit și modelat până când ajunsese să pară absolut autentică. În comparație cu noi, celelalte, ea era argint pur, pe când noi nu eram decât cositor, un amestec banal de plumb și cupru.

Ușile mari, duble s-au deschis larg și crainicul a vestit:

— Maiestatea Sa, regele!

Henric a intrat în încăpere.

— Am venit să vă conduc la cină, a spus, apoi m-a zărit și s-a oprit înmărmurit.

Privirea cercetătoare a reginei a trecut repede de la chipul lui uluit la al meu și din nou la al lui.

— Mary! a exclamat el.

Eu îl priveam pierdută, uitând până și să-i fac o reverență.

Micul șuierat de avertizare al lui Anne n-a reușit să mă trezească. Regele a traversat încăperea din trei pași mari, mi-a luat mâinile într-ale lui și le-a dus la piept. Am simțit sub degete asprimea vestei brodate și moliciunea mângâietoare a cămășii de mătase.

— Iubirea mea! a șoptit încet. Ești bine-venită înapoi la curte.

— Vă mulțumesc...

— Mi s-a spus că ai fost trimisă departe de curte ca să înveți o lecție. Am avut dreptate să spun că te poți întoarce chiar și fără s-o fi învățat?

— Da. Da, perfectă dreptate, m-am bâlbâit.

— Nu ai fost muștrată? a insistat el.

Am râs ușor și am ridicat privirea spre ochii lui albaștri, scrutători.

— Nu. Au fost puțin supărați pe mine; dar asta a fost tot.

— Ai vrut să te întorci la curte?

— O, da!

Regina s-a ridicat în picioare.

— Doamnelor, să mergem la cină, a spus.

Henric i-a aruncat o privire rapidă peste umăr. Ea i-a întins mâna, imperioasă, ca o flică a Spaniei. El s-a întors spre ea, din vechea obișnuință a devotamentului și supunerii, și nu mi-a trecut prin minte nici un mod de a-l atrage din nou lângă mine. Am trecut în spatele ei și m-am aplecat să-i aranjez trena. Stătea dreaptă și avea o ținută regească, deși era destul de corpolentă. Părea frumoasă în ciuda oboselii întipărite pe chip.

— Mulțumesc, doamnă Carey, a spus cu blândețe.

Apoi ne-a condus la cină, cu mâna așezată ușor pe brațul soțului ei. El a înclinat capul ca să audă mai bine ce spunea ea, fără să se mai uite în urmă, la mine.

La sfârșitul cinei, George a venit la masa reginei, unde noi, doamnele, ședeam având în față vin și prăjituri, ca să mă salute. Mi-a adus o prună zaharisită.

— Dulciuri pentru cea dulce, a spus, sărutându-mă pe frunte.

— O, George! Mulțumesc pentru biletul pe care mi l-ai trimis.

— Ne bombardai cu jelanii disperate. Am primit de la tine trei scrisori în prima săptămână. A fost chiar atât de groaznic?

— Prima săptămână, da. Dar apoi m-am obișnuit. Spre sfârșitul primei luni începea deja să-mi placă viața la țară.

— Ei bine, noi aici ne-am dat toată silința pentru tine.

— Unchiul e la curte? am întrebat privind în jur. Nu-l văd.

— Nu, e la Londra cu Wolsey. Dar nu-ți face griji, știe tot ce se petrece. M-a rugat să-ți spun că așteaptă să primească vești despre tine și că are încredere că acum știi cum să te porți.

Jane Parker s-a aplecat peste masă.

— Ai de gând să devii doamnă de companie? l-a întrebat ea pe George. Fiindcă șezi la masa noastră, pe scaunul unei doamne.

George s-a ridicat fără grabă.

— Doamnelor, vă cer iertare. N-am vrut să vă deranjez.

Jumătate de duzină de voci l-au asigurat că n-a deranjat pe nimeni. Fratele meu era un tânăr chipeș și un oaspete foarte popular în odăile reginei. Numai logodnica lui cea cu limbă înveninată a protestat pentru că se așezase la masa noastră. George s-a înclinat spre mâna ei.

— Domnișoară Parker, îți mulțumesc că mi-ai amintit să plec de lângă dumneata, a spus politicos, dar în spatele tonului dulce se ghicea enervarea.

S-a aplecat, m-a sărutat apăsător pe obraz și mi-a șoptit la ureche:

— Dumnezeu să-ți ajute, micuță Marianne! Familia își pune nădejdea în tine.

A dat să plece, dar l-am prins de mână.

— George, așteaptă, vreau să te întreb ceva.

S-a întors.

— Ce anume?

L-am tras de mână, ca să-l fac să se aplece spre mine și să-mi pot șopti la ureche:

— Crezi că mă iubește?

— Ah! a exclamat îndreptându-se. Ah, iubire!

— Spune, crezi?

A ridicat din umeri.

— Ce e iubirea? Scriem toată ziua poezii despre ea și cântăm cântece despre ea toată noaptea, dar să fiu al naibii de știu dacă există sau nu așa ceva în realitate.

— O, George!

— Te dorește, asta pot să-ți spun cu siguranță. E dispus să-și dea oarecare osteneală ca să te aibă. Dacă asta înseamnă pentru tine iubire, atunci da, te iubește.

— Îmi e de-ajuns, am spus cu o satisfacție reținută. Mă vrea, e pregătit să-și dea oarecare osteneală. Asta-mi sună a iubire.

Chipeșul meu frate s-a înclinat.

— Dacă spui tu, Mary... Dacă atât îți e de-ajuns...

S-a îndreptat și a făcut imediat un pas înapoi.

— Maiestate!

În fața mea stătea regele.

— George, nu pot să-ți dau voie să-ți petreci toată seara vorbind cu sora ta, întreaga curte te invidiază!

— Și pe bună dreptate, a răspuns George, punând la bătaie întregul său farmec de curtean. Două surori frumoase și nici o grijă pe lume.

— M-am gândit să dansăm, a spus regele. O conduci tu pe domnișoara Boleyn? Eu mă voi îngriji de doamna Carey.

— Aș fi încântat, a răspuns George.

Fără să se uite în jur după Anne, a pocnit din degete, iar ea, vigilentă ca-ntotdeauna, s-a ivit lângă el.

— Vom dansa, i-a zis scurt.

Regele a făcut semn cu mâna și muzicienii au atacat o melodie populară rapidă, așa că am format un cerc alcătuit din opt oameni și am făcut primii pași, întâi la dreapta, apoi la stânga. Vedeam în partea cealaltă a cercului chipul drag, familiar al lui George și, alături de el, zâmbetul calm al lui Anne. Avea același aer ca atunci când studia o carte nouă. Descifra dispoziția regelui cu aceeași atenție cu care ar fi răsfoit o psaltire. Se uita când la el, când la mine, ca pentru a măsura cât de imperioasă îi e dorința. Și, fără a întoarce deloc capul, testa dispoziția reginei, încercând să afle ce văzuse sau ce simțea.

Am zâmbit în sinea mea. Cu regina, Anne își găsise nașul. Nimeni nu putea pătrunde dincolo de fațada fiicei Spaniei. Anne era o curteană desăvârșită, dar se născuse din oameni de rând. Regina Caterina se născuse prințesă. Fusesse învățată să-și țină limba în frâu încă de când începuse să vorbească. Din clipa când începuse să meargă, fusese învățată să pășească atent și să se adreseze cu bunătate și bogaților, și săracilor, căci nu se știe niciodată când ai nevoie și de unii, și de alții. La vremea când regina Caterina era deja jucătoare la o curte extrem de competitivă și extrem de bogată, Anne nici nu se născuse.

Anne n-avea decât să se uite în jur cât voia ca să afle cum îndura regina să mă vadă alături de rege, privindu-ne ochi în ochi, legați de o dorință pătimașă. Anne n-avea decât să se uite, căci regina nu trăda nici o clipă altă trăire decât interesul politicos. La sfârșitul dansurilor aplauda, iar o dată sau de două ori ne-a felicitat. Dar pe neașteptate dansul s-a terminat, iar Henric și cu mine am rămas pe loc, fără muzică, fără alți dansatori care să ne înconjoare și să ne ascundă. Am rămas singuri, descoperiți, ținându-ne în continuare de mână, privindu-ne pierduți, ca și cum am fi putut rămâne așa o veșnicie.

— Bravo! a rostit regina, cu un glas calm și încrezător. Foarte frumos.

— Va trimite după tine, a spus Anne în seara aceea în timp ce ne dezbrăcam în camera noastră.

Și-a scos rochia și a așezat-o cu grijă în cufărul de la picioarele patului, și-a pus boneta în capătul celălalt, și-a aranjat cu grijă pantofii unul lângă altul, sub pat. Și-a îmbrăcat cămașa de noapte și s-a așezat în fața oglinzii să-și perie părul. Mi-a întins peria și a închis ochii. M-am apucat să-i perii pletele lungi până la brâu.

— Poate astă-seară, poate în cursul zilei de mâine. Te vei duce.

— Sigur că am să mă duc.

— Dar nu uita cine ești! m-a prevenit Anne. Nu-l lăsa să te năibă sub vreo arcadă sau într-un loc ascuns, în grabă. Insistă să se întâmple într-o încăpere, insistă să se întâmple pe un pat.

— Voi vedea.

— E important, mi-a atras atenția. Dacă vede că te poate avea ca pe o stricată, te va avea și apoi va uita de tine. De fapt, cred că ar trebui să mai amâni puțin. Dacă crede că ești prea ușor de cucerit, te va avea o dată sau de două ori și atât.

Am cuprins în mână șuvițele mătăsoase și am început să le împletesc.

— Au! s-a plâns ea. Mă tragi de păr.

— Iar tu mă cicălești. Anne, lasă-mă să fac cum știu. Până acum nu m-am descurcat prea rău.

A ridicat din umeri și i-a zâmbit propriei imagini reflectate în oglindă.

— A! Oricine poate atrage un bărbat. Șmecheria e cum să-l păstrezi.

Bătaia în ușă ne-a făcut pe amândouă să tresărim. Ochii negri ai lui Anne au alunecat grăbiți spre oglinda care îmi reflecta chipul lipsit de orice expresie.

— Doar n-o fi regele.

Eu deschideam deja ușa. În prag stătea George, cu jiletca roșie din piele întoarsă pe care o purtase la cină și ale cărei despicături lăsau să se vadă cămașa de un alb strălucitor, din pânză fină de in, cu pălăria roșie brodată cu perle acoperindu-i părul negru.

— *Vivat! Vivat Marianne!*

A intrat repede și a închis ușa.

— M-a trimis să te invit să bei un pahar de vin cu el. Și-a cerut scuze pentru ora târzie, dar ambasadorul Veneției abia

a plecat. Au vorbit despre un posibil război cu Franța, iar acum e plin de pasiune pentru Anglia, Henric și Sfântul Gheorghe. M-a rugat să te asigur că ești liberă să alegi. Poți să bei un pahar cu vin și să te întorci în patul tău. Ești propria ta stăpână.

— Vreo ofertă? a întrebat Anne.

George a ridicat din sprânceană cu un aer plin de dispreț și a dojenit-o:

— Dă și tu dovadă de puțină eleganță! Doar n-o cumpără pe față. O invită la un pahar cu vin. Prețul îl vom fixa mai târziu.

Am dus mâna la cap, exclamând:

— Boneta mea! Anne, repede! Împletește-mi părul!

A scuturat din cap.

— Du-te așa cum ești. Cu părul lăsat pe umeri. Arăți ca o fecioară în ziua nunții. Am dreptate, nu-i așa, George? Și tocmai asta își dorește.

George a încuviințat.

— E adorabilă așa. Coboară-i puțin corsajul.

— Trebuie să arate ca o lady.

— Doar un pic, a sugerat. Bărbaților le place să întrezărească ceea ce cumpără.

Anne a slăbit șireturile corsajului până când balenele care-mi strângeau stomacul s-au lăsat puțin. Apoi a tras de talia corsajului, astfel încât să-l coboare ca să arate mai ademenitor. George a încuviințat.

— Perfect!

Anne a făcut un pas înapoi și m-a privit la fel de critic cum se uitase tata la iapa pe care o trimisese la armăsar.

— Altceva?

George a clătinat din cap.

— Ar trebui să se spele, a hotărât brusc Anne. Măcar la subsuori și între picioare.

Aș fi pledat pe lângă George, dar el dădea din cap cu tot atâta însuflețire ca un fermier.

— Da, așa ar trebui. Are oroare de orice miros neplăcut.

— Dă-i bătaie, a zis Anne, făcând semn spre urcior și spre lighean.

— Voi ieșiți, le-am spus.

George s-a îndreptat spre ușă.

— Vom aștepta afară.

— Și pe la fund, a spus Anne pe când el închidea ușa. Și lă-o ca lumea, Mary! Trebuie să fii curată peste tot.

Sunetul ușii mi-a retezat replica deloc potrivită pentru o tânără doamnă. M-am spălat bine cu apă rece și m-am șters. Am luat apa de toaletă a lui Anne și mi-am turnat puțină pe gât, pe păr și pe coapse. Apoi am deschis ușa.

— Ești curată? m-a întrebat Anne tăios.

Am încuviințat. M-a privit neliniștită.

— Atunci du-te. Știi, poți să te împotrivești puțin. Să arăți oarecare îndoieli. Nu cădea de-a dreptul în brațele lui.

Am întors capul. Anne îmi părea groaznic de insensibilă în privința poveștii ăsteia.

— Fata are dreptul la puțină plăcere, a zis George cu blândețe.

Anne s-a întors spre el și a spus tăios:

— Nu în patul lui! Prezența ei acolo e pentru plăcerea lui, nu pentru a ei.

N-o mai auzeam. Auzeam doar bubuitul inimii mele răsunându-mi în urechi și știam doar că am fost chemată la el, că voi fi cu el în scurt timp.

— Haide, i-am zis lui George. Să mergem.

Anne s-a întors să intre înapoi în cameră și a spus:

— Voi sta trează să te-aștept.

Am ezitat.

— S-ar putea să nu mă întorc în noaptea asta.

A încuviințat din cap.

— Sper să nu. Dar am să te-aștept oricum. Am să stau lângă foc și am să privesc cum se luminează de ziuă.

M-am gândit preț de câteva clipe la faptul că va sta de veghe pentru mine în camera ei de fecioară în timp ce eu voi fi cuibărită comod și iubită în patul regelui Angliei.

— Dumnezeuule, cred că-ți dorești atât de mult să fii în locul meu! am spus, cuprinsă de o subită încântare.

Nici n-a tresărit la auzul cuvintelor mele.

— Bineînțeles. E regele.

— Și mă vrea pe mine, am adăugat, spunând lucrurilor pe nume.

George s-a înclinat, mi-a oferit brațul și m-a condus pe scara îngustă ce ducea spre holul care dădea în sala cea mare. Am

traversat-o ca două fantome înlănțuite. Nu ne-a văzut nimeni. În sală erau doi-trei servitori de la bucătărie și vreo șase bărbați care moțăiau pe mesele aflate de jur împrejurul încăperii.

Am trecut pe lângă masa principală și am intrat pe ușile ce duceau spre odăile particulare ale regelui. Am zărit o scară lată, bogat ornamentată cu minunate tapiserii din mătăsuri viu colorate, dar ale căror culori păreau șterse în lumina strălucitoare a lunii. În dreptul sălii de primire stăteau doi străjeri înarmați, care s-au dat la o parte ca să mă lase să trec când mi-au văzut pletele blonde, revărsate pe umeri și zâmbetul încrezător întipărit pe chip.

Sala de primire din spatele ușilor duble m-a surprins. De câte ori o văzusem, fusese plină de oameni. Aici intrau toți cei care veneau să-l vadă pe rege. Solicitanții îi mituiau pe curtenii mai cu vechime ca să-i lase să stea în sală, în speranța că regele îi va observa și îi va întreba cum le merge și ce vor de la el. Nu văzusem niciodată marea încăpere boltită altfel decât plină de oameni îmbrăcați în cele mai frumoase veșminte, disperați să atragă atenția regelui. Acum sala era tăcută și plină de umbre. George mi-a strâns degetele reci în mâna sa.

În fața noastră se afla ușa ce dădea în odăile personale ale regelui. Doi străjeri înarmați stăteau cu lăncile încrucișate.

— Maiestatea Sa a poruncit să ne înfățișăm, a spus scurt George.

Lăncile s-au ciocnit cu un clinchet scurt, cei doi ne-au dat onorul, s-au înclinat și au deschis ușa dublă.

Regele ședea lângă foc, îmbrăcat într-un halat călduros din catifea, garnisit cu blană. Când a auzit ușa deschizându-se a sărit în picioare. Am făcut o reverență adâncă.

— M-ați chemat, Maiestate.

Nu-și putea desprinde ochii de pe chipul meu.

— Da. Și îți mulțumesc că ai venit. Voiam să văd... Voiam să vorbim... Voiam să...

În cele din urmă s-a întrerupt.

— Te voiam pe tine.

M-am apropiat câțiva pași. Mi-am spus că de la distanța aceea putea simți parfumul lui Anne. Am scuturat din cap și am simțit greutatea părului meu bogat. I-am văzut ochii plimbându-i-se de la chipul meu la pletele revărsate și înapoi.

Am auzit ușa închizându-se în spatele meu – George ieșise fără să scoată o vorbă. Henric nici nu-l văzuse plecând. Am murmurat:

— Sunt onorată, Maiestate.

A clătinat din cap, nu a nerăbdare, ci cu gestul bărbatului care nu-și permite să piardă timpul cu jocuri.

— Te vreau, a spus din nou hotărât, de parcă asta ar fi fost tot ce trebuia să știe o femeie. Mary Boleyn, te vreau!

M-am apropiat încă un pas. M-am aplecat către el. Am simțit căldura răsufării sale și apoi atingerea buzelor lui pe părul meu. Nici n-am înaintat, nici nu m-am tras înapoi.

— Mary! a șoptit el, cu vocea gătită de dorință.

— Da, Maiestate.

— Te rog, spune-mi pe nume. Vreau să-mi aud numele rostit de buzele tale.

— Henric!

— Mă vrei? a șoptit. Ca bărbat, vreau să spun. Dacă aș fi fermier pe proprietatea tatălui tău, m-ai vrea?

Mi-a ridicat bărbia cu mâna, astfel încât să mă poată privi în ochi. M-am cufundat în privirea lui albastră și luminoasă. Cu grijă și delicatețe, am ridicat mâna spre obrazul lui și am simțit în palmă moliciunea bărbii cârlionțate. A închis imediat ochii sub atingerea mea, apoi a întors fața și mi-a hărutată mâna cu care îi cuprinsesem bărbia.

— Da, am spus fără să-mi pese deloc că era o prostie – nu mi-l puteam închipui pe acest bărbat altfel decât ca pe regele Angliei. Nu putea nega că e rege, așa cum eu nu puteam nega că sunt o Howard. Dacă ai fi un nimeni, iar eu aș fi o nimeni, te-aș iubi, am spus în șoaptă. Dacă ai fi un fermier fără altă avere decât un câmp de hamei, te-aș iubi. Dar tu m-ai iubi dacă aș fi o fată venită să culeagă hameiul?

M-a tras mai aproape. Îi simțeam mâinile calde pe talie.

— Da, m-a încredințat. Oriunde aș fi, te-aș recunoaște drept iubirea mea cea adevărată. Oricine aș fi și oricine ai fi, aș ști pe dată că ești adevărata mea dragoste.

A înclinat capul și m-a sărutat, întâi blând, apoi apăsător, cu buze fierbinți. După aceea m-a luat de mână și m-a condus spre patul cu baldachin, m-a întins pe cuvertură și și-a îngropat fața în rotunjimea sânilor mei, acolo unde îi dezvelea corsajul slăbit de Anne pentru el.

În zori, m-am ridicat într-un cot și m-am uitat pe fereastră, văzând că cerul se luminează și știind că Anne așteaptă și ea să răsară soarele. Anne privea lumina ce cuprindea treptat cerul, știind că sora ei e amanta regelui și, după regină, cea mai importantă femeie din Anglia. Mă întrebam ce gândea despre asta în timp ce stătea pe bancheta de lângă fereastră și asculta cum păsările își încercau ezitant glasurile. Mă întrebam ce simțea știind că eu eram cea aleasă de rege, cea care purta mai departe ambițiile familiei. Știind că eu mă aflam în patul lui, nu ea.

De fapt, n-aveam de ce să mă întreb. Probabil că simțea acel amestec tulburător de trăiri pe care îl trezea ea întotdeauna în mine: admirație și invidie, mândrie și rivalitate crâncenă, dorința de a-și vedea sora iubită triumfând și dorința pătimașă de-a vedea căderea rivalei.

Regele s-a mișcat și, pe jumătate acoperit de pături, m-a întrebat:

— Ești trează?

— Da, am spus, devenind îndată vigilentă.

Mă întrebam dacă ar trebui să-i propun să plec, dar el a scos capul din așternutul învălmășit și l-am văzut zâmbind.

— Bună dimineăta, scumpa mea. Te simți bine?

M-am trezit zâmbind și eu radios, ogindindu-i bucuria.

— Foarte bine.

— Bucuroasă în suflet?

— Mai fericită decât am fost vreodată în viață.

— Atunci vino încoace!

A desfăcut brațele și am alunecat printre cearșafuri, în îmbrățișarea lui cu miros de mosc. Coapsele lui puternice erau lipite de mine, brațele lui îmi cuprindeau umerii, fața îi era îngropată în gâtul meu.

— O, Henric! am șoptit prosteste. O, iubirea mea!

— O, știu, a spus ademenitor. Vino puțin mai aproape.

Am plecat de lângă el abia când soarele era deja sus pe cer și a trebuit să mă grăbesc să mă întorc în camera mea înainte ca servitorii să înceapă să mișune.

Henric m-a ajutat chiar el să-mi îmbrac rochia, mi-a strâns șireturile corsetului și mi-a pus pe umeri mantia lui, ca să mă ferească de răcoarea dimineții. Când a deschis ușa, George aștepta pe bancheta de la fereastră. La vederea regelui s-a

ridicat și s-a înclinat, cu pălăria în mână, apoi, zărindu-mă în spatele acestuia, mi-a zâmbit dulce.

— Condu-o pe doamna Carey înapoi în odaia ei, a spus regele. Și pe urmă spune-i valetului odăii de culcare să intre, George. În dimineața asta vreau să fiu în picioare devreme.

George s-a înclinat iarăși și mi-a oferit brațul.

— Și vino să ascuți liturghia împreună cu mine, a adăugat regele din prag. Azi poți să mă însoțești în capela mea particulară, George.

— Vă mulțumesc.

George a acceptat cu o politețe nonșalantă cea mai mare onoare de care se putea bucura un curtean. Ușa odăii regelui s-a închis în timp ce eu făceam o reverență. Am trecut repede împreună cu fratele meu prin sala de audiențe și apoi prin sala cea mare.

Era prea târziu ca să-i evităm pe cei mai de jos servitori, flăcăii angajați ca să întrețină focurile târâiau în sală bușteni mari. Alți băieți măturau, iar soldații care dormiseră cu capetele pe masă deschideau ochii, căscau și blestemau tăria vinului.

Mi-am acoperit părul răvășit cu gluga mantiei regelui și am traversat repede și fără zgomot sala cea mare, apoi am urcat scara spre apartamentele reginei.

George a bătut la ușă, iar Anne a deschis și ne-a tras înăuntru. Era palidă de nesomn și avea ochii roșii. Am savurat imaginea încântătoare a surorii mele roase de chinurile geloziei.

— Ei bine? m-a întrebat tăios.

Am aruncat o privire spre cuvertura bine întinsă de pe pat.

— N-ai dormit.

— N-am putut, a spus ea. Și sper că nici tu n-ai dormit prea mult.

Vorbele ei vulgare m-au făcut să-i întorc spatele.

— Haide, zău așa, mi-a zis George. Vrem doar să știm că totul e în regulă cu tine, Mary. Și tata va trebui să afle, și mama, și unchiul Howard. Ai face bine să te obișnuiești să vorbești despre asta. Nu e o chestiune personală.

— E cea mai personală chestiune din lume.

— Nu și pentru tine, a spus Anne cu răceală. Așa că lasă deoparte aerul ăsta de ciobăniță la vreme de primăvară. Te-ai avut?

— Da, am răspuns scurt.

— Mai mult de o dată?

— Da.

— Domnul fie lăudat! a exclamat George. A făcut-o. Iar eu trebuie să plec. M-a invitat să ascult liturghia împreună cu el.

A traversat încăperea și m-a îmbrățișat cu putere.

— Bravo! Vorbim mai târziu. Acum trebuie să plec.

A trântit indiscret ușa la plecare, iar Anne a țâțâit ușor din buze și apoi s-a îndreptat spre cufărul în care ne țineam hainele.

— Ai face bine să porți rochia crem. Nu-i nevoie să arăți ca o stricată. Îți aduc niște apă caldă. Trebuie să te îmbăiezi.

Am dat să protestez, dar ea a ridicat mâna să mă oprească.

— Ba ai să te îmbăiezi. Să nu aud nici o discuție. Și să-ți speli părul. Trebuie să fii impecabil de curată, Mary! Nu fi așa o târfă leneșă. Scoate-ți rochia de pe tine și grăbește-te, trebuie să mergem la liturghie împreună cu regina în mai puțin de o oră.

I-am dat ascultare, la fel ca-ntotdeauna.

— Dar spune-mi, te bucuri pentru mine? am întrebat-o în timp ce mă chinuiam să-mi scot corsetul și juponul.

I-am văzut chipul în oglindă, străfulgerarea de gelozie abia ascunsă de genele lăsate.

— Mă bucur pentru familie. La tine abia dacă mă gândesc.

Regele se afla în galeria sa privată, ale cărei ferestre dădeau spre capelă, și asculta slujba de dimineață când am trecut spre odaia reginei, care era alături. Mi-am încordat auzul și am reușit să deslușesc murmurele secretarului, care așeza în fața regelui documente peste care să se uite și pe care să le semneze în timp ce-l urmărea pe preotul din capelă îndeplinind ritualul familiar al liturghiei. Regele își rezolva întotdeauna treburile în timp ce asculta slujba de dimineață, respectând tradiția statornicită de tatăl său, și mulți credeau că munca lui e sfântă. Erau și alții, printre care și unchiul meu, care pretindeau că obiceiul dovedea doar că regele se grăbea să scape de muncă și că-i acorda atenție doar pe jumătate.

Am îngenuncheat pe pernă în odaia particulară a reginei, privind lucirea de fildeș a rochiei, a cărei stofă îmi contura vag coapsele. Încă mai simțeam căldura trupului său în locul

inensibil dintre picioare, încă îi mai simţeam gustul pe buze. În ciuda băii pe care Anne insistase s-o fac, aveam senzaţia că mai simt încă pe obraz şi în păr mirosul transpiraţiei de pe pieptul lui. Când am închis ochii, n-am făcut-o pentru rugăciune, ci pradă unei reverii senzuale.

Regina era îngenunchată lângă mine, chipul îi era grav şi îşi ţinea capul drept sub boneta grea, triumghiulară. Avea rochia puţin desfăcută la gât, ca să-şi poată strecura un deget sub ea şi să atingă cămaşa aspră, din păr de cal, pe care o purta întotdeauna direct pe piele. Faţa ei sobră era trasă şi obosită; capul îi era aplecat spre rozariu, iar pielea bătrână şi lăsată de pe bărbie şi obraji era flască şi umflată sub ochii strâns închişi.

Slujba părea să nu se mai sfârşească. Îl invidiam pe Henric pentru documentele de stat care-i îngăduiau să nu-i acorde prea mare atenţie. Însă atenţia reginei nu slăbea deloc, degetele ei nu se opreau nici o clipă pe mărgelile rozariului, ochii ei rămăneau mereu închişi în rugăciune. Abia când liturghia s-a încheiat şi preotul a şters pocalele cu o pânză albă şi le-a dus de-acolo, a scos un suspin prelung, de parcă ar fi auzit ceva pentru care nici una dintre noi nu avea urechi. S-a întors şi ne-a zâmbit tuturor, tuturor doamnelor sale, chiar şi mie.

— Şi acum, să mergem la micul dejun, a spus pe un ton plăcut. Poate că regele va mânca împreună cu noi.

Când am ieşit din încăpere, înşiruite una în spatele celeilalte, m-am surprins întârziind – nu-mi venea să cred că el mă va lăsa să trec pe coridor fără o vorbă. De parcă mi-ar fi simţit dorinţa, fratele meu George a deschis larg uşa chiar în clipa în care am ezitat şi a spus tare:

— Bună dimineaţa, sora mea!

În spatele lui, în odaie, Henric a ridicat repede privirea de pe hârtii şi m-a văzut stând în prag, în rochia crem aleasă de Anne, cu boneta crem care-mi strângea părul şi-mi descoperea faţa tânără. A scos un oftat uşor, încărcat de dorinţă, iar eu mi-am simţit obrajii împurpurându-se şi un zâmbet încălzindu-mi chipul.

— O zi bună, Sire. O zi bună şi ție, fratele meu, am spus încetişor, fără să-mi iau ochii de la chipul lui Henric.

S-a ridicat în picioare şi a întins mâna, ca pentru a mă trage înăuntru. S-a abţinut însă, aruncând o privire spre secretar.

— Voi lua micul dejun împreună cu voi, a zis. Spune-i reginei că vin și eu în câteva clipe. Îndată ce termin cu aceste... aceste...

Gestul lui vag dovedea că habar n-avea ce erau documentele respective. A traversat încăperea ca un păstrăv năucit ce înoată spre făclia luminoasă a braconierului.

— Te simți bine în dimineața asta ? a întrebat el încetișor, ca să-l aud doar eu.

— Da.

Am aruncat o privire rapidă, poznașă spre chipul lui preocupat.

— Puțin obosită.

Ochii i-au sclipit auzindu-mi mărturisirea.

— N-ai dormit bine, iubito ?

— Aproape deloc.

— Nu ți-a fost pe plac patul ?

Am început să mă bâlbâi ; n-am fost niciodată la fel de pricepută ca Anne la genul ăsta de jocuri de cuvinte. În cele din urmă, am spus pur și simplu adevărul :

— Sire, mi-a plăcut foarte mult.

— Ai mai dormi acolo ?

Într-un moment încântător de inspirație, am găsit replica potrivită.

— O, Sire ! Speram să nu dorm din nou acolo curând.

A lăsat capul pe spate și a râs, apoi mi-a luat repede mâna și, întorcând-o, mi-a sărutat apăsător palma.

— Doamna mea, trebuie doar să-mi poruncești, mi-a promis. Sunt slujitorul tău în toate privințele.

Am plecat capul ca să-i privesc buzele atingându-mi palma. Nu-mi puteam lua ochii de la chipul lui. Ne-am uitat unul la altul - o privire lungă ce trăda dorința reciprocă.

— Ar trebui să plec, am spus. Regina se va întreba unde sunt.

— Te voi urma. Fii convinsă.

I-am aruncat un zâmbet scurt, apoi m-am întors și am pornit în fugă prin galerie după doamnele reginei. Îmi auzeam tocurile țâcănind pe pardoseala de piatră acoperită cu rogojini, auzeam foșnetul rochiei de mătase. Simțeam în fiecare particică a trupului meu sprinten că sunt tânără, adorabilă și iubită. Iubită de însuși regele Angliei.

A venit la micul dejun și a zâmbit când s-a așezat. Ochii de un albastru pal ai reginei mi-au cercetat obrajii ușor îmbujorați și luciul bogat al rochiei crem, apoi au privit în altă parte. A poruncit să vină niște muzicieni ca să ne cante în timp ce mâncam și să se înfățișeze maestrul de călărie al reginei.

— Sire, mergeți la vânătoare azi? l-a întrebat afectuos.

— Da, desigur. Ar dori vreuna dintre voi, doamnelor, să însoțească grupul de vânătoare? ne-a invitat regele.

— Sunt sigură că da, a spus regina pe tonul ei binevoitor obișnuit. Domnișoară Boleyn, doamnă Parker, doamnă Carey? Știu că voi trei sunteți călărețe pricepute. Ați vrea să călăriți astăzi împreună cu regele?

Jane Parker mi-a aruncat o scurtă privire malițioasă pentru faptul că fusesem numită ultima. „Nu știe“, mi-am spus, îmbrățișându-mă în sinea mea. „N-are decât să triumfe cât vrea, pentru că nu știe.“

— Am fi încântate să călărim împreună cu regele, a zis Anne liniștită. Toate trei.

În curtea mare din fața grajdurilor, regele a încălecat pe calul său mare de vânătoare, iar unul dintre valeți m-a ridicat în șaua iepei pe care mi-o dăruise el. Mi-am petrecut piciorul pe după oblânc, strângându-l cu putere, și mi-am aranjat rochia așa încât să cadă într-un mod atrăgător. Anne m-a cercetat, fără să-i scape cel mai mic detaliu, ca-ntotdeauna, și am fost mulțumită când capul ei, acoperit cu cea mai frumoasă pălărie franțuzească de vânătoare, împodobită cu o pană delicată, s-a înclinat ușor a aprobare. A chemat valetul s-o ridice în șa, și-a îmboldit calul până când a ajuns lângă al meu și, ținându-l în frâu, s-a aplecat spre mine.

— Dacă vrea să te ducă în pădure și să te aibă, trebuie să refuzi, mi-a șoptit. Încearcă să nu uiți că ești o Howard, nu o târfă ordinară.

— Dacă mă vrea...

— Dacă te vrea, o să aștepte.

Hăitașul a suflat în corn și toți caii din curte s-au încordat nerăbdători. Henric mi-a zâmbit larg, ca un băiețel entuziasmat, iar eu i-am răspuns la fel. Jesmond, iapa mea, era încordată ca un arc, iar când maestrul de vânătoare ne-a condus peste podul mobil, am pornit repede la trap după el,

cu ogarii agitându-se ca o mare albă în jurul copitelor cailor. Era o zi senină, dar nu prea caldă – un vânt răcoros făcea iarba pajiştii să se unduiască pe când ne îndepărtam de oraş, iar oamenii care strângeau fânul se sprijineau în coase şi ne priveau cum trecem, scoţându-şi pălăriile la vederea culorilor vii ale călăreţilor nobili şi aşezându-se imediat în genunchi atunci când zăreau stindardul regal.

Am aruncat o privire înapoi, spre castel. În apartamentele reginei era o fereastră deschisă şi i-am văzut boneta de culoare închisă şi chipul palid uitându-se după noi. Ne va întâmpina la cină şi ne va zâmbi şi lui Henric, şi mie, de parcă nu ne-ar fi văzut plecând călare unul lângă altul ca să petrecem o zi împreună în aer liber.

Lătratul ogarilor şi-a schimbat brusc tonul, apoi a amuţit. Hăitaşul a suflat din corn – sunetul acela prelung şi puternic ce anunţa că ogarii găsiseră o urmă.

Henric a scos un strigăt şi a dat pinteni calului.

— Acolo! am ţipat eu.

La capătul şirului de copaci din faţa noastră, am zărit un cerb mare, cu coarnele lăsate pe spate, care a ţâşnit dintr-odată şi a luat-o la goană, încercând să scape. Ogarii au pornit imediat după el, aproape tăcuţi, cu excepţia câte unui lătrat izolat, nerăbdător. Au sărit în tufişuri, iar noi am tras caii înapoi şi am aşteptat. Hăitaşii s-au îndepărtat agitaţi de grupul de vânătoare şi au străbătut pădurea încolo şi-ncoace, în speranţa de-a zări cerbul. Apoi unul dintre ei s-a ridicat în scări şi a sunat tare din corn. Iapa mea a făcut un pas înapoi, fremătând de nerăbdare şi s-a îndreptat spre el. M-am agăţat de oblânc şi de coama ei fără nici un pic de graţie, nu-mi păsa cum arătam, atâta vreme cât nu cădeam în noroi.

Cerbul a rupt-o la fugă şi a traversat ca o săgeată bucata de pământ golaş şi plină de hârtoape de la marginea pădurii, care ducea spre mlaştini şi spre râu, încercând să-şi salveze viaţa. Ogarii au ţâşnit îndată pe urmele lui, iar caii s-au luat după ei, într-o cursă năucitoare. Pretutindeni în jurul meu, copitele loveau puternic pământul. Țineam ochii pe jumătate închişi, căci îmi zburau în faţă bulgări de pământ. M-am aplecat peste gâtul lui Jesmond şi am îndemnat-o să meargă înainte. Am simţit vântul smulgându-mi pălăria de pe cap şi aruncând-o la pământ, apoi am zărit în faţă un

gard viu, presărat cu flori albe, văratice. Am simțit crupa puternică a lui Jesmond încordându-se sub mine. Cu un salt amplu a trecut peste gardul viu, apoi a atins din nou pământul, m-a redresat și și-a reluat imediat galopul. Regele se afla în fața mea, întreaga sa atenție era concentrată asupra cerbului, care câștiga teren în fața noastră. Mi-am simțit părul desprinzându-se din ace și revărsându-se pe umeri și am izbucnit într-un râs nepăsător, lăsând vântul să-mi biciuie obrazii. Jesmond a lăsat urechile pe spate când m-a auzit râzând, apoi în față, căci ajunseserăm la un alt gard viu, cu un mic șanț periculos în față. L-a zărit odată cu mine, s-a oprit doar o clipă, apoi a făcut un salt mare, ca de pisică: toate cele patru picioare au părăsit pământul în același timp, ca să poată trece peste gard. Am simțit parfumul caprifoiului strivit când copitele ei au atins vârful gardului viu, apoi am aterizat și am pornit mai departe, tot mai repede. În fața mea, cerbul, care se zărea acum doar ca un mic punct cafeniu, s-a aruncat în râu și a început să înoate cu mișcări puternice spre malul celălalt. Maestrul de vânătoare a sunat disperat din corn, vrând să împiedice ogarii să urmeze animalul în apă și să-i îndemne să se întoarcă la el și să alerge de-a lungul malului, ca să țină pasul cu cerbul și să-l încolțească la ieșirea pe mal. Însă erau prea agitați ca să-l asculte. Gonacii s-au năpustit pe urmele lor, dar jumătate din câini erau deja în râu, unii purtați de curentul puternic, bătând cu toții neputincioși apa adâncă. Henric și-a oprit calul și a privit haosul care se dezlănțuise.

Mă temeam că se va înfuria, dar a dat capul pe spate și a râs, încântat parcă de șiretenia cerbului.

— Du-te atunci! a strigat în urma animalului. Pot mânca vânat și fără să te frig pe tine! Am o cămară plină de vânat!

Toți cei din jurul nostru au râs, ca și cum ar fi făcut o glumă foarte bună, și mi-am dat seama că toți se temeau că nereușita vânătorii îi va întuneca dispoziția. Uitându-mă de la un chip radios și încântat la altul, m-am gândit, într-o scurtă clipă de iluminare, ce neghiobi eram că făceam din firea schimbătoare a unui singur om centrul vieții noastre. Dar atunci regele mi-a zâmbit și mi-am dat seama că eu, cel puțin, nu aveam de-ales.

Mi-a cercetat obrazul murdar de noroi și părul revărsat pe umeri și încâlcit.

— Arăți ca o slujnică de la țară, mi-a zis și oricine i-ar fi putut sesiza dorința din glas.

Mi-am scos mănuașă și am dus mâna la cap, răsucindu-mi părul și încercând să-l strâng la loc, dar fără succes. I-am aruncat un mic zâmbet pieziș, care voia să spună că-i înțelesesem aluzia indecentă, dar că refuzam să-i dau curs :

— O, tăceți! am șoptit.

În spatele chipului său transfigurat de dorință, am zărit-o pe Jane Parker înghițind brusc în sec, de parcă i-ar fi intrat în gură o muscă mare, și mi-am dat seama că a înțeles în sfârșit că ar face bine să aibă grijă cum se poartă când se află în preajma noastră, a celor din familia Boleyn.

Henric s-a dat jos de pe cal, i-a aruncat valetului său frâul și s-a apropiat de iapa mea.

— Vrei să cobori lângă mine? m-a întrebat cu o voce caldă și ispititoare.

Mi-am trecut piciorul pe după oblânc și m-am lăsat să alunec de pe cal în brațele lui. M-a prins fără nici o greutate și m-a așezat ușor pe pământ, dar nu mi-a dat drumul. M-a sărutat în fața întregii curți mai întâi pe un obraz, apoi pe celălalt.

— Ești regina vânătorii!

— Ar trebui s-o încoronăm cu flori, a propus Anne.

— Da! a exclamat Henric încântat de idee.

În câteva clipe, întreaga curte împletea ghirlande din caprifoi, iar eu m-am ales cu o coroană cu parfum dulce și îmbătător pe care am așezat-o pe părul blond și despletit.

Îndată au sosit căruțele cu cele de trebuință pentru cină. Servitorii au ridicat un mic cort pentru cincizeci de oameni, favoriții regelui, și au adus jilțuri și banchete pentru odihnă, iar când a sosit regina, călărind agale pe calul ei cu pasul sigur, m-a văzut stând în stânga regelui, încununată cu flori de vară.

Luna următoare, Anglia era în sfârșit în război cu Franța — un război declarat și oficial, iar Carol, regele Spaniei, își ațintea oștirea ca pe o lance spre inima Franței, în timp ce armatele engleze, aliate cu el, porneau în marș din fortul englezesc Calais și se îndreptau spre sud, pe drumul către Paris.

Curtea zăbovea în apropiere de Londra, nerăbdătoare să primească vești, însă curând orașul a fost cuprins de molima

ce izbucnea pe timp de vară și Henric, care se temea grozav de boală, a hotărât că procesiunea de vară trebuia să înceapă neîntârziat. Mai mult am fugit decât ne-am mutat la Hampton Court. Regele a poruncit ca toate alimentele să fie aduse din ținuturile învecinate și ca nimic să nu vină de la Londra. Le-a interzis negustorilor, meseriașilor și artizanilor din mahala-lele nesănătoase ale capitalei să urmeze curtea. Palatul curat din vecinătatea apei proaspete trebuia ferit de boală.

Veștile din Franța erau bune, iar cele din Londra erau rele. Cardinalul Wolsey a aranjat lucrurile în așa fel încât curtea să se îndrepte întâi spre sud, apoi spre vest, făcând popasuri în reședințele somptuoase ale oamenilor de vază, iar Henric se purta ca un băiețel, atenția fiindu-i distrasă neconștient de peisajele mereu schimbătoare. Fiecare curtean a cărui reședință se afla în drumul curții regale trebuia să jonece rolul de gazdă a regelui ca și cum aceasta ar fi fost cea mai mare bucurie a sa, nu cea mai temută cheltuială. Regina călătorea împreună cu regele, călărind alături de el prin frumoasele ținuturi rurale, iar uneori, dacă se simțea obosită, era purtată într-o litieră, și, cu toate că noaptea trimitea după mine, pe timpul zilei se purta atent și iubitor cu ea. Nepotul reginei era singurul aliat din Europa al oștirii englezești, iar prietenia familiei ei însemna victoria acestei oștiri. Însă regina Caterina însemna pentru soțul ei mai mult decât un simplu aliat în vreme de război. Oricât de multă plăcere îi dăruiam lui Henric, rămânea totuși băiatul ei – băiatul ei bălai, adorabil și răsfățat. Putea să mă cheme, pe mine sau pe oricare altă fată, în odaia sa de culcare, dar asta nu tulbura cu nimic afecțiunea profundă și statornică pe care și-o purtau unul altuia și care izvorâse din capacitatea ei de a-l iubi, cu mult timp în urmă, pe acest bărbat care era mai nesăbuit, mai egoist și mai puțin prinț decât era ea prințesă.

Iarna anului 1522

Regele a hotărât să mute curtea la Greenwich de Crăciun și, timp de douăsprezece zile și douăsprezece nopți, s-au ținut lanț cele mai extravagante și mai frumoase petreceri și ospete. Exista un maestru de ceremonii – sir William Armitage –, care avea sarcina de-a născoci pentru fiecare zi câte ceva nou. Programul zilnic alcătuit de el urma un tipar extrem de agreabil: dimineața – o activitate în aer liber, cum ar fi urmărirea unei curse de ambarcațiuni, un turnir sau un concurs de tras cu arcul, aranjarea capcanelor pentru urși, o luptă de câini sau de cocoși ori un spectacol ambulant cu acrobați și înghițitori de flăcări, iar după aceea o masă somptuoasă în sala cea mare, cu vinuri fine, bere tare și slabă și, în fiecare zi, o budincă încântătoare făcută din marțipan modelat delicat, ca o operă de artă. După-amiaza aveam parte de distracție: o piesă de teatru sau un discurs, un dans sau o piesă-mască. Cu toții aveam roluri de jucat, trebuia să purtăm costume și să fim cât mai veseli cu putință, căci în această iarnă regele râdea tot timpul, iar regina nu înceta nici o clipă să zâmbească.

Campania fără nici un rezultat împotriva Franței se încheiase odată cu venirea frigului, dar toată lumea știa că în primăvară avea să urmeze o nouă serie de bătălii și că Anglia și Spania vor porni împreună împotriva dușmanului lor. De acel Crăciun, regele Angliei și regina venită din Spania erau uniți în toate sensurile cuvântului, iar o dată pe săptămână, negreșit, cinau împreună, iar el dormea în patul ei în noaptea aceea.

Însă o dată la două nopți, tot negreșit, George se înfățișa la ușa camerei pe care o împărțeam cu Anne, ciocănea și spunea: „Te vrea“, iar eu dădeam fuga la iubirea mea, la regele meu.

Nu rămâneam niciodată toată noaptea. De Crăciun fuseseră invitați la Greenwich ambasadori străini din toată Europa, iar Henric nu voia s-o umilească pe regină în fața lor. Ambasadorul Spaniei mai ales era un adept strict al etichetei și totodată un prieten apropiat al reginei. Cunoscând rolul pe care-l jucam la curte, nu mă agreea și nu mi-ar fi plăcut deloc să dau nas în nas cu el pe când ieșeam din odăile particulare ale regelui, îmbujorată și cu hainele în dezordine. Era mult mai bine să mă strecor din patul cald al regelui și să mă întorc în grabă în camera mea, însoțită de George, care căska lângă mine, înainte ca ambasadorul să vină să asculte liturgia.

Anne stătea trează de fiecare dată, așteptându-mă cu bere caldă, aromată și cu focul ațâțat ca să încălzească odaia. Mă băgam repede în pat, iar ea îmi puneă un șal de lână pe umeri și se așeza lângă mine să-mi pieptene părul încălzit, pe când George mai puneă un buștean pe foc și-și bea cana de bere.

— E de-a dreptul istovitoare treaba asta, a zis el. Adorm aproape în fiecare după-amiază, nu-mi mai pot ține ochii deschiși.

— Anne mă obligă să mă culc după cină, de parcă aș fi copil, am răspuns în ciudată.

— Și ce-ai vrea? Să fii la fel de trasă la față și încercănată ca regina?

— N-arată prea strălucit, a recunoscut George. E bolnavă?

— Cred că-i doar bătrânețea, a zis Anne cu nepăsare. Și efortul de-a părea tot timpul fericită. Cred că-i epuizată. Henric e foarte greu de mulțumit, nu-i așa?

— Nu, am răspuns cu mândrie.

Am râs toți trei.

— Ți-a spus cumva dacă-ți face un dar special de Crăciun? m-a întrebat Anne. Sau lui George? Sau oricăruia dintre noi?

Am clătinat din cap.

— Nu mi-a zis nimic.

— Unchiul Howard a trimis un pocal de aur cu blazonul nostru ca să i-l dăruiești, m-a înștiințat Anne. E la loc sigur în dulap. Face o avere. Trag nădejde să ne aducă ceva în schimb.

Am încuviințat somnoroasă.

— Mi-a promis o surpriză.

Cei doi au devenit brusc atenți.

— Vrea să mă ducă mâine la șantierul naval.

Anne a făcut o grimasă de dispreț.

— Credeam că te referi la un dar. Trebuie să mergem toți? Toată curtea?

— Doar un grup mic.

Am închis ochii și am început să moțâi. Am auzit-o pe Anne ridicându-se din pat și umblând prin cameră, ca să-mi scoată hainele din cufăr și să le pregătească pentru dimineață.

— Trebuie să porți rochia cea roșie. Și poți să iei mantia mea roșie cu garnitură din puf de lebedă. O să fie rece pe fluviu.

— Mulțumesc, Anne.

— O, să nu-ți închipui că fac asta pentru tine! O fac pentru propășirea familiei. Nimic din toate astea nu e pentru tine însăși.

Am băgat capul între umeri auzindu-i tonul rece, dar eram prea obosită ca să-i mai răspund. L-am auzit ca prin vis pe George punând cana jos și ridicându-se de pe scaun, apoi sărutând-o ușor pe frunte pe Anne.

— Obositoare treabă, dar miza e imensă, a spus încet. Noapte bună, Annamaria – te las la îndatoririle tale, iar eu mă duc la ale mele.

Am auzit chicotitul ei seducător.

— Târfele din Greenwich sunt o chemare nobilă, dragă frate. Ne vedem mâine.

Mantia lui Anne arăta minunat peste costumul meu roșu de călărie și-mi împrumutase și mica ei pălărie franțuzească elegantă de călărie. Henric, Anne, eu, George, soțul meu, William și alți șase oameni am mers călare de-a lungul fluviului până la șantierul naval, unde se construia noua corabie a regelui. Era o zi senină de iarnă, soarele scânteia în valuri, iar câmpurile de pe cele două maluri răsunau de țipetele păsărilor de apă – printre ele, găștele venite din Rusia să ierneze în mlaștinile noastre mai calde. Pe fundalul găgâitului lor neîntrerupt se auzeau, puternice, măcăitul rațelor și țipetele becațelor și ale culicilor. Mergeam la galop ușor de-a lungul fluviului, calul meu alături de cel al regelui, iar Anne și George, de o parte și de alta a noastră. Henric a început să meargă la trap, apoi la pas pe măsură ce ne apropiam de doc.

Când a văzut grupul nostru venind, maistrul a ieșit, și-a scos pălăria și s-a înclinat adânc în fața regelui.

— M-am gândit să trec să văd ce faceți, a zis regele zâmbindu-i.

— Suntem onorați, Maiestate.

— Cum merge treaba?

Regele a coborât din șa și a aruncat frâul calului unui valet aflat în apropiere. S-a întors, m-a ajutat să mă dau jos de pe iapa mea, mi-a așezat mâna pe brațul său și m-a condus spre doc.

— Ia spune, ce părere ai despre ea? m-a întrebat Henric, privind cu ochii mijiți corpul din stejar neted al corabiei pe jumătate construite, care se odihnea pe cavaletele mari din lemn. Nu crezi că va fi cea mai frumoasă?

— Frumoasă și periculoasă, am răspuns, uitându-mă la deschizăturile pentru tunuri. Sunt sigură că francezii n-au nici o corabie care să se măsoare cu asta.

— Nici una! a zis Henric cu mândrie. Dacă aș fi avut trei frumuseți ca asta pe mare anul trecut, aș fi distrus flota militară franceză în timp ce lânzează în port, iar azi aș fi fost regele Angliei și al Franței nu doar în vorbă, ci și în fapt.

Am ezitat, apoi m-am aventurat:

— Se spune că armata franceză e foarte puternică. Iar Francisc e foarte hotărât.

— E un păun înfumurat! a zis enervat Henric. Totul e doar de paradă. Iar Carol al Spaniei îl va învinge în sud, în timp ce eu îl voi ataca din Calais. Vom împărți Franța între noi.

Henric s-a întors către constructor.

— Când va fi gata?

— La primăvară, a răspuns omul.

— Desenatorul e aici astăzi?

— Da, este, a zis constructorul înclinându-se.

— Doamnă Carey, mi-ar plăcea să ți se schițeze portretul. Vrei să te așezi câteva clipe și să-l lași pe om să te deseneze?

— Desigur, dacă doriți, am răspuns roșind de plăcere.

Henric a încuviințat din cap către constructor, care a strigat de pe platformă spre cheiul de sub noi, și un bărbat a venit în fugă. Henric m-a ajutat să cobor scara. M-am așezat pe o stivă de scânduri proaspăt tăiate, iar tânărul îmbrăcat în haine din pânză grosolană, țesută în casă mi-a schițat repede portretul.

— Ce vrei să faci cu portretul? am întrebat curioasă, încercând să nu mă mișc și să-mi păstrez zâmbetul pe buze.

— Așteaptă și ai să vezi.

Artistul a pus hârtia deoparte.

— Mi-ajunge cât am.

Henric mi-a întins mâna și m-a ajutat să mă ridic în picioare.

— Atunci, iubito, să mergem acasă să cinăm. Ne vom întoarce făcând înconjurul mlaștinilor – un drum numai bun pentru un galop până la castel.

Valeții plimbau caii, ca să nu răcească. Henric m-a urcat în șa, apoi a încălecat și el. S-a uitat peste umăr ca să vadă dacă sunt gata cu toții. Lordul Percy strângea chinga calului lui Anne. Ea l-a privit și i-a aruncat zâmbetul ei dulce și provocator. Apoi am întors cu toții caii și am călărit până la Greenwich în timp ce soarele apunea pe cerul rece, iernatic, în tonuri de galben și crem.

Masa festivă de Crăciun a ținut aproape toată ziua, iar eu eram sigură că Henric mă va chema în noaptea aceea. Însă a anunțat că o va vizita pe regină, iar eu trebuia să mă aflu printre doamnele care stăteau cu ea, așteptând ca regele să termine de băut cu prietenii săi și să vină la culcare în apartamentele reginei.

Anne mi-a pus în mâini o cămașă pe jumătate cusută și s-a așezat lângă mine, stând chiar pe poalele întinse ale rochiei mele, ca să nu mă pot ridica fără să-mi dea ea voie.

— Of, lasă-mă în pace! i-am spus printre dinți.

— Șterge-ți de pe față expresia asta nefericită! a șuierat. Vezi-ți de cusut și zâmbește ca și cum ți-ar face plăcere. Nici un bărbat nu te va dori dacă arăți la fel de morocănoasă ca un urs prins în capcană.

— Dar să petreacă noaptea de Crăciun cu ea...

Anne a încuviințat din cap.

— Vrei să știi de ce?

— Da.

— O miloagă de prezicătoare i-a spus că în noaptea asta va concepe un fiu. Speră că regina îi va dăruia un fiu în anii toamnei ei. Doamne, ce neghiobi sunt bărbații!

— O prezicătoare?

— Da. I-a prezis un fiu dacă renunță la toate celelalte femei. Nu mai e nevoie să ne întrebăm cine a plătit-o.

— Cum adică?

— Presupun că, dacă am întoarce-o cu capul în jos și am scutura-o zdravăn, am găsi în buzunarele ei aur de-al familiei Seymour. Dar acum e prea târziu pentru asta. Răul a fost făcut. Regele se va afla în patul reginei în noaptea asta și-n fiecare noapte, până la a douăsprezecea. Așa că ai face bine să ai grijă ca, atunci când trece pe lângă tine ca să-și facă datoria, să-i amintești ce pierde.

Am plecat mai mult capul asupra cămășii la care lucram. Anne, care mă urmărea, a zărit o lacrimă căzând pe tiv și m-a văzut ștergând-o cu degetul.

— Proastă mică! a zis cu asprime. Ai să-l capeți înapoi.

— Urăsc gândul că se va culca alături de ea, am șoptit. Mă întreb dacă și ei îi spune tot „iubito“.

— Probabil, a spus Anne sec. Puțini sunt bărbații îndeajuns de spirituali ca să schimbe melodia. Dar își va face datoria față de ea și apoi se va uita iarăși în jur, iar dacă-i vei prinde privirea și-i vei zâmbi, va fi din nou cu tine.

— Cum aș putea să zâmbesc când mi se frânge inima?

Anne a chicotit ușor.

— Of, ce regină a tragediei! Poți să zâmbești când ți se frânge inima fiindcă ești femeie, curteană și o Howard. Iată trei motive să fii cea mai înșelătoare ființă de pe fața pământului. Și acum, ssst, uite-l că vine!

George a intrat primul, mi-a aruncat un zâmbet rapid, apoi s-a dus să ingenuncheze la picioarele reginei. Ea i-a întins mâna, roșind ușor – strălucea de bucurie că regele venea la ea. Pe urmă a intrat Henric împreună cu soțul meu, William, și cu mâna pe umărul lordului Percy. A trecut pe lângă mine cu o simplă înclinare a capului, cu toate că Anne și cu mine ne-am ridicat la intrarea sa, făcând o reverență adâncă. S-a dus direct la regină, a sărutat-o pe buze și a condus-o în odaia ei particulară. Servitoarele reginei au intrat odată cu ei, dar au ieșit după scurt timp și au închis ușa. Noi, ceilalți, am rămas afară, în tăcere.

William s-a uitat în jur și mi-a zâmbit.

— Ce bine că te văd, nevastă bună, a zis pe un ton binevoitor. Ce crezi, îți vei păstra încă mult timp locuința actuală? Sau mă vei dori iarăși ca tovarăș de pat?

— Asta trebuie să depindă de porunca regelui și de cea a unchiului nostru, a zis George pe un ton nepăsător.

Mâna lui s-a îndreptat spre centură, în locul unde ar fi purtat sabia.

— După cum știi, Marianne nu poate să aleagă în numele ei. William a respins provocarea și mi-a zâmbit cu regret.

— Pace, George! a spus. Nu-i nevoie să-mi explici totul. De-acum ar trebui să știu.

Am întors capul. Lordul Percy o atrăsese pe Anne într-un alcov. Am auzit-o chicotind provocator la cuvintele sale. Apoi, dându-și seama că mă uitam la ea, a zis mai tare:

— Mary, lordul Percy îmi compune sonete. Spune-i, te rog, că versurile lui nu se supun regulilor metricii!

— Nici măcar n-am terminat poezia, a protestat Percy. N-am rostit decât primul vers și deja ești prea critică.

— „Mă tratezi cu dispreț, frumoasă domniță...”

— Cred că e un foarte bun început, am spus dornică să-i sar în ajutor. Cum vrei să continui, lord Percy?

— E limpede că nu-i un început bun, s-a băgat George. Să începi să vorbești despre dispreț când vrei să curtezi pe cineva e cel mai prost început posibil. Un început binevoitor ar fi mai promițător.

— Un început binevoitor ar fi, cu siguranță, surprinzător venind din partea unei Boleyn, a spus William cu un glas tăios. Depinde de pețitor, firește. Dar acum, că mă gândesc... un Percy de Northumberland ar putea avea parte de un început binevoitor.

Anne l-a fulgerat cu o privire nu tocmai de soră, dar Henry Percy era atât de absorbit de poezia sa, că nici nu-l auzise.

— Urmează al doilea vers, pe care nu l-am compus încă, și pe urmă cutare cutare cutare cutare, „a mea suferință”.

— Aha! Ca să rimeze cu „domniță”! a exclamat George provocator. Cred că încep să înțeleg.

— Dar trebuie să ai o imagine pe care s-o urmărești pe tot parcursul poeziei, i-a spus Anne lui Henry Percy. Dacă vrei să-i compui iubitei tale o poezie, trebuie s-o compari cu ceva și apoi să întorci comparația din condei cu o încheiere spirituală.

— Dar cum aș putea? a întrebat-o Percy. Nu pot să te compar cu nimic. Ești tu însăși. Cu ce te-aș putea compara?

— O, foarte frumos! a zis George aprobator. Îți spun, Percy, faci conversație mai bine decât scrii poezii. Dacă aș fi în locul tău, m-aș așeza în genunchi și i-aș șopti la ureche. Vei triumfa dacă te vei limita la proză.

Percy a zâmbit larg, a luat mâna lui Anne și i-a spus :

— Precum luna, n-ai asemănare.

— Cutare cutare cutare cutare, câtă încântare, a răspuns Anne prompt.

— Hai să bem niște vin, a propus William. Nu cred că sunt în stare să țin pasul cu spiritualitatea asta amețitoare. Cine joacă zaruri?

— Joc eu, a zis George înainte ca William să mă poată provoca pe mine. Pe ce miză?

— O, câteva coroane, a spus William. Nu mi-ar plăcea să-mi devii dușman pentru o datorie la joc, Boleyn.

— Sau din oricare alt motiv, a zis George dulce. Mai ales că lordul Percy, aici de față, ar putea să scrie un poem marțial despre luptă.

— Nu cred că cutare cutare cutare e prea amenințător, a remarcat Anne. Și asta e tot ce spun versurile lui.

— Sunt un ucenic, a spus Percy cu demnitate. Ucenic într-ale dragostei și într-ale poeziei, iar tu mă tratezi cu atâta cruzime. „Mă tratezi cu dispreț, frumoasă domniță” e purul adevăr.

Anne a râs și i-a întins mâna ca să i-o sărute. William a scos din buzunar două zaruri și le-a rostogolit pe masă. I-am turnat un pahar cu vin și i l-am pus alături. Simțeam o ciudată alinare servindu-l în timp ce bărbatul pe care-l iubeam se culca cu soția lui în camera alăturată. Simțeam că fusesem dată la o parte și, din câte știam, se putea să fiu nevoită să rămân deoparte.

Am jucat până la miezul nopții, dar regele tot n-a ieșit.

— Ce părere ai? l-a întrebat William pe George. Dacă are de gând să-și petreacă toată noaptea cu ea, am putea foarte bine să mergem la culcare.

— Mergem, a spus Anne pe un ton hotărât.

Mi-a întins mâna cu un gest care nu accepta nici un refuz.

— Atât de curând? a stăruit Percy pe un ton rugător. Dar luna iese noaptea!

— Și dispare în zori, a replicat Anne. Luna asta trebuie să se înveșmânteze în întuneric.

M-am ridicat să plec cu ea. Soțul meu m-a privit o clipă, apoi mi-a poruncit :

— Sărută-mă de noapte bună, nevastă.

Am șovăit o clipă, apoi m-am apropiat de el. Se aștepta să-i dau un sărut rece pe obraz, dar m-am aplecat și l-am sărutat pe gură. L-am simțit răspunzând atingerii buzelor mele.

— Noapte bună, bărbate. Și-ți doresc un Crăciun fericit.

— Noapte bună, nevastă. Patul meu ar fi fost mai cald în noaptea asta dacă erai și tu în el.

Am încuviințat din cap. Nu găseam nimic de spus. Fără să vreau, am aruncat o privire spre ușa închisă a odăii personale a reginei, unde bărbatul pe care-l adoram dormea în brațele soției sale.

— Poate că în cele din urmă vom sfârși fiecare cu soția sa, a spus încet William.

— De bună seamă, a zis vesel George, adunând cu pălăria câștigul de la joc și lăsând apoi monedele să cadă în buzunarul hainei. Căci vom fi îngropați unul lângă altul, indiferent care ne-ar fi preferințele în viață. Gândește-te la mine, transformându-mă în țărână alături de Jane Parker!

Până și William a râs.

— Când va avea loc? a întrebat el. Fericita zi a cununiei voastre?

— Cândva după solstițiul de vară. Dacă-mi voi putea stăpâni nerăbdarea atât de mult timp.

— Aduce o zestre frumoasă, a remarcat William.

— O, cui îi pasă? a exclamat Percy. Doar iubirea contează.

— Asta spune unul dintre cei mai bogați bărbați din regat, a comentat ironic fratele meu.

Anne i-a întins mâna lui Percy.

— Nu-l băga în seamă, milord. Sunt de acord cu dumneata. Doar iubirea contează. Sau, cel puțin, asta cred eu.

— Nu-i adevărat, am spus de îndată ce am închis ușa în urma noastră.

Anne mi-a zâmbit.

— Aș vrea să-ți fi dat osteneala să vezi cu cine vorbesc, nu ce spun.

— Percy de Northumberland? Vorbești despre căsătorie din dragoste cu Percy de Northumberland?

— Întocmai. Așa că n-ai decât să-i zâmbești timid soțului tău cât vrei, Mary. Când mă voi căsători, voi face o partidă mult mai bună decât tine.

Primăvara anului 1523

În primele săptămâni ale noului an, regina și-a regăsit tinerețoa și a înflorit ca un trandafir într-o încăpere caldă, îmbujorată și gata oricând să zâmbească. A renunțat la cămașa aspră din păr de cal pe care o purta de obicei pe sub rochie și roșaturile de pe gât și de pe umeri, care o trădau, au dispărut ca șterse de bucurie. N-a destăinuit nimănui motivul acestor schimbări, dar slujnica ei i-a spus alteia că nu-i venise ciclul și că prezicătoarea avusese dreptate : regina rămăsese grea.

Dat fiind faptul că-n trecut nu reușise să ducă la termen mai multe sarcini, avea toate motivele să îngenuncheze în fața statuii Fecioarei Maria aflată pe pupitrul de rugăciune din colțul odăii sale personale. În fiecare dimineață stătea acolo, cu o mână pe pântec și cu cealaltă pe cartea de rugăciuni, cu ochii închiși și cu o expresie de extaz pe chip. Miracolele erau posibile. Poate că reginei i se întâmpla un miracol.

Din bârfele servitoarelor am aflat că lenjeria ei a rămas curată și în februarie și am început să ne gândim că-n scurt timp îi va spune regelui. El avea deja aerul bărbatului care așteaptă vești bune și trecea pe lângă mine ca și cum aș fi fost invizibilă. Trebuia să dansez în fața lui, să-i slujesc soția și să îndur zâmbetele batjocoritoare ale doamnelor, știind că redevenisem o simplă Boleyn și că nu mai eram favorita.

— Nu mai suport ! i-am spus lui Anne.

Stăteam lângă cămin, în apartamentele reginei. Celelalte doamne plimbau câinii, dar Anne și cu mine refuzaserăm să ieșim. Dinspre fluviu se ridica ceața și era o zi cu ger mușcător. Tremuram, deși purtam o rochie căptușită cu blană. Din seara de Crăciun, când Henric trecuse pe lângă mine ca

să meargă în camera ei, nu mă simţeam bine deloc. De atunci nu mai trimisese după mine.

— Suporţi greu lovitura, a remarcat ea mulţumită. Aşa se întâmplă când iubeşti un rege.

— Ce altceva aş putea face? am întrebat nenorocită.

M-am mutat pe bancheta de sub fereastră ca să am mai multă lumină pentru cusut. Tiveam cămăşile reginei pentru săraci şi simplul fapt că erau menite unor pălmaşi bătrâni nu însemna că aveam voie să fac treabă de mântuială. Regina avea să se uite la cusături şi, dacă avea să i se pară că sunt făcute cu stângăcie, putea să-mi ceară foarte amabil să le refac.

— Dacă are un copil şi e băiat, ai fi putut la fel de bine să rămâi cu William Carey şi să-ţi întemeiezi familia ta, a remarcat Anne. Regele îi va mânca din palmă, iar vremea ta va fi apusă. Vei fi doar una din multe altele.

— Mă iubeşte, am spus nesigură. Nu sunt una din multe altele.

Am întors capul şi m-am uitat pe fereastră. Ceaţa se ridica de pe râu în rotocoale mari, ca praful de sub pat. Anne a râs uşor.

— Ai fost întotdeauna una dintre multe altele, a zis plină de cruzime. Sunt zeci de fete Howard, toate de origine bună, toate bine educate, frumoase, tinere şi fertile. Ei pot să le arunce în joc una după alta aşteptând să vadă dacă are vreuna noroc. Pentru ei nu e o mare pierdere dacă regele le ia una după alta şi apoi le dă la o parte. Oricând există încă o fată Howard gata să se nască, oricând există încă o stricăţă în camera copiilor. Ai fost una dintre multe altele chiar dinainte să te fi născut. Dacă regele nu-ţi rămâne credincios, te vei întoarce la William, iar ei vor găsi o altă Howard cu care să-l ispitească şi dansul va începe de la capăt. Ei nu pierd nimic.

— Dar eu am pierdut ceva! am strigat.

Anne a înclinat capul într-o parte şi s-a uitat la mine de parcă ar fi cernut realitatea, separând-o de impetuozitatea pasiunii copilăreşti.

— Da. Poate că da. Ai pierdut ceva. Inocenţa, prima iubire, încrederea. Poate că ai inima frântă. Poate că nu se va vindeca niciodată. Biată, prostuţă Marianne! a zis ea încet. Te pleci la porunca unui bărbat ca să-i faci plăcere altuia, iar tu nu te alegi decât cu inima frântă.

— Și cine va urma după mine? am întrebat-o, preschim-bându-mi suferința în sarcasm. Cine crezi că va fi urmă-toarea Howard pe care o vor împinge în patul lui? Stai să ghicesc — cealaltă Boleyn?

Mi-a aruncat o privire rapidă, apoi a plecat genele negre.

— Nu eu. Fiindcă eu îmi fac singură planurile. Nu am de gând să risc să fiu pângărită și apoi dată la o parte.

— Tu mi-ai spus să risc, i-am amintit.

— Asta era pentru tine. Nu am de gând să-mi duc viața așa cum o duci tu pe-a ta. Tu ai făcut întotdeauna ce ți s-a spus, te-ai măritat cu cine ți s-a spus, te-ai culcat cu cine ți s-a poruncit. Eu nu sunt ca tine. Îmi croiesc singură drumul.

— Aș putea și eu să-mi croiesc singură drumul! am strigat.

Anne mi-a zâmbit neîncrezătoare.

— M-aș întoarce la Hever și aș trăi acolo, am spus. N-aș rămâne la curte. Dacă voi fi dată la o parte, mă voi duce la Hever. Cel puțin asta îmi va rămâne, pentru totdeauna.

Ușa dinspre apartamentul reginei s-a deschis și, ridicând privirea, le-am văzut pe servitoare ieșind cu cearșafurile de pe patul reginei.

— E a doua oară săptămâna asta când cere să fie schimbate! a spus supărată una din ele.

Anne și cu mine am schimbat rapid o privire.

— Sunt pătate? a întrebat Anne pe un ton imperativ.

Slujnica a privit-o obraznic.

— Cearșafurile reginei? Vreți să vă arăt lenjeria de pe patul reginei însăși?!

Anne a strecurat mâna ei cu degete lungi în punga cu bani și o monedă din argint și-a schimbat proprietarul.

— Nici o pată, a zis slujnica.

Anne s-a dat bătută, iar eu m-am ridicat să le deschid ușa celor două femei.

— Mulțumesc, a spus cea de-a doua, surprinsă de polite-țea pe care i-o arătam unei servitoare.

A clătinat din cap.

— Îmbibate de sudoare, sărmana doamnă, a zis încetișor.

— Poftim?!

Nu-mi venea să cred că-mi oferea gratuit o informație pentru care un spion francez ar fi plătit regește și pe care lănjeau s-o afle toți curtenii din țară.

— Vrei să spui că regina nădușește noaptea? Că o paște schimbarea vieții?

— Dacă nu acum, foarte curând, a spus slujnica. Sărmana doamnă!

L-am găsit pe tata stând împreună cu George în sala cea mare, cu capetele foarte apropiate, în timp ce servitorii așezau în jurul lor mesele mari de răchită pentru cină. M-a chemat la el.

— Tată, am spus, făcând o reverență.

M-a sărutat cu răceală pe frunte.

— Fiica mea. Ai vrut să mă vezi?

Preț de o clipă m-am întrebat îngrozită dacă nu mi-a uitat numele.

— Regina nu e grea, i-am spus. I-a venit ciclul azi. Lunile trecute nu i-a venit din cauza vârstei înaintate.

— Domnul fie lăudat! a exclamat George radiind de bucurie. Am pus pariu cu mine însumi pe o coroană pentru asta. Ce veste bună!

— Cea mai bună, a zis tata. Cea mai bună pentru noi, cea mai rea pentru Anglia. I-a spus regelui?

Am clătinat din cap.

— A început să sângereze după-amiază, încă nu s-a întâlnit cu el.

Tata a încuviințat din cap.

— Așadar, am aflat vestea înaintea lui. Mai știe altcineva? Am ridicat din umeri.

— Slujnicele care i-au schimbat lenjeria și, prin urmare, oricine le plătește. Wolsey, presupun. Poate că francezii au cumpărat-o pe vreuna dintre ele.

— Atunci trebuie să ne grăbim dacă vrem să fim noi cei care-i dăm vestea. Să o fac eu?

George a clătinat din cap.

— Prea intim. Ce zici de Mary?

— Asta înseamnă să-i cadă sub ochi în momentul mării dezamăgiri, a chibzuit tata. Mai bine nu.

— Atunci Anne, a spus George. Ar trebui să fie unul dintre noi, ca să-i amintească de Mary.

— Anne poate s-o facă, a fost de acord tata. E în stare să convingă și un dihor să lase în pace șoarecele pe care-l urmărește.

— E în grădină, le-am spus. Pe terenul de tras cu arcul.

Am ieșit toți trei din sala cea mare, în lumina puternică a soarelui de primăvară. Un vânt rece sufla peste bănușii galbeni care se unduiau sub razele strălucitoare. Vedeam bine micul grup de curteni adunați pe terenul de tras cu arcul, Anne se afla printre ei. A făcut un pas înainte, a țintit, a încordat arcul și am auzit zbârnâitul coardei și sunetul înăbușit al săgeții care s-a înfipt chiar în mijlocul țintei. S-au auzit aplauze ici și colo. Henry Percy s-a îndreptat spre țintă, a scos din ea săgeata lui Anne și a băgat-o în tolba lui, cu aerul că vrea s-o păstreze.

Anne râdea, întinzând mâna să-și primească înapoi săgeata, apoi a aruncat o privire în jur, ne-a văzut și, părăsind grupul, s-a îndreptat imediat spre noi.

— Tată.

— Anne.

O sărută cu mai multă căldură decât mă sărutase pe mine.

— Reginei i-a venit ciclul, a înștiințat-o George fără ocolișuri. Suntem de părere că ar trebui să-i spui regelui.

— Eu, nu Mary?

— Ar face-o să pară josnică, a spus tata. Faptul că a stat la palavre cu slujitoarele reginei și le-a urmărit pe când doșertau oala ei de noapte...

Pentru o clipă mi-a trecut prin minte că Anne va spune că nici ea nu vrea să pară josnică, dar a ridicat pur și simplu din umeri. Știa că a servi ambițiile familiei Howard însemna întotdeauna să plătești un anumit preț.

— Și fă în așa fel încât să aibă din nou ochi pentru Mary, a zis tata. Când se va întoarce împotriva reginei, Mary va trebui să fie cea care-l sprijină.

Anne a încuviințat din cap.

— Desigur. Mary e pe primul loc.

Doar eu am auzit nota tăioasă din vocea ei.

În seara aceea, regele a venit în odăile reginei, ca de obicei, ca să șadă alături de ea lângă foc. Noi trei îl urmăream, convinși că începea să se sature de pacea domestică. Dar regina îl distra cu iscusință. Întotdeauna avea loc un joc de cărți sau de zaruri, iar ea citea mereu cele mai recente cărți și putea să apere cu mult curaj o părere interesantă. Erau întotdeauna și alți oaspeți, oameni educați sau umblați prin

lume, care puteau să discute cu regele, și se cânta mereu cea mai bună muzică, iar Henric iubea muzica bună. Thomas More se număra printre favoriții reginei și uneori se duceau toți trei să se plimbe pe acoperișul plat al castelului și să contemple cerul nopții. More și regele discutau despre interpretările Bibliei și dezbăteau dacă va veni vreodată timpul potrivit să-și dea permisiunea pentru apariția unei Biblii în engleză, pe care s-o poată citi oamenii de rând. Și erau întotdeauna femei frumoase. Regina avea înțelepciunea de a-și umple odăile cu cele mai frumoase femei din regat.

Seara aceea nu făcea excepție – îl întreținea pe rege de parcă ar fi fost un ambasador venit în vizită, căruia trebuia să-i arate toată cinstea. După ce au discutat o vreme, cineva l-a întrebat dacă ar vrea să cânte din gură, iar el s-a ridicat, s-a îndreptat spre mijlocul camerei și ne-a cântat una din compozițiile proprii. A rugat o doamnă să preia partitura pentru soprană, iar Anne a făcut un pas înainte, șovăind plină de modestie și a spus că ar vrea să încerce. Firește, a interpretat perfect fiecare notă. Au cântat apoi un bis, foarte mulțumiți de ei înșiși, și la sfârșit Henric i-a sărutat mâna, iar regina a poruncit să se aducă vin pentru cei doi cântăreți.

Cu o simplă atingere pe mână, Anne a reușit să-l despartă de restul curții. Doar regina și noi, cei din familia Boleyn, ne dădeam seama că regele fusese tras deoparte. Regina i-a poruncit unuia dintre muzicieni să ne cânte – era mult prea înțeleaptă ca să se lase surprinsă urmărindu-și cu mânie soțul în timp ce acesta începea un nou flirt. Mi-a aruncat o privire rapidă, ca să-și dea seama cum reacționam văzând-o pe sora mea la brațul regelui și i-am răspuns cu un zâmbet dulce și nevinovat.

— Devii o curteană pe cinste, micuța mea soție, a remarcat William Carey.

— Da?

— Când ai venit la curte, erai o marfă proaspătă, abia poleită de curtea franceză, dar se pare că poleiala începe să-ți pătrundă în suflet. Faci vreodată măcar un lucru fără să te gândești de două ori?

O clipă am fost tentată să mă apăr, dar am văzut-o pe Anne spunându-i ceva regelui și apoi l-am zărit pe el uitându-se spre regină. Anne a pus blând mâna pe mâneca lui și a mai rostit un cuvânt privindu-l cu căldură. I-am întors spatele

lui William, surdă la vorbele sale, și m-am uitat la bărbatul pe care-l iubeam. I-am văzut umerii lați încovoiindu-se și lăsându-se, de parcă și-ar fi pierdut jumătate din putere. S-a uitat la regină ca și cum aceasta l-ar fi trădat, iar chipul îi era vulnerabil ca al unui copil. Anne s-a întors în așa fel încât să-l ferească de privirile celorlalți curteni, iar George nu a dus s-o întrebe pe regină dacă dorește să danseze cu el, cu să-i abată atenția de la Anne, care-i șoptea regelui la ureche, îndurerându-i sufletul.

Nu mai puteam îndura ceea ce vedeam. M-am îndepărtat pe neobservate de fetele nerăbdătoare să danseze și m-am apropiat de Henric, trecând pe lângă Anne ca să ajung la el. Avea chipul palid și o lucire tragică în ochi. I-am luat mâinile și i-am spus simplu:

— O, dragul meu!

S-a întors pe dată spre mine.

— Știi și tu? Știu toate doamnele ei?

— Cred că da, a'zis Anne. N-o putem învinui pentru că nu a vrut să vă spună, sărmana doamnă. A fost ultima ei speranță. A fost ultima voastră șansă, Sire.

Am simțit degetele lui strângându-mi ceva mai tare mâna.

— Prezicătoarea mi-a spus...

— Știu, am zis cu blândețe. A fost probabil mituită.

Anne a dispărut, lăsându-ne singuri.

— Iar eu m-am culcat cu ea și m-am străduit atât de mult și am sperat...

— M-am rugat pentru Maiestățile Voastre, am șoptit eu. Pentru amândoi. Speram din toată inima că veți avea un fiu, Henric. Dumnezeu mi-e martor, aș vrea mai mult decât orice pe lume ca ea să-ți dea un fiu legitim!

— Dar acum nu mai poate.

Gura lui s-a închis asemenea unei capcane. Arăta ca un copil răzgâiat care nu poate obține ceea ce vrea.

— Nu, nu mai poate, am întărit. S-a terminat.

Brusc, mi-a lăsat mâinile și s-a întors cu spatele la mine. Donsatorii i-au făcut loc când l-au văzut înaintând repede printre ei. S-a apropiat de regină, care stătea jos, zâmbind curții sale, și a spus, suficient de tare ca să audă toți:

— Doamnă, am fost înștiințat că nu vă simțiți bine. Mi-aș fi dorit să-mi fi spus asta personal.

Regina s-a uitat imediat la mine cu o privire sfredelitoare ce mă acuza că i-am trădat taina cea mai intimă. Am scuturat abia perceptibil din cap. A căutat-o din ochi pe Anne printre dansatori și a zărit-o ținându-se de mână cu George. Anne i-a aruncat o privire plină de blândețe.

— Regret, Sire, a spus regina cu marea sa demnitate. Ar fi trebuit să aleg un moment mai potrivit să discut acest lucru cu Maiestatea Voastră.

— Ar fi trebuit să alegeți un moment mai apropiat! a corectat-o el. Dar, fiindcă nu vă simțiți bine, vă sfătuiesc să vă trimiteți de-aici curtea și să îndurați singură suferința.

Acei membri ai curții reginei care au înțeles îndată ce se petrecea le-au șoptit repede vecinilor lor. Dar cei mai mulți stăteau și-i priveau ținând pe rege, în brusca lui răbufnire de mânie, și pe regină, care o suporta albă la față.

Henric s-a răsucit pe călcâie, pocnind din degete către prietenii săi – George, Henry, William, Charles, Francis – de parcă și-ar fi chemat câinii și a ieșit ca o furtună din odaie, fără să mai scoată o vorbă. M-am bucurat să văd că, dintre toți, fratele meu George i-a făcut reginei plecăriunea cea mai adâncă. Ea l-a lăsat să plece fără să spună nimic, apoi s-a ridicat și s-a retras în liniște în odaia personală.

Muzicienii, care zdrăgăneau de o bucată de vreme fără să le stea mintea la asta și cântau tot mai fals, au băgat de seamă că melodia lor s-a stins și s-au uitat în jur, așteptând porunci.

— O, plecați! am spus pierzându-mi brusc răbdarea. Nu vedeți că astă-seară nu va mai fi dans și muzică? Nimeni din cei de-aici n-are nevoie de muzică. Și Dumnezeu știe că nimeni nu vrea să danseze!

Jane Parker m-a privit cu surprindere.

— M-aș fi așteptat să fii bucuroasă! Regele e în relații proaste cu regina, iar tu ești gata să fii culeasă, ca o piersică lovită din șanț.

— Iar eu m-aș fi așteptat să ai mai multă minte ca să nu spui așa ceva! i-a răspuns Anne direct. Să-i vorbești astfel viitoarei tale cumnate! Ai face bine să ai grijă, altfel nu vei fi primită în familia asta.

Jane n-a dat înapoi în fața lui Anne.

— Logodna nu poate fi ruptă. George și cu mine suntem ca și cununați în biserică. Nu trebuie decât să hotărâm ziua. Poți să mă primești bine sau să mă urăști, domnișoară Anne.

Dar nu mă poți împiedica să intru în familia asta. Am fost promiși unul altuia în fața martorilor.

— O, ce mai contează? am țipat eu. Ce mai contează toate astea?

M-am întors și am fugit în camera mea. Anne m-a urmat.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat cu asprime. Regele e mândros pe noi?

— Nu, deși ar trebui să fie, fiindcă am făcut o treabă urâtă dezvăluindu-i secretul reginei.

— Da, așa-i, a încuviințat Anne din cap, fără să se lase deloc impresionată. Dar nu e mândros?

— Nu, suferă.

Anne s-a îndreptat spre ușă.

— Unde te duci?

— Mă duc să cer să ni se aducă cele trebuincioase pentru baie, a zis ea. Ai să te speli.

— Of, Anne! am exclamat, enervată. A primit cea mai proastă veste din viața lui. E în cea mai neagră dispoziție. În nici un caz n-o să trimită după mine astă-seară. Mă pot apăla mâine, dacă trebuie.

A scuturat din cap.

— Nu vreau să risc nimic! Te speli în seara asta.

Se înșela, dar numai cu o zi. În ziua următoare, regina a rămas în odaia ei cu doamnele de companie, iar eu am cinat în odaia personală împreună cu fratele meu, cu prietenii lui și cu regele. A fost o seară foarte veselă, cu muzică, dans și jocuri de noroc. Iar în noaptea aceea m-am strecurat din nou în patul regelui.

De astă dată, Henric și cu mine eram practic nedespărțiți. Curtea știa că suntem amânți, regina de asemenea, ba chiar și oamenii de rând care veneau de la Londra ca să ne privească cinând. Purtam la încheietură brățara de aur dăruită de el, călăream pe calul lui de vânătoare. Aveam o pereche de cercei cu diamant și trei rochii noi, una țesută cu fir de aur. Iar într-o dimineață, în pat, Henric mi-a spus:

— Nu te-ai întrebat niciodată ce s-a întâmplat cu schița pe care i-am cerut artistului de pe șantierul naval s-o facă?

— Am uitat de el.

— Vino încoace, sărută-mă, și-ți voi spune de ce i-am poruncit să te deseneze, a zis Henric cu un aer leneș.

Stătea întins pe spate, rezemat de pernele din pat. Era dimineată târziu, dar perdelele rămăseseră trase în jurul nostru, ferindu-ne de privirea servitorilor care intrau să facă focul, să aducă apă caldă și să golească oala de noapte. M-am rostogolit în pat spre el, lipindu-mi sânii rotunzi de pieptul lui, lăsându-mi pletele să cadă într-un văl de aur și bronz. Gura mea a întâlnit-o pe-a lui, am tras în piept mirosul senzual al bărbii sale, am simțit ușoara înțepătură a perilor din jurul gurii lui, i-am apăsât buzele mai tare și am simțit și auzit totodată geamătul ușor de dorință pe care l-a scos când l-am sărutat cu putere. Am ridicat capul și l-am privit în ochi, zâmbind.

— Uite-ți sărutul, i-am șoptit gutural, simțind dorința crescând în mine odată cu a lui. De ce i-ai poruncit artistului să mă deseneze?

— Îți voi arăta, mi-a promis. După liturghie. Vom merge la râu și-mi vei vedea noua corabie și, totodată, propriul tău chip.

— E gata corabia? l-am întrebat.

Nu prea voiam să mă despart de el, dar dăduse deja cearșafurile deoparte și era gata să se ridice din pat.

— Da. Vom vedea lansarea la apă săptămâna viitoare.

A tras puțin baldachinul și i-a strigat unui servitor să-l cheme pe George. Mi-am aruncat pe mine rochia și mantia, iar Henric mi-a întins mâna ca să mă ajute să cobor din pat. M-a sărutat pe obraz.

— Voi dejuna cu regina, a hotărât. Iar apoi vom merge să vedem corabia.

Era o dimineată minunată. Purtam un costum de călărie nou, din catifea galbenă, făcut dintr-un cupon de material pe care mi-l dăruise regele. Anne se afla alături de mine, îmbrăcată într-una din rochiile mele vechi. Simțeam o bucurie grozavă văzând-o purtând hainele care nu-mi mai trebuiau. Dar pe de altă parte, în stilul contradictoriu al surorilor, admiram ce făcuse cu ea. Pusese să fie scurtată și croită din nou în stil franțuzesc și arăta cochet. O purta împreună cu o mică pălărie franțuzească, făcută din materialul rămas după strâmtarea rochiei. Henry Percy de Northumberland nu-și putea lua ochii de la ea, dar Anne flirta la fel de fermecător cu toți tovarășii regelui. În total eram nouă călăreți. Henric și cu mine mergeam alături, în frunte. Anne venea în urma mea cu Percy și

cu William Norris. George și Jane, un cuplu tăcut și nepotrivit, mergeau în spatele lor, iar ultimii erau Francis Weston și William Brereton, râzând și făcând glume. Înaintea noastră mergeau doar doi valeți, iar în urmă, patru soldați călare.

Călăream de-a lungul fluviului. Era vremea fluxului și valurile înspumate împrășcau malurile. Pescărușii, aduși de vânt de pe mare, țipau și se roteau deasupra noastră, cu aripile strălucind ca argintul în lumina soarelui primăvărat. Gardurile vii începeau să înfrunzească, având nuanța aceea de verde crud de la începutul primăverii, iar în locurile înșorite de pe maluri se vedeau primule ca niște bulgări palizi de unt. Drumul ce înainta de-a lungul apei era din pământ tare, bătătorit, iar caii puteau merge la galop ușor, într-un ritm plăcut. Regele mi-a cântat un cântec de dragoste compus chiar de el, iar când l-am auzit a doua oară, am încercat să cânt împreună cu el, iar el a râs de încercarea mea de-a atinge armonia. Nu aveam talentul lui Anne, știam bine lucrul ăsta. Dar nu conta. În ziua aceea nimic nu conta, nimic nu putea să conteze: iubitul meu și cu mine călăream alături sub cele mai strălucitoare raze ale soarelui, într-o scurtă călătorie de plăcere, el era fericit, iar eu eram fericită că se uită la mine.

Am ajuns la șantierul naval mai curând decât mi-aș fi dorit. Henric însuși s-a apropiat de calul meu, m-a ridicat din șa și m-a strâns în brațe ca să-mi dea un sărut rapid când am atins pământul cu picioarele.

— Scumpa mea, mi-a șoptit. Am o mică surpriză pentru tine.

M-a pus să mă întorc și s-a dat la o parte, ca să-i pot vedea frumoasa corabie nouă. Era aproape gata să fie lansată la apă. Avea puntea de la pupa și de la prova înalte, tipice unei nave de război construită în așa fel încât să fie cât mai rapidă.

— Privește, a spus Henric văzând că-i cercetez contururile, dar nu și detaliile.

Mi-a arătat numele corabiei, sculptat și poleit cu litere de aur îndrăznețe la prova ornamentată. Literele alcătuiau cuvintele „Mary Boleyn“.

Preț de o clipă am rămas cu privirea pironită asupra lor, citind literele numelui meu, dar fără să-nțeleg. N-a râs văzând chipul meu uluit, ci a urmărit atent cum surprinderea se preschimbă în nedumerire și apoi într-un început de înțelegere.

— Ai botezat-o cu numele meu? l-am întrebat, dându-mi seama că-mi tremură glasul.

Era o onoare prea mare pentru mine. Mă simțeam mult prea tânără și mult prea neînsemnată pentru ca o corabie, și încă ce corabie, să-mi poarte numele. Iar acum, lumea întreagă avea să știe că sunt amanta regelui. Acest lucru nu mai putea fi negat.

— Da, scumpa mea.

Zâmbea. Se aștepta să fiu în culmea încântării.

Mi-a așezat mâna înghețată pe brațul lui și m-a invitat să-l însoțesc la prova corabiei. Acolo se afla chipul meu, privind cu un profil mândru și frumos, peste Tamisa, peste mare, spre Franța. Eram eu, cu buzele desfăcute într-un zâmbet ușor, ca și cum aș fi fost femeia care și-ar fi dorit o asemenea aventură. Ca și cum n-aș fi fost pionul familiei Howard, ci o adorabilă femeie curajoasă și independentă.

— Eu? am întrebat cu o voce care se făcea cu greu auzită din cauza plescăitului apei la marginea docului.

Henric și-a apropiat gura de urechea mea, simțeam căldura răsuflării sale pe obrazul rece.

— Tu. O frumusețe, ca tine. Ești fericită, Mary?

M-am întors spre el. M-a strâns în brațe, iar eu m-am ridicat pe vârful picioarelor ca să-mi îngrop fața în căldura gâtului său și să simt mirosul dulce al bărbii și părului său.

— O, Henric! am șoptit.

Voiam să-mi ascund fața, fiindcă știam că nu va vedea zugrăvită pe ea plăcerea, ci groaza pricinuită de faptul că mă ridicam atât de sus, în văzul tuturor.

— Ești fericită? a stăruit.

Mi-a ridicat chipul spre el, ținându-mi bărbia cu o mână, așa încât să mă poată cerceta, de parcă aș fi fost un manuscris.

— E o mare onoare, a adăugat.

Surâsul mi-a tremurat pe buze.

— Știu. Ți mulțumesc!

— Și tu o vei lansa, mi-a promis. Săptămâna viitoare.

Am ezitat.

— Nu regina?

Mă temeam să-i iau locul la lansarea celei mai noi și mai mărețe corabii construite vreodată de el. Dar firește că trebuia s-o fac eu. Cum putea ea să lanseze o corabie care-mi purta numele?

A ridicat din umeri, scuturându-se parcă de imaginea regi-
noi, ca și când n-ar fi fost soț și soție timp de treisprezece ani.

— Nu, a zis scurt. Nu regina. Tu.

Am găsit undeva, în adâncul meu, un zâmbet și am sperat
să fie convingător și să ascundă senzația înspăimântătoare
că mergeam prea departe, prea repede și că la capătul acestui
drum nu se afla bucuria lipsită de griji pe care o trăiserăm
în dimineața aceea, ci un lucru mai întunecat și mai înfri-
coșător. Căci, deși călăriserăm și cântaserăm împreună, nu
eram doi simpli iubiți. Dacă această corabie îmi purta numele
și dacă o lansam săptămâna ce urma, deveneam rivala decla-
rată a reginei Angliei, dușmanca ambasadorului spaniol și a
întregii Spanii, deveneam o forță la curte și o amenințare
pentru familia Seymour. Cu cât mă ridicam mai sus în grațiile
regelui, cu atât mai mari erau pericolele care mă pândeau.
Însă aveam doar cincisprezece ani. Ambiția nu-mi trezea
încă încântare.

Ca și cum mi-ar fi simțit șovăiala, Anne s-a apropiat de
mine.

— Sire, îi faceți o mare onoare surorii mele, a spus cu
încusință. E o corabie desăvârșită, la fel de adorabilă ca femeia
al cărei nume îl poartă. E o corabie solidă și puternică – la
fel ca Maiestatea Voastră. Dumnezeu s-o binecuvânteze și s-o
trimită împotriva dușmanilor noștri – oricare ar fi aceștia.

Complimentul l-a făcut pe Henric să zâmbească.

— Trebuie să fie o corabie norocoasă, a zis el. Are sculptat
în față chipul unui înger!

— Credeți că va lupta cu francezii anul acesta? l-a între-
bat George, luându-mă de mână și ciupindu-mă pe-ascuns
de degete, ca să mă readucă la realitatea îndatoririlor mele
de curteană.

Henric a încuviințat din cap cu un aer sumbru.

— Fără îndoială. Iar dacă regele Spaniei va acționa îm-
preună cu mine, vom urma planul meu, ca noi să atacăm
nordul Franței, iar el să atace în același timp sudul, și atunci
nu se poate să nu reușim să punem capăt aroganței lui Francisc.
(1) vom face în vara asta, fără doar și poate.

— Dacă putem avea încredere în spanioli, a spus Anne pe
un ton suav ca mătasea.

Henric s-a întunecat la față.

— Ei au mai multă nevoie de noi! Carol ar face bine să nu uite asta. Nu e o problemă de familie sau de rudenie. Dacă regina e nemulțumită de mine dintr-un motiv sau altul, ar trebui să-și aducă aminte că e în primul rând regina Angliei și abia apoi o prințesă spaniolă. Loialitatea ei trebuie să se îndrepte în primul rând spre mine.

Anne a încuviințat.

— Nu mi-ar plăcea să mă împart în atâtea părți! a zis ea. Slavă Domnului că noi, cei din familia Boleyn, suntem englezi sută la sută!

— În ciuda tuturor rochiilor dumitale franțuzești, a spus Henric cu o sclipire bruscă de umor.

Anne i-a zâmbit.

— O rochie e o rochie. Ca rochia de catifea galbenă a lui Mary. Dar Maiestatea Voastră ar trebui să știe mai bine ca oricine că sub ea se află un supus adevărat, cu inima neîmpărțită.

Auzind asta, Henric s-a întors spre mine și mi-a zâmbit când am ridicat ochii spre el.

— Îmi face plăcere să răsplătesc o inimă atât de credincioasă, mi-a spus.

Am simțit ochii umplându-mi-se de lacrimi și am încercat să clilesc, ca să le înăbuș fără să mă vadă, dar una îmi atârna în gene. Henric s-a aplecat și a cules-o cu buzele.

— Cea mai dulce fată, mi-a spus cu blândețe. Micul meu trandafir englezesc!

Întreaga curte și-a făcut apariția la lansarea corabiei *Mary Boleyn*, doar regina a invocat o indispoziție și a rămas la palat. Ambasadorul spaniol venise să vadă lansarea navei la apă și, indiferent ce rezerve avea în privința numelui, le ținea pentru sine.

Tata tăcea, cuprins de o cumplită enervare pe sine însuși, pe mine, pe rege. Marea onoare făcută mie și familiei mele se dovedise a avea un preț. Regele Henric era un monarh subtil în chestiuni de acest gen. Când unchiul și tata i-au mulțumit pentru cinstea făcută prin folosirea numelui lor, el le-a mulțumit pentru contribuția pe care era sigur că vor dori s-o aducă la amenajarea corabiei care, fără îndoială, le va spori enorm faima, purtând numele de Boleyn peste mări și țări.

— Și uite-așa, miza crește din nou, a zis vesel George în timp ce priveam corabia alunecând pe suportul ei în apele nărate ale Tamisei.

— Cum ar putea să mai crească? am întrebat printre dinți, fără a uita să zâmbesc în continuare. Eu mi-am pus viața la bătaie.

Lucrătorii de pe șantierul naval, deja beți pe jumătate după berea băută, și-au fluturat pălăriile și au izbucnit în urale. Anne a surâs și le-a răspuns făcându-le cu mâna. George mi-a zâmbit larg. Vântul îi făcea penele de la pălărie să fâlfâie și-i răvășea buclele negre.

— Acum pe tata îl costă bani ca să te mențină în grațiile regelui. Acum miza nu mai constă doar în inima și fericirea ta, surioară, ci și în averea familiei. Credeam că-l vom manevra ca pe un neghiob bolnav de dragoste, dar s-a dovedit că el ne manevrează ca pe niște surse de bani. Mizele cresc! Tata și unchiul vor vrea să vadă că investiția lor dă roade. Ai să vezi.

I-am întors spatele lui George și ochii mi-au căzut pe Anne. Stătea puțin deoparte de restul curtenilor, cu Henry Percy alături, ca de obicei. Priveau amândoi corabia pe care ghepurile o traseră în largul fluviului, apoi o întoarseră și, luptând împotriva curentului, o aduseră înapoi la chei, unde fu legată, așa încât să poată fi amenajată stând pe apă. Chipul lui Anne era luminat de bucuria pe care i-o aducea de fiecare dată flirtul. S-a întors și mi-a zâmbit.

— A, regina zilei! a zis ironic.

M-am strâmbat puțin.

— Anne, nu mă tachina, ce-am auzit de la George mi-a fost de-ajuns!

Henry Percy a făcut un pas înainte, mi-a luat mâna și mi-a sărutat-o. Privindu-i ceafa blondă, mi-am dat seama cât de sus se ridicase steaua mea. Îl aveam în față pe Henry Percy, fiul și moștenitorul ducelui de Northumberland. Nu exista în regat bărbat cu perspective mai bune sau avere mai mare. Era fiul celui mai bogat om din Anglia, după rege, și iată-l plecând capul în față mea și sărutându-mi mâna.

— Nu te va tachina, mi-a promis zâmbind și îndreptându-se. Fiindcă te voi conduce la cină. Mi s-a spus că bucătarii de la Greenwich au sosit aici încă din zori ca să pregătească totul. Regele merge într-acolo. Îl urmăresc?

Am ezitat, dar regina, care dădea tuturor împrejurărilor un caracter protocolar, rămăsese la Greenwich, zăcând într-o încăpere întunecoasă, cu dureri de burtă și cu frica în suflet. Pe chei nu erau decât bărbații și femeile de la curte, indiferenți și leneși. Nimănui nu-i păsa de întâietatea pe care o conferea rangul, dar erau cu toții de acord că învingătorii trebuiau să vină primii.

— Sigur, am spus. De ce nu?

Lordul Percy i-a oferit lui Anne celălalt braț.

— Aș putea avea două surori?

— Cred că, dacă veți consulta Biblia, veți afla că interzice acest lucru, a spus Anne pe un ton provocator. Biblia cere ca bărbatul să aleagă una dintre surori și să rămână la prima sa alegere. Orice altceva e un păcat capital.

Lordul Percy a râs.

— Sunt sigur că aș reuși să obțin o dispensă. Papa mi-ar acorda-o fără doar și poate. Cu două asemenea surori, care bărbat ar putea fi pus să aleagă?

Am pornit spre casă abia în amurg, când stelele începeau să se ivească pe cerul de un cenușiu stins al primăverii. Călăream alături de rege, cu mâna într-a lui. Am lăsat caii să meargă agale de-a lungul fluviului. Apoi am trecut pe sub arcada palatului și am ajuns la intrarea principală, a cărei ușă se deschidea în fața noastră. Henric a oprit calul, m-a dat jos din șa și mi-a șoptit:

— Iubirea mea, aș vrea să-mi fii regină tot timpul, nu doar pentru o singură zi, într-un pavilion pe malul apei.

— Ce ziceai c-a spus?! m-a întrebat unchiul.

Stăteam în picioare în fața lui ca un prizonier interogat în fața tribunalului. La masă, în odăile familiei Howard, ședeau unchiul Howard, ducele de Surrey, tatăl meu și George. În capătul celălalt al încăperii, în spatele meu, se aflau Anne și cu mama. Stăteam singură dinaintea mesei ca un copil făcut de rușine în fața vârstnicilor.

— A spus că ar vrea să-i fiu regină în fiecare zi, am îngăimat cu o voce stinsă, urând-o pe Anne pentru că-mi trădase încrederea, urându-mi tatăl și unchiul pentru felul glacial în care disecau șoaptele noastre de îndrăgostiți.

— Ce crezi că voia să spună cu asta?

— Nimic, am zis posomorâtă. Sunt doar vorbe de dragoste.

— Trebuie să vedem o răsplată pentru toate împrumuturile astea, a zis supărat unchiul. Ți-a spus cumva că-ți va da pământ? Ori ceva pentru George sau pentru noi?

— N-ai putea să-i faci aluzie la asta? mi-a sugerat tata. Să-i amintești că George urmează să se însoare?

M-am uitat la George cu o rugă mută în ochi.

— Problema e că Henric e foarte prevăzător când vine vorba de astfel de lucruri, a zis fratele meu. Toată lumea îi cere tot timpul câte ceva. În fiecare dimineață, când iese din odaia sa particulară ca să meargă la liturghie, întâlnește în drum puzderie de oameni care așteaptă să-i ceară o favoare. Cred că-i place la Mary tocmai faptul că ea nu e așa. Nu cred să-i fi cerut ceva vreodată.

— Poartă în urechi diamante care valorează o avere, l-a întrerupt tăios mama, din spatele meu.

Anne a încuviințat.

— Dar nu i le-a cerut. I le-a dat de bunăvoie. Îi place să fie generos când nu așteaptă nimeni nimic de la el. Cred că trebuie s-o lăsăm pe Mary să procedeze în felul ei. Are un talent aparte de a-l iubi.

Auzind asta, mi-am mușcat buzele ca să mă împiedic să scot vreo vorbă. Într-adevăr, aveam un talent aparte de a-l iubi. Iar această familie, această rețea puternică de bărbați folosea talentul meu de a-l iubi pe rege tot așa cum folosea talentul lui George la lupta cu sabia sau talentul tatei la limbile străine: pentru susținerea intereselor familiei.

— Curtea se mută la Londra săptămâna viitoare, a spus tata. Regele se întâlnește cu ambasadorul Spaniei. E foarte puțin probabil să ia decizii însemnate în privința lui Mary câtă vreme are nevoie de alianța cu spaniolii pentru războiul cu Franța.

— Atunci e mai bine să lucrăm în favoarea păcii, a propus cu răutate unchiul.

— Asta și fac. Sunt un pacificator, i-a răspuns tata. Sunt binecuvântat, nu?

Curtea în mișcare era întotdeauna o priveliște impunătoare, undeva între un bâlci de țară, o zi de târg și un turnir. Drumul ora plănuia până în cele mai mici amănunte de cardinalul

Wolsey. Tot ce se petrecea la curte sau în timpul călătoriei prin țară se făcea la porunca lui. Luase parte alături de rege la bătălia de la Spurs, din Franța, fiind la vremea aceea inten-dentul armatei engleze și oștenii nu avuseseră niciodată un culcuș atât de uscat noaptea și nici nu mâncaseră atât de bine ca atunci. Avea un talent uluitor de-a se gândi la amănunte care-l făcea să aibă mare grijă la felul în care se deplasa curtea dintr-un loc în altul, o înțelegere a politicii care-i arăta unde trebuia să ne oprim și care lord trebuia onorat cu o vizită când regele se afla în procesiunea de vară și era destul de versat ca să nu-l deranjeze pe Henric cu aceste detalii, așa că tânărul rege trecea de la o plăcere la alta, de parcă proviziile, servitorii și organizarea ar fi căzut direct din cer.

Cardinalul era cel care stabilea ordinea ierarhică atunci când curtea se deplasa. În fața noastră mergeau pajii care purtau stindardele cu flamurile tuturor lorzilor din suită fluturând deasupra capului. Urma un spațiu liber, pentru ca praful să aibă vreme să se așeze, iar apoi venea regele, pe cel mai bun cal de vânătoare, cu șaua din piele roșie orna-mentată și cu toate însemnele regale. Deasupra capului său flutura propriul lui stindard, iar alături mergeau prietenii aleși să călărească împreună cu el în ziua aceea: soțul meu, William Carey, cardinalul Wolsey, tatăl meu; în urma lor veneau ceilalți însoțitori ai regelui, schimbându-și locul în suită după cum doreau, rămânând în urmă sau dând piteni cailor. În jurul lor mergeau, într-o formație lejeră, gărzile personale ale regelui, călare, cu lăncile ridicate în poziție de salut. Nu serveau câtuși de puțin la apărarea lui – cine și-ar fi putut pune în minte să facă rău unui rege? –, dar țineau sub control mulțimile de oameni care se adunau ca să aclame și să caște gura ori de câte ori treceam printr-un orașel sau printr-un sat.

Urma apoi un alt spațiu liber înainte de suita reginei. Aceasta călărea pe calul blând pe care-l folosea întotdeauna. Stătea dreaptă în șa, cu poalele rochiei întinse stângaci în falduri mari de țesătură groasă, cu pălăria așezată strâmb pe cap, cu ochii mijiți în lumina puternică a soarelui. Se simțea rău. Știam lucrul ăsta pentru că fusesem lângă ea dimineată, când încălecase, și auzisem micul geamăt de durere înăbușit care-i scăpase când se ridicase în șa.

În urma suitei reginei veneau ceilalți membri ai casei regale, unii călare, alții în căruțe, unii cântând sau bând bere ca să-și curețe gâtul de praf. Împărtaşeam cu toții sentimentul că era o zi veselă de sărbătoare pe când curtea pleca de la Greenwich și se îndrepta spre Londra, un nou sezon de petreceri și distracții ni se deschidea înaintea – și cine știa ce se putea întâmpla anul acesta?

Odăile reginei din palatul din York Place erau mici și îngrijite, așa că ne-au trebuit doar câteva zile să despachetăm și să punem totul la punct. Regele venea în vizită în fiecare dimineață, ca întotdeauna, însoțit de curtenii săi, printre care și lordul Henry Percy. El și Anne își luaseră obiceiul de-a se așeza pe bancheta de la fereastră, cu capetele foarte apropiate, lucrând la una dintre poeziile lordului Henry. Acesta jura că, sub îndrumările lui Anne, avea să devină un mare poet, iar ea jura la rândul ei că nu avea să învețe niciodată nimic și că totul era o stratagemă menită s-o facă să-și piardă timpul cu un asemenea cap pătrat.

Mă gândeam că era ceva ca o fată din familia Boleyn, venită de la un mic castel din Kent și cu câteva câmpuri de ovăz în lemn să-i spună cap pătrat fiului ducelui de Northumberland, dar Henry Percy râdea și pretindea că era o profesoară prea modestă și că talentul, marele talent, avea să învingă, orice-ar fi zis ea.

— Cardinalul vrea să vă vadă, i-am spus lordului Henry.

S-a ridicat, fără să se grăbească prea tare, i-a sărutat mâna lui Anne în semn de rămas-bun și s-a dus să-l caute pe cardinalul Wolsey. Anne a strâns hârtiile asupra cărora lucrau și le-a încuiat în caseta ei cu scrieri.

— Chiar n-are talent de poet? am întrebat-o.

A ridicat din umeri, zâmbind.

— Nu-i nici pe departe un Wyatt¹.

— E un Wyatt în ce privește curtatul?

— Nu e căsătorit, a spus Anne. Și, prin urmare, cu atât mai de dorit, dacă ești o femeie cu capul pe umeri.

— E prea sus, chiar și pentru tine.

---

1. Sir Thomas Wyatt (1503-1542) – poet englez, ambasador al regelui Henric al VIII-lea. (n.r.)

— Nu văd de ce, dacă eu îl vreau și el mă vrea pe mine.

— Încearcă tu să-i ceri tatei să vorbească cu ducele! i-am sugerat sarcastic. Vezi ce zice ducele.

Anne a întors capul și a privit pe fereastră. Jos se întindeau frumoasele și vastele peluze din York Place, aproape ascunzând scânteierea fluviului din capătul grădinii.

— Nu-i voi cere tatei să facă asta, a spus. M-am gândit să rezolv problema pe cont propriu.

Era cât pe ce să izbucnesc în râs, dar mi-am dat seama că vorbea serios.

— Anne, ăsta nu e un lucru pe care să-l poți rezolva singură! El e tânăr, tu ai doar șaptesprezece ani, nu poți hotărî de capul vostru. Fără îndoială că tatăl lui s-a gândit deja la o soție pentru el și, mai mult ca sigur, tata și unchiul au alte planuri cu tine. Nu suntem niște oameni stăpâni pe viața lor, suntem surorile Boleyn. Trebuie să fim îndrumate și suntem nevoite să facem ce ni se spune. Uită-te la mine!

— Da, uită-te la tine!

Anne s-a întors spre mine cu o răbufnire bruscă a energiei sale întunecate.

— Măritată de copilă, iar acum amanta regelui. Deșteaptă pe jumătate cât mine! Educată pe jumătate cât mine! Însă tu te afli în centrul curții, iar eu nu sunt nimic. Eu trebuie să-ți fiu slujitoare. Mary, nu te pot sluji! E o insultă pentru mine.

— Nu ți-am cerut niciodată să... m-am bâlbâit.

— Cine stăruie să faci baie și să-ți speli părul? m-a întrebat Anne pe un ton aprig.

— Tu. Dar eu...

— Cine te ajută să-ți alegi hainele și-ți dă idei despre cum să te porți cu regele? Cine te-a salvat de o mie de ori când ai fost prea proastă și prea mută ca să știi cum să-l joci?

— Tu. Dar, Anne...

— Și eu cu ce mă aleg din toate astea? N-am un soț căruia să i se poată dărui pământ, în semn că se află în grațiile regelui. N-am un soț care să câștige funcții înalte fiindcă sora mea e amanta regelui. Nu mă aleg cu nimic. Oricât de sus te-ai ridica tu, eu tot nu capăt nimic. Trebuie să am și eu locul meu!

— Ar trebui să ai și tu locul tău, am spus cu un glas stins. Nu neg asta. Spuneam doar că nu cred că poți deveni ducesă.

— Și tocmai tu ești cea care ar trebui să hotărăscă asta? n-a răstit la mine. Tu, care nu faci decât să-l distragi pe rege de la treburile importante de-a odrăsli un fiu, dacă poate, și de-a se război, dacă e în stare să adune o armată?!

— Nu zic că eu ar trebui să decid, am șoptit. Nu voiam să spun decât că nu cred că ți se va da voie să faci asta.

— Odată ce s-a făcut, s-a făcut, a zis Anne scuturând din cap. Și nimeni nu va ști până să se facă.

Pe neașteptate, ca un șarpe care atacă, a întins mâna și n-a prins-o pe-a mea într-o strânsoare teribilă. Mi-a răsucit-o iute la spate și m-a ținut astfel încât să nu mă pot mișca nici înainte, nici înapoi, ci doar să strig de durere:

— Anne! Nu! Mă doare!

— Ei bine, ascultă aici! mi-a șuiert Anne la ureche. Ascultă aici, Mary. Joc propriul meu joc și nu vreau ca tu să te amesteci. Nimeni nu va afla nimic decât atunci când voi fi eu gata să le spun, iar atunci va fi prea târziu.

— Ai să-l faci să te iubească?

Mi-a dat drumul brusc și mi-am cuprins cu cealaltă mână rotul și brațul, acolo unde mă dureau oasele.

— Am să-l fac să mă ia de nevastă, a zis sec. Iar dacă nu mi s-a născut măcar o vorbă cuiva, te omor.

După acest incident am urmărit-o pe Anne cu mai multă grijă. O vedeam cum îl joacă pe degete. După apropierea constantă din lunile reci ale Anului Nou petrecute la Greenwich, acum, când soarele strălucea cu putere și când ne aflam în York Place, se retrăgea brusc. Și cu cât se îndepărta mai mult de el, cu atât încerca el mai mult să se apropie. Când el intra într-o încăpere, ea ridica ochii și-i arunca un zâmbet care se înfîșea ca o săgeată drept în mijlocul țintei. Privirea ei era plină de chemări și de dorință. Dar apoi întorcea capul și nu ne mai uita la el cât ținea vizita.

El se afla în suita cardinalului Wolsey și, teoretic, trebuia să-l slujească pe Sfinția Sa când acesta le făcea vizite regelui sau reginei. În fapt, tânărul lord n-avea altceva de făcut decât să piardă timpul prin apartamentele reginei și să flirteze cu orice tânără dispusă să stea de vorbă cu el. Era clar că avea ochi doar pentru Anne, dar ea trecea pe lângă el, dansa cu oricine o invita, numai cu el nu, își scăpa intenționat mânușa

pe jos și-l lăsa să i-o restituie, stătea lângă el fără să-i vorbească, îi înapoia poeziile și-i spunea că nu mai poate să-l ajute.

Anne se lansase în cea mai hotărâtă retragere, după ce se implicase în cea mai hotărâtă înaintare, iar tânărul n-avea nici cea mai vagă idee ce-ar putea face pentru a o recuceri.

A venit la mine.

— Doamnă Carey, v-am jignit cumva sora într-un fel sau altul?

— Nu, nu cred.

— Înainte îmi zâmbea nespus de fermecător, iar acum se poartă foarte rece cu mine.

M-am gândit câteva clipe – eram înceată când venea vorba de astfel lucruri. Pe de o parte, exista răspunsul sincer: că ea îl joacă pe degete precum joacă un pescar peștele după ce-a mușcat. Dar știam că Anne nu voia să-i spun asta. Pe de altă parte, exista răspunsul pe care Anne ar fi vrut să i-l dau. Am privit câteva clipe chipul copilăros și frământat de neliniște al lui Henry Percy cu o compasiune autentică. Apoi i-am oferit zâmbetul Boleyn și răspunsul Howard.

— Milord, cred că se teme să nu fie prea amabilă.

Am văzut speranța reînviind pe fața lui încrezătoare, de băiețel.

— Prea amabilă?

— A fost foarte amabilă cu dumneavoastră, milord, nu-i așa?

— O, da! a încuviințat Henry Percy. Sunt sclavul ei.

— Cred că se teme că ar putea ajunge să vă placă prea mult.

S-a aplecat spre mine, ca pentru a-mi smulge vorbele din gură.

— Prea mult?

— Prea mult pentru propria-i liniște sufletească, am spus încetișor.

A sărit în picioare, a făcut doi pași, îndepărtându-se de mine, apoi s-a întors.

— Ar fi cu puțință ca ea să mă dorească?

Am zâmbit și am întors puțin capul, ca să nu vadă cât de mult mă obosea înșelătoria aceea. Dar nu s-a dat bătut. S-a așezat în genunchi în fața mea și mi-a cercetat chipul.

— Spune-mi, doamnă Carey! m-a implorat. N-am dormit de nopți întregi. N-am mâncat de zile întregi. Sunt un suflet

chinuit. Spune-mi dacă crezi că mă iubește sau dacă crezi că m-ar putea iubi! Ai milă și spune-mi!

— Nu vă pot spune.

Într-adevăr, nu puteam. Minciunile mi-ar fi stat în gât.

— Trebuie s-o întrebi chiar dumneata, milord.

A sărit în sus ca un iepure cu ogarii pe urme dintr-un mărăciniș.

— O voi întreba! Da, o voi întreba! Unde e?

— Joacă popice în grădină.

N-avea nevoie de mai mult. A deschis imediat ușa și a ieșit ca o furtună din odaie. I-am auzit tocurele cizmelor răsunând pe treptele de piatră ce duceau la ușa care dădea spre grădină. Jane Parker, așezată în capătul celălalt al încăperii, a ridicat privirea.

— Ați mai făcut încă o cucerire? m-a întrebat ea, pricepând totul greșit, ca de obicei.

I-am aruncat un zâmbet la fel de otrăvitor ca al ei și am zis simplu:

— Unele femei atrag dorința. Altele nu.

O găsi pe terenul pentru popice, pierzând cu delicatețe și cu intenție în fața lui sir Thomas Wyatt.

— Vă voi compune un poem, promise Wyatt. Pentru că mi-ați oferit victoria cu atâta grație.

— Nu, nu, a fost luptă dreaptă, protestă Anne.

— Dacă ar fi fost bani la mijloc, cred că acum mi-aș scoate punga. Voi, cei din neamul Boleyn, pierdeți doar atunci când n-aveți nimic de câștigat din victorie.

Anne zâmbi și-i garantă:

— Data viitoare vă veți pune drept miză averea. Căci vedeți... v-am creat un sentiment de siguranță.

— Vreți să vă plimbați cu *mine*? interveni Henry Percy, iar vocea lui răsună mai tare decât avusese intenția.

Anne tresări ușor, ca și cum nu l-ar fi observat.

— O! Lordul Henry!

— Doamna joacă popice, spuse sir Thomas.

Anne le zâmbi amândurora.

— Am fost înfrântă atât de dureros, încât cred că voi face o plimbare și-mi voi plănui strategia, spuse, luându-l de braț pe lordul Henry Percy.

El o conduse în direcția opusă terenului pentru popice, pe poteca șerpuită ce ducea la o bancă aflată sub o tisă.

— Domnișoară Anne... începu.

— E prea umedă ca să mă așez?

Pe dată, Henry Percy își scoase mantia bogată și o întinse pe banca de piatră, ca Anne să stea pe ea.

— Domnișoară Anne...

— Nu, e prea rece! hotărî ea ridicându-se de pe bancă.

— Domnișoară Anne! exclamă el pe un ton puțin supărat.

Anne tăcu și îi aruncă un zâmbet cuceritor.

— Da, milord?

— Trebuie să știu: de ce ați devenit atât de rece față de mine?

Ea ezită câteva clipe, apoi lăasă deoparte jocul cochet și întoarse spre el o față gravă, adorabilă.

— N-am vrut să fiu rece, spuse încet. Am vrut să fiu atentă.

— De ce? exclamă el. Am îndurat chinurile iadului!

— N-am vrut să vă chinui. Am vrut să mă retrag puțin. Doar atât, nimic mai mult.

— De ce? șopti el.

Ea privi spre fluviu și spuse încet:

— Am crezut că e mai bine pentru mine. Poate pentru amândoi. Prietenia noastră ar putea deveni prea apropiată pentru liniștea mea.

Percy se îndepărtă un pas, apoi reveni lângă ea.

— N-aș vrea să vă provoc nici măcar o clipă de neliniște, o asigură. Dacă mi-ați fi cerut să vă promit că vom fi prieteni și că nici un fir de scandal nu vă va atinge, v-aș fi promis!

Anne îl ținutui cu ochii ei negri și luminoși.

— Ați putea să-mi promiteți că nimeni n-ar spune vreodată că ne iubim?

El clătină tăcut din cap. Fără îndoială, nu putea face promisiuni despre ceea ce ar spune sau n-ar spune o curte care se dădea în vânt după scandaluri.

— Ați putea să-mi promiteți că nu ne vom îndrăgosti nicio dată?

El ezită.

— Domnișoară Anne, bineînțeles că vă iubesc. În felul potrivit la curte. În felul politicoș.

Ea zâmbi, având aerul că e mulțumită să audă asta.

— Știu că nu e decât un joc primăvărat. La fel și pentru mine. Dar e un joc periculos când îl joacă un bărbat chipeș

și o fecioară, când mulți oameni se grăbesc să spună că suntem făcuți unul pentru altul, că suntem o pereche perfectă.

— Chiar spun asta?

— Când ne văd dansând. Când văd cum mă priviți. Când văd cum vă zâmbesc.

El era vrăjit de acest portret.

— Și ce altceva mai spun?

— Spun că mă iubiți. Spun că vă iubesc. Spun că amândoi ne-am îndrăgostit până peste cap, crezând că nu facem decât să jucăm un joc.

— Dumnezeu! exclamă el la auzul revelației. Dumnezeu, chiar așa este!

— O, milord! Ce vreți să spuneți?

— Spun că am fost un neghiob. Sunt îndrăgostit de dumneata de luni întregi și-n tot timpul ăsta am crezut că mă distrez și că mă tachinați și că toate astea nu înseamnă nimic!

Privirea ei îl încălzi.

— Pentru mine înseamnă, șopti ea.

Ochii ei negri îl priveau ținută, băiatul era în transă.

— Anne! șopti el. Iubirea mea!

Ea își arcui buzele într-un surâs irezistibil, numai bun de sărutat și murmură abia auzit:

— Henry! Henry al meu!

El făcu un pas mic spre ea și-i cuprinse mijlocul strâns bine în șireturi. O trase mai aproape și Anne îi cedă, făcând un pas seducător înspre el. Henry plecă încet capul, ea ridică fața și buzele lui le întâlniră pe ale ei în primul sărut.

— O, spune-o! șopti Anne. Spune-o acum, în clipa asta, Henry, spune-o!

— Fii soția mea!

— S-a făcut, a spus Anne veselă în seara aceea, în odaia noastră de culcare.

Ceruse să ni se aducă acolo cada și ne îmbăiaserăm pe rând în apa fierbinte, ne spălaserăm una pe alta pe spate și pe cap. Anne, fanatică precum o curtezană franceză în privința curățeniei, se arătă de zece ori mai riguroasă ca de obicei. Îmi inspectă unghiile de la mâini și de la picioare de parcă aș fi fost un școlar murdar, îmi dădu un bețișor de fildeș ca să-mi curăț urechile, de parcă aș fi fost copilul ei, și-mi pieptănă

părul şuviță cu şuviță cu pieptănul pentru păduchi, fără să-i pese de scâncetele mele de durere.

— Ce spui? Ce s-a făcut? am întrebat bosumflată, cu apa picurându-mi de pe piele pe podea, în timp ce mă înfășuram într-un cearșaf.

Patru slujnice au intrat în odaie și s-au apucat să scoată apa cu niște găleți, astfel încât cada mare din lemn să poată fi luată de-acolo. Cearșafurile folosite pentru a câptuși cada erau grele, îmbibate de apă – totul dădea impresia unui efort uriaș pentru un câștig foarte mic.

— Din câte am auzit, e mai mult un flirt.

— M-a cerut, a spus Anne.

A așteptat până când servitoarele au ieșit și au închis ușa, apoi și-a strâns mai bine cearșaful la piept și s-a așezat în fața oglinzii. S-a auzit o bătaie în ușă.

— Cine o mai fi? am strigat exasperată.

— Eu, a răspuns George.

— Facem baie!

— O, lasă-l să intre, a zis Anne, care începuse să-și pieptene pletele negre. Poate să-mi descurce el părul.

George a intrat în odaie și a ridicat sprâncenele negre când a văzut harababura care domnea acolo: apă pe podea, cearșafuri ude, noi două pe jumătate dezbrăcate, iar Anne cu clia deasă de păr întunecat, ud, revărsată pe umeri.

— Ce-i asta, o piesă-mască? Sunteți sirene?

— Anne a insistat să facem baie. Din nou.

Anne i-a întins pieptănul, iar el l-a luat.

— Păptână-mă tu, l-a rugat cu zâmbetul ei viclean și pieziș. Mary mă trage.

Supus, George a trecut în spatele ei și a început să-i descurce pletele negre, şuviță cu şuviță. O pieptăna cu grijă, așa cum ar fi ținut coama iepei sale. Anne a închis ochii, bucurându-se din plin de îngrijirile sale.

— Vreun păduche? a întrebat, alarmată dintr-odată.

— Încă nu, a liniștit-o George, pe un ton la fel de intim ca al unui coafor venețian.

— Așadar, ce s-a făcut? am întrebat, revenind la anunțul lui Anne.

— E al meu, a spus ea cu sinceritate. Henry Percy. Mi-a spus că mă iubește, mi-a spus că vrea să-i fiu soție. Tu și

George trebuie să fiți martori la logodna noastră. Henry poate să-mi dea un inel, iar atunci totul e înfăptuit și imposibil de desfăcut, la fel de valabil ca o cununie în biserică, în fața preotului. Iar eu voi fi ducesă.

— Dumnezeule mare!

George a încremenit cu pieptănul în aer.

— Anne! Ești sigură?

— Crezi că e posibil să stric lucrurile? l-a întrebat ea supărată.

— Nu, a recunoscut el. Dar totuși... Ducesă de Northumberland! Doamne sfinte, Anne, vei fi stăpână peste aproape tot nordul Angliei!

Ea a încuviințat, zâmbindu-și în oglindă.

— Dumnezeule mare, vom fi cea mai măreață familie din țară! Vom fi una dintre cele mai mărețe familii din Europa! Cu Mary în patul regelui și cu tine, soția celui mai important dintre supușii lui, vom duce familia Howard atât de sus, încât nu va cădea niciodată!

S-a oprit câteva clipe, gândindu-se la pasul următor.

— Dumnezeule, dacă Mary ar rămâne grea cu regele și ar avea un băiat, atunci, sprijinit de Northumberland, acesta ar putea revendica singur tronul. Aș putea fi unchiul regelui Angliei!

— Da, a spus Anne pe un ton mângâietor. La asta m-am și gândit.

Eu n-am zis nimic, cercetam doar chipul surorii mele.

— Familia Howard pe tron, a murmurat George mai mult pentru sine. Northumberland și familia Howard aliați. S-a făcut, nu-i așa? Când cele două familii se vor alia... S-ar alia numai printr-o căsătorie și un moștenitor pentru care să lupte amândouă. Mary ar putea da naștere moștenitorului, iar Anne ar putea să manevreze familia Percy ca să-i asigure viitorul.

— Credeai că nu voi reuși, a spus Anne, cu degetul îndreptat spre mine.

Am încuviințat.

— Credeam că ți-tești prea sus.

— Altă dată vei ști că, atunci când ținesc, nimeresc întotdeauna ținta, m-a prevenit.

— Voi ști, am aprobat.

— Dar cu el cum rămâne? a prevenit-o George. Dacă îl dezmoștenesc? În ce frumoasă poziție te-ai afla atunci –

căsătorită cu un băiat care înainte era moștenitorul unui ducat, iar acum e în dizgrație și nu posedă nimic.

Anne a clătinat din cap.

— Nu vor face una ca asta. E prea valoros pentru ei. Dar tu, George, trebuie să-mi ții partea, la fel și tata și unchiul Howard. Tatăl lui trebuie să înțeleagă că familia noastră e suficient de bună. Și atunci vor accepta logodna.

— Voi face tot ce-mi stă în putință, Anne, dar familia Percy e foarte mândră. Îl sortiseră lui Mary Talbot, până când cardinalul Wolsey s-a împotrivit căsătoriei. Nu te vor vrea în locul ei.

— Averea lui e tot ce urmărești? am întrebat-o.

— A, și titlul, a răspuns Anne cu grosolănie.

— Zău, vorbesc serios. Ce simți pentru el?

Pe moment am crezut că va evita întrebarea cu o nouă glumă dură, care va face adorația lui copilărească să pară complet lipsită de valoare. Dar ea a scuturat din cap și pletele curate s-au revărsat din mâinile lui George ca un râu.

— O, știu că sunt neghioabă! Știu că e doar un băiețandru, ba chiar unul caraghios, dar când e cu mine, mă simt și eu ca o fetișcană. Simt că suntem doi tineri îndrăgostiți care n-au de ce să se teamă. Mă face să mă simt îndrăzneată! Mă face să mă simt fermecată! Mă face să mă simt îndrăgostită!

Era ca și cum vraja rea a răcelii tipice familiei Howard ar fi fost ruptă, făcută zob ca o oglindă și totul ar fi devenit real și luminos. Am râs împreună cu Anne, i-am luat mâinile și i-am privit chipul.

— Nu-i așa că e minunat? am întrebat-o. Să te îndrăgostești? Nu e cel mai minunat dintre toate lucrurile minunate? Și-a retras mâinile.

— Of, Mary, dă-mi pace. Ești așa de copilăroasă! Dar, da! Minunat? Da! Și-acum nu-mi mai zâmbi cu aerul ăsta sfios, nu suport.

George a luat în mână o șuviță groasă din părul lui Anne, a răsucit-o și i-a prins-o în creștet, apoi i-a admirat chipul în oglindă, murmurând gânditor:

— Anne Boleyn îndrăgostită... Cine-ar fi crezut una ca asta?

— Nu s-ar fi întâmplat dacă el n-ar fi fost al doilea din regat, după rege, i-a amintit ea. Nu uit ce e potrivit pentru mine și familia mea.

George a încuviințat.

— Știu, Annamaria. Știam cu toții că vei ținti foarte sus. Dar un Percy! E mai sus decât mi-am imaginat.

Anne s-a aplecat în față, ca pentru a-și interoga imaginea reflectată. Și-a cuprins obrazii în palme.

— Asta e prima mea iubire. Prima și veșnica mea iubire.

— Mă rog la Dumnezeu să ai noroc și să fie și ultima ta iubire, nu doar prima, a spus George, dezmeticit dintr-odată.

Ochii ei negri i-au întâlnit pe-ai lui în oglindă.

— Te rog, Doamne! a zis ea. Nu-mi doresc nimic altceva în viață în afară de Henry Percy. Cu asta voi fi mulțumită. O... George, nu pot să-ți spun! Dacă reușesc să pun mâna pe Henry Percy și să-l țin lângă mine, voi fi atât de mulțumită!

La rugămintea lui Anne, Henry Percy veni în odăile reginei a doua zi, la amiază. Ea alesese cu grijă ora. Toate doamnele plecaseră la liturghie, așa că încăperile ne aparțineau. Henry Percy intră și se uită în jur, surprins de cât de tăcute și de goale erau odăile. Anne se apropie de el și-i luă mâinile într-ale sale. Mi-a trecut o clipă prin minte că nu părea îndrăgostit, ci mai degrabă hăituit.

— Iubirea mea! zise Anne.

Auzindu-i glasul, chipul băiatului se însufleți și curajul îi reveni.

— Anne! spuse dulce.

Cotrobăi cu mâna în buzunarul pantalonilor căptușiți și scoase un inel dintr-un buzunar interior. Așezată pe bancheta de la fereastră, am zărit sclipirea fugară a unui rubin – simbolul femeii virtuose.

— Pentru tine, zise Henry încetișor.

Anne îl luă de mână.

— Vrei să ne jurăm credință acum, în fața acestor martori? îl întreabă ea.

El înghiți oarecum în sec.

— Da, vreau.

Ea îl privi cu ochii strălucind.

— Atunci fă-o!

El se uită la George și la mine, părând să-și închipuie că unul dintre noi l-ar putea împiedica. I-am zâmbit amândoi încurajator – zâmbetul Boleyn: o pereche de șerpi agreabili.

— Eu, Henry Percy, te iau pe tine, Anne Boleyn, să-mi fii soție legiuită, spuse el luând mâna lui Anne.

— Eu, Anne Boleyn, te iau pe tine, Henry Percy, să-mi fii soț legiuit, zise ea cu o voce mai puțin tremurătoare decât a lui.

El prinse degetul mijlociu al mâinii ei stângi.

— Cu acest inel, jur să fiu al tău, spuse încet și-i strecură inelul în deget.

Era prea larg. Anne strânse pumnul ca să nu-i cadă și răspunse :

— Cu acest inel, te iau să fii al meu.

Plecând capul, Henry o sărută. Când Anne s-a întors cu fața spre mine, am observat că privirea îi era încețoșată de dorință.

— Lăsați-ne singuri, ne-a rugat ea pe un ton scăzut.

Le-am dat două ore, dar apoi am auzit dinspre coridoarele de piatră glasul reginei și pe cele ale doamnelor ei, care se întorceau de la liturghie. Am bătut tare la ușă, în ritmul care însemna „Boleyn!“, știind că, chiar cufundată într-un somn adânc și împăcat, Anne va auzi și va sări în picioare. Dar când am deschis ușa, ea și Henry Percy compuneau un madrigal. Ea cânta la lăută, iar el cânta din gură versurile pe care le scriseseră împreună. Aveau capetele foarte apropiate, ca să vadă amândoi partitura scrisă de mână de pe pupitru, dar în afară de acest gest de intimitate, erau exact la fel ca în fiecare zi din ultimele trei luni.

Anne mi-a zâmbit când am intrat în odaie împreună cu George, urmași de doamnele reginei.

— Am compus o arie atât de frumoasă! a spus ea dulce. Ne-a luat toată dimineața.

— Cum ați intitulat-o? i-a întrebat George.

— „Veselie, veselie“, a răspuns Anne. „Veselie, veselie, și mergem tot mai sus.“

În noaptea aceea, Anne a fost cea care a plecat din odaia noastră. Când clopotul din turnul palatului a bătut miezul nopții, și-a aruncat o mantie întunecată peste rochie și s-a îndreptat spre ușă.

— Unde pleci la ora asta? am întrebat-o scandalizată.

Chipul ei palid m-a privit de sub glugă.

— La soțul meu, mi-a răspuns simplu.

— Anne, nu se poate! am exclamat îngrozită. Vei fi prinsă și vei fi distrusă!

— Suntem logodiți în ochii Domnului și în fața martorilor. E totuna cu cununia, nu?

— Da, am spus fără voia mea.

— O căsătorie ar putea fi desfăcută pentru că n-a fost consumată, nu?

— Da.

— Așa că grăbesc lucrurile. Nici măcar familia Percy nu va putea să găsească o cale de ieșire când Henry și cu mine le vom spune că suntem cununați și că am dormit împreună.

M-am ridicat în genunchi pe pat, implorând-o să nu plece.

— Anne, dacă te vede cineva?

— N-o să mă vadă nimeni.

— Să vezi ce-o să iasă când familia Percy o să afle că v-ați furișat în toiul nopții!

Anne a ridicat din umeri.

— Nu văd cum și de ce ar schimba asta lucrurile. Atâta timp cât lucrul e înfăptuit.

— Dacă e să nu iasă...

M-am oprit văzându-i flacăra din priviri. A traversat camera dintr-un pas și m-a înșfăcat de gulerul cămășii de noapte, răsucindu-mi-l în jurul gâtului.

— Tocmai de aceea fac ce fac! a șuierat. Neghioabă ce oști! Ca să iasă. Ca nimeni să nu poată spune vreodată că n-a avut nici o valoare. Ca totul să fie pecetluit. Cununați și noți în pat. Fără să se poată nega. Acum culcă-te. Mă întorc în câteva ore. Cu mult înaintea zorilor. Dar acum trebuie să plec.

Am încuviințat și n-am mai scos o vorbă până n-am văzut-o cu mâna pe zăvorul ușii. Atunci însă am întrebat-o curioasă:

— Dar, Anne, îl iubești?

Marginea glugii i-a ascuns aproape complet zâmbetul.

— Sunt o proastă că recunosc, dar ard de dorința de a-l atinge.

Apoi a deschis ușa și a dispărut.

Primăvara anului 1523

În mai, curtea a avut parte de o zi de petrecere, plănuită și dusă la îndeplinire de cardinalul Wolsey. Doamnele reginei au ieșit cu barjele, îmbrăcate toate în alb, și au fost atacate prin surprindere de niște pirăți francezi, îmbrăcați în negru. Un grup de salvatori, alcătuit din englezi liberi, toți îmbrăcați în verde, a vâslit repede ca să le salveze și a urmat o luptă veselă, cu apă aruncată cu gălețile și o canonadă acvatică cu bășici de porc pline cu apă. Barja regală, decolorată de jur împrejur cu stegulețe verzi și arborând un steag verde, avea un tun ingenios ce trăgea cu mici bombe cu apă care i-au spulberat pe briganzii francezi, așa că a fost nevoie să fie salvați de barcații de pe Tamisa, care au fost bine plătiți pentru deranj și care au trebuit apoi împiedicați să se amestece în luptă.

Regina a fost stropită zdravăn în cursul bătăliei și râdea, veselă ca o fetișcană, văzându-și soțul cu o mască pe față și o pălărie pe cap, jucând rolul lui Robin de Nottingham și aruncându-mi un trandafir pe când stăteam în barjă alături de ea.

Am debarcat în York Place și cardinalul însuși ne-a întâmpinat pe țarm. În copacii din grădină erau ascunși muzicieni. Robin Hood, blond și cu un cap mai înalt decât toți, m-a invitat la dans. Zâmbetul reginei n-a pălit nici o clipă când regele mi-a luat mâna și a așezat-o pe jiletca sa verde, în dreptul inimii, iar eu mi-am prins de bonetă trandafirul primit de la el, așa încât floarea să-mi ajungă în dreptul tâmplei.

Bucătarii cardinalului s-au întrecut pe ei înșiși. Pe lângă păuni și lebede împănate, găște și găini, mai erau hălci mari de vânat și patru feluri de pește prăjit, inclusiv crap, preferatul regelui. Dulciurile de pe mese erau toate un tribut adus lunii

mai — toate aveau formă de flori și buchete de marțipan, aproape prea frumoase ca să le rupi și să le mănânci. După ce ne-am ospătat cu toții, pe când aerul prindea să se răcorescă, muzicienii au început să cânte o melodie stranie și ne-au condus prin grădinile tot mai întunecate, până în sala cea mare de la York Place.

Sala era cu totul schimbată. Cardinalul pusese să fie tapitată toată cu pânză verde, prinsă la colțuri cu ghirlande bogate de flori de mai. În mijlocul încăperii se aflau două tronuri mari, unul pentru rege, celălalt pentru regină, în fața cărora cântau și dansau coriștii regelui. Ne-am ocupat locurile și am urmărit piesamască a copiilor, apoi ne-am ridicat cu toții și am dansat la rîndul nostru.

Ne-am veselit până la miezul nopții, când regina s-a ridicat, făcându-le semn doamnelor sale să părăsească sala. O urmam în suita ei când regele m-a prins de rochie.

— Vino cu mine acum! a spus Henric pe un ton poruncitor.

Regina s-a întors ca să-i facă regelui reverența de rămas-bun și ne-a văzut, el cu o mână pe tivul rochiei mele, eu șovăind în fața lui. Fără cea mai mică tresărire, i-a făcut reverența ei spaniolă plină de demnitate.

— Vă doresc noapte bună, soțul meu, a spus cu voce blândă și gravă. Noapte bună, doamnă Carey.

M-am lăsat în jos ca un bolovan ca să-i fac o reverență.

— Noapte bună, Maiestate, am șoptit cu capul plecat.

Îmi doream ca reverența să mă tragă și mai jos, în pardoseală, în pământul de sub pardoseală, astfel încât ea să nu-mi poată vedea fața împurpurată când aveam să mă ridic.

Când m-am îndreptat, regina plecase, iar regele se îndepărtase. Uitase deja de ea. Era ca și cum o mamă i-ar fi lăsat în sfârșit pe cei tineri să se joace.

— Să mai ascultăm muzică! a strigat vesel. Și să mai bem vin!

M-am uitat în jur. Doamnele din suita reginei plecaseră împreună cu ea. George mi-a zâmbit liniștitor și mi-a spus pe un ton scăzut:

— Nu te neliniști.

Am șovăit, dar Henric, care tocmai luase un pocal cu vin, s-a întors spre mine ridicându-l.

— În cinstea reginei lunii mai!

Curtenii săi, care ar fi fost în stare să repete după el ghicitori olandeze dacă le-ar fi rostit, au strigat supuși: „În cinstea reginei lunii mai!” și au ridicat pocalele în cinstea mea.

Henric m-a luat de mână și m-a condus la tronul pe care stătuse regina Caterina. L-am urmat, dar simțeam că abia puteam să-mi mișc picioarele. Nu eram pregătită să mă așez pe jilțul ei.

M-a îndemnat cu blândețe să urc treptele. M-am întors și am privit chipurile nevinovate ale copiilor și zâmbetele mai cunoscătoare ale curtenilor lui Henric.

— Să dansăm pentru regina lunii mai! a poruncit.

Și-a ales o fată drept parteneră și au dansat în fața mea, iar eu, așezată pe tronul reginei, privindu-l pe soțul ei cum dansează și flirtează drăgălaș cu partenera sa, știam că am întipărit pe chip zâmbetul ei înțeleghător, ca o mască.

La o zi după festivitățile din mai, Anne a intrat ca o furtună în camera noastră, albă la față.

— Uită-te la asta! a șuiert aruncând pe pat o bucată de hârtie.

Dragă Anne, nu pot veni să te văd astăzi. Lordul cardinal știe totul și sunt chemat în fața lui ca să mă explic. Dar îți jur că nu te voi trăda.

— O, Dumnezeu! am spus încetișor. Cardinalul știe. Va afla și regele.

— Și ce? a zis Anne cu aerul unei vipere gata de atac. Ce dacă știu cu toții? E o logodnă în toată regula, nu? De ce să nu afle toți?

Mi-am dat seama că hârtia îmi tremură în mână.

— Ce vrea să spună cu asta, că nu te va trăda? Dacă e o logodnă imposibil de rupt, n-are cum să te trădeze. Nu se poate pune problema de trădare.

Anne a făcut trei pași rapizi prin cameră, s-a oprit lângă perete, s-a întors și a făcut alți trei pași, cu neliniștea unui leu închis în Turnul Londrei.

— Nu știu ce vrea să spună, s-a răstit la mine. Băiatul ăsta e un nătărău.

— Ai spus că-l iubești!

— Asta nu înseamnă că nu-i nătărău.

A luat o hotărâre bruscă.

— Trebuie să mă duc la el. O să aibă nevoie de mine. În fața lor o să se piardă cu firea.

— Nu poți! Trebuie să aștești.

A deschis repede cufărul și și-a scos mantia.

Atunci s-a auzit un bubuit ca de tunet în ușă și am înghețat amândouă. Dintr-o singură mișcare, și-a dat jos mantia, a trântit-o în cufăr și s-a așezat pe el, senină, de parcă acolo ar fi stat toată dimineața. Am deschis ușa. Era un slujitor îmbrăcat în livreaua cardinalului Wolsey.

— Domnișoara Anne e aici?

Am deschis ușa ceva mai mult, ca s-o vadă cum privea grădina, cufundată în gânduri. Barja cardinalului, cu flamurile albe roșii caracteristice, era ancorată la capătul grădinii.

— Cardinalul vă poștește să veniți în sala de audiențe, a spus acesta.

Anne a întors capul și s-a uitat la el, fără să răspundă.

— Pe dată, a adăugat omul. Stăpânul meu, cardinalul, a spus că trebuie să veniți neîntârziat.

Aroganța poruncii n-a făcut-o să-și iasă din fire. Știa la fel de bine ca și mine că, din moment ce cardinalul Wolsey conducea regatul, o vorbă de-a lui avea aceeași greutate ca o vorbă de-a regelui. S-a dus la oglindă și s-a privit preț de o clipă. Și-a ciupit obrații, ca să le dea puțină culoare, și-a mușcat buza de sus, apoi pe cea de jos.

— Să vin și eu? am întrebat.

— Da, vino cu mine, a spus pe ton scăzut. Asta îi va aminti că regele pleacă urechea la vorbele tale. Iar dacă regele e acolo... împlânzește-l, dacă poți.

— Nu pot să-i cer nimic, am șoptit pe un ton rugător.

Chiar și în acel moment de criză, mi-a aruncat un zâmbet superior.

— Asta știu.

L-am urmat pe servitor prin sala cea mare și apoi în sala de primiri a lui Henric. Încăperea era neobișnuit de pustie. Henric era plecat la vânătoare împreună cu curtenii săi. Ușile erau păzite de oamenii cardinalului, îmbrăcați în livreaua lui purpurie. S-au dat la o parte ca să ne lase să trecem, apoi au blocat din nou calea. Cardinalul avusese grijă să nu fim deranjați.

— Domnișoară Anne, a spus când am intrat. Am auzit azi o veste foarte tulburătoare.

Anne stătea în picioare, absolut neclintită, cu mâinile împreunate, cu obrazul senin.

— Sfinția Voastră, îmi pare rău să aud așa ceva.

— Se pare că pajul meu, tânărul Henry de Northumberland, a profitat de prietenia sa cu tine și de libertatea pe care i-am acordat-o ca să piardă vremea prin odăile reginei și să rostească vorbe goale de iubire.

Anne a scuturat din cap, dar cardinalul n-a lăsat-o să vorbească.

— I-am spus astăzi că astfel de sporturi capricioase nu sunt potrivite pentru cel care va moșteni ținuturile din nord și a cărui căsătorie e o chestiune ce ține de tatăl său, de rege și de mine. Nu e doar un flăcău de la fermă care se poate tăvăli cu ciobănița în fân fără ca nimănui să-i pese. Căsătoria unui lord atât de însemnat ca el e o chestiune politică.

A făcut o pauză.

— Iar în acest regat, regele și cu mine facem politica.

— Mi-a cerut mâna, iar eu i-am acordat-o, a spus Anne cu voce sigură pe ea.

Vedeam B-ul din aur pe care-l purta la colierul de perle tresărind în ritmul rapid al bătăilor inimii ei.

— Sfinția Voastră, suntem logodiți. Îmi pare rău că această căsătorie nu este pe placul vostru, dar lucrurile sunt înfăptuite. Nu mai pot fi desfăcute.

El i-a aruncat o privire întunecată pe sub pălăria voluminoasă.

— Lordul Henry a acceptat să se supună autorității tatălui său și a regelui. Îți spun asta din bunăvoință, domnișoară Boleyn, și ca să nu aduci jignire celor pe care Dumnezeu i-a așezat mai presus de tine.

Ea s-a albit la față.

— N-a spus asta niciodată! N-a spus niciodată că se va supune autorității tatălui său, în loc de...

— În loc de a ta? Să știi, *chiar* m-am întrebat dacă așa s-au petrecut lucrurile. Da, asta a făcut, domnișoară Anne. Această mică chestiune se află cu totul în mâinile regelui și ale ducelui.

— Mi-a jurat că e al meu, suntem logodiți! a spus Anne pătimaș.

— A fost o logodnă *de futuro*, a hotărât cardinalul. O promisiune de-a vă căsători în viitor, dacă va fi posibil.

— A fost *de facto*, a răspuns Anne neclintită. O logodnă încheiată cu martori și consumată.

— Ah!

Mâna dolofană s-a ridicat în semn de avertizare. Inelul masiv, însemnul de cardinal, a sclipit dinaintea ochilor lui Anne, ca pentru a-i aminti că omul acela era conducătorul spiritual al Angliei.

— Te rog să nu sugerezi că s-ar fi întâmplat un astfel de lucru. Ar fi mult prea imprudent. Dacă eu spun că logodna a fost *de futuro*, domnișoară Anne, atunci așa a fost. Eu nu mă pot înșela. Dacă o doamnă ar intra în patul unui bărbat cu o asigurare atât de șubredă, ar însemna că e nesăbuită. O doamnă care s-a dăruit și apoi a fost abandonată ar fi complet distrusă. Nu s-ar mai căsători niciodată.

Anne mi-a aruncat o privire piezișă. Fără îndoială, Wolsey era conștient de ironia faptului de-a ține predici despre virtuțile virginității în fața unei femei a cărei soră era cea mai notorie târfă din regat. Dar privirea lui n-a șovăit nici o clipă.

— Domnișoară Boleyn, ți-ar dăuna extrem de mult dacă afecțiunea față de lordul Henry te-ar convinge să-mi spui o astfel de minciună.

O vedeam pe Anne luptându-se din ce în ce mai mult să-și controleze panica.

— Sfinția Voastră, a început ea cu o voce ușor tremurătoare. Aș fi o bună ducesă de Northumberland. Aș avea grijă de săraci, m-aș îngriji de dreptate în nord. Aș apăra Anglia de scoțieni. Aș fi prietena voastră pe vecie. V-aș rămâne veșnic îndatorată!

Cardinalul a zâmbit ușor, ca și cum ideea favorurilor lui Anne n-ar fi fost cea mai consistentă mită din câte i se oferiseră.

— Ai fi o ducesă încântătoare. Dacă nu în Northumberland, atunci în altă parte, sunt sigur. Tatăl tău va trebui să ia această hotărâre. El va alege încotro te va purta căsătoria, iar regele și cu mine vom avea un cuvânt de spus. Fii pe pace, fiica mea întru Hristos, voi avea grijă de dorințele tale. Nu voi uita – a adăugat fără să se ostenească să-și ascundă zâmbetul – nu voi uita că vrei să fii ducesă.

A întins mâna, iar Anne a trebuit să pășească înainte, să facă o reverență, să-i sărute inelul și apoi să iasă din odaie de-a-ndăratelea.

Nu a scos o vorbă când ușa s-a închis în urma noastră. A rămas tăcută tot timpul cât am străbătut, în pas de marș, frumoasele alei șerpuite, până când am ajuns în mijlocul unor tufe de trandafiri revărsați deasupra unei bănci de piatră, care-și deschideau petalele albe și purpurii sub razele soarelui.

— Ce pot să fac? a întrebat. Gândește! Gândește!

Eram gata să-i răspund că nu-mi vine nimic în minte, dar mi-am dat seama că nu vorbea cu mine, ci cu ea însăși.

— Pot să-l atac indirect pe Northumberland și să-l înving? Pot s-o pun pe Mary să-mi pledeze cauza pe lângă rege?

A clătinat din cap.

— Nu, nu pot să mă încred în Mary. Ar strica totul.

Mi-am înăbușit indignarea. Anne se plimba încolo și-ncoace prin iarbă, cu fustele foșnind în jurul pantofilor cu tocuri înalte. M-am așezat pe bancă și am urmărit-o.

— Pot să-l trimit pe George să întărească hotărârea lui Henry?

S-a întors iarăși și a zis rapid:

— Tata, unchiul! E în interesul lor să mă vadă în ascensiune. Ar putea vorbi cu regele, l-ar putea influența pe cardinal. Mi-ar putea găsi o zestre care să-l atragă pe Northumberland. Ar vrea să mă vadă ducasă.

A dat din cap cu o bruscă hotărâre.

— Trebuie să mă susțină, a decis ea. Mă vor susține. Iar când Northumberland va veni la Londra, îi vor spune că logodna a avut loc și căsătoria a fost consumată.

Sfatul de familie a fost convocat în reședința Howard din Londra. Mama și tata ședeau la masa cea mare, cu unchiul Howard între ei. Eu și George ne aflam în celălalt capăt al camerei, căci împărtășeam dizgrația lui Anne. Acum Anne era cea care stătea în picioare dinaintea mesei, ca un deținut în fața tribunalului. Nu ținea capul plecat, așa cum făceam eu întotdeauna, ci sus, cu o sprânceană ușor ridicată, și susținea căutătura mânioasă a unchiului de parcă i-ar fi fost egală.

— Îmi pare rău că ai deprins și obiceiurile francezilor pe lângă stilul lor de-a se îmbrăca, a spus unchiul fără înconjur.

Te-am prevenit că nu vreau să aud nici o șoaptă la adresa ta. Iar acum aflu că i-ai permis tânărului Percy intimități necuvenite!

— M-am culcat cu soțul meu, a zis sec Anne.

Unchiul i-a aruncat o privire mamei, care a intervenit:

— Dacă mai spui vreodată asta sau ceva asemănător, vei fi biciuită și trimisă la Hever și nu vei mai fi adusă la curte niciodată! Prefer să te văd moartă la picioarele mele, decât dezonorată. Te faci de rușine în fața tatălui și a unchiului tău spunând așa ceva. Te dezonorezi! Te faci demnă de dispreț pentru noi toți!

Fiind așezată în spatele lui Anne, nu-i puteam vedea chipul, dar am văzut-o încleștându-și degetele pe un fald al rochiei, așa cum un om pe cale să se înece se agață de un pai.

— Vei merge la Hever și vei rămâne acolo până când toată lumea va uita de această nefericită greșeală, a hotărât unchiul.

— Să-mi fie cu iertare, a zis Anne pe un ton mușcător. Dar greșeala nefericită nu e a mea, ci a ta. Lordul Henry și cu mine suntem căsătoriți. El mă va susține. Tu și tata trebuie să faceți presiuni asupra tatălui său, asupra cardinalului și asupra regelui, pentru ca această căsătorie să fie anunțată în mod public. Dacă faci asta, devin ducesa de Northumberland, iar voi aveți o Howard în cel mai mare ducat al Angliei. Credeam că acest câștig merită puțină luptă. Dacă eu sunt ducesă, iar Mary naște un fiu, asta înseamnă că el e nepotul ducelui de Northumberland și bastardul regelui. Am putea să-l punem pe tron.

Unchiul a fulgerat-o cu o privire mânioasă.

— Acum doi ani regele l-a executat pe ducele de Buckingham pentru vorbe mai puțin grele ca astea! a spus el foarte încet. Insuși tatăl meu a semnat condamnarea la moarte. Regele nostru nu e unul căruia să nu-i pese de moștenitorii săi! Nu vei mai vorbi niciodată, niciodată despre asta, căci altfel te vei trezi nu la Hever, ci între zidurile unei mănăstiri, pe viață. Vorbesc serios, Anne! N-am de gând să las siguranța familiei să fie pusă în pericol de nebunia ta!

Furia lui reținută a șocat-o. A înghițit în sec și a încercat să-și revină.

— Nu voi mai spune nimic, a șoptit ea. Dar planul ar putea să meargă.

— Imposibil, a zis tata sec. Northumberland nu te vrea. Wolsey nu ne va da voie să ne ridicăm atât de sus. Iar regele va face ce-i va spune Wolsey.

— Lordul Henry s-a jurat să fie al meu, a zis Anne pătimasă. Unchiul a clătinat din cap și era pe punctul de-a se ridica de la masă – sfatul se terminase.

— Stai puțin! a strigat Anne, disperată. Îți jur, putem reuși! Dacă tu mă susții, atunci Henry Percy mă va susține și el, iar cardinalul, regele și tatăl lui vor trebui să-și schimbe părerea.

Unchiul n-a șovăit nici o clipă.

— N-o vor face. Ești o neghioabă! Nu te poți lupta cu Wolsey. Nu există în toată țara alt om care să-i fie pe măsură. Și nu vom risca să ne dușmănească. Ar scoate-o pe Mary din patul regelui și ar băga în locul ei o fată Seymour. Tot ce ne luptăm să facem cu Mary s-ar năruia dacă te-am susține. Asta e șansa lui Mary, nu a ta! Nu te vom lăsa s-o distrugi. Te vom îndepărta pe durată verii, cel puțin, sau poate pentru un an.

Câteva clipe uluiala a făcut-o să amuțească.

— Dar îl iubesc! a spus într-un sfârșit.

În încăpere s-a așternut tăcerea.

— E adevărat! Îl iubesc!

— Asta nu înseamnă nimic pentru mine, a spus tata. Căsătoria ta e o problemă care privește familia și o vei lăsa în seama noastră. Vei fi exilată de la curte și vei merge la Hever pentru cel puțin un an, și să te socotești norocoasă! Iar dacă-i scrii sau îi răspunzi sau îl mai vezi vreodată, te așteaptă mănăstirea. Am închis subiectul.

— Ei, n-a mers chiar așa de prost, zise George cu o veselie forțată.

El, Anne și cu mine mergeam pe malul râului ca să luăm din nou barca și să ne întoarcem la York Place. Un servitor îmbrăcat în livreaua familiei Howard mergea în fața noastră, dând la o parte cerșetorii și negustorii ambulanți, iar altul ne urma. Anne pășea de parcă ar fi fost oarbă, fără să vadă nimic din vârtejul agitației de pe strada aglomerată.

Erau oameni care-și vindeau produsele îngrămădite în căruțe – pâine și fructe proaspete, găște și găini vii, aduse toate de la țară. Erau neveste londoneze grase, care se tocneau pentru produse, cu limba iute și mintea mai ageră decât a

lăranilor și țărăncilor, care vorbeau încet și cu grijă, sperând să capete un preț bun pentru marfa lor. Erau vânzători ambulanti cu cărțuții de poezii și balade și cu partituri muzicale în desagă, cizmari cu pantofi făcuți de gata, care sperau să convingă oamenii că se potrivesc pentru tot felul de picioare. Erau vânzători de flori și vânzători de creson, paji leneși și coșari, erau băieți cu făclii care n-aveau nimic de făcut până la lăsarea întinericului și măturători de străzi. Mai erau și servitori care trăgeau de timp în drum spre piață și spre casă și, în fața fiecărei prăvălii, nevasta stăpânului ședea, dolofană, pe un scăunel, zâmbindu-le trecătorilor și invitându-i stăruitor să intre și să vadă ce e de vânzare.

George ne conducea cu iscusință, pe mine și pe Anne, prin această țesătură fremătătoare de negustori, cu hotărârea unui ac de cusut pus pe treabă. Voia cu disperare să ajungă cu Anne acasă înainte să răbufnească furtuna furiei sale.

— Ba așa spune că a mers chiar foarte bine, zise hotărât.

Ajunserăm la un debarcader ce dădea spre râu și servitorul chemă o barcă.

— La York Place! porunci George tăios.

Fluxul ne era prielnic, așa că urcam râul cu repeziciune. Anne privea fără să vadă plajele de pe ambele maluri, presărate cu gunoaiile orașului.

Ajunserăm la debarcaderul din York Place, iar servitorii casei Howard se înclinară și porniră cu barca înapoi în oraș. George ne conduse în camera noastră și, în sfârșit, închise ușa. Pe dată, Anne se răsuci în loc și sări la el ca o pisică mîlbatică. El o prinse de încheieturi și se luptă cu ea ca să nu-i ajungă la față.

— A mers foarte bine! țipă la el. Foarte bine! Când l-am pierdut pe bărbatul iubit și mi-am pierdut și reputația?! Când sunt ca și ruinată și voi fi îngropată la țară până când vor uita toți de mine? Foarte bine?! Când propriul meu tată nu mă susține și când propria mea mamă jură că ar prefera să mă vadă moartă?! Ești nebun, neghiobule?! Ești nebun? Sau doar tâmpit, orb, un monument de prostie?!

George o ținea încă de încheieturile mâinilor. Anne încercă sărăși să-i zgârie fața cu unghiile. Apropiindu-mă din spate, am tras-o înapoi, ca să nu-l poată călca pe picioare cu tocurile multe. Ne clătinarăm toți trei ca niște bețivani încăierăți.

Eram strivită de tăblia de la picioarele patului, căci Anne se lupta și cu mine, nu doar cu el, dar am rămas agățată de mijlocul ei, trăgând-o înapoi, în timp ce George îi ținea strâns mâinile, ca să-și apere fața. Aveam sentimentul că ne luptăm cu ceva mai rău decât Anne, cu un demon care o poseda, care ne poseda pe noi toți, cei din neamul Boleyn: ambiția – diavolul care ne strânsese în cămăruța aceea, care-mi adusese sora într-o stare vecină cu nebunia și care ne aruncase pe toți trei în această luptă sălbatică.

— Liniștește-te, pentru Dumnezeu! strigă George, luptându-se să-i evite unghiile.

— Să mă liniștesc? țipă ea. Cum să mă liniștesc?

— Ai pierdut, spuse George simplu. Nu mai ai pentru ce să lupți acum, Anne. Ai pierdut.

Preț de o clipă Anne încremeni, dar eram prea temători ca să-i dăm drumul. Îl privi pe George în ochi cu un aer feroce, de parcă ar fi înnebunit de-a binelea, apoi dădu capul pe spate și izbucni într-un râs sălbatic, nebunesc.

— Să mă liniștesc! strigă ea cu patimă. Dumnezeuule, am să mor liniștită! Au să mă lase la Hever până când am să mă liniștesc de tot și am să mor. Și n-am să-l mai văd niciodată!

Spunând asta, scoase un strigăt înfiorător de durere și, renunțând să se mai lupte cu noi, se prăbuși grămadă. George îi lăsă încheieturile și o prinse, lipind-o de el. Ea îi petrecu brațele pe după gât și-și îngropă fața la pieptul lui. Hohotea atât de tare și era atât de înnebunită de durere, încât nu puteam să înțeleg ce spune. Dar apoi am simțit că mi se umplu ochii de lacrimi, fiindcă am reușit în sfârșit să deslușesc ce striga la nesfârșit:

— Dumnezeuule, l-am iubit, l-am iubit, a fost singura mea iubire, singura mea iubire!

N-au irosit deloc timpul. În aceeași zi, hainele lui Anne au fost împachetate, calul înșeuat, iar George a primit poruncă s-o însoțească la Hever. Nimeni nu i-a spus lordului Henry că pleacă. El i-a trimis o scrisoare, dar mama, care era pretutindeni, a deschis-o și a citit-o cu calm, după care a aruncat-o în foc.

— Ce spunea? am întrebat încet.

— Dragoste nepieritoare, a zis mama dezgustată.

— N-ar trebui să-i spunem că a plecat?

Mama a ridicat din umeri.

— O să afle curând. Se întâlnește cu tatăl lui în dimineața următoare.

Am încuviințat din cap. Pe la prânz a sosit o altă scrisoare, cu numele lui Anne scris de o mână tremurătoare. Se vedea o mâzgălitură — poate o urmă de lacrimă. Mama a deschis-o, cu chipul împietrit, iar scrisoarea a luat calea celei dinainte.

— Lordul Henry?

A încuviințat. M-am ridicat de la locul meu și m-am mutat pe bancheta de la fereastră.

— Cred că am să ies.

Ea a întors capul și a spus tăios:

— Rămâi aici!

Vechiul obicei al ascultării și supunerii față de ea era încă înrădăcinat în mine.

— Sigur, mamă. Dar nu pot să mă plimb prin grădină?

— Nu, a zis ea scurt. Tatăl și unchiul tău au hotărât că trebuie să rămâi în casă până când Northumberland discută cu Percy.

— Nu văd cum aş putea să împiedic asta dacă mă plimb prin grădină, am protestat.

— Ai putea să-i trimiți un mesaj.

— N-aș face-o! am exclamat. Pentru numele lui Dumnezeu, nu se poate să nu vedeți cu toții că singurul lucru, *singurul* lucru pe care l-am făcut întotdeauna a fost să dau ascultare la ce mi s-a spus. M-ați făcut să mă mărit la doisprezece ani. Doi ani mai târziu, când aveam doar paisprezece, ați pus capăt acelei căsnicii. Înainte să împlinesc cincisprezece ani, mă aflam deja în patul regelui. Vezi, de bună seamă, că am făcut mereu așa cum mi-a cerut această familie. Dacă nu m-am putut lupta pentru libertatea mea, e prea puțin probabil să lupt pentru cea a surorii mele!

A încuviințat.

— Da, și asta e foarte bine. În lumea asta nu există libertate pentru femei, indiferent că luptă sau nu. Vezi doar ce și-a făcut Anne singură.

— Da. Hever. Unde măcar e liberă să cutreiere ținutul. Mama păru surprinsă.

— S-ar zice că o invidiezi!

— Îmi place mult acolo. Uneori cred că prefer Heverul curții. Dar lui Anne îi veți frânge inima.

— Inima ei trebuie să se frângă și spiritul ei la fel, dacă e să fie de vreun folos familiei, a spus mama cu răceală. Asta ar fi trebuit să se întâmple când era copilă. Credeam că la curtea Franței vă vor învăța pe amândouă obiceiul supunerii, dar se pare că n-au izbutit. Așa că trebuie s-o facem acum.

S-a auzit o bătaie în ușă. În prag stătea stânjenit un om îmbrăcat în veșminte sărăcăcioase.

— O scrisoare pentru domnișoara Anne Boleyn, a zis el. Pentru nimeni alta, iar lordul cel tânăr a spus că trebuie să privesc cum o citiți.

Am șovăit, i-am aruncat o privire mamei. Ea a încuviințat scurt din cap, așa că am rupt sigiliul roșu cu blazonul de Northumberland și am despăturit hârtia groasă.

Soția mea,

Nu-mi voi încălca jurământul dacă tu vei respecta promisiunile pe care ni le-am făcut unul altuia. Tatăl meu e foarte mândru pe mine, la fel și cardinalul, și trebuie să spun că mă tem pentru noi. Dar dacă nu ne lăsăm despărțiți, vor trebui să ne dea voie să fim împreună. Trimite-mi vorbă, doar un cuvânt cum că mă vei susține, iar eu te voi susține la rândul-mi.

Henry.

— A spus că vrea răspuns, a zis omul.

— Așteaptă afară, a spus mama și i-a trântit ușa în nas. Apoi s-a întors spre mine.

— Scrie un răspuns.

— Îi cunoaște scrisul, am spus, șovăind.

Ea mi-a așezat în față o foaie de hârtie, mi-a pus un toc în mână și mi-a dictat.

Lord Henry,

Mary scrie acest răspuns în numele meu, căci mi-e interzis să pun condeiul pe hârtie ca să-ți scriu. E zadarnic. Nu ne vor lăsa să ne căsătorim, așa că trebuie să renunț la tine. Nu te împotrivi cardinalului și tatălui tău de

dragul meu, căci le-am spus că renunț. A fost doar o logodnă de futuro, care nu ne leagă pe nici unul dintre noi. Te eliberez de promisiunea ta făcută pe jumătate, iar eu sunt eliberată de-a mea.

— Le vei frânge inima amândurora, am remarcat presărând nisip peste cerneala umedă.

— Poate că da, a spus mama cu răceală. Dar inimile tinere se refac cu ușurință, iar o inimă care stăpânește jumătate din Anglia are lucruri mai bune de făcut decât să bată mai repede din iubire.

Iarna anului 1523

Anne fiind plecată, eram acum singura fată Boleyn din lume. Regina a hotărât să-și petreacă vara cu prințesa Maria, așa că eu am fost cea care a călărit alături de Henric în fruntea curții la vremea procesiunii de vară. Am petrecut o vară minunată împreună, cu vânători și cu dans în fiecare seară, iar în noiembrie, când curtea s-a întors la Greenwich, i-am șoptit lui Henric că nu mi-a venit ciclul și că-i port pruncul.

Totul s-a schimbat pe dată. Aveam acum odăi noi și o doamnă de companie. Henric mi-a cumpărat o mantie groasă de blană – n-aveam voie să-mi fie frig nici o clipă. Prin încăperile mele se perindau moașe, doctori și prezicătoare și tuturor li se punea întrebarea vitală: e băiat?

Cei mai mulți dintre ei răspundeau afirmativ și erau răsplătiți cu o monedă din aur. Unul sau doi excentrici au răspuns negativ și l-au văzut pe rege îmbufnându-se nemulțumit. Mama mi-a lărgit șireturile rochiilor, iar noaptea nu mai puteam merge în patul regelui. Trebuia să stau singură și să mă rog în întuneric să-i port fiul.

Regina privea cum îmi ia proporții trupul cu ochi întunecați de suferință. Știam că nici ei nu-i mai venise ciclul, dar nu se punea problema să fi rămas grea. În timpul festivităților de Crăciun, al pieselor-mască și al dansurilor, a zâmbit fără încetare și i-a oferit lui Henric darurile îmbelșugate care-i plăceau. Dar după piesa-mască din a douăsprezecea seară, când peste palat plutea sentimentul că totul trebuia limpezit și curățat, l-a întrebat dacă putea să-i vorbească între patru ochi. Și de undeva, Dumnezeu știe de unde, a găsit curajul să-l privească în ochi și să-i spună că a fost curată întregul anotimp și că acum e o femeie stearpă.

— Mi-a spus chiar ea ! a zis Henric indignat în seara aceea.

Stăteam în odaia lui de culcare, înfășurată în mantia de blană, cu o cupă de vin fiert în mână și picioarele goale strânse sub mine, în fața focului ce trosnea.

— Mi-a spus-o fără să se rușineze măcar o clipă !

N-am zis nimic. Nu era treaba mea să-i spun că nu era nici o rușine ca o femeie de aproape patruzeci de ani să nu mai sângereze. Nimeni nu știa mai bine decât el că, dacă ea ar fi reușit să devină mamă prin rugăciuni, ar fi avut împreună o duzină de copii, toți băieți. Însă el uitase asta. Nu-l interesa decât faptul că ea îi refuzase ceea ce ar fi trebuit să-i dăruiască. Vedeam încă o dată marea indignare ce-l copleșea la fiecare dezamăgire.

— Sărmană doamnă ! am spus.

Mi-a aruncat o privire supărată și m-a corectat :

— Bogată doamnă ! Soția unuia dintre cei mai bogați oameni din Europa, regina Angliei, nici mai mult, nici mai puțin, dar fără nimic de arătat în schimb, decât un copil, și acela fată.

Am încuviințat. N-avea nici un rost să-l contrazic pe Henric. S-a aplecat spre mine și și-a așezat blând mâna pe rotunjimea tare a pântecului meu.

— Și dacă aici, înăuntru, e băiatul meu, va purta numele Carey. Cu ce ajută asta Anglia ? Cu ce mă ajută pe mine ?

— Dar toți vor ști că-i al tău. Toți știu că poți avea un copil cu mine.

— Dar trebuie să am un fiu legitim, a spus el cu sinceritate, de parcă eu sau regina sau oricare altă femeie ar fi putut să-i nască un fiu doar prin simpla putere a dorinței. Mary, trebuie să am un fiu ! Anglia trebuie să primească de la mine un moștenitor.

Primăvara anului 1524

Anne mi-a scris săptămânal în toate lunile de exil, iar astăzi m-a făcut să-mi amintesc de misivele disperate pe care le trimisese eu însămi când fusesem alungată de la curte. Nu uitam nici o clipă că ea nu se deranjase să-mi răspundă. Acum eu mă aflu la curte, iar ea în întunecimea din afară curții și generozitatea de a-i răspunde adesea îmi aducea un triumf de soră. N-o cruțam de veștile despre fertilitatea mea și despre încântarea lui Henric.

Bunica noastră Boleyn fusese chemată la Hever să-i țină de urât lui Anne, iar cele două – tână femeie elegantă de la curtea franceză și bătrâna înțeleaptă care-și văzuse soțul ridicându-se de la nulitate la măreție – se ciorovăiau de dimineața până seara ca două pisici pe acoperișul grajdului și-și făceau una alteia viața cât se poate de amară. Anne îmi scria :

Dacă n-am să mă pot întoarce la curte, am să innebunesc ! Bunica Boleyn sparge alune în pumn și lasă cojile să cadă peste tot. Trosnesc sub tălpile ei ca niște cochilii de melc. Insistă să ne plimbăm împreună prin grădină în fiecare zi, chiar și când plouă. E incredințată că apa de ploaie e bună pentru piele și spune că asta e motivul pentru care englezoaicele au o piele fără egal. Eu mă uit la pielea ei bătrână, tăbăcită de vreme și-mi spun că aş prefera să rămân în casă.

Duhnește îngrozitor și nu-și dă deloc seama de asta. Acum câteva zile am cerut să i se pregătească baia și slujnicele mi-au spus că s-a învoit să șadă pe un scăunel și să le lase să-i spele picioarele. La cină mormăie în

barbă, fără să știe măcar că o face. Crede în a ține casa deschisă, în stilul măreț de odinioară, și toți, de la cerșetorii din Tonbridge până la fermierii din Edenbridge, sunt bine-veniți să intre în sală și să ne privească mâncând, de parcă am fi regele însuși și n-am avea altceva mai bun de făcut cu banii decât să-i dăm de pomană.

Te rog, te rog, spune-le unchiului și tatei că sunt pregătită să mă întorc la curte, că voi face tot ce-mi cer și că nu trebuie să se teamă de nimic din partea mea. Aș face orice să scap de-aici.

I-am răspuns imediat.

Vei putea să te întorci la curte curând, sunt sigură, fiindcă lordul Henry e logodit cu lady Mary Talbot, împotriva voinței lui. Se spune că a plâns când a făcut jurământul. A plecat cu propriii soldați din Northumberland și sub propriul stindard să apere granița cu scoțienii. Familia Percy trebuie să vegheze la siguranța întregului ținut Northumberland câtă vreme oștirea engleză pleacă iarăși în Franța în vara aceasta împreună cu aliații noștri, spaniolii, ca să termine treaba începută astă-vară.

Nunta lui George cu Jane Parker va avea loc, în sfârșit, luna aceasta și o voi întreba pe mama dacă poți să vii și tu. Fără îndoială că nu-ți va refuza asta.

Eu sunt bine, dar foarte obosită. Pruncul e foarte greu, iar noaptea, când încerc să dorm, se mișcă și lovește cu picioarele. Henric se poartă mult mai blând cu mine decât s-a purtat vreodată și sperăm amândoi să avem un băiat.

Aș vrea să fii și tu aici. Își dorește atât de mult ca pruncul să fie băiat, că aproape mă tem de ce se va întâmpla dacă va fi fată. Dacă aș putea face ceva ca să fie băiat... Nu-mi vorbi de sparanghel. Știu totul despre el. Mă pun să mănânc sparanghel la fiecare masă!

Regina mă urmărește tot timpul. Acum am burta prea mare ca să mă mai ascund și toți știu că e pruncul regelui. William nu trebuie să suporte felicitările nimănui pentru primul nostru copil. Toată lumea știe și există un fel de zid al tăcerii care-i face pe toți să se simtă în largul lor, mai puțin pe mine. Uneori mă simt ca o neghioabă : pântecul

îmi crește, îmi pierd răsuflarea pe scări și soțul meu îmi zâmbește de parcă am fi străini.

Iar regina...

Mi-aș dori din toată inima să nu fiu silită să mă rog în fiecare dimineață și seară în capela ei. Mă întreb pentru ce se roagă, căci pentru ea nu mai există speranță. Aș vrea să fii aici. Mi-e dor chiar și de limba ta cea ascuțită!

Mary.

După nenumărate amânări, George și Jane Parker urmau să se căsătorească în sfârșit în micuța capelă de la Greenwich. Anne a primit permisiunea de-a se întoarce de la Hever pentru acea zi. Putea să stea într-una din stranele înalte din fundul capelei, unde să n-o vadă nimeni, dar n-avea voie să participe la ospățul nupțial. Însă cel mai important pentru noi era faptul că, deoarece nunta urma să aibă loc dimineața, Anne trebuia să vină cu o zi înainte, așa că noi trei – George, Anne și cu mine – puteam să petrecem împreună noaptea dinainte, de după cină și până-n zori.

Ne-am pregătit pentru o noapte de taclale, așa cum se pregătesc moașele pentru un travaliu lung. George a adus vin, bere tare și bere slabă, iar eu am coborât la bucătărie și am șterpelit pâine, carne, brânzeturi și fructe de la bucătarii mai mult decât bucuroși să încarce o tavă cu mâncare pentru mine, crezând că burta mea mare, de sarcină de șapte luni, mă făcea să-mi fie foame.

Anne purta costumul ei de călărie modificat. Părea mai în vârstă de șaptesprezece ani, mai slabă și mai palidă.

— Plimbările prin ploaie cu bătrâna cotoroanță! a zis posomorâtă.

Tristețea îi dăduse o seninătate pe care n-o avusese înainte. Era ca și cum, ar fi învățat o lecție dură: că în viață șansele nu-i vor cădea în poală ca niște cireșe coapte. Și-i ducea dorul celui pe care-l iubea: Henry Percy.

— Visez tot timpul la el, a zis ea simplu. Mi-aș dori să n-o fac. E o durere fără sens. M-am săturat de ea! Sună ciudat, nu? Dar m-am săturat până peste cap să fiu nefericită.

I-am aruncat o privire lui George. Se uita la Anne cu o expresie plină de compasiune.

— Când e nunta lui? l-a întrebat Anne întristată.

— Luna viitoare, a zis el.

Ea a dat din cap.

— Atunci se va termina totul. Asta dacă nu cumva ea moare, bineînțeles.

— Dacă moare, el ar putea să se însoare cu tine, am spus plină de speranță.

Anne a ridicat din umeri.

— Neghioabă mai ești! a zis brusc. Nu pot în nici un caz să-l aștept cu speranța că, într-o zi, Mary Talbot o să cadă înțel. Odată ce-am trecut prin asta, sunt o carte importantă de jucat, nu? Mai ales dacă naști un băiat. Voi fi mătușa bastardului regelui.

Fără să vreau, mi-am pus mâinile pe burtă, protector, ca și cum n-aș fi dorit ca pruncul meu să audă că e dorit doar dacă e băiat. I-am amintit lui Anne:

— Va purta numele Carey.

— Și dacă e băiat, se naște sănătos și are părul bălai?

— Îl voi boteza Henry.

Am zâmbit la gândul că voi ține în brațe un prunc puternic cu părul bălai.

— Și nu mă îndoiesc că regele va face ceva foarte însemnat pentru el.

— Și ne vom ridica în ierarhie cu toții ca unchi și mătuși ai fiului regelui, a subliniat George. Poate îi va da un mic ducat sau un titlu de conte. Cine știe?

— Și tu, George? l-a întrebat Anne. Ești vesel în seara asta atât de veselă? Mă așteptam să pleci de la castel, să petreci până-n zori și să bei până cazi în șanț, nu să stai aici în tovărășia unei doamne grase și a alteia cu inima frântă.

George și-a turnat niște vin și s-a uitat posomorât în pocal.

— O doamnă grasă și o alta cu inima frântă se potrivesc de minune cu starea mea. N-aș putea să dansez sau să cânt nici dacă viața mea ar atârna de asta. Chiar e o otravă de lomeie, nu-i așa? Iubita mea? Viitoarea mea soție? Spuneți-mi adevărul. Nu mi se pare, nu? Are ceva care te face să te tragi înapoi din fața ei, nu-i așa?

— O, prostii! am spus. Nu e o otravă.

— Mă face să strâng din dinți și așa a fost dintotdeauna, a spus Anne fără înconjur. Oriunde există bârfă mărunță sau scandal primejdios, oriunde cineva povestește despre

altcineva, ea e de față. Aude totul, observă totul și crede întotdeauna ce poate fi mai rău despre toți.

— Știam eu, a zis George înnegurat. Dumnezeu! Ce mai soție!

— Ar putea să-ți ofere o surpriză în noaptea nunții, a spus Anne cu viclenie, bând puțin vin.

— Poftim? a zis repede George.

Anne a ridicat din sprâncene pe deasupra pocalului.

— Pentru o virgină, e foarte bine informată. Foarte cunoscătoare în chestiuni ce privesc femeile măritate. Femeile măritate și târfele.

George a rămas cu gura căscată.

— Nu-mi spune că nu e fecioară! Cu siguranță aș putea anula căsătoria dacă nu e fecioară!

Anne a clătinat din cap.

— N-am văzut niciodată un bărbat făcând ceva din alt motiv decât politețea, a spus. Pentru numele lui Dumnezeu, cine ar face-o? Dar ea privește, ascultă și nu-i pasă ce întreabă sau ce vede. Odată am auzit-o vorbind în șoaptă cu una dintre fetele Seymour despre cineva care s-a culcat cu regele – nu tu, mi-a zis repede. Erau vorbe foarte lumești despre sărutul cu gura deschisă, despre lins cu limba și supt, despre tot felul de poziții – dacă ar trebui să fii deasupra regelui sau sub el și unde ar trebui să pui mâinile și ce-ai putea face pentru a-i dăruia o asemenea plăcere, încât să n-o uite niciodată.

— Și ea cunoaște practicile astea franțuzești? a întrebat George uluit.

— Vorbea ca și cum le-ar cunoaște, a răspuns Anne și a zâmbit văzându-i uimirea.

— Ei, pe toți sfinții! a spus George umplându-și iar pocalul cu vin și fluturând urciorul spre mine. Poate voi fi un soț mai fericit decât credeam. Unde să pui mâinile, ha? Și unde trebuie puse, domniță Annamaria? Căci se pare că ai auzit și tu conversația asta, la fel ca și adorabila mea viitoare nevastă.

— O, nu mă întreba pe mine! Sunt fecioară. Întreabă pe cine vrei. Întreab-o pe mama sau întreabă-i pe tata și pe unchiul. Întreabă-l pe cardinalul Wolsey, a anunțat lucrul ăsta oficial. Sunt fecioară. Sunt o fecioară confirmată, atestată oficial. Wolsey, arhiepiscopul de York, declară el însuși că sunt fecioară. Mai fecioară decât mine nu se poate!

— Atunci am să-ți povestesc totul, a zis George înveselit. Îți voi scrie la Hever, Anne, și poți să-i citești și bunicii Boleyn scrisorile mele.

În dimineața nunții George era palid ca o mireasă. Doar Anne și cu mine știam că asta nu e din pricină că ar fi băut cu nemiluita în noaptea dinainte. N-a zâmbit deloc când Jane Parker s-a apropiat de altar, dar ea avea întipărit pe față un zâmbet larg și radios care ajungea pentru amândoi.

Cu mâinile încheștate pe pântec, mă gândeam că trecuse multă vreme de când stătusem în fața altarului și jurasem să uit de toți și să-i fiu credincioasă lui William Carey. El mi-a aruncat o privire și un zâmbet ușor, de parcă s-ar fi gândit în rândul lui că nu prevăzuserăm asta când ne ținuserăm de mână la altar, plini de speranță, cu doar patru ani în urmă.

Regele Henric stătea în partea din față a bisericii, uitându-se la fratele meu și la soția acestuia, și mi-am zis că burta mea cea mare era prielnică familiei mele. La nunta mea, regele venise târziu și mai mult ca să-i facă pe plac prietenului său William decât ca să onoreze familia Boleyn. Dar când noua poreche s-a întors de la altar și a traversat biserica, se afla în primul rând al celor veniți să-i felicite și a condus împreună cu mine oaspeții la ospățul de nuntă. Mama mi-a zâmbit de parcă aș fi fost singura ei fiică, în timp ce Anne ieșea în tăcere pe ușa laterală a capelei, își lua calul și se întorcea la Hever însoțită doar de servitori.

M-am gândit cum călărea singură spre Hever, văzând castelul de la poarta gărzilor, frumos ca o jucărie în lumina lunii. M-am gândit la șerpuirea cărării printre copaci, până la podul mobil. M-am gândit la hurelul pe care îl scotea podul când era coborât și la sunetul sec al copitelor calului când pășea delicat pe scânduri. M-am gândit la mirosul stătut al șanțului cu apă și la izul cărnii gătită la frigare, pe care-l puteai simți de cum intrai în curte. M-am gândit la curtea scaldată în lumina lunii și la linia neregulată a acoperișului profilat pe cerul nocturn și mi-am dorit din toată inima mea sfâșiată de dorințe contradictorii să fiu cavaler de Hever și nu falsa regină a unei curți mascate. Mi-am dorit din toată inima să port în pântec un fiu legitim și să mă pot apleca pe fereastră ca să-mi privesc pământurile – poate doar un mic

conac de țară —, știind că într-o zi toate acestea îi vor aparține de drept.

Dar în schimb eram norocoasa Boleyn, acea Boleyn binecuvântată de soartă care se bucura de favorurile regelui. O Boleyn care nu-și putea imagina hotarele pământului fiului ei și care nu reușea să-și închipuie nici în vis cât de sus avea să se ridice el.

Vara anului 1524

M-am retras de la curte pe toată durata lunii iunie ca să mă pregătesc pentru durerile nașterii. Aveam o odaie întunecoasă, cu tapiserii groase și nu-mi era îngăduit să văd lumina soarelui sau să respir aer curat până nu treceau șase săptămâni de la nașterea pruncului. Cu totul, urma să stau închisă două luni și jumătate. Mă îngrijeau mama și două moașe, ajutate de două slujitoare de rând și de una personală. În anticamera odăii, doi doctori făceau cu schimbul zi și noapte, așteptând să fie chemați.

— Poate să stea Anne cu mine? am întrebat-o pe mama când am dat cu ochii de încăperea întunecoasă.

Ea s-a încruntat.

— Tatăl ei i-a poruncit să rămână la Hever.

— O, te rog! Voi sta aici atâta timp... mi-ar plăcea tovărășia ei.

— Poate să vină în vizită, a hotărât mama. Dar nu poate să fie de față la nașterea fiului regelui.

— Sau a fiicei lui, i-am amintit.

Ea a făcut semnul crucii asupra pântecului meu și a șoptit:

— Doamne, te rog, fă să fie băiat!

N-am mai spus nimic, mulțumită că obținusem ceea ce voiam – vizita lui Anne. Sora mea a venit pentru o zi, dar până în urmă a rămas două zile cu mine. Era plictisită de Hever, furioasă pe bunica Boleyn și disperată să scape de-acolo, chiar dacă asta însemna o odaie întunecoasă și o soră care-și aștepta sorocul și-și trecea timpul cosând cămășuțe de noapte pentru bastardul regal.

— Ai fost la ferma Home? am întrebat-o.

— Nu. Am trecut pe lângă ea.

— Mă întrebam cum le merge cu cultivarea căpșunilor. A ridicat din umeri.

— Și ferma lui Peter? Te-ai dus acolo la tunsul oilor?

— Nu.

— Știi ce recoltă de fân avem anul ăsta?

— Nu.

— Anne, ce Dumnezeu faci toată ziua?

— Citesc, mi-a răspuns. Exersez la muzică. Am compus niște cântece. Călăresc în fiecare zi. Mă plimb prin grădină. Ce altceva se poate face la țară?

— Eu fac turul fermelor.

Anne a ridicat din sprâncene.

— Sunt mereu la fel, a zis ea. Iarba crește.

— Ce-ai citit?

— Teologie, mi-a răspuns scurt. Ai auzit de Martin Luther?

— Sigur că am auzit, am spus jignită. Suficient ca să știu că e un eretic și că toate cărțile lui sunt interzise.

Anne mi-a aruncat micul ei zâmbet tainic.

— Nu e neapărat eretic. E o problemă de opinie. Am citit cărțile lui și ale altora care gândesc ca el.

— Ai face bine să nu vorbești despre asta. Dacă tata și mama află că ai citit cărți interzise, te vor trimite iarăși în Franța sau oriunde altundeva, ca să nu le stai în cale.

A ridicat din umeri.

— Mie nu-mi acordă nimeni atenție. Sunt eclipsată de gloria ta. Există o singură cale de-a ajunge în centrul atenției familiei ăsteia, și anume să intri în patul regelui. Trebuie să fii târfă pentru ca familia asta să te iubească.

Mi-am așezat mâinile pe pântecul umflat și i-am zâmbit, deloc impresionată de maliția ei.

— Nu-i nevoie să mă înțepi tot timpul pentru că stelele m-au adus aici. N-a fost nevoie să pui ochii pe Henry Percy și apoi să cazi în dizgrație.

Pentru o clipă, masca de pe fața ei frumoasă a căzut și i-am putut vedea dorul aprig din ochi.

— Ai vești de la el?

Am clătinat din cap.

— Dacă mi-a scris, nu mi-au dat scrisoarea. Cred că so-luptă și acum cu scoțienii.

Și-a mușcat buzele ca să-și înăbușe un geamăt slab.

— Dumnezeule, dacă e rănit sau chiar mort?

Am simțit pruncul mișcându-se și mi-am pus palmele calde pe corsajul larg.

— Anne, ar trebui să nu mai însemne nimic pentru tine.

A plecat genele, ca să-și ascundă ardoarea din privire.

— Nu mai înseamnă nimic pentru mine.

— Acum e un bărbat însurat, am spus cu hotărâre. Trebuie să-l uiți dacă vrei să te mai întorci vreodată la curte.

A arătat spre burta mea și a zis fără înconjur :

— Asta-i problema mea. Toți cei din familia asta se gândesc la un singur lucru : că s-ar putea să-l porți în pântec pe fiul regelui. I-am scris tatei de vreo șase ori, iar el și-a pus secretarul să-mi scrie o dată. Nici nu se gândește la mine. Nu-i pasă de mine. Tuturor le pasă doar de tine și de burta ta cea mare.

— Vom afla în curând.

Încercam să par senină, dar mă temeam. Dacă îi nășteam lui Henric o fată puternică și adorabilă, ar fi fost bucuros să arate lumii că e potent. Însă nu era un om de rând. Voia să dovedească lumii că poate să odrăslească un prunc sănătos. Voia să dovedească lumii că e în stare să odrăslească un băiat.

Dar a fost fată. În ciuda atâtor luni de speranțe și rugăciuni goptite și chiar rugăciuni speciale în bisericile de la Hever și de la Rochford, am născut o fetiță.

Dar era fetița *mea*. Un ghemuleț desăvârșit de om cu mâini atât de mici, încât păreau membrele unei broscuțe, și ochi de un albastru atât de închis, încât îmi aminteau de cerul de la Hever la miezul nopții. Creștetul îi era acoperit cu un puf negru, pe-atât de diferit de coama aurie a lui Henric pe cât îți puteai imagina. Dar avea gura lui ca un boboc de trandafir, care parcă cerea să fie sărutată. Când căsca, arăta exact ca un rege supărat că nu i s-au adus destule *bude*. Când plângea, îi curgeau pe obrajii trandafirii adevărate lacrimi de revoltă. Când o hrăneam, ținând-o în brațe și minunându-mă de puterea cu care suga stăruitor la sânul meu, se umfla ca un miel și dormea de parcă ar fi fost un boțiv căzut lângă un butoi cu mied.

O țineam în brațe tot timpul. Aveam o doică la dispoziție care să aibă grijă de ea, dar am susținut că mă dor sânii atât

de tare, încât trebuie s-o las să sugă, și așa, prin viclenie, am păstrat-o lângă mine. M-am îndrăgostit deplin și iremediabil de ea și nu-mi puteam închipui nici măcar o clipă că lucrurile ar fi stat mai bine dacă ar fi fost băiat.

Chiar și Henric s-a topit la vederea ei când m-a vizitat în liniștea plină de umbre a odăii de naștere. A ridicat-o din leagăn și s-a minunat de perfecțiunea fețișoarei minuscule, a mâinilor, a tălpilor mici ce se iveau de sub rochia cu broderii bogate.

— O vom numi Elizabeth, a spus legănând-o cu blândețe.

— Pot să-i aleg eu numele? am întrebat cu o mare îndrăzneală.

— Nu-ți place Elizabeth?

— Mă gândeam la alt nume.

A ridicat din umeri. Era un nume de fată. Nu conta cinoștie ce.

— Cum dorești. Dă-i ce nume vrei. E o mică frumusețe, nu?

Mi-a dăruit o pungă cu aur și un colier cu diamante. Și mi-a adus niște cărți – o critică asupra propriilor sale scrieri teologice și alte lucrări grele, recomandate de cardinalul Wolsey. I-am mulțumit pentru ele și le-am pus deoparte, cu gândul să i le trimit lui Anne și să o rog să-mi facă un rezumat în scris, ca să pot susține o conversație cu aerul că le-am citit.

La început vizita lui a fost oarecum protocolară – stăteam amândoi de o parte și de alta a căminului, dar apoi el m-a așezat pe pat, s-a întins lângă mine și m-a sărutat blând și dulce. N-a durat mult până când a vrut să mă aibă, așa că a trebuit să-i amintesc că încă nu fusesem binecuvântată în biserică. Nu eram curată. I-am atins brâul cu timiditate, iar el mi-a luat mâna cu un oftat și a apăsat-o pe bărbăția lui tare. Mi-aș fi dorit să-mi fi spus ceva ce voia de la mine. Dar mi-a călăuzit chiar el atingerea și mi-a șoptit la ureche ce voia să facă, iar după scurt timp, cu mișcările lui și cu mângâierile mele stângace, a scos un suspin adânc și a rămas neclintit.

— E destul pentru tine? l-am întrebat timid.

S-a întors și mi-a zâmbit tandru.

— Dragostea mea, e o mare plăcere să te am chiar și așa, după atâta timp! Când mergi la biserică, nu mărturisi asta – păcatul e doar al meu. Ai putea ispiti și un sfânt.

— Și o iubești? am stăruit.

A chicotit leneș și blând.

— O, da! E la fel de adorabilă ca mama ei.

După câteva clipe s-a ridicat și și-a aranjat hainele. Mi-a aruncat zâmbetul lui larg și jucăuș, care încă mă mai încânta, cu toate că mintea îmi era pe jumătate la pruncul din leagăn și pe jumătate la durerea surdă din sânii mei grei de lapte.

— După ce vei fi binecuvântată în biserică, vei avea odăi mai apropiate de ale mele, mi-a promis. Vreau să-mi fii tot timpul alături.

Am zâmbit. Era un moment încântător. Regele Angliei mă voia alături de el mereu.

— Vreau să-mi faci un băiat, mi-a zis fără înconjur.

Tata era mânios pe mine fiindcă pruncul era fată – sau cel puțin așa spunea mama, aducându-mi vești dintr-o lume exterioară ce părea foarte îndepărtată. Unghiul era dezamăgit, dar hotărât să n-o arate. Am dat din cap, ca și cum mi-ar fi păsat, dar simțeam doar o încântare totală, căci în dimineața aceea fetița deschisese ochii și mă privise cu un fel de intensitate luminoasă, care mi-a dat siguranța că m-a văzut și m-a recunoscut drept mama ei. Nici tata, nici unchiul nu puteau intra în odaia de naștere, iar regele nu și-a repetat vizita. Aveam sentimentul că încăperea aceea e un refugiu doar al nostru, o odaie tainică în care bărbaii, cu planurile și înșelătoriile lor, nu puteau pătrunde.

George a venit să mă vadă, încălcând convențiile cu obișnuita lui eleganță detașată.

— Nu se întâmplă nimic prea groaznic aici, nu? m-a întrebat el, băgând capul frumos pe ușă.

— Nu, nimic, am răspuns întâmpinându-l cu un zâmbet și întinzându-i obrazul, ca să mă sărute.

S-a aplecat asupra mea și m-a sărutat apăsător pe buze.

— O, ce deliciu – sora mea, o tânără mamă, o duzină de plăceri interzise, toate în același timp! Mai sărută-mă o dată – sărută-mă așa cum îl săruți pe Henric!

L-am împins la o parte.

— Fugi de-aici! Uită-te la fetiță.

A privit-o cum dormea în brațele mele.

— Frumos păr. Cum vrei s-o botezi?

Am aruncat o privire înspre ușa încuiată. Știam că-n George puteam avea încredere.

— Vreau s-o botez Catherine.

— Ciudat.

— Nu văd de ce. Fac parte din suita ei de doamne.

— Dar copilul e al soțului ei!

Am chicotit – îmi era imposibil să nu-mi savurez bucuria.

— O, George, știi! Dar am admirat-o din clipa în care am intrat în serviciul ei. Și vreau să-i arăt că o respect – indiferent de toate cele întâmplate.

Pe chipul lui George stăruia totuși îndoiala.

— Ești convinsă că va înțelege? Nu va crede că e un fel de batjocură?

Gândul ăsta m-a șocat atât de mult, încât am strâns-o cu putere pe Catherine la piept.

— Doar n-o să-și închipuie că vreau să triumf în fața ei!

— Gata, hei, de ce plânger? Mary, n-ai de ce să plânger! Nu plânger, altfel o să se acrească laptele sau mai știu eu ce.

— Nu plânger, am spus, ignorându-mi lacrimile de pe obraji. Nu vreau să plânger.

— Păi atunci încetează, m-a rugat George. Încetează, Mary! O să între mama și toți vor da vina pe mine că te-am supărat. Și vor spune că, de fapt, nici n-aveam ce să caut aici. Ce-ar fi să aștepti până ai să poți ieși din odaie, iar atunci vei putea să mergi s-o vezi pe regină și s-o întrebi personal dacă acceptă complimentul? E singurul lucru pe care l-aș propune.

M-am simțit pe loc înveselită.

— Da! Aș putea să fac asta, iar atunci aș putea să-i explic.

— Dar nu plânger, mi-a amintit el. E regină, nu-i plac lacrimile. Pun rămașag că n-ai văzut-o niciodată plângând, cu toate că ai fost lângă ea zi și noapte, timp de patru ani.

M-am gândit câteva clipe, apoi am spus încet.

— Nu... Știi, în acești patru ani, n-am văzut-o niciodată plângând.

— Și nici n-o vei vedea, a spus George mulțumit. Nu e genul de femeie pe care nefericirea s-o dăruie. E o femeie cu o voință extrem de puternică.

Am mai avut un singur vizitator: soțul meu, William Carey. A venit binevoitor, cu un castron cu căpșuni timpurii, aduse de la Hever la porunca lui.

— Ca să-ți amintești de casă, a zis cu bunătațe.

— Mulțumesc.

A aruncat o privire către leagăn.

— Mi s-a spus că e fată și că e sănătoasă și puternică.

— Așa e, am răspuns, puțin rănită de indiferența din glasul lui.

— Și ce nume poartă? În afară de al meu? Presupun că-mi va purta numele, nu pe cel de Fitzroy sau un altul care să confirme că e copilul nelegitim al regelui.

Mi-am mușcat limba și am plecat capul, spunând cu umilință:

— Regret că te-am jignit, soțul meu.

A dat din cap.

— Așadar, ce nume poartă?

— Se va numi Carey. M-am gândit la Catherine Carey.

— Cum ți-e voia, doamnă. Mi s-au dăruit cinci pământuri bune și rangul de cavaler. Acum sunt sir William, iar tu ești lady Carey. Venitul meu a ajuns mai mult decât dublu. Regele mi ți-a spus?

— Nu.

— Mă bucur de cele mai mari favoruri. Dacă ne-ai fi îndatorat cu un băiat, probabil că m-ar fi așteptat o proprietate în Irlanda sau în Franța. Aș fi putut fi lord Carey. Cine știe unde ne-ar fi dus un băiat bastard?

N-am răspuns. Tonul lui William era blând, dar vorbele aveau o sonoritate mușcătoare. Nu credeam că-mi cere cu adevărat să mă bucur de norocul său de-a fi cel mai renumit încornorat din Anglia.

— Știi, îmi închipuiam că voi fi un om mare la curtea regelui, a zis cu regret. Pe când știam că-i place tovărășia mea, pe când steaua mea se ridica tot mai sus. Speram să fiu cam ca tatăl tău, un om de stat care să vadă imaginea în întregul ei, care să-și joace rolul în controversele de la marile curți europene, negociind cu unii și cu alții și călăuzindu-se mereu după interesele țării sale. Dar nu, iată-mă răsplătit înzecit fără să fi făcut nimic, decât că m-am uitat în altă parte când regele îmi ducea soția în patul lui.

Am rămas tăcută, cu ochii plecați. Când am ridicat privirea, William îmi zâmbea – zâmbetul lui pieziș, ironic și pe jumătate trist.

— Ah, soțioară, a spus cu blândețe. N-am avut prea mult timp împreună, așa-i? Nu am făcut dragoste prea bine și nici prea des. N-am învățat tandrețea, nici măcar dorința. Am avut doar puțin timp.

— Îmi pare rău și pentru asta, am zis moale.

— Pentru că n-am făcut dragoste?

— Milord? am spus, sincer nedumerită de brusca notă tăioasă din vocea lui.

— S-a sugerat foarte politicos de către rudele tale că poate am visat totul și că, de fapt, noi doi nu ne-am culcat niciodată împreună. Asta e dorința ta? Să neg că te-am avut vreodată? Eram surprinsă.

— Nu! Știi bine că dorințele mele nu sunt consultate în aceste chestiuni.

— Și nu ți-au cerut să-i spui regelui că am fost impotent în noaptea nunții și-n fiecare noapte care a urmat?

Am clătinat din cap.

— De ce aș afirma una ca asta?

A sugerat, zâmbind:

— Ca să ne fie anulată căsătoria. Ca să fii femeie nemăritată, iar următorul copil să fie un Fitzroy. Poate că Henric va putea fi convins să-l facă legitim, fiul său și moștenitorul tronului. Și atunci ai fi mama următorului rege al Angliei.

S-a așternut tăcerea. M-am trezit că-l privesc cu fața golită de orice expresie. Am șoptit:

— E imposibil ca ei să vrea să fac una ca asta!

— O, voi, cei din familia Boleyn! a spus el cu blândețe. Ce se va întâmpla cu tine, Mary, dacă ei obțin anularea căsătoriei noastre și te împing mai departe? Asta năruie instituția căsătoriei și te numește pe tine, fără contradicție, târfă, o mică târfă frumușică.

Am simțit că-mi iau foc obrazii, dar n-am deschis gura. M-a privit câteva clipe. Am văzut cum îi dispare mânia de pe chip și cum e înlocuită de un fel de compasiune obosită. M-a sfătuit:

— Spune ce trebuie să spui. Ce-ți vor porunci. Dacă te presează să spui că în noaptea nunții am jonglat cu bile de argint până-n zori și nu m-am culcat deloc cu tine, spune-o, jură dacă trebuie – și va trebui să juri. Vei avea de înfruntat dușmănia reginei Caterina însăși și ura întregii Spanii. De-a

mon te voi scuti. Biată fetiță prostuță ! Cred că, dacă-n leagănul acela s-ar fi aflat un băiat, te-ar fi îndemnat la sperjur din prima clipă după binecuvântarea în biserică, pentru a te descotorosi de mine și a-l ademeni pe Henric mai departe.

Ne-am privit țintă câteva momente. Apoi am șoptit :

— Atunci probabil că tu și cu mine suntem singurii oameni din lumea întreagă care nu regretă că e fetiță. Pentru că nu vreau mai mult decât am acum.

A zâmbit cu zâmbetul lui amar, de curtean.

— Dar data viitoare ?

Curtea se afla în procesiunea de vară pe drumurile prăfoase ce duceau în Sussex, iar de acolo la Winchester și pe urmă mai departe, la New Forest, pentru ca regele să poată vâna câprioare în fiecare zi, din zori până-n amurg, și apoi să se ospăteze cu vânat în fiecare seară. Soțul meu era cu regele, mereu alături de el — împreună, ca băieții, fără vreun gând de gelozie când curtea era în mișcare, ogarii alergau lătrând în fața cailor, iar șoimii veneau în urmă, în căruța lor specială, pe lângă care mergeau călare șoimarii, cântându-le ca să stea liniștiți. Fratele meu era și el acolo, călărind alături de Francis Weston pe un nou cal negru de vânătoare, un animal mare și puternic, dăruit de rege din grajdurile regale — încă un semn al afecțiunii pe care ne-o purta mie și alor mei. Tata era în Europa, unde se ocupa de negocierile fără sfârșit dintre Anglia, Franța și Spania, încercând să țină în frâu ambiția a trei tineri monarhi inteligenți și lacomi, care se întreceau ca să obțină titlul de cel mai mare rege din Europa. Mama a plecat împreună cu toată curtea, însoțită de mica ei suită de servitori. S-a dus și unchiul meu, cu oamenii săi îmbrăcați în livreaua Howard, ca să țină tot timpul sub supraveghere, precaut, ambițiile și pretențiile familiei Seymour. Se aflau acolo și familia Percy, Charles Brandon și regina Maria, bancherii din Londra, diplomații străini : toți bărbații de vază și-au abandonat pământurile, fermele, corăbiile, minele, negoțul și casele de la oraș ca să meargă la vânătoare cu regele și nimeni nu îndrăznea să rămână în urmă, în caz că ar fi fost bani de dăruit sau favoruri de împărțit sau în caz că privirea jucăușă a regelui ar fi căzut pe vreo fiică ori vreo noție frumoasă și s-ar fi putut câștiga un post.

Mie, slavă Domnului, mi se îngăduise să lipsesc în acest an și mă bucuram să pot pleca din Londra, străbătând alene drumurile ce duceau spre Kent. Anne m-a întâmpinat în curtea îngrijită a castelului Hever, cu chipul la fel de întunecat ca o furtună de vară.

— Cred că ești nebună! a zis ea în loc de salut. Ce cauți aici?

— Am vrut să-mi petrec vara aici, cu fetița mea. Am nevoie de odihnă.

— Nu arăți ca și cum ai avea nevoie de odihnă, a zis cercetându-mi fața. Ești frumoasă, a adăugat fără trageri de inimă.

— Dar uită-te la ea!

Am dat la o parte șalul cel alb ce acoperea obrazul micuței Catherine. Dormise aproape tot drumul, legănată de mișcărilor neîncetate ale litierei. Anne a privit-o din politețe și a zis, fără prea mare convingere:

— E drăgălașă. Dar de ce n-ai trimis-o aici cu doica?

Am oftat: îmi era imposibil s-o conving pe Anne că există un loc mai bun unde să te afli decât curtea. Am intrat în sală și i-am dat voie doicii s-o ia pe Catherine din brațele mele, ca să-i schimbe scutecele.

— Și apoi adu-mi-o înapoi! i-am poruncit.

M-am așezat pe unul din jilțurile sculptate de la masa din sala cea mare și i-am zâmbit lui Anne, care stătea în fața mea, nerăbdătoare ca un anchetator. I-am spus sec:

— Nu prea mă interesează curtea. Așa e când ai un copil; n-ai cum să înțelegi. E ca și cum mi-aș fi dat seama brusc care e scopul vieții. Nu să obții privilegii cât mai mari din partea regelui sau să-ți croiești drum la curte. Nici măcar să obții o poziție ceva mai înaltă pentru familia ta. Există lucruri care contează mai mult. Vreau ca fetița mea să fie fericită. Nu vreau să fie trimisă de lângă mine de îndată ce crește suficient de mare ca să poată merge. Vreau să fiu tandă cu ea. Vreau să fie educată sub ochii mei. Vreau să crească aici și să cunoască râul, câmpurile și sălciile din mlaștini. Nu vreau să fie o străină în propriul ei ținut.

Chipul lui Anne nu oglindea nici o emoție.

— E doar un bebeluș, a zis sec. Și e posibil să moară. O să mai ai cu zecile. Ai de gând să te porți la fel cu toți?

Gândul acesta m-a făcut să tresar, dar ea nici măcar n-a băgat de seamă.

— Nu știu. Nu știam că voi avea sentimentele astea față de ea. Dar le am, Anne! Fetița mea e cel mai de preț lucru din lume. E mult mai importantă pentru mine decât orice altceva. Nu mă pot gândi decât cum s-o îngrijesc și s-o văd sănătoasă și fericită. Când plânge, parcă mi se împlântă un pumnal în inimă. Nu sunt în stare să îndur gândul că plânge. Și vreau să o văd cum crește. Nu voi accepta să fiu despărțită de ea.

— Regele ce spune? a întrebat Anne, trecând la singurul lucru de importanță centrală pentru un Boleyn.

— Nu i-am mărturisit toate astea. S-a bucurat că plec peste vară să mă odihnesc. Voia să pornească la vânatoare. Anul ăsta ardea de nerăbdare să plece. Nu l-a deranjat prea mult.

— Nu l-a deranjat prea mult? a repetat ea, nevenindu-i în creadă.

M-am corectat.

— Nu l-a deranjat deloc.

Anne a dat din cap rozându-și degetele. Aproape că-i vedeam creierul făcându-și calcule în timp ce recapitula ce-i apusesem.

— Atunci, foarte bine, a zis ea. Dacă familia nu insistă să însoțești curtea, nu văd de ce să-mi fac griji. Dumnezeu mi-e martor că e mai amuzant să te am aici. Poți măcar să pălăvrăgești cu băbăția aceea nemiloasă și să mă scutești pe mine de vorbăria ei fără sfârșit.

Am zâmbit.

— Anne, chiar n-ai pic de respect!

— Da, da, da, a zis ea nerăbdătoare, trăgându-și un scaun lângă mine. Dar acum spune-mi toate noutățile. Povestește-mi despre regină. Și vreau să știu ce părere a avut Thomas More despre noul tratat religios din Germania. Și care sunt planurile cu francezii? Va fi din nou război?

Am clătinat din cap.

— Îmi pare rău. Acum câteva seri vorbea cineva despre asta, dar n-am ascultat.

Anne a pufnit supărată și a sărit în picioare.

— A, foarte bine! a zis ea enervată. Vorbește-mi atunci despre copil. E singurul lucru care te interesează, nu-i așa?

Stai tot timpul cu urechea ciulită ca s-o auzi, nu? Arăți ridicol! Pentru numele lui Dumnezeu, îndreaptă-ți ținutul! Doica n-o va aduce înapoi mai repede doar fiindcă tu arăți ca un ogar pe urmele vânatului.

Am râs de acuratețea descrierii ei.

— E ca atunci când ești îndrăgostit. Îmi doresc să fiu cu ea tot timpul.

— Tu ești mereu îndrăgostită, a spus Anne supărată. Ești ca un bulgăre mare de unt: te topești mereu de iubire pentru cineva. Cândva era regele și am profitat foarte bine de asta. Acum e copilul lui, ceea ce nu ne va ajuta cu nimic. La tine e mereu pic, pic, pic: pasiune, simțăminte și dorință. Mă scoate din sărite!

I-am zâmbit.

— Asta pentru că tu ești toată numai ambiție.

Ochii i-au scăpărat.

— Bineînțeles. Mai există și altceva?

Henry Percy a plutit între noi ca o fantomă.

— Nu vrei să știi dacă l-am văzut? am întrebat-o.

Era o întrebare plină de cruzime, pe care o pusesem cu speranța de-a vedea durere în ochii ei, dar răutatea nu mi-a fost răsplătită. Anne avea o față rece și dură. S-ar fi zis că încetase să-l mai jelească și că nu avea să mai plângă nicio dată după un bărbat.

— Nu, mi-a răspuns ea. Așa că, atunci când vor întreba, poți să le spui că nu i-am rostit nici măcar o dată numele. A renunțat, nu? S-a însurat cu altă femeie.

— A crezut că l-ai părăsit! am protestat.

A întors capul și a spus cu o voce aspră:

— Dacă ar fi fost un bărbat adevărat, ar fi continuat să mă iubească. Dacă situația ar fi fost invers, eu nu m-aș fi măritat atâta timp cât iubitul meu era liber. El a cedat, a renunțat la mine. Nu-l voi ierta niciodată. Pentru mine e mort. Eu pot să fiu moartă pentru el. Nu vreau decât un singur lucru: să ies din cripta asta și să mă întorc la curte. Pentru mine rămâne doar ambiția.

Anne, bunica Boleyn, micuța Catherine și cu mine ne-am instalat comod ca să petrecem vara împreună, într-o tovărășie sporită numeric. Când mi-am recăpătat forțele și durerea

din părțile intime a scăzut, am urcat iarăși în șa și am început să ies călare după-amiaza. Cutureiam în lung și-n lat valea noastră și urcam până pe dealurile din Weald. Priveam fânețele înverzind din nou după primul cosit și oile îmbrăcându-și iarăși haina albă și pufoasă. Le-am urat secerătorilor spor la lucru când au intrat în lanurile de grâu ca să înceapă seceratul noii recolte și i-am văzut încărcând grânele în căruțe mici și ducându-le în grânar și apoi la moară. Într-o seară, când secerătorii au trimis câinii să vâneze animalele prinse în capcană în ultima fâșie de grâu nesecată, am mâncat tepure. Am privit cum sunt despărțite vacile de viței, pentru înțărcaț, și am simțit că mă dor și pe mine sânii, din compasiune, când le-am văzut adunându-se în jurul porții și încercând să treacă prin gardurile vii, care erau foarte dese, năpustindu-se, scuturând din cap și mugind după copilașii lor.

— Au să uitate, lady Carey, mi-a zis văcarul ca să mă liniștesc. N-au să jelească mai mult de câteva zile.

I-am zâmbit.

— Aș vrea să îi putem lăsa împreună mai mult timp!

— Viața e grea și pentru om, și pentru animal, a spus el cu hotărâre. Vițeii trebuie înțărcați – altfel, de unde v-ar veni untul și brânza?

Merele creșteau rotunde și roșii în livadă. M-am dus la bucătărie și l-am rugat pe bucătar să ne facă pentru cină colțunași mari, grași, cu mere. Prunele deveneau tot mai cărnose și mai vineții, pielița începea să le crape, iar viespile leneșe ce apăreau spre sfârșitul verii bâzâiau în jurul copacilor și se îmbătau cu siropul fructelor. În aer plutea mireasma dulce a caprifoiului și parfumul amețitor al fructelor ce se coceau pe ramuri. Îmi doream ca vara să nu se termine nicio dată. Îmi doream ca fetița mea să rămână mereu așa cum era acum: micuță, perfectă, adorabilă. Culoarea ochilor ei se schimba: albastrul-închis de la naștere se preschimba într-un indigo mai întunecat, aproape în negru. Avea să devină o frumusețe cu ochi negri, la fel ca mătușa ei cea aprigă din fire.

Acum zâmbea când mă vedea. Am pus-o la încercare de mai multe ori și m-am supărat rău pe bunica Boleyn, care pretindea că copiii sunt orbi până la doi-trei ani și că-mi pierd vremea aplecându-mă asupra leagănului ei, cântându-i, întinzând un covor sub copaci și stând acolo cu ea, desfăcându-i

pumnișorii ca s-o gădil în palmă și ridicându-i tălpile grăsunu ca să-i sărut degetele.

Regele mi-a scris o singură dată, descriindu-mi vânătoareu și prăzile pe care le făcuse. S-ar fi zis că, până când avea să nu declare mulțumit, în New Forest n-avea să mai fie nici urmă de căprioară. La sfârșitul epistolei îmi spunea că întreaga curte se va întoarce la Windsor în octombrie, iar de Crăciun se va muta la Greenwich, și că se aștepta să fiu și eu acolo, fără sora mea, firește, și fără copilașul nostru, căruia îi trimitea o sărutare. În ciuda tandreții sărutării trimise micuței noastre, știam că bucuria verii petrecute cu fetița mea se apropia de sfârșit, indiferent ce îmi doream eu, și că, asemenea țărăncii care era nevoită să-și lase copilul și să se întoarcă la câmp, venise vremea să mă întorc și eu la îndatoririle mele.

Iarna anului 1524

L-am găsit pe rege la Windsor, într-o dispoziție veselă. Vânătoarea mersese bine, tovărășia pe care o avusese fusese excelentă. Există un zvon despre un flirt cu una dintre noile doamne din suita reginei, pe nume Margaret Shelton – o verișoară de-a mea din familia Howard proaspăt sosită la curte – și o poveste, mai mult comică decât adevărată, despre o doamnă care, la călărie, a sărit fiecare gard umăr la umăr cu regele, până când acesta, pur și simplu disperat să i-o ia înainte, a avut-o în dosul unor tufișuri și a plecat mai departe până să apuce ea să-și aranjeze rochia. Doamna a rămas ținută la pământ până când a venit cineva s-o ajute să urce din nou în șa, iar speranța ei de a-mi lua locul s-a spulberat.

Se mai spuneau povești obscene despre beții, fratele meu avea un ochi învinețit după o încăierare dintr-o tavernă și circula o glumă despre un paj tânăr, îndrăgostit nebunește de George, care fusese trimis acasă în dizgrație după ce-i compusese vreo douăsprezece sonete de inimă albastră, toate semnate Ganymede. În linii mari, domnii de la curte se veseliseră, iar regele era într-o dispoziție excelentă.

Când m-a văzut, m-a ridicat pe dată în brațe, m-a ținut strâns și m-a sărutat apăsător, în fața întregii curți – deși, slavă Domnului, regina nu era acolo.

— Scumpa mea, mi-a fost dor de tine! mi-a zis el exuberant. Spune-mi că și ție ți-a fost dor de mine.

N-am putut să nu zâmbesc la vederea chipului său luminos și deschis.

— Desigur. Și aud din toate părțile că Maiestatea Voastră a avut parte de distracție.

S-au auzit mici hohote de râs reținute din partea celor mai apropiați prieteni ai regelui, iar acesta a zâmbit larg și un pic intimidat.

— Inima mea a plâns după tine zi și noapte, mi-a spus cu desăvârșita galanterie falsă a iubirii curtenești. Am tânjit în beznă. Te simți bine? Dar copilul nostru?

— Catherine e foarte frumoasă și crește sănătoasă și puternică, am răspuns accentuând sugestiv numele. E deosebit de frumos alcătuită – un adevărat trandafir Tudor.

Fratele meu s-a apropiat de noi, iar regele mi-a dat drumul din brațe, ca George să mă poată săruta pe obraz.

— Bine-ai revenit la curte, sora mea, mi-a urat vesel. Ce face mica prințesă?

Preț de câteva clipe s-a așternut o tăcere încremenită. Zâmbetul a pierit de pe fața lui Henric. Mă uitam cu gura căscată la George, cuprinsă de groază din cauza greșelii cumplite pe care-o făcuse. El s-a răsucit pe călcâie într-o clipită și s-a întors spre rege:

— Îi spun „prințesă“ micii Catherine fiindcă toți o slujesc ca pe-o viitoare regină. Ar trebui să vedeți hăinuțele pe care i le-a cusut Mary, brodate chiar de mâna ei! Și cearșafurile pe care doarme mica împărăteasă! Chiar și scutecele îi poartă inițialele. Ați râde, Maiestate! Ați râde dacă ați vedea-o. E o mică tirană la Hever, totul trebuie făcut după cum poruncește ea. E un veritabil cardinal! Un papă al camerei copiilor!

O întorsătură minunată din condei. Henric s-a destins și a râs la ideea despotismului micuței și toți curtenii l-au imitat imediat, zâmbind și chicotind la auzul descrierii făcute de George.

— Chiar așa e? O răsfeți atât de mult? m-a întrebat regele.

— E primul meu născut, m-am scuzat. Și toate hainele ei vor fi folosite din nou pentru următorul.

Era nota perfectă de abordat. Gândurile lui Henric s-au îndreptat pe dată spre următorul prunc, așa că momentul era depășit.

— A, da! a zis. Dar ce va face prințesa cu un rival în camera copiilor?

— Sper să fie prea micuță ca să-și dea seama de prea multe, a sugerat elegant George. Ar putea să capete un frățior

înainte să împlinească un an. Nu uitați, între Mary și Anne o diferență de doar câteva luni. Suntem un neam fertil.

— O, George, să-ți fie rușine! a intervenit mama zâmbind. Dar un băiețel la Hever ne-ar aduce o mare bucurie.

— Și mie, a spus regele, privindu-mă tandru. Un băiețel ar fi o mare bucurie pentru mine.

De îndată ce tata s-a întors din Franța, s-a ținut un nou sfat de familie. De data asta mi se pregătise un jilț la masă. Nu mai eram fata care primea porunci, ci femeia preferată de rege. Nu mai eram pionul familiei. Eram cel puțin un turn, un jucător în toată regula.

— Să spunem că rămâne grea din nou, a zis încet unchiul. Să spunem că pe regină o îndeamnă propria conștiință să se retragă și să-l lase liber să se căsătorească. O amantă însărcinată ar fi foarte tentantă pentru el.

Câteva clipe am crezut că am visat planul ăsta, apoi mi-am dat seama că așteptam momentul. William, soțul meu, mă prevenise, iar ideea rămăsese undeva într-un ungher al minții mele – un gând prea cumplit pentru a reflecta la el.

— Sunt deja măritată, am remarcat.

Mama a ridicat din umeri.

— Câteva luni, atâta tot. Căsătoria nici măcar n-a fost consumată.

— A fost consumată, am răspuns cu o voce hotărâtă.

Unchiul a ridicat din sprânceană, îndemnând-o parcă pe mama.

— Era tânără, a zis ea. De unde să știe ce se petrece? Ar putea să jure că nu s-a întâmplat niciodată până la capăt.

— Nu pot să fac asta, i-am spus mamei, apoi m-am întors spre unchiul. Nu îndrăznesc. Nu pot să-i iau tronul, să-i iau locul. Ea e de trei ori prințesă, iar eu sunt o simplă Boleyn. Îți jur: nu pot să fac asta!

Parcă nici nu m-ar fi auzit.

— Nu trebuie să faci nimic ieșit din comun, a zis el. Te vei căsători după cum ți se cere, așa cum ai mai făcut-o o dată. Iar eu voi aranja restul.

— Dar regina nu se va retrage niciodată! am spus disperată. Mi-a mărturisit-o chiar ea. A spus că ar prefera să moară decât să facă asta.

Unchiul a scos o exclamație, și-a împins jilțul la o parte și a făcut câțiva pași ca să se uite pe fereastră.

— E într-o poziție puternică în clipa de față, a încuviințat. Câtă vreme nepotul ei e aliat cu Anglia, nimeni nu poate modifica acordul acela, cu atât mai puțin Henric, pentru un prunc care nici măcar n-a fost conceput încă. Dar în clipa în care războiul cu Franța va fi câștigat, iar prada va fi împărțită, nu va mai fi decât o femeie prea bătrână pentru el, care nu-i va putea da niciodată un moștenitor. Știe și ea, așa cum știm cu toții, că va trebui să plece.

— Când războiul va fi câștigat, poate, a zis tata îngrijorat. Dar în clipa asta nu îndrăznim să riscăm o ruptură cu Spania. Mi-am petrecut toată vara încercând să închei o astfel de alianță și s-o fac să dureze.

— Ce vine pe primul loc, țara sau familia? a întrebat sec unchiul. Fiindcă n-o putem folosi pe Mary așa cum ar trebui fără să riscăm prin asta binele țării.

Tata a șovăit.

— Desigur, tu nu ne ești rudă de sânge, a spus unchiul pe ton calm, dar plin de venin. Ci doar un Howard prin alianță.

— Familia vine pe primul loc, a zis rar tata. Așa trebuie să fie.

— Atunci s-ar putea să fim nevoiți să sacrificăm alianța cu Spania împotriva Franței, a spus unchiul cu răceală. Pentru noi e mai important să scăpăm de regina Caterina decât să facem pace în Europa. E mai important s-o băgăm pe fata noastră în patul regelui decât să salvăm viața unor englezi. Există mereu alți și alți oameni care pot fi luați la oaste. Dar pentru noi, cei din neamul Howard, o astfel de șansă so iveauă o dată la un secol.

Primăvara anului 1525

În martie ne-au sosit vești de la Pavia. Un sol a dat buzna în odăile regelui dimineața devreme, găsimdu-l îmbrăcat doar pe jumătate, iar regele a pornit în goană, ca un băiețel, spre regină, cu un crainic alergând înaintea sa să bată în ușa apartamentelor reginei, strigând :

— Vine Maiestatea Sa, regele !

Așa că am năvălit afară din odăile noastre, mai mult sau mai puțin îmbrăcate. Doar regina era calmă și elegantă, cu o rochie trasă peste cămașa de noapte. Henric a bătut cu putere în ușă înainte să intre în odaie și a trecut printre noi în fugă, ducându-se direct la regină, în timp ce noi ciripeam cu un stol de vrăbii. Nici nu s-a uitat la mine, deși arătam apotisant, cu părul zburlit ca un nor de aur în jurul feței. Dar nu la mine dădea fuga Henric cu cea mai bună veste din câte primise vreodată. Vestea i-o aducea reginei — femeia care țesuse pentru el o alianță imposibil de rupt cu Spania, țara ei. Îi fusese de multe ori necredincios reginei și fusese de multe ori necredincios politiciii lor. Dar în momentul triumfului, în clipa aceea de bucurie intensă, ei îi ducea vestea, Caterina era din nou regină în inima sa.

S-a aruncat la picioarele ei, i-a luat repede mâinile și i le-a acoperit cu sărutări. Caterina râdea iarăși ca o fetișcană, țipând nerăbdătoare :

— Ce este ? Spune-mi ! Spune-mi ! Ce este ?

Dar Henric nu putea să spună decât :

— Pavia ! Domnul fie lăudat ! Pavia !

A sărit în picioare și a dansat cu ea prin cameră, săltând ca un băiețandru. Gentilomii din suita sa au intrat în goană —

le-o luase înainte în cursa spre regină. George a apărut împleticindu-se împreună cu prietenul său, Francis Weston, m-a văzut și s-a îndreptat spre mine.

— Ce Dumnezeu se petrece? l-am întrebat netezindu-mi părul și legându-mi fusta în talie.

— O mare victorie. O victorie decisivă! Se spune că armata franceză e practic distrusă. Franța ne stă la picioare. Carol al Spaniei poate să ia sudul, după placul inimii, iar noi vom stăpâni nordul. Franța nu mai există! E distrusă. Imperiul spaniol se va întinde până la granițele franceze ale regatului Angliei. Am culcat armata franceză la pământ și suntem stăpânii de necontestat ai Franței și domnitori aliați peste cea mai mare parte a Europei.

— Francisc e înfrânt? am întrebat fără să-mi vină a crede, gândindu-mă la ambițiosul prinț brun care fusese rivalul regelui nostru bălai.

— Zdrobit, făcut bucăți! a întărit Francis Weston. Ce zi pentru Anglia! Ce triumf!

M-am uitat la rege și la regină. El nu mai încerca să danseze, pierduse ritmul pașilor, dar în schimb o cuprinsese pe regină în brațe și o săruta pe frunte, pe ochi și pe buze.

— Draga mea! Nepotul tău e un mare general, darul pe care ni l-a făcut e măreț! Vom avea Franța la picioare. Voi fi regele Angliei și Franței și în realitate, nu doar cu titlul. Iar Richard de la Pole e mort – amenințarea pe care o reprezenta pentru tronul meu a pierit odată cu el. Regele Francisc însuși a fost luat prizonier, Franța e distrusă. Nepotul tău și cu mine suntem cei mai mari regi din Europa, iar alianța noastră va stăpâni totul. Astăzi am primit tot ce a plănuit tatăl meu să înfăptuiască prin tine și familia ta.

Chipul reginei radia de bucurie, sărutările lui scuturaseră de pe umerii ei povara anilor. Obrajii îi erau ca doi trandafiri, ochii albaștri îi scânteiau, mijlocul îi era suplu sub strânsoarea lui.

— Dumnezeu să binecuvânteze Spania și pe prințesa spaniolă! a răcnit brusc Henric.

Toți bărbații din suita lui i-au răspuns cu aceleași cuvinte, strigând din toată inima. George mi-a aruncat o privire piezișă și a spus încet:

— Dumnezeu s-o binecuvânteze pe prințesa spaniolă.

— Amin !

Am găsit puterea de-a zâmbi în fața fericirii reginei, care-și odihnea capul pe umărul soțului ei și zâmbea curții care urla.

— Amin și Dumnezeu s-o țină la fel de fericită cum e în clipa asta.

În zorii acelei zile și-n zorii următoarelor patru am fost îmbățați de victorie. Era ca și când festivitățile de douăsprezece seri s-ar fi mutat în mijlocul lui martie. Puteam vedea din turnurile castelului focurile de semnalizare ce ardeau până la Londra și orașul însuși se contura roșu pe cerul nopții, căci la fiecare colț de stradă ardeau focuri, iar oamenii frigeau berbeci și miei la proțap. Auzeam clopotele bisericilor bătând — un dangăt neîntrerupt ce însoțea sărbătoarea întregii țări, prilejuită de înfrângerea deplină a celui mai vechi dușman al Angliei. Mâncam feluri speciale, botezate cu nume noi pentru a marca ocazia : păun Pavia și budincă Pavia, deliciu spaniol și Carol *blanmange*. Cardinalul Wolsey a poruncit să se țină o liturghie specială la catedrala St Paul și în toate bisericile din țară s-au rostit rugăciuni de mulțumire pentru victoria de la Pavia și pentru împăratul care o obținuse în numele Angliei — Carol al Spaniei, iubitul nepot al reginei Caterina.

Acum nu mai exista îndoială cine ședea la dreapta regelui. Era regina, care traversa sala cea mare îmbrăcată în cel mai intens roșu aprins și în auriu, cu capul sus și cu un surâs pe buze. Nu făcea paradă de faptul că intrase din nou în grațiile regelui, ci îl lua așa cum luase și eclipsa : ca pe ceva firesc într-un mariaj regal. Acum, că steaua ei strălucea din nou, mergea tot atât de mândră cum o făcuse și-n vremea cât se aflase în umbră.

Regele s-a îndrăgostit iarăși de ea, drept mulțumire pentru Pavia. O considera izvorul puterii lui în Franța, izvorul bucuriei pe care i-o aducea victoria. Henric era înainte de toate un copil răzgâiat : când primea un dar minunat, îl iubea pe cel care i-l oferea.

Îl iubea pe cel care i-l oferea până-n clipa când darul ajungea să-l plictisească sau se strica sau se dovedea a fi altceva decât își dorise el. Iar spre sfârșitul lunii martie au

apărut primele semne care ne spuneau că prințul Carol al Spaniei s-ar putea dovedi o dezamăgire.

Planul lui Henric fusese ca el și Carol să împartă Franța între ei, azvârlindu-i ducelui de Bourbon doar o mică parte din pradă, și ca Henric să devină cu adevărat rege al Franței și să adopte vechiul titlu conferit de Papă cu atâția ani în urmă. Dar Carol al Spaniei nu se grăbea deloc. În loc să facă planuri pentru plecarea lui Henric la Paris, ca să fie încoronat rege al Franței, Carol s-a dus la Roma, unde a fost el însuși încoronat împărat al Sfântului Imperiu Roman. Mai rău chiar, Carol nu arăta pic de interes față de planul Angliei de-a captura întreaga Franță. Îl avea deja prizonier pe regele Francisc, iar acum plănuia să permită răscumpărarea sa de către Franța și să-l pună înapoi pe tronul atât de recent distrus.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce? De ce să facă una ca asta? a răcnit Henric la cardinalul Wolsey într-o mare explozie de furie.

Chiar și cei mai bine văzuți curteni din cercul intim al regelui au tresărit. Doamnele curții au început să tremure vizibil. Doar regina, stând pe jilțul ei alături de rege, la masa principală din sala cea mare, era netulburată, ca și cum bărbatul cel mai puternic din țară nu și-ar fi ieșit din minți de furie doar la un pas de ea.

— De ce să ne trădeze astfel câinele spaniol turbat? De ce să-i dea drumul lui Francisc? E nebun?!

S-a întors spre regină:

— E descreierat nepotul vostru? Joacă vreun joc dublu costisitor? Mă trădează, așa cum tatăl tău l-ar fi trădat pe-al meu? Regii ăștia spanioli au în vene sânge mârșav de trădător? Ce-mi răspundeți, doamnă? Vă scrie, nu-i așa? Ce v-a scris ultima oară? Că vrea să-l elibereze pe cel mai mare dușman al nostru? Că e nebun sau doar neghiob?

Regina i-a aruncat o privire cardinalului, ca să vadă dacă acesta va interveni, dar după o asemenea întorsătură a situației, Wolsey nu-i mai era prieten. A rămas mut și a răspuns cu 'o seninătate diplomatică la privirea ei rugătoare.

Izolată, regina a fost nevoită să-și înfrunte soțul fără nici un fel de sprijin.

— Nepotul meu nu-mi scrie despre toate planurile sale. Nu știam că se gândește să-l elibereze pe regele Francisc.

— Așa și nădăjduiesc! a strigat Henric, apropiindu-și mult fața de a ei. Căci v-ați fi făcut vinovată de trădare, dacă ați fi știut că dușmanul cel mai aprig din câți a văzut țara asta va fi eliberat de nepotul vostru!

— Dar n-am știut, a zis ea cu o voce fermă.

— Iar Wolsey îmi mai dă de veste că se gândește s-o respingă pe prințesa Maria! Pe propria voastră fiică! Despre asta ce spuneți?

— Nu știam.

— Să-mi fie cu iertare, a întrerupt-o încet Wolsey. Dar cred că Maiestatea Sa a uitat de întâlnirea pe care a avut-o ieri cu ambasadorul spaniol. De bună seamă, el v-a avertizat că prințesa Maria va fi respinsă.

Henric a sărit din jilț, prea ațâțat ca să stea locului.

— Respinsă?! Așadar știți, doamnă?!

Regina s-a ridicat, așa cum cerea eticheta când soțul ei stătea în picioare.

— Da, a răspuns ea. Cardinalul are dreptate. Ambasadorul a pomenit într-adevăr că există îndoieli cu privire la logodna prințesei Maria. Nu v-am vorbit despre asta fiindcă nu voiam să cred până n-o auzeam chiar de la nepotul meu. Ceea ce nu s-a întâmplat.

— Mă tem că nu există nici o îndoială, s-a amestecat iar cardinalul Wolsey.

Regina a întors spre el o privire calmă, remarcând că Wolsey o expusese voit furiei soțului ei, și încă de două ori.

— Regret că gândiți astfel, a spus ea.

Henric s-a trântit pe jilț, prea turbat de furie ca să vorbească. Regina a rămas în picioare lângă el, iar el n-a invitat-o să se așeze. Dantela care-i împodobește partea de sus a rochiei nu mișcă ușor, în ritmul respirației sale. Abia dacă atinge cu un deget rozariul care-i atârna la brâu. Nu putea fi acuzată de lipsă de demnitate sau de stăpânire.

Henric s-a întors spre ea cu o mânie glacială:

— Știți ce va trebui să facem dacă vrem să profităm de prilejul pe care ni l-a oferit Dumnezeu și pe care nepotul vostru e gata să-l arunce la gunoi?

A clătinat în tăcere din cap.

— Va trebui să strângem niște dări uriașe. Va trebui să îndunăm încă o armată. Va trebui să pregătim încă o expediție

în Franța și va trebui să facem asta singuri, singuri și fără sprijin, fiindcă nepotul vostru, *nepotul vostru*, doamnă, luptă și câștigă una dintre cele mai norocoase victorii de care ar putea să aibă vreodată parte un rege și pe urmă o face praf și pulbere, de parcă victoria ar fi o pietricică pe malul mării!

Regina nu s-a clintit nici măcar la auzul acestor vorbe. Dar răbdarea ei n-a făcut decât să-l ațâțe și mai tare. Henric a sărit iar din jilț și s-a auzit un icnet slab când s-a aruncat asupra ei. Preț de o clipă am crezut că ar putea chiar s-o lovească, dar obrazul i-a fost atins de un deget acuzator, nu de un pumn.

— Nu-i porunciți să-mi fie credincios?

— Ba da, i-a răspuns ea cu dinții pe jumătate încleștați. Îi poruncesc să-și aducă aminte de alianța noastră.

În spatele reginei, cardinalul Wolsey a clătinat din cap a tăgăduire.

— Mințiți! a strigat Henric la ea. Sunteți mai mult prințesă spaniolă decât regină a Angliei!

— Dumnezeu mi-e martor că sunt o englezoaică și o soție credincioasă.

Henric s-a îndepărtat cu o mișcare bruscă, stârnind imediat agitație printre curtenii care s-au retras din calea sa făcând reverențe și plecăciuni. Gentilomii săi s-au înclinat scurt în fața reginei și l-au urmat în retragerea sa impetuoasă, dar el s-a oprit în ușă și i-a strigat reginei:

— Nu voi uita asta! Nici nu voi ierta, nici nu voi uita insulta pe care mi-a adus-o nepotul vostru, după cum nu vă voi ierta purtarea, blestemata de purtare trădătoare!

Cu o mișcare lină și grațioasă s-a plecat să-i facă reverența regală adâncă și a rămas așa, ca o dansatoare, până ce Henric a ieșit, blestemând și trântind ușa. Abia atunci s-a ridicat și s-a uitat în jur gânditoare, la noi toți, cei care fuseserăm martorii umilirii sale și care ne feream acum privirea, ca să nu ne poată solicita serviciile.

În seara următoare, la cină, am văzut privirea regelui zăbovind asupra mea când am intrat cu un aer rezervat în sala cea mare, pe urmele reginei. După cină s-a făcut loc pentru dans, iar el s-a apropiat de mine, trecând pe lângă regină, aproape întors cu spatele la ea, și m-a rugat să dansez cu el.

S-a stârnit o ușoară agitație, fiindcă toată lumea și-a îndreptat atenția spre noi când m-a condus la dans.

— Volta! a strigat Henric peste umăr.

Ceilalți dansatori, care se pregăteau să se așeze pe două rânduri și să danseze cu noi, s-au tras înapoi și au format un cerc, ca să ne privească.

A fost un dans ca nici un altul, un dans al seducției. Henric nu și-a desprins ochii albaștri de pe chipul meu, a dansat în fața mea și a bătut din picior și din palme de parcă ar fi vrut să mă dezbrace chiar acolo, pe loc, în fața întregii curți. Mi-am alungat din minte gândul că regina ne privea. Am ținut capul sus și ochii ațintiți asupra regelui și am dansat în fața lui, legănându-mi șoldurile și răsucind capul. Ne-am oprit față-n față, iar el m-a ridicat în aer și m-a ținut așa; s-au auzit ropote de aplauze. Când m-a lăsat jos cu grijă, simțeam că-mi ard obrajii din cauza unei puternice combinații de rușine, triumf și dorință. Ne-am îndepărtat, călăuziți de bătaia tamburinei, apoi ne-am întors, căci dansul ne-a îndreptat iarăși pașii unul spre altul. M-a aruncat în aer încă o dată, iar de data asta m-a lăsat să alunec ușor în jos, astfel că întregul meu trup era lipit de-al lui. L-am atins cu fiecare centimetru al corpului meu: pieptul său, mijlocul, picioarele. Când ne-am oprit, fețele ne erau atât de apropiate, încât, dacă s-ar fi înclinat, ar fi putut să mă sărute. l-am simțit răsuflarea pe obraz, apoi l-am auzit spunând foarte încet:

— Odaia mea. Vino chiar acum.

S-a culcat cu mine în noaptea aceea și în aproape toate nopțile care au urmat, mânat de o dorință nesățioasă. Ar fi trebuit să fiu fericită. De bună seamă, mama, tata, unchiul, chiar și George erau în culmea încântării că redevenisem prima alegere a regelui și că toți cei de la curte gravitau iarăși în jurul meu. Doamnele din odăile reginei îmi arătau tot atâta respect ca și ei. Ambasadorii străini se înclinau în fața mea la fel de adânc cum ar fi făcut-o dacă aș fi fost prințesă, gentilomii odăii de culcare a regelui scriau sonete despre nărul părului meu și arcuirea buzelor mele, Francis Weston a compus un cântec pentru mine și oriunde mergeam găseam oameni gata să-mi facă un serviciu, să mă ajute, să-mi acorde

atenție și, absolut de fiecare dată, să-mi șoptească la ureche că, dacă i-aș putea vorbi regelui despre un anumit lucru mărunț, mi-ar rămâne profund îndatorați.

Urmând sfatul lui George, refuzam de fiecare dată să-i cer ceva regelui, chiar și pentru mine însămi, așa că se simțea în largul lui cu mine, așa cum nu se mai simțea cu nimeni altcineva. Ne-am încropit un mic paradis domestic ciudat în spatele ușilor închise ale odăii sale personale. Cinam singuri, după ce se servea cina în sala cea mare. Aveam doar tovărășia muzicienilor și, poate, a unul-doi prieteni aleși pe sprânceană. Thomas More îl invita uneori pe Henric sus, pe acoperișul plat, ca să privească stelele și mergeam și eu, uitându-mă la cerul nopții și spunându-mi că aceleași stele străluceau și la Hever, sclipind prin ferestrele înguste ca să lumineze fața adormită a copilei mele.

În mai nu mi-a venit ciclul și nici în iunie. I-am spus lui George, care m-a cuprins cu brațul și m-a strâns tare.

— Am să-i spun tatei, a zis. Și unchiului Howard. Să dea Dumnezeu să fie băiat de data asta!

Voiam să-i dau eu însămi vestea lui Henric, dar ei au decis că e atât de însemnată și atât de plină de posibilități de profit, încât trebuie să vină de la tatăl meu, astfel încât familia Boleyn să poată culege toți laurii pentru fertilitatea mea. Tata a solicitat o audiență particulară, iar regele, crezând că are legătură cu îndelungile negocieri ale lui Wolsey cu Franța, l-a tras în nișa unei ferestre, unde curtenii nu-i puteau auzi, și l-a poftit să vorbească. Tata a rostit o frază scurtă, însoțită de un zâmbet, și l-am văzut pe Henric uitându-se de la el la mine, care stăteam între doamne, apoi i-am auzit chiuitul puternic de încântare. A traversat iute încăperea și era pe cale de-a mă ridica în brațe, dar s-a abținut dintr-odată, de teamă să nu-mi facă rău, și-n schimb mi-a luat mâinile și le-a sărutat.

— Scumpa mea! a exclamat. E cea mai bună veste! Cea mai bună din câte aș putea auzi!

M-am uitat în jur, la fețele roase de curiozitate, apoi iar la fericirea regelui. Am spus cu mare grijă:

— Maiestate, mă bucur foarte mult că vă fac fericit.

— N-ai putea să faci nimic ca să-mi aduci mai multă bucurie, m-a încredințat.

M-a ridicat în picioare și m-a tras deoparte. Toate doamnele au întins gâtul și-n același timp au întors capul, dorind cu disperare să afle ce se petrecea și cu tot atâta disperare să nu dea impresia că trag cu urechea. Tata și George s-au aplecat între rege și curteni și au început să vorbească tare despre vreme și despre cât de curând va porni curtea în procesiunea de vară, acoperind astfel conversația șoptită dintre rege și mine.

Henric m-a făcut să șed pe bancheta de sub fereastră și m-a pus mâna cu blândețe pe corsajul meu.

— Șireturile nu sunt prea strânse?

I-am zâmbit.

— Nu. E încă foarte devreme, Maiestate, nici nu se cunoaște.

— Să dea Dumnezeu să fie băiat de data asta, a zis.

I-am zâmbit cu toată îndrăzneala de Boleyn și i-am spus:

— Sunt sigură că va fi. Adu-ți aminte, cu Catherine n-am apus niciodată asta. Dar acum sunt sigură. Sunt sigură că va fi băiat. Poate îl vom boteza Henry.

În vara aceea, familia mea a primit repede recompensa pentru noua sarcină pe care o purtam. Tata a devenit viconte de Rochford, iar George a devenit sir George Boleyn. Mama a fost ridicată la rangul de vicontesă și i s-a dat dreptul de-a purta violet. Soțul meu a primit noi pământuri pe care să le adauge la proprietățile sale tot mai vaste.

— Cred că trebuie să-ți mulțumesc pentru asta, doamnă, mi-a zis.

Alesese să stea lângă mine la cină și să-mi ofere bucățile de carne cele mai bune. Ridicând privirea spre masa principală, l-am văzut pe Henric privindu-mă și i-am zâmbit.

— Mă bucur să-ți pot fi de folos, am răspuns politicos.

S-a lăsat pe spate în jilț și mi-a zâmbit, dar avea o privire alinsă și niște ochi de bețiv, plini de regret.

— Și uite-așa a trecut încă un an fără să ne întâlnim vreodată și fără să ne vorbim prea des – tu la curte, iar eu în suita regelui. Tu ești o amantă, iar eu – un călugăr.

— Nu știam că ai ales viața de celibat, am spus blând.

A avut politetea să zâmbească.

— Sunt însurat și nu sunt. De unde să-mi capăt moștenitorii pentru noile mele pământuri, dacă nu de la soția mea?

Am încuviințat. Câteva clipe s-a lăsat tăcerea, apoi am spus scurt:

— Da, ai dreptate. Îmi pare rău.

— Dacă faci o fată și interesul lui scade, te vor trimite la mine. Vei fi din nou soția mea, a spus William pe ton de conversație. Cum crezi că ne va merge? Nouă și celor doi mici bastarzi?

L-am fulgerat cu privirea.

— Nu-mi place să te aud vorbind așa.

— Ai grijă, m-a prevenit. Suntem urmăriți.

Pe fața mea s-a ivit imediat un zâmbet social fals.

— Urmăriți de rege? l-am întrebat, atentă să nu mă uie în jur.

— Și de tatăl tău.

Am luat o bucată de pâine și, ciugulind din ea, am întors capul, de parcă n-am fi discutat nimic important.

— Nu-mi place să te-aud vorbind așa despre Catherine a mea, am zis. Îți poartă numele.

— Și asta ar trebui să mă facă s-o iubesc?

— Cred că, dacă ai vedea-o, ai iubi-o, am răspuns luându-i apărarea. E un copil tare frumos. Nu văd cum ai putea să n-o iubești! Trag nădejde să stau cu ea vara asta, la Hever. Va învăța să meargă.

Expresia dură de pe fața lui a dispărut.

— Asta e cea mai mare dorință a ta, Mary? Tu, amanta regelui Angliei? Cea mai mare dorință a ta e să poți trăi într-un mic castel de provincie și să-ți înveți fata să meargă?

Am râs ușor.

— Sunt absurdă, nu-i așa? Dar, da, nu mi-aș dori nimic mai mult decât să fiu cu ea.

A clătinat din cap și a zis cu blândețe:

— Mary, corectează-mă dacă mă înșel. Uneori mă gândesc că m-ai batjocorit și sunt furios pe tine și pe familia asta a ta, care e ca o haită de lupi, și-mi dau seama dintr-odată că tuturor ne merge foarte bine datorită ție. Prosperăm cu toții pe cinste și, în mijlocul tuturor, ca o bucată de pâine moale din care ciugulesc rațele, te afli tu, mâncată de vie de fiecare dintre noi. Poate că ar fi trebuit să te măriți cu un bărbat care să te fi iubit și să te fi păstrat și să-ți fi făcut un copil pe care să-l poți alăpta singură, fără întrerupere.

Imaginea m-a făcut să zâmbesc.

— Nu-ți dorești să te fi măritat cu un astfel de om? Uneori îmi doresc s-o fi făcut. Îmi doresc să te fi măritat cu un bărbat care să te fi iubit și să te fi păstrat, indiferent ce avantaje i-ar fi adus renunțarea la tine în favoarea altuia. Și uneori, când sunt beat și trist, îmi doresc să fi avut curajul să fi fost eu însumi bărbatul acela.

Am lăsat tăcerea să se prelungească până când atenția vecinilor noștri a fost distrasă de altceva. Apoi am spus cu blândețe:

— Ce-a fost, a fost. Totul s-a hotărât cu mult înainte să fii destul de matură ca să gândesc singură. Sunt încredințată, milord, că ai avut dreptate să te conformezi dorinței regelui.

— Îmi voi folosi puterea ca să fac un singur lucru, a spus William. Îl voi îndupleca să te lase să pleci la Hever în vara următoare. Măcar atât pot face pentru tine.

Ridicând privirea, am șoptit:

— M-aș bucura nespus de mult!

Simțeam cum mi se umplu ochii de lacrimi la gândul de-a o revede pe Catherine.

— O, milord, m-aș bucura nespus de mult!

William și-a ținut cuvântul. A vorbit cu tata și cu unchiul și, în cele din urmă, a vorbit cu regele. Și mi s-a îngăduit să petrec toată vara la Hever, ca să pot fi împreună cu Catherine și să mă plimb cu ea prin livezile de meri din Kent.

În lunile de vară, George a venit de două ori în vizită fără să anunțe, apărând în curtea castelului fără pălărie și în cămașă cu mâneci scurte, ceea ce le trezea servitoarelor din casă o dorință și o neliniște frenetice. Anne îl asalta cu întrebări despre ce se petrecea la curte și cine se vedea cu cine, dar el era tăcut și obosit și, de multe ori, în toiul arșiței de la amiază, urca treptele din piatră până la capela micuță de lângă odaia sa, unde reflexele apei din șanțul de dedesubt dansau pe tavanul vâruit, iar el putea să îngenuncheze în tăcere și să se roage ori să viseze după pofta inimii.

Nu și-ar fi putut găsi o soție mai nepotrivită. Jane Parker nu-l însoțea niciodată la Hever — el nu-i dădea voie. Zilele petrecute cu noi nu trebuiau întinate de privirea ei pătrunzătoare, curioasă, de dorința ei nesățioasă de scandal.

— E într-adevăr un monstru, mi-a spus George într-o doară. E întocmai la fel de rea cum mă temeam.

Şedeam în mijlocul grădinii ornamentale din dreptul intrării principale a castelului. În jurul nostru, gardurile vii şi plantele erau tunse şi aranjate ca într-un tablou, fiecare tufă la locul ei, fiecare plantă într-o anumită poziţie. Noi trei eram tolăniţi pe bancheta de piatră din faţa fântânii arteziene ce susură liniştitor, ca ploaia pe acoperiş. George îşi odihnea capul brun în poala mea. M-am lăsat pe spate şi am închis ochii. Din celălalt capăt al banchetei, Anne se uita la noi.

— Cât de rău e?

El a deschis ochii, dar îi era prea lene ca să stea în capul oaselor. A ridicat mâna şi a început să numere pe degeto păcatele nevastei sale.

— Unu: e de o gelozie infernală. Nu pot ieşi pe uşă fără să se uite după mine cum plec şi-şi arată gelozia prin false dispute.

— False? s-a mirat Anne.

— Ştii tu, a zis el încordat, apoi şi-a luat un ton miorlăit şi fals: „Dacă o văd pe doamna aceea că se mai uită o dată la tine, sir George, voi şti ce să cred despre tine! Dacă mai dansezi o dată cu fata aceea, sir George, vă voi spune eu câteva, şi ție, şi ei!“.

— Of! Infernal, a zis Anne.

— Doi, a spus el, continuând lista. E iute de mână. Dacă am în buzunar un şiling căruia crede că nu-i voi simţi lipsa, dispăre. Dacă vede vreun flecuşteţ strălucitor pe undeva, îl înşfacă precum o coţofană.

Anne era încântată.

— Serios? Odată am pierdut o panglică aurie. Întotdeauna m-am gândit că ea a luat-o.

— Trei, a continuat el. Şi cel mai rău dintre toate: mă aleargă în jurul patului ca o căţea în călduri.

Am pufnit în râs, surprinsă.

— George!

— Zău că da, a întărit el. Mă sperie de moarte!

— Pe tine? a întrebat Anne cu dispreţ. Aş fi crezut că te vei bucura.

George s-a ridicat în capul oaselor şi a clătinat din cap, spunând cu sinceritate:

— Nu e chiar așa. Dacă ar fi pasională, nu m-ar deranja, cu condiția să-și țină pasiunea între patru pereți și să nu mă lăcească de răs. Dar nu e așa. Îi place...

S-a întrerupt.

— O, spune, te rog! l-am implorat.

Anne m-a redus la tăcere cu o înfruntare scurtă.

— Ssst! E important. Ce-i place, George?

— Nu e vorba de dorință carnală, a zis el, deloc în largul lui. Cu asta mă pot descurca. Și nu e nici varietatea — îmi place și mie un strop de nebunie. Dar e ca și cum ea ar vrea să-mi capete un fel de putere asupra mea. Acum câteva seri m-a întrebat dacă vreau să-mi aducă o servitoare. S-a oferit să-mi aducă o fată și, mai rău, voia să privească.

— Îi place să privească? a întrebat Anne.

George a clătinat din cap.

— Nu, cred că-i place să facă aranjamente. Cred că-i place să asculte pe la uși, să se uite pe gaura cheii. Cred că-i place să facă lucrurile să se întâmple și să-i privească pe ceilalți în treabă. Iar când am refuzat...

S-a oprit brusc.

— Ce ți-a oferit atunci?

George a roșit.

— S-a oferit să-mi aducă un băiat.

Eu am izbucnit într-un râs scandalizat, dar Anne n-a râs deloc, ci l-a întrebat încet:

— George, de ce ți-ar oferi așa ceva?

El și-a ferit privirea și a spus scurt:

— E un cântăreț la curte. Un flăcău dulce, frumos ca o fecioară, dar cu vorba spirituală a unui bărbat. Eu n-am spus nimic, nici n-am făcut nimic. Dar ea m-a văzut o dată împreună cu el, râzând și dându-i o palmă peste umăr — și crede că totul e dorință carnală.

— Țasta e al doilea flăcău al cărui nume a fost pus în legătură cu al tău, a remarcat Anne. N-a fost și un paj? Trimis acasă vara trecută?

— Țala a fost un nimic, a spus George.

— Dar Țasta de-acum?

— Tot un nimic.

— Un nimic primejdios, a zis Anne. O pereche periculoasă de nimicuri. Alergatul după femei e una, dar pentru așa ceva ai putea fi spânzurat.

Am tăcut câteva clipe – un mic grup întunecat sub bolta albastră a cerului din miez de vară. George a clătinat din cap și a repetat :

— E un nimic. Și e doar treaba mea. Mi-e greață de femei, de dorința nesățioasă și de vorbăria neîntreruptă a femeilor. Știi, toate sonetele, flirturile și promisiunile goale. Iar un băiat e atât de curat și de pur...

A întors capul.

— E un capriciu. Nu-i voi da importanță.

Anne l-a privit cu ochii îngustați, cu un aer calculat.

— E un păcat capital. Ai face bine să renunți la capriciul ăsta.

El o privi în ochi.

— Știu, domniță Deșteptăciune.

— Și cu Francis Weston cum e? l-am întrebat eu.

— Ce-i cu el? mi-a întors-o George.

— Sunteți mereu împreună.

A clătinat supărat din cap.

— Suntem mereu în slujba regelui, m-a corectat. Suntem într-o veșnică așteptare a regelui. Și nu e nimic altceva de făcut, decât să flirtezi cu fetele de la curte și să vorbești cu ele despre scandaluri. Nu-i de mirare că-s sătul până peste cap! Viața pe care o duc mă face să mă simt obosit până-n suflet de deșertăciunea femeilor.

Toamna anului 1525

În toamnă, după întoarcerea mea la curte, s-a ținut un sfat de familie. Am remarcat amuzată că de data asta mi se dăduse unul dintre jilțurile mari, sculptate, cu brațe și cu o pernă de catifea.

Au hotărât că Anne se putea întoarce la curte în primăvară.

— Și-a învățat lecția, a zis tata cu un aer de judecător. Și cum steaua lui Mary urcă atât de sus, ar trebui ca Anne să nu aștepte la curte. Ar trebui să fie măritată.

Unchiul a încuviințat și apoi au trecut la alt subiect mai important: ce-o fi în mintea regelui, din moment ce același aranjament care-l înnobilase pe tata îl făcuse și pe băiatul lui Bessie Blount duce. Henry Fitzroy, un băiețel de numai șase ani, era duce de Richmond și Surrey, conte de Nottingham și mare lord amiral al Angliei.

— E absurd! a spus sec unchiul. Dar asta arată cum îi funcționează mintea. Va face din Fitzroy următorul moștenitor.

S-a oprit și s-a uitat de jur împrejurul mesei, la toți patru: mama și tata, George și cu mine.

— Asta ne spune că e de-a dreptul disperat. Pesemne că nu gândește la o nouă căsătorie. Acesta rămâne modul cel mai sigur și mai rapid de-a căpăta un moștenitor.

— Dar dacă Wolsey mijlocește o nouă căsătorie, nu va inclina niciodată în favoarea noastră, a observat tata. De ce-ar face-o? Nu ne e prieten. Va căuta o prințesă franceză sau portugheză.

— Și dacă ea naște un băiat? l-a întrebat unchiul, făcând semn spre mine. După ce regina a fost dată la o parte? E o fată de familie bună, la fel de bună ca și mama lui Henric. A rămas grea cu el pentru a doua oară. Sunt toate șansele

să-i poarte fiul. Dacă se însoară cu ea, are moștenitor. Po dată. O soluție completă.

S-a lăsat tăcerea. I-am privit și i-am văzut pe toți încu viințând. Am spus simplu :

— Dar regina nu va pleca.

Eu eram de fiecare dată cea care le amintea acest fapt.

— Dacă regele nu mai are nevoie de nepotul ei, nu mai are nevoie nici de ea, a zis cu brutalitate unchiul. Tratatul de la More, cu care s-a ostenit Wolsey atât de mult, ne-a deschis poarta. Pacea cu Franța înseamnă sfârșitul alianței cu Spania, sfârșitul reginei. Indiferent dacă îi convine sau nu, acum e doar o soție nedorită.

A lăsat tăcerea să se prelungească. Ceea ce discutam acum însemna pur și simplu trădare, dar unchiul nu se temea de nimic. M-a privit în față și am simțit greutatea voinței lui cu pe un deget care-mi apăsa fruntea.

— Sfârșitul alianței cu Spania e sfârșitul reginei, a repetat. Regina va pleca, fie că-i place, fie că nu. Iar tu îi vei lua locul, fie că-ți place, fie că nu.

Mi-am adunat curajul, m-am ridicat și m-am retras în spatele jilțului pe care stătusem, ca să mă pot sprijini de speteaza masivă din lemn sculptat.

— Nu, am spus cu o voce hotărâtă și puternică. Nu, unchiule, îmi pare rău, dar nu pot să fac asta.

Am privit de-a lungul mesei lungi, din lemn de culoare închisă și i-am întâlnit privirea tăioasă ca ghearele unui șoim și ochii negri cărora nu le scăpa nimic.

— O iubesc pe regină. E o mare doamnă și n-o pot trăda. Nu pot să-i iau locul. Nu pot s-o înlătur pe regina Angliei și să-i iau locul. Asta înseamnă răsturnarea ordinii lucrurilor. Nu îndrăznesc s-o fac. Nu pot s-o fac.

Mi-a aruncat un zâmbet răutăcios.

— Construim o nouă ordine, a spus. O nouă lume. Se vorbește despre a pune capăt autorității Papei; harta Franței și a Spaniei este redesenată. Totul se schimbă, iar noi suntem chiar în fruntea schimbării.

— Și dacă refuz? am întrebat cu un fir de glas.

Mi-a aruncat cel mai cinic zâmbet, însă ochii i-au rămas la fel de reci ca doi cărbuni uzi. A spus simplu :

— N-ai s-o faci. Lumea nu s-a schimbat încă chiar atât de mult. Tot bărbații fac legea.

Primăvara anului 1526

lui Anne i s-a dat voie în sfârșit să se întoarcă la curte și a lăsat asupra sa îndatoririle mele ca doamnă de companie a reginei, căci eu eram tot mai obosită. De astă dată aveam o durcină grea – moașele jurau că asta se-ntâmpla fiindcă purtam în pântec un băiat mare și puternic, care-mi secătua puterile. Mi simțeam fără doar și poate greutatea când mă plimbam prin Greenwich, tânjind mereu după patul meu.

Când mă întindeam în pat, greutatea pruncului îmi apăsa apărtele, așa că tălpile și degetele de la picioare mă dureau îngrozitor, făcându-mă să țin fără veste în toiul nopții; Anne mă trezea și, năucă, se ducea la capătul patului, ca să-mi maseze degetele.

— Pentru numele lui Dumnezeu, culcă-te! mi-a strigat mâniașă. De ce te foiești așa tot timpul?

— Pentru că nu reușesc să găsesc o poziție comodă! m-am răstăit la rândul meu. Iar dacă ți-ar păsa mai mult de mine și mai puțin de tine, mi-ai aduce o pernă în plus, s-o pun la capete, și ceva de băut, în loc să zaci acolo ca o beșniță grasă!

Anne a chicotit, s-a ridicat în capul oaselor și s-a întors să mă privească. Odaia de culcare era luminată de tăciunii din cămin.

— Chiar ți-e rău sau faci tevatură din nimic?

— Chiar mi-e rău. Serios, Anne, mă dor toate oasele!

Cu un oftat, s-a dat jos din pat, s-a dus cu lumânarea la lămpăricul din sobă și a aprins-o. Apoi a apropiat-o de fața mea, ca să mă poată vedea, și a zis veselă:

— Ești albă ca o fantomă! Pari destul de bătrână ca să-mi fii mamă.

— Am dureri, am spus calm.

— Vrei niște bere caldă?

— Da, te rog.

— Și încă o pernă?

— Da, te rog.

— Și să te ușurezi, ca de-obicei?

— Da, te rog. Anne, dacă ai fi purtat vreodată în pântec un copil, ai fi știut ce simt. Îți jur, nu-i deloc o treabă ușoară!

— Văd că nu e. Nu trebuie decât să mă uit la tine ca să-mi dau seama că te simți ca o femeie de nouăzeci de ani. Dumnezeu știe cum îl vom păstra pe rege dacă lucrurile vor continua așa!

— Nu trebuie să fac nimic, am spus enervată. În ultima vreme se uită doar la burta mea.

Anne a scormonit focul cu vâtraiul și a pus berea lângă cămin, împreună cu două căni.

— Se culcă cu tine? a întrebat ea cu interes. După cină, când mergi în odaia lui?

— Nici măcar o dată în ultima lună. Moașa a spus că n-ar trebui.

— Bun sfat pentru amanta regelui, a mormăit Anne supărată, aplecându-se asupra focului. Mă întreb cine a plătit-o ca să-ți spună asta. Ești așa de neghioabă că ai ascultat-o!

A scos vâtraiul încins din jar și l-a băgat în urciorul cu bere, făcându-l să sâsâie și să fâsâie.

— Ce i-ai spus regelui?

— Că mai presus de orice contează copilul.

Anne a clătinat din cap și a turnat berea.

— Noi contăm mai presus de orice, mi-a amintit. Și nici o femeie din lume n-a ținut un bărbat lângă ea făcându-i copii. Trebuie să le faci pe amândouă, Mary! Nu poți înceta să-i oferi plăcere doar pentru că-i porți copilul.

— Nu pot să le fac pe toate, am replicat pe ton plângăreț. Mi-a întins cana și am luat o înghițitură.

— Anne, tot ce vreau cu adevărat e să mă odihnesc și să las pruncul ăsta să prindă puteri în pântecul meu. Am fost la o curte sau la alta încă de la patru ani. M-am săturat de dans, m-am săturat de ospețe, m-am săturat să urmăresc turniro și dansuri cu măști și să fiu uimită când se vedește că bărbatul care arată exact ca regele deghezizat este într-adevăr regele deghezizat. Dacă aș putea, m-aș întoarce la Hever chiar mâine.

Anne s-a suit din nou lângă mine în pat, cu cana în mână, și a spus sec:

— Acum ai toate mizele pentru care să joci. Dacă regina ți-a dată la o parte, cine știe cât de sus ai putea urca. Ai ajuns până aici, trebuie să mergi mai departe.

Am tăcut câteva clipe, privind-o pe deasupra câinii, apoi am zis încetișor:

— Crede-mă. Nu mă trage inima.

Privindu-mă în ochi, Anne a spus sincer:

— Se poate. Dar nu ești liberă să alegi.

Luna era geroasă și asta înrăutățea lucrurile în ce mă privea. Cocoloșită între patru pereți, fără vreun subiect de gândire în afara fiecărei noi dureri stranie pe care o simțeam în fiecare zi, am început să mă tem de naștere. Primul prunc îl purta-mam cu o ignoranță fericită, dar acum știam că mă așteaptă luna de întuneric și izolare, iar după aceea, durerea nesfârșită, moașele care amenințau să tragă pruncul afară din mine în timp ce eu, agățată de cearșafurile legate de stâlpii patului, țipam de groază și durere.

— Zâmbește, se răstema la mine Anne când regele venea în odăile mele.

Doamnele din jurul meu se agitau și luau care o lăută, care o tamburină, iar eu încercam să zâmbesc, dar durerea murdă din spinare și nevoia permanentă de-a folosi oala de noapte îmi făcea zâmbetul să pălească și mă încovoiam pe tuburet.

— Zâmbește! îmi spunea Anne printre dinți. Și îndreaptă-ți umerii, putoare leneșă!

Henric s-a uitat la noi două.

— Lady Carey, pari obosită.

Anne i-a zâmbit cuceritor.

— Poartă o povară grea. Și cine ar putea ști asta mai bine decât Maiestatea Voastră?

El a părut puțin surprins.

— Poate că da. Ești directă, doamnă!

Anne nici n-a clipit.

— Cred că orice femeie ar trebui să meargă direct spre Maiestatea Voastră, a zis ea cu niște ochi scânteietori. Asta ducă n-ar avea un motiv să se îndepărteze în grabă.

El era intrigat.

— Și dumneata, domnișoară Anne, te-ai îndepărta în grabă?

— Niciodată prea repede, a spus ea iute.

Henric a râs tare, iar doamnele, printre care și Jane Parker, s-au uitat spre noi să vadă ce îi spusese de-l făcusem să râdă. El m-a bătut ușurel pe genunchi.

— Mă bucur că am adus-o pe sora ta înapoi la curte. Ne va înveseli.

— Foarte tare, am răspuns cât de dulce am putut.

Nu i-am spus nimic lui Anne până n-am rămas singure și ea s-a apucat să mă dezbrace pentru culcare. Mi-a desfăcut șireturile strânse ale corsajului și eliberarea burții mele umflate m-a făcut să oftez de ușurare. M-am scărpinat, remarcând dungile roșii lăsate de unghii, și mi-am îndreptat spatele, încercând să mai ușurez durerea surdă ce mă chinuia tot timpul.

— Ce-ți închipui că faci cu regele? am întrebat-o acru. Te îndepărtezi în grabă, nu?

— Deschide ochii, mi-a răspuns cu asprime.

M-a ajutat să-mi scot fusta și să-mi pun cămașa de noapte. Servitoarea mea cea nouă a turnat apă într-un lighean și, sub privirea severă a lui Anne, m-am spălat cu apa răcoroasă cât de amănunțit mă simțeam în stare.

— Și tălpile! mi-a poruncit Anne.

— Nu pot nici măcar să-mi văd tălpile, darămite să mi le spăl!

Anne a făcut semn ca ligheanul să fie pus pe podea, așa încât să pot ședea pe taburet în timp ce slujnica îmi spăla picioarele.

— Fac ce mi se cere, a spus Anne cu răceală. Credeam că vei înțelege imediat.

Am închis ochii, bucurându-mă de senzația de a-mi fi săpunite tălpile murdare. Apoi am sesizat nota de avertisment din glasul ei.

— Ce-ți cere cine?

— Unchiul nostru. Tatăl nostru.

— Și ce anume îți cer să faci?

— Să-l fac pe rege să se gândească tot timpul la tine și să-ți acorde atenție. Să i te scot tot timpul în cale.

Am încuviințat.

— Păi da, desigur.

— Și dacă nu reușesc, să flirtez eu însămi cu el.

Mi-am îndreptat ceva mai mult spinarea și am devenit mai atentă.

— Unchiul ți-a spus să flirtezi cu regele?

Anne a încuviințat.

— Când ți-a spus asta? Unde?

— A venit la Hever.

— A bătut drumul până la Hever în toiul iernii ca să-ți spună să flirtezi cu regele?

A încuviințat din nou, fără să zâmbească.

— Dumnezeuule mare, nu știa că o vei face oricum? Că pentru tine flirtul e la fel de natural ca respiratul?

Anne a râs fără voia ei.

— Evident că nu. A venit să-mi spună că principala noastră sarcină, a ta și a mea, e să ne asigurăm că, indiferent unde ne duce regele să-și caute diversii în timpul izolării tale și după naștere, nu va fi sub jupoanele unei fete Seymour.

— Și eu cum să împiedic asta? Voi petrece jumătate din timpul asta în camera de naștere!

— Întocmai. Eu trebuie s-o împiedic în locul tău.

După câteva clipe de gândire, am ajuns din nou la teama mea din copilărie.

— Și dacă ajunge să te placă pe tine mai mult?

Zâmbetul lui Anne era la fel de dulce ca otrava.

— Ce importanță are? Atâta vreme cât e o Boleyn?

— Asta crede unchiul Howard? Nu-i pasă deloc de mine, zicând pe patul de naștere, în timp ce sora mea e trimisă să flirteze cu tatăl copilului meu?

Anne a încuviințat din cap.

— Întocmai. Nu-i pasă de tine câtuși de puțin.

— N-am vrut să te întorci la curte ca să-mi fii rivală, am spus bosumflată.

— M-am născut ca să-ți fiu rivală, mi-a răspuns ea cu simplitate. Și tu, mie. Suntem surori, nu-i așa?

Făcea lucrul asta minunat, cu un farmec atât de delicat, că nimeni nu-și dădea seama ce se petrece. Juca partide de cărți cu regele și se pricepea atât de bine, încât pierdea mereu doar la câteva puncte diferență. Cânta melodiile compuse de

el și le prefera celor compuse de oricine altcineva. Îi încurajau pe sir Thomas Wyatt și pe alți șase curteni să-și petreacă timpul în preajma ei, așa încât regele s-a obișnuit să o considere cea mai atrăgătoare tânără de la curte. Oriunde mergea, Anne era urmată de un freamăt neîntrerupt de râsete, pălăvrăgeală și muzică, iar terenul ei era o curte dornică de distracție. În zilele lungi de iarnă, toți curtenii aveau datoria absolută de a-l distra pe rege, dar Anne era curteana fără pereche. Doar ea reușea să o scoată la capăt în fiecare zi, din zori și până-n seară, fascinând, fermecând, provocând și, în același timp, dând mereu impresia că e doar ea însăși și nimic mai mult.

Henric stătea cu mine sau cu Anne. Spunea că e un ghimpe între doi trandafiri, un mac între doi știuleți de porumb copt. Își odihnea mâna pe spatele meu în timp ce o privea cum dansează. Urmărea partitura pe care o țineam pe pântecul tot mai mare când ea cânta o melodie nouă pentru el. Mă sprijineam când jucam cărți având-o pe ea drept adversară. O priveam cum alege cele mai bune bucăți de carne de pe propria farfurie și le pune pe a mea. Anne se purta ca o soră apropiată, erudită, tandră, n-ar fi putut fi mai dulce sau mai atentă cu mine.

— Ești cea mai josnică creatură! i-am spus într-o seară în timp ce se pieptăna în fața oglinzii, împletindu-și apoi părul într-o frânghie neagră și groasă.

— Știu, a zis ea mulțumită, privindu-și imaginea reflectată.

S-a auzit un ciocănit și George a băgat capul pe ușă.

— Pot să intru?

— Intră, a răspuns Anne. Și închide ușa, pe coridorul ălu parcă bate vijelia.

Ascultător, George a închis ușa și a fluturat prin fața noastră o carafă cu vin.

— Bea careva un poc al de vin cu mine? Milady Roditoarea? Milady Primăvara?

— Credeam că ai plecat în cartierul bordelurilor împreună cu sir Thomas, a zis Anne. Spunea că-n seara asta are să petreacă pe cinste.

— M-a reținut regele, a spus George. Voia să mă întrebe ceva despre tine.

— Despre mine? s-a mirat Anne, devenind dintr-odată foarte atentă.

— Voia să afle cum ai răspunde unei invitații.

„Fără să-mi dau seama, desfăcusem degetele ca pe niște gheare pe cearșaful din mătase roșie.

· Ce fel de invitație?

· În patul lui.

· Și ce i-ai spus? l-a descusut Anne.

· Ce mi s-a cerut. Că ești fecioară, floarea familiei. Înainte de nuntă nu dormi în alt pat decât al tău. Indiferent cine întreabă.

· Și el ce-a spus?

„Oh.“

· Asta a fost tot? am stăruit pe lângă George. A spus doar „Oh“?

· Da, a răspuns el simplu. Și s-a luat după barca lui sir Thomas în josul apei, ca să meargă la curve. Cred că l-ai pus pe jar, Anne.

Ea și-a ridicat mult cămașa de noapte și s-a suit în pat. George i-a privit tălpile goale cu un aer de cunoscător.

· Foarte frumos!

· Așa cred și eu, a spus ea cu satisfacție.

M-am retras în odaia de naștere la jumătatea lui ianuarie. Nu simțeam nevoia să știu ce se petrecea în timp ce stăteam încuiată în întuneric și tăcere. Am auzit că a avut loc un turnir și că Henric a purtat sub haină un semn de afecțiune pe care nu i-l dădusem eu. Și-a scris pe scut mottoul „Declară, eu nu îndrăznesc!“, care a nedumerit jumătate din curte, crezând că era un compliment la adresa mea, dar unul ciudat, nepotrivit, din moment ce eu nu văzusem nici turnirul, nici mottoul, încuiată cum eram în tăcerea plină de umbre a odăii de naștere, fără curteni, fără muzicieni, doar cu chicotelile unor doamne bătrâne care beau bere și-și așteptau sorocul – de fapt, sorocul meu.

Mai erau și alții care credeau că steaua mea era pe cale să se înalțe foarte sus – „Declară, eu nu îndrăznesc!“ li se părea un semnal adresat curții că s-ar putea să declare un fiu și moștenitor. Doar foarte puțini s-au gândit să se uite de la rege, care lupta în turnir cu promisiunea aceea ambiguă pe scut, la sora mea, așezată alături de regină, cu ochii negri ațintiți asupra călăreților și cu cel mai vag surâs pe buze, cu mai vagă intenție conștientă în mișcarea capului.

În seara aceea Anne m-a vizitat și s-a plâns de aerul închis și de întunecimea încăperii.

— Știu, am zis scurt. Se spune că așa trebuie să fie.

— Nu văd de ce suporti!

— Gândește-te puțin. Dacă aș stărui să fie trase perdelele și să fie deschise ferestrele și apoi aș pierde copilul sau l-aș naște mort, ce crezi că mi-ar spune mama? Furia regelui ar fi blândă în comparație cu a ei.

Anne a încuviințat din cap.

— Nu-ți poți îngădui să faci absolut nici o greșală.

— Nu. Să fii iubita regelui nu înseamnă doar plăcere.

— Mă vrea. E pe punctul de-a mi-o spune chiar el.

— Dacă voi naște un băiat, va trebui să te retragi, am prevenit-o.

— Știu. Dar dacă va fi fată, ei mi-ar putea cere să continui. M-am rezemat de perne, prea obosită ca să mă cert.

— Continuă sau retrage-te, nu-mi pasă.

Mi-a privit pântecul imens și rotund cu mare curiozitate, dar fără pic de compasiune.

— Ești vulgară! Ar fi trebuit să boteze cu numele tău un șlep, nu o navă de război.

I-am privit chipul luminos și plin de viață și boneta perfectă care-i ținea părul strâns, punându-i în valoare tenul neted.

— Când au să lanseze șerpi, vei avea unul care să-ți poarte numele, i-am promis. Du-te de-aici, Anne! Sunt prea obosită ca să mă cert cu tine.

S-a ridicat pe dată și s-a îndreptat spre ușă, dar m-a prevenit:

— Dacă o să mă dorească pe mine și nu pe tine, va trebui să mă ajuți, așa cum te-am ajutat și eu.

Am închis ochii.

— Dacă o să te dorească pe tine, cu voia lui Dumnezeu, o să-mi iau pruncul și o să plec la Hever, iar tu vei putea să-l ai pe rege, curtea și nesfârșitele zile de invidie, răutate și bârfă, cu binecuvântarea mea. Dar nu cred că e bărbatul care să aducă prea multă bucurie femeii lui.

— O, nu voi fi femeia lui, a spus cu dispreț. Doar nu crezi că voi fi o târfă, ca tine!

— N-o să se însoare cu tine niciodată, i-am prezis. Și, chiar dacă o va face, ar trebui să te gândești de două ori.

Uită-te bine la regină înainte să ți-ți jilțul ei. Uită-te la
aforința de pe chipul acelei femei și întreabă-te dacă mări-
tăul cu soțul ei are șanse să-ți aducă bucurie.

Anne s-a oprit o clipă înainte să deschidă ușa.

- Nu te măriți cu regele pentru bucurie, a zis.

În februarie am mai avut un vizitator. Soțul meu, William
Carey, a venit să mă vadă într-o dimineață devreme, în timp
ce dejunam - pâine, șuncă și bere.

- N-am vrut să te deranjez de la masă, a spus politicos,
rămânând la ușă.

L-am făcut semn slujnicei.

- Ia asta de-aici!

Mă simțeam în dezavantaj fiind atât de grasă și de greoaie,
în comparație cu silueta lui frumoasă și suplă.

- Am venit să-ți aduc urări de bine din partea regelui.
M-a rugat să-ți spun că mi-a mai acordat niște dregătorii.
Doamnă, îți sunt îndatorat încă o dată.

- Mă bucur.

- Deduc din această generozitate că pruncul îmi va purta
numele.

M-am răsucit în pat, cam cu stângăcie.

- Nu mi-a spus ce vrea. Dar credeam...

- Încă un Carey. Ce mai familie facem!

- Da.

Mi-a luat mâna și mi-a sărutat-o, de parcă s-ar fi căit brusc
pentru că m-a tachinat.

- Ești palidă și pari foarte obosită. De data asta nu e așa
de ușor, nu?

Bunătatea lui neașteptată mi-a adus lacrimi în ochi.

- Nu. De data asta nu e așa de ușor.

- Doar nu te temi!

Am pus mâna pe pântecul meu umflat.

- Puțin.

- Vei avea cele mai bune moașe din regat, mi-a amintit el.

Am încuviințat. N-avea nici un rost să-i spun că mai fuse-
m îngrijită de moașe, iar ele petrecuseră trei nopți în jurul
patului meu, istorisind cele mai îngrozitoare povești despre
prunci morți din câte a trebuit să asculte vreodată o femeie.

William s-a îndreptat spre ușă.

— Îi voi spune Maiestății Sale că ești slabă și veselă.

Am zâmbit stins.

— Te rog, și transmite-i plecăciunea mea supusă.

— E foarte atras de sora ta, a remarcat William.

— E o femeie foarte atrăgătoare.

— Nu te temi că ți-ar putea lua locul?

Am arătat cu mâna spre odaia întunecoasă, spre perdelele grele din jurul patului, spre focul care duduia și spre trupul meu diform.

— Pentru numele lui Dumnezeu, bărbate, orice femeie din lume poate să-mi ia locul cu binecuvântarea mea, dacă o faci în dimineața asta!

A râs, și-a scos pălăria, înclinându-se în fața mea, și a ieșit. Am rămas întinsă în pat în tăcere o vreme, privind cum se mișcă alene perdelele baldachinului în aerul aproape neclintit. Era februarie și copilul meu trebuia să se nască abia la jumătatea lunii. Mi se părea o viață de om.

Slavă Domnului, a venit pe lume mai devreme. Și slavă Domnului, era băiat. Băiețelul meu s-a născut în a patra zi a lunii februarie. Un băiat: fiul sănătos și recunoscut al regelui. Familia Boleyn avea toate atuurile cu care să joace.

Vara anului 1526

Însă nu putea să joace un singur atu – pe mine.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce-i cu tine? m-a întrebat mama. Au trecut trei luni de la naștere și ești atât de albă, de s-ar zice că te-ai îmbolnăvit de ciumă. Ești suferindă?

— Nu mă opresc din sângerat.

Am privit-o, căutând puțină compasiune, dar chipul ei era încremenit și trăda nerăbdare.

— Mă tem că am să sângerez până am să mor.

— Ce spun moașele?

— Spun că se va opri cu timpul.

A țâțâit din buze.

— Ești așa de grasă! s-a plâns. Și așa de... ești așa de ștearsă, Mary!

Am ridicat ochii spre ea și am simțit că mi se umplu de lacrimi. Am spus cu umilință:

— Știu. Mă simt ștearsă.

Mama a încercat să mă încurajeze, dar simțeam că n-are răbdare cu mine.

— I-ai dăruit regelui un fiu. Orice femeie din lume și-ar du mâna dreaptă ca să poată face ce-ai făcut tu. Orice femeie din lume s-ar scula din pat și ar fi alături de el, râzând la glumele lui, cântându-i cântecele și călărind împreună cu el.

— Unde-i băiatul meu? am întrebat sec.

A ezitat o clipă, nedumerită.

— Știi unde. La Windsor.

— Știi de când nu l-am mai văzut?

— Nu.

— De două luni. Când m-am întors de la binecuvântarea în biserică dispăruse.

Chipul ei era lipsit de orice expresie.

— Dar firește că a fost luat de-aici! Firește că am luat măsuri ca să fie îngrijit.

— De alte femei!

— Ce contează?

Mama pur și simplu nu înțelegea.

— E îngrijit și a fost botezat Henry, după rege. Are totul în față!

Nu-și putea stăpâni triumful din voce.

— Dar mi-e dor de el!

Preț de câteva clipe am avut sentimentul că vorbesc în altă limbă, ceva de neînțeles: rusă sau arabă.

— De ce?

— Mi-e dor de el și mi-e dor de Catherine.

— Și de asta ești așa de ștearsă?

— Nu sunt ștearsă, am răspuns sec. Sunt tristă. Atât de tristă, că nu-mi vine să fac nimic, decât să zac în pat, să-mi îngrop fața în perne și să plâng până nu mai pot.

— Pentru că ți-e dor de copilul tău?

Mama avea nevoie de o confirmare – ideea era foarte ciudată pentru ea.

— Nu ți-a fost niciodată dor de mine? am strigat. Sau, dacă nu de mine, de Anne? Am fost luate de lângă tine și trimise în Franța când eram practic în fașă. Nu ți-a fost dor de noi atunci? Altcineva ne-a învățat să citim și să scriem, altcineva ne-a luat în brațe când am căzut, altcineva ne-a învățat să călărim pe ponei. Nu te-ai gândit niciodată că ți-ar fi plăcut să-ți vezi copiii?

— Nu, mi-a răspuns simplu. N-aș fi putut găsi un loc mai bun pentru voi decât curtea regală a Franței. Aș fi fost o mamă rea dacă v-aș fi ținut acasă.

M-am întors cu spatele. Îmi simțeam lacrimile prelingându-se pe obraji.

— Dacă ți-ai putea vedea pruncul, ai fi iarăși fericită?

— Da! am spus cu respirația tăiată. O, da, mamă, da! Aș fi fericită dacă aș putea să-l revăd. Și pe Catherine.

— Ei bine, îi voi spune unchiului tău, a zis fără chef. Dar trebuie să fii cu adevărat fericită, să zâmbești, să râzi, să dansezi fără nici o grijă, să fii plăcută privirii. Trebuie să-l recâștigi pe rege.

— O, s-a îndepărtat atât de mult? am întrebat tăios.

N-a părut rușinată nici măcar o clipă.

— Slavă Domnului că Anne îl ține prins în plasa ei! Îl lovește pe degete ca pe cățelul reginei. Îl manevrează cum vrea.

— Și-atunci de ce n-o folosiți pe ea? am întrebat-o malițios.
De ce vă mai osteniți cu mine?

Iuțeala cu care mi-a răspuns m-a încredințat că lucrul asta fusese deja hotărât la un sfat al familiei.

— Pentru că tu l-ai născut pe fiul regelui, mi-a zis simplu. Bastardul lui Bessie Blount a fost făcut duce de Richmond, micul nostru Henry are pretenții la fel de întemeiate. E floare la ureche să se anuleze căsătoria ta cu Carey și aproape la fel de simplu să se anuleze căsătoria lui cu regina. Încercăm nu-l facem să te ia de nevastă. Anne a fost momeala noastră cât timp te-ai aflat pe patul de naștere. Dar speranța noastră stă în tine.

A tăcut câteva clipe, de parcă s-ar fi așteptat să fiu foarte bucuroasă. Văzând că nu spun nimic, a vorbit din nou, ceva mai dur.

— Așa că scoală-te îndată și pune slujnica să-ți perie părul și să-ți strângă bine șireturile.

— Pot să vin la cină, căci nu sunt bolnavă, am spus posomorâtă. Mi se spune că sângerarea nu are importanță și poate așa și e. Pot să stau lângă rege, să râd la glumele lui și să-l rog să ne cante. Dar, mamă, nu pot să fiu veselă în adâncul inimii. Mă înțelegi cât de cât? Nu mă mai pot convinge să fiu veselă. Mi-am pierdut bucuria. Mi-am pierdut bucuria. Și nimeni în afară de mine nu bănuiește măcar ce simt și cât de îngrozitor e.

M-a ținut cu o privire dură, hotărâtă și mi-a poruncit:

— Zâmbește!

Mi-am arcuit buzele într-un zâmbet, simțind că mi se umplu ochii de lacrimi.

— Destul de bine. Continuă să zâmbești și voi aranja lucrurile în așa fel încât să-ți vezi copiii.

După cină unchiul a venit în odaia mea. S-a uitat în jur cu oarecare plăcere – vedea pentru prima oară cât de luxoasă era încăperea pe care o ocupam de când ieșisem din odaia de naștere. Acum aveam o odaie personală la fel de mare ca a

reginei și patru doamne de companie. Mai aveam două servitoare personale care să mă slujească și un paj. Regele îmi promisese că voi avea muzicianul meu. Dincolo de odaia personală se afla odaia de dormit, pe care o împărțeam cu Anne, și o cămăruță unde puteam să citesc și să fiu singură. În cele mai multe zile mă retrăgeam acolo, închideam bine ușa și plângeam fără să mă vadă nimeni.

— Te-a aranjat foarte bine.

— Da, unchiule Howard, am spus politicos.

— Mama ta spune că tânjești după copii.

Mi-am mușcat buzele, străduindu-mă să-mi înăbuș lacrimile.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce faci mutra asta?

— Nu e nimic, am șoptit.

— Atunci zâmbește.

Mi-am luat aceeași față de gargui care-o mulțumise po-mama. M-a ținut cu privirea la fel de nepoliticos și a încuviințat din cap.

— Bine. Doar nu crezi că poți să stai degeaba și să trăiești în răsfaț doar pentru că i-ai născut un băiat? Copilul nu ne ajută cu nimic decât dacă faci pasul următor.

— Nu pot să-l fac să mă ia de nevastă, am spus încet. E încă soțul reginei.

A pocnit din degete.

— Pentru numele lui Dumnezeu, femeie, chiar nu știi nimic? Lucrul ăsta n-a contat niciodată mai puțin. Acum o la un pas de război cu nepotul ei. Aproape că s-a aliat cu Franța, cu Papa și cu Veneția împotriva regelui spaniol. Ești într-atât de nepăsătoare, încât nu știi nici măcar asta?

Am scuturat din cap.

— Ar trebui să te îngrijești să știi lucrurile astea, mi-ai zis cu asprime. Anne știe totul. Noua alianță va lupta împotriva lui Carol al Spaniei, iar dacă vor începe să câștige, Henric li se va alătura. Regina e mătușa dușmanului întregii Europe. Nu mai are influență asupra lui. E mătușa unui paria.

Am clătinat din cap, nevenindu-mi să cred.

— Nu demult, când cu Pavia, era salvatoarea țării!

El a pocnit iar din degete.

— Lucrul ăsta a fost deja uitat. Acum, în ce te privește. Mama ta spune că nu te simți bine.

Am șovăit. Simțeam limpede că-mi era cu neputință să mă destăinui unchiului.

- Ba da.

- Ei bine, Mary, până la sfârșitul săptămânii trebuie să fii în patul regelui. Dacă nu faci asta, nu-ți mai vezi nicio dată copiii. Pricepi?

Auzind ce târg plin de cruzime îmi propunea, am lăsat să mi scape un geamăt slab, iar el a întors capul ca de șoim spre mine și m-a privit cu ochii lui întunecați.

- Nu-ți dau încuviințarea pentru mai puțin.

- Nu-mi poți interzice să-mi văd copiii! am șoptit.

- Vei vedea că pot.

- Sunt în grațiile regelui.

A izbit cu pumnul în masă atât de tare, încât parcă s-ar fi descărcat o pușcă.

- Nu ești! Tocmai asta e ideea! Nu ești în grațiile regelui și, fără asta, nu ești nici într-ale mele. Intră din nou în patul lui și poți să faci ce vrei. Poți să-l rogi să-ți facă o cameră pentru copii, poți să-ți legeni pruncii pe tronul Angliei. Poți să mă exilezi! Dar afară din patul lui nu ești decât o târfă pronstă și trecută de care nu-i pasă nimănui!

În odaie s-a așternut o tăcere mormântală. După ceva vreme am spus rece:

- Înțeleg.

- Bine.

S-a îndepărtat de cămin și și-a aranjat poalele jiletcii.

- Îmi vei mulțumi pentru asta în ziua încoronării.

- Da.

Simțeam că încep să mi se înmoaie genunchii.

- Pot să mă așez?

- Nu. Învață să stai în picioare.

În seara aceea s-a dansat în odăile reginei. Regele și-a adus muzicienii ca să-i cânte. Oricine putea să vadă că, deși ședea lângă regină, venise acolo ca să se bucure de vederea doamnelor ei care dansau. Anne se afla printre ele. Purta o rochie nouă, albastru-închis, și o bonetă asortată. La gât avea obișnuitul colier din perle cu B-ul din aur, de parcă voia să facă paradă cu statutul ei de femeie nemăritată.

— Dansează! mi-a spus George foarte încet, cu gura lipită de urechea mea. Toți așteaptă să dansezi.

— George, nu îndrăznesc! Sângerez, s-ar putea să leșin.

— Trebuie să te ridici și să dansezi, mi-a zis privind-mă cu un zâmbet luminos. Îți jur, Mary! Trebuie s-o faci, altfel ești pierdută.

Mi-a întins mâna.

— Ține-mă bine. Dacă dau să cad, prinde-mă.

— Haide. Trebuie s-o facem.

M-a condus spre grupul de dansatori. Am văzut privirea rapidă a lui Anne cântărind tăria strânsorii lui George pe cotul meu și paloarea feței mele. S-a întors cu spatele pentru o clipă și știam că s-ar fi bucurat să mă vadă prăbușindu-mă. Dar apoi a observat privirea unchiului ațintită asupra noastră și căutătura intensă și poruncitoare a mamei și mi-a oferit locul ei în șirul de dansatori, chemându-și și partenerul, pe Francis Weston, iar George m-a condus de-a lungul șirului spre rege. Am ridicat privirea și i-am zâmbit Maiestății Sale.

Am dansat dansul acela și următorul, iar apoi regele s-a apropiat de noi și i-a spus lui George:

— Îți iau eu locul și dansez cu sora ta, dacă nu e prea obosită.

— Ar fi onorată!

Am zâmbit radios.

— Aș putea dansa toată noaptea dacă Maiestatea Voastră mi-ar fi partener.

George s-a înclinat și s-a dat la o parte. L-am văzut apucând cu degetele un fald al rochiei lui Anne și trăgând-o spre perete.

Regele și cu mine ne-am atins palmele, ne-am întors unul spre altul și am început dansul. Pașii ne apropiau și apoi ne despărțeau, dar el nu-și lua nici o clipă ochii de la mine.

Sub șireturile strânse ale corsajului, pântecul mă durea de parcă ar fi fost plin de otravă. Simțeam cum mi se prelinge sudoarea printre sâni strâns încorsetați. Zâmbeam întruna cu același zâmbet luminos, dar lipsit de veselie. Mă gândeam că, dacă aș putea să rămân singură cu Henric, aș reuși să-l conving să mă lase să-mi văd copiii la Hever în vară, când el avea să plece la vânătoare. Gândul la pruncul meu mi-a stârnit înțepături de durere în sâni, căci laptele încerca să

curgă pe sub corsajul strâmt. Am zâmbit de parcă aş fi fost plină de bucurie. M-am uitat la tatăl copiilor mei, aflat de cealaltă parte a cercului de dansatori, şi i-am zâmbit ca şi cum abia aşteptam să fiu în pat cu el, doar de dragul lui, nu de dragul a ceea ce putea să facă pentru mine şi pentru ai mei.

În seara aceea, Anne mi-a supravegheat îmbăierea cu o eficienţă răutăcioasă care a făcut-o să mă plesnească cu un cearşaf de spălat ud şi să protesteze din cauza apei pătate de sânge.

— Dumnezeuule, mă dezgusti! Cum va suporta el?

M-am înfăşurat într-un cearşaf şi m-am pieptănat singură, înainte ca ea să se năpustească asupra mea cu pieptănul pentru păduchi şi să-mi smulgă părul din cap sub pretextul că mă ajută să fiu curată.

— Poate că nu mă va chema, am spus.

Eram atât de obosită după dans şi după jumătatea de oră de stat în picioare, aşteptând răbdătoare ca Henric să-şi ia rămas-bun oficial de la regină, încât nu voiam decât să mă prăbuşesc în pat.

S-a auzit o bătaie în uşă – ciocănitul lui George. A băgat capul pe uşă.

— Bun! mi-a zis văzându-mă spălată şi pe jumătate dezbrăcată. Te vrea. Poţi să-ţi pui doar un halat şi să vii.

— Atunci e un bărbat curajos, a spus Anne cu răutate. Încă i se mai prelinge lapte din sâni, încă mai sângerează şi la cel mai mic fleac izbucneşte în plâns.

George a chicotit ca un băieţandru.

— Binecuvântată să fii, Annamaria, eşti cea mai dulce dintre surori! Cred că Mary se trezeşte în fiecare dimineaţă şi-i mulţumeşte lui Dumnezeu că are o tovarăşă de pat ca tine, care s-o aline şi s-o înveselească.

Anne a avut bunul-simţ să pară ruşinată.

— Am ceva pentru sângereare, a adăugat George.

A scos din buzunar un cocoloş din bumbac. L-am privit cu suspiciune.

— Ce-i asta?

— Una dintre târfe mi l-a dat, mi-a spus. Îl împingi între picioare şi, pentru o vreme, opreşte sângerearea.

M-am strâmbat.

— Nu stă în cale?

— Ea spune că nu. Dă-i drumul, Marianne! Trebuie să ajungi în patul lui în noaptea asta.

— Atunci nu te uita.

George s-a întors spre fereastră, iar eu m-am așezat pe pat și m-am luptat să fac, cu degete stângace, ce-mi spusese el.

— Lasă-mă pe mine! a zis Anne nervoasă. Dumnezeu mă-martor că fac totul pentru tine.

A înfipt ghemotocul în mine și apoi l-a împins bine încă o dată. Mi-a scăpat un geamăt răgușit de durere și George s-a întors pe jumătate, spunând cu blândețe:

— Nu-i nevoie să omori fata.

— Trebuie să ajungă până sus, nu? a întrebat Anne îmbujorată și enervată. Trebuie s-o astupe, nu?

George mi-a întins mâna. M-am rostogolit de pe pat, strângând din ochi de durere.

— Dumnezeu, Anne, dacă pleci vreodată de la curte, poți să te faci vrăjitoare! a zis în glumă. Ai deja toată blândețea necesară.

Ea i-a aruncat o privire mânioasă.

— Ce-ai pățit, de ești așa acră? a întrebat-o el în timp ce îmi legam rochia și-mi puneam pantofii roșu aprins cu tocuri înalte.

— Nimic.

— Oho! a exclamat el, înțelegând dintr-odată. Am priceput, mică domniță Anne. Ți-au spus să te dai la o parte și să i-l lași lui Mary. Ai să fii doar o doamnă de companie a bătrânei regine, pe când sora ta va urca spre tron.

S-a strâmbat la el cu chipul ei frumos schimonosit de gelozie.

— Am nouăsprezece ani, a spus cu amărăciune. Jumătate din curteni mă cred cea mai frumoasă femeie din lume. Toți știu că sunt cea mai spirituală și mai elegantă. Regele nu poate să-și ia ochii de la mine. Sir Thomas Wyatt a plecat în Franța ca să mă uite. Dar sora mea, cu un an mai mică decât mine, e măritată și are doi copii cu însuși regele. Când va veni și rândul meu? Când mă voi mărita? Cine-mi va fi pereche?

Pentru o clipă s-a lăsat tăcerea. George i-a mângâiat obrazul împurpurat și i-a spus cu tandrețe:

— O, Annamaria, tu n-ai pereche! Nici regele Franței sau al Spaniei nu pot să-ți stea alături. Ești perfectă, șlefuită în toate privințele. Ai răbdare! Când vei fi sora reginei Angliei, vom putea căuta pretutindeni. E mai bine să-i întărim lui Mary poziția din care te va putea sluji, decât să te irosești cu vreun duce neînsemnat.

Auzind asta a chicotit fără voie și George a înclinat capul brun și i-a atins obrazul cu buzele.

— Ești perfectă, să știi, a încredințat-o el. Ești într-adevăr perfectă. Te adorăm cu toții. Ține-o tot așa, pentru numele lui Dumnezeu! Dacă află careva cum ești în realitate, suntem cu toții pierduți.

Ea s-a tras înapoi și l-ar fi plesnit, dar George și-a ferit capul, în așa fel încât să nu poată ajunge la el, a râs și a pocnit din degete spre mine.

— Vino, mică viitoare regină! Ești gata? Pregătită?

S-a întors spre Anne:

— Va putea să intre în ea, nu-i așa? N-ai împachetat-o prea strâns, sper.

— Bineînțeles că nu, a zis ea enervată. Dar cred că o să doură ca naiba.

— Ei bine, n-o să ne facem griji în privința asta, nu-i așa? În definitiv, trimitem în patul lui pâinea noastră cea de toate zilele și norocul nostru, nu o fetiță. Vino, copilă! Ai treabă de făcut pentru noi, familia Boleyn, și ne bizuim pe tine!

A continuat să pălăvrăgească întruna cât am traversat sala cea mare și am urcat scara întunecoasă ce ducea spre odăile regelui. Când am intrat, cardinalul Wolsey ședea împreună cu Henric, iar George m-a tras spre o banchetă de sub fereastră și mi-a adus un pocal cu vin în timp ce așteptam ca regele și cel mai de încredere sfetnic al său să-și încheie discuția cu voce scăzută.

— Probabil că numără resturile de la bucătărie, mi-a șoptit George ștrengărește.

Am zâmbit. Încercările cardinalului de-a face curtea regală mă fie mai puțin risipitoare erau o permanentă sursă de amuzament pentru acei curteni – printre care și familia mea – a căror bunăstare și al căror câștig proveneau tocmai din exploatarea nebuniei și extravagantei de la curte.

În spatele nostru, cardinalul s-a înclinat și i-a făcut semn pajului să-i adune documentele. Apoi a dat din cap spre mine și spre George, care m-a condus să mă așez în jilțul lui, lângă foc.

— Vă doresc noapte bună, Maiestate, doamnă, domnule, a spus cardinalul ieșind.

— George, bei un pocal de vin cu noi? l-a întrebat regele. I-am aruncat fratelui meu o scurtă privire rugătoare.

— Mulțumesc, Maiestate.

George a turnat vin pentru toți trei.

— Lucrați până târziu, Sire?

Henric a fluturat fără chef dintr-o mână.

— Știi cum e cardinalul, a zis el. Neobosit în truda lui.

— Plicticos de moarte, a sugerat George obraznic.

Regele a chicotit, lipsit de loialitate, și a încuviințat:

— Plicticos de moarte.

Pe la unsprezece l-a trimis pe George din odaie, iar pe la miezul nopții eram în pat. M-a mângâiat cu blândețe și mi-a lăudat plinătatea sânilor și rotunjimea pântecului. Am pus la păstrare cuvintele lui, astfel încât data viitoare când mama avea să-mi reproșeze că sunt grasă și ștearsă să-i pot spune că regele mă place așa. Dar nu simțeam nici o bucurie. Când îmi luaseră pruncul, parcă smulseseră și o parte din mine. Nu puteam să-l iubesc pe acest bărbat, știind că nu mă va asculta, știind că n-aveam voie nici măcar să-i arăt tristețea mea. Era tatăl copiilor mei și totuși nu nutrea pic de interes pentru ei până nu creșteau suficient ca să-i folosească drept pârghii în jocul moștenirii. Îmi era iubit de ani de zile și totuși avusesem misiunea de-a mă încredința că nu mă va cunoaște niciodată. În timp ce se afla deasupra mea și se mișca în mine, mă simțeam la fel de părăsită ca și corabia care-mi purta numele, ce plutea singură pe mare.

Henric a adormit aproape imediat ce a terminat, respirând greu, pe jumătate lungit peste mine, cu barba încinsă lipită de gâtul meu, cu răsuflarea urât mirositoare în obrazul meu. Greutatea și duhoarea lui m-ar fi putut face să țip, dar am rămas nemișcată. Eram o Boleyn, nu o târătură de slujnică de la bucătărie, care nu poate suporta puțin disconfort. Am rămas nemișcată și m-am gândit la luna care strălucea

deasupra șanțului cu apă al castelului Hever, dorindu-mi să mă aflu în cămăruța mea, în patul meu cel comod. Am avut grijă să nu mă gândesc la copii : la micuța Catherine, în patul ei de la Hever sau la Henry, în leagăn, la Windsor. Nu puteam risca să lăcrimez câtă vreme mă aflam în patul regelui. Trebuia să fiu gata să mă întorc spre el cu un zâmbet când avea să se trezească.

Spre surprinderea mea, pe la două dimineața a început să se foiască.

— Aprinde o lumânare, m-a rugat. Nu pot să dorm.

M-am ridicat din pat, simțind o durere surdă în toate oasele din cauză că stătusem incomod, apăsată de greutatea lui. Am atârnat buștenii din foc, apoi am aprins o lumânare de la flacăra. Henric s-a ridicat în capul oaselor, trăgând cearșafurile în sus, ca să-i acopere umerii goi. Eu mi-am îmbrăcat halatul, m-am așezat lângă foc și am așteptat să aflu ce pofteste. Am remarcat cu groază că nu pare fericit.

— Milord, ce s-a întâmplat?

— De ce crezi că nu mi-a dăruit regina un fiu?

Această întorsătură a gândurilor sale m-a surprins atât de tare, încât n-am reușit să răspund iute și cu multă iscusință, ca o curteană.

— Nu știu. Îmi pare rău, Sire! Acum e prea târziu pentru ea.

— Asta știu! a spus enervat. Dar de ce nu s-a întâmplat înainte? Când m-am însurat cu ea aveam optsprezece ani, iar ea douăzeci și trei. Era frumoasă, atât de frumoasă că nu se poate spune în cuvinte. Iar eu eram cel mai chipeș prinț din toată Europa.

— Ești și acum, am spus repede.

Îmi aruncă un mic zâmbet mulțumit de sine.

— Nu Francisc?

Am fluturat dintr-o mână, măturându-l pe regele francez.

— Nimeni nu se compară cu tine.

— Eram viril. Și potent. Toată lumea știe asta. Iar ea a rămas grea imediat. Știi cât de repede după nuntă a simțit cum mișcă pruncul în ea?

Am clătinat din cap.

— La patru luni! Ia gândește-te puțin! Am lăsat-o grea în prima lună de căsnicie! Ce zici de așa potență?

Am aşteptat.

— Pruncul s-a născut mort. Era fată. S-a născut moartă în ianuarie.

Am întors privirea de la chipul lui nemulţumit, îndreptându-l spre flăcările din cămin.

— A rămas grea iarăşi, a zis el. De data asta a fost băiat. Prinţul Henry. L-am botezat, am dat un turnir în cinstea lui. În toată viaţa mea n-am fost mai fericit ca atunci! Prinţul Henry, botezat cu numele meu şi al tatălui meu. Fiul meu. Moştenitorul meu. Născut pe întâi ianuarie. În martie era mort.

Am aşteptat, îngheţată de gândul la Henry al meu, care-mi fusese luat şi care putea să moară şi el în trei luni. Regele era departe de mine, în trecut, pe când era tânăr – cu puţin mai în vârstă decât eram eu acum.

— Alt prunc era pe cale să vină pe lume înainte să plec la război cu Franţa. A pierdut sarcina în octombrie. O pierdere tomnatică. A făcut să pălească strălucirea victoriei împotriva francezilor. A făcut să pălească şi strălucirea ei. Doi ani după aceea, în primăvară – alt prunc născut mort, alt băiat. Alt copil care ar fi fost prinţul Henry dacă ar fi trăit. Dar n-a trăit. Nici unul dintre ei n-a trăit.

— Aţi avut-o pe prinţesa Maria, i-am amintit aproape în şoaptă.

— Ea a venit următoarea, a spus. Şi eram sigur că am rupt cercul vicios. Credeam – Dumnezeu ştie la ce speram –, dar mă gândeam că poate fusese un ghinion sau o boală sau alt lucru care se rezolvase de la sine. Credeam că, odată ce reuşea să nască un copil care să trăiască, vor urma şi alţii. Dar i-au trebuit doi ani după naşterea prinţesei Maria chiar şi ca să rămână grea. Şi a fost fată – născută moartă.

Am respirat adânc – îmi ţinusem răsuflarea ascultând povestea asta atât de cunoscută. Cumplita enumerare a pruncilor morţi de către tatăl lor era la fel de dureroasă ca imaginea soţiei sale aplecate pe scăunelul de rugăciune, şoptind pe boabele rozariului numele celor duşi.

— Dar eu ştiam, a spus Henric ridicându-se de pe perne şi întorcându-se spre mine cu chipul nu măcinat de amărăciune, ci roşu de mânie acum. Ştiam că sunt potent şi fertil! Bessie Blount mi-a născut băiatul în vreme ce regina jelea

ultimul prunc mort. Bessie a avut un băiat cu mine, pe când eu regina n-am avut decât mici cadavre. De ce a trebuit să fie așa? De ce a trebuit să fie așa?!

Am clătinat din cap.

— De unde să știu, Sire? A fost voia lui Dumnezeu.

— Da! a zis el cu satisfacție. Întocmai. Ai dreptate, Mary. Asta a fost. Asta trebuie să fie.

— Dumnezeu n-ar putea să vrea un asemenea lucru pentru tine, am spus, alegându-mi cu grijă cuvintele, cercetându-i profilul conturat în întuneric și tânjind după sfaturile lui Anne. Dintre toți prinții creștinătății, de bună seamă că ești preferatul Lui.

S-a întors spre mine. În întuneric ochii săi albaștri își pierdeau culoarea.

— Atunci ce poate să fie greșit? m-a întrebat.

M-am trezit privindu-l cu gura pe jumătate deschisă, ca un idiot care pierde vremea pe izlazul satului. Încercam să-mi dau seama ce-ar vrea să spun.

— Regina?

A încuviințat din cap.

— Căsătoria mea cu ea a fost blestemată, a zis simplu. Asta trebuie să fi fost. Blestemată încă de la început.

Mi-am înăbușit impulsul de-a tăgădui o asemenea idee.

— Era soția fratelui meu, a spus el. N-ar fi trebuit să mă însor cu ea. Am fost sfătuit să n-o fac, dar eram tânăr și încă-pătânat și am crezut-o când mi-a spus că n-a avut-o niciodată.

Eram pe punctul de a-i spune că regina e incapabilă să mintă, dar m-am gândit la noi, cei din familia Boleyn, și la ambițiile noastre, așa că mi-am ținut gura.

— N-ar fi trebuit să mă însor cu ea!

A repetat cuvintele astea o dată, încă o dată, apoi fața i s-a schimonosit ca a unui băiețel care izbucnește în plâns și a întins brațele spre mine. M-am apropiat în grabă de el ca să-l mângâi.

— Dumnezeule, Mary, vezi cum sunt pedepsit? Cei doi copii ai noștri, dintre care unul e băiat, și Henry al lui Bessie n-au născut în afara căsnicieii, dar n-am nici un fiu care să-mi urmeze la tron, decât dacă are curajul și iscusința să ajungă acolo prin luptă. Altfel, prințesa Maria va lua tronul și-l va păstra, iar Anglia va trebui să-l suporte pe soțul pe care i-l

voi putea găsi, oricine ar fi el. O, Dumnezeuule! Vezi cum sunt pedepsit pentru păcatele femeii spaniole? Vezi cât de trădat sunt?! Și încă de ea!

I-am simțit lacrimile picurând pe gâtul meu și atunci l-am strâns în brațe și l-am legănat, de parcă ar fi fost copilul meu. I-am șoptit:

— Henric, mai ai timp. Ești un bărbat tânăr, potent și viril. Dacă regina te-ar elibera ai putea avea un moștenitor.

Era de neconsolat. Hohotea ca un copil, iar eu îl legănam, fără să mai încerc să-l asigur de un lucru sau altul, ci vrând doar să-l mângâi, să-l alint și să-i șoptesc „Gata, gata, gata”, până când furtuna a trecut și a adormit, tot în brațele mele, cu genele grele de lacrimi și gura ca un boboc de trandafir lăsată, cu colțurile în jos.

Nici acum n-am dormit. Capul lui greu se odihnea în poala mea, iar brațele mele îi susțineau umerii. Mi-am petrecut noaptea silindu-mă să nu mă mișc. De data asta, mintea mea nu-și găsea odihnă. Auzisem pentru prima oară o amenințare la adresa reginei, rostită de alte buze decât cele ale rudelor mele. De data asta erau vorbele regelui și situația era mult mai gravă pentru regină decât tot ce se petrecuse înainte.

Henric a început să se foiască înainte de ivirea zorilor și m-a tras în pat lângă el. M-a avut repede, fără să deschidă ochii măcar, apoi a adormit din nou și s-a trezit când valetul odăii de culcare a intrat cu lighene cu apă caldă, ca el să se poată spăla, iar pajul a venit să ațâțe focul. Am tras perdelele baldachinului în jurul nostru și mi-am pus halatul și pantofii cu tocuri înalte.

— Mergi cu mine la vânătoare astăzi? m-a întrebat Henric.

Mi-am îndreptat spatele, înțepenit după ce-i susținusem greutatea toată noaptea, și am zâmbit ca și cum n-aș fi fost frântă de oboseală, răspunzând cu încântare:

— O, da!

A încuviințat din cap.

— După liturghie.

Apoi m-a lăsat să plec.

Am ieșit. George mă aștepta în anticameră, credincios ca-ntotdeauna, legănând o bilă aurită, umplută cu plante

aromatice și mirosind-o. Mi-a cercetat atent chipul la ieșirea din odaia regelui.

— Necazuri? m-a întrebat.

— Nu pentru noi.

— A, bine. Pentru cine? s-a interesat vesel, luându-mi brațul și conducându-mă prin odaie și apoi pe scările ce duceau la sala cea mare.

— Ai să păstrezi secretul?

A șovăit.

— Spune-mi și apoi văd eu.

— Chiar mă crezi o neghioabă fără scăpare? l-am întrebat enervată.

Mi-a aruncat zâmbetul cel mai atrăgător de care era în stare.

— Uneori. Acum spune-mi, care-i secretul?

— E vorba de Henric. Astă-noapte a plâns pentru că Dumnezeu l-a blestemat să nu aibă fii.

George s-a oprit locului.

— Blestemat? A spus el „blestemat“?

Am încuviințat.

— Crede că Dumnezeu nu-i va dăruia fii pentru că s-a însurat cu soția fratelui său.

O expresie de pură încântare a iluminat chipul fratelui meu.

— Vino! mi-a spus. Vino pe dată.

M-a tras după el pe a doua scară, care ducea în partea veche a palatului.

— Nu sunt îmbrăcată!

— N-are importanță. Mergem la unchiul Howard.

— De ce?

— Pentru că regele a ajuns în cele din urmă acolo unde vrem noi s-ajungă. În sfârșit! În sfârșit!

— Vrem să creadă că e blestemat?

— Dumnezeu mare, sigur că da!

M-am oprit și mi-aș fi luat mâna de pe brațul lui, dar el m-a ținut strâns și m-a tras mai departe.

— De ce?

— Ești o neghioabă, așa cum îmi închipuiam, a zis el simplu, bătând cu putere în ușa unchiului.

Ușa s-a deschis cu o smucitură.

— Ar fi bine să fie ceva important, a spus unchiul cu o politețe amenințătoare înainte să ne vadă în prag. Intrați.

George m-a împins înăuntru și a închis ușa în urma noastră.

Unchiul, îmbrăcat în halatul lui împlănit, ședea lângă focul mic din odaia sa particulară, cu o carafă cu bere alături și un teanc de hârtii în față. Nimeni altcineva din casă nu se trezise încă. George a aruncat o privire rapidă prin cameră.

— Putem vorbi în siguranță?

Unchiul i-a făcut semn că da și a așteptat.

— Tocmai am luat-o din patul regelui, a zis George. Regelu i-a spus că n-are copii fiindcă așa a vrut Dumnezeu. Se crede blestemat.

Privirea pătrunzătoare a unchiului s-a îndreptat spre mine.

— A spus el asta? A spus „blestemat“?

Am șovăit. Henric plânsese în brațele mele, mă strânsese în brațe ca și cum aș fi fost singura femeie din lume căreia îi era milă de durerea lui. Pesemne că am lăsat să se vadă pe chipul meu ceva din sentimentul de trădare pe care îl încercam, căci unchiul a râs scurt, a lovit cu piciorul un buștean din cămin ca să ațâțe focul și i-a făcut semn lui George să mă așeze pe un taburet de lângă cămin.

— Povestește-mi, mi-a spus cu un calm amenințător. Dacă vrei să-ți vezi copilașii la Hever vara asta. Povestește-mi, dacă vrei să-ți vezi fiul înainte să înceapă să poarte pantaloni.

Am încuviințat din cap, am tras aer în piept și i-am repetat unchiului, cuvânt cu cuvânt, tot ce-mi spusese regele în liniștea și intimitatea patului său, ce am răspuns eu și cum a plâns și a dormit. Fața unchiului era ca o mască mortuară. Nu puteam citi nimic pe ea. Dar la urmă a zâmbit.

— Poți să-i scrii doicii și să-i spui să-ți ducă băiatul la Hever. Îl vei vizita într-o lună. Te-ai descurcat foarte bine, Mary.

Am șovăit, dar el mi-a făcut semn cu mâna.

— Poți să pleci. A, încă un lucru. Mergi la vânătoare cu Maiestatea Sa azi?

— Da.

— Dacă mai vorbește despre asta azi sau oricând altcândva, fă ce-ai făcut și până acum. Continuă să te porți tot așa.

Am ezitat.

— Cum anume?

— Cu o prostie încântătoare, a zis el. Nu-l îndemna în nici un fel. Avem învățați care-l pot sfătui în probleme de teologie și avocați care-l pot sfătui în privința divorțului. Tu

două fii în continuare de o dulce prostie, Mary. Îți reușește minunat!

Și-a dat seama că mă simt jignită și s-a întors spre George.

— Dintre cele două, ea e cea mai dulce. Ai avut dreptate, George. E treapta perfectă pentru scara noastră ce duce în sus!

George a încuviințat din cap și m-a scos iute din odaie. Mi-am dat seama că tremuram din cauza unui amestec de supărare pe propria mea lipsă de loialitate și de furie față de unchiul meu.

— O treaptă?! am spus printre dinți.

George mi-a oferit brațul. L-am acceptat, iar el a apăsat cu palma degetele mele tremurătoare și a spus cu blândețe:

— Desigur. E de datoria unchiului să se gândească la ascensiunea neîntreruptă a familiei. Fiecare dintre noi e o simplă treaptă pe parcurs.

M-aș fi desprins de el, dar mă ținea strâns.

— Nu vreau să fiu o treaptă! am exclamat. Dacă aș putea să fiu ceea ce-mi doresc, aș fi o mică proprietară de fermă din Kent, cu cei doi copii ai mei dormind în pat cu mine noaptea și cu un bărbat bun, care să mă iubească, drept soț.

În curtea umbrită, George mi-a zâmbit, mi-a ridicat fața spre el împingându-mi bărbia cu degetul și m-a sărutat ușor pe buze.

— Cu toții am vrea asta, m-a încredințat cu o falsă voioșie. În adâncul inimii, toți suntem oameni simpli. Dar unii dintre noi sunt chemați să facă lucruri mari, iar tu ești cea mai importantă Boleyn de la curte. Fii fericită, Mary! Gândește-te cât de tare o va roade pe Anne vestea asta.

În ziua aceea am călărit alături de rege într-o vânătoare nesfârșită, care ne-a purtat kilometri întregi de-a lungul fluviului, hăituind o căprioară pe care ogarii au doborât-o într-un final în apă. Când am ajuns înapoi la palat, eram gata să plâng de epuizare, dar nu aveam timp de odihnă. În seara aceea avea loc un picnic pe malul apei, cu muzicieni care cântau pe barje și un tablou vibrant alcătuit de doamnele reginei. Regele, regina, doamnele sale de companie și cu mine am privit de pe mal cele trei ambarcațiuni care înaintau încet în susul râului, în acordurile unei melodii impresionante, ce

plutea pe deasupra apelor repezi. Anne se afla într-una dintre bărci, în chip de siluetă de la prova, și arunca petale de trandafiri în apă. Am remarcat că Henric nu-și lua ochii de la ea. Pe barjă mai erau și alte doamne, aflate alături de ea, care și-au fluturat cochet poalele fustelor când au fost ajutate să debarce. Însă numai Anne avea acel adorabil stil conștient de sine de-a se mișca. Pășea ca și cum ar fi urmărit-o cu privirea toți bărbații din lume. Pășea ca și cum ar fi fost irezistibilă. Și puterea convingerii ei era atât de mare, că toți bărbații de la curte o priveau într-adevăr și o găseau irezistibilă. Când ultima notă a melodiei s-a stins și domnii care se aflaseră în barca rivală au sărit pe țărnișă, s-a produs o mică învâlmășeală în jurul ei. Anne a făcut un pas înapoi pe pasarelă, de parcă ar fi fost surprinsă de nesăbuiința tinerilor de la curte. Am observat că arpegiul râsului ei aduce un zâmbet pe buzele lui Henric. Anne a scuturat din cap și s-a îndepărtat, lăsându-i pe toți acolo, cu aerul că nici unul nu era suficient de bun ca să-i fie pe plac. S-a dus direct la rege și regină și le-a făcut o reverență.

— A fost tabloul vibrant pe placul Înălțimilor Voastre? i-a întrebat ea, ca și cum tabloul ar fi fost un cadou oferit de ea, nu un dans pe care-l poruncise regina pentru a-l distra pe rege.

— Foarte drăguț, a răspuns regina pe un ton abătut.

Anne i-a aruncat regelui o privire de-a dreptul focoasă pe sub genele plecate. Apoi a făcut încă o reverență adâncă, s-a apropiat mine și s-a așezat pe aceeași banchetă. Henric și-a reluat conversația cu soția sa.

— La vară, în timpul procesiunii curții, o voi vizita pe prințesa Maria, a spus el.

Regina și-a ascuns surprinderea.

— Unde ne vom întâlni cu ea?

— Am spus că eu o voi vizita, a răspuns Henric cu răceală. Iar ea va veni oriunde îi voi porunci. Regina nici măcar n-a tresărit:

— Mi-ar plăcea să-mi văd fiica, a stăruit ea. Au trecut multe luni de când n-am mai fost împreună.

— Poate va veni ea să vă vadă. Oriunde v-ați afla.

Regina a încuviințat din cap, remarcând, la fel ca toți curtenii care-și încordau auzul să le surprindă discuția, că ea nu va călători cu regele în vara aceea.

— Mulțumesc, a spus regina cu o demnitate simplă. Sunteți foarte bun. Mi-a scris că face mari progrese cu greaca și latina. Nădăjduiesc că veți găsi că este o prințesă înzestrată.

— Greaca și latina nu-i vor ajuta cu nimic să facă fii și moștenitori, a zis scurt regele. Ar face bine să nu devină o învățată adusă de spate. Prima îndatorire a unei prințese este aceea de-a fi mama unui rege. După cum bine știți, doamnă.

Fiica Isabelei de Spania, una dintre cele mai inteligente și educate femei din Europa, și-a așezat mâinile în poală și s-a uitat la inelele scumpe de pe degetele sale subțiri.

— Știu, într-adevăr.

Henric a sărit în picioare și a bătut din palme. Muzicienii s-au întrerupt imediat și au așteptat să-i afle porunca.

— Cântați o melodie populară! le-a poruncit. Să dansăm înainte de cină.

Ei au început îndată o gigă veselă, molipsitoare, iar curtenii s-au grăbit să-și ocupe locurile. Henric s-a îndreptat spre mine. M-am ridicat să dansez cu el, dar el doar mi-a zâmbit și i-a întins mâna lui Anne. Ea a trecut pe lângă mine cu ochii plecați, fără să-mi arunce nici măcar o privire. Rochia ei mi-a atins genunchii aproape disprețuitor, de parcă ar fi trebuit să mă trag mai mult înapoi, să nu-i stau în cale, de parcă toți ar fi trebuit să se tragă înapoi ca s-o lase pe Anne să treacă. După plecarea ei, am ridicat privirea și am întâlnit-o pe-a reginei. Se uita la mine nepăsătoare, așa cum aș fi privit cu rivalitatea dintre niște păsări care se agită în porumbar. La drept vorbind, n-avea nici o importanță. Cu timpul, toate vor fi mâncate.

Ardeam de nerăbdare să văd curtea plecată în procesiunea de vară, ca să pot merge la Hever să-mi văd copiii, dar plecarea întârzia, căci cardinalul Wolsey și regele nu reușeau să cadă de acord unde ar trebui să meargă mai întâi. Cardinalul, adâncit în negocieri cu noii aliați ai Angliei împotriva Spaniei – Franța, Veneția și Papa –, voia să țină curtea aproape de Londra, ca să poată lua cât mai ușor legătura cu regele dacă se ajungea la război.

Dar în oraș și-n toate porturile bântuia ciuma și Henric era îngrozit de boală. Voia să meargă la țară, departe, unde

apa era dulce și unde nu avea să fie urmat de mulțimile de cerșetori și feluriți solicitanți veniți din mahalalele marelui oraș. Cardinalul a adus cele mai bune argumente la care se putea gândi, însă Henric, dornic să scape de boală și de moarte, era de neoprit. Nu se dădea în lături să meargă tocmai până-n Țara Galilor s-o vadă pe prințesa Maria, dar refuza să rămână în apropierea Londrei.

Eu nu aveam voie să plec nicăieri fără încuviințarea expresă a regelui și fără să mă însoțească George. I-am găsit pe amândoi jucând tenis în arșița puternică a terenului acoperit. O lovitură bună dată de George a făcut mingea să se izbească în acoperiș cu o bufnitură și apoi să se rostogolească pe teren, dar Henric o aștepta deja și a trimis-o cu putere în colț.

George a ridicat mâna în semn de recunoaștere a loviturii, ca un spadasin, și a servit iarăși. Anne stătea jos pe marginea terenului, la umbră, împreună cu alte câteva doamne de companie, demne și calme ca niște mici statui de pe o fântână arteziană, toate îmbrăcate cu gust, toate așteptând să fie remarcate. Am strâns din dinți ca să-mi controlez dorința imediată de-a mă așeza lângă ea, de-a o eclipsa. Am rămas însă în spate, așteptând ca regele să termine partida.

A câștigat-o, bineînțeles. George a așteptat până în ultimul punct, apoi a pierdut convingător. Toate doamnele au bătut din palme. Regele, roșu la față și zâmbitor, s-a întors și m-a văzut.

— Sper că n-ai pariat pe fratele tău.

— N-aș paria niciodată împotriva Maiestății Voastre la vreun sport de măiestrie! Am prea mare grijă de mica mea avere.

Vorbele mele l-au făcut să zâmbească. A luat un șervet de la pajul său ca să-și șteargă fața îmbujorată.

— Am venit să cer o favoare, am spus repede, înainte să ne poată întrerupe cineva. Vreau să-i văd pe fiul nostru și pe fiica noastră înainte să plece curtea în călătorie.

— Dumnezeu știe unde vom merge, a spus Henric cu o față întunecată și încruntată. Wolsey spune întruna...

— Dacă aș putea să plec azi, m-aș întoarce într-o săptămână, am spus încet. Și apoi voi călători cu tine, oriunde ai hotărî să mergi.

Nu voia să plec de lângă el. Zâmbetul i-a pierit de pe buze. I-am aruncat o scurtă privire lui George, implorându-l să mă ajute.

— Și la întoarcere poți să ne spui cum îi merge copilului! a zis el. Și dacă e la fel de chipeș și de puternic ca tatăl lui. Doica spune că e blond?

— Un blond auriu de Tudor, am spus repede. Dar nimeni nu mă poate convinge că e mai chipeș decât tatăl lui.

L-am prins pe Henric pe muchie — încă o clipă și dispoziția lui s-ar fi întunecat. Dar zâmbetul s-a ivit din nou pe chipul lui.

— Ah, ce lingușitoare ești, Mary!

— Mi-ar plăcea atât de mult să mă conving că băiatul e bine îngrijit, înainte să plec cu Majestatea Voastră!

— Foarte bine, a zis nepăsător.

Privirea lui a trecut pe lângă mine, îndreptându-se spre Anne.

— Îmi voi găsi ceva de făcut.

Toate celelalte doamne din jurul ei au zâmbit când l-au văzut uitându-se în direcția lor. Cele mai îndrăznețe au scuturat din cap, și-au legănat umerii și au început să cocheteze cu niște ponei dresați în arenă. Doar Anne i-a aruncat o privire și apoi s-a uitat în altă parte, de parcă atenția lui ar fi lăsat-o rece. A întors capul și i-a zâmbit lui Francis, iar rotirea capului ei era la fel de ademenitoare ca promisiunea goptită a oricărei alte femei. Francis s-a apropiat de ea într-o clipă, i-a luat mâna și a dus-o la buze s-o sărute.

L-am văzut pe rege întunecându-se la față și m-am minunat de nesăbuinta lui Anne. Regele și-a aruncat șervetul pe după gât și a deschis poarta terenului de tenis. Pe dată, doamnele s-au ridicat surprinse în picioare și au făcut reverențe adânci. Anne s-a uitat în jur, și-a retras alene mâna din mângâierile lui sir Francis și a făcut o mică reverență în stil propriu.

— Ați urmărit cât de cât partida? a întrebat-o cu bruschete regele.

Anne s-a ridicat din reverență și i-a zâmbit de parcă nemulțumirea lui n-ar fi însemnat nimic, spunând cu nepăsare:

— Am urmărit cam jumătate.

Chipul lui s-a întunecat iar.

— Jumătate, doamnă?

— De ce să-l privesc pe adversarul vostru, Sire, când o Maiestatea Voastră pe teren?

O clipă s-a aşternut tăcerea, apoi regele a răs tare şi curtenii au răs la rândul lor linguşitor, de parcă nu şi-ar fi ţinut până atunci respiraţia în faţa obrăzniciei ei. Anne i-a aruncat zâmbetul ei tulburător şi înşelător.

— Atunci sportul acesta n-are nici o noimă pentru dumneata, a spus Henric. Din moment ce vezi doar jumătate.

— Văd tot soarele şi nici o umbră, a răspuns ea. Întreaga zi şi nici o secundă de noapte.

— Spuneţi că sunt soarele?

Ea i-a zâmbit şi a şoptit:

— Ameţitor.

Cuvântul era cea mai intimă flatare.

— Ameţitor.

— Spuneţi că sunt ameţitor?

Anne a făcut ochii mari, de parcă neînţelegerea din mintea lui ar fi surprins-o.

— Soarele, Maiestate. Soarele e ameţitor azi.

Hever era o mică insulă cenuşie, cu multe turnuri, pe fundalul de un verde luxuriant al pământurilor din Kent. Am intrat în parc pe o poartă lăsată deschisă cu neglijenţă şi ne-am îndreptat spre castel când soarele apunea în spatele lui. Acoperişurile asimetrice, cu ţigle roşii luceau în lumina aurie, iar piatra cenuşie a zidurilor se reflecta în apa neclintită din şanţul împrejmuitor, aşa că păreau a fi două castele, unul plutind deasupra celuilalt, ca o lume de vis a căminului meu. Pe apa din şanţ alunecau două lebede sălbatice, ciugulindu-se reciproc şi alcătuind cu gâturile lungi, arcuite o inimă. Imaginea lor oglindită în apă dădea impresia că erau patru lebede, iar castelul reflectat pâlpâia în jurul lor.

— Frumos, a zis George scurt. Te face să-ţi doreşti să poţi sta aici tot timpul.

Am ocolit şanţul şi am traversat podeţul plat din scânduri din punctul în care drumul trecea peste râu. Două becaţe au tăşnit dintre trestii şi mi-au speriat calul obosit cu zarva lor. Pe pajiştile de pe malurile râului fusese cosită iarba şi mirosul dulce al fânului stăruia în aerul înserării. Am auzit un strigăt şi câţiva dintre oamenii tatei, îmbrăcaţi în livrea, au

lozit în grabă din sala de gardă și s-au oprit pe podul mobil, cu mâna streășină la ochi, ca să se apere de lumină.

— E tânărul lord împreună cu lady Carey! a exclamat unul dintre soldați.

Un flăcău aflat mai în spate s-a întors și a dat fuga în curte, să le dea de veste tuturor; am lăsat caii la pas, în timp ce clopotul bătea, gărzile ieșeau alergând din sala lor și servitorii se îmbulzeau în curtea interioară.

George mi-a aruncat un zâmbet trist văzând lipsa de eficiență a soldaților noștri și și-a ținut calul în frâu, ca să pot trece prima peste podul mobil și prin arcada cu grilaj de fier. Tontă suflarea castelului năvălea în curte, de la băieții care învăteau proțapul în bucătărie, murdari și zdrențăroși, până la menajeră, care deschidea ușile sălii celei mari, strigând cu o voce stridentă un servitor dinăuntru.

— Milord, lady Carey! a spus îndreptându-se spre noi.

Majordomul a înaintat odată cu ea și s-au înclinat amândoi. Un valet mi-a luat hățurile, iar căpitanul gărzii m-a ajutat să cobor, cam brusc, din șa.

— Ce face copilașul meu? am întrebat-o pe menajeră.

A făcut semn spre scara din colțul curții.

— Uitați-l.

M-am întors repede — doica îmi aducea băiețelul afară, la lumina soarelui. A trebuit în primul rând să cuprind cu mintea cât de mult crescuse. Ultima oară îl văzusem când avea doar o lună, iar la naștere fusese micuț. Acum obrații i se rotunjiseră și deveniseră rozalii. Doica îi susținea cu palma căpșorul blond și am simțit o împunsătură de gelozie atât de puternică, încât aproape mi-a venit rău văzând mâna ei mare, roșie și bătătorită pe capul fiului regelui, al fiului meu. Era înfășurat strâns în scutece și legat pe scândura de înfășat. Am întins brațele, iar doica mi l-a dat ca pe un platou cu mâncare.

— Îi merge bine, a spus, apărându-se parcă.

L-am ridicat ca să-i pot vedea fața. Mâinile și brațele lui micuțe erau legate pe lângă corp, iar feșele îi țineau chiar și capul nemișcat. Putea să-și miște doar ochii, care mi-au cercetat chipul, de la gură până la ochi, apoi au privit cerul din spatele meu și corbii ce se roteau în jurul turnului, deasupra capului meu.

— E adorabil! am șoptit.

George a descălecat fără grabă, i-a aruncat hăţurile unui băiat de la grajd şi s-a apropiat, uitându-se peste umărul meu. Pe dată, ochii de un albastru închis ai pruncului au început să cerceteze faţa cea nouă.

— Se uită la unchiul lui, a spus George cu satisfacţie. Bun! Ține-mă bine minte, băiete! Ne vom făuri unul altuia soarta. Ia spune, Mary, nu-i așa că e un Tudor? E bucăţică ruptă din rege. Bună treabă!

Am zâmbit, privind obrajii trandafirii şi şuviţele de păr auriu şi strălucitor care se iveau de sub boneta de pânză, ochii de un albastru închis care treceau de la chipul lui George la al meu cu o încredere calmă.

— Chiar este, nu-i așa?

— Ce ciudat!

George a coborât vocea, șoptind doar pentru urechile mele.

— Gândește-te, am putea să-i jurăm credință fărămei ăstora de om! Într-o zi ar putea să fie regele Angliei! Ar putea să fie cel mai mareț om din Europa, iar tu și cu mine am putea depinde întru totul de el.

Mi-am încheștat degetele pe scândură și am mângâiat trupușorul mic, înfășat strâns pe placa de lemn. Am șoptit:

— Te rog, Doamne, apără-l, oricare i-ar fi viitorul.

— Apără-ne pe noi toți, a zis George. Căci nu ne va fi ușor să-l urcăm pe tron.

Mi-a luat copilul din brațe și i l-a întins nepăsător doicii, de parcă n-ar mai fi avut răbdare să facă speculații, și m-a condus spre ușa principală a casei. M-am oprit — chiar în prag, o fetiță de doi ani, îmbrăcată în hainele scurte ale primei copilării, stătea și se uita la mine. O femeie o ținea strâns de mână. Catherine, fetița mea, m-a privit de parcă aș fi fost o străină.

M-am lăsat în genunchi pe pavajul de piatră al curții.

— Catherine, știi cine sunt?

Fetișoara ei palidă a tremurat, dar n-a izbucnit în plâns.

— Mama mea.

— Da! Am vrut să vin să te văd și până acum, dar nu mi s-a dat voie. Mi-a fost dor de tine, fiica mea! Aș fi vrut să fiu cu mine.

A ridicat ochii spre servitoarea care-o ținea de mână. Strângându-i ușor palma, aceasta a îndemnat-o să răspundă.

— Da, mamă, a zis ea cu o voce subțire.

— Îți mai amintești de mine?

Durerea din vocea mea era evidentă pentru toți cei care mă puteau auzi. Catherine s-a uitat la servitoarea care-o ținea de mână, apoi iar la chipul meu. Buzele au început să-i tremure, fața i s-a schimonosit și a izbucnit în plâns.

— O, Dumnezeuule! a exclamat George obosit.

Mâna lui fermă care mă ținea de cot m-a silit să urc scările și să trec pragul casei, apoi m-a împins cu hotărâre spre sala cea mare. Focul era aprins, deși ne aflam în toiul verii, iar jilțul cel mare de lângă cămin era ocupat de bunica Boleyn. George a salutat-o scurt, după care s-a întors spre aluzitorii care ne urmaseră în sală.

— Afară. Și vedeți-vă de treburile.

— Ce s-a întâmplat cu Mary? m-a întrebat bunica.

— Arșița și soarele, a improvizat George la nimereală. Și călăria. După naștere.

— Asta-i tot? m-a întrebat ea tăios.

George m-a trântit pe un scaun și s-a lăsat și el cu greutate pe un altul.

— Setea! a zis el cu subînțeles. Cred că moare după un pocal de vin. Și eu la fel, doamnă.

Bătrâna doamnă a zâmbit cu gura până la urechi văzându-i grosolănia și a făcut semn spre un dulap masiv din spatele ei. George s-a ridicat și a turnat un pocal de vin pentru mine și altul pentru el. L-a băut dintr-o înghițitură și și-a mai turnat unul.

Mi-am frecat fața cu dosul mâinii și m-am uitat în jur.

— Vreau să mi-o aducă pe Catherine.

— Las-o baltă, m-a sfătuit George.

— Abia dacă mă recunoaște. S-ar zice că m-a uitat cu totul.

— Tocmai de asta am spus s-o lași baltă.

Aș fi protestat, dar George a stăruit:

— Probabil că a fost târâtă afară din camera copiilor când s-a auzit clopotul, îmbrăcată la iuțeală în rochia ei cea mai bună și dusă jos, spunându-i-se să te salute politico. Probabil că biata copilă era bolnavă de frică. Dumnezeuule, Mary, nu mai ții minte ce agitație era când aflam că vin tata și mama? Era mai rău decât prima vizită la curte! Tu vomitai

de groază, iar Anne umbla cu zilele în rochia cea mai bună. Ești întotdeauna îngrozit când vine mama să te vadă. Lasă-i copilei un pic de răgaz ca să se liniștească, apoi du-te încet în camera ei și stai cu ea.

Am încuviințat – sfatul lui era de bun-simț – și m-am așezat comod pe scaun.

— Totul e bine la curte? a întrebat bătrâna doamnă. Ce face fiul meu? Și mama voastră?

— Bine, a răspuns George scurt. Tata a fost la Veneția în ultima lună, lucrând la încheierea alianței. Treburi de-ale lui Wolsey. Mama e bine, în slujba reginei.

— Regina e bine?

George a dat din cap.

— Anul ăsta nu-l însoțește pe rege în procesiunea de vară. I-a scăzut mult importanța la curte.

Bătrâna doamnă a încuviințat din cap auzind povestea aceea atât de cunoscută a femeii care se îndreaptă încet spre moarte.

— Și regele? Mary e încă favorita lui?

— Mary sau Anne, a răspuns George zâmbind. Se pare că gusturile sale înclină către fetele Boleyn. Mary e și acum favorita.

Bunica și-a îndreptat privirea sfredelitoare spre mine și a spus aprobator:

— Ești o fată bună. Cât stai?

— O săptămână, am spus. Atât mi s-a îngăduit.

— Dar tu? a întrebat ea întorcându-se spre George.

— Cred că voi rămâne câteva zile, a zis alene. Uitasem ce frumos e la Hever vara. S-ar putea să rămân și s-o duc pe Mary acasă când vine vremea să ne întoarcem la curte.

— Eu voi fi cu copiii toată ziua, l-am prevenit.

— Nu face nimic, a spus zâmbind. Nu am nevoie de companie. O să mă apuc de scris. Cred că voi deveni poet.

Urmând sfatul lui George, nu m-am dus la Catherine o vreme. Am urcat pe micuța scară răsucită în cămăruța mea, m-am spălat pe față în vasul cu apă și am privit pe fereastră parcul tot mai întunecat din jurul castelului. Am văzut o străfulgerare albă – o strigă – și i-am auzit țipătul întrebător, apoi răspunsul perechii sale în pădure. Am auzit un pește sărind

În apa din șanț și am văzut cum încep să răsară stelele, ca niște punctișoare argintii, pe cerul albastru-cenușiu. Abia atunci m-am dus în camera copiilor să-mi caut fiica.

Ședea pe un scăunel în fața focului, cu un castron cu lapte și pîine în poală, ținând lingura la jumătatea distanței dintre castron și gură și ascultând discuția purtată peste capul ei — dădaca bârfea împreună cu o altă servitoare. Când m-au văzut, au sărit în picioare, iar Catherine ar fi scăpat castronul dacă dădaca n-ar fi fost suficient de rapidă să i-l ia. Călaltă servitoare a dispărut cu o fluturare a rochiei, iar dădaca s-a așezat lângă Catherine și a dat un spectacol pe cinste, urmărindu-mi fetița cum mănâncă și asigurându-se că nu stă prea aproape de foc.

M-am așezat fără să spun nimic până s-a mai potolit puțin agitația și am putut s-o privesc pe Catherine luând ultimele înghițituri. Dădaca i-a luat castronul. I-am făcut semn să iasă din cameră, iar ea a plecat fără o vorbă.

Am căutat în buzunarul rochiei.

— Ți-am adus un mic cadou.

Era o ghindă prinsă pe o sfoară, sculptată cu măiestrie ca să înfățișeze un chip. Micuța cupă a ghindei alcătuia pălăria. Copila a zâmbit pe dată și a întins mâna. Avea și acum palma dolofană, ca de bebeluș, cu degete mititele. I-am pus ghinda în mână, simțindu-i moliciunea pielii. Am întrebat-o:

— Îi vei da un nume?

O mică încruntare i-a încrețit fruntea netedă. Părul auriu îi era pe jumătate ascuns sub boneta de noapte, care-i dezvelea fața. Am atins cu blândețe panglica bonetei, apoi bucele aurii care se clătinau sub marginea acesteia. Complet absorbită de ghindă, nu s-a ferit de atingerea mea. A ridicat ochii albaștri spre mine.

— Cum să-i spun?

— Vine dintr-un stejar. E o ghindă. Stejarul e copacul pe care regele vrea să-l plantăm cu toții. Lemnul lui e tare bun pentru corăbiile regelui.

— Am să-i spun Oakley¹, a spus cu hotărâre micuța.

De bună seamă, n-o interesau deloc regele și corăbiile lui. A mișcat sfoara și mica ghindă s-a bălăbănit în sus și-n jos.

---

1. De la *oak* — stejar. (n. t.)

— Dansează! a strigat încântată.

— Ai vrea să stai pe genunchii mei cu Oakley? Aș putea să-ți povestesc cum s-a dus el la o mare petrecere cu dans, împreună cu toate celelalte ghinde.

A șovăit câteva clipe.

— Au venit și alunele, am ispitit-o. Și castanele. A fost un mare bal în pădure. Cred că și murele și afinele au fost acolo.

Era de-ajuns. Catherine s-a ridicat de pe scăunel și s-a îndreptat spre mine; am ridicat-o pe genunchi. Era mai groasă decât îmi aduceam aminte – un copil adevărat, din carne și oase, nu copilul de vis la care mă gândeam noapte de noapte. Am așezat-o pe genunchi, simțindu-i căldura și puterea. Mi-am lipit obrazul de boneta caldă și i-am simțit buclele gâdilându-mi gâtul. Am tras în piept mireasma dulce a pielii ei mirosul acela minunat de copil.

— Spune mai departe, m-a rugat și s-a sprijinit de mine ca să asculte povestea petrecerii din pădure.

Am petrecut o săptămână minunată împreună – George, copiii și cu mine. Ne-am plimbat sub razele soarelui și am făcut picnicuri pe fânețe, unde iarba moale reîncepea să crească printre cotoarele tari ale celei vechi, cosite. După ce ne îndepărtam de castel, îl desfășam pe micuțul Henry și-l lăsam să dea din picioare în aerul cald și să se miște liber. Mă jucam cu Catherine cu mingea sau de-a v-ați ascunselea: un joc nu prea provocator pe o pajiște deschisă, dar ea avea încă vârsta la care putea să creadă că, dacă închide ochii și-și trage un șal peste cap, nu poate fi văzută. Iar George și Catherine se întreceau la fugă în curse în care el era din ce în ce mai beteag, așa că la început a fost nevoit să sară într-un picior, apoi să se târască de-a bușilea, iar spre sfârșitul săptămânii nu mai putea să meargă decât în mâini, eu ținându-l de picioare, pentru ca întrecerea să fie corectă și ea să poată învinge pe piciorușele-i nesigure.

În seara în care trebuia să ne întoarcem la curte n-am putut mânca la cină, fiindcă eram cumplit de tristă. Nu m-am îndurat să-i spun lui Catherine că plec, ci m-am furișat în zori ca o hoată, rugând-o pe dădacă să-i spună când se trezea că mama ei avea să vină înapoi cât de repede putea și că o ruga să fie fetiță cuminte și să aibă grijă de Oakley. Am

plănit până la amiază cu mintea încețoșată de durere, fără un bug de seamă că ploua încă de la plecarea noastră. Mi-am dat seama abia la prânz, când George a zis:

— Pentru numele lui Dumnezeu, hai să ne adăpostim puțin de ploaia asta și să căutăm ceva de mâncare!

Se opri în fața unei mănăstiri, al cărei clopot începea să bată pentru liturghie. A descălecat și m-a ajutat să mă dau jos din șa.

— Ai plâns tot drumul?

— Cred că da. Nu suport să mă gândesc...

— Atunci nu te gândi, mi-a zis tăios.

A stat deoparte până când unul dintre cei patru oameni ni noștri a tras de clopotul cel mare și ne-a anunțat paznicului porții. Când poarta grea s-a deschis, George m-a condus în curte, iar de-acolo pe treptele ce duceau spre refectoriu. Ajunseserăm devreme: înăuntru erau doar doi călugări care așezau pe masă farfurii de cositor și căni de cositor pentru bere sau vin. George l-a chemat pe unul dintre ei, pocnind din degete, și l-a trimis să aducă în grabă vin pentru noi, apoi mi-a pus cana rece în mâini.

— Bea până la fund! m-a îndemnat hotărât. Și nu mai plânge. Diseară trebuie să fii la curte și nu poți să sosești acolo cu fața albă și cu ochii roșii. N-au să te mai lase nicio dată să pleci, dacă asta te urâtește. Nu ești femeia care să poată să-și facă pe plac.

— Arată-mi tu o femeie din lumea asta care poate să-și facă pe plac! am strigat mânioasă, făcându-l să râdă.

— Ai dreptate. Nu cunosc nici una. Cât mă bucur că micul Henry și cu mine suntem bărbați!

Am ajuns la Windsor abia seara și am găsit curtea pe picior de plecare. Nici măcar Anne n-a reușit să-și facă timp să mă cerceteze. Era cuprinsă de febra pregătirilor și am văzut două rochii noi dispărând în cufărul ei.

— Ce sunt acelea?

— Daruri de la rege, mi-a răspuns scurt.

Am încuviințat din cap fără să spun nimic. Mi-a aruncat un zâmbet pieziș, apoi a împachetat bonetele asortate. Am observat, iar ea asta și voia, fără îndoială, că una dintre ele, cel puțin, era bogat împodobită cu perle. M-am trântit pe

bancheta de sub fereastră și am privit-o cum își așază polerina peste toate celelalte lucruri și cum cheamă servitoarea să vină să strângă chingile cufărului. După ce aceasta a ieșit, iar portarul a urmat-o cu cufărul, Anne s-a întors spre mine cu un aer provocator.

— Așadar?

— Ce se petrece? Rochii?

S-a uitat la mine ținând mâinile la spate, modestă ca o școlăriță.

— Mă curtează. Pe față.

— Anne, e iubitul meu!

A ridicat alene din umeri.

— N-ai fost aici, nu? Ai plecat la Hever, ți-ai vrut copii mai mult decât îl voiai pe el. N-ai fost tocmai... seducătoare.

— Și tu ești?

A zâmbit de parcă și-ar fi amintit o glumă.

— În vara asta plutește o anumită seducție în aer.

Am strâns din dinți ca să-mi țin firea.

— Parcă trebuia să-i ții treaz interesul față de mine, nu să-l abați din drumul lui.

Anne a ridicat iarăși din umeri.

— E bărbat. E mai ușor să-i stârnești interesul decât să-l respingi.

— Sunt curioasă de un singur lucru.

Dacă vorbele ar fi fost cuțite, le-aș fi aruncat, cu lama înaintea, în fața ei mulțumită și zâmbitoare.

— E clar că i-ai atras atenția dacă-ți face astfel de daruri. Ai avansat la curte. Ești favorita.

A încuviințat din cap. Mulțumirea plutea în jurul ei precum căldura unei pisici mângâiate.

— E clar că faci asta în ciuda faptului că e iubitul meu recunoscut.

— Mi s-a spus s-o fac, a zis obraznic.

— Nu ți s-a spus să-mi iei locul! am spus tăios.

A ridicat din umeri cu nevinovăție.

— N-am ce să fac dacă mă dorește, a zis pe un ton dulce precum mierea. Curtea e plină de bărbați care mă doresc. Îi încurajez? Nu.

— Adu-ți aminte că vorbești cu mine, am spus posomorâtă. Nu cu unul dintre neghiobii tăi. Știi bine că-i încurajezi pe toți.

Mi-a aruncat același zâmbet blând.

- Ce speri, Anne? Să-i devii amantă? Să-mi iei locul?

Pe dată, bucuria trufașă de pe chipul ei a fost înlocuită de un aer gânditor.

- Da, presupun că da. Dar există un risc.

- Un risc?

- Dacă îl las să mă aibă, sunt șanse mari să-și piardă interesul. E greu de păstrat.

- Nu și pentru mine, am spus, obținând un avantaj.

- Nu scoți nimic de la el. Pe Bessie Blount a măritat-o cu un nimeni când a terminat cu ea. Nici ea n-a scos nimic de la el.

Mi-am mușcat limba atât de tare, încât am simțit în gură gustul sângelui.

— Dacă spui tu, Anne...

— Cred că am să aștept. Am să aștept până când își va da seama că nu sunt o Bessie Blount și nici o Mary Boleyn. Ci ceva mult mai însemnat. Am să aștept până când își va da seama că trebuie să-mi facă o propunere, una foarte însemnată.

După câteva clipe de tăcere, am prevenit-o:

— N-ai să-l capeți niciodată înapoi pe Henry Percy, dacă asta speri. Nu ți-l va da pe Percy ca să-ți obțină favorurile.

Din doi pași mari a ajuns în celălalt capăt al încăperii și m-a înșfăcat de încheieturi, înfigându-mi unghiile în carne.

— Să nu-i mai rostești numele niciodată! a șuiert ea. Niciodată!

Mi-am smuls mâinile și am apucat-o de umeri.

— Am să-ți spun exact ce vreau! Așa cum și tu îmi spui exact ce vrei. Ești blestemată, Anne, ți-ai pierdut singura iubire și acum vrei tot ce nu e al tău. Vrei tot ce e al meu. Întotdeauna ai vrut ce era al meu.

S-a desprins din strânsoarea mea, a deschis ușa cu o smucitură și mi-a poruncit:

— Lasă-mă!

— Poți să pleci, am corectat-o. Asta e odaia *mea*, dacă-ți aduci aminte.

Preț de câteva clipe ne-am sfredelit cu privirea, încăpățănate ca două pisici pe acoperișul grajdului, pline de dușmănie și de ceva mai întunecat – vechiul sentiment al tuturor suzorilor că, de fapt, în lume nu e loc decât pentru una dintre ele.

M-am dat prima la o parte, spunând:
— Ar trebui să fim în aceeași tabără.
Anne a trântit ușa în urma ei.
— E odaia noastră, a hotărât.

Granițele dintre mine și Anne erau acum trasate clar. Pe tot parcursul copilăriei noastre se pusese problema care dintre noi e cea mai bună Boleyn, dar acum rivalitatea noastră din copilărie avea să se desfășoare pe cea mai mare scenă din regat. La sfârșitul verii una dintre noi avea să fie amanta recunoscută a regelui, iar cealaltă – servitoarea, ajutoarea, poate măscăriciul ei.

Nu exista cale pe care s-o pot înfrânge. Aș fi complotat împotriva ei, dar nu aveam aliați și nici putere. Nimeni din familie nu vedea vreun dezavantaj în faptul că regele mă avea pe mine în patul său noaptea, iar pe Anne la braț în fiecare zi. Pentru ei era o situație ideală: fata Boleyn cea deșteaptă drept tovarășă și sfetnic, iar fata Boleyn cea fecundă drept amantă.

Doar eu vedeam cât o costa asta pe Anne. Seara, după ce dansase, răsese și atrăsese neîncetat atenția curții asupra ei, se așeza în fața oglinzii și-și scotea boneta, iar eu îmi dădeam seama că fața ei tânără e secătuită și epuizată.

George venea adeseori seara în odaia noastră, aducând câte un pocal cu vin de Porto pentru fiecare. Cu ajutorul lui, o așezam în pat, o înveleam până la bărbie și o priveam cum golește paharul și începe să-și recapete încet culoarea din obraji.

— Dumnezeu știe unde o să ne ducă toate astea! a murmurat George într-o seară, în timp ce o priveam cum doarme. Regele e vrăjit de ea, curtea e nebună după ea. Pentru numele lui Dumnezeu, la ce speră?

Anne se mișcă în somn.

— Sst! l-am prevenit, trăgând perdelele în jurul patului. N-o trezi. N-o mai pot suporta nici măcar o clipă, zău!

George mi-a aruncat o privire luminoasă.

— E chiar așa de rău?

— Stă pe locul meu, am spus sec.

— Of-of!

Am întors capul.

— Mi-a furat tot ce obținusem, am spus cu o voce scăzută și mânioasă.

— Dar acum nu-l mai vrei așa de mult, nu? m-a întrebat George.

Am clătinat din cap.

— Asta nu înseamnă că vreau să fiu dată la o parte de Anne.

A mers împreună cu mine până la ușă, cuprinzându-mi mijlocul cu brațul în timp ce mâna i se odihnea leneș pe compsa mea. M-a sărutat pe buze în plin, ca un iubit.

— Știi că tu ești cea mai dulce.

I-am zâmbit.

— Știu că sunt o femeie mai bună decât ea. Ea e numai gheață și ambiție și ar prefera mai degrabă să te vadă în gtreang decât să renunțe la ambiția ei. Și știu că el are în mine o amantă care-l iubește pentru ceea ce este. Însă Anne l-a fermecat pe el, a fermecat întreaga curte, te-a fermecat chiar și pe tine.

— Pe mine nu, a spus George cu blândețe.

— Unchiului îi place mai mult de ea, am spus înciudată.

— Lui nu-i place de nimeni. Dar se întreabă cât de departe ar putea ea să meargă.

— Asta ne întrebăm cu toții. Și ce preț e dispusă să plătească. Mai ales dacă eu sunt cea care-l plătește.

— Dansul pe care-l dansează ea nu-i ușor, a recunoscut George.

— O urăsc! am spus simplu. Aș putea privi bucuroasă cum o omoară propria ambiție.

Curtea urma s-o viziteze pe prințesa Maria la castelul Ludlow, așa că toată vara am călătorit spre vest. Aceasta avea doar zece ani, dar era mai matură decât o arăta vârsta, fiind educată și învățată în stilul protocolar și foarte sever cunoscut de mama ei la curtea spaniolă. Avea un preot și mai mulți tutori, o doamnă de companie și propria casă în Țara Galilor, unde era prințesă. Ne așteptam să vedem o tânără demnă, o fată pe punctul de-a deveni femeie.

Dar am văzut cu totul altceva.

A intrat în sala cea mare, unde cina tatăl ei, și a trebuit să suporte chinul de-a o străbate de la ușă până la masa

principală sub privirile tuturor. Era micuță, ca un copil de șase ani – o păpușă perfectă, cu păr castaniu-deschis sub bonetă și un chip grav și palid. Era delicată, așa cum fusese și mama ei când sosise pentru prima oară în Anglia, dar era micuță – un copil mic.

Regele a întâmpinat-o cu tandrețe, însă puteam citi uluiala întipărită pe chipul lui. N-o văzuse de peste șase luni și se aștepta să fi crescut și să fi înflorit, devenind o tânără femeie. Dar prințesa pe care-o avea în fața ochilor nu putea fi căsătorită peste un an și trimisă la noul ei cămin cu încrederea că peste alți doi-trei ani avea să fie pregătită să aibă copii. Era ea însăși un copil – un copil palid, slăbuț și timid.

Regele a sărutat-o și a așezat-o la dreapta lui la masă principală, de unde copila s-a uitat prin sală și a văzut toate privirile ațintite asupra ei. N-a mâncat aproape nimic și n-a băut nimic. Când regele i se adresa, îi răspundea în șoapte monosilabice. Fără îndoială că era învățată – toți tutorii ei s-au înghesuit unul după altul să-l asigure pe rege că știe să vorbească greaca și latina, să facă adunări și că cunoaște geografia principatului ei și pe cea a regatului. Când a început să cânte muzica, mica prințesă a dansat, grațioasă și sprințenă. Dar nu arăta ca o fată viguroasă, sănătoasă și fertilă, ci ca o fată care putea pieri foarte ușor – părea că era de-ajuns o răceală ca s-o răpună. Singura moștenitoare legitimă a tronului tatălui ei, Henric, nu părea suficient de puternică pentru a ridica sceptrul.

În seara aceea, la castelul Ludlow, George a venit să mă ia devreme, prevenindu-mă:

— E într-o dispoziție mizerabilă.

Anne s-a foit în pat.

— Nu e fericit cu mica lui pitică?

— Uimitor! a exclamat George. Chiar și pe jumătate dormită, Anne, ești tot atât de dulce precum otrava. Hai, Mary, nu-l putem face să aștepte.

Când am intrat, Henric stătea în picioare lângă foc, cu un picior sprijinit de un buștean pe care-l împingea mai adânc în jăratic. Abia dacă a ridicat privirea la apariția mea, dar apoi a întins poruncitor mâna spre mine și am alergat îndată în brațele sale.

— Asta e într-adevăr o lovitură, a spus încet, cu buzele lipite de părul meu. Crezusem că a crescut, că e aproape femeie. Mă gândisem s-o mărit cu Francisc sau chiar cu fiul lui și astfel să închei o alianță între noi și Franța. O fată nu mi-e de nici un folos, absolut de nici un folos. Dar o fată care nici măcar nu poate fi măritată!

S-a întrerupt, întorcându-se brusc cu spatele, și a făcut doi pași grăbiți și mânioși prin încăpere. Pe masă era întins un joc de cărți pe jumătate terminat, cu cărțile jucătorilor întoarse cu fața în jos. Le-a măturat cu o mișcare furioasă, clărâmând și masa. La auzul zgomotului, paznicul din fața ușii a strigat:

— Maiestate?

— Lăsa-mă! a răcnit Henric.

S-a întors spre mine.

— De ce să-mi facă Dumnezeu așa ceva? De ce una ca asta? Nici un fiu și o fiică arătând de parcă iarna următoare ar putea să-i vină de hac! N-am moștenitor. N-am pe nimeni care să-mi urmeze. De ce să-mi facă Dumnezeu așa ceva?

Am rămas tăcută și am clătinat din cap, așteptând să află ce voia.

— E din cauza reginei, nu? m-a întrebat. La asta te gândești. La asta se gândesc cu toții.

Nu știam dacă trebuie să fiu de acord sau nu. Îl urmăream grijulie, păstrându-mi calmul.

— E blestemata aceea de căsătorie! a strigat. N-ar fi trebuit s-o închei niciodată. Tatăl meu s-a împotrivit. A spus că putea să rămână în Anglia ca prințesă văduvă aflată la porunca noastră. Dar eu am crezut... am vrut...

S-a întrerupt. Nu voia să-și aducă aminte cât de mult și cu câtă credință o iubise.

— Papa ne-a dat o dispensă, dar a fost o greșeală. Nu poți obține dispensă de la cuvântul Domnului.

Am încuviințat cu gravitate.

— N-ar fi trebuit să mă căsătoresc cu soția fratelui meu. E foarte simplu. Și, pentru că m-am însurat cu ea, am fost blestemat ca ea să fie stearpă. Dumnezeu nu a binecuvântat această căsătorie falsă. Și-a întors fața de la mine în fiecare an, iar eu ar fi trebuit să înțeleg mai demult. Regina nu e soția mea, ci soția lui Arthur.

— Dar dacă acea căsătorie n-a fost consumată... am dat să spun.

— N-are importanță, a zis tăios. Și oricum, a fost.

Am plecat capul.

— Vino în pat, a spus Henric, dintr-odată ostenit. Nu pot îndura asta. Trebuie să mă eliberez de păcat. Trebuie să-i spun reginei să plece. Trebuie să mă curăț de păcatul ăsta îngrozitor.

Supusă, m-am apropiat de pat, mi-am scos mantia, am dat la o parte cearșafurile și m-am băgat în așternut. Henric a îngenuncheat la picioarele patului și a început să se roage fierbinte. Ascultând cuvintele murmurate de el, m-am pomenit că mă rog și eu : rugăciunea unei femei neputincioase pentru o alta. Mă rugam pentru regină, acum, când bărbatul cel mai puternic din Anglia o învinuia că îl atrăsese într-un păcat mortal.

Toamna anului 1526

Ne-am întors la Londra, la Greenwich, unul dintre palatele cele mai dragi regelui, dar dispoziția lui întunecată tot nu s-a schimbat. Petrecea mult timp cu clericii și sfetnicii săi, apoi că unii oameni credeau că pregătește o nouă carte, un nou studiu teologic. Dar eu, care trebuia să stau cu el în cele mai multe seri, în timp ce citea și scria, știam că se luptă cu cuvântul Bibliei, chinându-se să afle dacă era voia Domnului ca un bărbat s-o ia de nevastă pe văduva fratelui său – și, apăsător, să se îngrijească de ea – sau dacă voia Domnului era ca bărbatul s-o îndepărteze pe văduva fratelui său, pentru că a o privi cu dorință în ochi însemna să-și facă de rușine fruntele. Referitor la acest subiect, Dumnezeu era ambiguu. Numărate pasaje din Biblie spuneau lucruri diferite. Ar fi fost nevoie de un întreg colegiu de teologi pentru a hotărî care regulă ar fi trebuit să aibă întâietate.

Mie mi se părea evident că bărbatul ar trebui să se însoare cu văduva fratelui său, astfel încât copiii fratelui să poată fi crescuți într-o casă creștinească, iar femeia cea bună să fie bine îngrijită. Slavă Domnului că n-am îndrăznit să exprim această părere la sfaturile de seară ale lui Henric! Erau de față bărbați care se contraziceau în greacă și latină, revenind la textele originale și consultându-le pe cele ale părinților Bisericii. Ultimul lucru pe care-l doreau era un strop de bun-simț din partea unei femei tinere și extrem de obișnuite.

Nu-i eram de nici un ajutor. Nu puteam să-i fiu de nici un ajutor. Anne era cea înzestrată cu creierul de care avea el nevoie, doar ea avea puterea de-a transforma o încâlceală teologică într-o glumă care să-l facă să râdă chiar în timp ce se străduia s-o pătrundă cu mintea.

Se plimbau împreună în fiecare după-amiază, Anne cu mâna pe brațul lui, cu capetele apropiate ca niște conspurcatori. Arătau ca doi iubiți, dar când zăboveam în preajmă, o auzeam pe Anne spunând:

— Da, dar Sfântul Pavel se exprimă foarte clar când discută acest...

Iar Henric răspundea:

— Crezi că asta vrea să spună? Mi-am închipuit întotdeauna că se referă la alt pasaj.

George și cu mine mergeam în urma lor, doi însoțitori docili, iar eu mă uitam cum Anne îl ciupește pe Henric de braț ca să-l facă să priceapă un lucru sau clatină din cap în semn că e de altă părere.

— De ce nu-i spune pur și simplu reginei că trebuie să plece? m-a întrebat George simplu. Nu există curte în Europa care să-l condamne pentru asta. Toată lumea știe că trebuie să aibă un fiu.

— Îi place să aibă o părere bună despre el însuși, i-am explicat, observând că Anne întoarce capul și auzindu-i hohotul de râs. Nu se poate hotărî să respingă o femeie doar pentru că a îmbătrânit. Trebuie să găsească o cale să-și dovedească lui însuși că e voia lui Dumnezeu s-o părească. Trebuie să găsească o autoritate mai înaltă decât dorințele proprii.

— Dumnezeule! Dacă aș fi rege, ca el, mi-aș urma dorințele și nu mi-aș bate capul dacă e voia Domnului sau nu, a exclamat George.

— Asta pentru că ești un Boleyn lacom. Dar el e un rege care vrea să procedeze corect. Nu poate să meargă mai departe decât dacă e încredințat că Dumnezeu e de partea lui.

— Iar Anne îl ajută, a remarcat George malițios.

— Ce mai păzitor al conștiinței! am spus înciudată. Sufletul tău nemuritor s-ar afla în siguranță în mâinile ei.

A fost convocat un sfat al familiei. Mă așteptam la asta. Încă de când ne întorseserăm de la Ludlow, unchiul ne urmărea, pe Anne și pe mine, cu o concentrare tăcută. În vara aceea mersese împreună cu curtea și observase că regele își petrecea zilele cu Anne și că era atras irezistibil de locul în care se afla ea. Dar la căderea nopții mă chema negreșit. Unchiul

eu nedumerit în fața dorinței regelui pentru noi amândouă. Nu știa cum ar trebui manevrat pentru ca familia Howard să obțină avantajele cele mai mari.

George, Anne și cu mine eram înșirați în fața mesei celei mari din odaia unchiului. El ședea de cealaltă parte, cu mama lângă el, pe un jilț mai mic.

— E clar că regele o dorește pe Anne, a început unchiul. Dar dacă ea nu face decât să-i ia locul lui Mary ca favorită, asta nu ne duce mai departe. Dimpotrivă. Fiindcă nu e măritată și cât timp se petrece asta n-o poate avea nimeni, iar după ce se termină, ea nu mai valorează nimic.

M-am uitat la mama, ca să văd dacă discuția despre fiica ei cea mare o tulbură în vreun fel. Avea o față aspră. Era vorba de chestiuni de familie, nu de sentimente.

— Așa că Anne trebuie să se retragă, a hotărât unchiul. Înstrică jocul lui Mary. Ea i-a făcut o fată și un băiat, dar nu ne-am ales cu nimic din asta, în afară de câteva pământuri în plus...

— Vreo două titluri, a murmurat George. Câteva dregătorii...

— Da, da. Nu neg. Dar Anne îi scade dorința pentru Mary.

— Nu simte nici o dorință pentru Mary, a zis Anne cu răutate. I-a intrat în obișnuință. E cu totul altceva. Ești bărbat însurat, unchiule, așa că ar trebui să știi asta.

L-am auzit pe George icnind. Unchiul i-a aruncat lui Anne un zâmbet răutăcios.

— Mulțumesc, domniță Anne. Vorbele tale de duh inspirate ți-ar sta foarte bine dacă te-ai afla încă în Franța. Dar, cum ești în Anglia, trebuie să-ți aduc aminte că toate englezoaicele trebuie să se poarte așa cum li se cere și să pară fericite.

Anne a plecat capul și am văzut-o înroșindu-se de mânie.

— Vei pleca la Hever, a spus unchiul brusc.

Ea a dat să se ridice.

— Iarăși! Nu! Pentru ce?

— Ești o carte izolată și nu știu cum să mă folosesc de tine în joc, i-a răspuns el cu o franchețe brutală.

— Dacă mă lași să rămân la curte, pot să-l fac pe rege să mă iubească! a promis ea disperată. Nu mă trimite înapoi la Hever! Ce mă așteaptă acolo?

El a ridicat mâna.

— Nu e pe vecie. Doar pe perioada Crăciunului. E evident că Henric e foarte atras de tine, dar nu știu cum putem folosi asta. Nu poți să te culci cu el câtă vreme ești fecioară. Va trebui să fii măritată înainte să poți intra în patul lui și nici un bărbat care are cât de cât minte nu se va însura cu tine câtă vreme ești favorita regelui. Ce încurcătură!

Ea și-a înăbușit replica tăioasă și a făcut o mică reverență, spunând printre dinți:

— Sunt recunoscătoare. Dar nu văd în ce fel trimiterea la Hever pe perioada Crăciunului, singură, departe de curte și de rege, îmi va spori șansele de-a ajuta această familie.

— Te dă la o parte din drum, așa încât să nu tulburi țința regelui. De îndată ce divorțează de Caterina, se poate însura cu Mary. Mary, cu cei doi copilași frumoși ai ei. Printr-o singură ceremonie poate căpăta o soție și un moștenitor. Tu, Anne, nu faci decât să tulburi tabloul.

— Așa că mă scoți cu totul din el? Cine ești acum, Holbein?

— Vezi cum vorbești! a spus tăios mama.

— Îți voi găsi un soț, a promis unchiul. Dacă nu din Anglia, atunci din Franța. Odată ce Mary devine regina Angliei, îți poate face rost de un soț. Ești liberă să alegi.

Anne și-a înfipt unghiile în palme și s-a jurat:

— Nu voi accepta un soț dăruit de ea! Nici măcar nu va deveni regină. S-a ridicat cât de sus putea. Și-a desfăcut picioarele și i-a dăruit doi copii, dar lui *tot* nu-i pasă de ea. A plăcut-o când îi făcea curte. Nu înțelegeți? E un vânător, îi place să alerge după pradă! Odată ce Mary a fost prinsă, sportul s-a terminat și, Dumnezeu mi-e martor, n-a existat niciodată o femeie care să se lase prinsă mai ușor. Acum s-a obișnuit cu ea, îi e mai degrabă nevastă decât amantă —, dar o nevastă fără onoare, fără respect.

Spusese exact ce nu trebuia. Unchiul a zâmbit.

— Ca o nevastă? O, sper să fie așa! Cred, așadar, că deocamdată vom lua o mică pauză în privința ta și vom vedea ce poate face Mary cu el cât timp lipsești. Ai concurat cu Mary, iar ea e favorita noastră.

I-am făcut lui Anne o plecăciune, însoțită de un zâmbet dulce, repetând:

— Eu sunt favorita. Iar ea trebuie să dispară.

Iarna anului 1526

Când Anne a plecat la Hever, am trimis în cufărul ei daruri de Crăciun pentru copilașii mei. Lui Catherine i-am trimis o căsuță din marțipan, cu țigle din migdale prăjite și ferestre din zahăr candel. Am implorat-o pe Anne să i-o dea lui Catherine în seara a douăsprezecea și să-i spună că mama ei o iubește, că îi e dor de ea și că va veni s-o vadă în curând.

Anne s-a trântit pe șaua calului ei de vânătoare cu tot atâtă grație ca o nevastă de fermier care pleacă la piață. Nu era nimeni care s-o privească, veselia și râsul nu-i aduceau nici un avantaj.

— Dumnezeu știe de ce nu-i sfidezi și nu te duci acolo dacă-ți iubești așa de mult copiii, mi-a spus, ispitindu-mă să-mi creez singură necazuri.

— Mulțumesc pentru sfatul cel bun. Sunt încredințată că mi l-ai dat cu cele mai bune intenții.

— Ei bine, Dumnezeu știe ce-și închipuie că ești în stare să faci fără mine aici, ca să te sfătuiesc.

— Într-adevăr, Dumnezeu știe, am răspuns veselă.

— Există femei cu care bărbații se căsătoresc și femei cu care nu se căsătoresc, a hotărât ea. Iar tu ești genul de amantă cu care un bărbat nu se obosește să se însoare. Cu sau fără fii.

I-am zâmbit. Eram mult mai înceată decât Anne în ceea ce privea vorbele de duh, așa că simțeam o mare bucurie în puținele ocazii când îmi venea apa la moară.

— Da, cred că ai dreptate, am spus. Dar există, evident, un al treilea soi: femeile cu care bărbații nici nu se însoară și pe care nici nu și le iau de amante. Femeile care pleacă

acasă singure de Crăciun. Și se pare că asta ești tu, surioară. Îți urez o zi bună.

M-am răsucit pe călcâie și am plecat, iar ea n-a putut să facă altceva decât să dea din cap spre soldații care aveau s-o însoțească în călătorie și să iasă la trap pe poartă, apucându-se pe drumul spre Kent. Câțiva fulgi de nea s-au învârtit în aer la plecarea ei.

De îndată ce ne-am instalat la Greenwich pentru sărbătorirea Crăciunului, a devenit clar ce avea să se întâmple cu regina. Avea să fie neglijată și ignorată, fiindcă întreaga curte știa că se afla în dizgrație. Era un lucru înfiorător de privit – părea o bufniță atacată de o mulțime de păsări mai mici pe timpul zilei.

Nepotul ei, regele Spaniei, știa câte ceva despre cele ce se petreceau. A trimis deci în Anglia un nou ambasador, Mendoza, un avocat viclean pe care se putea bizui ca s-o reprezinte pe regină în fața soțului ei și să restabilească armonia dintre Spania și Anglia. L-am văzut pe unchiul meu sfătuindu-se pe șoptite cu cardinalul Wolsey și am presupus că n-avea intenția de a-i netezi calea lui Mendoza.

Nu mă înșelasem. Pe tot parcursul sărbătorii de Crăciun, noul ambasador n-a primit învoire să se înfățișeze la curte, acreditările lui n-au fost recunoscute, nu a fost lăsat să-l salute pe rege, nu i s-a dat voie nici măcar s-o vadă pe regină. Mesajele și scrisorile acesteia erau supravegheate și nu putea nici să primească daruri fără ca acestea să fie cercetate de valeții odăii de culcare.

Crăciunul a ajuns la a douăsprezecea seară și noului ambasador al Spaniei tot nu i s-a îngăduit s-o vadă pe regină. Abia la jumătatea lunii ianuarie, Wolsey și-a încetat jocul de-a șoarecele și pisica și a recunoscut că ambasadorul Mendoza era într-adevăr reprezentantul autentic al regelui Spaniei și că putea să-și aducă scrisorile la curte și să-i transmită reginei mesajele.

Mă aflu în odăile reginei când a venit un paj trimis de cardinal pentru a o anunța că ambasadorul a cerut s-o vadă. Obrajii i s-au îmbujorat și a sărit în picioare.

— Ar trebui să-mi schimb rochia, dar nu e timp!

Stăteam în spatele jilțului ei – singura doamnă care o alucea, toate celelalte fiind la plimbare în grădină împreună cu regele.

— Ambasadorul Mendoza îmi va aduce vești de la nepotul meu.

Regina s-a așezat în jilț.

— Și nădăjduiesc că va încheia o alianță între soțul și nepotul meu. Familiile nu trebuie să se certe între ele. Între Spania și Anglia a existat o alianță de când mă știu. Nu e deloc drept să fim dezbinați.

Am încuviințat și imediat ușa s-a deschis.

Nu era ambasadorul cu suita sa, aducându-i daruri, scrisori și documente particulare de la nepotul ei. Era cardinalul, cel mai mare dușman al reginei, conducându-l pe ambasador în odaia reginei așa cum duce saltimbancul de lanț un urs dresat să danseze. Ambasadorul era capturat. Nu putea să-i vorbească reginei între patru ochi și tainele pe care le adușese în cuferele sale fuseseră de mult cercetate. Acest bărbat nu era unul care să-l alieze din nou pe rege cu Spania. Nu era omul care să-i poată reda reginei adevăratul ei statut la curte. Era practic un om răpit de cardinal.

Mâna ei, când i-a întins-o, era neclintită ca o stâncă. Vocea ei era dulce și perfect modulată. L-a întâmpinat pe cardinal cu o politețe binevoitoare. Nimeni nu ar fi putut ghici din purtarea ei că în ziua aceea și-a văzut în prag condamnarea, alături de mohorâtul ambasador și de cardinalul zâmbitor. În clipa aceea și-a dat seama că prietenii și rudele n-aveau nici o putere să o ajute. Era cumplit de singură, vulnerabil de singură, cu desăvârșire singură.

La sfârșitul lui ianuarie a avut loc un turnir, dar regele a refuzat să participe. George a fost ales să poarte stindardul regal în locul lui. A învins în numele regelui și a câștigat, drept mulțumire, o pereche de mănuși din piele.

În seara aceea l-am găsit pe rege într-o dispoziție sumbră, stând în fața focului din odaia lui înfășurat într-un halat gros, cu o carafă de vin pe jumătate goală alături și o altă, goală, zăcând în cenușa albă, scurgându-și drojdia într-o baltă roșie.

— Vă simțiți bine, Maiestate? am întrebat cu precauție.

A ridicat privirea și am văzut că ochii albaștri îi erau injectați, iar fața – vlăguită.

— Nu, a spus încet.

— Ce s-a întâmplat?

I-am vorbit cu tot atâta tandrețe și ușurință cum i-aș fi vorbit lui George. În seara aceea nu părea a fi regele terorii. Era doar un băiețel – un băiețel trist.

— Azi n-am luat parte la turnir.

— Știu.

— Și nu voi mai lua parte.

— Niciodată?

— Poate niciodată.

— O, Henric, de ce?

A făcut o pauză.

— M-am temut. Nu e rușinos? Când au început să-mi pună armura, mi-am dat seama că mă tem.

Nu știam ce să spun.

— Duelurile din turnir sunt primejdioase, a spus înciudat. Voi, femeile de pe margine, cu semnele voastre de afecțiune și rămășagurile voastre, ascultând cum sună crainicii în trâmbițe, nu vă dați seama. Când participați la turnir, e pe viață și pe moarte. Nu-i o joacă.

Am așteptat.

— Și dacă mor? a întrebat gânditor. Dacă mor? Ce se întâmplă?

Timp de o clipă îngrozitoare, mi-am închipuit că întrebarea se referă la sufletul lui nemuritor, așa că am spus șovăielnic:

— Nimeni nu știe cu siguranță.

— A, nu asta! a spus fluturând din mână. Ce se alege de tron? Ce se alege de coroana tatălui meu? El a unificat țara asta după ani de lupte și nimeni nu credea că va reuși. Nimeni altul decât el n-ar fi reușit. Dar el a făcut-o. Și a avut doi fii. Doi fii, Mary! Așa că atunci când Arthur a murit, am rămas eu să moștenesc. A lăsat regatul în siguranță prin ceea ce-a făcut pe câmpul de luptă și prin ceea ce-a făcut în pat. Am moștenit un regat pe cât de sigur e cu putință: hotare neamenințate, lorzi supuși, o vistierie plină de aur și n-am pe nimeni căruia să i-l las!

Glasul lui era atât de plin de amărăciune, că nu puteam spune nimic. Am plecat capul.

— Treaba asta cu fiul mă macină grozav. Trăiesc fiecare zi cu groaza că voi muri înainte să am un fiu pe care să-l urc pe tron. Nu pot să lupt în turnir, nu pot nici măcar să vânez cu inima ușoară. Văd un gard în fața mea și, în loc să mă avânt peste el și să am încredere în calul meu că va sări bino, îmi trece prin fața ochilor o imagine în care mă văd mort în șanț, cu gâtul frânt, și coroana Angliei agățată într-un mărăciș, s-o ia cine vrea. Și cine ar putea s-o facă? Cine ar face-o?

Suferința de pe chipul și din glasul lui era prea mult pentru mine. Am luat carafa și i-am umplut pocalul.

— Mai e vreme, l-am consolată, gândindu-mă că unchiului i-ar plăcea să spun așa ceva. Știm că ești fertil cu mine. Fiul nostru, Henry, îți seamănă ca o copie fidelă.

Și-a strâns mai bine mantia pe lângă trup.

— Poți să pleci. Te așteaptă George să te ducă în odaia ta?

— Mă așteaptă întotdeauna, am răspuns surprinsă. Nu vrei să rămân?

— Inima mi-e prea întunecată în seara asta, a spus sincer. Trebuie să înfrunt perspectiva morții proprii și asta mă face să-mi piară cheful de-a mă juca între cearșafuri cu tine.

I-am făcut o reverență. La ușă m-am oprit și m-am uitat în urmă. Nici nu observase că plecasem. Stătea încă încovoiat în jilt, înfășurat în mantie, privind țintă tăciunii, de parcă ar fi putut să-și vadă viitorul în cenușa roșiatică.

— Ai putea să te însori cu mine, am spus încet. Avem deja doi copii, dintre care unul e băiat.

— Poftim?

A ridicat privirea spre mine — ochii albaștri îi erau tulburi de disperare.

Știam că unchiul ar fi vrut să stăruie. Dar nu eram femeia care să stăruie astfel.

— Noapte bună, am spus cu blândețe. Noapte bună, dulce prinț.

Și l-am lăsat cu întunericul lui.

Primăvara anului 1527

Căderea de la putere a reginei era tot mai vizibilă. În februarie, la curte au sosit soli din Franța. N-au suferit nici o întârziere, câtă vreme li s-au cercetat documentele, au fost întâmpinați cu ospete, banchete și felurite petreceri și-n scurt timp a devenit clar că se aflau în Anglia ca să aranjeze căsătoria prințesei Maria ori cu regele Francisc al Franței ori cu fiul lui. Prințesa Maria a fost chemată din reședința ei liniștită de la castelul Ludlow și prezentată solilor, încurajată să danseze, să participe la jocuri, să cânte și să mănânce. Dumnezeuule, cum o puneau pe copila aceea să mănânce! De parcă ar fi putut să ia proporții chiar sub ochii lor, pentru a căpăta o statură potrivită pentru căsătorie în timpul lunilor de negocieri. Tata, întors din Franța în suita trimișilor, se afla pretutindeni – sfătuindu-l pe rege, traducând pentru trimiși, ținând sfaturi de taină cu cardinalul despre felul în care ar trebui să reformuleze alianțele din Europa și, în sfârșit, urzind cu unchiul în ce fel ar putea avansa familia în aceste vremuri frământate.

Au hotărât împreună că Anne ar trebui să se întoarcă la curte. Oamenii începeau să se întrebe de ce plecase. Tata voia ca solii francezi s-o vadă. Unchiul m-a oprit pe scară, în drum spre odăile reginei, ca să mă anunțe că Anne venea înapoi.

— De ce? am întrebat cât de obraznic am îndrăznit. Henric îmi vorbea chiar acum câteva seri despre dorința lui de-a avea un fiu. Dacă se va întoarce, va strica totul.

— A vorbit despre fiul tău? m-a întrebat sec unchiul și, văzând că tac, a clătinat din cap. Nu. Nu faci deloc progrese cu regele. Anne a avut dreptate. Nu înaintăm câtuși de puțin.

Am întors capul și m-am uitat pe fereastră. Știam că mi se citește pe față enervarea. Am răbufnit:

— Și unde crezi că vă va duce Anne? N-o să lucreze pentru binele familiei, n-o să facă așa cum i se cere! Nu va urmări decât propriul câștig, propriile pământuri și titluri!

A dat din cap, scărpinându-și nasul.

— O, da, e o femeie care-și urmărește interesele. Dar regele care mereu s-o vadă, e înnebunit după ea într-un fel în care nu a fost niciodată după tine.

— Are doi copii cu mine!

Sprâncenele negre ale unchiului s-au ridicat brusc la auzul tonului meu strident. Am plecat capul pe dată.

— Îmi pare rău. Dar ce altceva mai pot face? Ce poate să facă Anne și eu n-am făcut? L-am iubit, m-am culcat cu el și i-am născut doi copii puternici. Nici o femeie n-ar putea să facă mai mult. Nici măcar Anne, chiar dacă e atât de prețioasă pentru toată lumea.

— Poate că va reuși mai mult, a zis el ignorându-mi răutăten de prisos. Dacă ar concepe chiar acum un copil cu el, ar putea s-o ia de soție. E atât de disperat s-o aibă, încât s-ar putea să facă asta. E disperat s-o aibă, e disperat să aibă un copil — cele două dorințe ar putea să se îmbine.

— Și cu mine cum rămâne? am țipat.

A ridicat din umeri și a spus de parcă n-ar fi avut absolut nici o importanță:

— Poți să te întorci la William.

Câteva zile mai târziu, Anne a revenit la curte tot atât de discret cum plecase și, în scurtă vreme, se afla în centrul atenției tuturor. O aveam din nou alături pe tovarășa mea de pat și de viață și m-am pomenit legându-i șireturile rochiei dimineța și pieptănându-i părul seara. Dispunea de serviciile mele tot așa cum înainte fusese forțată să mi le ofere pe-ale ei.

— Nu te-ai temut că l-am recâștigat? am întrebat-o curioasă în timp ce o pieptănam înainte de culcare.

— Tu nu contezi, mi-a răspuns încrezătoare. Nici măcar o clipă. Asta e primăvara mea, asta va fi vara mea. Îl voi face să danseze după cum îi cânt. Nimic nu-l va elibera de sub vraja mea. Nu contează ce faci tu sau ce face oricare altă femeie. E năuc de dragoste. E al meu, îl pot avea oricând.

— Doar pentru primăvara și vara asta?

Anne a căzut pe gânduri.

— O, ce femeie e în stare să țină lângă ea un bărbat mult timp? Acum e chiar pe creasta valului dorinței și pot să-l țin acolo, dar valul trebuie să se spargă în cele din urmă. Nimeni nu rămâne îndrăgostit pe vecie.

— Dacă vrei să te măriți cu el, va trebui să-l păstrezi mult mai mult de două anotimpuri. Crezi că-l poți păstra vreme de un an? Doi?

Mi-a venit să râd când am văzut cum i se topește aerul încrezător de pe chip.

— Când va deveni liber să se căsătorească, *dacă* va deveni vreodată liber să se căsătorească, nu te va mai dori cu atâtă patimă. Vei fi în declin, Anne! Vei fi pe jumătate uitată. () femeie care și-a trăit anii cei mai buni, a ajuns la douăzeci și cinci de ani și tot nemăritată a rămas.

S-a trântit pe pat și a lovit perna cu palma.

— Nu cobi! mi-a strigat enervată. Dumnezeuule, uneori parcă ai fi o babă răutăcioasă din Edenbridge! E posibil să se întâmple orice în favoarea mea, pot face să se întâmple orice. Tu vei fi cea în declin, fiindcă ești prea leneșă ca să-ți croiești singură soarta. Dar eu mă trezesc în fiecare zi cu hotărârea de fier de-a obține ceea ce vreau. E posibil să se întâmple orice în favoarea mea.

În mai treburile cu solii francezi erau practic încheiate. Prințesa Maria urma să se mărite fie cu regele francez, fie cu al doilea fiu al acestuia, de îndată ce devenea femeie. Se organizează un mare turneu de tenis pentru a sărbători momentul, iar Anne fu numită să se ocupe de ordinea jucătorilor și făcu o treabă excelentă, alcătuind un tabel cu toți bărbații de la curte cu ajutorul unor mici stegulețe pe care era trecut numele lor. Regele o găsi cercetând harta și strângând la piept un steguleț, parcă fără să-și dea seama.

— Ce aveți acolo, domnișoară Boleyn?

— Ordinea desfășurării turneului de tenis, răspunse ea. Trebuie să-i găsesc fiecărui gentilom un partener pe măsură, ca să poată juca toți și să fim siguri că vom avea un învingător adevărat.

— Voiam să știu ce aveți acolo, în mână.

Anne tresări și spuse repede:

— Am uitat că-l țin în mână. E unul dintre nume, atâtea
lui. Așez numele în ordinea de joc.

— Și cine e gentilomul pe care-l țineți atât de strâns?
Ea reuși să roșească.

— Nu știu, nu m-am uitat la nume.

El întinse mâna.

— Îmi dați voie?

Ea nu-i dădu stegulețul.

— Nu înseamnă nimic. E doar steagul pe care-l aveam în
mână în timp ce mă gândeam. Dați-mi voie să-l pun la locul
lui pe panou, Maiestate, și apoi putem cumpăni împreună
ordinea de joc.

El era vigilent.

— Pari rușinată, domnișoară Boleyn.

Ea se zburli puțin.

— Nu mă rușinez de nimic! Doar că nu vreau să par
nesăbuită.

— Nesăbuită?

Anne întoarse capul.

— Vă rog, lăsați-mă să pun numele pe panou, iar apoi îmi
puteți da sfaturi privind ordinea de joc.

El întinse mâna.

— Vreau să știu numele de pe steag!

Preț de o clipă cumplită m-am gândit că nu se prefacă
față de el. Preț de o clipă cumplită am crezut că regele e pe
punctul să descopere că ea trișează, astfel încât fratele nostru
George să aibă locul cel mai bun în grup. Faptul că regele
stăruia să afle numele o tulbura și o nedumerea atât de
mult, încât până și eu am crezut că a fost prinsă cu ocaua
mică. Henric era aiudoma celui mai bun ogar al lui aflat pe
urmele unui miros. Știa că i se ascunde ceva și era chinuit
de curiozitate și de dorință.

— Îți poruncesc, spuse el încet.

Șovăind și codindu-se, Anne puse micul steag în palma
lui întinsă, făcu o reverență și se îndepărtă. Nu se uită înapoi,
dar, după ce n-o mai văzurăm, îi auzirăm cu toții țâcănitul
tocurilor și fâșâitul rochiei pe când fugea de pe terenul de
tenis spre castel, pe poteca pietruită.

Henric desfăcu pumnul și se uită la numele de pe steagul
pe care-l strânsese ea la piept. Era numele lui.

Turneul de tenis al lui Anne dură două zile și ea se afla pretutindeni, râzând, dând ordine, arbitrând și ținând scorurile. La urmă rămaseră de jucat patru partide: regele cu fratele nostru George, soțul meu, William Carey, cu Francis Weston, Thomas Wyatt, proaspăt întors din Franța, cu William Brereton și o partidă între doi fitecine, ce urma să aibă loc în timp ce noi ceilalți mâncam.

— Ai face bine să te asiguri că regele nu joacă cu Thomas Wyatt, i-am spus lui Anne cu glas scăzut în timp ce George și regele intrau împreună pe teren.

— O, de ce? m-a întrebat ea cu nevinovăție.

— Pentru că de asta depind prea multe. Regele vrea să învingă în fața trimișilor francezi, iar Thomas Wyatt vrea să învingă în fața ta. Regelui nu i-ar conveni deloc să fie bătut în public de Thomas Wyatt.

Anne a ridicat din umeri.

— E curtean. Nu va uita jocul cel mai important.

— Jocul cel mai important?

— Indiferent dacă e vorba de tenis, tras cu arcul sau flirt, jocul cere ca regele să fie întotdeauna fericit. Pentru asta suntem toți aici, asta e tot ce contează. Și o știm cu toții.

S-a aplecat în față. George, fratele nostru, se afla la locul lui, gata să servească. Iar regele aștepta, atent și pregătit. Anne a ridicat batista ei albă și a lăsat-o să cadă. George a servit – o lovitură bună, care a făcut mingea să lovească zgomotos acoperișul terenului și să cadă destul de aproape de Henric, dar nu suficient ca acesta să ajungă la ea. A făcut un salt și a trimis mingea înapoi peste plasă. George, care avea picioare iuți și doisprezece ani mai puțin decât regele, a lovit cu putere mingea, care a trecut pe lângă bărbatul mai în vârstă, iar Henric a ridicat mâna, recunoscându-i punctul.

Regelui i-a fost ușor să răspundă la următorul serviciu și a trimis o lovitură elegantă, puternică, pe care George nici nu s-a obosit s-o ajungă. Jocul și-a urmat cursul, ambii jucători alergând și lovind mingea cu toată forța, aparent fără cruțare și fără favoruri. George pierdea neîncetat și neabătut, dar o făcea cu atâta iscusință, încât orice privitor ar fi crezut că regele era un jucător mai bun. Și probabil că era, în ceea ce privea măiestria și tactica. Atâta doar că George ar fi putut să alerge de două ori mai mult ca el. George era

mulțu și în formă – un tânăr bărbat de douăzeci și patru de ani, în vreme ce regele începea să se îngrașe – un bărbat care se îndrepta spre mijlocul vieții.

Erau aproape de sfârșitul primului set când George a trimis o minge înaltă. Henric a făcut un salt ca să lovească pe lângă adversarul lui și să câștige punctul, dar a căzut și s-a prăbușit pe teren cu un strigăt înfiorător.

Toate doamnele de la curte au țipat, Anne s-a ridicat pe dată, iar George a sărit peste plasă și a ajuns primul lângă rege.

— Dumnezeu, ce s-a întâmplat? a strigat Anne.

George, palid, a țipat:

— Adu un doctor!

Un paj a pornit în goana mare spre castel, iar Anne și cu mine ne-am grăbit spre poarta terenului, am deschis-o la repezeală și am intrat.

Henric, roșu la față, blestema de durere. A bâjbăit după mâna mea și s-a agățat de ea.

— Pe toți diavolii din iad! Mary, scapă de toți oamenii ăștia.

M-am întors spre George.

— Nu lăsa pe nimeni să intre.

Am văzut privirea rapidă, stânjenită pe care Henric i-a aruncat-o lui Anne și mi-am dat seama că durerea pe care o îndura conta mai puțin decât mândria lui rănită la gândul că ea îl vedea prăbușit la pământ, lăcrimând fără să se poată abține. Am spus încet:

— Du-te, Anne.

Ea n-a protestat. S-a retras spre poarta terenului de tenis și a așteptat, așa cum aștepta întreaga curte, să afle ce l-a doborât pe rege chiar în clipa loviturii care-i aducea triumful.

— Ce te doare? l-am întrebat stăruitor.

Groaza mea era că avea să arate spre piept sau spre abdomen și că avea ceva rupt înăuntru ori nu-i mai bătea inima cum trebuia. Că rana era adâncă și fără leac.

— Laba piciorului, mi-a răspuns cu un glas găuit. Ce neghiob! Am călcat strâmb pe ea. Cred că e ruptă.

— Piciorul?

Apropie că mi-a venit să râd de ușurare.

— Dumnezeu, Henric, credeam că ai murit!

El a ridicat privirea și pe față încruntată s-a ivit un zâmbet.

— Mort din cauza tenisului? Am renunțat la turniruri ca să fiu în siguranță, dar crezi că aş putea să mor jucând tenis? Am răsuflat ușurată.

— Mort din cauza tenisului? Nu! Dar mă gândeam că poate... s-a întâmplat atât de brusc și ai căzut atât de repede...

— Și asta din cauza fratelui tău! a încheiat el.

Dintr-odată am izbucnit toți trei în hohote de râs, eu ținând capul regelui în poală, George ținându-i strâns mâinile, iar regele sfâșiat între durerea intensă provocată de piciorul rupt și ideea ridicolă că frații Boleyn încercaseră să-l asasineze cu tenisul.

Solii francezi urmau să plece, cu tratatele semnate, iar noi aveam de organizat o mare piesă-mască și o somptuoasă petrecere de rămas-bun. Piesa-mască trebuia să aibă loc în apartamentele reginei, fără invitația ei și chiar împotriva dorinței ei. Maestrul de ceremonii sosi pur și simplu și anunță pe neașteptate că regele poruncise ca piesa-mască să se țină în odăile sale. Regina zâmbi de parcă tocmai asta își dorea și-l lăsă să ia măsurile pentru paravane, tapiserii și decoruri. Doamnele reginei trebuiau să poarte rochii din țesătură de aur sau argint și să danseze cu regele și cu însoțitorii acestuia, care aveau să intre deghizați.

M-am gândit de câte ori se prefăcuse regina că nu-și recunoaște soțul când acesta intrase deghizat în odăile ei, de câte ori îl privise dansând cu doamnele ei, de câte ori mă condusesese el la dans sub ochii ei, iar acum amândouă aveam să-l privim cum dansează cu Anne. Pe chipul reginei nu se ivi nici o umbră de neplăcere, nici măcar pentru o clipă. Își închipuia că avea să le aleagă pe dansatoare, așa cum făcuse de fiecare dată în trecut – un mic element de patronat, una din numeroasele căi de-a controla curtea. Dar maestrul de dans avea deja o listă cu doamnele care urmau să interpreteze rolurile. Fuseseră numite de rege, iar regina nu mai avea nimic de făcut – era doar o mobilă fără importanță în propriile sale odăi.

Pregătirile pentru piesa-mască durară întreaga zi și regina n-avea unde să stea în timp ce oamenii băteau în cuie drapelele pe panourile din lemn. Se retrase în odaia sa particulară, în timp ce noi ne probam rochiile și exersam pașii de dans,

prea entuziasmate ca să ne pese că abia dacă puteam auzi ritmul muzicii din cauza zarvei făcute de lucrători. Regina ne duse la culcare devreme, ca să scape de zgomot și agitație, iar noi, ceilalți, cinărăm târziu.

A doua zi, la amiază, solii francezi veniră să prânzească în sala cea mare. Regina ședea la dreapta lui Henric, dar ochii lui erau ațintiți asupra lui Anne. Trâmbițele sunară și servitorii intrară ca niște soldați, în pas cadențat, îmbrăcați în livrele viu colorate, aducând noi și noi feluri de mâncare, întâi la masa principală, apoi la celelalte. Era un ospăț de proporții ridicole – toate felurile de animale fuseseră omorâte, curățate și gătite pentru a demonstra bogăția regelui și a regatului său. Apogeul ospățului a fost un fel alcătuit din păsări sălbatice, având în mijloc un păun, gătit și prezentat cu tot cu pene – un capriciu impunător. Păunul era împănat cu o lebădă, care fusese împănată cu o găină, care fusese împănată cu o ciocârlie. Sarcina celui care servea mesenii era să taie o felie perfectă din fiecare pasăre, fără să strice frumusețea felului. Henric gusta din toate, dar am văzut că Anne refuza tot ce i se oferea.

Henric făcu semn celui care servea și-i șopti ceva la ureche. Îi trimise lui Anne inima felului de mâncare – ciocârlia. Ea ridică ochii cu un aer surprins – de parcă n-ar fi urmărit fiecare mișcare făcută de el –, îi zâmbi și înclină capul în semn de mulțumire. Apoi gustă carnea. L-am văzut înfiorându-se de dorință în timp ce o privea cum bagă în gură o bucățică.

După cină, regina și doamnele ei, printre care Anne și cu mine, se retraseră din sala cea mare și porniră în grabă spre odăile lor, ca să se schimbe. Anne și cu mine ne ajutarăm una pe alta cu legatul șireturilor de la corsajele strâmte ale rochiilor noastre din țesătură de aur. Anne a început să se plângă când am tras de șireturi.

— Prea multă ciocârlie! am spus fără pic de compătimire.

— Ai văzut cum mă privește?

— Toată lumea a văzut.

Își trase boneta franțuzească mult pe spate, ca să i se vadă părul negru, și-și îndreptă B-ul de aur pe care-l purta întotdeauna la gât.

— Ce vezi când boneta mea e trasă așa pe spate?

— Fața ta încrezută.

— O față fără nici un rid. Păr lucios și negru, fără un fir cărunt.

Se dădu câțiva pași înapoi din fața oglinzii și își admiră rochia aurie.

— Îmbrăcată ca o regină.

Se auzi o bătaie în ușă și Jane Parker băgă capul în odaie.

— Discutați secrete? ne-a întrebat ea cu o expresie lacomă.

— Nu, i-am retezat-o scurt. Ne pregătim doar.

Se strecură înăuntru. Purta o rochie argintie cu decolteu amplu, ca să-i pună în valoare sânii, ba chiar trăsese corsetul un pic mai jos, și bonetă argintie. Când văzu cum poartă Anne boneta, se duse pe dată la oglindă și și-o trase pe-a ei puțin mai pe spate. Anne îmi făcu cu ochiul pe la spatele ei.

— Te preferă cu adevărat mai mult decât pe toate celelalte, i-a spus pe un ton secretos lui Anne. Oricine poate vedea că te dorește.

— Într-adevăr.

Jane se întoarse spre mine.

— Nu te face geloasă? Nu e ciudat să te culci cu un bărbat care o dorește pe sora ta?

— Nu, am răspuns scurt.

Dar nimic n-o putea opri pe femeia aceea. Speculațiile ei semănau cu dâra lăsată de un melc.

— Mie mi s-ar părea foarte ciudat. Și pe urmă, când te întorci din patul lui, te bagi în pat alături de Anne și stați una lângă alta, aproape dezbrăcate. Pesemne că el își dorește să poată veni în odaia voastră și să vă aibă pe amândouă odată!

Am încremenit de uimire.

— Ce vorbe murdare! Maiestatea Sa s-ar simți foarte jignit.

Îmi aruncă un zâmbet care ar fi fost mai potrivit într-o casă de moravuri ușoare decât în odaia unei doamne.

— Desigur, există doar un bărbat care intră la cele două frumoase surori după ora lor de culcare, iar acela e soțul meu. Știu că vine în cele mai multe seri. În patul meu, cel puțin, nu e niciodată.

— Dumnezeule mare, cine i-ar putea găsi vreo vină? exclamă Anne fără înconjur. Eu una mai degrabă aș dormi lângă un vierme decât să te aud pe tine șoptindu-mi la ureche toată noaptea! Pleacă de-aici, Jane Parker, și du-ți gura spurcată și mintea și mai spurcată la latrină, acolo unde le e locul. Mary și cu mine mergem să dansăm.

Aproape îndată după plecarea solilor francezi, de parcă ar fi așteptat să poată acționa pe tăcute și în taină, cardinalul Wolsey alcătui un tribunal secret și convocă martori, acuzați și acuzați. El, firește, era judecătorul. Astfel, se creă impresia că Wolsey și numai el acționa din principiu și nu fiindcă i s-ar fi cerut. Astfel divorțul putea fi poruncit de Papă și nu solicitat de rege. În mod surprinzător, tribunalul lui Wolsey rămase secret. Nimeni nu știa nimic despre el, în afara celor duși discret pe apă la Westminster. Nu află nici mama, mereu vigilentă în interesul familiei, nici unchiul Howard, maestru într-ale spionajului. Nici eu, care mă întorceam în fiecare dimineață din patul cald al regelui, nici Anne, care se bucura de încrederea lui. Dar ceea ce era mai important – nici măcar regina nu află despre tribunalul creat pentru ea. Timp de trei zile se judecă acolo căsnicia unei femei nevinovate, fără ca ea să știe nimic.

Căci tribunalul tainic al lui Wolsey de la Westminster trebuia să-l judece pe Henric însuși pentru traiul împotriva legii cu soția lui Arthur, răposatul său frate: o acuzație atât de gravă și un tribunal atât de absurd, încât membrii lui probabil că se ciupeau singuri în timp ce depuneau jurământul și-l priveau pe regele lor intrând cu capul plecat, în semn de pocăință, acuzat de păcat de propriul său lord cancelar. Henric mărturisi că se căsătorise cu soția fratelui său pe baza unei dispense papale greșite. Spuse că la vremea aceea și chiar mai târziu avusese „mari îndoieli”. Wolsey hotărî fără șovăială că problema trebuia adusă în fața unui legat papal – chiar el, în persoana-i obiectivă –, iar regele se arătă de acord, numi un avocat și se retrase. Curtea așteptă trei zile, după care convocă teologi care să depună mărturie că a te căsători cu soția unui frate mort era împotriva legii. Rețeaua de spioni a unchiului meu prinse în sfârșit de veste despre tribunalul secret când îi ajunseră la urechi niște întrebări adresate episcopului de Lincoln. Anne, George și cu mine furăm convocați pe dată în fața unchiului, în odăile sale de la Windsor.

— În ce scop divorțează? ne-a întrebat cu vocea încordată de emoție.

Anne aproape că nu mai respira la auzul veștii.

— Probabil că o face pentru mine. Pesemne că plănuiește să o dea pe regină la o parte pentru mine.

— Te-a cerut? s-a interesat unchiul simplu și direct.
Ea l-a privit în ochi.

— Nu. Cum ar fi putut? Dar pun rămașag pe ce vrei că mă va cere în clipa în care va scăpa de regină.

Unchiul a încuviințat din cap.

— Cât timp îl poți ține lângă tine?

— Cât timp poate să dureze? a parat Anne. Lucrările tribunalei sunt în desfășurare. Se va da un verdict, regina va fi repudiată, iar regele va fi în sfârșit liber, și *voilà*! Iată-mă!

Unchiul a zâmbit fără voie în fața siguranței ei.

— *Voilà*! Iată-te, încuviință el.

— Așadar, ești de acord că trebuie să fiu eu, s-a târât Anne. Mary va pleca de la curte sau va rămâne, dacă i-o voi cere. Familia mă va susține pe lângă rege, dacă voi avea nevoie. Plănuim asta doar în interesul meu. Nu există altă alternativă, Mary nu va fi reinstaurată pe poziție, n-o veți îndemna să meargă mai departe. Eu sunt singura Boleyn pe care o promovăm.

Unchiul l-a privit pe tata. Acesta s-a uitat de la o fiică la cealaltă și a ridicat din umeri.

— Mă îndoiesc de amândouă, a zis sec. De bună seamă, regele va vrea mai mult decât o femeie de rând. E clar că nu Mary va fi aleasa. Ea și-a avut zilele de glorie, dar acum el și-a pierdut interesul pentru ea.

Am simțit că această analiză cu totul lipsită de iubire mă face să îngheț până-n măduva oaselor. Dar tata nu mi-a aruncat nici măcar o privire. Era vorba de afaceri.

— Așadar, nu va fi Mary. Dar mă îndoiesc foarte tare că pasiunea lui pentru Anne îl va face s-o prefere unei prințese franțuzoaice.

Unchiul s-a gândit câteva clipe.

— Pe cine susținem?

— Pe Anne, a recomandat mama. E nebun după Anne. Cred că, dacă va reuși să scape de nevasta lui luna asta, o va lua pe Anne.

Unchiul s-a uitat de la sora mea la mine așa cum s-ar uita cineva la niște mere, neputându-se hotărî pe care să-l mănânce, și a spus:

— Atunci Anne să fie.

Ea nici măcar n-a zâmbit, ci a scos doar un mic suspin de ușurare. Unchiul și-a împins scaunul deoparte și s-a ridicat.

- Dar cu mine cum rămâne? am întrebat cu stângăcie. M-au privit toți cu aerul că, pe moment, uitaseră că mă aflam acolo.

- Cu mine cum rămâne? Să mă duc în patul lui dacă mă cheamă? Sau să refuz?

Dar nu unchiul a fost cel care a luat o hotărâre. În clipa aceea am simțit supremația lui Anne. Unchiul, capul familiei, mursa autorității în lumea mea, a lăsat hotărârea în seama murorii mele.

- Nu poate să refuze, a spus ea. Nu vrem să intre în patul lui vreo stricăță care să-l distragă. Mary trebuie să rămână amanta lui noaptea, iar în timpul zilei va continua să se îndrăgostească de mine. Dar trebuie să fii ștearsă, Mary, ca o nevastă ștearsă.

- Nu știu dacă pot să fac asta, am răspuns enervată.

Anne a izbucnit în râsul ei cristalin și senzual.

- A, poți, a zis ea, aruncându-i unchiului un zâmbet pieziș și viclean. Poți fi minunat de ștearsă, Mary. Nu te subestima!

L-am văzut pe unchiul înăbușindu-și zâmbetul și am simțit că-mi iau foc obrazii de furie. George s-a aplecat spre mine și i-am simțit greutatea liniștitoare a trupului sprijinit de umărul meu, ca pentru a-mi aminti că nu-mi folosește la nimic să protestez.

Anne a ridicat din sprâncene, uitându-se la unchiul, iar el a dat din cap în semn că puteam pleca. A ieșit prima din odaie. Iar eu i-am urmat poala rochiei, așa cum îmi fusese mereu groază că va trebui să fac, ținând ochii ațintiți în pământ. Anne ne-a condus afară, în lumina soarelui, până la poligonul de tras cu arcul, și a privit grădina și terasele construite în trepte abrupte ce duceau la șanțul cu apă, apoi orașelul și râul care se întindea dincolo de el. George mi-a atins mâna cu degetele, dar abia dacă l-am simțit. Mă mistuia furia fiindcă fusesem dată la o parte pentru sora mea. Propria mea familie hotărâse că eu trebuia să fiu târfa, iar ea trebuia să fie soția.

- Așadar voi fi regină, a spus Anne pe un ton visător.

- Voi fi cumnatul regelui Angliei! a exclamat George de parcă nu i-ar fi venit să creadă.

- Și eu ce voi fi? am întrebat printre dinți.

Nu aveam să mai fiu favorita regelui. Nu aveam să mai fiu în centrul curții. Pierdusem locul pentru care tridisem încă de la doisprezece ani. Eram târfa de anul trecut.

— Vei fi doamna mea de companie, a zis Anne dulce. Vei fi cealaltă Boleyn.

Nimeni n-avea idee cât de multe știa regina despre catastrofa ce i se pregătea. În acele zile de primăvară, în timp ce cardinalul umbla pe la toate universitățile din Europa ca să găsească dovezi împotriva unei soții cu totul nevinovate de orice păcat, era o regină de gheață și piatră. Ca pentru a sfida soarta, se apucase să lucreze la încă o pânză de altar, perechea celei pe care o începuse mai demult; cele două pânze aveau să alcătuiască o lucrare uriașă, care putea fi dusă la bun sfârșit doar cu ani întregi de muncă și cu strădanii tuturor doamnelor de companie ale curții ei. Era ca și cum totul, până și cusutul, trebuia să dovedească lumii că va trăi și va muri ca regină a Angliei. Cum altfel ar fi putut să fie? Nici o regină nu mai fusese înlăturată până atunci.

Îmi ceruse ajutorul la umplerea cerului albastru de deasupra îngerilor. Pânza fusese desenată pentru ea de un artist florentin și era făcută după moda nouă, cu îngeri care aveau trupuri cu rotunjimi voluptuoase, pe jumătate ascunse de penele aripilor și păstori cu chipuri expresive strânși în jurul leagănului. Tabloul închipuit de artist era tot atât de plăcut privirii ca o piesă de teatru – oamenii păreau vii, însuflețiți. Mă bucuram că nu voi fi nevoită să urmăresc micile contururi amănunțite cu acul. Cu mult înainte să fie gata cerul, Wolsey va da sentința, Papa o va confirma, iar ea va fi divorțată și se va retrage într-o mănăstire, iar călugărițele vor putea să coasă faldurile dificile și penele aripilor în timp ce noi, cei din familia Boleyn, îl vom prinde în capcană pe regele celibatar. Am isprăvit un fir lung de mătase albastră, cu care cususem doar un pătrat minuscul de cer și m-am dus să bag din nou ață în ac în lumina ce intra prin fereastra îngustă, dar dintr-odată l-am zărit pe fratele meu urcând în goană treptele ce înconjurau șanțul cu apă. S-a făcut nevăzut în câteva clipe, deși am întins gâtul ca să văd de ce aleargă.

— Ce s-a întâmplat, lady Carey? a întrebat din spatele meu regina cu o voce monotonă.

— Fratele meu vine în fugă. Pot merge să-l văd, Maiestate?

— Desigur, a răspuns ea calm. Dacă are vești importante, poți să mi le aduci direct mie, Mary.

Cu acul în mână, am ieșit din odaie și m-am apucat să cobor în grabă treptele de piatră ce duceau la sala cea mare. George tocmai năvălise înăuntru.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat.

— Trebuie să-l găsesc pe tata. Papa a fost capturat.

— Poftim?!

— Unde e tata? Unde e?

— Cu secretarii, probabil.

George s-a întors pe dată să meargă în birourile acestora. M-am luat repede după el și l-am prins de mânecă, dar el s-a eliberat.

— George, așteaptă! Capturat de cine?

— De armata Spaniei. Mercenari angajați de Carol al Spaniei. Se zvonește că au scăpat de sub control, au jefuit orașul sfânt și l-au luat captiv pe Sfinția Sa.

O clipă am rămas încremenită și mută de uimire.

— Îl vor elibera, am spus. Nu pot fi atât de...

Nu reușeam să-mi găsesc cuvintele. George mai-mai că țopăia de pe un picior pe altul, atât de zorit era să fugă mai departe.

— Gândește-te! mi-a zis. Ce înseamnă dacă Papa e capturat de oștile Spaniei? Ce înseamnă?

Am clătinat din cap și am spus șovăitor:

— Că Sfântul Părinte e în primejdie. Nu poți să-l iei pe Papa prizonier...

George a izbucnit într-un râs zgomotos.

— Neghioabo!

M-a luat de mână și m-a tras după el pe scările ce duceau la odăile secretarilor. A bătut cu putere în ușă și a băgat capul înăuntru.

— Tatăl meu e aici?

— E cu regele, a răspuns careva. În odaia personală a acestuia.

George s-a răsucit pe călcâie și a pornit în fugă înapoi pe scări. Mi-am sumes poalele rochiei și m-am luat după el.

— Nu înțeleg!

— Cine poate să-i acorde regelui divorțul? m-a întrebat George, oprindu-se la cotitura scărilor.

Se uita în sus la mine, cu ochii albaștri strălucind de emoție. Ezitam, stând mai sus de el pe trepte, ca un apărător al scării circulare.

— Doar Papa, m-am bâlbâit.

— Cine-l are pe Papă?

— Carol al Spaniei, după cum spui tu.

— Cine e mătușa lui Carol al Spaniei?

— Regina.

— Și crezi că Papa îi va acorda regelui divorțul acum?

Am tăcut. George a urcat dintr-un salt două trepte și m-a sărutat pe gura deschisă.

— Prostuțo! a zis cu căldură. Vestea e dezastruoasă pentru rege. Nu va scăpa niciodată de ea. Totul a luat-o razna, iar noi, cei din familia Boleyn, am luat-o și noi razna.

L-am apucat de mână, căci altfel ar fi plecat în fugă.

— Și atunci de ce ești așa bucuros? George! De ce ești așa de vesel, dacă suntem distruși?

A râs.

— Nu sunt fericit, sunt înnebunit! a țipat. Pentru o clipă începusem să cred în nebunia noastră. Începusem să cred că Anne va fi soția lui și următoarea regină a Angliei. Iar acum mi-am venit în fire. Slavă Domnului! De asta râd. Acum lasă-mă, trebuie să-i spun tatei. Am aflat vestea de la un luntraș care urca râul cu un mesaj pentru cardinal. Tatei i-ar plăcea să afle primul – dacă-l găsesc.

L-am lăsat să plece, în starea de nerăbdare în care se afla nu putea fi ținut în loc.

Am auzit tropăitul cizmelor sale pe scările de piatră, apoi ușa de la sala cea mare deschizându-se cu zgomot, câțiva pași zoriți pe pardoseala de piatră a sălii, schelălăitul unui câine pe care l-a dat la o parte din cale cu un șut și apoi cealaltă ușa închizându-se cu un scârțâit. M-am așezat pe trepte, acolo unde mă lăsase, cu acul de brodat al reginei în mână, întrebându-mă ce poziție aveam noi, cei din familia Boleyn, acum că puterea era din nou de partea reginei.

George nu-mi spusese dacă era cazul s-o anunț pe regină sau nu, așa că am socotit că era mai sigur să nu spun nimic la întoarcerea în odăile ei. Mi-am descrețit fruntea, am tras în jos corsajul rochiei și mi-am luat un aer liniștit înainte să deschid ușa.

Regina știa deja. Îmi dădeam seama de asta fiindcă învelitoarea pentru altar fusese aruncată deoparte, iar ea stătea la fereastră, privind afară de parcă ar fi putut să vadă până-n Italia, până la Roma, unde intrase triumfător tânărul ei nepot victorios, care promisese s-o iubească și s-o respecte. Când am pășit în odaie mi-a aruncat o privire scurtă și prudentă, apoi, văzându-mi expresia uluită de pe față, a chicotit ușor.

— Ai auzit veștile, a ghicit ea.

— Da. Fratele meu alerga să i le împărtășească tatălui nostru.

— Asta va schimba totul, a spus ea. Totul.

— Știu.

— Iar sora ta se va afla într-o poziție grozav de incomodă când va auzi, a spus ea mucalit.

Am chicotit fără să mă pot stăpâni.

— Își spune „fecioara purtată de valurile furtunii”! am zis, râzând tare.

Regina și-a acoperit gura cu palma.

— Anne Boleyn?

Am încuviințat din cap.

— I-a dăruit regelui o piatră prețioasă având gravată pe ea o fecioară într-o barcă purtată de valurile furtunii!

Regina și-a băgat pumnul în gură.

— Sst! Sst!

Auzirăm oameni făcând zgomot de partea cealaltă a ușii și, cu o mișcare rapidă, ea își relua locul, cu ghergheful mare pe care era întinsă broderia tras spre ea, cu boneta grea, triunghiulară aplecată asupra lucrului, cu chipul grav. Îmi aruncă o privire și îmi făcu semn să-mi reiau și eu lucrul. Am apucat acul cu ață pe care îl avusesem tot timpul la mine, astfel că, atunci când gărzile deschiseră ușa, regina și cu mine coseam sârguincios, în tăcere.

Era regele însuși, fără însoțitori. Intră, mă văzu, se opri o clipă, apoi pași mai departe, de parcă ar fi fost bucuros să mă aibă martor la ceea ce avea să-i spună celei care-i era de-atâta timp soție.

— Se pare că nepotul vostru a comis cea mai cumplită dintre crime! zise fără nici un fel de introducere, cu un glas aspru și mânios.

Ea înălță capul.

— Maiestate! spuse, făcându-i o reverență.

— Da, cea mai cumplită dintre crime!

— O, ce a făcut?

— Armata lui l-a capturat pe Sfântul Părinte și l-a întemnițat. Un act blasfemator, un păcat împotriva Sfântului Petru însuși!

Pe chipul ei obosit apărură o ușoară încruntare.

— Sunt sigură că-l va elibera pe Sfântul Părinte și-l va repune îndată pe scaunul său, zise ea. De ce n-ar face-o?

— N-o va face, fiindcă știe că dacă-l ține pe Papă în putere, ne are în mână pe noi toți! Știe că suntem prinși în capcană! Încearcă să ne conducă pe toți, conducându-l pe Papă!

Regina își reluase lucrul, dar eu nu-mi puteam desprinde ochii de la Henric. Aveam în față un om nou, unul pe care nu-l mai văzusem. Era furios, dar nu în felul dezlănțuit care-l caracteriza. Îl stăpânea o furie rece – în ziua aceea avea întreaga putere a bărbatului matur care e un tiran de la vârsta de optsprezece ani.

— E un tânăr foarte ambițios, spuse regina pe un ton dulce. După cum îmi amintesc că era și Maiestatea Voastră la vârsta lui.

— Eu nu caut să stăpânesc întreaga Europă și să distrug planurile unor oameni mai însemnați decât mine! zise el mușcător.

Regina îl privi și-i zâmbi cu aerul ei binevoitor și încrezător dintotdeauna.

— Așa este, încuviință ea. E aproape ca și cum ar avea îndrumarea divină, nu-i așa?

Unchiul hotărî că trebuia să ne purtăm cu toții ca și cum n-am fi fost înfrânți. Așadar, ca și cum nimic nu ne-ar fi mers prost, ca și cum familia Boleyn n-ar fi fost înlăturată, râsetele, muzica și flirturile continuară în odăile lui Anne. Nimeni nu le mai numea odăile mele, cu toate că pe vremuri îmi fuseseră dăruite și fuseseră mobilate pentru mine. Așa cum regina devenise o fantomă, eu ajunsesem la rândul meu o umbră. Anne trăise și dormise în aceeași odaie cu mine, dar acum ea era substanța, iar eu umbra. Anne era cea care hotărâ să jucăm cărți, cea care cerea vin, cea care ridica privirea și zâmbea suav și încrezător când intra regele.

Nu puteam face altceva decât să ocup locul al doilea și să amnesc. Regele se culca cu mine noaptea, dar toată ziua îi aparținea lui Anne. Pentru prima oară în lunga perioadă de când îi devenisem amantă, mă simțeam cu adevărat ca o iarfă și umilința aceasta mi-o adusese propria soră.

Regina, lăsată singură în cea mai mare parte a timpului, își continua lucrul la pânza pentru altar, petrecea ore în șir ingenuncheată pe scăunelul de rugăciune și se întâlnea mereu cu confesorul ei, John Fisher, episcop de Rochester. Acesta plătea ore întregi cu regina, iar când ieșea din odaia ei era grav și tăcut. Ne luaserăm obiceiul să-l privim cum coboară dealul pietruit până la barca lui de la malul râului, râzând de mersul lui domol. Înainta cu capul plecat, de parcă ar fi fost împovărat de gânduri.

— Trebuie să fi păcătuit mai ceva ca diavolul! a remarcat Anne.

Toți ascultau, așteptând gluma.

— De ce? a îndemnat-o George.

— Pentru că se spovedește cu orele zilnic! a exclamat Anne. Dumnezeu știe ce-o fi făcut femeia asta, dar se spovedește mai mult timp decât petrec eu la masă!

S-a stârnit un tumult de râsete lingușitoare. Iar Anne a bătut din palme și a cerut muzică. Perechile s-au aliniat să danseze. Eu am rămas la fereastră, privindu-l pe episcop cum se îndepărtează de castel și de regină și întrebându-mă ce discutau cei doi atât de amănunțit. Oare ea cunoștea întocmai planurile regelui? Oare spera să întoarcă Biserica — însăși Biserica Angliei — împotriva lui?

Mi-am făcut loc cu greu pe lângă dansatori și m-am îndreptat spre odăile reginei. Așa cum se întâmpla mereu în ultima vreme, în ele domnea liniștea; prin ferestrele deschise nu se revărsa muzica, iar ușile erau închise, deși înainte erau întotdeauna larg deschise oaspeților. Le-am împins și am intrat.

Odaia ei de primire era goală. Pânza pentru altar zăcea acolo unde o lăsase — întinsă pe scăunele. Cerul era terminat doar pe jumătate; n-avea să fie gata niciodată, câtă vreme nu avea pe nimeni să lucreze cu ea. Mă minunam că puteam îndura să coasă singură într-un colț și să vadă în fața ei metri întregi de pânză goală. Focul din cămin era stins, iar în odaie era rece. Am trăit un moment de teamă adevărată.

Preț de o clipă m-am întrebat: dacă a fost luată de acolo? Era un gând nebunesc, căci cine putea aresta o regină? Unde putea fi dusă o regină? Dar o clipă m-am gândit că tăcerea și pustietatea încăperii puteau însemna doar un singur lucru: că Henric își ieșise din fire și, refuzând să mai aștepte fie și o secundă, își trimisese soldații s-o ridice.

Apoi am auzit un sunet slab. Părea atât de plin de jale încât am crezut că era un plâns de copil. Venea din odăta ei personală.

Nu m-am oprit să mă gândesc, plânsul acela disperat avea ceva care ar fi mișcat pe oricine. Am deschis ușa și am intrat.

Era regina. Capul îi era îngropat în cuverturile bogate de pe pat și boneta așezată strâmb. Stătea în genunchi, ca pentru rugăciune, dar își îndesase cuvertura în gură și singurul sunet pe care-l putea scoate era acel scâncet cumplit, disperat. În spatele ei stătea regele, cu mâinile în șold ca un călău în curtea interioară din Turnul Londrei. Auzind zgomotul ușii deschise s-a uitat peste umăr și m-a văzut, dar n-a dat nici un semn că m-ar recunoaște. Chipul îi era sever și lipsit de orice expresie, ca al unui om care nu mai este el însuși.

— Așadar mă văd silit să vă spun clar: căsătoria a fost într-adevăr împotriva legii și trebuie anulată, va fi anulată.

Regina s-a ridicat de pe pat obrazul ud de lacrimi.

— Am avut dispensă.

— Un Papă nu poate oferi dispense de la legea lui Dumnezeu, a spus hotărât Henric.

— Nu e legea lui Dumnezeu... a șoptit ea.

— Nu mă contraziceți, doamnă! a întrerupt-o Henric, căci se temea de inteligența ei. Trebuie să știți că nu veți mai fi soția și regina mea. Trebuie să vă dați la o parte.

Ea a înălțat spre el obrazul ud de lacrimi.

— Nu mă pot da la o parte. Nici chiar dacă aș vrea. Sunt soția și regina voastră. Nimic nu poate împiedica acest lucru. Nimic nu-l poate înlătura.

El a pornit spre ușă, vrând cu disperare să scape de privilegiul suferinței ei.

— V-am spus asta ca s-o auziți chiar din gura mea, i-a zis din prag. Nu vă puteți plânge că n-am fost cinstit. V-am prevenit că așa trebuie să se întâmple.

V-am iubit atâția ani! a strigat ea în urma lui. V-am dăruit feminitatea mea. Spuneți-mi, cu ce v-am jignit? Ce am făcut și nu v-a fost pe plac?

Itogele aproape că ieșise. M-am lipit de peretele lambrizat, ca să potă trece pe lângă mine, dar ultimele ei vorbe implorătoare l-au făcut să se oprească și să se întoarcă preț de câteva clipe. A spus simplu:

— Trebuia să-mi dăruieți un fiu. N-ați făcut-o.

— Am încercat! Dumnezeu mi-e martor, Henric! V-am născut un fiu, n-a fost vina mea că n-a trăit. Dumnezeu l-a vrut pe micul nostru prinț în rai, n-a fost vina mea.

Durerea din glasul ei l-a tulburat, dar s-a îndepărtat oricum, repetând:

— Trebuia să-mi dăruieți un fiu. Caterina, trebuie să am un fiu, pentru Anglia. Știți bine!

Chipul ei era sumbru.

— Va trebui să vă-mpăcați cu voia Domnului.

— Dumnezeu însuși m-a îndemnat să fac asta! a strigat Henric. Dumnezeu însuși m-a avertizat că trebuie să ies din această falsă căsnicie a păcatului și s-o iau de la capăt. Iar ducă o voi face, voi avea un fiu. Știu asta, Caterina! Iar dumneata...

— Da? a răspuns ea, iute precum ogarii pe urma vânatului, adunându-și dintr-odată tot curajul. Ce mă așteaptă? O mănăstire? Bătrânețea? Moartea? Sunt prințesă a Spaniei și regina Angliei! Ce-mi puteți oferi în schimbul acestor lucruri?

— E voia Domnului, a repetat el.

Ea a izbucnit în râs – un râs înfiorător, la fel de sălbatic precum îi fusese și plânsul.

— E voia Domnului să vă înlăturați adevărata soție și să vă căsătoriți cu o oarecare? Cu o târfă? Cu sora târfei voastre?!

Am înghețat, dar Henric a trecut pe lângă mine și a ieșit pe ușă.

— E voia Domnului și voia mea! a strigat din anticameră, apoi am auzit ușa trântindu-se.

M-am furișat mergând cu spatele, dorindu-mi cu disperare ca ea să nu știe că am surprins-o plângând, dorindu-mi cu disperare să nu mă vadă – pe mine, cea pe care o numise târfă. Dar ea și-a ridicat fața din mâini și a spus simplu:

— Mary, ajută-mă!

M-am apropiat de ea în tăcere. Era prima oară în cei șapte ani de când o cunoșteam când cerea ajutor. A întins mâna ca s-o ajut să se ridice și mi-am dat seama că abia ne ținea pe picioare. Avea ochii roșii de plâns.

— Maiestate, ar trebui să vă odihniți.

— Nu mă pot odihni. Ajută-mă să merg la scăunelul de rugăciune și dă-mi rozariul.

— Maiestate...

— Mary, mi-a spus cu o voce răgușită din cauza hohotelor înfundate de plâns. Mă va distruge, o va dezmoșteni pe fiica noastră, va distruge țara asta și-și va condamna la iad sufletul nemuritor! Trebuie să mă rog pentru el, pentru mine și pentru țara noastră. Iar apoi trebuie să-i scriu nepotului meu.

— Maiestate, nu vor lăsa nici o scrisoare să ajungă la el.

— Am căile mele de a i-o trimite.

— Nu scrieți nimic care să poată fi întors împotriva voastră.

A auzit frica din glasul meu și s-a oprit o clipă, apoi a zâmbit – un surâs amar, care nu i-a adus în ochi nici o lumină.

— De ce? Crezi că poate exista ceva mai rău de-atât? Nu pot fi acuzată de trădare. Sunt regina Angliei, eu *sunt* Anglia. Nu pot fi divorțată, sunt soția regelui. El a înnebunit în primăvara asta, dar își va reveni la toamnă. Nu trebuie decât să rezist peste vară.

— Vara Boleyn, am spus gândindu-mă la Anne.

— Vara Boleyn, a repetat ea. Nu poate să dureze mai mult de un anotimp.

Și-a încleștat mâinile pătate de vârstă pe perna de catifea a scăunelului de rugăciune și am știut că nu mai aude și nu mai vede nimic din lumea asta. Se afla aproape de Dumnezeuul ei. Am ieșit în tăcere și am închis ușa.

George stătea într-un ungher întunecos al odăii de primire a reginei, pândind ca un asasin.

— Unchiul vrea să te vadă, mi-a zis scurt.

— George, nu pot să merg. Găsește o scuză.

— Haide!

Am pășit în raza de lumină ce se revărsa prin fereastra deschisă, atât de strălucitoare încât m-a făcut să clilesc. Afară auzeam un glas care cânta și râsul cristalin și lipsit de griji al lui Anne.

Te rog, George, spune-i că nu m-ai găsit.

Știe că ai fost la regină. Mi s-a poruncit să aștept până
1091 Indiferent când ar fi fost asta.

Am clătinat din cap.

N-o pot trăda.

George a traversat odaia din trei pași mari, m-a prins de
1092 și m-a târât spre ușă. Mergea atât de repede, că trebuia
1093 să alerg ca să țin pasul cu el, iar la coborârea scărilor aș fi
1094 alunecat dacă n-ar fi fost strânsoarea lui ca o menghină pe
1095 brațul meu.

— Care e familia ta? m-a întrebat printre dinți.

— Boleyn.

— Care-ți sunt rudele?

— Howard.

— Care ți-e căminul?

— Hever și Rochford.

— Care ți-e regatul?

— Anglia.

— Cine ți-e rege?

— Henric.

— Atunci slujește-le! În ordinea asta. Am pomenit-o cumva
1096 regina spaniolă în lista asta?

— Nu.

— Atunci ține minte.

M-am luptat ca să-i înving hotărârea.

— George!

— În fiecare zi îmi jertfesc dorințele pentru familia asta,
mi-a spus pe un ton scăzut, sălbatic. În fiecare zi slujesc ca
o marionetă o soră sau alta și mă ocup de satisfacerea viciilor
regelui. În fiecare zi renunț la propriile dorințe, la propria
pasiune, renunț la propriul meu suflet! Îmi ascund viața de
mine însumi. Acum vino!

M-a împins pe ușa odăii particulare a unchiului Howard
fără să mai bată. Unchiul ședea la masa de lucru, razele
soarelui cădeau luminoase pe documentele sale, iar în față
avea un buchet de trandafiri timpurii. Când am intrat, a
ridicat privirea și a remarcat imediat respirația mea între-
tăiată și suferința ce mi se citea pe chip.

— Trebuie să știi ce s-a petrecut între rege și regină, mi-a
spus fără nici un fel de introducere. O slujnică mi-a dat de
știre că ai fost acolo, cu ei.

Am încuviințat din cap.

— Am auzit-o plângând și am intrat.

— A plâns? m-a întrebat, nevenindu-i să creadă.

Am dat din cap.

— Povestește-mi!

Am tăcut câteva clipe. S-a uitat din nou la mine și în privirea lui întunecată și sfredelitoare am zărit o întreagă lume a puterii.

— Povestește-mi, a repetat.

— Regele i-a spus că va cere anularea căsătoriei, fiindcă nu este valabilă.

— Iar ea?

— L-a acuzat de legătura cu Anne, iar el n-a negat.

În ochii unchiului s-a ivit dintr-odată o sclipire de bucurie răutăcioasă.

— În ce stare era când ai plecat?

— Se ruga.

Unchiul s-a ridicat de la masă și s-a apropiat de mine. Mi-a luat mâna gânditor și a spus încet:

— Mary, ți-ar plăcea să-ți vezi copiii în vara asta, nu-i așa?

Dorul de Hever, de micuța Catherine și de băiețelul meu m-a făcut să amestec. Am închis ochii o clipă și am reușit să-i văd, să-i simt în brațe. Am reușit să simt acel miros dulce al copiilor, miros de păr curat și piele încălzită de soare.

— Dacă ne slujești bine în această chestiune, te las să pleci la Hever și să stai toată vara în timp ce curtea își face procesiunea. Vei putea petrece toată vara împreună cu copiii tăi și nimeni nu te va deranja. Îți vei îndeplini misiunea, iar eu te voi lăsa să pleci de la curte. Dar trebuie să mă ajuți, Mary. Trebuie să-mi spui întocmai ce crezi că plănuiește regina să facă.

Am oftat ușor.

— Spunea că-i va scrie nepotului ei și că știe o cale de-a face scrisoarea să ajungă la el.

Unchiul a zâmbit.

— Mă aștept să afli cum trimite scrisori în Spania și să vii să-mi spui. Fă asta și vei fi cu copiii tăi într-o săptămână.

Am înghițit în sec, vrând să scap de gustul trădării. Unchiul s-a întors la masă și la hârtiile lui.

— Poți să pleci, mi-a spus cu nepăsare.

Regina stătea la masă când am intrat în odaie.

— A, doamnă Carey, poți să mai aprinzi o lumânare? Cugetu vād să scriu.

Am aprins încă o lumânare și am așezat-o aproape de hârtia ei. Am văzut că scria în spaniolă.

— Vrei să trimiți după *señor* Felipez?

Am ezitat, dar ea a ridicat privirea de pe hârtie și mi-a făcut un mic semn de încuviințare cu capul, așa că am făcut o reverență și m-am îndreptat spre ușă, unde stătea de pază un servitor. L-am spus scurt:

— Cheamă-l pe *señor* Felipez.

Acesta a sosit într-o clipă. Era unul dintre mai-marii peste lighenele de spălat, un bărbat între două vârste venit din Spania după căsătoria Caterinei. Rămăsese în rândul servitorilor ei și, cu toate că se căsătorise cu o englezoaică și făcuse copii englezi, nu-și pierduse accentul spaniol și nici dragostea pentru Spania.

L-am condus în odaie, iar regina s-a uitat la mine și mi-a spus:

— Lasă-ne.

Am văzut-o împăturind epistola și sigilând-o cu pecetea ei — rodia de Spania. Am ieșit din odaie, m-am așezat pe bancheta de la fereastră și am așteptat, ca o spioană ce eram, până l-am văzut plecând și băgând scrisoarea în jiletcă, apoi m-am dus ostenită să-l caut pe unchiul Howard și să-i spun totul.

Señor Felipez a părăsit curtea a doua zi, iar unchiul m-a găsit plimbându-mă pe cărarea șerpuită ce ducea spre partea cea mai de sus a castelului Windsor. Mi-a zis scurt:

— Poți să pleci la Hever. Ți-ai făcut treaba.

— Poftim?

— Îl vom prinde pe *señor* Felipez când va pleca spre Franța din portul Dover. Suficient de departe de curte încât regina să nu prindă de veste. Vom pune mâna pe scrisoarea către nepotul ei și ăsta-i va fi sfârșitul. Va fi o dovadă de trădare. Wolsey se află la Roma. Regina va trebui să fie de acord cu divorțul ca să-și scape pielea. Regele va fi liber să se recăsătorească. Vara asta.

M-am gândit la convingerea reginei că, dacă va putea rezista până la toamnă, se va afla în siguranță.

— Logodna în vara asta, nunta în public și încoronarea la toamnă, când ne vom întoarce cu toții la Londra.

Am înghițit în sec. Confirmarea glacială a faptului că sora mea avea să fie regina Angliei, iar eu — târfa repudiată a regelui m-a făcut să îngheț pe dinăuntru.

— Și eu?

— Poți să pleci la Hever. Când Anne va deveni regină, voi putea să te întorci la curte și să-i slujești ca doamnă de companie, va avea nevoie de familie în jurul ei. Dar pentru moment ți-ai terminat treaba.

Am întrebat doar:

— Pot pleca azi?

— Dacă găsești pe cineva care să te ducă.

— Pot să-l întreb pe George?

— Da.

I-am făcut o reverență, m-am întors cu spatele și am pornit la deal, grăbind pasul.

— Ai făcut treabă bună cu Felipez, a spus unchiul pe când mă îndepărtam. Am obținut astfel răgazul de care aveam nevoie. Regina își închipuie că ajutorul ei e pe drum, dar de fapt e cu desăvârșire singură.

— Mă bucur că am fost de folos familiei Howard, am răspuns scurt.

Era mai bine ca nimeni să nu știe că-i îngropasem pe toți cei din neamul Howard, pe absolut toți, mai puțin pe George, în marele cavou al familiei, fără să mă gândesc o clipă măcar că era o pierdere.

George fusese la călărie cu regele și n-avea chef să urce iarăși în șa.

— Am un cap cât o baniță. Azi-noapte am băut și am jucat cărți. Iar Francis e imposibil...

S-a întrerupt o clipă, apoi a continuat.

— Nu plec la Hever azi, Mary, nu sunt în stare.

I-am luat mâinile într-ale mele și l-am silit să mă privească. Știam că am ochii plini de lacrimi și n-am făcut nimic ca să le împiedic să mi se reverse pe obraji.

— Te rog, George! Dacă unchiul se răzgândește? Te rog, ajută-mă! Te rog, du-mă la copiii mei. Te rog, du-mă la Hever!

- O, nu, nu plânge, mi-a spus. Știi bine că nu suport asta. Te duc. Sigur că te duc. Trimite pe cineva la grajduri să spună să ni se înșeeze caii și plecăm îndată.

Când am intrat ca o furtună în odaia noastră ca să împachetez câteva lucruri într-un sac de călătorie și să pun să fie strâns în chingi cufărul și să fie trimis cu o căruță în urma mea, Anne se afla acolo.

- Unde pleci?

- La Hever. Unchiul Howard mi-a dat încuviințarea.

- Dar cu mine cum rămâne? m-a întrebat.

Tonul disperat al vocii ei m-a făcut s-o privesc mai atent.

- Cum adică? Ai totul. Ce mai vrei, pentru numele lui Dumnezeu?!

S-a trântit pe scăunelul din fața micii oglinzi, și-a sprijinit capul în palme și s-a privit.

- E îndrăgostit de mine. E nebun după mine. Îmi petrec tot timpul aducându-l mai aproape și ținându-l la distanță. Când dansăm, îi simt mărul tare ca o sulită. E disperat să mă aibă!

- Și?

- Trebuie să-l țin așa, ca pe o oală cu sos pe plita cu cărbuni. Trebuie să-l fac să fiarbă înăbușit în continuare. Dacă dă în clocot, ce se întâmplă cu mine? Voi fi opărită de moarte. Dacă se răcește și se duce să-și înmoaie fitilul în altă parte, voi avea o rivală. De asta am nevoie de tine aici.

- Să-și înmoaie fitilul?! am repetat imaginea grosolană folosită de ea.

- Da.

- Va trebui să te descurci fără mine. Mai sunt doar câteva săptămâni. Unchiul spune că vei fi logodită în vara asta și că te vei mărita la toamnă. Eu mi-am jucat rolul și pot să plec.

Nici măcar nu m-a întrebat ce rol jucasem. Vederea lui Anne fusese întotdeauna ca un felinar cu apărătorile coborâte: nu se putea îndrepta decât într-o singură direcție. Iar asta era întotdeauna Anne mai întâi, apoi familia Boleyn și pe urmă clanul Howard. N-avea niciodată nevoie de catehismul pe care mi-l strigase George ca să-mi aducă aminte cui trebuie să-i fiu loială. Știa întotdeauna care-i sunt interesele.

- O mai pot ține așa câteva săptămâni, a spus. Iar pe urmă voi avea totul.

Vara anului 1527

După ce George m-a lăsat la Hever, n-am mai primit nici o veste de la el sau de la Anne în timp ce curtea își făcea procesiunea prin ținuturile rurale ale Angliei, în zilele însoțite ale acelei veri perfecte. Nu-mi păsa. Eram singură cu copiii mei, în căminul meu și nu era nimeni care să se uite dacă sunt palidă sau geloasă. Nimeni nu șoptea altcuiva, pe după paravanul mâinii ridicate la gură, că arăt mai bine sau mai rău decât sora mea. Scăpasem de supravegherea neîntreruptă a curții, scăpasem de lupta neîncetată dintre rege și regină. Și, ceea ce era cel mai bine, scăpasem de comparația plină de gelozie pe care o făceam tot timpul între mine și Anne.

Copiii mei aveau vârsta la care întreaga zi poate să se scurgă într-un șir de activități neînsemnate. Pescuiam în șanțul de apărare cu bucăți de slănină agățate de sfori. Puneam șaua pe calul meu de vânătoare și îi plimbam pe rând pe spinarea lui. Făceam expediții peste podul mobil al castelului și apoi în grădină ca să culegem flori sau în livadă după fructe. Am cerut să ni se aducă o căruță căptușită cu fân, am luat eu însămi frâiele în mâini și am mers până la Edenbridge, dincolo de parc, și am băut bere slabă în casa de-acolo. Îi priveam cum îngenunchează pentru liturghie și cum fac ochii mari la vederea cuminecăturii. Îi priveam cum adorm la sfârșitul zilei, cu pielea îmbujorată de soare și genele lungi atingându-le obrajii bucălați. Uitasem că există lucruri precum curtea, regele și favorita.

Însă în august am primit o scrisoare de la Anne. Mi-a adus-o cel mai de încredere valet al ei, Tom Stevens, care fusese născut și crescut în Tonbridge.

De la stăpâna mea, spre a fi încredințată numai și numai Domniei Voastre, a spus el cu adânc respect, stând în genunchi în fața mea în sala de mese.

— Mulțumesc, Tom.

— Nimeni în afară de Domnia Voastră n-a văzut-o.

— Foarte bine.

— Și nimeni în afara Domniei Voastre n-o va vedea, căci voi sta de pază în timp ce o veți citi, iar apoi o voi arunca în foc și o vom privi cum arde, milady.

Am zâmbit, dar începeam să mă simt neliniștită.

— Sora mea se simte bine?

— Ca o mieluşea pe pajişte.

Am rupt sigiliul și am despăturit hârtiile.

Bucură-te pentru mine, căci lucrul s-a împlinit, iar soarta mi-e pecetluită. Am obținut ce îmi doream. Voi fi regina Angliei. Chiar astă-seară m-a cerut de soție și a promis că până la sfârșitul lunii, când Wolsey va deveni legat papal, va fi liber să se însoare cu mine. I-am chemat pe unchiul și pe tata să ni se alăture îndată, spunându-i că vreau să-mi împărtășesc bucuria cu familia mea, astfel că există martori, iar el nu poate da înapoi. Am primit de la el un inel, pe care trebuie să-l țin ascuns deocamdată, dar e un inel de logodnă, iar el e al meu cu legământ. Am făcut imposibilul. L-am câștigat pe rege și am pecetluit soarta reginei. Am răsturnat ordinea. Nimic nu va mai fi ca înainte pentru nici o femeie din această țară.

Ne vom cununa de îndată ce Wolsey ne va trimite vorbă că a anulat căsătoria lor. Regina va afla în ziua nunții noastre, nu mai devreme. Va trebui să plece la o mănăstire din Spania. N-o vreau în țara mea.

Poți să te bucuri pentru mine și pentru neamul nostru. Nu voi uita că m-ai ajutat să ajung aici și vei vedea că vei avea o adevărată prietenă și soră în Anne, regina Angliei.

Am pus scrisoarea pe genunchi și m-am uitat la jarul din cămin. Tom s-a apropiat de mine.

— Pot s-o ard acum?

— Lasă-mă s-o mai citesc o dată.

S-a tras înapoi, dar nu m-am mai uitat la scrisul plin de entuziasm, aşternut pe hârtie cu cerneală neagră. N-aveam nevoie să-mi reamintesc ce scrisese. Triumful ei răzbătea din fiecare rând. Sfârşitul vieţii mele ca favorită a curţii engleze era deplin. Anne câştigase, eu pierdusem. Pentru ea avea să înceapă o viaţă nouă – avea să fie, aşa cum se semna deja, Anne, regina Angliei. Iar eu n-aveam să fiu nimic.

— Aşadar, în sfârşit... am şoptit pentru mine însămi.

I-am dat scrisoarea lui Tom şi l-am privit cum o împinge chiar în mijlocul grămezii de jăratic roşu. Dogoarea a făcut o să se răsucescă, a devenit maronie, apoi s-a înnegrit. Încă mai puteam desluşi cuvintele: *Am răsturnat ordinea. Nimic nu va mai fi ca înainte pentru nici o femeie din această ţară*.

N-aveam nevoie să păstrez scrisoarea ca să-mi amintesc tonul ei. Anne triumfa. Şi avea dreptate. Nimic nu avea să mai fie vreodată ca înainte pentru nici o femeie din ţară. Pe viitor, nici o soţie, oricât de supusă, oricât de iubitoare, nu avea să mai fie în siguranţă. Căci toţi aveau să ştie că, dacă o soţie precum regina Caterina a Angliei putea fi repudiată fără motiv, atunci orice soţie putea fi repudiată.

Dintr-odată, scrisoarea s-a aprins scoţând o flacără de un galben strălucitor. Am privit-o cum arde şi se transformă în cenuşă moale, albicioasă. Tom a băgat vatraiul în foc şi a împrăştiat-o.

— Mulţumesc, i-am spus. Dacă mergi la bucătărie, vei primi de mâncare.

Am scos din buzunar o monedă de argint şi i-am întins-o. S-a înclinat şi a plecat. Am rămas cu ochii la micile frânturi de cenuşă albă, pe care fumul le purta pe horn în sus, spre cerul nopţii, pe care puteam să-l zăresc prin marea arcadă de cărămidă şi funingine.

— Regina Anne, am spus, ascultând cum sună cuvintele. Regina Anne a Angliei.

Îmi supravegheam copiii în timpul somnului de amiază când am zărit de la fereastră înaltă un călăreţ cu valeţii după el. Am coborât în grabă, aşteptându-mă să-l văd pe George, dar calul care a intrat tropotind în curte era al lui William, soţul meu. Mi-a zâmbit, remarcându-mi surprinderea.

— Nu mă învinovăţi pentru că-ţi aduc veşti proaste.

Anne? am întrebat.

A încuviințat din cap.

Atacată din flancuri.

Eu am condus în sala cea mare și i-am oferit jilțul buniciei, care se afla chiar lângă foc. După ce m-am asigurat că ușa e încuiată și că în încăpere nu mai e nimeni în afară de noi, i-am rugat:

— Acum spune-mi.

— Îl mai ții minte pe Francisco Felipez, servitorul reginei?

Am dat din cap fără să recunosc nimic.

— A cerut să fie lăsat să călătorească în siguranță de la Dover până-n Spania, dar a fost un vicleșug. Avea o scrisoare de la regină pentru nepotul ei și l-a păcălit pe rege. A plecat din Londra chiar în dimineața aceea cu o corabie anume tocmită, pe calea mării, până-n Spania. La vremea când și-au dat ei seama că le-a scăpat, dispăruse. I-a dus lui Carol al Spaniei scrisoarea reginei și apoi s-a dezlănțuit iadul.

Mi-am dat seama că inima îmi bătea nebunește. Am dus mâna la piept, de parcă asta ar fi potolit-o.

— Ce fel de iad?

— Wolsey e tot în Europa, dar acum Papa a fost prevenit și nu-l va accepta ca legat. Nici unul dintre cardinali nu-l iustine și chiar și acordul de pace a căzut. Suntem iarăși în război cu Spania. Henric și-a trimis secretarul în goana mare la Orvieto, drept la închisoarea unde este ținut Papa, să-i ceară să anuleze el însuși căsătoria și să-i permită lui Henric să se însoare cu orice femeie dorește, *chiar și* cu una pe a cărei soră a avut-o, *chiar și* cu una pe care a avut-o. Cu o târfă sau cu sora unei târfe.

Am icnit.

— Vrea să obțină permisiunea de-a se căsători cu o femeie pe care a avut-o? Doamne sfinte, doar nu cu mine?!

William a izbucnit într-un râs răgușit, ca un lătrat.

— Cu Anne. Face aranjamente ca să se poată culca cu ea înainte de căsătorie. Fetele Boleyn nu ies prea bine din asta, nu-i așa?

M-am sprijinit de speteaza scaunului și am oftat ușor. Nu voiam ca soțul meu să ia în derâdere lipsa mea de castitate.

— Așadar?

— Așadar totul atârnă de Sfântul Părinte, care se odihnește în grija nepotului reginei, la castelul Orvieto, și e foarte puțin probabil, cred — tu nu? —, să emită o bulă papală care să recunoască drept legitimă purtarea cea mai lipsită de castitate din câte se pot închipui: să te culci cu o femeie, apoi cu sora ei și să te însori cu una dintre ele. Cu atât mai puțin pentru un rege a cărui soție legiuită e o femeie cu o reputație nepătată, al cărei nepot deține puterea în Europa.

Am tras aer în piept cu putere.

— Așadar regina a învins?

A încuviințat din cap.

— Din nou.

— Anne ce face?

— E fermecătoare. Se trezește prima dimineața. Râde și cântă toată ziua, încântând privirea și distrăgând mintea, se duce cu regele să asculte liturghia, călărește împreună cu el toată ziua, se plimbă cu el prin grădini, îl privește jucând tenis, stă lângă el în timp ce secretarii îi citesc scrisorile, joacă jocuri de cuvinte, citește filosofie împreună cu el și debate lucrurile citite precum un teolog, dansează toată seara, pune în scenă piese-mască, planifică distracții, se culcă ultima.

— Serios?

— E o stăpână a casei absolut perfectă. Nu se oprește nici o clipă. Cred că se topește pe picioare.

S-a lăsat tăcerea. William și-a golit pocalul.

— Așadar suntem tot unde eram înainte, am spus, nevădindu-mi să cred. N-am înaintat măcar un pas.

Mi-a zâmbit cu căldură.

— Nu, cred că acum sunteți într-o poziție mai rea ca înainte. Fiindcă acum sunteți dați în vileag și toți vânătorii știu care e prada. Familia Howard și-a dat arama pe față. Acum toți știu că vreți să puneți mâna pe tron. Înainte s-ar fi zis că vreți doar averi și palate, la fel ca noi, ceilalți, doar că sunteți ceva mai lacomi. Acum știm cu toții că vreți mărunțul cel mai de sus din copac. Toți vă vor urî.

— Pe mine nu, am spus cu apăsare. Rămân aici.

William a clătinat din cap.

— Tu vii cu mine la Norfolk.

Am înghețat.

— Ce vrei să spui?

-- Regelui nu-i mai faci trebuință, dar mie, da. M-am îndrăgostit cu o fată și ea e încă soția mea. Mă vei însoți acasă la mine și vom trăi împreună.

— Copiii...

— Vin cu noi. Vom trăi așa cum doresc eu.

A făcut o pauză, apoi a repetat:

— Așa cum doresc eu.

M-am ridicat în picioare. Brusc mă temeam de acest bărbat cu care mă măritasem, cu care mă culcasem și pe care nu-l cunoscusem niciodată. L-am prevenit:

— Mai am încă rude puternice.

— Ar trebui să fii bucuroasă pentru asta. Căci dacă nu le-ai fi avut, aș fi renunțat la tine acum cinci ani, când mi-ai pus prima oară coarne. Vremurile de-acum nu sunt prielnice pentru neveste, doamnă. Cred că tu și familia ta veți constata că marea încurcătură pe care ați creat-o vă va face s-o luați cu toții la vale de-a tăvălugul.

— Eu n-am făcut decât să mă supun familiei mele și regelui, am spus cu o voce hotărâtă – nu voiam să-l las să vadă că mă tem.

— Iar acum te vei supune soțului tău, a zis cu un glas dulce. Cât de mult mă bucur că ai atâția ani de instruire!

Anne...

William spune că familia Boleyn e pierdută și mă duce împreună cu copiii la Norfolk. Te implor, vorbește în numele meu cu regele sau cu unchiul Howard sau cu tata, înainte să fiu luată de-aici, fără să mă mai pot întoarce.

M.

M-am strecurat pe furiș pe mica scară de piatră ce ducea în cabinetul tatălui meu, iar de-acolo, în curte. L-am chemat pe unul dintre servitorii familiei și l-am rugat să ducă biletul meu la curte, care se afla undeva pe drumul dintre Beaulieu și Greenwich. M-a salutat ducând mâna la pălărie și a luat scrisoarea.

— Ai grijă să ajungă la stăpâna Anne, i-am spus. E important.

Am cinat în sala cea mare. William s-a purtat la fel de galant ca-ntotdeauna – curteanul perfect –, oferindu-ne un

noian de vești și bârfe despre curte. Bunica Boleyn era de neconsolat. Părea nemulțumită, dar nu îndrăznea să protesteze fățiș. Cine avea curajul să-i spună unui bărbat că nu-și putea duce acasă soția și copiii?

De îndată ce servitorii au adus lumânările, bunica s-a ridicat anevoie și a spus posomorâtă:

— Eu plec la culcare.

William a sărit în picioare și i-a făcut o plecăciune la plecare. Înainte să se așeze la loc, a băgat mâna în buzunarul jiletului și a scos o scrisoare. Mi-am recunoscut pe dată scrisul. Era biletul meu pentru Anne. L-a aruncat pe masă, în fața mea.

— Nu e prea loial, a remarcat el.

Am luat scrisoarea.

— Nu e prea politicoș să-mi oprești servitorii și să-mi citești scrisorile.

Mi-a zâmbit.

— Sunt servitorii mei, scrisorile mele. Ești soția mea. Tot ce e al tău îmi aparține. Iar eu păstrez tot ce-mi aparține. Cu atât mai mult copiii și femeia care-mi poartă numele.

M-am așezat față-n față cu el și mi-am lipit palmele de masă. Am tras aer în piept ca să mă liniștesc. Mi-am reamintit că, deși aveam doar nouăsprezece ani, timp de patru ani și jumătate fusesem iubita regelui Angliei și că eram o Howard. Am zis calm:

— Ascultă ce am să-ți spun, soțul meu. Trecutul e trecut. Ai fost bucuros să-ți primești titlul, pământurile și averea și să fii în grațiile regelui, dar știm cu toții de ce le-ai primit. Eu nu am nici un motiv să mă rușinez și nici tu nu ai. Orice om aflat în poziția noastră ar fi fost fericit să aibă parte de aceste lucruri și știm amândoi că a câștiga și a păstra favoarea regelui nu e o sinecură.

William părea foarte surprins de bruscă mea sinceritate.

— Neamul Howard nu va cădea din cauza ghinionului lui Wolsey. E greșeala de calcul a lui Wolsey, nu a noastră. Jocul e departe de-a se fi terminat și, dacă l-ai cunoaște pe unchiul meu Howard la fel de bine cum îl cunosc eu, nu te-ai grăbi să presupui că e înfrânt.

William a încuviințat din cap.

— Sunt foarte sigură că dușmanii ne pândesc îndeaproape, că familia Seymour e gata să ne ia locul într-o clipă și că

undeva, în Anglia, o fată Seymour e dichisită chiar acum ca să atragă privirea regelui. Așa e întotdeauna. Întotdeauna există un rival. Dar acum, indiferent dacă regele este sau nu liber să se însoare cu Anne, steaua ei se află în urcare și noi toți, cei din neamul Howard – chiar și tu, soțul meu –, ne urmărim cel mai bine interesele dacă-i susținem ascensiunea.

— Anne pare că patinează pe o gheață prea subțire, a zis William brusc. Se străduiește prea tare. Asudă ca să-și păstreze locul alături de el, nu-și lasă nici o clipă de răgaz. Oricine privește cu atenție poate vedea.

— Ce importanță are cine vede, atât timp cât regele e orb? William a râs.

— Are, pentru că ea n-o poate ține așa. Îl joacă pe degete, nu poate face asta la nesfârșit. Poate că va reuși să-l păstreze lângă ea până la toamnă, dar nici o femeie nu poate face asta la nesfârșit. Nici un bărbat nu poate fi ținut în șah așa cum va trebui să-l țină ea pe el. Ar putea să-l păstreze lângă ea câteva săptămâni, dar acum, că Wolsey a dat greș, ar putea să mai treacă luni. Sau chiar ani.

Ideea că Anne ar putea să îmbătrânească veselindu-se și înveselindu-i pe alții m-a făcut să șovăi câteva clipe.

— Dar ce altceva poate face?

— Nimic, mi-a răspuns cu un zâmbet răutăcios. Dar tu și cu mine putem să mergem acasă și să începem să trăim ca doi soți. Vreau un fiu care să-mi semene, nu un mic Tudor blond. Vreau o fată cu ochii mei negri. Și tu mi-i vei dărui.

Am plecat capul, spunând:

— Nu suport să mi se facă reproșuri.

A ridicat din umeri.

— Vei suporta orice tratament pe care ți-l voi oferi. Ești soția mea, nu?

— Da.

— Asta dacă nu dorești și tu anularea căsătoriei, căci mariajul nu mai pare să fie la modă. Ai putea să te retragi la o mănăstire, dacă asta vrei.

— Nu.

— Atunci culcă-te în patul meu, mi-a zis simplu. Vin și eu imediat.

Am înghețat. Nu mă gândisem la asta. M-a privit pe deasupra căinii cu vin.

— Nu putem aștepta până ajungem la Norfolk?

— Nu.

M-am dezbrăcat încet, mirându-mă de propria-mi șovăială. Mă culcasem cu regele de zeci de ori fără să simt vreo dorință, urmând doar dorințele lui și oferindu-i plăcere. De fiecare dată în acest ultim an, știind că o dorea de fapt pe Anne, mă forțasem să-l strâng în brațe și să-i șoptesc „iubitule“, dându-mi seama că eram o târfă, iar el — un neghiob pentru că nu deosebea moneda calpă de cea adevărată.

Așadar nu mai eram o fecioară de treisprezece ani, cum fusesem când intrasem pentru prima oară în pat cu acest bărbat pentru a consuma căsătoria. Dar nu ajunseseam încă nici atât de destrăbălată încât să mă pregătesc să mă culc cu un bărbat care-mi era pe jumătate dușman fără să mă simt cuprinsă de groază. William avea o răfuială cu mine și mă temeam de el.

Nu s-a grăbit. M-am băgat încet în pat și m-am prefăcut că dorm când s-a deschis ușa și a intrat. L-am auzit umblând prin odaie și dezbrăcându-se complet. S-a băgat lângă mine în pat. Am simțit cuverturile ridicându-se când le-a tras în jurul umerilor goi.

— Așadar n-ai adormit?

— Nu, am recunoscut.

A întins mâinile prin întuneric și mi-a căutat fața, mi-a mângâiat gâtul, apoi umerii, iar de acolo a coborât spre mijloc. Purtam o cămașă de noapte din in, dar îi simțeam răceala palmelor prin țesătura fină. Am auzit cum i se iuțește puțin respirația. M-a tras spre el și m-am lăsat în voia lui, desfăcând picioarele, pregătită să-l primesc, așa cum făceam mereu cu Henric. Preț de o clipă m-am oprit, dându-mi seama că nu știam ce să fac pentru nici un bărbat în afară de Henric.

— Nu vrei? m-a întrebat.

— Bineînțeles că vreau. Sunt soția ta, am spus pe un ton indiferent.

Mă temeam că ar putea să mă atragă în capcana unui refuz care i-ar permite să mă repudieze, dar oftatul lui slab de dezamăgire mi-a dovedit că sperase sincer la o reacție mai caldă.

— Atunci să dormim.

Eram atât de ușurată, încât n-am îndrăznit să scot o vorbă, ca să nu se răzgândească. Am rămas nemișcată până când m-am întors cu spatele, s-a învelit până la umeri, a pus capul pe pernă și s-a liniștit. Abia atunci mi-am dat voie să-mi destind mușchii abdomenului și mi-am șters zâmbetul mincinos, de Howard, de pe față. M-am lăsat să alunec în somn. Supraviețuisem încă unei nopți, eram tot la Hever, familia Howard avea toate motivele să continue să lupte. Măine se putea întâmpla orice.

Ne-a trezit o bătaie în ușă. M-am ridicat și m-am dat jos din pat înainte ca William să se poată deștepta și să mă prindă de mână. Am deschis ușa și am spus cu asprime:

— Încet! Stăpânul meu doarme! de parcă asta mi-ar fi fost singura grijă și n-aș fi fost hotărâtă să plec din patul lui cât mai repede cu putință.

— Un mesaj urgent de la stăpâna Anne, a zis servitorul întinzându-mi o scrisoare.

Îmi doream cu ardoare să-mi arunc o mantie pe umeri și să citesc scrisoarea departe de William, dar el se trezise și se ridicase în capul oaselor.

— Scumpa noastră soră, a întrebat cu un zâmbet batjocoritor. Ce spune?

N-aveam de ales, trebuia să deschid scrisoarea și să nădăjduiesc din toată inima că, măcar o dată în viața ei egoistă, Anne se gândea la altcineva.

Sora mea,

Regele și cu mine vă poftim, pe tine și pe soțul tău, să veniți să ne întâlnim la Richmond, unde ne vom veseli cu toții.

Anne

William a întins mâna după scrisoare. I-am dat-o.

— A bănuit că vin după tine când am plecat de la curte, a remarcat el.

N-am spus nimic.

— Și uite-așa, țac-pac, dintr-un salt, ai fost eliberată de mine, a zis cu amărăciune. Și ne-am întors unde eram.

Spusese ceea ce gândeam și eu, dar dincolo de asprimon tonului său îmi dădeam seama că e rănit. Coarnele de soț înșelat nu sunt o podoabă prea plăcută, iar el le purta de cinci ani. M-am apropiat încet de pat și i-am întins mâna, spunând cu blândețe:

— Sunt soția ta cu legământ. Și n-am uitat asta niciodată, chiar dacă viața ne-a purtat pe căi diferite. William, dacă ajungem vreodată să fim căsătoriți cu-adevărat, vei avea în mine o soție iubitoare.

A ridicat privirea spre mine.

— Vorbește o Howard care se teme că se întoarce roata și se gândește că viața ca lady Carey ar fi mai sigură decât viața în chip de cealaltă Boleyn, când prima Boleyn e pe calo să se prăbușească?

Ghicise cu atâta precizie, încât am fost silită să întorc capul, ca să nu risc să citească adevărul în ochii mei.

— O, William! am spus cu reproș.

M-a tras spre el și, punând un deget sub bărbia mea, mi-a întors fața către a lui, zicând pe un ton batjocoritor:

— Scumpă soție!

Am închis ochii, preferând să nu-i întâlnesc privirea iscoditoare și, spre surprinderea mea, am simțit căldura feței lui și câteva sărutări tandre și blânde pe buze. Am simțit cum crește în mine dorința, ca un izvor de mult uitat. L-am cuprins pe după gât și l-am tras ceva mai aproape.

— Aseară am început cu stângul, mi-a spus cu blândețe. Așa că nu acum și nu aici. Dar poate curând, ce zici, soțioară?

I-am zâmbit, ascunzându-mi ușurarea că nu voi fi dusă la Norfolk.

— Curând, am încuviințat. Oricând dorești, William.

Toamna anului 1527

La Richmond, Anne era regină în toate privințele, numai cu numele nu. Avea apartamente noi, alăturate celor ale regelui, avea doamne de companie, avea o duzină de rochii noi, avea nestemate, avea doi cai de vânătoare ca să meargă să călărească împreună cu regele, îi ședea alături când sfetnicii discutau cu el problemele țării, avea propriul jilț lângă al lui. Doar în sala cea mare, când adevărata regină venea la cină, Anne era silită să se retragă la o masă de rând pentru curteni, în timp ce Caterina ședea la masa regală, cu toată măreția ei.

Eu trebuia să dorm în apartamentele lui Anne, în parte ca să-i ofer imaginea decentă de care avea nevoie, așa încât nimeni să nu-și poată închipui că tovarășia constantă a regelui însemna că erau amanți, dar, de fapt, ca s-o ajut să-l țină pe rege la oarecare distanță. El își dorea cu disperare s-o aibă și susținea că, din moment ce erau logodiți, puteau și să se culce împreună. Anne se folosea de toate trucurile la care se putea gândi. Protesta că e virgină și spunea că nu și-ar ierta-o niciodată dacă ar renunța la feciorie înainte de căsătorie, deși Dumnezeu știa cât de mult îl dorea. Spunea că nu și-o va ierta niciodată dacă nu i se va înfățișa în noaptea nunții ca fecioară neîntinată – deși Dumnezeu știa cât de mult îl dorea. Spunea că, dacă o iubea așa de mult cum spunea, iubea puritatea sacră a sufletului ei – deși Dumnezeu știa la-la-la – și că se temea, că tânjea după el și totodată fugea de el, că avea nevoie de timp.

— Cât poate să dureze?! s-a răstit ea la George și la mine. Pentru numele lui Dumnezeu! Cât poate să dureze ca

un afurisit de secretar să meargă la Roma să obțină semnarea unui document și să se întoarcă?

Eram feriți de ochii lumii, în dormitorul nostru din spatele odăii ei particulare, singurul loc cu adevărat retras din tot palatul. În orice altă parte ne aflam într-un spectacol public fără sfârșit. Toți o urmăreau pe Anne ca să deslușească până și cel mai mic indiciu cum că regele începea să-și piardă interesul sau că în sfârșit a avut-o. O sută de ochi o cercetau căutând să zărească vreun semn că fusese părăsită sau că rămăsese însărcinată. George și cu mine simțeam în unele zile că eram gărzile ei de corp, iar în altele, ca aceasta, temniterii ei. Cu rochia foșnind, Anne se plimba încoace și-ncolo prin spațiul strâmt, de la pat la fereastră și înapoi, incapabilă să stea locului, incapabilă să termine cu bombănitul.

George a prins-o de mâini și a oprit-o. O privire aruncată pe deasupra capului ei m-a prevenit s-o înșfac din spate dacă o apuca unul din accesele ei de furie.

— Anne, calmează-te! Din clipă-n clipă va trebui să ieșim și să privim cursa de bărci. Trebuie să fii calmă.

A tremurat în strânsoarea lui o vreme, apoi furia a părăsit-o și umerii i s-au lăsat.

— Sunt atât de obosită, a șoptit.

— Știu, a zis George pe un ton hotărât. Dar situația asta ar putea să mai dureze o vreme, Anne. Planul tău are cel mai mare premiu din lume. Trebuie să te pregătești pentru un lung joc al măiestriei.

— Dacă aș vedea-o moartă! a izbucnit ea brusc.

George s-a uitat imediat spre ușa groasă, din lemn.

— Taci! S-ar putea să moară, a spus el. Ori s-ar putea ca Wolsey să fi reușit. Ar putea să urce cu barca pe râu chiar în clipa asta, iar tu ai putea fi cununată mâine, mâine-seară ai putea fi în patul regelui și în dimineața următoare – însărcinată. Liniștește-te, Anne! Tot restul depinde de un singur lucru: să-ți păstrezi frumusețea.

— Și să-ți ții firea în frâu, am adăugat încet.

— Îndrăznești să-mi dai sfaturi?

— El nu va suporta crize de furie, am prevenit-o. Și-a petrecut toată viața de bărbat căsătorit cu Caterina, iar ea n-a ridicat nici măcar sprânceana la el, darămite vocea. Pe

tine te va lăsa să mergi departe, fiindcă e nebun după tine. Dar nu-ți va suporta scenele.

Preț de o clipă, s-ar fi zis că va răbufni iarăși, dar apoi a încuviințat din cap, căci spusele mele erau adevărate.

— Da, știu. De asta am nevoie de voi doi.

Ne-am apropiat amândoi puțin, George o ținea în continuare de mâini, iar eu i-am cuprins șoldurile în palme și am ținut-o strâns.

— Știu, a spus George. Suntem cu toții în oala asta. Ceea ce ne ntâmplă ne privește pe toți: Boleyn și Howard. Ne va aduce tuturor ori ascensiunea, ori prăbușirea. Așteptăm cu toții și jucăm jocul cel lung. Tu, Anne, trebuie să conduci rezultatul. Dar suntem alături de tine.

Ea a încuviințat din cap și s-a întors spre oglinda nouă și mare agățată pe perete, care reflecta lumina venită dinspre grădini și dinspre râu. Și-a tras boneta pe spate, și-a îndreptat colierul de perle, a răsucit capul și a privit într-o parte, ca să-și vadă imaginea reflectată, și-a încercat zâmbetul șăgalnic și promițător.

— Sunt pregătită.

Ne-am dat la o parte ca să treacă, de parcă ar fi fost deja regină. A ieșit pe ușă cu capul sus. George și cu mine am schimbat rapid o privire — aceea a jucătorilor care au împins pe scenă personajul principal — și am urmat-o.

Soțul meu se afla pe barja regală, ca să privească întrecerile bărcilor. Mi-a zâmbit și mi-a făcut loc lângă el pe banchetă. George s-a alăturat tinerilor de la curte, printre care și Francis Weston. M-am uitat la Anne, care era așezată lângă rege. După întoarcerea fugară a capului și privirea piezișă pe care i-a aruncat-o, mi-am dat seama că Anne și-a recăpătat controlul asupra ei însăși și asupra lui.

— Vino să te plimbi cu mine prin grădini înainte de cină, mi-a spus încet la ureche soțul meu.

Asta m-a alarmat pe dată.

— De ce?

A râs de mine.

— Of, voi, cei din neamul Howard! Pentru că-mi place tovărășia ta, pentru că ți-o cer. Pentru că suntem soț și soție și se poate oricând întâmpla să ajungem să trăim ca soț și soție.

— N-am uitat, am spus cu un zâmbet trist.

— Poate vei învăța să aștepti cu plăcere lucrul ăsta?

— Poate, am spus dulce.

A privit spre fluviul ale cărui ape scânteiau în soarele după-amiezii. Bărcile nobililor, cu vâslași în livrele, erau aliniate, așteptând ordinele celui care dădea semnalul de pornire. Alcătuiau o imagine pitorească, cu vâslele ținute în sus ca niște trâmbițe, așteptând comanda de pornire. Se uitau cu toții la rege. Acesta luă o eșarfă din mătase roșu-aprins și i-o întinse lui Anne, care se apropie de marginea barjei regale și ridică eșarfa deasupra capului. Rămase așa vreme de câteva clipe, știind că toate privirile erau ațintite asupra ei. Din locul în care ședeam cu William, o vedeam din profil, cu capul dat pe spate, cu boneta descoperindu-i mult chipul, cu pielea albă acum îmbujorată de plăcere, cu rochia verde-închis strânsă bine peste sâni și pe mijlocul subțire. Era însăși esența dorinței. Dădu drumul eșarfei roșii și bărcile țâșniră înainte, împinse de vâsle. Anne nu se întoarse îndată la locul ei, alături de rege. Pentru o clipă uită să joace rolul reginei: se aplecă peste balustradă, ca să vadă barca Howard luând-o înaintea celei a clanului Seymour, și strigă brusc:

— Haide, Howard! Haide!

Ca și cum ar fi auzit-o printre toate celelalte strigăte de pe mal, vâslașii își întetiră mișcările și barca țâșni înainte, se opri și țâșni iarăși, într-un ritm mai rapid decât al bărcii Seymour. Mă ridicasem în picioare. Toată lumea aclama, iar barja regală se înclinase ușor, căci întreaga curte uitase de demnitate și se îngrămădisise pe o latură, ca să strige încurajări casei favorite. Însuși regele, râzând iarăși ca un băiețel, cu brațul petrecut pe după mijlocul lui Anne, privea, având grijă să nu strige numele vreunui lord sau al altuia, dar dorind clar să câștige barca Howard, fiindcă acest lucru ar fi încântat-o nespus pe fata din brațele sale.

Barca Howard mări viteza, vâslele abia se mai zăreau acum – o ceață de lumină și stropi de apă –, ajungând la linia de sosire, fără putință de tăgadă, cu jumătate de lungime înaintea bărcii Seymour. Tobeale răpăiră puternic și trâmbițele răsunară la rândul lor, ca să-i vestească pe cei din familia Seymour că totul se sfârșise pentru ei, că noi câștigaserăm cursa, că noi câștigaserăm cursa pentru a fi

prima familie din regat și că fata din brațele regelui, cu ochii pe tronul Angliei, e de-a noastră.

Cardinalul Wolsey se întoarce acasă, dar nu triumfător, cu documentul de anulare a căsătoriei în buzunar, ci în dizgrație, și descoperi că nu poate nici măcar să vorbească între patru ochi cu Henric. Bărbatul care controlase totul, de la cantitatea de vin servită la banchete și până la condițiile păcii cu Franța și Spania, se trezi că trebuie să-și facă raportul în fața lui Anne și a lui Henric, stând unul lângă altul, de parcă ar fi domnit amândoi, cu puteri egale. Fata pe care o muștrase pentru lipsă de castitate și pentru că ținea prea sus ședea la dreapta regelui Angliei, privindu-l cu ochii îngustați, cu aerul că nu era prea impresionată de ceea ce avea el de spus.

Cardinalul era un curtean prea vechi și prea abil ca să-și trădeze surprinderea. Se înclină foarte curtenitor în fața lui Anne și-și dădu raportul. Anne zâmbi binevoitor, ascultă cu atenție, se înclină în față, șopti ceva la urechea lui Henric, picurând otravă, apoi ascultă mai departe.

— Idiotul! a răbufnit ea în odaia noastră.

Eu ședeam pe pat, trăgându-mi picioarele din calea ei. Începuse din nou să se plimbe de la fereastră la stâlpul patului, ca unul dintre lei din Turn. Mi-am spus într-o doară că va lăsa o urmă pe podelele lustruite și că am putea-o arăta celor cărora le plac relicvele și semnele. Am putea-o numi „Martiriul lui Anne în fața Timpului“.

— E un neghiob, iar noi n-am ajuns nicăieri!

— Ce spune?

— Că e o chestiune serioasă s-o repudiezi pe mătușa celui care-l ține în ghearele sale pe Papă, plus jumătate de Europă și că, cu voia Domnului, Carol al Spaniei va fi înfrânt de Italia și de Franța când acestea vor porni la război împreună și că Anglia ar trebui să promită sprijin, dar fără să riște vreun om sau să piardă vreo săgeată.

— Așteptăm?

Anne a ridicat mâinile deasupra capului cu un gest de exasperare și a țipat:

— Să așteptăm?! Nu! Nu putem aștepta! Cardinalul poate să aștepte! Henric poate să aștepte! Dar eu trebuie să dansez

pe loc, trebuie să dau impresia că fac progrese, când, de fapt, nu fac nici unul. Trebuie să întrețin iluzia că se întâmplă tot felul de lucruri, trebuie să-l fac pe Henric să se simtă iubit tot mai intens, trebuie să-i dau convingerea că lucrurile merg tot mai bine, fiindcă el e rege și toată viața lui toți i-au spus că va avea doar ce e mai bun. I s-a promis aur și miere, eu nu pot să-i dau „așteptare“. Cum să merg mai departe? Cum să fac?

Îmi doream să fi fost și George acolo.

— Te vei descurca, am spus. Vei merge mai departe la fel ca și până acum. Te-ai descurcat nemaipomenit de bine, Anne.

A scrâșnit din dinți.

— Până o să se-ncheie povestea asta, o să fiu bătrână și epuizată!

Am luat-o blând și am întors-o spre marea oglindă venețiană.

— Privește!

Pe Anne o alina întotdeauna vederea propriei frumuseți. S-a oprit și a tras aer în piept.

— Și ești și sclipitor de inteligentă, i-am amintit. El spune mereu că ai mintea cea mai ascuțită din regat și că, dacă ai fi bărbat, te-ar face cardinal.

— Cred că asta-l încântă nespus pe Wolsey, a zis ea cu un zâmbet sălbatic.

Am zâmbit și eu, cu chipul alături de-al ei în oglindă – noi două, ca-ntotdeauna, diferite ca înfățișare, culoare și expresie.

— Sunt sigură. Dar Wolsey n-are ce face.

— Acum nici măcar nu-l mai poate vedea pe rege fără să stabilească o întâlnire dinainte, a zis ea jubilând. Am avut eu grijă! Nu mai stau nas în nas, ca înainte, ca să sporovăiască prietenește. Nimic nu se hotărăște fără să fiu de față. Nu poate veni la palat pentru o întrevedere cu regele fără să-l anunțe și fără să mă anunțe pe mine. E împins în afara cercului puterii, iar eu sunt în interiorul lui.

— Te-ai descurcat nemaipomenit de bine, am repetat – vorbe care mă dezgustau, dar o linișteau pe ea. Și, Anne, ai mulți ani înaintea ta.

Iarna anului 1527

William și cu mine am alunecat într-o rutină comodă, aproape domestică, deși se învârtea în jurul dorințelor regelui și ale lui Anne. Eu dormeam în continuare în același pat cu ea și locuiam împreună cu ea, din toate punctele de vedere, în odăile pe care le împărțeam. Pentru lumea din afară eram amândouă doamne de companie ale reginei, nici mai mult, nici mai puțin ca altele.

Dar de dimineața până seara târziu, Anne era cu regele, tot atât de aproape de el ca o proaspătă mireasă, jucând rolul de sfetnic principal și de cel mai bun prieten al lui. Se întorcea în odaia noastră doar ca să-și schimbe rochia sau să se întindă pe pat și să fure un moment de odihnă câtă vreme el era la liturghie sau când voia să iasă călare cu gentilomii lui. În astfel de clipe stătea întinsă pe pat în tăcere, ca un om pe care epuizarea l-a făcut să cadă lat. Privea fără nici o expresie baldachinul – ochii ei larg deschiși nu vedeau nimic. Respira încet și egal, de parcă ar fi fost bolnavă. Nu vorbea deloc.

Învățasem s-o las în pace când se afla în starea asta. Trebuia să găsească o cale de-a se odihni, de-a lua o pauză de la reprezentarea publică pe care o dădea neîncetat. Anne era silită să fie neobosit de fermecătoare, nu doar pentru rege, ci și pentru toți cei care voiau să arunce o privire spre ea. O singură clipă în care să pară mai puțin radioasă ar fi fost de-ajuns ca să declanșeze la curte o furtună de zvonuri care ar fi înghițit-o și, împreună cu ea, ne-ar fi înghițit pe noi toți.

Când se ridica din pat și mergea la rege, William și cu mine ne petreceam timpul împreună. Ne întâlneam aproape

ca niște străini, iar el îmi făcea curte. Era cel mai straniu, mai simplu și mai dulce lucru pe care l-a făcut vreodată un soț înstrăinat pentru soția sa păcătoasă. Îmi trimitea mici buchete de flori, iar uneori ghirlande din frunze de ilice și boabe roz de tisă. Odată mi-a trimis o mică brățară aurită. Îmi scria cele mai frumoase poezii, în care-mi lăuda ochii cenușii și părul blond și-mi cerea afecțiunea, de parcă aș fi fost doamna inimii sale. Când porunceam să mi se aducă iapa ca să ies călare cu Anne, găseam câte un bilet ascuns între curelele scărilor. Seara, când dădeam deoparte cearșafurile ca să merg la culcare cu Anne, descopeream câte o prăjitură învelită în hârtie poleită. Mă scălda în mici daruri și bilețele și, ori de câte ori ne aflam împreună la un banchet al curții sau pe terenul de tras cu arcul sau când priveam jucătorii pe terenul de tenis, se apleca spre mine și-mi șoptea din colțul gurii:

— Vino în odaia mea, nevastă!

Eu chicoteam, de parcă i-aș fi fost proaspătă amantă și nu soție de ani mulți. Mă strecuram afară din mulțime, câteva clipe mai târziu se furișa și el, și ne întâlneam în spațiul strâmt al odăii sale de culcare, aflată în partea de vest a palatului Greenwich. Acolo mă lua în brațe și-mi spunea pe un ton promițător, încântător:

— Avem doar puțin timp, iubirea mea, doar o oră în cel mai bun caz, așa că de data asta totul va fi pentru tine.

Mă întindea pe pat, îmi desfăcea corsajul, îmi mângâia sânii și pântecul și-mi dăruia plăcere în toate felurile la care se putea gândi, până când strigam de încântare:

— O, William! O, iubirea mea! Ești cel mai bun, cel mai bun, ești absolut cel mai bun!

În clipa aceea, cu zâmbetul bărbatului elogiât din toate timpurile, își dădea voie să se reverse în mine și se odihnea pe umărul meu, cutremurându-se cu un suspin.

Pentru mine era vorba de dorință și doar de foarte puțin calcul. Dacă Anne cădea, iar noi, familia Boleyn, cădeam împreună cu ea, aș fi fost foarte bucuroasă să am un soț care mă iubea și care avea un conac frumos în Norfolk, un titlu și avere. În plus, copiii îi purtau numele, iar el putea să poruncească să fie duși în casa lui în orice clipă, dacă asta pofta. I-aș fi spus și diavolului în persoană că e cel mai

bun, absolut cel mai bun, dacă asta m-ar fi ținut alături de copiii mei.

La ospetele de Crăciun, Anne a fost veselă. Dansa de parcă nimic n-ar fi putut-o împiedica să danseze toată ziua și toată noaptea. La jocurile de noroc paria ca și cum ar fi avut o avere de regină pe care s-o piardă. Cu mine și cu George avea o înțelegere – îi trimiteam în secret banii înapoi cât de repede puteam. Dar când pierdea în fața regelui, banii ei câștigați cu greu dispăreau în punga regală și nu-i mai vedea înapoi. Și trebuia să piardă în fața lui: regele ura să câștige oricine altcineva.

El o scălda în daruri și onoruri, o conducea pe ring la fiecare dans. În fiecare piesă-mască, Anne era regina încoronată. Dar tot Caterina ședea la masa regală și-i zâmbea lui Anne de parcă ea însăși i-ar fi dăruit onoarea, de parcă Anne i-ar fi ținut locul cu consimțământul ei. Iar prințesa Maria, mica prințesă slăbuță și palidă, stătea lângă mama ei și-i zâmbea lui Anne ca și cum această pretendentă cu mers grațios ar fi amuzat-o grozav.

— Doamne, cât o urăsc! a spus Anne seara, în timp ce se dezbrăca. E bucățică ruptă din amândoi, flecuștețul acela cu fața ca luna!

Am ezitat. N-avea nici un rost să mă cert cu Anne. Prințesa Maria crescuse și devenise o fată de o rară drăgălășenie, cu chipul atât de plin de caracter și hotărâre, încât nu puteai să te îndoiești nici măcar o clipă că era fiica mamei sale până-n măduva oaselor. Când se uita la Anne și la mine în sală, era ca și cum ar fi privit prin noi, ca și cum n-am fi fost decât niște ferestre transparente din sticlă venețiană și ar fi vrut doar să vadă ce se afla dincolo de noi. Nu părea să ne invidieze, nici să ne vadă în chip de rivale la atenția tatălui ei și nici chiar ca pe un pericol la adresa locului ocupat de mama ei. Ne vedea ca pe două femei fără greutate, atât de lipsite de substanță, încât vântul ar fi putut să ne măture cu o rafală nemiloasă.

Era o fată plină de duh, în stare, la numai doisprezece ani, să facă jocuri de cuvinte sau glume spirituale în engleză, franceză, spaniolă sau latină. Anne avea minte ageră și era instruită, dar nu avusese parte de învățăturile primite de

această mică prințesă și o invidia și pentru acest lucru. În fața moștenei întreaga demnitate impunătoare a mamei sale. Indiferent dacă Anne ajungea vreodată regină sau nu, se născuse și fusese crescută ca să înșfăce privilegii și poziții înalte. Prințesa Maria se născuse cu drepturi la care noi puteam doar să visăm. Avea o siguranță de sine pe care nici una dintre noi n-o putea deprinde vreodată. Avea o eleganță izvorâtă din încrederea absolută în locul ei pe lume. Firește că Anne o ura.

— Ea nu înseamnă nimic, am spus liniștitor. Hai să-ți perii părul.

S-a auzit o bătaie discretă în ușă și George s-a strecurat în odaie înainte să apucăm să-i spunem să intre, zicând în chip de scuză:

— Sunt îngrozit că mă va descoperi nevastă-mea!

A fluturat o carafă cu vin și trei câni de cositor.

— A dansat și e înfierbântată astă-seară. Practic mi-a poruncit să merg în pat. Dacă m-ar fi văzut intrând aici, s-ar fi infuriat teribil!

— Nu se poate să nu te fi văzut, a zis Anne luând o cană cu vin din mâna lui. Femeii ăleia nu-i scapă nimic.

— Ar fi trebuit să fie spioană! I-ar fi plăcut la nebunie să fie spioană specializată în plăceri carnale interzise!

Am chicotit și l-am lăsat să-mi toarne niște vin.

— Nu-i nevoie de prea multă agerime ca să fii găsit, i-am spus. Ești aproape întotdeauna aici.

— E singurul loc unde pot fi eu însumi.

— Nu la bordel? l-am întrebat.

A clătinat din cap.

— Nu mai merg acolo. Mi-a pierit gustul.

— Ești îndrăgostit? l-a întrebat batjocoritor Anne.

Spre surprinderea mea, George și-a ferit privirea și a roșit.

— Eu? Nu.

— Ce s-a întâmplat, George? l-am întrebat.

A clătinat din cap.

— Ceva și nimic. Ceva ce nu vă pot spune și nimic ce n-aș îndrăzni să fac.

— Cineva de la curte? a vrut să știe Anne, intrigată.

George și-a tras un scaun în fața focului și și-a ațintit privirea asupra jăraticului.

— Dacă vă spun, trebuie să jurați că nu veți dezvălui secretul nimănui.

Am încuviințat amândouă, la fel de hotărâte să aflăm totul.

— Mai mult decât atât, nu veți discuta despre asta nici între voi, după ce voi pleca. Nu vreau să mă vorbiți pe la spate.

De data asta am șovăit.

— Să jurăm că nu vom vorbi nici măcar între noi?

— Da, altfel nu spun nimic.

Am ezitat, dar curiozitatea a învins.

— Bine, a spus Anne vorbind în numele amândurora. Jurăm.

Fața tânără și frumoasă a lui George s-a întunecat. Și-a îngropat obrazul în mâneca bogată a jilecii și a zis simplu :

— Sunt îndrăgostit de un bărbat.

— Francis Weston! am spus pe dată.

Tăcerea lui mi-a dovedit că nu mă înșelasem. Pe chipul lui Anne se citea uluiala și groaza.

— El știe?

George a scuturat din cap, cu fața încă îngropată în catifeaua roșie și bogată a mânecii brodate.

— Mai știe și altcineva?

A clătinat din nou capul cu plete negre.

— Atunci nu trebuie să faci nici măcar aluzie, nu trebuie să spui nimănui, niciodată! i-a poruncit ea. Asta trebuie să fie prima și ultima oară când vorbești despre acest lucru, chiar și cu noi. Trebuie să ți-l smulgi din inimă și din minte și nici măcar să nu-l mai privești vreodată!

George a ridicat privirea.

— Știu că e un lucru lipsit de speranță.

Dar sfatul lui Anne nu urmărea binele lui George.

— Mă pui în primejdie, a spus ea. Regele nu se va căsători cu mine nici într-o mie de ani dacă ne faci de rușine!

— Asta e tot?! a întrebat-o el cuprins de o furie neașteptată. Asta e tot ce contează? Nu faptul că sunt îndrăgostit și că am căzut în păcat ca un neghiob. Nu faptul că nu pot fi niciodată fericit, fiindcă sunt însurat cu un șarpe și îndrăgostit de cineva care știe doar să frângă inimi, ci numai, *numai* ca reputația domnișoarei Anne Boleyn să fie absolut nepătată!

Anne s-a aruncat asupra lui într-o clipă, cu degetele ca niște gheare, iar el a prins-o de încheieturi înainte să apuce să-i brăzdeze fața cu unghiile.

— Uită-te la mine! a şuiert ea. N-am renunţat eu la singura mea iubire, n-am avut inima frântă? Nu mi-ai spus tu atunci că merită preţul?

George o ţinea la distanţă, dar ea era de neoprit.

— Uită-te la Mary! N-am luat-o noi de lângă soţul ei? Eu n-am fost luată de lângă al meu? Acum e rândul tău să renunţi la cineva. Trebuie să pierzi marea iubire a vieţii tale, aşa cum am pierdut-o eu pe-a mea, aşa cum Mary a pierdut-o pe-a ei. Nu te văicări că ţi se frânge inima! Tu mi-ai ucis iubirea, am îngropat-o împreună şi acum nu mai e.

George se lupta cu ea, iar eu am prins-o pe Anne din spate, trăgând-o de lângă el. Accesul ei de furie s-a potolit brusc şi am rămas nemişaţi, ca nişte participanţi la o piesă-mască alcătuind împreună un tablou – eu cu braţele în jurul mijlocului ei, el ţinând-o de încheieturi, iar ea cu mâna întinsă, la câţiva centimetri de faţa lui.

— Dumnezeu mare, ce familie mai suntem! am spus cu uimire. Dumnezeu mare, unde-am ajuns?

— Contează încotro ne îndreptăm, a zis Anne cu asprime.

George a privit-o în ochi şi a încuviinţat încet din cap, ca un om care se leagă cu jurământ. Apoi a oftat.

— Da. Nu voi uita.

— Vei renunţa la dragostea ta, a hotărât Anne. Şi nu-i vei mai rosti niciodată numele.

George a repetat gestul înfrânt de încuviinţare mută.

— Şi vei ţine minte că nimic nu e mai important decât drumul meu spre tron.

— Voi ţine minte.

M-am lăsat scuturată de un fior şi am luat mâinile de pe talia lui Anne. Legământul şoptit avea ceva ce dădea impresia nu unui pact cu Anne, ci unei promisiuni făcute diavolului.

— N-o spune aşa!

S-au uitat amândoi la mine – două chipuri cu aceiaşi ochi căprui ai familiei Boleyn, cu nasuri lungi şi drepte, cu guri mici, impertinente şi capricioase.

— Nu merită să trăieşti viaţa asta, am adăugat, încercând să iau situaţia în glumă.

Nici unul, nici celălalt n-a râs.

— Merită, a zis Anne.

Vara anului 1528

Anne dansa, călărea, cânta, juca zaruri și cărți, naviga pe fluviu, participa la picnicuri, se plimba prin grădini și interpreta roluri în piese-mască de parcă n-ar fi avut nici o grijă pe lume. Era din ce în ce mai palidă. Cearcănele de sub ochi deveneau tot mai întunecate și începuse să folosească pudră ca să le ascundă. Îi strângeam tot mai lejer șireturile, căci începuse să slăbească, și după o vreme a trebuit să-i căptușim rochia, ca să-i facem sânii să pară mai plini, ca înainte.

Mi-a întâlnit privirea în oglindă în timp ce-i legam șireturile. Arăta întru totul ca o soră mai mare. Părea cu ani buni mai în vârstă decât mine.

— Sunt atât de obosită! mi-a șoptit.

Până și buzele îi erau livide.

— Te-am prevenit! i-am spus fără pic de compasiune.

— Ai fi făcut și tu același lucru, dacă ai fi avut inteligența și frumusețea necesare ca să-l păstrezi.

M-am aplecat înainte, așa încât fața mea să fie aproape de-a ei și să-mi vadă obrajii trandafirii, ochii luminoși și tenul proaspăt, alături de chipul ei tras și epuizat.

— Eu n-am inteligență și frumusețe?

Anne s-a întors spre pat, spunând fără eleganță:

— Mă duc să mă odihnesc. Poți să pleci.

Am ajutat-o să se bage în pat, apoi am ieșit, coborând în goană treptele de piatră spre grădini. Era o zi minunată, soarele strălucea cald și razele lui scânteiau pe fluviu. Bărcile mici se plimbau harnice încolo și-ncoace, strecurându-se printre corăbiile mai mari ce așteptau fluxul ca să ridice ancora și să pornească spre mare. Din josul fluviului venea

un vânticel ușor, aducând în grădina bine întreținută miros de sare și de aventură. Mi-am zărit soțul plimbându-se împreună cu alți doi bărbați pe terasa de jos și i-am făcut cu mâna. El s-a scuzat pe dată și s-a îndreptat spre mine. S-a oprit cu un picior pe trepte și m-a privit.

— Ia te uită, lady Carey! Văd că azi ești la fel de frumoasă ca oricând.

— Ce mai faci, sir William?

— Bine. Unde sunt Anne și regele?

— Ea e în odaia ei. Iar regele a plecat să călătorească.

— Așadar ești liberă?

— Precum pasărea cerului.

Mi-a zâmbit cu zâmbetul lui tainic și atotștiutor.

— Pot avea plăcerea companiei tale? Facem o mică plimbare?

— Desigur!

Am coborât treptele spre el, savurând senzația pe care mi-o dădea privirea ațintită asupra mea. Mi-a oferit brațul și am pornit de-a lungul terasei de jos. Și-a potrivit pasul cu al meu și s-a aplecat să-mi șoptească la ureche:

— Ești cel mai încântător lucru, soția mea! Spune-mi că nu trebuie să ne plimbăm prea mult.

Am continuat să privesc înainte, dar nu m-am putut abține să chicotesc:

— Oricine m-a văzut ieșind din palat știe că am stat în grădină jumătate de minut!

— A, dar îi dai ascultare soțului tău, a remarcat el stăruitor. Admirabil lucru la o soție.

— Dacă-mi ceri...

— Da, îți cer, mi-a spus hotărât. Îți poruncesc!

Am mângâiat cu dosul mâinii garnitura de blană a vestei lui.

— Atunci, ce pot face, decât să mă supun?

— Minunat!

S-a întors și m-a călăuzit spre una dintre ușile mici ce dădeau spre grădină, iar în clipa când ușa s-a închis în urma noastră, m-a luat în brațe și m-a sărutat, apoi m-a dus în dormitorul lui, unde am făcut dragoste toată după-amiaza în timp ce Anne, fata Boleyn cea norocoasă, fata Boleyn cea preferată, zăcea pe patul ei de fecioară, bolnavă de frică.

În seara aceea au avut loc un spectacol și un dans. Ca de obicei, Anne avea rolul principal, iar eu eram una dintre dansatoare. Era mai palidă ca oricând – albă ca varul în rochia argintie. Înfățișarea ei era într-atât de mult o fantomă a frumuseții dinainte, încât până și mama a băgat de seamă. Mi-a făcut semn cu degetul pe când așteptam să-mi apun replicile în piesă și să-mi dansez dansul.

— Anne e bolnavă?

— Nu mai mult ca de obicei, am spus scurt.

— Spune-i să se odihnească! Dacă-și va pierde frumusețea, va pierde tot!

Am dat din cap și am zis prudent:

— Se odihnește, mamă. Se întinde pe pat, dar frica nu lasă loc de odihnă. Acum trebuie să plec să dansez.

A încuviințat din cap și m-a lăsat să plec. Am dat ocol sălii, apoi mi-am făcut intrarea în piesa-mască. Eram o stea cure pogoară din cer la apus și binecuvântează pământul cu pace. Era o aluzie la războiul din Italia. Cunoșteam cuvintele în latină, dar nu mă ostenisem să le înțeleg sensul. Am văzut-o pe Anne strâmbându-se, semn că pronunțasem ceva greșit. Ar fi trebuit să mă simt rușinată, însă William, soțul meu, mi-a făcut cu ochiul, înăbușindu-și râsul. Știa că în după-amiaza aceea, cât fusesem în pat cu el, ar fi trebuit de fapt să-mi învăț replicile.

Dansul s-a încheiat și câțiva gentilomi străini au intrat în sală, purtând măști și costume de domino, și și-au ales partenerele de dans. Regina era uimită. Cine puteau fi? Eram surprinși cu toții, dar nu mai mult ca Anne, care a zâmbit când un bărbat corpulent, mai înalt decât aproape toți ceilalți, a invitat-o să danseze cu el. Au dansat împreună până la miezul nopții, iar Anne a râs de propria-i surprindere când, la momentul scoaterii măștilor, a descoperit că era regele. La sfârșitul serii era tot atât de albă ca rochia pe care o purta – nici măcar dansul nu o îmbujorase.

Am plecat împreună spre odaia noastră. S-a împiedicat pe scări, iar când am întins mâna ca s-o ajut să-și păstreze echilibrul, am simțit că are pielea rece și umedă de sudoare.

— Anne, ești bolnavă?

— Doar obosită, mi-a răspuns slab.

A ajuns în odaia noastră și și-a spălat fața de pudră. Am văzut că obrații îi erau acum pământii și că tremura. N-a

vrut să se spele sau să se pieptene. S-a trântit în pat, clănțănind din dinți. Am deschis ușa și am trimis în grabă un servitor după George. A venit îndată, punându-și mantia peste cămașa de noapte.

— Cheamă un doctor! i-am spus. Asta e mai mult decât oboseală.

S-a uitat pe lângă mine în odaie, unde Anne stătea ghemuită pe pat, cu păturile adunate grămadă în jurul umerilor, cu pielea galbenă ca a unei bătrâne și dinții clănțănind de frig.

— Dumnezeu, friguri! a exclamat, rostind numele celui mai înspăimântătoare boli după ciumă.

— Cred că da, am spus mohorâtă.

M-a privit cu teamă în ochi.

— Ce se va întâmpla cu noi dacă Anne va muri?

Frigurile se abătură năprasnic asupra întregii curți. Șase dintre oamenii care dansaseră erau ținuiți la pat în odăile lor. O fată murise deja, servitoarea personală a lui Anne zăcea bolnavă ca un câine în odăile pe care le împărțea cu altele șase, iar pe când așteptam ca doctorul să ne trimită niște leacuri pentru Anne, am primit un mesaj de la William, care-mi spunea să nu mă apropii de el, ci să fac o baie cu spirt de aloe în apă, căci avea friguri și se ruga la Dumnezeu să nu mă fi molipsit.

M-am dus în odaia lui și i-am vorbit din prag. Obrazul lui avea aceeași nuanță gălbuie ca și al lui Anne. Era la rândul lui învelit cu un morman de pături și tot tremura de frig.

— Nu intra! mi-a poruncit. Nu te apropia.

— Are cine să te-ngrijească?

— Da, și am să plec cu căruța la Norfolk. Vreau să merg acasă.

— Așteaptă câteva zile și du-te când te simți mai bine.

M-a privit din pat, cu chipul schimonosit de durerea pricinuită de boală.

— Ah, prostuța mea soție-copil! Nu-mi pot permite să aștept. Ai grijă de copii la Hever!

— Sigur că voi avea, am spus, tot fără să-l înțeleg.

— Crezi că am mai făcut un copilăș? m-a întrebat.

— Încă nu știu.

William a închis ochii câteva clipe, de parcă și-ar fi pus o dorință.

— Ei bine, ce se va întâmpla e în mâinile Domnului. Dar mi-ar fi plăcut să-ți fac un mic Carey.

— E timp destul pentru asta, am spus. După ce te faci bine.

Mi-a zâmbit slab și mi-a spus cu tandrețe, deși dinții tot îi mai clănțăneau :

— Mă voi gândi la asta, soțioară. Iar dacă nu voi fi la curte o vreme, te rog, ai grijă de tine și de copiii noștri.

— Desigur! Dar te vei întoarce imediat ce te simți mai bine, nu-i așa?

— În clipa în care mă însănătoșesc, mă întorc, mi-a promis. Tu du-te la Hever și stai cu copiii.

— Nu știu când îmi vor îngădui să plec.

— Du-te azi, m-a sfătuit. Se va isca mare agitație când se va afla câți oameni au luat frigurile. E foarte rău, iubirea mea. E foarte rău în oraș. Ascultă ce-ți spun, Henric o va zbughi ca un iepure! Nimeni nu te va căuta vreme de o săptămână și vei fi în siguranță la țară, împreună cu copiii. Găsește-l pe George și roagă-l să te însoțească. Du-te acum!

Am ezitat o clipă, tentată să fac ce-mi spunea.

— Mary, n-aș vorbi mai serios nici dacă ăsta ar fi ultimul lucru pe care ți-aș spune să-l faci! Du-te la Hever și ai grijă de copii câtă vreme curtea e bolnavă. Ar fi foarte rău dacă micuții tăi și-ar pierde și mama, și tatăl din cauza frigurilor.

— Dar ce vrei să spui? Nu vei muri, nu?

A reușit să zâmbească.

— Sigur că nu. Dar aș fi mai fericit în adâncul sufletului, în drum spre casă, dacă te-aș ști în siguranță. Găsește-l pe George și spune-i că ți-am poruncit să pleci, iar lui, să te însoțească până acolo ca să ajungi cu bine.

Am făcut jumătate de pas în încăpere.

— Nu te apropia nici un centimetru mai mult! s-a răstit la mine. Pleacă!

Tonul lui era grosolan, așa că m-am răsucit pe călcâie și am ieșit din odaie bosumflată, trântind puțin ușa în urma mea, ca să-și dea seama că m-a jignit.

A fost ultima oară când l-am văzut în viață.

George și cu mine ne aflam la Hever de ceva mai mult de-o săptămână când a sosit Anne, călătorind aproape singură, într-o căruță neacoperită. Era pe jumătate leșinată de epuizare și nici George, nici eu n-am avut curajul s-o îngrijim cu mâinile

noastre. Am chemat o femeie pricepută din Edenbridge, care a dus-o pe Anne în odaia din turn și a cerut porții imense de mâncare și vin, din care speram că mănâncă și Anne. Întreaga țară era fie bolnavă, fie îngrozită că s-ar putea îmbolnăvi. Două servitoare au plecat de la castel să-și îngrijească părinții, care locuiau în niște sate din vecinătate, și au murit amândouă. Era o boală înspăimântătoare, iar George și cu mine ne trezeam în fiecare dimineață nădușiți de groază și ne petreceam ziua întrebându-ne dacă eram și noi sortiți morții.

La primul semn de boală, regele plecase în grabă la Hunsdon. Faptul în sine era foarte rău pentru neamul Boleyn. Haosul cuprinsese curtea, țara se zbătea în ghearele morții. Dar cel mai rău pentru noi era faptul că regina Caterina era sănătoasă, la fel și prințesa Maria, și că au călătorit cu regele toată vara, de parcă ar fi fost singurii binecuvântați de ceruri, neatinși într-un ocean de boală.

Anne se lupta să trăiască așa cum se luptase pentru rege – o bătălie îndelungată, tenace, în care-și folosea toată hotărârea ca să învingă, deși șansele erau aproape inexistente. Primea tot timpul scrisori de dragoste de la rege, din Hunsdon, Tittenhanger, Amptill, în care îi recomanda un leac sau altul, îi jura că n-o uitase și că o iubea. Dar era clar că divorțul nu putea să înainteze atâta vreme cât nu se desfășurau nici un fel de activități oficiale și cardinalul însuși era bolnav. Chestiunea era pe jumătate uitată, regina se afla alături de rege, iar fermecătoarea lor mică prințesă le era cel mai bun tovarăș și le oferea cele mai bune distracții. Totul se oprise pe durata verii, iar sentimentul lui Anne că timpul zbura și disperarea ei nu însemnau nimic pentru omul care se temea de boală mai mult decât de orice și care era binecuvântat în chip miraculos cu o sănătate de fier în mijlocul oceanului de suferință.

Norocul nostru, al familiei Boleyn, a făcut ca frigurile să nu ajungă la Hever, astfel că eu și copiii ne aflam în siguranță pe câmpurile și pajiștile verzi familiare. Am primit o scrisoare de la mama lui William, care mă anunța că acesta ajunsese acasă, așa cum își dorise, înainte să moară. Era o misivă scurtă și rece, iar la sfârșit mă felicita pentru că redevenisem o femeie liberă – de parcă ar fi considerat că jurămintele mele nupțiale nu mă reținuseră niciodată prea mult în trecut.

Am citit scrisoarea în grădină, pe banca mea preferată, cu vedere spre șanțul de apărare și spre zidurile de piatră

ale castelului. M-am gândit la bărbatul pe care-l încornorasem și care îmi devenise, în ultimele câteva luni, un iubit și un soț atât de încântător. Știam că nu-i oferisem niciodată ceea ce i se cuvenise. Fusese însurat cu o copilă și părăsit de o fată, iar când mă întorsesem la el ca femeie, sărutul meu avusese de fiecare dată ceva calculat.

Îmi dădeam seama că moartea lui mă eliberase. Dacă aș fi reușit să evit un nou soț, aș fi putut să cumpăr o mică fermă pe pământurile din Kent sau din Essex ale familiei mele. Aș fi putut avea un pământ care să-mi aparțină și niște culturi pe care să le privesc cum cresc. Aș fi putut să devin în sfârșit eu însămi, o femeie independentă, în loc să fiu amanta unui bărbat, soția altuia și sora unei Boleyn. Aș fi putut să-mi cresc copiii sub acoperișul propriu. Firește, trebuia să fac rost de bani de undeva, trebuia să conving un bărbat – un Howard, un Boleyn sau pe rege – să-mi dea o pensie, ca să-mi pot crește copiii și să am ce mânca, dar era posibil să câștig destul ca să fiu o văduvă modestă care trăiește la țară, la propria ei fermă.

— Nu se poate să-ți dorești cu adevărat să fii o ființă neînsemnată! a exclamat George după ce i-am descris planul, în timp ce ne plimbam prin pădure.

Copiii se ascundeau pe după copaci și ne pândeau, iar noi, mergând încet în fața lor, trebuia să jucăm rolul a două căprioare. George purta niște rămurele la pălărie, în chip de coarne. Din când în când auzeam chicotitul entuziast, irezistibil al micului Henry, care se apropia zgomotos, crezând că e cu totul nevăzut și neauzit. Nu mă puteam abține să mă gândesc la plăcerea de-a se deghiza a tatălui său, care își închipuia la rândul lui de fiecare dată că surprindea oamenii cu cele mai simple stratageme. I-am făcut pe plac fiului meu și m-am prefăcut că nu i-am auzit goana gălăgioasă de la un copac la altul, nici nu l-am văzut fugind din ascunzătoare în ascunzătoare.

— Ai fost favorita curții, a protestat George. De ce n-ai vrea să faci o partidă excelentă? Tata sau unchiul ar putea să-ți ofere tot ce e mai bun în Anglia! Când Anne va ajunge regină, vei putea deveni soția unui prinț francez.

— E tot muncă de femeie, indiferent dacă o faci într-o sală mare sau la bucătărie, am spus cu amărăciune. O cunosc

bine. Înseamnă să nu câștigi nici un ban pentru tine, căci tot ce câștigi îi revine soțului și stăpânului tău. Înseamnă să-i dai ascultare tot atât de repede și de bine ca și când ai fi un servitor. Înseamnă să fii silită să suporti tot ce hotărăște el să întreprindă și s-o faci zâmbind. Am servit-o pe regina Caterina în acești ultimi ani. Am văzut cum a fost viața ei. N-aș vrea să fiu prințesă nici chiar pentru o zestre de prințesă. N-aș vrea nici măcar să fiu regină. Am văzut-o făcută de rușine, umilită și insultată, fără să poată face altceva decât să îngenuncheze pe scăunelul de rugăciune, să se roage pentru puțin ajutor, să se ridice și să-i zâmbască femeii care triumfa în fața ei. Nu-mi pasă de toate astea, George.

Catherine a alergat încântată prin spatele nostru și m-a apucat de rochie.

— Te-am prins! Te-am prins!

George s-a întors, a ridicat-o și a aruncat-o în aer, iar apoi mi-a dat-o mie. Acum era grea — o micuță de patru ani, îndesată și mirosind a soare și a frunze.

— Ce fată deșteaptă! i-am spus. Ești o vânătoare iscusită.

— Și cu ea cum rămâne? m-a întrebat George. Îi vei refuza un loc important în lume? Gândește-te, va fi nepoata reginei Angliei.

Am ezitat.

— Dacă femeile ar putea să aibă mai mult... am spus cu părere de rău. Dacă am putea avea mai multe lucruri care să ne aparțină... Să fii femeie la curte e ca și cum ai privi la nesfârșit un cofetar lucrând în bucătărie. Nenumărate bunătăți, dar nici una nu poate fi a ta.

— Dar Henry? a încercat el să mă ispitească. Henry al tău e nepotul regelui Angliei, cunoscut de foarte mulți ca fiul lui. Dacă, Doamne ferește, Anne nu are un fiu, Henry ar putea să revendice tronul Angliei, Mary! Băiatul tău e fiul unui rege și ar putea fi moștenitorul lui!

Ideea nu m-a făcut să radiez de bucurie. Am privit spre pădure, unde băiețelul meu cel voinic se chinuia să țină pasul cu noi și murmură pentru sine cântece de vânătoare compuse chiar de el. Am spus doar:

— Te rog, Doamne, apără-l! Te rog, Doamne, apără-l!

Toamna anului 1528

Anne a supraviețuit bolii și s-a înzdrăvenit în aerul curat de la Hever. Când a ieșit din odaia ei, am refuzat să stau cu ea — mă temeam grozav să nu-mi îmbolnăvesc copiii. A încercat să glumească pe seama temerilor mele, dar în glasul ei exista ceva tăios. Se simțise trădată de rege când acesta fugise de la curte și jignită de moarte că el petrecuse vara cu regina Caterina și cu prințesa Maria.

Era hotărâtă să-l caute imediat ce se răcorea vremea și boala frigurilor trecea. Nădăjduiam că, în graba de-a o urca pe Anne pe tron, familia va uita de mine.

— Trebuie să te întorci cu mine, a spus Anne sec.

Stăteam pe banca noastră preferată, în apropierea șanțului de apărare. Anne era așezată pe banca de piatră, George se lungise în iarbă, dinaintea ei. Eu ședeam pe iarbă, cu spatele sprijinit de bancă, și-mi priveam copiii cum plescăie solemn cu piciorușele în apă. La mal, apa nu era prea adâncă, dar chiar și așa, nu-mi puteam lua ochii de la ei.

— Mary! a spus Anne pe un ton dur.

— Te-am auzit, am răspuns fără să întorc capul.

— Uită-te la mine!

I-am aruncat o privire.

— Trebuie să te întorci cu mine, nu mă descurc fără tine.

— Nu înțeleg de ce...

— Eu, da, a intervenit George. Trebuie să aibă o tovarășă de pat în care să se poată încrede. Când închide ușa odăii de culcare în urma ei, trebuie să știe că nimeni nu se va duce la regină, să-i șoptească la ureche că plânge sau la Henric, să-i spună că e furioasă. În fiecare zi a vieții ei joacă un rol, așa că are nevoie de o bandă de actori ambulanți alături de

ea. Trebuie să aibă în jur niște oameni pe care-i cunoaște și care o cunosc. Nu poate fi totul un bal mascat.

— Da, a spus Anne surprinsă. Chiar așa și este. De unde știi?

— Știu pentru că Francis Weston îmi e prieten, a spus George cu sinceritate. Am nevoie de cineva căruia să nu-i fiu frate, odraslă sau soț.

— Și nici amant, am adăugat.

A clătinat din cap.

— Doar prieten. Dar știu că Anne are nevoie de tine, pentru că, la rândul meu, eu am nevoie de el.

— Ei bine, eu am nevoie de copiii mei! am spus cu încăpățănare. Iar Anne se descurcă foarte bine și fără mine

— Te rog ca pe-o soră.

Ceva din tonul ei m-a făcut s-o privesc mai cu atenție. Boala îi mai scăzuse din aroganță și, preț de o clipă, mi s-a părut a fi o femeie care are nevoie de duioșia surorii ei. Încet, foarte încet, într-un gest nefamiliar, Anne a întins mâna spre mine.

— Mary... Nu pot să fac asta singură, mi-a șoptit. Data trecută aproape că m-a omorât. Știam că, dacă voi fi silită s-o țin tot așa, se va frânge ceva în mine. Iar acum trebuie să mă întorc și s-o iau de la capăt.

— Nu poți să-l păstrezi pe rege fără atâta efort?

S-a lăsat pe spate și a închis ochii. În clipele acelea nu arăta ca tânăra cea mai hotărâtă și cea mai sclipitoare de la o curte sclipitoare, arăta ca o fată extenuată care a văzut cât de profundă e frica din sufletul ei.

— Nu. Singura cale pe care o cunosc e să fiu întotdeauna cea mai bună.

Am întins mâna, am atins-o pe-a ei și am simțit cum îmi apucă strâns degetele.

— Voi veni și te voi ajuta.

— Bine, a spus ea încet. Chiar am nevoie de tine, să știi. Rămâi lângă mine, Mary!

La curte, la palatul Bridewell, jocul se schimbase iarăși. Papa, sătul de nesfârșitele solicitări venite din Anglia, urma să trimită la Londra un teolog italian, cardinalul Campeggio, ca să lămurească definitiv și fără umbră de îndoială chestiunea

căsătoriei regelui. Departe de-a se simți amenințată de această întorsătură, regina părea bucuroasă. Arăta bine. Pielea ei căpătase sub razele soarelui de vară o strălucire încântătoare și fusese fericită în tovărășia fiicei ei. Regele, zguduit de groaza lui de boală, fusese ușor de întreținut. Discutaseră împreună cauzele bolii care bântuise țara, plănuseră măsuri de prevenire și compuseseră rugăciuni speciale, poruncind să fie rostite în toate bisericile. Își făcuseră griji împreună pentru sănătatea țării asupra căreia domneau de-atâta timp. Deși regele se gândise tot timpul la ea, Anne își pierduse o parte din strălucire câtă vreme fusese o bolnavă între atâția alții. Regina redevenise singurul lui prieten statornic și de nădejde într-o lume primejdioasă.

Ne-am dat seama că lucrurile se schimbaseră în ceea ce-o privea pe regină în clipa când am intrat în apartamentul ei din palat. Purta o rochie nouă, din catifea roșu-închis, care se potrivea bine cu culoarea pielii sale. Nu arăta ca o femeie tânără – n-avea cum să devină din nou tânără –, dar avea o demnitate încrezătoare pe care Anne n-ar fi fost în stare s-o deprindă niciodată.

Ne-a primit, pe Anne și pe mine, cu un ușor zâmbet ironic. A întrebat de copiii mei, s-a interesat de sănătatea lui Anne. Dacă i-a trecut vreo clipă prin minte că țara ar fi fost un loc mai bun dacă frigurile ar fi luat-o pe sora mea, așa cum îi luaseră pe atâția alții, chipul ei n-a trădat deloc lucrul ăsta.

Teoretic, eram în continuare doamnele ei de companie, cu toate că sala de primire și odaia particulară care ne fuseseră puse la dispoziție erau aproape la fel de mari ca ale reginei. Doamnele ei alergau între odăile ei, ale noastre și sala de primire a regelui. Disciplina severă de la curte se dezintegra, exista acum sentimentul că se putea întâmpla aproape orice. Regele și regina erau în termeni de politețe calmă. Legatul papal era așteptat să sosească de la Roma, dar pierdea nefiresc de mult timp pe drum. Anne se întorsese într-adevăr la curte, însă regele petrecuse o vară fericită fără ea și se putea ca pasiunea lui să se fi răcit.

Nimeni nu îndrăznea să prezică ce curs aveau să ia evenimentele, așa că exista un val constant de oameni care veneau să-i prezinte omagiile lor reginei, iar după ce ieșeau din odăile ei se duceau s-o vadă pe Anne. Se încrucișau cu un alt val –

cei care pariau pe calul celălalt. Se zvonea chiar că Henric se va întoarce în cele din urmă la mine și la copiii noștri. N-am dat importanță acestor bârfe până când n-am aflat că unchiul glumise cu regele despre băiatul lui cel chipeș de la Hever.

Știam foarte bine, la fel ca Anne și George, că unchiul nu făcea nimic la întâmplare. Anne ne-a chemat, pe George și pe mine, în odaia ei particulară și s-a proțăpit în fața noastră cu un aer acuzator.

— Ce se petrece?

Am clătinat din cap, dar George avea un aer evaziv.

— George?

— E întotdeauna adevărat că, atunci când steaua uneia dintre voi se înalță, a celeilalte coboară, a spus el stânjenit.

— Ce vrei să spui? l-a întrebat Anne glacial.

— S-a ținut un sfat de familie.

— Fără mine?

George a ridicat mâinile ca un spadasin învins.

— Eu am fost chemat. N-am vorbit. N-am scos un cuvânt.

Anne și cu mine ne-am năpustit pe dată asupra lui.

— S-au întâlnit fără să ne cheme? Ce-au spus? Ce mai vor acum?

George ne-a dat pe amândouă la o parte, la distanță de un braț.

— Bine, bine! Familia nu știe încotro s-o apuce acum. Nu vor ca Anne să afle, de teamă să n-o jignească. Dar acum, că norocul a făcut să rămâi văduvă, Mary, iar el și-a pierdut interesul pentru Anne în vara asta, se întreabă dacă n-ar putea fi făcut să se întoarcă la tine.

— Nu și-a pierdut interesul! s-a jurat Anne. Nu accept să fiu înlocuită!

S-a întors spre mine.

— Cătea ce ești! Țasta e planul tău!

— N-am făcut nimic, am răspuns clătinând din cap.

— Te-ai întors la curte!

— Tu ai stărut. Abia dacă m-am uitat la rege. Nu i-am adresat mai mult de două vorbe.

S-a întors cu spatele la mine și s-a trântit pe pat cu fața în jos, de parcă n-ar fi putut suporta să ne vadă.

— Dar tu ai un băiat cu el! s-a văitat ea.

— Asta e realitatea, a spus George cu blândețe. Mary are un băiat cu el, iar acum e liberă să se căsătorească. Familia crede că regele s-ar putea mulțumi cu ea. Iar dispensa lui se aplică la amândouă. Dacă vrea, se poate căsători cu ea.

Anne s-a ridicat de pe perne cu fața udă de lacrimi.

— Eu nu-l vreau, am spus exasperată.

— Oricum nu contează, nu-i așa? a spus cu un glas plin de amărăciune. Dacă familia îți va spune să mergi înainte, vei merge înainte și-mi vei lua locul pe tron.

— Așa cum l-ai luat și tu pe al meu, i-am amintit.

S-a ridicat în capul oaselor, cu un zâmbet tot atât de acru ca și când ar fi mușcat dintr-o lămâie.

— O Boleyn sau cealaltă. Oricare dintre noi poate deveni regina Angliei și totuși pentru familia noastră vom rămâne mereu niște nulități.

Anne își petrecu săptămânile următoare vrăjindu-l iarăși pe rege. Îl îndepărtă de regină, chiar și de propria fiică. Treptat, curtea ajunse să-și dea seama că îl recâștigase. Nu mai exista nimeni în afară de Anne.

Priveam seducția cu detașarea unei văduve. Henric îi dăruia lui Anne o casă proprie în Londra, casa Durham de pe Strand, iar pentru perioada Crăciunului, propriile apartamente la palatul Greenwich, deasupra curții pentru turnire. Consiliul regelui hotărî că regina nu avea voie să se îmbrace prea elegant și nici să iasă pentru a fi văzută de oameni. Toți își dădeau seama limpede că era doar o chestiune de timp până când cardinalul Campeggio avea să decidă în favoarea divorțului, Henric avea să se poată căsători cu Anne, iar eu aveam să pot pleca acasă, la copiii mei, și să-mi făuresc o nouă viață.

Eram în continuare principala confidentă și tovarășă a lui Anne. Într-o zi de noiembrie, aceasta a insistat să ne plimbăm toți trei – ea, George și cu mine – pe malul fluviului revărsat de lângă palatul Greenwich.

— Pesemne că te întrebi ce se va alege de tine, acum, că nu mai ai soț, a început Anne.

S-a așezat pe o bancă și s-a uitat la mine. Am răspuns prudent:

— Mă gândeam că voi sta cu tine câtă vreme vei avea nevoie de mine, iar apoi mă voi întoarce la Hever.

— Pot să-l rog pe rege să-ți îngăduie asta. Face parte din darul meu.

— Mulțumesc.

— Și pot să-l rog să se îngrijească de tine în privința banilor. Doar știi că William nu ți-a lăsat mai nimic.

— Știu.

— Regele îi plătea lui William o pensie de o sută de lire pe an. Pot să-l rog să-ți transfere pensia lui.

— Mulțumesc, am repetat.

— Problema e, a continuat Anne degajată, ridicându-și gulerul ca să se apere de vânt, că m-am gândit să-l adopt pe Henry.

— La ce te-ai gândit?!

— M-am gândit să-l adopt pe Henry ca pe propriul meu fiu. Eram atât de uluită, că nu puteam decât s-o privesc.

— Nici măcar nu-ți place prea mult de el, am spus – primul gând protest al unei mame iubitoare. Nu te joci niciodată cu el. George a petrecut cu el mai mult timp decât tine.

Anne a întors privirea, de parcă ar fi implorat fluviul și acoperișurile neregulate ale orașului să-i dea răbdare.

— Nu, desigur. Nu de aceea l-aș adopta. Nu-l vreau fiindcă mi-ar plăcea de el.

Încet-încet am început să gândesc.

— Ci ca să ai un fiu, fiul lui Henric. Un fiu care e, prin naștere, un Tudor. Dacă el se căsătorește cu tine, obține, prin aceeași ceremonie, un fiu.

Anne a încuviințat. M-am întors și am făcut câțiva pași, iar cizmele de călărie au scrâșnit pe pietrișul înghețat. Gândeam frenetic.

— Și, desigur, în felul ăsta îmi iei fiul. Astfel încât să fiu mai puțin atrăgătoare pentru Henric. Dintr-o mișcare, devii mama fiului regelui și-mi iei ceea ce mă îndreptățește cel mai mult la atenția lui.

George și-a dres glasul și s-a sprijinit de parapet, cu brațele încrucișate la piept. Chipul lui era întruchiparea detașării. M-am repezit la el.

— Știai?

A ridicat din umeri.

— Anne mi-a spus după ce totul era deja aranjat. A făcut asta de îndată ce i-am zis că familia e de părere că ai putea să atragi din nou privirile regelui. Le-a spus tatei și unchiului

...mai după ce regele a fost de acord și fapta s-a împlinit.
Unchiului i s-a părut o mutare iscusită.

Mi-am dat seama că aveam gâtul uscat și am înghițit cu
gâtul.

— O mutare iscusită?!

— Și înseamnă că ești asigurată, a adăugat George impar-
țial. Fiul tău ajunge mai aproape de tron, toate beneficiile
sunt adunate la Anne, e un plan bun.

— E vorba de fiul *meu*!

Abia puteam rosti cuvintele, căci jalea mă sugruma.

— Nu e de vânzare ca o găscă de Crăciun dusă la piață!

George s-a ridicat de pe zid, m-a cuprins cu brațul pe
după umeri și mi-a întors fața spre el.

— Nu-l vinde nimeni, îl facem practic prinț, îi reclamăm
drepturile. Ar putea să devină următorul rege al Angliei. Ar
trebui să fii mândră!

Am închis ochii și am simțit pe pielea rece a obrazilor vântul
de pe țarm. Preț de o clipă am crezut că voi leșina sau voi
vomita și-mi doream asta mai mult decât orice altceva: să
mă îmbolnăvesc atât de tare, încât să fie nevoiți să mă ducă
acasă, la Hever, și să mă lase acolo pe vecie, cu copiii mei.

— Și Catherine? Cum rămâne cu fiica mea?

— Pe Catherine o poți păstra, spuse Anne pe un ton net.
E fată.

— Și dacă refuz?

M-am uitat în ochii căprui și cinstiți ai lui George. Aveam
încredere în el, chiar dacă-mi ascunsese planul lui Anne. A
clătinat din cap.

— Nu poți să refuzi. Anne a făcut totul legal. E deja semnat
și pecetluit. S-a împlinit.

— George! am șoptit. E băiatul meu, băiețelul meu! Știi
doar ce înseamnă pentru mine.

— Îl vei vedea în continuare, a încercat el să mă consoleze.
Vei fi mătușa lui.

Asta a venit ca o lovitură fizică. M-am clătinat și mi-aș fi
pierdut echilibrul dacă n-ar fi fost brațul lui George. M-am
întors spre Anne, care tăcea cu cel mai dulce și mai încântat
de sine surâs pe buzele arcuite.

— Totul trebuie să fie pentru tine, nu-i așa?! am întrebat-o,
zguduită de profunzimea urii pe care-o simțeam. Trebuie să

ai totul, nu? Regele Angliei îți mănâncă din palmă, dar a trebuit să-l ai și pe fiul meu. Ești ca un cuc care mănâncă toți ceilalți pui din cuib! Cât de departe trebuie să mergem toți pentru ambiția ta? Ne vei aduce tuturor pieirea, Anne!

Ea a întors capul, ca să nu vadă ura întipărită pe fața mea, și a spus:

— Trebuie să fiu regină. Iar voi toți trebuie să mă ajutați. Fiul tău, Henry, poate să-și joace rolul în ascensiunea acestei familii, iar noi, în schimb, îl vom ajuta să avanseze. Știi că așa stau lucrurile, Mary. Numai un neghiob protestează vehement pentru felul în care cad zarurile.

— Când joc cu tine, zarurile sunt întotdeauna măsluite. Nu voi uita asta, Anne! Când vei fi pe patul de moarte, îți voi aminti că mi-ai luat fiul fiindcă te-ai temut că tu nu vei putea avea un băiat.

— Sigur că pot avea un băiat! a spus jignită. Tu ai avut, eu de ce n-aș avea?

Am izbucnit într-un hohot de râs triumfător și am spus cu răutate:

— Pentru că îmbătrânești pe zi ce trece. La fel și regele. Cine știe dacă mai poți avea copii? Eu am fost atât de fertilă cu el, încât i-am născut doi copii unul după altul, iar unul e cel mai frumos băiat din câți a lăsat Dumnezeu să trăiască vreodată. Tu, Anne, n-o să ai niciodată un băiat ca Henry al meu! În adâncul sufletului tău știi că nu vei avea niciodată un băiat care să-i fie pe măsură. Tot ce poți să faci e să-mi furi fiul, pentru că știi că nu vei avea niciodată un băiat al tău!

S-a albit atât de tare la față, încât arăta de parcă i s-ar fi întors frigurile.

— Încetați! a strigat George. Încetați amândouă.

— Să nu-mi mai spui asta niciodată, a șuiert ea. Asta înseamnă să mă blestemi. Iar dacă eu cad, cazi și tu, Mary. Și George. Cădem cu toții. Să nu îndrăznești să mai spui asta vreodată, că altfel te trimit la o mănăstire și nu-ți mai vezi niciodată copiii, nici pe unul, nici pe celălalt!

S-a ridicat de pe bancă, s-a răsucit pe călcâie și a plecat într-un vârtej de brocart garnisit cu blană. Am privit-o urcând în grabă cărarea spre palat și mi-am zis că era un dușman periculos. Putea să dea fuga la unchiul Howard, putea să

dea fuga la rege. Anne era ascultată de toți cei care aveau puterea să-mi poruncească. Iar dacă-mi voia fiul, dacă-mi voia viața, n-avea decât să-i spună lucrul ăsta unuia din ei și s-ar fi înfăptuit.

George m-a luat de mână și mi-a zis cu stângăcie :

— Îmi pare rău. Dar măcar în felul ăsta copiii tăi rămân la Hever și poți să-i vezi.

— Anne ia totul. A luat mereu totul. Dar asta n-am să i-o iert niciodată.

Primăvara anului 1529

Anne și cu mine ne aflam în sala mănăstirii Blackfriars, ascunse după o draperie din spate. Ne-ar fi fost imposibil să stăm deoparte. Nici unul dintre cei care aveau cel mai mic pretext de-a se afla la curte nu putea îndura să stea deoparte. În Anglia nu se mai întâmplase niciodată așa ceva. Acela era locul care fusese ales pentru audierea dovezilor pentru și împotriva căsătoriei regelui și reginei Angliei – o audiere absolut extraordinară, un eveniment absolut extraordinar.

Curtea se afla la palatul Bridewell – la doi pași de mănăstire. Regele și regina aveau să ia cina în sala cea mare de la Bridewell în fiecare seară și-n fiecare zi aveau să meargă la tribunalul de la Blackfriars ca să afle dacă îndelungata lor căsnicie iubitoare, care durase douăzeci de ani, fusese vreodată validă.

Era o zi teribilă. Regina purta una dintre cele mai elegante rochii ale sale – se vedea bine că hotărâse să sfideze porunca de-a se îmbrăca foarte simplu dată de consiliu –, rochia cea nouă de catifea roșu-închis, cu jupon din brocart auriu. Măne-cile și poala rochiei erau garnisite cu blană neagră și bogată de samur. Boneta neagră îi încadra fața. Nu părea obosită și tristă, ca în ultimii doi ani, ci aprigă și însuflețită, gata de bătaie.

Când a fost rugat să se adreseze tribunalului, regele a afirmat că încă de la început avusese îndoieli cu privire la validitatea căsătoriei, iar regina l-a întrerupt – ceea ce n-ar fi îndrăznit nimeni altcineva din lume să facă – și a spus cu multă înțelepciune că își trecuse sub tăcere îndoielile foarte multă vreme. Regele a ridicat vocea și și-a continuat discursul pregătit dinainte, dar era descumpănit.

A spus că își alungase îndoielile din cauza marii iubiri pe care-o purtase reginei, dar că nu-și mai putea trece cu vederea temerile. Am simțit-o pe Anne tremurând lângă mine ca un cal ținut în frâu, împiedicat să pornească pe urma vânatului.

— Ce absurdități! a șoptit ea pățimaș.

Apoi au chemat-o pe regină să răspundă la afirmația regelui. Aprodul curții i-a strigat numele o dată, de două ori, de trei ori, dar ea l-a ignorat cu desăvârșire, cu toate că stătea chiar lângă tronul ei și striga. A traversat încăperea cu capul sus și s-a dus direct la Henric, care stătea așezat pe jilțul său. A îngenuncheat în fața lui. Anne a întins gâtul pe după draperie.

— Ce face?! N-are voie să facă asta!

O puteam auzi pe regină, cu toate că ne aflam tocmai în fundul sălii. Puteam desluși limpede fiecare cuvânt, deși accentul ei era mai puternic ca oricând.

— Vai, Sire, a spus ea cu blândețe, pe un ton aproape intim. Cu ce v-am jignit? Iau pe Dumnezeu și lumea întreagă drept martori că v-am fost soție adevărată, umilă și supusă. V-am fost soție adevărată în acești douăzeci de ani și mai bine și v-am dăruit mulți copii, cu toate că a fost voia Domnului să-i cheme la El din această lume. Iar când m-ați avut prima oară, eram cu adevărat fecioară, fără să fi fost atinsă de bărbat...

Henric s-a fofit pe jilț și s-a uitat la mai-marii curții, implorându-i să o întrerupă, dar ea nu și-a desprins privirea de pe chipul său.

— Las în seama conștiinței voastre să judece dacă ce-am spus e adevărat sau nu.

— Nu poate să facă asta! a șuiert Anne, fără să-i vină să creadă. Trebuie să-și cheme avocații ca să aducă dovezi. N-are voie să-i vorbească regelui în public.

— Și totuși îi vorbește.

În sală domnea o liniște desăvârșită – toți o ascultau pe regină. Henric, cu spatele lipit de speteaza tronului, era palid de rușine. Arăta ca un copil gras, răzgâiat, căruia-i cere socoteală un înger. M-am trezit că zâmbesc privind-o pe regină. Zâmbeam cu gura până la urechi, cu toate că familia mea era aceea a cărei cauză se năruia cu fiecare cuvânt rostit de ea. Eram pe punctul să izbucnesc în râs de încântare, căci Caterina de Aragon vorbea în numele tuturor femeilor

din țară, al tuturor nevestelor supuse care n-ar trebui să poată fi repudiate doar pentru că soților lor le căzuse cu tronc altcineva, al tuturor femeilor care erau silite să se împartă între bucătărie, dormitor, biserică și odaia de naștere. Al tuturor femeilor care meritau mai mult decât să fie la cheremul capriciilor soților lor.

Caterina și-a pus cauza în mâinile lui Dumnezeu și ale legii, iar când a terminat de vorbit s-a iscat o zarvă teribilă. Cardinalii băteau cu ciocanul în masă, cerând liniște, secretarii strigau și entuziasmul s-a răspândit până la oamenii care stăteau la ușa sălii și pe străzi, în fața porților închise ale mănăstirii. Aceștia și-au repetat unii altora cuvintele spuse de regină și apoi și-au strigat în gura mare sprijinul față de Caterina, adevărata regină a Angliei.

Lângă mine, Anne a izbucnit în lacrimi, râzând și plângând în același timp.

— Ea îmi va fi pierzania sau voi fi eu pierzania ei! s-a jurat ea. Te rog, Doamne, fă s-o văd moartă înainte să-mi vină ea de hac!

Vara anului 1529

Ar fi trebuit să fie vara triumfului lui Anne. Tribunalul cardinalului Campeggio, care audia chestiunea căsătoriei, ajunsese în sfârșit la deliberări, iar hotărârea sa era o certitudine, oricât de convingătoare ar fi fost regina. Cardinalul Wolsey era prietenul declarat și susținătorul lui Anne, regele Angliei era la fel de îndrăgostit ca-ntotdeauna, iar regina, după momentul ei de triumf, se retrăsese și nici măcar nu se mai înfățișase dinaintea tribunalului.

Dar Anne nu simțea nici o bucurie. Când a auzit că împachetez ca să plec la Hever și să petrec vara acolo cu copiii mei, s-a năpustit în odaie ca gonită de toți demonii iadului.

— Nu mă poți lăsa câtă vreme tribunalul cardinalilor încă mai deliberează! Trebuie să te am lângă mine.

— Anne, nu fac nimic aici. Jumătate din ce se spune nu înțeleg, iar cealaltă jumătate nu vreau s-o aud. Toate lucrurile astea despre ce-a spus prințul Arthur în dimineața de după noaptea nunții și bârfele servitorilor de-acum o viață... Nu vreau să le aud, pentru mine n-au nici o noimă.

— Crezi că eu vreau să le aud?

Nota sălbatică din glasul ei ar fi trebuit să mă prevină.

— Fără îndoială că vrei, fiindcă ești mereu la tribunal, am spus chibzuind bine. Dar se va termina curând, nu-i așa? Se va spune că regina a fost căsătorită cu prințul Arthur, că de fapt căsătoria a fost consumată și că, prin urmare, căsătoria dintre ea și Henric nu e validă. Și apoi se va termina. Pentru ce ai nevoie de mine aici?

— Pentru că mi-e frică! a răbufnit pe neașteptate. Mi-e frică! Mi-e frică tot timpul. Mary, nu mă poți lăsa singură aici! Am nevoie de tine.

— Haide, Anne, am spus pe un ton convingător. Ce motive ai să te temi? Tribunalul nu aude adevărul și nici nu-l caută. Se află sub comanda lui Wolsey, care e omul regelui până-n măduva oaselor. Se află sub comanda lui Campeggio, care are ordine de la Papă să încheie odată chestiunea asta. Calenți-e deschisă în față. Dacă nu vrei să stai aici, la palatul Bridewell, du-te la casa ta cea nouă din Londra. Dacă nu vrei să dormi singură, ai șase doamne de companie. Dacă te temi în privința regelui și a vreunei fete noi de la curte, cere-i s-o trimită de-aici. Face tot ce vrei. Toți fac tot ce vrei.

— Dar tu nu! mi-a strigat pe ton ascutit, plin de ranchiună.

— N-am de ce, sunt doar cealaltă Boleyn. Fără bani, fără soț, fără viitor, decât dacă hotărăști tu să fie altfel. Fără copii, dacă nu mi se îngăduie să-i văd. Fără fiu...

Glasul mi-a tremurat o clipă.

— Dar mi se îngăduie să merg să-i văd și voi pleca, Anne! Nu mă poți opri. Nici o putere din lume nu mă poate opri.

— Regele poate să te oprească, m-a prevenit ea.

M-am întors cu fața spre ea și am spus pe un ton dur precum fierul:

— Ascultă-mă bine, Anne. Dacă ai să-l rogi să-mi interzică să mă apropiu de copiii mei, am să mă spânzur cu cingătoarea ta de aur în noul tău palat, Durham, și ai să fii blestemată pe vecie. Există lucruri atât de mari, încât nici măcar tu nu te poți juca cu ele. Nu mă poți împiedica să-mi văd copiii vara asta!

— Fiul *meu*, a subliniat ea.

Am fost silită să-mi înghit furia, am fost silită să-mi înăbuș dorința de-a o împinge prin blestemata de fereastră și de-a o lăsa să-și rupă gâtul egoist pe pavajul de piatră al terasei de dedesubt. Am tras aer în piept și am reușit să mă controlez.

— Știu, am spus calm. Iar acum merg să-l văd.

M-am dus să-mi iau rămas-bun de la regină. Stătea singură în odăile sale tăcute, cosând la uriașa pânză pentru altar. Am șovăit în prag.

— Maiestate, am venit să-mi iau rămas-bun, plec să-mi văd copiii și să petrec vara cu ei.

A ridicat privirea. Știam bine amândouă că nu mai trebuia să-i cer permisiunea de-a lipsi de la curte.

— Ești norocoasă că-i vezi atât de des, a spus.

— Da.

Știam că se gândește la prințesa Maria, care fusese ținută departe de ea încă de la Crăciunul trecut.

— Dar sora ta ți-a luat fiul, a remarcat.

Am încuviințat din cap – n-aveam încredere că eram în stare să vorbesc despre asta.

— Domnișoara Anne joacă o mână puternică. Îl vrea pe soțul meu și, totodată, pe băiatul tău. Vrea un ful.

N-am îndrăznit să ridic privirea de teamă că va vedea ura adâncă din ochii mei. Am spus încet:

— Mă bucur să pot pleca peste vară. Vă mulțumesc, Maiestate, că vă puteți lipsi de mine.

Regina Caterina mi-a zâmbit ușor și a spus ironic:

— Sunt atât de bine slujită! Nu-ți voi duce lipsa în mulțimile care se adună în jurul meu.

Stăteam stingherită, neștiind ce să spun, în odăile tăcute pe care le văzusem cândva atât de pline de forfotă și de veselie.

— Nădăduiesc să vă slujesc din nou, Maiestate, când mă întorc la curte în septembrie, am spus cu grijă.

A lăsat acul departe și s-a uitat la mine.

— Sigur că mă vei sluji. Voi fi aici. Nu există îndoială.

— Nu, am încuviințat, trădătoare până-n vârful unghiilor.

— Ai fost întotdeauna politicoasă și m-ai slujit cu credință. Chiar și când erai tânără și nesăbuită, Mary, tot erai o fată bună.

Am înghițit în sec – parcă-mi înghițeam vinovăția.

— Îmi doresc să fi putut face mai mult, am spus foarte încet. Au fost momente când am regretat că a trebuit să-i slujesc pe alții, nu pe Maiestatea Voastră.

— A, te referi la Felipez! a spus cu seninătate. Mary dragă, știam că-i vei spune unchiului sau tatălui tău sau regelui. M-am asigurat că vezi biletul și că știi cine va fi mesagerul. Voiam ca ei să supravegheze alt port, nu pe cel care trebuia. Voiam să creadă că au pus mâna pe el. Dar el a transmis nepotului meu mesajul. Te-am ales să-mi fii Iudă. Știam că mă vei trăda.

Am roșit tare, groaznic de umilită, și am șoptit:

— Nu vă pot cere să mă iertați.

Regina a ridicat din umeri.

— Jumătate din doamnele de companie îi dau raportul cardinalului sau regelui sau surorii tale în fiecare zi. Am învățat să nu mă încred în nimeni. Voi ști, până la sfârșitul vieții, că nu pot să mă încred în nimeni. Voi fi până la moarte o femeie dezamăgită de prieteni. Însă nu sunt dezamăgită de soțul meu. În clipa asta e prost sfătuit, e năucit. Dar își va veni în fire. Știe că sunt soția lui. Știe că nu poate avea altă soție în afară de mine. Se va întoarce la mine.

M-am ridicat.

— Maiestate, mă tem că n-o va face. I-a dat cuvântul surorii mele.

— Nu e al lui, ca să-l dea altcuiva, a spus ea simplu. E un bărbat căsătorit. Nu-i poate promite nimic altei femei. Cuvântul lui e cuvântul meu. E căsătorit cu mine.

Nu mai puteam spune nimic.

— Dumnezeu să vă binecuvânteze, Maiestate.

Mi-a zâmbit cu tristețe, de parcă ar fi știut la fel de bine ca și mine că ne luam rămas-bun pentru totdeauna. La întoarcerea mea n-avea să mai fie la curte. I-am făcut o reverență, iar ea a ridicat mâna deasupra capului meu, ca să mă binecuvânteze.

— Să-ți dea Dumnezeu viață lungă și să te bucuri din plin de copiii tăi!

Razele soarelui scăldau castelul Hever în lumina și căldura lor, iar Catherine învățase să scrie numele noastre, ale tuturor, să spună pe litere cuvintele din cânticica ei și să cânte un cântec în franceză. Henry, voit ignorant, nu era dispus nici măcar să scape de micul defect de vorbire care-l făcea să spună *u* în loc de *r*. Își pronunța numele „Henuy” și-mi spunea „duaga mea”, dar numai o mamă cu inimă de piatră ar fi putut să-i atragă atenția că nu vorbește corect. Nu i-am spus că-i eram mamă doar din bunăvoință altora – după lege era fiul lui Anne. Nu m-am îndurat să-i spun că mi-a fost furat și că am fost silită să renunț la el.

George a rămas cu noi la țară două săptămâni, la fel de ușurat ca și mine să stea departe de curtea care aștepta, precum o haită de câini în jurul unei căprioare rănite, clipa în care regina putea fi târâtă jos de pe tron. Nici el, nici eu

nu voiam să fim de față când tribunalul cardinalului avea să dea verdictul împotriva reginei nevinovate și s-o trimită în dizgrație din țara pe care o socotise căminul ei. Dar într-o zi George a primit o scrisoare de la tata.

George,

Totul a luat-o razna. Campeggio a anunțat astăzi că nu poate lua nici o hotărâre fără Papă. Tribunalul și-a încheiat ședințele, Henric e negru de furie, iar sora ta și-a ieșit din minți.

S-a hotărât să plecăm cu toții în procesiune, iar regina trebuie să rămână pe loc, în dizgrație.

Tu și cu Mary trebuie să veniți să stați cu Anne – nimeni în afară de voi nu-i poate controla furiile.

Boleyn.

– Nu merg, am spus simplu.

Stăteam împreună în sala cea mare, după cină. Bunica Boleyn se dusesese la culcare, iar copiii dormeau buștean în pătucurile lor după o zi de alergat și de jucat cu mingea și de-a v-ați ascunselea.

— Eu va trebui să mă duc, a zis George.

— Mi-au spus că pot să-mi petrec vara împreună cu copiii. Mi-au promis.

— Dacă Anne are nevoie de tine...

— Anne are întotdeauna nevoie de mine, are întotdeauna nevoie de tine. Are întotdeauna nevoie de noi toți. Încearcă să faci imposibilul: să alunge cu forța o femeie bună din căminul ei conjugal, să înlăture o regină de pe tron. Sigur că are nevoie de o armată! O insurecție trădătoare cere întotdeauna o armată.

George a aruncat o privire să vadă dacă ușile sălii sunt închise.

— Ai grijă!

Am ridicat din umeri.

— Suntem la Hever. De asta vin la Hever. Ca să pot vorbi. Spune-le că sunt bolnavă. Spune-le că s-ar putea să am friguri. Spune-le că vin imediat ce mă însănătoșesc.

— E vorba de viitorul nostru!

Am ridicat din umeri.

— Am pierdut. Toți știu, numai noi nu. Caterina îl va păstra pe rege, după cum e și drept. Anne va deveni amanta lui. Nu vom ajunge niciodată pe tronul Angliei. Cel puțin nu în generația asta. Va trebui să speri că Jane Parker îți va face o fată frumoasă. Și vei putea s-o arunci în bârlogul acela de lupi, ca să vezi cine-o înșfacă.

Asta l-a făcut să izbucnească într-un hohot scurt de râs.

— Plec mâine. Nu putem să capitulăm cu toții.

I-am spus sec:

— Am pierdut. Nu e deloc rușinos să capitulezi când ești cu desăvârșire înfrânt.

Dragă Mary,

George mi-a spus că nu vii la curte fiindcă ești încredințată că acum cauza mea e pierdută. Ai mare grijă cui spui asta. Cardinalul Wolsey își va pierde casa, pământurile, averea și funcția de lord cancelar, va fi un om distrus pentru că n-a izbutit să ducă la bun sfârșit treburile mele. Așadar, nu uita că și tu lucrezi pentru mine și că nu voi îngădui un slujitor care se îndoiește.

Îl am pe rege la degetul mic; joacă după cum îi cânt. Nu mă voi lăsa învinsă de doi moșnegi și de lipsa lor de curaj. Vorbești prea curând când vorbești despre înfrângerea mea. Îmi pun viața rămașag că voi deveni regina Angliei. Am spus că o voi face și o voi face.

Anne

Vino negreșit la Greenwich în toamnă.

Toamna anului 1529

Toate amenințările lui Anne la adresa lui Wolsey s-au adeverit și unchiul Howard împreună cu ducele de Suffolk, prietenul apropiat și cumnatul regelui, au fost cei care au avut plăcerea de a-i lua cardinalului în dizgrație Marele Sigiliu al Angliei. Aveau să se înfrupte pe alese și din averea lui.

— Am spus că-l voi doborî, mi-a atras atenția Anne încântată de sine.

Citeam pe bancheta de la fereastră, în odaia de primire din noua ei casă londoneză, casa Durham. Dacă stătea la fereastră și întindea gâtul, Anne putea să vadă York Place, unde cardinalul domnise cândva cu puteri depline și unde ea îl curtase pe Henry Percy.

S-a auzit o bătaie în ușă. Anne s-a uitat la mine, rugându-mă să răspund în locul ei. Am strigat:

— Intră!

Era unul dintre pajii regelui – un tânăr chipeș, de vreo douăzeci de ani. I-am zâmbit, atenție care i-a făcut ochii să sclipească.

— Sir Harold? am întrebat politicos.

— Regele o roagă fierbinte pe dulcea lui doamnă să primească acest dar, a spus tânărul și s-a lăsat în genunchi în fața lui Anne, ținând o cutiuță în palma întinsă.

Ea a luat-o, a deschis-o și a găngurit mulțumită la vederea conținutului.

— Ce e? am întrebat, neputând să-mi înăbuș curiozitatea.

— Perle, a răspuns ea scurt.

S-a întors către paj.

— Spune-i regelui că darul său mă onorează și că îl voi purta diseară la cină, ca să-i mulțumesc personal. Spune-i

că va vedea că are o doamnă bună, nu una crudă, a adăugat zâmbind ca la o glumă pe care numai ea o cunoștea.

Tânărul a încuviințat solemn din cap, s-a ridicat în picioare, s-a înclinat adânc în fața lui Anne și mai ușor, cu oarecare cochetărie, în fața mea și a ieșit din odaie. Anne a închis cutia și mi-a aruncat-o. M-am uitat la perle – erau magnifice, montate pe un lanț din aur.

— Ce voia să spună mesajul tău? Că vei fi bună, nu crudă?

— Nu mă pot dărui lui, mi-a răspuns repede, ca un negustor ambulant care cunoaște valoarea banului. Dar în dimineața asta ne-am certat fiindcă voia să mă ducă în odaia lui particulară după liturghie, iar eu n-am vrut să merg.

— Ce i-ai spus?

— Mi-am pierdut cumpătul, mi-a mărturisit. L-am certat că vrea să mă trateze ca pe-o târfă și să mă dezonoreze, să se dezonoreze pe el însuși și să distrugă orice șansă ca Roma să ia hotărârea convenită. Dacă va crede cineva că sunt târfă lui, nu-i voi lua niciodată locul Caterinei. Nu voi fi cu nimic mai bună decât tine.

— Ți-ai pierdut cumpătul? am întrebat, trecând imediat la partea cea mai proastă a întâmplării. El ce-a făcut?

— A cedat, a zis Anne cu amărăciune. A țâșnit afară din odaie ca o pisică opărită de o tigaie căzută de pe sobă. Dar vezi ce iese din asta? Nu suportă să mă vadă nemulțumită. Îl fac să danseze ca un băiețandru.

— Pentru moment, am prevenit-o.

— A, diseară voi fi bună, așa cum am promis. Mă voi îmbrăca, voi cânta și voi dansa doar pentru el.

— Și după cină?

— Îl las să mă atingă, a spus fără chef. Îl las să-mi mângâie sânii și să-mi bage mâna sub fustă. Dar nu-mi scot niciodată rochia pentru el. Nu îndrăznesc.

— Îi oferi plăcere?

— Da. Stăruie și nu știu cum să evit. Dar uneori...

S-a ridicat de pe banchetă și a început să se plimbe prin mijlocul camerei.

— După ce-și scoate pantalonii, o împinge în mâna mea și-l urăsc pentru asta. Mi se pare o insultă să mă folosească așa și pe urmă...

S-a întrerupt, amuțită de furie.

— Pe urmă îşi obţine plăcerea şi stropeşte în jur ca o balenă idioată, atâta umezeală şi atâta murdărie, şi mă gândesc...
Şi-a lovit palma cu pumnul.

— Mă gândesc: „Dumnezeule, o, Dumnezeule, am nevoie de un copil şi uite aici câtă risipă!“. Se goleşte în palma mea, când ar trebui să se golească în pântecul meu! Pentru numele lui Dumnezeu! Pe lângă faptul că e un păcat, e aşa o nebunie!

— Se reface mereu, am spus, dând dovadă de mult spirit practic.

Privirea pe care mi-a aruncat-o părea hăituită.

— Eu nu mă refac mereu. Acum e înnebunit să mă atingă, dar aşteaptă de trei ani! Dacă suntem nevoiţi să mai aşteptăm încă trei ani? Cum să-mi păstrez frumuseţea? Cum să rămân fertilă? Se prea poate ca el să poftească până la şaizeci de ani, dar eu?

— N-are o părere proastă despre tine? am întrebat-o. Şmecheriile pe care le foloseşti cu el sunt şmecherii de târfă.

Anne a clătinat din cap.

— Trebuie să fac ceva ca să-i întretin patima pentru atingerea mea. Trebuie să-l fac să se apropie şi să-l țin la distanță totodată.

— Mai poți face și alte lucruri.

— Spune-mi!

— Poți să-l lași să te privească.

— Să-l las să mă privească făcând ce?

— Lasă-l să se uite când te atingi. Îi place la nebunie. Aproape că-l face să plângă de dorință.

Anne părea foarte stânjenită.

— Ce rușine!

Am râs scurt.

— Îl lași să se uite cum te dezbraci, un veșmânt după altul, foarte încet. La urmă îți ridici cămașa, îți strecorei mâna între picioare, îți desfaci păsărica și-i arăți.

A scuturat din cap.

— N-aș putea să fac asta...

— Sau poți să i-o iei în gură.

Mi-am ascuns amuzamentul văzând că se încrețește pielea pe ea. S-a uitat la mine cu dezgust fățiș.

— Poftim?!

— Poți să îngenunchezi în fața lui și să i-o iei în gură. Și asta îi place foarte mult.

— Ai făcut asta cu el? m-a întrebat Anne încruntându-se. Am privit-o în ochi.

— Am fost târfa lui. Fratele nostru are dregătoriile pe care le are și tatăl nostru are averea pe care o are datorită acestui lucru. Când se întindea pe spate, mă întindeam peste el și-l sărutam de la gură în jos, până la părțile intime, iar apoi îi lingeam părțile intime cum lipăie pisica laptele. Po urmă i-o luam în gură și i-o sugeam.

Chipul lui Anne era portretul curiozității și al repulsiei.

— Și-i plăcea asta?

— Da, am spus cu o sinceritate brutală. Îi plăcea la nebunie; îi oferea o plăcere la fel de mare ca orice altceva. Poți să ai aerul că nu suporti nici măcar ideea, poți să ții nasul pe sus cât vrei, dar dacă ești silită să-l ții lângă tine cu șmecherii de târfă, ai face bine să înveți unele noi și să le faci bine.

O clipă am crezut că Anne va lua foc, dar a tăcut și a încuviințat din cap. Apoi a spus cu o voce plină de ranchiună:

— Sunt sigură că regina n-a făcut niciodată asemenea lucruri!

— Nu, am spus, dându-mi pe față pentru o clipă ura nestrămutată. Dar ea a fost soția lui iubită, cu care s-a căsătorit din dragoste, pe când tu și cu mine suntem doar niște târfe.

Șmecheriile pe care Anne a învățat să le folosească cu regele l-au mai domolit, dar pe ea au făcut-o mai iritabilă ca oricând. Într-o zi am deschis ușa odăii ei și i-am auzit vocea ridicată, ca o adevărată furtună dezlănțuită.

Când am intrat, Henric, care stătea cu fața la ușă, mi-a aruncat o privire aproape rugătoare. M-am holbat absolut uluită la Anne, care îl toca mărunț. Era întoarsă cu spatele la mine și nici nu auzise zgomotul zăvorului – era atât de furioasă, încât devenise oarbă și surdă la tot ce se întâmpla în jur, mai puțin la propriile cuvinte.

— Și apoi aflu că ea, ea! încă-ți mai coase cămășile și-și bate joc de mine cu asta, le scoate în fața mea și mă roagă să-i bag ață în ac! Mă roagă în fața tuturor doamnelor să-i pun ață în ac, de parcă aș fi o slujnică!

— Nu i-am cerut niciodată...

— A, da? Atunci ce se întâmplă? Intră ea în odăile tale și-ți fură cămășile noaptea? Le șterpelește valetul odăii de culcare și apoi i le duce? Umbli prin somn și le duci la ea din greșeală?!

— Anne, e soția mea. Îmi coase cămășile de douăzeci de ani. N-am știut că nu vei fi de acord. Dar fi voi spune că nu vreau să se mai ocupe de ele.

— N-ai știut că nu voi fi de acord?! De ce nu te întorci în patul ei, să vezi dacă sunt de acord cu asta?! Cos la fel de bine ca ea, de fapt mult mai bine, fiindcă nu sunt atât de bătrână și nu am vederea atât de slabă ca să fiu nevoită să rog pe altcineva să-mi bage ața în ac. Dar tu nu-mi aduci cămășile să ți le cos. Mă tratezi cu dispreț... (Glasul i-a tremurat.) Mă tratezi cu dispreț în fața întregii curți ducându-ți cămășile la ea!

Indignarea a întărit-o:

— Ai putea la fel de bine să spui lumii: asta e soția mea și femeia în care am încredere, iar asta e amanta mea, cu care mă joc noaptea.

— Dumnezeu mi-e martor... a început regele.

— Dumnezeu mi-e martor, Henric, m-ai rănit făcând asta!

Tremurul vocii ei l-a descurajat. A desfăcut brațele s-o primească la piept, dar ea a scuturat din cap.

— Nu, nu, n-am să alerg la tine și n-am să te las să-mi ștergi lacrimile cu sărutări și să mă faci să spun că n-are importanță. Are, mai mult decât orice altceva!

Ducând mâna la ochi, a trecut pe lângă el, a deschis ușa odăii personale și a intrat fără să-i arunce măcar o privire. În liniștea care s-a așternut, am auzit-o închizând ușa și răsucind cheia în broască.

Regele și cu mine ne-am uitat unul la altul. El era uluit.

— Dumnezeu mi-e martor, n-am vrut nici o clipă s-o rănesc!

— Pentru niște cămăși?

— Regina încă-mi mai coase cămășile. Anne nu știa. S-a infuriat rău de tot când a aflat.

— Ah! am exclamat.

Henric a clătinat din cap.

— Îi voi spune reginei să nu mi le mai coasă.

— Cred că ar fi cel mai înțelept, am zis cu blândețe.

— Și, când iese, vrei să-i spui că sunt foarte nefericit pentru că i-am provocat o durere atât de mare? Și că ofensa nu se va repeta niciodată?

— Da, îi voi spune.

— Am să trimit după aurar și am să-i cer să-i facă ceva frumos, a zis, entuziasmat de idee. Iar când va fi din nou fericită, va uita cu totul că am avut cearta asta.

— Va fi fericită după ce se va odihni puțin, am spus cu speranță. Desigur, îi este foarte greu să aștepte să vă devină soție. Vă iubește atât de mult!

Preț de o clipă mi s-a părut că arăta întocmai ca băiețandru care se îndrăgostise de Caterina.

— Da, de asta se dezlănțuie ca o furtună. Pentru că mă iubește foarte mult!

— Desigur, l-am încredințat.

Ultimul lucru pe care-l voiam era ca Henric să-și dea seama cât de disproporționată era furia lui Anne în comparație cu faptele. Pe chipul lui s-a ivit iarăși tandrețea.

— Știu. Trebuie să am răbdare cu ea. Și-n plus, e foarte tânără, nu știe mai nimic despre lucrurile lumesti.

Mi-am ținut gura, gândindu-mă că, la vremea când familia mă aruncase în brațele lui, și eu eram foarte tânără, însă nu mi se îngăduise vreodată măcar un protest șoptit, darămite o criză de furie.

— Am să-i dăruiesc niște rubine, a spus. Înțelegeți, femeie virtuoasă, rubine...

— Îi vor plăcea, am spus încrezătoare.

Henric i-a dăruit rubine, iar ea l-a răsplătit nu doar cu un zâmbet. Într-o seară s-a întors în odaia ei foarte târziu, cu rochia răvășită toată și cu boneta în mână. Adormisem deja – nu stăteam niciodată trează s-o aștept, așa cum făcuse ea înainte pentru mine. A tras cuverturile de pe mine, ca să mă trezesc și să-i desfac șireturile.

— Am făcut ce mi-ai spus și i-a plăcut la nebunie, m-a anunțat. Și l-am lăsat să se joace cu părul și cu sânii mei.

— Așadar ați redevenit prieteni.

I-am desfăcut șireturile corsajului și i-am tras juponul peste cap.

— Iar tata va deveni conte, a continuat Anne cu o mulțumire calmă. Conte de Wiltshire și Ormonde. Eu voi deveni lady Anne Rochford, iar George va fi lord Rochford. Tata trebuie să se întoarcă în Europa, să încheie pacea, iar lordul George, fratele nostru, îl va însoți. Lordul George, fratele nostru, va deveni unul dintre cei mai prețuiți ambasadori ai regelui.

Cascada de favoruri m-a făcut să rămân cu gura căscată.

— Un titlu de conte pentru tata?

— Da.

— Iar George va fi lord Rochford! Ce grozav pentru el, îi va plăcea teribil! Și ambasador!

— Așa cum și-a dorit dintotdeauna.

— Dar eu? Eu cu ce mă aleg?

Anne s-a așezat pe pat și m-a lăsat să-i scot pantofii și ciorapii.

— Tu rămâi lady Carey, văduva, mi-a răspuns. Cealaltă Boleyn și atât. Știi, nu pot să le fac pe toate.

Crăciunul anului 1529

Curtea urma să se întrunească la Greenwich, iar regina trebuia să fie prezentă. Aveau să i se acorde toate onorurile, iar Anno nu trebuia să fie văzută.

— Acum ce mai e? l-am întrebat pe George.

Şedeam pe patul lui, iar el, pe bancheta de la fereastră. Slujitorul îi împacheta cuferele pentru călătoria la Roma. Din când în când, George ridica privirea şi striga la servitorul netulburat:

— Nu pelerina albastră, are molii!

Sau:

— Urăsc pălăria aia, dă-i-o lui Mary pentru micuţul Henry.

— Acum ce mai e? mi-a repetat el întrebarea.

— Am fost chemată în apartamentele reginei. Voi locui în vechea mea odaie din aripa ei de palat. Anne va trebui să stea singură în odăile ei de deasupra terenului de turnir. Cred că mama se va muta cu ea, dar eu şi toate doamnele de companie trebuie s-o slujim pe regină, nu pe Anne.

— Nu poate fi semn rău, a spus George. Regele aşteaptă ca o mulţime de oameni din oraş să vină să-i privească la masă în zilele de Crăciun. Ultimul lucru pe care şi-l poate permite e ca neguţătorii şi meseriaşii din oraş să spună că nu se poate stăpâni. Vrea ca toţi să creadă că a ales-o pe Anne pentru binele Angliei, nu din pricina dorinţei trupeşti.

Am aruncat o privire neliniştită spre servitor.

— Joss e în regulă, a zis George. Cam surd, slavă Domnului. Nu-i aşa, Joss?

Omul n-a întors capul.

— Of, bine, lasă-ne, a spus George.

Slujitorul și-a văzut însă mai departe de împachetat cu mult sânge.

— Chiar și așa, ar trebui să ai grijă, am zis.

George a ridicat vocea.

— Lasă-ne singuri, Joss! Poți să termini mai târziu.

Omul a tresărit, s-a uitat în jur, s-a înclinat în fața noastră și a ieșit. George s-a îndepărtat de fereastră și s-a întins pe pat, lângă mine. L-am tras mai jos, ca să poată sta cu capul în poala mea și m-am sprijinit comod de tăblia de la căpătâi.

— Crezi că se va întâmpla vreodată? am întrebat într-o doară. Am senzația că plănuim de-o sută de ani nunta asta.

Închisese ochii, dar auzindu-mi vorbele i-a deschis și s-a uitat la mine.

— Dumnezeu știe. Dumnezeu știe care va fi prețul când se va întâmpla asta: fericirea unei regine, siguranța tronului, respectul oamenilor, caracterul sacru al Bisericii. Uneori mi se pare că ne-am petrecut toată viața lucrând pentru Anne și nici măcar nu știu ce-am câștigat din asta.

— Tu, moștenitorul unui titlu de conte? A două titluri de conte?

— Voiam să plec în cruciadă și să omor necredincioși. Voiam să mă întorc acasă la o femeie frumoasă, care să mă aștepte într-un castel și să mă venereze pentru curajul meu.

— Iar eu voiam un câmp cu hamei, o livadă cu meri și o turmă de oi, am spus eu.

— Ce proști suntem, a zis George și a închis ochii.

În câteva minute a adormit. L-am ținut în brațe cu blândețe, uitându-mă cum i se ridică și-i coboară pieptul, apoi mi-am rezemat capul de învelitoarea de brocart a tăbliei de căpătâi, am închis ochii și m-am lăsat furată de somn.

Încă visând, am auzit pe cineva deschizând ușa și am deschis alene ochii. Nu era servitorul lui George, revenit în odaie, nu era nici Anne, pornită în căutarea noastră. Clanța s-a răsucit cu o mișcare furișă, ușa s-a întredeschis cu fereală și Jane, soția lui George, acum lady Jane Rochford, a băgat capul în odaie și s-a uitat după noi.

N-a tresărit când ne-a văzut împreună pe pat și nici eu — încă pe jumătate adormită și încremenită de un fel de frică de fereala ei — nu m-am mișcat. Cu ochii pe jumătate închiși, am privit-o printre gene.

A rămas absolut nemișcată — nici n-a intrat, nici n-a plecat, ci ne-a cercetat centimetru cu centimetru : capul lui George în poala mea, picioarele mele depărtate sub rochie. Capul meu dat pe spate, boneta azvârlită pe bancheta de sub fereastră, părul meu desfăcut, căzând în dezordine în jurul feței adormite. S-a uitat la noi de parcă ne-ar fi studiat ca să picteze o miniatură sau de parcă ar fi strâns dovezi. Apoi s-a strecurat afară, la fel de tăcută cum venise.

L-am scuturat neîntârziat pe George și i-am pus mâna la gură când s-a trezit.

— Ssst ! Jane a fost aici. S-ar putea să fie și acum la ușă.

— Jane ?

— Jane, pentru numele lui Dumnezeu ! Soția ta, Jane !

— Ce voia ?

— N-a spus nimic. A intrat doar și ne-a privit, cum stăteam adormiți împreună pe pat, s-a uitat bine în jur și pe urmă a plecat în vârful picioarelor.

— N-a vrut să mă trezească.

— Poate, am spus cu îndoială.

— Care-i necazul ?

— Avea un aer... ciudat.

— Întotdeauna are un aer ciudat, a zis el nepăsător. Parcă e pornită la vânătoare.

— Da, întocmai. Dar când s-a uitat la noi, m-am simțit...

M-am întrerupt, nu-mi puteam găsi cuvintele. În cele din urmă am continuat :

— M-am simțit murdară. Ca și cum am fi făcut ceva ne-cuvenit. Ca și cum am fi fost...

— Cum ?

— Prea apropiați.

— Suntem frate și soră ! a exclamat George. Firește că suntem apropiați.

— Eram amândoi pe pat și dormeam.

— Firește că dormeam ! Ce altceva am fi putut face împreună pe pat ? Dragoste ?

Am chicotit.

— Jane mă face să simt de parcă nici nu s-ar cuveni să mă aflu în odaia ta.

— Ei bine, se cuvine, a spus el hotărât. Unde altundeva am putea vorbi fără ca jumătate de curte, ca să nu mai vorbim

de ea, să ne dea târcoale și să tragă cu urechea? E geloasă, asta-i tot. Ar plăti o recompensă regească să fie în pat cu mine după-amiaza, iar eu mai degrabă mi-aș băga capul într-o capcană pentru urși decât să-l pun în poala ei.

Am zâmbit.

— Crezi că ea nu contează deloc?

— Deloc, mi-a răspuns leneș. E nevasta mea. Pot s-o controlez. Iar la felul cum se schimbă moda într-ale căsătoriei, aș putea foarte bine să mă descotorosesc de ea și să mă-nsor cu o fată frumoasă.

Anne refuză cu tărie să-și petreacă la Greenwich sărbătoarea Crăciunului dacă n-avea să se afle în centrul atenției. Deși Henric încercă în repetate rânduri să-i explice că era spre binele cauzei lor, ea protestă vehement că o preferă pe regină alături de el.

— Am să plec! îi strigă ea. N-am să rămân aici, ca să fiu insultată și ignorată! Am să plec la Hever. Voi petrece acolo Crăciunul. Sau poate că voi pleca la curtea franceză. Tatăl meu se află acolo și cred că aș putea să mă simt foarte bine. Am fost întotdeauna foarte admirată în Franța.

Henric se albi la față de parcă l-ar fi înjunghiat.

— Anne, iubirea mea, nu spune asemenea lucruri!

Se întoarse spre el mânioasă.

— Iubirea ta?! Nici măcar nu vrei să-ți fiu alături în ziua de Crăciun!

— Sigur că te vreau lângă mine, în ziua aceea și-n fiecare zi! Dar în cazul în care Campeggio îi mai trimite chiar și acum rapoarte Papei, vreau ca toți să știe că o repudiez pe regină din cele mai pure motive, din cele mai bune motive.

— Iar eu sunt impură?! prinse Anne din zbor cuvântul.

Ascuțimea minții ei, pe care-o pusese în slujba flirtului, era acum folosită asupra lui Henric ca armă. Iar el era neajutorat, la fel cum fusese și înainte.

— Iubirea mea, pentru mine ești un înger! Și vreau să știe și restul lumii lucrul ăsta. I-am spus reginei că vei fi soția mea fiindcă ești tot ce are Anglia mai bun de oferit. Așa i-am spus.

— Vorbești cu ea despre mine?!

Anne scoase un țipăt ușor.

— O, nu! Asta înseamnă insultă peste insultă! Iar ea îți spune, pesemne, că nu sunt. Îți spune că, pe vremea când îi eram doamnă de companie, nu eram câtuși de puțin un îngor. Poate îți spune chiar că nu sunt bună nici măcar să-ți con cămășile!

— Anne!

Henric își sprijini capul în palme. Anne se întoarse cu spatele la el și se apropie de fereastră. Eu am rămas cu capul plecat asupra cărții pe care, pasămite, o citeam, urmărind cu degetul șirul de cuvinte, dar fără să văd nimic. () urmăream pe-ascuns amândoi – regele și fosta amantă. Umerii ei încordați se scuturară sub povara suspinelor, apoi se destinseră și Anne se întoarse spre el. Ochii îi luceau de lacrimi, furia îi îmbujorase obraji. Părea atârnată. Se duse la el și-i luă mâinile.

— Iartă-mă, gânduri ea. Iartă-mă, iubire!

Henric o privi cu aerul că nu-i venea să creadă cât de norocos era. Desfăcu brațele, iar ea se așeză pe genunchii lui și-l cuprinse pe după gât.

— Iartă-mă! îi șopti.

M-am ridicat de pe scaun, încercând să nu fac zgomot, și m-am îndreptat spre ușă. Anne mi-a făcut semn cu capul că puteam pleca și am ieșit. Închizând ușa în urma mea, am auzit-o spunându-i:

— Dar voi merge la casa Durham, iar tu vei plăti cheltuielile ca să pot sărbători acolo Crăciunul.

Regina m-a primit din nou în odăile ei cu un surâs triumfător. Biata doamnă credea că absența lui Anne însemna o scădere a influenței sale. Nu auzise, ca mine, lista penitențelor impuse de Anne iubitului ei ca plată pentru absența sa de la curte. Nu știa, așa cum știa prea bine tot restul curții, că politețea lui Henric față de ea pe durata sărbătorii Crăciunului era doar de formă.

Dar află curând. Henric n-a cinat singur cu ea în odăile ei nici măcar o dată. Nu-i vorbea decât dacă îi privea cineva. Nu a dansat deloc cu ea. Mai mult, s-a scuzat de la majoritatea dansurilor și s-a mulțumit să-i privească pe dansatori. Erau la curte câteva fete noi, care făceau piruete cu partenerii lor sub ochii regelui: o nouă moștenitoare Percy, o nouă

lută din familia Seymour. Din fiecare ținut al Angliei care putea să câștige un loc la curte venise câte o fată nouă, să-l fărmece pe rege și, poate, să capete o șansă la tron. Însă regele nu putea fi abătut de pe calea sa. Ședea tras la față alături de soție și se gândea la amantă.

În seara aceea, regina a stat mult timp îngenunchată pe scăunelul de rugăciune și celelalte doamne au adormit în jilțuri, așteptând ca ea să ne dea drumul și să ne trimită la culcare. Când regina s-a ridicat și s-a întors, doar eu mai eram trează.

— Șase rugăciuni către Sfântul Petru, a spus ea, observând cât de mult o neglijau doamnele sale în acele clipe atât de triste pentru ea.

— Îmi pare rău.

— Se pare că nu are importanță dacă ea se află aici sau în altă parte, a zis cu o înțelepciune amară.

A plecat capul sub greutatea bonetei, așa că m-am apropiat de ea, am scos acele și i-am dat-o jos. Părul îi încărunțise complet. Aveam impresia că îmbătrânise mai mult în acest ultim an decât în cei cinci dinainte.

— E doar o pasiune peste care va trece, a spus, vorbind mai mult cu ea însăși decât cu mine. Se va plictisi de ea, așa cum s-a plictisit de toate. De Bessie Blount, de tine... Anne e doar una dintre cele multe.

N-am zis nimic.

— Important e să nu cadă în păcat împotriva sfintei Biserici câtă vreme se află sub vraja ei, a continuat ea. E singurul lucru pentru care mă rog: să nu păcătuiască. Știu că se va întoarce la mine.

— Maiestate, am spus încet. Dacă nu se întoarce? Dacă vă e anulată căsătoria și el se căsătorește cu ea? Aveți unde vă duce? V-ați îngrijit de siguranța voastră în cazul în care totul merge prost?

Regina Caterina a întors ochii albaștri și obosiți spre mine de parcă m-ar fi văzut pentru prima oară. A întins brațele, ca să-i pot desface șireturile corsajului, apoi s-a răsucit, ca să pot să i-l scot. Pielea îi era roasă până la sânge din cauza cămășii din păr de cal. N-am spus nimic – nu-i plăcea nici măcar ca noi, doamnele, să vedem.

— Nu mă pregătesc pentru înfrângere, a spus ea simplu. Ar însemna să mă trădez pe mine însămi. Știu că Dumnezeu îl va face pe Henric să-și îndrepte din nou gândurile lui spre mine și că vom fi iarăși fericiți. Știu că fiica mea va fi regina Angliei și că va fi una dintre cele mai bune regine din câte au domnit vreodată. Bunica ei a fost Isabela de Castilia nimeni nu se poate îndoii că o femeie poate domni asupra unui regat. Va fi o prințesă pe care o vor ține minte cu toții, iar la moartea mea, regele va fi lordul Inimă Credincioasă, la fel ca atunci când eram copilă.

A intrat în odaia ei personală, iar servitoarea, care moțâia în fața focului, a sărit de pe scaun și a luat din brațele mome rochia reginei și boneta.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, a spus regina. Poți să mergi și să le spui celorlalte să se ducă la culcare. Le aștept pe toate dimineată să mă însoțească la liturghie. Și pe tine la fel, Mary. Îmi place ca doamnele mele să vină la liturghie.

Vara anului 1530

Mergeam pe drumul spre Hever înconjurată de o mică armată de servitori, cu stindardul Howard în față și-n spate, iar ceilalți călători de pe drum se îngămădeau în șanț la trecerea noastră. Gardurile vii și iarba de pe marginea drumului erau deja pline de praf – fusese o primăvară secetoasă și toate semnele arătau că va fi un an prost pentru ciumă. Dar la o oarecare distanță de drum, fânul cosit deja și adunat în clăi pe unele câmpuri răspândea un miros dulce, iar grâul și orzul erau înalte până la genunchi și începeau deja să dea în spic. Terenurile cultivate cu hamei erau verzi, iar iarba din livezile de meri era ninsă de petale albe.

Bucuria de-a călări prin ținuturile rurale ale Angliei, cu spatele întors spre curte, în drum spre copiii mei era atât de mare, încât mă făcea să cânt. Oamenii se aflau sub comanda lui William Stafford, un gentilom din suita unchiului meu, care merse alături de mine o parte din drum.

— Praful ăsta e groaznic, a spus el. De îndată ce vom ieși din oraș, le voi porunci oamenilor să călărească în spatele Domniei Voastre.

L-am privit pe furiș, cu coada ochiului. Era un bărbat chipeș, cu umeri lați și o față deschisă, cinstită. Bănuiam că e un Stafford ruinat după execuția ducelui de Buckingham cel căzut în dizgrație. Arăta clar ca un om născut și crescut într-un mediu mai înalt.

— Vă mulțumesc că mă însoțiți. E foarte important pentru mine să-mi văd copiii.

— După părerea mea, nu există nimic mai important. Eu nu am nici soție, nici copil, dar dacă aș avea, n-aș pleca de lângă ei.

— Cum de nu v-ați căsătorit?

Mi-a zâmbit.

— N-am întâlnit nici o femeie pe care s-o plac îndeajuns.

Nu era nimic în spuselor lui și totuși parcă era ceva. Mi-am dat seama că-mi doream să-l întreb ce-ar trebui să facă o femeie pentru a-i fi pe plac. Era un neghiob dacă se arăta atât de pretențios în privința femeilor. Majoritatea bărbaților s-ar însura bucuroși cu o femeie care le poate aduce fie avere, fie legături însemnate. Și totuși, William Stafford nu părea a fi un neghiob.

Când ne-am oprit să cinăm, s-a apropiat de calul meu cu să mă ajute să cobor și m-a ținut în brațe câteva clipe, cu să-mi pot păstra echilibrul după ce picioarele mele atinseră pământul.

— Vă simțiți bine? m-a întrebat cu blândețe. Ați petrecut foarte mult timp în șa.

— N-am nimic. Spuneți-le oamenilor că nu vom rămâne prea mult aici să cinăm. Vreau să pornim din nou spre Hever înainte să se întunece.

M-a condus înăuntrul hanului.

— Sper să se poată găsi ceva bun pentru Domnia Voastră. Au promis o găină, dar mă tem că va fi de fapt o slăbătură de găscă bătrână.

Am râs.

— Orice! Mi-e atât de foame, încât aș putea să mănânc orice. Cinați cu mine?

Preț de o clipă am crezut că va accepta, dar a făcut o plecăciune și a spus:

— Mănânc împreună cu oamenii.

M-am simțit puțin rănită în mândria mea pentru că-mi refuzase invitația.

— Cum doriți, am spus rece și am intrat în sala cu tavan scund a hanului.

Mi-am încălzit mâinile la foc și am privit afară prin fereștriuca mică. În curtea grajdului, Stafford supraveghea oamenii care deșeauau caii și-i frecau cu paie înainte să mănânce. Era un bărbat chipeș. Păcat că avea maniere atât de proaste.

Hotărâsem că, în vara aceea, buclele aurii ale lui Henry aveau să fie tunse, iar Catherine avea să înceapă să poarte

rochii obișnuite în locul celor scurte. Henry urma să se îmbrace și el cu pieptar și pantaloni. Dacă ar fi fost după mine, le-aș fi dat voie să poarte încă un an veșmintele de copii mici, dar bunica Boleyn stăruia că trebuiau să lase amândoi pruncia în urmă și era în stare să-i scrie lui Anne și să-i spună că nu-i cresc cum trebuie băiatul, care-mi fusese încredințat.

Părul lui Henry era mai moale decât penele de purtat la pălărie. Avea bucle lungi, aurii, care-i cădeau pe umeri în inele și-i încadrau fețișoara luminoasă. Nici o mamă din lume n-ar fi rezistat să se uite cum sunt tunse fără să plângă. Era copilașul meu și ultimul lucru pe care-l voiam era ca el să depășească vârsta buclelor și a rotunjimilor de copil, ultimul lucru pe care-l voiam era să descopăr vreo schimbare în felul cum întindea mâinile ca să fie luat în brațe, în pasul nesigur, dar iute al piciorușelor lui dolofane.

El, bineînțeles, era întru totul de acord cu schimbarea și își dorea o sabie și un ponei. Voia să meargă la curtea Franței, la fel ca George, și să învețe să se dueleze. Voia să plece în cruciadă, să învețe să lupte în turnir și să crească repede, cât mai repede cu putință, în timp ce eu îmi doream să-l țin în brațe și să rămână pentru totdeauna copilașul meu.

William Stafford ne-a găsit în locul nostru preferat – pe banca de piatră așezată cu fața spre șanțul de apărare și spre castel. Henry alergase toată dimineața, iar acum era foarte somnoros, se cuibărise în brațele mele, strecurând pe furiș degetul mare în gură. Catherine plescăia cu tălpile goale prin apa din șanț.

Stafford și-a dat seama pe dată că aveam lacrimi în ochi, dar a șovăit și a spus încet, ca să nu-mi trezească băiatul:

— Îmi pare rău că vă deranjez. Am venit să vă anunț că ne întoarcem la Londra și să întreb dacă aveți vreun mesaj de trimis.

— Am niște fructe și niște legume pentru mama în bucătărie. A dat din cap, dar apoi a șovăit, nehotărât.

— Să-mi fie cu iertare, a zis cu stângăcie, dar văd că ați plâns. Pot să fac ceva? Unchiul Domniei Voastre v-a lăsat în grija mea. E de datoria mea să știu dacă v-a jignit cineva.

Ideea m-a făcut să râd.

— Nu. E doar faptul că Henry trebuie să înceapă să poarte veșminte normale și primii ani din viața lui mi-au fost atât

de dragi! Nu vreau ca el și micuța mea Catherine să crească. Dacă aş avea un soț, acesta l-ar lua pe Henry și i-ar tundo buclele fără încuviințarea mea. Dar așa, trebuie să mă ocup personal de asta.

— Vă e dor de soțul Domniei Voastre? m-a întrebat curios.

— Puțin, da.

M-am întrebat cât de multe știa Stafford despre căsnicia mea, care nu fusese aproape deloc o căsnicie.

— N-am petrecut prea mult timp împreună.

Mai sincer și mai cu tact decât atât nu puteam descrie situația, însă gestul lui ușor de încuviințare imparțială nu m-a lăsat să-mi dau seama dacă mă înțelesese sau nu.

— Mă refer la prezent, a zis el, dovedindu-mi că era mai ager la minte decât îmi închipuisem. Acum, că nu vă mai aflați în grațiile regelui. Acum ar fi momentul când v-ați aștepta să aveți încă un copil cu soțul Domniei Voastre, nu-i așa? Și să luați lucrurile de la capăt.

Am ezitat.

— Presupun că da.

Nu prea mă trăgea inima să-mi discut viitorul cu un bărbat care era doar gentilom în suita unchiului meu – un ban duzina, la drept vorbind, aproape totuna cu un aventurier de rând, dacă era să fiu răutăcioasă.

— Dar nu e o situație prea plăcută pentru o femeie ca Domnia Voastră, o femeie tânără, de douăzeci și doi de ani, cu doi copii mici. Aveți toată viața înaintea, și totuși viitorul vă e legat de cel al surorii Domniei Voastre. Stați în umbra ei. Domnia Voastră, care erați cândva favorita tuturor.

Imaginea pe care mi-a zugrăvit-o era un rezumat atât de sumbru și de corect al vieții mele, încât aproape că m-am înecat.

— Așa stau lucrurile cu femeile, am spus, îmboldită să fiu sinceră. Nu își aleg ele drumul, vă asigur. Femeile sunt jucăriile sortii. Dacă mi-ar fi trăit soțul, ar fi primit mari onoruri. Fratele meu e lord, tatăl meu e conte, iar eu m-aș fi bucurat de prosperitatea bărbatului meu. Dar oricum, rămân o Boleyn și o Howard, nu sunt săracă lipită. Am perspective.

— Sunteți o aventurieră. La fel ca mine. Sau, oricum, ați putea fi. În timp ce familia Domniei Voastre e atât de concentrată asupra lui Anne, iar viitorul ei e atât de șubred, ați

putea să vă croiți singură drumul. Ați putea să alegeți singură. Pentru moment au uitat să vă controleze. Și acest moment v-ar putea aduce libertatea.

L-am privit cu atenție.

— De asta nu v-ați căsătorit? Ca să fiți liber?

Mi-a zâmbit și dinții albi i-au lucit pe obrazul ars de soare.

— O, da! Nu-mi datorez traiul nici unui bărbat, nu-i sunt dator nici unei femei să mă îngrijesc de ea. Sunt omul unchiului Domniei Voastre, îi port livreaua, dar nu mă consider sclavul lui. Sunt un englez născut liber, îmi croiesc propriul drum.

— Sunteți bărbat. Pentru o femeie e altfel.

— Da, a recunoscut el. Doar dacă acea femeie s-ar mărita cu mine. Atunci am putea să ne croim propriul drum împreună.

Am râs încet și l-am tras pe micul Henry mai aproape de mine.

— V-ați croi propriul drum fără un sfanț dacă v-ați căsătorit împotriva voinței stăpânului dumneavoastră și fără binecuvântarea părinților ei.

Stafford n-a fost deloc descumpănit.

— Există începuturi mai rele de-atât. Cred că aş prefera ca femeia care mă iubește să-și mizeze viața pe puterea mea de-a avea grijă de ea decât ca tatăl ei să mă lege cu zestre și contract.

— Și ea cu ce s-ar alege?

M-a privit drept în ochi și a zis:

— Cu iubirea mea.

— Și asta merită ruptura cu familia ei? Cu stăpânul dumneavoastră? Cu neamul ei?

A întors privirea și s-a uitat spre turnurile castelului, acolo unde rândunelele își făceau cuiburile ca niște mici cupe de lut.

— Mi-ar plăcea o femeie liberă precum pasărea cerului. Mi-ar plăcea o femeie care să vină la mine din iubire, să mă vrea din iubire și să nu-i pese decât de mine.

— În cazul ăsta ați avea o nesăbuită drept soție, am spus tăios.

S-a întors iarăși spre mine și mi-a zâmbit.

— Cu atât mai bine că n-am întâlnit până acum femeia pe care o voiam. Așa, în loc de doi nesăbuiți, nu există nici unul.

Am încuviințat din cap. Aveam senzația că ieșisem triumfătoare din schimbul de replici, dar că subiectul rămăsese oarecum nerezolvat.

— Nădăjduiesc să rămân nemăritată o vreme.

Vorbele au sunat nesigur chiar și în propriile mele urechi.

— Și eu nădăjduiesc același lucru, a zis el straniu. Va spun rămas-bun, lady Carey.

S-a înclinat, gata de plecare.

— Și cred că veți descoperi că băiețelul Domniei Voastre va rămâne băiețelul Domniei Voastre, indiferent dacă va purta pantaloni sau hăinuțe scurte, a adăugat cu blândețe. Mi-am iubit mama până-n ziua în care a murit, Dumnezeu s-o odihnească în pace, și am fost totdeauna băiețelul ei indiferent cât de mare și de neșuferit am devenit.

N-ar fi trebuit să-mi fac griji în privința pierderii buclelor lui Henry. După ce au fost tunse, am putut să-i văd din nou forma rotundă, perfectă a capului și gâtul fraged și vulnerabil. Nu mai arăta ca un bebeluș, ci ca un băiețel – cel mai mic și mai atrăgător băiețel. Îmi plăcea să-i cuprind capul în palmă și să-i simt căldura. În hainele de om mare arăta întru totul ca un prinț și, fără voia mea, am început să mă gândesc că într-o zi ar putea să stea pe tronul Angliei. Era fiul regelui, era adoptat de femeia care putea foarte bine să poarte într-o zi titlul de regină a Angliei –, dar, mai mult decât atât, era cel mai princiar băiețel din câți văzusem. Punea mâinile în șold exact ca tatăl lui, cu aerul că e stăpânul lumii. Era băiețelul cu cea mai dulce fire dintre toți cei chemați vreodată de o mamă, dintre toți cei văzuți vreodată de o mamă venind în fugă pe pajiște, urmându-i glasul cu aceeași încredere cu care un șoim urmează fluieratul șoimarului. În vara aceea era un copil de aur și, văzându-l ca pe băiețelul care era și ca pe tânărul care avea să devină, am încetat să mai plâng după pruncul care fusese.

Dar mi-am dat seama astfel că îmi mai doresc un copil. Frumusețea lui Henry ca băiat însemna că îmi pierdusem bebelușul. Mă gândeam cum ar fi să am un copil care să nu reprezinte doar un simplu pion în marele joc al tronului, ci să fie dorit doar pentru sine. Mă gândeam cum ar fi să am un copil cu un bărbat care să mă iubească și care să aștepte

cu bucurie pruncul pe care-l vom avea într-o zi. Acest gând m-a făcut să mă întorc la curte într-o dispoziție foarte sobră și tăcută.

William Stafford a venit să mă însoțească la palatul Richmond și a stăruit să plecăm dimineața devreme, ca să putem lăsa copii să se odihnească la amiază. Mi-am sărutat copiii de rămas-bun și am ieșit în curtea grajdului. Stafford m-a ridicat în șa. Plângeam fiindcă trebuia să-mi las copiii și, spre stăpâneala mea, o lacrimă a căzut pe fața lui ridicată spre mine. A luat-o cu vârful degetului, dar în loc să-și șteargă mâna de pantaloni, a dus degetul la buze și a cules lacrima cu limba.

— Ce faceți?!

Chipul lui a căpătat pe dată o expresie vinovată.

— N-ar fi trebuit să lăsați să vă cadă o lacrimă pe mine.

— N-ar fi trebuit s-o culegeți cu limba! am răbufnit.

Nu mi-a răspuns și nici nu s-a îndepărtat imediat. După câteva clipe a spus:

— Pe cai!

S-a întors cu spatele la mine și s-a urcat în șa. Micul grup călare a ieșit din curtea castelului, iar eu le-am făcut cu mâna băiatului și fetei mele, care stăteau la fereastra odăii lor de culcare ca să mă vadă plecând.

Am traversat podul mobil, pe ale cărui scânduri copitele cailor noștri tropăiau răsunător, și am apucat-o pe drumul lung, șerpuit, ce ducea la capătul parcului. William Stafford și-a apropiat calul de al meu și a spus pe neașteptate:

— Nu plângeți!

L-am privit pieziș și mi-am dorit să meargă alături de oamenii săi.

— Nu plâng.

— Ba da, m-a contrazis el. Iar eu nu pot escorta până la Londra o femeie scăldată în lacrimi.

— Nu sunt scăldată în lacrimi! am spus cu oarecare enervare. Dar urăsc să-mi las copiii și să știu că nu-i voi revedea timp de un an. Un an întreg! Cred că am voie să mă simt puțin tristă pentru că plec de lângă ei.

— Nu, mi-a răspuns hotărât. Și să vă explic de ce. Mi-ați spus foarte clar că femeia trebuie să facă așa cum îi cere familia. Domniei Voastre, familia v-a cerut să trăiți departe

de copiii voștri, ba chiar să vă încredințați băiatul surorii voastre. Ar avea mai multă noimă să vă împotriviți lor și să vă recăpătați copiii decât să plângeți. Dacă ați ales să fiți o Boleyn și o Howard, ați putea foarte bine să vă supuneți cu bucurie.

— Aș vrea să călăresc singură, am spus cu răceală.

Și-a îndemnat pe dată calul și le-a poruncit oamenilor din fruntea escortei să rămână în urmă. Au mers cu toții la șase pași în spatele meu, iar eu am călărit în tăcere și singurătate până la Londra, așa cum cerusem.

Toamna anului 1530

Curtea se afla la Richmond, iar Anne era toată numai zâmbet după o vară fericită petrecută împreună cu Henric prin țară. Vânasera în fiecare zi, iar el îi făcuse daruri peste daruri — o șa nouă pentru calul ei de vânătoare, un arc nou și o tolă cu săgeți nouă. Îi poruncise șelarului său să-i facă o minunată pernă pe care Anne să poată sta în spatele lui, cu brațele în jurul mijlocului său, cu capul sprijinit pe umărul lui, ca să-și poată șopti pe drum. Oriunde se duceau, li se spunea că țara îi admira și le susținea planurile. Erau întâmpinați pretutindeni cu cuvântări, poeme, piese-mască și tablouri vivante ce exprimau toate loialitatea. Fiecare reședință îi primea cu o ploaie de petale și plante aromate proaspăt așternute pe jos. Anne și Henric primeau asigurări peste asigurări că sunt un cuplu de aur, cu un viitor sigur. Nimic nu putea să le meargă prost.

Tata, sosit de curând din Franța, a hotărât să nu spună nimic ca să tulbure această imagine. I-a zis unchiului:

— Dacă sunt fericiți împreună, să mulțumim Domnului!

O priveam pe Anne pe terenul de tras cu arcul, aflat pe o terasă mai sus de fluviu. Anne țintea cu măiestrie și se părea că va câștiga premiul. O singură altă doamnă, lady Elizabeth Ferrers, dădea impresia că ar putea-o întrece pe sora mea.

— E o schimbare plăcută, a spus acru unchiul. Fata asta a ta are firea unei pisici vagaboande.

Tata a chicotit nestânjenit și a răspuns:

— Seamănă cu maică-sa. Toate fetele Howard sar într-o parte sau într-alta imediat ce te uiți la ele. Cred că ai avut parte de niște bătaii pe cinste cu sora ta în copilărie.

Unchiul Howard l-a privit rece, fără să încurajeze tonul intim.

— Femeia ar trebui să-și cunoască locul, a spus cu asprime.

Tata și cu mine am schimbat o privire. Episoadele regulate de revoltă din casa Howard erau bine-cunoscute. Nu erau deloc un lucru surprinzător – unchiul Howard își luase pe față o amantă încă de când nevasta îi născuse băieții. Mătușii jura că femeia cu pricina era nimeni alta decât spălătoreasa copiilor și că, până-n ziua de azi, cei doi ar fi putut face un cuplu numai când se întindeau pe cearșafurile murdare. Una dintre ea și soțul ei era un lucru foarte obișnuit la curte și era la fel de distractiv ca o piesă de teatru să-l vezi pe unchiul conducându-și nevasta cu prilejul evenimentelor oficiale, când trebuiau să păstreze aparența unității și să apară în public împreună. El o ținea de vârful degetelor, abia atingând-o, iar ea mergea cu capul întors în partea cealaltă, de parcă i-ar fi mirosit a izmene nespălate și a rufărie murdară.

— Nu suntem toți binecuvântați cu norocul tău în ce privește femeile, a zis tata.

Unchiul i-a aruncat o privire surprinsă. Era de-atâta vreme capul familiei, încât se obișnuise să fie tratat cu respect. Dar acum tata era conte, iar fiica lui, care chiar în clipa aceea a slobozit o săgeată și a privit-o cum zboară drept spre centrul țintei, putea ajunge regină.

Anne s-a întors zâmbind, încântată de lovitură, iar Henric, neputând să stea departe de ea, s-a ridicat din jilț, a intrat zorit pe teren și a sărutat-o pe gură în fața întregii curți. Toți au zâmbit și au aplaudat, iar lady Elizabeth și-a ascuns cât de bine a putut orice strop de iritare fiindcă pierduse în fața favoritei și a primit de la rege o mică piatră prețioasă, în timp ce Anne a primit o mică podoabă pentru cap, în formă de coroană.

— O coroană! a rostit tata, uitându-se cum regele i-o întinde lui Anne.

Cu un gest intim, plin de încredere, Anne și-a scos boneta și a rămas în fața tuturor cu pletele negre și dese revărsate în inele lucioase. Henric a făcut un pas înainte și i-a așezat coroana pe cap. S-a așternut o liniște desăvârșită.

Bufonul regelui a fost cel care a pus capăt încordării. A început să danseze în fața regelui și i-a aruncat lui Anne o privire pe după spatele acestuia.

— O, stăpână Anne! a strigat el. Ați ochit ochiul taurului, dar ați lovit o altă parte! Fu...

Henric s-a întors spre el, izbucnind într-un râs năvalnic, și a dat să-l lovească zdravăn cu palma, însă bufonul s-a ferit. Curtea a izbucnit în râs, iar Anne, roșind grațios, cu micuța coroană de arcaș lucindu-i în părul negru, a clătinat din cap spre bufon, l-a amenințat cu degetul, apoi și-a îngropat fața, confuză, în umărul lui Henric.

Împărțeam cu Anne o odaie de culcare în al doilea grup de încăperi alese pe care le avea de oferit palatul Richmond. Nu erau apartamentele reginei, dar veneau pe locul al doilea după acestea. Părea să existe o regulă nescrisă care spunea că Anne putea să pună stăpânire pe niște odăi și să le mobilizeze la fel de bogat precum cele ale reginei, aproape la fel de bogat precum acelea ale regelui, dar că încă nu i se îngăduia să trăiască în odăile reginei, chiar dacă aceasta nu era nicio dată prezentă. Trebuiau inventate tot timpul protocoale noi la această curte care nu semăna cu nici o alta din trecut.

Anne stătea lungită pe patul ornamentat fără să-i pese că-și boțește rochia.

— Ai avut o vară frumoasă? m-a întrebat ea într-o doară. Copiii sunt sănătoși?

— Da, am spus scurt.

Îmi jurasem să nu-i mai vorbesc niciodată de bunăvoie despre fiul meu. Renunțase la dreptul de a-i fi mătușă când se decretase mama lui.

— Ai urmărit concursul de tras cu arcul împreună cu unchiul. Despre ce vorbea?

Am recapitulat conversația în minte.

— Despre nimic. Spunea că tu și regele sunteți fericiți.

— I-am zis că vreau ca Wolsey să fie distrus. S-a întors împotriva mea. O susține pe regină.

— Anne, a pierdut funcția de lord cancelar, fără îndoială asta e de-ajuns!

— Corespondează cu regina. Îl vreau mort!

— Dar ți-a fost prieten!

Ea a scuturat din cap.

— Am jucat amândoi un rol ca să-l mulțumim pe rege. Wolsey mi-a trimis pește din iazul lui cu păstrăvi, eu i-am

trimis mici daruri. Dar n-am uitat nici o clipă cum mi-a vorbit despre Henry Percy, iar el n-a uitat nici o clipă că sunt o Boleyn, o parvenită, la fel ca și el. A fost invidios pe mine, iar eu am fost invidioasă pe el. Am fost dușmani încă din clipa când m-am întors din Franța. El nici măcar nu m-a văzut. N-a înțeles ce putere am. Nici acum nu înțelege. Dar când va muri, va înțelege. I-am luat casa, îi voi lua și viața.

— E un om bătrân! Și-a pierdut toată averea și titlurile care erau marea lui mândrie și bucurie. Se retrage la reședința sa din York. Dacă vrei răzbunare, poți să-l lași să putrezească. E de-ajuns.

Anne a clătinat din cap.

— Nu. Atâta vreme cât regele îl iubește nu e de-ajuns.

— Regele trebuie să te iubească doar pe tine, pe nimeni altcineva? Nici măcar pe cel care l-a păzit și l-a îndrumat ca un tată atâția ani?

— Da. Trebuie să mă iubească doar pe mine.

Eram surprinsă.

— Ai ajuns să-l dorești?

Mi-a răs în nas.

— Nu. Dar vreau să nu vadă pe nimeni și să nu vorbească cu nimeni, decât cu mine și cu cei în care pot să am încredere. Și în cine pot să am încredere?

Am clătinat din cap.

— În tine – poate. În George – întotdeauna. În tata – de obicei. În mama – uneori. În unchiul Howard – dacă îi convine. Dar nu în mătușa, care a trecut de partea Caterinei. Poate în ducele de Suffolk, dar nu și în soția lui, Maria Tudor, care nu suportă să mă vadă ridicându-mă atât de sus. În altcineva? Nu. Asta-i tot. Poate că unii bărbați simt afecțiune pentru mine. Vărul meu, sir Francis Bryan, poate și Francis Weston, în virtutea prieteniei sale cu George. Sir Thomas Wyatt încă mai ține la mine.

A mai ridicat un deget în tăcere. Știam amândouă că ne gândeam la Henry Percy, aflat departe, în Northumberland, refuzând cu hotărâre să vină vreodată la curte, bolnav de nefericire, trăind în pustietate cu soția cu care se căsătorise protestând.

— Zece, a spus Anne încet. Zece oameni care-mi doresc binele, față de o lume întreagă care s-ar bucura să mă vadă prăbușindu-mă.

— Dar cardinalul nu mai poate face nimic împotriva ta. Și-a pierdut toată puterea.

— Înseamnă că asta e momentul cel mai bun ca să-l distrug. Acum, când și-a pierdut toată puterea și e un om bătrân și învins.

Complotul fusese clocit de ducele de Suffolk și de unchiul Howard, dar purta amprenta lui Anne. Unchiul avea dovezi cum că Wolsey îi trimisese Papei o scrisoare, iar Henric, care fusese dispus să-i dea altă funcție înaltă bătrânului său prieten, s-a întors iarăși împotriva lui și a poruncit să fie arestat.

Anne l-a ales pe lordul trimis ca să-l aresteze. A fost gestul final al lui Anne față de cel care o făcuse neghioabă și parvenită. Henry Percy de Northumberland s-a dus la Wolsey, la York, și i-a spus că e acuzat de trădare și că trebuie să facă lunga călătorie înapoi la Londra, dar că nu va locui în minunatul său palat de la Hampton Court, care-i aparținea acum regelui, nici în York Place, frumoasa lui reședință din Londra, rebotezată acum Whitehall și aflată în posesia lui Anne, ci va fi dus, ca un trădător, în Turn, unde-și va aștepta judecata, așa cum mai fuseseră duși înaintea lui și alții, care făcuseră apoi drumul scurt până la eșafod.

Probabil că Henry Percy a simțit o bucurie sălbatică trimițându-i-l lui Anne pe bărbatul care-i despărțise, acum bolnav de epuizare și disperare. N-a fost vina lui Henry Percy că Wolsey le-a scăpat tuturor printre degete și a murit pe drum. Singura mulțumire pe care putea s-o aibă Anne era aceea că băiatul pe care-l iubise îi spusese bărbatului care-i despărțise că răzbunarea ei îl ajunsese în sfârșit.

Crăciunul anului 1530

Regina a venit la curte, la Greenwich, pentru sărbătoarea Crăciunului, iar Anne a organizat propriile festivități rivale în fostul palat al răposatului cardinal. Nu era o taină pentru nimeni faptul că, după cina oficială împreună cu regina și cu întreaga curte, regele se furișă în tăcere, chema barja regală și era dus până la treptele palatului Whitehall, unde cina din nou cu Anne. Uneori lua cu el câțiva curteni aleși pe sprânceană, printre care mă număram și eu, și petreceam împreună o seară veselă pe apă, înfășurați în haine călduroase ca să ne apărăm de gerul aprig, cu stelele strălucind puternic deasupra noastră pe când făceam cale întoarsă și, uneori, cu o imensă lună argintie luminându-ne drumul.

Eram din nou una dintre doamnele reginei și schimbarea care se petrecuse în ea m-a uluit. Atunci când ridica privirea și-i zâmbea lui Henric, în ochii ei nu se mai zărea strop de bucurie. I-o alungase el, poate pentru totdeauna. Regina avea aceeași demnitate calmă, aceeași încredere în sine ca prințesă a Spaniei și regină a Angliei, dar niciodată n-avea să mai aibă acea strălucire a femeii care știe că soțul ei o adoră.

Într-o zi ședeam împreună lângă foc, în apartamentul ei, cu pânza pentru altar întinsă de la un capăt la celălalt al căminului. Eu lucram la cerul albastru, încă neterminat, iar ea, în chip cu totul neobișnuit, abandonase albastrul și trecuse la altă culoare. Mi-am spus că trebuia să fie într-adevăr ostenită dacă lăsase o sarcină neterminată. De obicei era perseverentă, indiferent cât ar fi costat-o.

— Ți-ai văzut copiii vara aceasta? m-a întrebat.

— Da, Maiestate. Catherine poartă acum rochii lungi și învață franceza și latina, iar buclele lui Henry au fost tunse.

— Îi vei trimite la curtea franceză?

Nu mi-am putut ascunde fiorul de neliniște.

— Deocamdată nu. Sunt încă atât de mici!

Mi-a zâmbit.

— Lady Carey, știi că nu are importanță cât de mici sunt, nici cât de iubiți. Trebuie să învețe care le e datoria. Așa cum ai făcut și dumneata, așa cum am făcut și eu.

Am plecat capul și am spus încet:

— Știu că aveți dreptate.

— Femeia trebuie să-și cunoască datoria, ca să o poată îndeplini și să trăiască în starea care i-a fost hărăzită din voia Domnului, a spus regina.

Știam că se gândea la sora mea, care nu trăia în starea care-i fusese hărăzită din voia Domnului, ci într-o situație nouă, plină de glorie, câștigată de ea prin frumusețe și agerime de minte și acum întreținută printr-o campanie înverșunată.

S-a auzit o bătaie în ușă și în prag s-a ivit unul dintre oamenii unchiului meu.

— Ducea de Norfolk vă trimite în dar portocale, a zis acesta. Și un bilet.

M-am ridicat să iau coșul frumos, cu portocalele aranjate pe frunzele lor de un verde închis. Deasupra lor se afla o scrisoare purtând sigiliul unchiului.

— Citește biletul, m-a rugat regina.

Am pus fructele pe masă, am desfăcut scrisoarea și am citit cu voce tare:

— „Maiestate, primind un butoiăș cu portocale proaspete din țara în care v-ați născut, mi-am luat libertatea de-a vi le trimite pe cele mai bune, împreună cu complimentele mele.”

— Foarte amabil, a spus calm regina. Vrei să le duci în odaia mea de culcare, Mary? Și să-i scrii mătușii tale un răspuns din partea mea, ca să-i mulțumești pentru dar.

M-am ridicat și am dus coșul în odaia ei. Pe prag era un preș și din întâmplare mi-am agățat tocul pantofului în el. În timp ce încercam să-mi recapăt echilibrul, portocalele au căzut care încotro, rostogolindu-se pe dușumea precum bilele de sticlă ale unui școlar. Am înjurat cât de încet am putut și m-am grăbit să le pun înapoi în coș, înainte să intre regina și să observe în ce hal dădusem greș cu o sarcină simplă.

Și atunci am zărit ceva care m-a făcut să încremenesc. Pe fundul coșului se afla o hârtiuță mototolită. Am netezit-o. Era acoperită cu cifre mărunte, nu se zărea nici un singur cuvânt. Era încifrată.

Am rămas așa, în genunchi, cu portocalele împrăștiate în jur, vreme îndelungată. Apoi le-am pus la loc în coș, aranjându-le așa cum fuseseră înainte, și am așezat coșul pe un cufăr scund. Ba chiar am făcut un pas înapoi ca să le admir și să schimb poziția câtorva. Pe urmă am băgat biletul în buzunar și m-am întors în cealaltă încăpere, lângă femeia pe care o iubeam mai mult decât pe oricare alta. M-am așezat alături de ea și mi-am reluat cusutul la tapiseria ei, întrebându-mă ce fel de catastrofă fumegândă am în buzunarul rochiei și ce să fac cu ea.

N-aveam de ales. De la început până la sfârșit n-am avut de ales. Eram o Boleyn. Eram o Howard. Dacă nu îi rămâneam credincioasă familiei mele, aș fi fost o nimeni, fără mijloace ca să-mi întrețin copiii, fără viitor și fără protecție. Am dus biletul în odăile unchiului meu și i l-am pus în față, pe masă.

Oamenii lui au dezlegat cifrul într-o jumătate de zi. Nu era o conspirație prea complicată. Era doar un mesaj de speranță din partea ambasadorului spaniol, șoptit la urechea mătușii mele și transmis de aceasta reginei. O conspirație deloc eficientă. O urzeală în deșert. Nu însemna nimic în afară de puțină alinare pentru regină, iar acum eu devenisem instrumentul care-i răpise acea alinare.

După ce totul a fost dat în vileag, stârnind un scandal de proporții în apartamentele unchiului – acesta i-a strigat soției sale că și-a trădat regele și soțul însuși – și după ce mătușa a fost chemată și muștrată chiar de către rege, m-am dus la regină. Stătea în odaia ei și privea pe fereastră grădina înghețată. Câțiva oameni înfășurați în blănuri călduroase se îndreptau spre fluviu, unde îi așteptau ambarcațiunile ca să-i ducă s-o viziteze pe sora mea, la curtea ei rivală. Regina, singură în odaie și tăcută, îi urmărea cum pleacă. Bufonul țopăia în jurul lor, iar unul dintre muzicieni mângâia coardele unei lăute, cântându-le pe drum.

Am căzut în genunchi în fața ei și i-am mărturisit cinsti:

— I-am dat unchiului meu biletul ducesei. L-am găsit între portocale. Dacă n-ar fi ajuns în mâna mea, nu l-aş fi căutat. Se pare că vă trădez mereu, cu toate că niciodată nu pornesc cu intenţia de-a o face.

S-a uitat la capul meu plecat, cu aerul că faptul n-ar fi avut mare însemnătate.

— Nu cunosc pe nimeni care ar fi procedat altfel, a spus eu. Ar trebui să cazi în genunchi în faţa lui Dumnezeu, nu a mea, lady Carey.

Nu m-am ridicat.

— Vă implor iertarea! Destinul meu este să aparţin unei familii ale cărei interese sunt opuse intereselor Maiestăţii Voastre. Dacă v-aş fi fost doamnă de companie în alte vremuri, n-ar fi trebuit să vă îndoiiţi vreodată de mine.

— Dacă n-ai fi fost ispitită, n-ai fi căzut. Dacă n-ar fi fost în interesul tău să mă trădezi, mi-ai fi fost loială. Pleacă, lady Carey, nu eşti cu nimic mai bună decât sora ta, care-şi urmăreşte scopurile precum o nevăstuică, fără să se uite în dreapta sau în stânga. Nimic nu va opri familia Boleyn să obţină ce vrea, ştiu bine. Uneori îmi spun că nimic, nici măcar moartea mea n-ar putea-o împiedica pe sora ta. Şi ştiu că o vei ajuta, oricât de mult m-ai iubi, oricât de mult te-am iubit când erai micuţa mea slujitoare, şi că o vei susţine la fiecare pas.

— E sora mea, am spus pătimaş.

— Iar eu sunt regina ta, mi-a răspuns ea glacial.

Mă dureau genunchii din pricina duşumelei tari, dar nu voiam să mă mişc.

— Îl are pe fiul meu. Iar regele îi face voia, oricare-ar fi.

— Pleacă, a repetat regina. Sărbătoarea Crăciunului se va încheia curând şi nu ne vom revedea până de Paşte. În curând Papa va lua o hotărâre, iar când îi va spune regelui că e obligat să onoreze căsătoria cu mine, sora ta va face următoarea mutare. La ce crezi că ar trebui să mă aştept? O acuzaţie de trădare? Sau otravă în mâncare?

— N-ar îndrăzni, am şoptit.

— Ba ar îndrăzni, a spus sec regina. Iar tu ai ajuta-o. Pleacă, lady Carey. Nu vreau să te mai văd până la Paşte.

M-am ridicat şi m-am îndreptat spre uşă mergând cu spatele. Când am ajuns în prag, am făcut o reverenţă adâncă,

precum dinaintea unui împărat. N-am vrut s-o las să-mi vadă fața udă de lacrimi. M-am înclinat plină de rușine. Am ieșit din odaia ei, am închis ușa și am lăsat-o singură, privind dincolo de grădina înghețată cum curtea pornește răsând în josul fluviului ca s-o cinstească pe dușmanca ei.

Cum mare parte din curteni lipseau, grădinile erau tăcute. Mi-am înfundat mâinile reci în blana ce-mi căptușea mânecele și am coborât spre râu, cu capul plecat, cu obrajii înghețați din cauza lacrimilor. Pe neașteptate, în fața mea s-a oprit o pereche de cizme cu toc jos. Am ridicat încet privirea. O pereche de picioare bine alcătuite, dacă o femeie ar fi vrut să le remarce, vestă calduroasă, pelerină din barchet, față zâmbitoare: William Stafford.

— N-ați plecat împreună cu curtea să vă vizitați sora? m-a întrebat el fără un cuvânt de salut.

— Nu, am răspuns scurt.

Mi-a privit mai atent chipul plecat.

— Totul e în regulă cu copiii?

— Da.

— Atunci ce s-a întâmplat?

— Am făcut un lucru rău, am spus, mijind ochii ca să mă apăr de scânteierea puternică a soarelui de iarnă pe apă și uitându-mă în amonte, spre curtea cea veselă care se îndepărta tot mai mult.

A așteptat.

— Am descoperit ceva despre regină și i-am spus unchiului meu.

— El e de părere că a fost un lucru rău?

Am râs scurt.

— O, nu! În ceea ce-l privește, i-am făcut un serviciu.

— Biletul ducesei! a ghicit pe dată. Tot palatul vorbește. Ea a fost alungată de la curte. Dar nimeni nu știe cum a fost descoperită.

— Eu... Eu... m-am bâlbâit cu stângăcie.

— Nimeni nu va afla de la mine.

Mi-a luat mâna cu un gest de familiaritate, a așezat-o pe brațul lui și m-a condus de-a lungul malului, ca și cum am fi ieșit la plimbare. Soarele puternic ne scălda obrajii, iar mâna mea, prinsă între brațul și trupul lui, s-a încălzit.

— Dumneata ce-ai fi făcut? l-am întrebat. Dat fiind că nu ascuți de nimeni și te mândrești atât de mult cu independența dumitale.

Stafford mi-a zâmbit larg, în culmea încântării.

— Nu îndrăzneam să sper că vă amintiți conversațiile noastre.

— Asta nu înseamnă nimic, am răspuns, ușor fâstăcită.

— Sigur că nu.

S-a gândit câteva clipe.

— Cred că aş fi procedat la fel ca Domnia Voastră. Dacă nepotul ei ar fi plănuit o invazie, ar fi fost esențial ca biletul să fie citit.

Ne-am oprit la hotarul grădinilor palatului.

— Ce-ar fi să deschidem poarta și să ne plimbăm mai departe? Putem să mergem în sat, să bem o cană de bere și să mâncăm castane coapte.

— Nu. Trebuie să merg la cină diseară, cu toate că regina m-a eliberat din serviciul ei până de Paște.

S-a întors și a mers alături de mine, fără să vorbească, dar cu mâna mea caldă lipită de el. La ușa ce dădea spre grădină s-a oprit.

— Vă las aici. Eram în drum spre grajd când v-am văzut. Iapa mea șchiopătează și vreau să mă conving că i se unge copita cum trebuie.

— Nu știu, zău, de ce ați întârziat pentru mine, am spus cu o undă de provocare în glas.

M-a privit drept în față și am simțit că mi se iuțește puțin respirația.

— O, cred că știți, a spus încet. Cred că știți foarte bine de ce m-am oprit să vă văd.

— Domnule Stafford...

— Urăsc mirosul pomezii care se aplică pe copite! a zis repede.

S-a înclinat în fața mea și a dispărut înainte să apuc să râd sau să protestez sau chiar să recunosc că m-a prins în capcană și m-a făcut să flirtez cu el, când sperasem să-l prind eu în capcană.

Primăvara anului 1531

Biserica și-a dat seama repede că, prin moartea cardinalului, își pierduse nu doar unul dintre cei mai mari speculanți, ci și marele protector. Henric a amendat Biserica printr-un bir imens, care i-a golit acesteia vistieriile și i-a făcut pe clerici să înțeleagă că, deși Papa le era în continuare conducător spiritual, conducătorul lor pământesc era mult mai aproape de ei și mult mai puternic.

Nici măcar regele n-ar fi putut face singur acest lucru. Henric îi avea de partea sa, în atacul asupra Bisericii, pe cei mai luminați gânditori ai epocii, oamenii în ale căror cărți credea Anne și care cereau ca Biserica să revină la puritatea de odinioară. Poporul Angliei, ignorant într-ale teologiei, nu era pregătit să-și susțină preoții și mănăstirile împotriva lui Henric când acesta vorbea despre dreptul englezilor de-a avea o Biserică a Angliei. Biserica de la Roma părea a fi în foarte mare măsură Biserica Romei: o instituție străină, dominată pe moment de un împărat străin. Ar fi fost cu mult mai bine ca Biserica să dea socoteală în primul rând lui Dumnezeu și să fie condusă, așa cum erau conduse toate celelalte treburi ale țării, de către regele Angliei. Cum altfel ar fi putut el să fie rege?

Nimeni din afara Bisericii nu contrazicea această logică. Iar în sânul Bisericii, doar episcopul Fisher, bătrânul și încă-pățânatul, dar loialul confesor al reginei, a protestat când Henric și-a luat titlul de conducător suprem al Bisericii Angliei.

— Ar trebui să-i interzici să mai vină la curte, i-a spus Anne lui Henric.

Ședeau într-o firidă a sălii de audiențe a palatului de la Greenwich. Ea a coborât puțin vocea, din respect pentru

solicitanții veniți să-l vadă pe rege și pentru curtenii aflați pretutindeni în jurul lor.

— Se strecoară mereu în odăile reginei și șoptesc ore întregi. De unde să știm că ea se spovedește, iar el se roagă? Cine știe ce sfaturi îi dă el? Cine știe ce intrigi urzesc?

— Nu pot să-i interzic riturile creștine, a spus regele cu înțelepciune. N-o văd complotând în confesional.

— E spionul ei, a zis Anne sec.

El a bătut-o ușurel pe mână.

— Liniștește-te, scumpa mea. Sunt conducătorul Bisericii Angliei, acum pot să hotărâsc singur în privința căsătoriei mele. Lucrul e ca și înfăptuit.

— Fisher va vorbi împotriva noastră, se agită ea. Și toți îi vor da ascultare.

— Fisher nu e conducătorul suprem al Bisericii, a repetat Henric savurând cuvintele. Eu sunt.

S-a uitat la unul dintre solicitanți.

— Ce dorești? Poți să te-apropii.

Omul a înaintat, ținând în mână o hârtie – o neînțelegere legată de un testament pe care tribunalul episcopilor nu reușise s-o rezolve. Tata, care-l adusese pe om la curte, s-a tras înapoi și l-a lăsat să-și formuleze cererea. Anne s-a strecurat de lângă Henric și s-a apropiat de tata, i-a atins mâneca și i-a șoptit ceva. Apoi s-au despărțit, iar ea s-a întors la rege zâmbind.

Eu împărțeam cărțile ca să jucăm o partidă. M-am uitat în jur, căutând un gentilom care să fie al patrulea la joc. Sir Francis Weston s-a îndreptat spre mine și s-a înclinat, întrebând:

— Pot să-mi pun miză inima?

George ne privea, zâmbind la flirtul lui sir Francis cu o privire plină de căldură.

— N-aveți ce să puneți miză, i-am amintit. Mi-ați jurat că v-ați pierdut inima când m-ați văzut în rochia cea albastră.

— Am recăpătat-o când ați dansat cu regele, mi-a răspuns el. E sfârșită, dar am recăpătat-o.

— Nu e o inimă, ci o săgeată veche și uzată, a remarcat Henric. O slobozi întruna și apoi te duci s-o recuperezi.

— Nu-și găsește niciodată ținta, a spus sir Francis. În comparație cu Maiestatea Voastră, sunt un țintaș foarte slab.

— Ești și un jucător de cărți slab, a spus Henric plin de speranță. Să jucăm pe un șiling punctul!

Câteva seri mai târziu, episcopul Fisher s-a îmbolnăvit și a fost la un pas de moarte. Trei dintre oamenii care cinaseră cu el au murit otrăviți și alți membri ai casei sale erau de asemenea bolnavi. Cineva îl mituisise pe bucătarul lui să-i pună otravă în supă. Doar norocul a făcut ca episcopul Fisher să nu vrea supă în seara aceea.

N-am întrebat-o pe Anne ce i-a spus tatei în prag, nici ce i-a răspuns el. N-am întrebat-o dacă a avut vreun amestec în boala episcopului și în moartea celor trei oameni nevinovați care stătuseră cu el la masă. Nu e puțin lucru să te gândești că sora și tatăl tău sunt niște criminali. Dar mi-am amintit cât de întunecată era fața ei când a jurat că-l urăște pe Fisher tot atât de mult cât îl urăse pe cardinal. Iar acum, cardinalul era mort de rușine, iar cina lui Fisher fusese condimentată cu otravă. Simțeam că toată povestea, care începuse ca un flirt de vară, devenise prea întunecată și luase prea mare amploare ca să vreau să-i aflu tainele. Mottoul sumbru al lui Anne, „Așa va fi: pizmă pentru cine pizmuiește”, părea un blestem pe care aceasta îl arunca asupra neamului Boleyn, asupra neamului Howard și asupra țării însăși.

Regina s-a aflat în centrul atenției curții în timpul sărbătorii Paștelui, așa cum se așteptase. Regele cina cu ea în fiecare seară, tot numai zâmbet, astfel încât oamenii care veneau din Londra să-i vadă pe rege și pe regină mâncând să spună la întoarcerea acasă că era păcat ca un bărbat în floarea vârstei să fie legat de o femeie cu mult mai bătrână și cu un aer atât de grav. Uneori ea se retrăgea devreme de la cină, iar doamnele sale aveau de ales: să o însoțească sau să rămână în sala cea mare. Eu o urmam de fiecare dată. Mă săturasem de bârfa și de scandalurile nesfârșite de la curte, de răutatea femeilor și de farmecul fragil al surorii mele. Și mă temeam de ceea ce aș fi putut vedea dacă rămâneam. Curtea era acum un loc mult mai puțin sigur decât la vremea când sosisem acolo prima oară, cu speranțe atât de înalte — când eram singura fată Boleyn din Anglia, proaspătă soție

cu speranțe mari în ceea ce-l privea pe soțul meu și viața pe care aveam s-o duc alături de el.

Regina mi-a acceptat serviciile fără să spună nimic. N-a auzit vorba nici măcar o dată despre trădarea mea de dinainte. Într-un singur rând m-a întrebat doar dacă n-aș prefera să stau în sala cea mare, privind festivitățile sau dansând.

— Nu, am răspuns.

Luasem în mână o carte și mă pregăteam să-i propun să citesc cu glas tare în timp ce ea cosea la pânza pentru altar. Aproape terminase cerul albastru – era uimitor cât de repede și de îngrijit lucrase. Pânza era întinsă pe genunchii ei ca o a doua rochie, revărsându-se spre podea într-un vârtej de albastru intens. Îi mai rămăsese de umplut doar ultimul colț de cer.

— Nu te interesează dansul? m-a întrebat. Pe tine, o văduvă tânără? Nu ai pețitori?

Am clătinat din cap.

— Nu, Maiestate.

— Tatăl tău îți va căuta o nouă partidă, mi-a spus, atrăgându-mi atenția asupra unui lucru evident. Ți-a vorbit?

— Nu. Și lucrurile sunt...

Îmi era cu neputință să închei propoziția cum ar fi trebuit s-o facă un curtean.

— Lucrurile sunt foarte frământate pentru noi.

Regina Caterina a pufnit într-un râs autentic și a recunoscut:

— La asta nu m-am gândit. Ce risc mare pentru un bărbat tânăr! Cine știe cât de sus s-ar putea ridica împreună cu voi? Cine știe cât de jos ar putea cădea?

Am zâmbit palid și i-am arătat cotorul cărții.

— Ați vrut să vă citesc, Maiestate?

— Crezi că sunt în siguranță? m-a întrebat ea pe neașteptate. M-ai avertiza dacă viața mi-ar fi în primejdie, nu-i așa?

— În siguranță cu privire la ce?

— Otravă.

M-am cutremurat de parcă seara de primăvară ar fi devenit brusc umedă și rece. Am spus doar:

— Trăim vremuri întunecate. Foarte întunecate.

— Știu, mi-a răspuns ea. Și începuseră atât de bine!

Nu i-a mai vorbit nimănui în afară de mine despre teama de-a fi otrăvită, dar doamnele au observat că-i dădea lui Flo,

căţeluşa ei, să guste din mâncarea ce i se aducea la micul dejun, înainte să mănânce şi ea. Una dintre ele, o fată Seymour Jane — a remarcat că asta va face căţeaua să se îngraşe şi că strici educaţia câinelui dacă-l hrăneşti la masă. Altcineva a spus râzând că dragostea micuţei Flo era tot ce-i mai rămăsese reginei. N-am zis nimic. M-aş fi bucurat ca regina să-şi încerce mâncarea pe oricare din ele. Dacă am fi pierdut-o pe Jane Seymour, nu i s-ar fi dus prea tare dorul.

Aşa că atunci când i s-a adus vestea că prinţesa Maria era bolnavă, primul meu gând, ca şi al reginei a fost acela că fiica ei cea frumoasă şi inteligentă fusese otrăvită. Probabil de sora mea.

— Spune că e foarte bolnavă, a zis regina citind scrisoarea doctorului. Dumnezeuule, spune că-i e rău de opt zile şi nu poate ţine nici un strop de mâncare în ea!

Uitând de protocolul regal, i-am luat mâna, care tremura atât de tare, încât făcea foaia de hârtie să foşnească.

— Nu poate fi otravă! i-am şoptit pe un ton imperios. Nimeni n-ar avea de câştigat otrăvind-o.

— E moştenitoarea mea, a spus regina cu obrazul la fel de alb ca hârtia. Ar otrăvi-o Anne ca să mă sperie până-ntr-atât, încât să mă retrag la mănăstire?

Am clătinat din cap. Nu eram în stare să spun cu certitudine ce-ar face Anne în împrejurările de faţă.

— Oricum ar fi, trebuie să merg s-o văd!

S-a dus la uşă şi a deschis-o cu o mişcare bruscă.

— Unde-l găesc pe rege?

— Aflu eu. Daţi-mi voie să merg! Nu se poate să umblaţi aşa prin palat.

— Nu, a zis ea, scoţând un geamăt de durere. Nu pot nici măcar să mă duc la el şi să-i cer îngăduinţa să o văd pe fiica noastră. Ce fac dacă femeia aceea spune nu?

Preţ de câteva clipe n-am ştiut ce să-i răspund. Ideea ca regina Angliei s-o roage disperată pe sora mea, parvenita, să-i dea voie să-şi vadă copilul, o prinţesă cu sânge regesc, era prea mult, chiar şi pentru lumea asta cu susul în jos.

— Nu va hotărî ea, Maiestate. Regele o iubeşte pe prinţesa Maria şi nu va dori ca, bolnavă fiind, să n-o aibă alături pe mama ei, care s-o îngrijească.

Anne ştia deja de boala prinţesei. Anne ştia acum totul. Sistemul de spioni al unchiului, care fusese întotdeauna o reţea excelentă, recrutase câte un servitor din fiecare casă mică mare din Anglia, iar lucrurile aflate pe această cale erau puse în slujba surorii mele. Anne ştia că prinţesa Maria era bolnavă de supărare. Fetiţa trăia singură, doar cu servitorii şi confesorul ei, şi petrecea ore întregi în genunchi, rugându-se lui Dumnezeu să îndrepte iarăşi dragostea tatălui ei către mama ei, soţia sa. Era bolnavă de durere.

În seara aceea, când a venit în apartamentele reginei, regele avea răspunsul pregătit.

— Poţi să mergi s-o vezi pe prinţesă, dacă vrei, şi să rămâi acolo. Cu binecuvântarea mea. Cu mulţumirile mele. Aşadar rămas-bun!

Reginei i s-a scurs sângele din obraji. Părea bolnavă şi epuizată.

— Nu te voi părăsi niciodată, soţul meu, a şoptit ea. Mă gândeam la copila noastră. Mă gândeam că ai vrea să ştii că o bine îngrijită.

— E doar o fată, i-a răspuns el cu o voce plină de răutate. Pe fiul nostru nu te-ai grăbit atât de tare să-l îngrijeşti! Din câte-mi amintesc, pentru fiul nostru n-ai fost o infirmieră atât de eficientă!

Regina a lăsat să-i scape un geamăt uşor de durere, dar el a continuat:

— Aşadar, doamnă, vii la cină? Sau pleci la fiica dumitale?

Ea a făcut un efort să-şi revină. Şi-a îndreptat trupul mărunţ şi a acceptat braţul oferit de el, iar el a condus-o la masă ca pe-o regină. Dar nu se putea preface aşa cum se prefăcea el. S-a uitat de-a lungul sălii şi a văzut-o pe sora mea la propria ei masă, înconjurată de mica ei curte. Anne a simţit privirea întunecată a reginei asupra sa şi a ridicat ochii. I-a aruncat un zâmbet radios, plin de încredere în sine, iar regina, văzând încântarea făţişă de pe chipul lui Anne, a ştiut cui trebuie să-i mulţumească pentru cruzimea de care dăduse dovadă regele. A plecat capul şi a fărâmiţat o felie de pâine, fără s-o mănânce.

În seara aceea, mulţi oameni au spus că un bărbat tânăr şi chipeş precum regele n-ar trebui să aibă drept pereche o

femeie care pare destul de în vârstă ca să-i fie mamă și, pe deasupra, mai e și teribil de nefericită.

Regina Caterina n-a părăsit terenul de tras cu arcul care era acum curtea decât după ce a îndurat toate injuriile posibile. Oricare altă femeie, în afară de sora mea, s-ar fi rușinat privind cum își face regina curaj să-i ceară socoteală soțului ei. La câteva zile după primirea veștii despre boala prințesei Maria, a luat cina cu regele în particular, împreună cu doamnele sale de companie și cu gentilomii lui, plus doi ambasadori și Thomas Cromwell, care la vremea aceea se afla pretutindeni. Era de față și Thomas More, dând impresia clară că-și dorea să fi fost în altă parte.

Cărnurile fuseseră luate de pe masă și erau aduse fructele și vinul de desert. Regina s-a întors spre rege și l-a rugat – ca și cum ar fi fost o simplă solicitare – s-o trimită pe Anne de la curte. A numit-o „creatură fără pic de rușine“.

Am văzut fața lui Thomas More și am știut că și pe-a mea se așternuse aceeași expresie de uluială. Nu-mi venea să cred că regina îl provoca pe rege în public. Că ea, al cărei caz se afla chiar în acele clipe în fața Papei de la Roma, avea curajul să-și înfrunte soțul chiar în odaia acestuia și să-i ceară politicos să-și înlăture amanta. Nu-mi trecea prin minte de ce făcea asta, dar dintr-odată am înțeles. Pentru prințesa Maria. Ca să-l facă să se rușineze și să-i dea voie să meargă la prințesă. Risca totul ca să-și vadă fiica.

Obrazul lui Henric s-a făcut roșu ca focul de furie. Mi-am ațintit ochii asupra mesei și m-am rugat la Dumnezeu ca turbarea lui să nu se reverse asupra mea. Cu capul plecat, am aruncat pe furiș o privire într-o parte și l-am văzut pe ambasadorul Chapuys în aceeași poziție. Numai regina, cu mâinile încheștate pe brațele jilțului, ca să nu tremure, și-a păstrat capul sus, ochii pironiți asupra feței lui înroșite și o expresie de solicitare politicoasă, de mult deprinsă, pe chip.

— Dumnezeu mi-e martor! a strigat Henric la ea. N-o voi trimite niciodată pe lady Anne de la curte! N-a făcut nimic care să ofenseze pe orice om care gândește așa cum trebuie!

— Este amanta voastră, a spus regina încet. Iar acest lucru este scandalos într-o casă cu frica lui Dumnezeu.

— Niciodată!

Strigătul lui Henric a devenit urlet. Am tresărit. Era la fel de înspăimântător ca un urs prins în capcană.

— Niciodată! E o femeie cât se poate de virtuoasă!

— Nu-i adevărat, a replicat regina calm. E lipsită de rușine și neobrăzată, cu gândul și cu vorba, chiar dacă nu și cu fapta, și nu e tovarășa potrivită pentru o femeie cinstită sau pentru un prinț creștin.

Henric a sărit în picioare, dar ea tot n-a dat înapoi.

— Ce naiba vrei de la mine?! i-a strigat în față.

Saliva lui i-a împrăștiat obrazul. Regina n-a clipit, nici n-a întors fața. A rămas nemișcată în jilț, de parcă ar fi fost de piatră, iar el — o viitură cumplită de primăvară ce se izbește de maluri.

— Vreau s-o văd pe prințesa Maria, a spus ea încet. Asta e tot.

— Du-te! a răcnit el. Du-te! Pentru numele lui Dumnezeu, du-te! Și lasă-ne pe toți în pace. Pleacă și rămâi acolo!

Regina Caterina a clătinat încet din cap și a zis pe ton scăzut:

— Nu vă voi părăsi nici măcar pentru fiica mea, cu toate că-mi veți frânge inima.

A urmat o tăcere prelungă și dureroasă. Am ridicat privirea. Regina avea lacrimi pe obraz, dar înfățișarea ei era foarte calmă. Știa că tocmai a renunțat la șansa de a-și vedea copilul, deși copilul ei era poate pe moarte.

Henric a sfredelit-o cu o privire plină de ură absolută preț de câteva clipe, iar regina a întors capul și i-a făcut semn unui servitor din spatele ei, spunând rece:

— Mai toarnă vin pentru Maiestatea Sa.

Mânios, regele a sărit în picioare și și-a împins jilțul, care s-a frecat de podeaua din lemn scoțând un sunet ca un țipăt. Ambasadorul, lordul cancelar și noi, ceilalți, ne-am ridicat nesiguri odată cu el. Henric s-a trântit înapoi pe jilț de parcă ar fi fost epuizat. Ne-am înclinat, complet nedumeriți. Regina Caterina s-a uitat la el. Părea la fel de stoarsă de confruntare, dar nu era înfrântă. A spus foarte încet:

— Te rog!

— Nu! i-a răspuns el.

O săptămână mai târziu, regina și-a reînnoit cererea. Nu mă aflu cu ea când a avut loc scena, dar Jane Seymour

mi-a povestit, cu ochii măriți de revoltă, că regina și-a apărut poziția, cu toate că regele s-a dezlănțuit în culmea furiei

— Cum de îndrăznește? a întrebat ea.

— O face pentru copila ei, am spus cu amărăciune.

M-am uitat la chipul tânăr al lui Jane și mi-am zis că înainte să-l nasc pe fiul meu, fusesem o neghioabă tot atât de mare ca prostituția din fața mea.

— Vrea să fie cu fiica ei, am adăugat. N-ai cum să înțelegi

Henric i-a dat voie reginei să plece abia când doctorii au spus că prințesa se afla la un pas de moarte și că întreba în fiecare zi când vine mama ei. A poruncit ca prințesa Maria să fie dusă cu lectica la palatul Richmond, pentru ca regina s-o poată întâlni acolo. M-am dus în curtea grajdurilor ca să văd înainte de plecare.

— Dumnezeu să vă binecuvânteze, Maiestate, pe voi și pe prințesă!

Regina a spus doar:

— Măcar acum pot fi cu ea.

Am încuviințat și m-am dat la o parte, iar grupul călăresc a trecut pe lângă mine – stindardul reginei în față, urmat de șase călăreți, apoi regina și două dintre doamnele ei, apoi călăreții din spate – și în câteva clipe a dispărut.

Din cealaltă parte a curții grajdurilor, William Stafford mă privea cum flutur mâna în semn de rămas-bun.

— Așadar poate în sfârșit să-și vadă fiica.

S-a apropiat agale de locul în care stăteam, ridicându-mi poalele rochiei ca s-o feresc de noroi.

— Se zice că sora Domniei Voastre jură că regina nu se va mai întoarce niciodată la curte. Spune că regina își iubește cu atâta nesăbuintă fiica, încât a plecat s-o vadă și că, prin această călătorie, a pierdut coroana regatului.

— Nu știu nimic despre asta sau despre orice altceva, am spus cu încăpățănare.

A râs și ochii lui căprui au strălucit.

— Păreți foarte neștiutoare astăzi. Nu vă bucurați de măreția la care a ajuns sora Domniei Voastre?

— Nu cu prețul ăsta, am spus scurt.

M-am întors și m-am îndepărtat. Abia făcusem cinci-șase pași, când m-a ajuns.

— Și cum rămâne cu Domnia Voastră, lady Carey? Nu
v-am văzut de zile întregi. Se întâmplă vreodată să mă căutați?
Am ezitat.

— Firește că nu vă caut.

— Și-a potrivit pasul după al meu și a spus cu o sinceritate
surprinzătoare :

— Nici nu mă aștept. Chiar dacă glumesc cu Domnia Voastră,
domnă, știu prea bine că sunteți mult deasupra mea.

— Așa și este, am spus pe un ton nepolitic.

— O, știu, m-a asigurat el din nou. Dar credeam că ne
plăcem reciproc.

— Nu pot să joc cu dumneata jocurile astea, am spus cu
blândețe. Firește că nu vă caut. Vă aflați în slujba unchiului
meu, iar eu sunt fiică de conte, a contelui de Wiltshire...

— O onoare recentă, a adăugat el repede.

M-am încruntat, ușor distrasă de întrerupere.

— N-are nici o importanță dacă e o onoare primită azi
sau acum o sută de ani. Eu sunt fiică de conte, iar dumneata
ești un nimeni.

— Dar cum e cu tine, Mary? Lăsând deoparte titlurile?
Spune-mi, Mary, frumoasă Mary Boleyn, nu mă cauți nicio-
dată? Nu te gândești niciodată la mine?

— Niciodată, am spus sec și am plecat, lăsându-l sub arcada
ce ducea spre curtea grajdurilor.

Vara anului 1531

Curtea s-a mutat la Windsor, iar regina a adus-o cu ea la castel pe prințesa Maria, încă foarte palidă și slabă. Regele nu putea fi altfel decât duios cu singurul său copil legitim. Atitudinea față de soția lui se îndulcea, apoi se înăsprea din nou, în funcție de locul unde se afla: cu sora mea sau la căpătâiul fiicei sale. Regina, căreia rugăciunile și îngrijirile acordate prințesei nu-i mai lăsau timp să doarmă, nu era niciodată într-atât de ostentivă încât să nu-l întâmpine cu un zâmbet și cu o reverență, era mereu o stea de neclintit pe firmamentul curții. Ea și prințesa urmau să se odihnească la Windsor peste vară.

Mi-a zâmbit când m-a văzut intrând cu un mic buchet de trandafiri timpurii.

— M-am gândit că prințesei Maria îi va plăcea să-i aibă la căpătâi. Au un miros foarte plăcut.

Regina Caterina a luat trandafirii și i-a mirosit.

— Ești o doamnă de la țară, a spus ea. Nici una din celelalte doamne ale mele nu s-ar fi gândit să culeagă flori și să le aducă înăuntru.

— Copiilor mei le place foarte mult să aducă flori în camera lor. Împletesc cununi și coliere din margarete. De multe ori, când o sărut pe Catherine, găsesc pe pernă flori de piciorul-coșului căzute din părul ei.

— Regele ți-a dat voie să mergi la Hever câtă vreme curtea călătorește?

Am zâmbit văzând cât de bine ghicise motivul mulțumirii mele.

— Da. Și pot rămâne acolo toată vara.

— Atunci vom fi amândouă alături de copiii noștri, și tu, și eu. Te vei întoarce la curte la toamnă?

— Da, am promis. Mă voi întoarce în serviciul vostru, Măiestate, dacă doriți.

— Și o vom lua de la capăt, a spus ea. Crăciunul, când sunt indiscutabil regină, și vara, când sunt părăsită.

Am dat din cap a încuviințare.

— Îl ține lângă ea, nu-i așa?

S-a uitat pe ferestrele ce dădeau spre grădini și spre fluviu. În depărtare îi puteam zări pe rege și pe Anne făcând o plimbare pe poteca de pe malul apei înainte să plece în procesiunea de vară.

— Da, am răspuns scurt.

— Care crezi că e secretul ei?

— Cred că seamănă foarte mult unul cu altul, am spus, disprețul față de amândoi strecurându-mi-se în glas. Amândoi știu precis ce vor și nici unul nu se dă în lături de la nimic cu să obțină acel lucru. Au amândoi capacitatea de-a se concentra exclusiv asupra unui lucru. De aceea este regele atât de bun la sporturi. Când se află pe urmele unui cerb, nu vede nimic altceva în inima sa decât cerbul. Iar Anne e la fel. S-a educat singură să-și urmeze doar propriul interes. Iar acum dorințele lor sunt identice. Asta îi face...

M-am oprit, căutând cuvântul potrivit.

— Uluitori, am spus.

— Și eu pot fi uluitoare, a spus regina.

Am privit-o cu coada ochiului. Dacă n-ar fi fost regină, aș fi cuprins-o cu brațul pe după umeri și aș fi îmbrățișat-o.

— Cine știe asta mai bine decât mine? V-am văzut înfruntându-l pe rege într-unul din accesele sale de furie, v-am văzut înfruntând doi cardinali și Consiliul Coroanei. Dar Măiestatea Voastră îl slujiți pe Dumnezeu, îl iubiți pe rege și vă iubiți copilul. Nu vă întrebați doar: „Ce anume vreau eu?”.

A încuviințat din cap.

— Asta ar însemna să cad în păcatul egoismului.

M-am uitat spre cele două siluete de pe malul apei, cei mai egoiști oameni din câți cunoșteam.

— Da.

M-am dus în curtea grajdurilor ca să mă asigur că au fost încărcate cuferele și că iapa mea a fost pregătită pentru plecarea de a doua zi dimineață și l-am găsit pe William Stafford verificând roțile căruței.

— Mulțumesc, am spus, puțin surprinsă să-l găsesc acolo.

S-a îndreptat de spate și mi-a aruncat un zâmbet luminos.

— Vă voi escorta. Nu v-a spus unchiul Domniei Voastre?

— Sunt sigură că mi-a pomenit de altcineva.

Mi-a zâmbit cu gura până la urechi.

— Într-adevăr. Dar omul acela nu e în stare să călărească mâine.

— De ce nu?

— Îi e rău de la băutură.

— E beat acum și nu va fi în stare să călărească mâine?

— Ar fi trebuit să spun că îi va fi rău de la băutură.

Am așteptat.

— Îi va fi rău de la băutură mâine, fiindcă diseară va fi mort de beat.

— Puteți prevedea viitorul?

— Pot să prevăd că eu voi turna vinul, a chicotit el. Nu mi-e îngăduit să vă escortez, lady Carey? Știți doar că voi avea grijă să ajungeți în siguranță.

— Desigur că vă e îngăduit, am spus puțin fâstăcită. Atâta doar că...

Stafford devenise foarte tăcut – aveam impresia că mă asculta nu doar cu urechile, ci cu toate simțurile.

— Atâta doar că ce? m-a îmboldit el.

— N-aș vrea să suferiți. Nu puteți fi pentru mine mai mult decât un om aflat în slujba unchiului meu.

— Dar ce ne-ar împiedica să ne plăcem reciproc?

— Cele mai serioase necazuri cu familia mea.

— Și asta ar conta foarte mult? N-ar fi mai bine să aveți un prieten, unul adevărat, indiferent cât de neînsemnat ca poziție, decât să fiți o mare doamnă singură, aflată la porunca surorii sale?

M-am îndepărtat de el. Ideea de-a mă afla în slujba lui Anne mă enerva la fel de mult ca oricând.

— Așadar vă însoțesc la Hever mâine? m-a întrebat, rupând intenționat vraja.

— Dacă vreți, am răspuns pe un ton nepolitic. Un om sau altul, mi-e totuna.

L-am văzut înăbușindu-și râsul, dar nu m-a contrazis. M-a lăsat să plec, iar eu am ieșit din curtea grajdurilor dorindu-mi

cu ol să fugă după mine și să-mi spună că el nu era totuna cu oricare alt bărbat și că puteam fi foarte sigură de asta.

Când am urcat în odaia mea, am găsit-o pe Anne potrivindu-și pălăria în oglindă, strălucind de entuziasm.

— Plecăm! mi-a spus. Vino și urează-ne drum bun.

Am urmat-o pe scări, având grijă să nu calc pe trena lungă a rochiei ei bogate, din catifea roșie.

Am ieșit pe marile uși duble și l-am văzut pe Henric, deja urcat în șa, cu calul negru de vânatoare al lui Anne așteptând nerăbdător lângă el. Mi-am dat seama îngrozită că sora mea îl făcuse pe rege să aștepte ca să-și aranjeze ea pălăria.

Henric zâmbea. Anne putea face orice. Doi bărbați tineri au sărit ca s-o ajute să urce în șa, iar ea a cochetat o clipă, nehotărându-se căruia din ei să-i acorde privilegiul de-a ține mâinile făcute căuș sub cizma ei. Regele a dat semnalul de pornire și s-au pus toți în mișcare. Anne m-a privit peste umăr și mi-a făcut semn cu mâna, strigând:

— Spune-i reginei că am plecat!

— Poftim?! Desigur că v-ați luat rămas-bun de la ea!

Anne râse.

— Nu. Am plecat pur și simplu. Spune-i că am plecat și că a rămas singură.

Îmi venea să fug după ea, s-o trag jos de pe cal și s-o pămuiesc pentru răutatea aceea. Dar am rămas în prag, zâmbindu-i regelui și făcându-i cu mâna surorii mele. Apoi, în timp ce călăreții, căruțele, avangarda, soldații și întreaga gospodărie treceau cu mare larmă pe lângă mine, m-am întors și am intrat încet în castel.

Am lăsat ușile să se închidă cu zgomot în urma mea. Era foarte, foarte liniște. Tapiseriile de pe pereți dispăruseră, din sala cea mare fuseseră luate câteva mese și pretutindeni domneau ecourile tăcerii. Focul murise în cămin, căci nu mai erau oșteni care să arunce bușteni pe jăratic și să mai ceară bere. Razele soarelui pătrundeau prin ferestre, aruncând fâșii de lumină aurie pe podea și luminând firicelele de praf ce dansau în aer. Nu mai stătusem niciodată într-un palat regal în care să nu se audă nici un zgomot. Încăperile erau mereu însuflețite și răsunau întotdeauna de forfota oamenilor care munceau, se agitau cu treburi sau se distrau cu

felurite jocuri. Erau mereu servitori care se certau, ordine strigate de la etaj, oameni care se rugau să fie primiți sau să li se acorde o favoare sau alta, muzicieni care cântau, câini care lătrau și curteni care flirtau.

Am urcat scările spre apartamentele reginei auzindu-mi limpede tocurile tăcănind pe lespezi. Am bătut la ușă și până și sunetul scos de vârful degetelor mele ce loveau lemnul mi s-a părut nefiresc de puternic. Am deschis ușa și m-am gândit la început că odaia e pustie. Apoi am văzut-o. Stătea la fereastră, privind drumul șerpuit ce pornea de la palat. Putem să vadă cum se îndepărtează tot mai mult de castel curtea aceea, care fusese odinioară a ei, condusă de cel care fusese soțul ei, și toți prietenii și servitorii ei, bunurile, mobilierul și chiar și rufăria casei, urmând-o pe Anne Boleyn călare pe calul ei mare și negru și lăsând-o pe ea singură.

— A plecat, a spus pe un ton mirat. Fără să-și ia măcar rămas-bun de la mine.

Am încuviințat din cap.

— N-a mai făcut niciodată așa ceva. Oricât de rău ar fi stat lucrurile, venea întotdeauna la mine să-i dau binecuvântarea înainte să plece. Uneori îmi spuneam că e ca un băiat, băiatul meu, că oricât de mult s-ar îndepărta, va dori mereu să știe că se poate întoarce la mine. Îmi cerea întotdeauna binecuvântarea, înaintea oricărei călătorii.

O trupă de călăreți mergea la trap de-a lungul caravanei cu bagaje, cerându-le căruțașilor să strângă rândurile și să păstreze mai bine ordinea. De la ferestrele reginei se putea auzi zgomotul roților. Nu era cruțată de nimic.

Pe scări s-a auzit un tropăit de cizme, urmat de o bătaie scurtă în ușa pe jumătate deschisă. M-am dus să răspund. Era unul dintre oamenii regelui, cu o scrisoare purtând sigiliul regal. Regina s-a întors pe dată, cu chipul luminat de bucurie, și a traversat grăbită odaia ca să ia scrisoarea din mâna lui.

— Uite! N-a plecat fără o vorbă. Mi-a scris!

S-a dus cu scrisoarea la lumină și a rupt sigiliul.

Pe măsură ce citea parcă îmbătrânea sub ochii mei. Culoarea din obraji i s-a șters, lumina din ochi i-a pierit, zâmbetul i-a dispărut de pe buze. S-a prăbușit pe bancheta de la fereastră, iar eu l-am împins pe om afară din odaie și

am închis ușa în fața pe care se citea curiozitatea. M-am apropiat de regină într-un suflet și am îngenuncheat alături de ea.

Regina s-a uitat la mine, dar fără să mă vadă, avea ochii plini de lacrimi.

— Trebuie să părăsesc castelul, a șoptit ea. Mă alungă. Cardinal, ne-cardinal, Papă, ne-Papă, mă trimite în exil. Trebuie să plec într-o lună, iar fiica noastră la fel.

Mesagerul a bătut în ușa și și-a strecurat prudent capul în odaie. Am sărit în picioare și i-aș fi trântit ușa în nas pentru impertinență, dar regina m-a apucat de mânecă, oprindu-mă.

— Vreun răspuns? a întrebat omul fără să-i spună măcar „Maiestate“.

— Oriunde aș merge, rămân soția lui și mă voi ruga pentru el, a spus ea cu glas hotărât.

S-a ridicat în picioare.

— Spune-i regelui că-i doresc numai bine în această călătorie, că îmi pare rău că nu mi-am luat rămas-bun de la el; dacă mi-ar fi spus că pleacă atât de curând, aș fi avut grijă să nu pornească la drum fără binecuvântarea soției sale. Și roagă-l să-mi trimită un mesaj, ca să-mi dea de știre că e sănătos.

Mesagerul a încuviințat din cap, mi-a aruncat o scurtă privire de scuză și a ieșit. Am așteptat.

M-am apropiat împreună cu regina de fereastră. Îl puteam vedea pe mesager, călare pe calul lui, înaintând de-a lungul caravanei cu bagaje, care încă se mai putea zări pe drumul șerpuit ce mergea pe lângă râu. Apoi mesagerul a dispărut din raza vederii noastre. Anne și Henric, poate ținându-se de mână, poate cântând împreună, erau probabil departe, pe drumul spre Woodstock.

— N-am crezut niciodată că se va încheia așa, a spus regina cu o voce stinsă. N-am crezut că va fi în stare să mă părăsească fără să-și ia rămas-bun.

Eu și copiii mei aveam parte de o vară frumoasă. Henry avea cinci ani, iar sora lui — șapte, așa că am hotărât că ar trebui să aibă fiecare poneiul lui. Dar n-am reușit să găsim nicăieri în ținut o pereche de ponei buni, suficient de mici și de docili pentru noi. Pe drumul spre Hever îi vorbisem lui

William Stafford despre acest lucru, așa că n-am fost complet surprinsă când l-am văzut întorcându-se la castel, nepoftit, o săptămână mai târziu, cu câte un ponei mic și rotofei de o parte și de alta a calului său zvelt de vânătoare.

Mă plimbam cu copiii pe pajiștile din fața șanțului de apărare. I-am făcut semn cu mâna, iar el a ieșit de pe alee și a pornit spre noi, de-a lungul șanțului. Îndată ce au văzut poneii, Henry și Catherine au început să sară în sus de încântare.

— Așteptați, i-am prevenit. Stați să vedem. Nu știm dacă sunt buni. Nu știm dacă vrem să-i cumpărăm.

— Aveți dreptul să fiți precaută. Sunt un negustor viclean! a zis William Stafford coborând din șa.

Mi-a luat mâna și a dus-o la buze.

— Unde ați reușit să-i găsiți?

Catherine apucase funia micului ponei cenușiu și-l mângâia pe bot. Henry, ascuns după fusta mea, se uita la col castaniu cu un amestec de teamă și încântare.

— A, știți, pe pragul ușii, a zis într-o doară. Dacă nu vă plac, pot să-i trimit înapoi.

S-a auzit pe dată un strigăt de protest din partea lui Henry, ascuns în continuare după fusta mea.

— Nu-i trimite înapoi!

William Stafford s-a lăsat într-un genunchi, ca să fie la aceeași înălțime cu Henry, și a spus cu bunătate:

— Ieși de-acolo, băiete! N-o să ajungi niciodată un bun călăreț dacă te ascunzi în spatele mamei tale.

— Mușcă?

— Trebuie să ții palma întinsă când îl hrănești, i-a explicat William. Așa, nu poate să muște.

A întins palma lui Henry și i-a arătat cum mănâncă un cal.

— Merge la galop? l-a întrebat Catherine. Știi, la fel ca și calul mamei?

— Nu poate merge la fel de repede, dar merge la galop, răspunse William. Și poate să sară.

Henry a făcut ochii cât farfuriile.

— Pot să sar cu el?

William s-a ridicat și mi-a zâmbit.

— Întâi trebuie să înveți să te ții în șa, să mergi la pas, la trap și la galop ușor. Apoi poți să treci la lupta cu lancea și la salturi.

— Mă înveți? l-a întrebat Catherine. Mă înveți, nu-i așa? Stai cu noi toată vara și învață-ne să călărim!

Zâmbetul lui William era nerușinat de triumfător.

— Ei bine, mi-ar plăcea, desigur. Dacă mama voastră îmi dă voie să rămân.

Copiii s-au întors pe dată spre mine.

— Spune da! m-a implorat Catherine.

— Te rog! a stăruit Henry.

— Dar vă pot învăța eu să călăriți.

— Nu și să luptăm cu lancea! a exclamat Henry. Iar tu călărești pe-o parte. Eu trebuie să călăresc drept. Nu-i așa, domnule? Trebuie să călăresc drept, fiindcă sunt băiat și voi fi bărbat.

William m-a privit peste capul fiului meu, care se băția nerăbdător.

— Ce spuneți, lady Carey? Pot să rămân aici peste vară și să-l învăț pe fiul Domniei Voastre să călărească drept?

Mi-am ascuns amuzamentul.

— Foarte bine. Le puteți cere servitorilor din casă să vă pregătească o odaie, dacă vreți.

În fiecare dimineată, William Stafford și cu mine ne plimbam ceasuri întregi împreună cu copiii, care erau așezați în șa pe poneii lor. După cină le puneam poneilor hățuri lungi, de instrucție și-i lăsam să meargă la pas, la trap și apoi la galop ușor, în cerc, iar copiii se agățau de ei ca două mici gră-măjoare însuflețite.

William avea o răbdare nesfârșită cu ei. Avea grijă să-i învețe câte ceva nou în fiecare zi, deși bănuiam că totodată avea grijă să nu-i învețe prea repede. Voia ca ei să poată călări singuri la sfârșitul verii, dar nu mai devreme.

— N-ai o casă a dumatăle unde să mergi? l-am întrebat deloc amabil într-o seară, în timp ce ne întorceam la castel, fiecare cu un ponei de frânghie.

Soarele cobora în spatele turnurilor, iar castelul arăta ca un mic palat de basm, cu ferestrele scăldate într-o lumină trandafirie și, în spatele lui, cerul palid, brăzdat de nori.

— Tatăl meu locuiește în Northampton.

— Ești singurul lui fiu?

Întrebarea-cheie l-a făcut să zâmbească.

— Nu, sunt al doilea fiu : bun de nimic, milady. Dar, dacă voi putea, îmi voi cumpăra o mică fermă în Essex. Mi-am pus în cap să fiu proprietarul unei ferme mici.

— De unde veți lua banii ? am întrebat curioasă. Nu cred că unchiul meu vă plătește prea bine.

— Am slujit pe o corabie și am primit ceva bani dintr-o pradă, acum câțiva ani. Am destul ca să încep. Și pe urmă voi căuta o femeie căreia să-i placă să trăiască într-o casă frumoasă, în mijlocul câmpurilor sale, și să știe că nimic — nici puterea prinților, nici răutatea reginelor — n-o poate atinge.

— Reginele și prinții te pot atinge oricând. Altfel n-ar fi regine și prinți.

— Da, dar poți să fii atât de neînsemnat, încât să nu prezinți interes pentru ei. Un pericol ar fi băiatul tău. Câtă vreme văd în el moștenitorul tronului, nu-l vor scăpa nici o clipă din ochi.

— Dacă Anne va naște un băiat, va renunța la al meu, am spus.

Fără să-mi dau seama, îi urmasem firul gândurilor ca și cum mi-aș fi potrivit pasul după al lui. Iar el, viclean, nu spusese nimic care să mă neliniștească.

— Mai mult chiar, va dori ca el să se afle departe de curte. Ar putea să stea cu noi și l-am putea crește ca pe un mic cavaler de la țară. Nu e o viață rea pentru un bărbat. Poate cea mai bună viață posibilă. Nu-mi place la curte. Iar acum, de câțiva ani, nu știi niciodată cum stai.

Am ajuns la podul mobil și, ca și cum am fi fost înțeleși, i-am ajutat pe copii să descălece. Catherine și Henry au fugit în casă în timp ce William și cu mine am dus poneii în curtea grajdurilor. Doi băieți au venit să-i ia.

— Veniți la cină ? l-am întrebat pe un ton nepăsător.

— Desigur, mi-a răspuns.

Mi-a făcut o mică plecăciune și s-a îndepărtat.

Abia în odaia mea, când am îngenuncheat ca să mă rog în seara aceea și m-am trezit că gândurile îmi rătăcesc aiurea, cum se întâmplă întotdeauna, mi-am dat seama că l-am lăsat să-mi vorbească de parcă eu aș fi fost femeia care și-ar fi dorit o casă frumoasă în mijlocul propriilor câmpuri și pe William Stafford în patul conjugal.

Dragă Mary,

Vom sosi la Richmond ca să petrecem toamna, iar în iarnă vom merge la Greenwich. Regina nu va mai locui niciodată sub același acoperiș cu regele. Va pleca la More, vechea reședință a lui Wolsey din Hertfordshire, iar regele îi va îngădui să-și ia propria curte acolo, ca să nu se plângă că e prost tratată.

Nu vei mai fi în serviciul ei, mă vei sluji doar pe mine.

Regele și cu mine avem încredere că Papa este îngrozit de ceea ce ar putea face regele cu Biserica din Anglia. Suntem siguri că va decide în favoarea noastră imediat ce curtea se va aduna din nou în toamnă. Mă pregătesc pentru nuntă în toamnă și, la scurt timp după aceea, pentru încoronare. Totul e aproape încheiat – pizmă pentru cine pizmuiește!

Unchiul s-a purtat foarte rece cu mine, iar ducele de Suffolk s-a întors împotriva mea. Henric l-a trimis de la curte vara asta și m-am bucurat să văd că i se dă o lecție. Sunt prea mulți oameni care mă pizmuiesc și mă urmăresc. Mary, vreau să fii la Richmond când sosesc. Nu ai voie s-o vizitezi pe re... pe Caterina de Aragon la More. Și nu ai voie să rămâi la Hever. Fac toate astea pentru fiul tău în aceeași măsură în care le fac pentru mine, iar tu mă vei ajuta.

Anne.

Toamna anului 1531

În toamna aceea, când m-am întors la curte, mi-am dat seama că regina fusese în sfârșit înlăturată. Anne îl convinsese pe Henric că nu mai avea nici un rost să păstreze aparențele de soț bun. Puteau la fel de bine să-și arate chipul nerușinat în fața lumii și să-i sfideze pe toți cei care li se împotriveau.

Henric s-a arătat generos. Caterina de Aragon trăia în condiții foarte bune la More și primea ambasadori aflați în vizită, ca și cum ar fi fost în continuare o regină iubită și onorată. Avea un personal de peste două sute de oameni, dintre care cincizeci erau slujitoare personale. Nu erau cele mai bune dintre femeile tinere: acelea se adunau toate la curtea regelui și ajungeau să facă parte din personalul lui Anne. Ea și cu mine am petrecut o zi veselă alocând curții reginei tinerele femei care nu ne plăceau. În felul acesta ne-am descotorosit de șase fete Seymour și am râs închipuindu-ne ce mutră va face sir John Seymour când va afla.

— Aș vrea s-o putem trimite pe nevasta lui George s-o slujească pe regină! am zis eu. Ar fi mult mai fericit dacă ar veni acasă și ar constata că a dispărut.

— Prefer s-o țin aici, unde o pot supraveghea, decât s-o trimit undeva unde poate pricinui mai multe neazuri. În jurul reginei vreau doar nulițăți.

— Nu se poate să-ți fie în continuare teamă de ea! Ai distrus-o complet.

Anne a clătinat din cap.

— Câtă vreme va trăi, nu voi fi în siguranță. După cum nici ea nu va fi în siguranță câtă vreme voi trăi eu. Acum nu mai e doar o chestiune de bărbat sau de tron. E ca și cum eu aș fi umbra ei, iar ea – umbra mea. Suntem legate una de

alta până la moarte. Una din noi trebuie să învingă pe deplin și nici una dintre noi nu poate fi sigură că a învins decât când cealaltă e moartă și îngropată.

— Cum ar putea ea să învingă? am întrebat. Regele nici măcar n-o va mai vedea.

— Nu știi cât de mult mă urăsc oamenii! a șoptit Anne. A trebuit să mă aplec spre ea ca s-o aud.

— Acum, când ne aflăm în procesiune, mergem de la o reședință la alta și nu ne oprim deloc în sate. Oamenii au auzit zvonurile de la Londra și nu mă mai văd ca pe fata frumoasă care călărește lângă rege, ci ca pe femeia care a distrus fericirea reginei. Dacă zăbovim într-un sat, oamenii strigă tot felul de lucruri împotriva mea.

— Nu se poate!

Ea a dat din cap.

— Iar când regina a venit la Londra și a dat un banchet, în fața palatului Ely s-au adunat o mulțime de oameni și toți îi strigau binecuvântări și-i promiteau că nu-și vor pleca niciodată genunchii în fața mea.

— O mână de servitori morocănoși.

— Și dacă e mai mult de-atât? a întrebat posomorâtă Anne. Dacă mă urăște toată țara? Ce crezi că va simți regele când îi va auzi huiduindu-mă și blestemându-mă? Crezi că un om ca Henric poate suporta să fie blestemat când umblă călare? Un om ca Henric, obișnuit încă din copilărie cu laudele?

— Se vor obișnui. Preoții vor spune la biserică, în predicile lor, că ești soția lui, iar când le vei dăruia un fiu, își vor schimba purtarea într-o clipă – vei fi salvatoarea țării.

— Da, a spus ea. De asta atârnă totul, nu-i așa? Un fiu.

Anne avea dreptate să se teamă de mulțime. Cu puțin înainte de Crăciun am plecat de la Greenwich în susul fluviului, ca să cinăm la familia Trevelyan. Nu era o ieșire oficială a curții. Nimeni nu știa că ne ducem acolo. Regele lua cina în particular cu doi ambasadori din Franța, iar Anne a avut chef să iasă în oraș. Am mers cu ea, împreună cu doi gentilomi de-ai regelui și două doamne. Pe fluviu era frig, așa că eram toți înfășurați în blănuri călduroase. Nimeni de pe țărm nu ne-ar fi putut zări fețele când barca a oprit în dreptul scărilor reședinței Trevelyan și am coborât.

Dar cineva ne-a văzut și a recunoscut-o pe Anne, iar înainte să apucăm măcar să mâncăm, în sală a intrat în grabă un servitor, care i-a șoptit lordului Trevelyan că spre casa lui se îndrepta o mulțime. Privirea rapidă pe care acesta i-a aruncat-o lui Anne ne-a lămurit pe dată pentru cine venea mulțimea.

— Ați face bine să plecați, a zis pe un ton lipsit de politețe lordul. Nu vă pot garanta că vă veți afla în siguranță aici.

— De ce nu? l-a întrebat Anne. Puteți închide porțile.

— Pentru numele lui Dumnezeu, sunt cu miile!

Teama îl făcea să ridice vocea. Ne-am ridicat cu toții în picioare.

— Nu se îndreaptă încoace o bandă de flăcăiandri ucenici, ci o mulțime care jură că vă va spânzura de grindă! Lady Anne, ați face bine să luați barca și să vă întoarceți la Greenwich.

Ea a șovăit o clipă, auzindu-l cât e de hotărât s-o vadă plecată din casa sa.

— Barca e pregătită?

Cineva a ieșit în goană din sală, strigând după vâslași.

— Sunt sigur că-i putem înfrânge! a spus Francis Weston. Câți oameni aveți aici, lord Trevelyan? Putem să ne batem cu mulțimea, să le dăm oamenilor ăloro o lecție și apoi să cinăm.

— Am trei sute de oameni... a început lordul.

— Păi atunci haideți să-i înarmăm și...

— Mulțimea numără acum opt mii de oameni și crește cu fiecare stradă pe care trece!

S-a lăsat o tăcere uluită.

— Opt mii? a șoptit Anne. Opt mii de oameni mășăluiesc pe străzile Londrei porniți împotriva mea?!

— Repede! a spus lady Trevelyan. Pentru numele lui Dumnezeu, duceți-vă la barcă!

Anne și-a înșfăcat pelerina din mâinile servitoarei, iar eu am luat o alta, care nici măcar nu era a mea. Doamnele venite cu noi plângeau de frică. Una dintre ele a fugit la etaj – se temea să meargă pe fluviu, în caz că mulțimea venea după noi pe apele întunecate. Anne a ieșit în goană din casă și a străbătut în grabă grădina cufundată în beznă. S-a suit în barcă, iar eu am urmat-o imediat. Francis și William ne însoțeau. Ceilalți au aruncat în barcă frânghiile ce o țineau la chei și au împins-o. Nu voiau să vină cu noi.

— Țineți capul jos și stați acoperite! a strigat cineva.

— Și dați jos stindardul regal!

Era un moment umilitor. Unul dintre vâslași a scos cuțitul și a tăiat frânghiile ce susțineau stindardul regal, de teamă că oamenii din Anglia vor vedea steagul propriului lor rege. N-a reușit să-l apuce bine și steagul i-a alunecat din mâini și a căzut peste bord. L-am privit cum se răsucește în apă și se scufundă.

— Lăsați asta! Vâsliți! a strigat Anne, cu fața acoperită de blănuri.

M-am ghemuit lângă ea și ne-am agățat una de alta. O simțeam cum tremură.

Când barca a pornit, purtată de curentul puternic și capricios, am putut vedea mulțimea. Oamenii țineau în mâini făclii aprinse; vedeam sclipirile lor săltărețe reflectate în apa neagră. Șirul de lumini părea să se întindă la nesfârșit. Îi auzeam de peste apă strigând blesteme la adresa surorii mele. După fiecare strigăt violent izbucnea o furtună de urlete de încuviințare, o furtună de ură fățișă. Anne s-a ghemuit și mai mult în barcă și s-a agățat și mai strâns de mine, tremurând de frică.

Luntrașii vâsleau ca niște posedați, știind că nici unul dintre noi n-ar fi supraviețuit unui atac asupra bărcii pe o vreme ca aceea. Dacă mulțimea ar fi știut că suntem pe fluviul întunecat, ar fi desprins pietre de pavaj să le arunce în noi, ne-ar fi urmărit de-a lungul malului ca să ne prindă, ar fi găsit bărci în care să se urce și ar fi pornit după noi.

— Vâsliți mai repede! a șuiert Anne.

Înaintam neregulat, fiindu-ne prea teamă să batem toba sau să ținem ritmul cu strigăte. Voiam să ne strecurăm pe lângă mulțime la adăpostul întunericului. M-am uitat pe furiș peste marginea bărcii și am văzut luminile oprindu-se și șovăind, de parcă ar fi scrutat întunericul, de parcă oamenii din mulțime ar fi putut simți, cu receptivitatea supranaturală a fiarelor sălbatice, că femeia pe care o voiau își înăbușea în blănuri suspinele de groază la doar câțiva metri de ei.

Apoi procesiunea a înaintat spre casa Trevelyan. Urma cotitura râului și torțele păreau să se întindă pe kilometri întregi. Anne s-a ridicat în capul oaselor și și-a dat boneta pe spate. Avea o expresie uluită.

— Crezi că el mă va apăra de așa ceva? m-a întrebat pătimaș. În fața Papei, da – mai ales dacă asta înseamnă că

poate să păstreze chiar el zeciuiala cerută de Biserică. În fața reginei, da – mai ales dacă asta înseamnă că obține un fiu și moștenitor. Dar în fața supușilor săi, dacă vin după mine noaptea, cu torțe și frânghii? Crezi că atunci mă va susține?

În anul acela Crăciunul la Greenwich a fost liniștit. Regina i-a trimis regelui un minunat pocal din aur, pe care el i l-a trimis înapoi cu un mesaj foarte rece. Resimțeam tot timpul absența reginei. Era ca o casă din care lipsește mama îndrăgită. Nu pentru că ea ar fi fost sclipitoare sau provocatoare sau radioasă, cum era întotdeauna Anne – ajungea chiar să te obosească –, ci prin simplul fapt că fusese prezentă întotdeauna. Domnia ei durase atât de mult timp, încât foarte puțini oameni își puteau aminti curtea engleză fără ea.

Anne era hotărâtă să fie veselă, fermecătoare și neobosită. A cântat, a dansat și i-a dăruit regelui un set de săgeți în stil Biscaya, iar el i-a dăruit o odaie plină cu cele mai scumpe țesături pentru rochii. I-a oferit cheia odăii și a privit-o cum intră și se minunează, cuprinsă de încântare, cercetând valurile de țesături în culori vii suspendate pe suporturile aurii. A scăldat-o în daruri, și nu doar pe ea, ci pe toți cei din neamul Howard. Mie mi-a dăruit o frumoasă cămașă cu broderie neagră, bogată. Dar, chiar și așa, părea că suntem mai degrabă la un priveghi decât la o sărbătoare de Crăciun. Tuturor ne lipsea prezența conciliantă a reginei și toți ne întrebam ce făcea ea în frumoasa casă care-i aparținuse cardinalului – dușmanul ei până aproape de sfârșit, când găsisese în cele din urmă curajul de-a recunoaște că ea avea dreptate.

Nimic nu-i putea înveseli pe curteni, cu toate că Anne ajunsese ca o umbră tot încercând să fie voioasă. Noaptea zăcea lângă mine în pat și o auzeam murmurând chiar și în somn, ca o femeie nebună.

Într-o seară am aprins o lumânare și am ridicat-o, ca s-o privesc. Avea ochii închiși, genele negre îi atingeau obrajii albi. Avea părul legat sub o bonetă de noapte la fel de albă ca și pielea ei. Cearcănele de sub ochi erau violete precum pansellele. Părea fragilă. Iar buzele ei lipsite de culoare, întredeschise într-un surâs, murmurau mereu prezentări, vorbe de duh, replici spirituale rapide. Din când în când întorcea neliniștită capul pe pernă – acea fermecătoare întoarcere a

capului care îi ieșea atât de bine – și râdea, un hohot gutural înspăimântător, venit din partea unei femei atât de hotărâte să reușească, încât până și-n cele mai profunde vise încerca să însuflețească o sărbătoare.

A început să bea vin dimineața. Vinul îi readucea culoarea în obraji și îi făcea ochii să strălucească, ajutând-o să scape de oboseala și nervozitatea care o dădeau gata. Odată mi-a trecut repede carafa când am intrat în odaie cu unchiul după mine.

— Ascunde-o! a șuierat disperată și s-a întors spre el ținând dosul mâinii la gură, ca unchiul să nu-și dea seama că răsuflarea îi mirosea a băutură.

— Anne, trebuie să încetezi! i-am spus după plecarea lui. Toți sunt cu ochii pe tine tot timpul. Sigur te va vedea cineva și-i va spune regelui.

— Nu pot să încetez, a zis ea sumbru. Nu pot să încetez nimic, nici măcar pentru o clipă. Trebuie să o țin așa la nesfârșit, de parcă aș fi cea mai fericită femeie din lume. Mă voi căsători cu bărbatul pe care-l iubesc. Voi deveni regina Angliei. Sigur că sunt fericită! Sigur că sunt minunat de fericită. Nu poate exista în Anglia femeie mai fericită ca mine.

George urma să se întoarcă acasă imediat după Anul Nou, iar Anne și cu mine am hotărât să organizăm o cină privată în odăile ei grandioase, ca să-i urăm bun venit. Am petrecut întreaga zi discutând cu bucătarii și comandând tot ce aveau mai bun, iar după-amiaza am lăncezit pe banchetele de la fereastră, așteptând să vedem barca lui George urcând fluviul, cu stindardul Howard fluturând. Eu am zărit-o prima, neagră pe fundalul amurgului, dar nu i-am spus lui Anne nici o vorbă, ci m-am strecurat afară din odaie și am coborât în fugă scările, așa că atunci când George a debarcat și a pus piciorul pe chei, am fost singură, în brațele lui, și pe mine m-a sărutat șoptind:

— Dumnezeuule, surioară, cât mă bucur că sunt din nou acasă!

Când și-a dat seama că pierduse prilejul de-a fi prima, Anne n-a alergat după mine, ci a așteptat să-l întâmpine în odaia ei, în fața marelui șemineu arcuit. El s-a înclinat și i-a sărutat mâna și abia apoi a strâns-o în brațe. Am lăsat femeile să plece și am rămas doar noi, cei trei Boleyn, din nou împreună, așa cum fuseserăm mereu.

George ne împărtăşise la cină toate veştile lui, iar acum voia să ştie tot ce se petrecuse cât lipsise de la curte. Am remarcat că Anne avea mare grijă ce-i spunea şi ce nu. Nu i-a zis că nu putea ieşi în oraş fără o gardă înarmată. Nu i-a zis că în zonele rurale fusese nevoită să treacă rapid prin sătucuri mici. Nu i-a zis că în seara de după moartea cardinalului Wolsey a născocit o piesă-mască, în care a şi dansat, intitulată „Trimiterea cardinalului în iad“, care îi uluise pe toţi cei care-o văzuseră, din cauza triumfului de prost gust asupra răposatului prieten al regelui. Nu i-a zis că episcopul Fisher continua să fie împotriva ei şi nici că acelaşi episcop fusese la un pas să moară otrăvit. Văzând că nu-i spune lucrurile astea, am înţeles, cum înţelesesem şi înainte, că se ruşina de ceea ce devenea. Nu voia ca George să ştie cât de adânc pătrunsese în inima ei putreziciunea ambiţiei. Nu voia ca el să ştie că nu mai era surioara lui iubită, ci o femeie care învăţase să rişte totul, până şi propriul suflet nemuritor, în bătaia pentru tronul de regină.

— Ție cum îți merge? m-a întrebat George. Cum îl cheamă? Anne era perplexă.

— Ce tot spui acolo?

— Oricine poate vedea – sper că nu m-am înșelat! Marianne strălucește ca o lăptăreasă primăvara. Aș fi pus rămășag pe-o avere că e îndrăgostită.

Am roșit puternic.

— Așa credeam și eu, a zis fratele meu cu o mare satisfacție. Cine e?

— Mary nu are iubit, a spus Anne.

— Bănuiesc că se poate să fi pus ochii pe cineva fără permisiunea ta, a sugerat George. Bănuiesc că e posibil s-o fi ales cineva fără să vină să-ți ceară voie, doamnă regină.

— Ar face bine să nu, a spus ea fără pic de zâmbet. Am planuri pentru Mary.

George a fluierat fără zgomot.

— Dumnezeule, Annamaria, oricine ar crede că ești unsă deja regină!

Ea s-a întors spre el.

— Când voi fi, voi ști care-mi sunt prietenii. Mary e doamna mea de companie și voi menține ordinea în suita mea.

— Sunt sigur că acum poate să aleagă singură.

Anne a clătinat din cap.

— Nu și dacă vrea să se afle în grațiile mele.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Anne! Suntem rude! Te afli unde te afli pentru că Mary s-a dat la o parte pentru tine. Nu poți să te întorci acum și să te porți precum Prințesa Sângeroasă! Noi te-am pus unde ești acum. Nu ne poți trata cu pe niște supuși!

— Sunteți niște supuși, a spus ea simplu. Tu, Mary, chiar și unchiul Howard. Am făcut ca mătușa mea să fie trimisă de la curte, am făcut să fie îndepărtat de la curte cumnatul regelui. Am făcut ca regina însăși să fie alungată de la curte. Există cineva care se îndoiește că-l pot trimite în exil dacă vreau? Nu. Poate că m-ați ajutat să ajung unde sunt...

— Te-am ajutat?! Pe toți dracii, te-am împins!

— Dar acum, că sunt aici, voi fi regină. Iar voi îmi veți fi supuși și mă veți sluji. Voi fi regină și mama următorului rege al Angliei. Așa că ai face bine, George, să ții minte asta, căci nu ți-o voi repeta.

Anne s-a ridicat de pe podea și s-a îndreptat încet spre ușă. A așteptat să i-o deschidă cineva și, când a văzut că nici unul dintre noi nu sare în picioare să-i facă voia, a deschis-o singură, cu o mișcare bruscă. S-a întors din prag.

— Și nu-mi mai spune Annamaria. Iar ei nu-i mai spune Marianne. Ea e Mary, cealaltă Boleyn. Iar eu sunt Anne, viitoarea regină Anne. Între noi două e o diferență ca de la cer la pământ. Nu avem un nume în comun. Ea e aproape o nimeni, iar eu voi fi regină.

A ieșit cu un mers țeapăn, fără să se ostenească să închidă ușa. I-am auzit pașii îndreptându-se spre dormitor. Am așteptat în tăcere până când am auzit ușa odăii ei trântindu-se.

— Dumnezeuule mare! a exclamat George din toată inima. Ce cotoroanță!

S-a ridicat și a închis ușa prin care pătrundea un curent rece.

— De câtă vreme e așa?

— Puterea ei a crescut treptat. Își închipuie că e de neatin.

— Și chiar este?

— Regele e îndrăgostit până peste cap. Așa că, da, cred că Anne se află în siguranță.

— Și el tot n-a avut-o?

— Nu.

— Dumnezeuule mare, dar ce fac ăştia doi?!

— Totul, mai puţin fapta aceea. Ea nu îndrăzneşte „ „ îngăduie.

— Cred că-l scoate din minţi! a spus George cu o satulă facţie sumbră.

— Nu numai pe el, ci şi pe ea, am adăugat. Aproape în fiecare seară el o sărută, o atinge, iar ea îl dezmiardă peste tot cu părul şi cu gura.

— Aşa vorbeşte cu toţi? Cum a vorbit cu mine?

— Mult mai rău. Şi o costă: pierde prieteni. Charles Brandon e acum împotriva ei, unchiul Howard s-a săturat de ea, s-au certat de-a dreptul cel puţin de două ori de la Crăciun încoace. Anne crede că e atât de ferită de pericole prin iubirea regelui, încât nu mai are nevoie de altă protecţie.

— Eu n-o să îngădui aşa ceva. O să i-o spun.

Mi-am păstrat expresia îngrijorată de soră, dar inima mi-a tresăltat de bucurie la gândul unei rupturi între Anne şi George. Dacă aş fi putut să-l atrag pe George de partea mea, aş fi avut un real avantaj în lupta de a-mi redobândi fiul.

— Şi, spune drept, chiar nu e nimeni pe care să fi pus ochii? m-a întrebat el.

— Un nimeni, am spus. Nu i-aş destăinui asta nimănui în afară de tine, George, aşa că păstrează secretul.

— Jur! a spus el, luându-mi amândouă mâinile şi trăgându-mă mai aproape. Nu suflu o vorbă, pe onoarea mea. Eşti îndrăgostită?

— O, nu, am spus, dând înapoi până şi în faţa simplei idei. Fireşte că nu. Dar el mi-a acordat puţină atenţie şi mi-a plăcut ca un bărbat să te curteze.

— Aş fi crezut că e plină curtea de bărbaţi care te curtează.

— O, scriu poezii şi jură că vor muri din dragoste. Dar el... el e ceva mai... cu picioarele pe pământ.

— Cine e?

— Un nimeni, am repetat. Aşa că nu mă gândesc la el.

— Păcat că nu poţi să-l ai, a zis George cu o candoare frăţească.

N-am răspuns câteva clipe. Mă gândeam la zâmbetul atrăgător şi intim al lui William Stafford.

— Da, am spus foarte încet. Păcat, dar nu pot.

Primăvara anului 1532

Necunoscând furia oamenilor, George ne-a invitat, pe Anne și pe mine, să mergem cu el călare în josul fluviului, să cinăm la o mică tavernă și apoi să ne întoarcem. Mă așteptam ca Anne să refuze, să-i spună că nu mai e în siguranță când este călare singură, dar n-a zis nimic. S-a îmbrăcat cu o rochie neobișnuit de închisă la culoare, și-a tras mult pe ochi pălăria de vânătoare și și-a lăsat acasă colierul distinctiv cu B-ul de aur.

Încântat să fie iarăși în Anglia, călărind cu surorile sale, George n-a remarcat purtarea și îmbrăcămintea discretă a lui Anne. Dar când ne-am oprit la cârciumă, bătrâna neîngrijită care ar fi trebuit să ne servească a privit-o pieziș pe Anne și a plecat. După câteva clipe și-a făcut apariția stăpânul casei, ștergându-și mâinile cu șorțul de lucru, și ne-a anunțat că pâinea și brânza pe care voia să ni le pună dinainte se stricaseră și că în casa lui nu se găsea nimic altceva de mâncare.

George și-ar fi ieșit din fire, dar Anne a pus mâna pe brațul lui și a spus că n-avea importanță, că puteam să mergem la mănăstirea din apropiere și să mâncăm acolo. El s-a lăsat călăuzit de ea și am avut parte de o masă bună. Regele era acum un motiv de groază în toate abațiile și mănăstirile din țară. Numai servitorii, mai puțin cunoscători într-ale politicii decât călugării, s-au uitat chiorăș la Anne și la mine și nu făcuseră speculații șoptite: care dintre noi era vechea târfă și care era cea nouă.

Pe când călătoream spre casă, cu soarele rece în spate, George a dat pîteni calului și s-a apropiat de mine.

— Așadar toți știu, a spus el sec.

— De la Londra până departe la țară. Nu-mi dau seama cât de departe au ajuns veștile.

— Și nu văd pe nimeni aruncându-și pălăria în aer și aclamând.

— Nu, nu vei vedea așa ceva.

— Aș fi crezut că o englezoaică frumoasă va fi pe placul oamenilor. E frumoasă, nu-i așa? Flutură mâna în trecere, dă de pomană și tot restul?

— Face toate astea. Dar femeile se încăpățânează s-o placă pe bătrâna regină. Spun că, dacă regele Angliei repudiază o soție loială și cinstită pentru că are chef de schimbare, nici o femeie nu mai e în siguranță.

George tăcu câteva clipe.

— Oamenii fac și altceva decât să cârtească?

— Am fost prinse într-o revoltă în Londra. Iar regele spune că nu e deloc sigur pentru ea să iasă în oraș. E ținta urii, George, și oamenii spun tot felul de lucruri despre ea.

— Ce fel de lucruri?

— Că e vrăjitoare și că l-a fermecat pe rege prin vrăji. Că e o criminală care ar otrăvi-o pe regină dacă ar putea. Că l-a făcut pe rege impotent cu toate celelalte femei, așa încât să nu fie silit să se însoare cu ea. Că a nimicit copiii din pântecul reginei și a făcut ca tronul Angliei să fie sterp.

George a pălit puțin și mâna cu care ținea hățurile s-a încheștat în vechiul semn împotriva vrăjitoriei – degetul mare între arătător și mijlociu, alcătuind semnul crucii.

— Și oamenii spun asta în public? Ar fi cu putință cu regele să audă?

— Ce e mai rău nu ajunge la el, dar mai devreme sau mai târziu îi va spune cineva.

— N-o să creadă o vorbă, nu-i așa?

— Unele din lucrurile astea le spune chiar el. Spune că e posedat. Spune că ea l-a vrăjit și că nu se poate gândi la altă femeie. Când le rostește el sunt vorbe de dragoste, dar dacă sunt auzite de alții... e primejdios.

George a încuviințat din cap.

— Anne ar trebui să facă mai multe fapte bune și să nu mai fie atât de afurisit de...

S-a întrerupt, căutând cuvântul potrivit.

— Senzuală, a zis într-un sfârșit.

M-am uitat în față. Chiar și pe spinarea calului, chiar și atunci când călărea doar cu rudele ei, Anne se legăna în șa într-un fel care te făcea să-ți vină s-o prinzi de mijloc.

— E o Boleyn și o Howard, am spus deschis. Dincolo de numele impozant suntem toate niște cățele în călduri.

Așteptând la poarta palatului Greenwich la sosirea noastră, William Stafford a dus un deget la pălărie și mi-a remarcat murâsul tainic. După ce am descălecat și Anne a intrat prima înăuntru, el s-a oprit la ușă și m-a tras deoparte.

— Vă așteptam, a zis fără vreo formulă de salut.

— Am văzut.

— Nu-mi place să călăriți fără mine, zona de țară nu oferă siguranță fetelor Boleyn.

— Fratele nostru a avut grijă de noi. A fost plăcut să ieșim fără o suită numeroasă.

— O, asta vă pot oferi! Simplitate – v-o pot oferi din belșug. Am râs.

— Mulțumesc.

A rămas cu mâna pe brațul meu, ca să mă rețină lângă el.

— După ce regele și sora Domniei Voastre se vor căsători, veți fi măritată cu un bărbat ales de ei.

I-am privit fața pătrată și arsă de soare.

— Și?

— Și, dacă ați vrea să vă căsătoriți cu un bărbat care are un conac frumușel și câteva câmpuri în jur, ar trebui s-o faceți înainte de nunta surorii Domniei Voastre. Cu cât veți amâna mai mult, cu atât va fi mai greu.

Am șovăit. M-am îndepărtat de el și m-am întors puțin, zâmbindu-i și privindu-l pieziș pe sub gene. L-am lămurit dulce:

— Dar nimeni nu m-a cerut. Va trebui să mă împac cu văduvia pentru tot restul zilelor mele. Absolut nimeni nu m-a cerut de soție.

De data asta nu-și putea găsi cuvintele.

— Dar am crezut... a început el.

Mi-a scăpat un chicotit de încântare. I-am făcut o reverență adâncă și m-am întors spre palat. În timp ce urcam scările, am aruncat o privire în urmă și l-am văzut aruncându-și

pălăria pe jos și dând cu piciorul în ea și am simțit bucuria pe care o încearcă orice femeie când știe că a pus pe jar un bărbat chipeș.

Nu l-am văzut o săptămână întreagă, cu toate că mi-am făcut de lucru prin curtea grajdurilor, prin grădină și pe malul apei, unde m-ar fi putut găsi. Într-o zi, când suita unchiului a trecut pe lângă mine, am cercetat-o cu atenție, însă n-am reușit să-l descopăr printre cei două sute de bărbați în livreaun Howard. Știam că mă port ca o neghioabă, dar îmi spuneam că nu e nimic rău în a căuta un bărbat atrăgător și a-l tachina.

Nu l-am văzut o săptămână, apoi încă o săptămână. Într-o dimineață caldă de aprilie, pe când unchiul și cu mine îi priveam pe rege și pe Anne jucând popice, l-am întrebat într-o doară :

— Omul acela... William Stafford... mai e în slujba ta ?

— A, da, zise unchiul. Dar i-am dat o lună de concediu.

— A plecat de la curte ?

— Mi-a spus că i s-a năzărit să se însoare. S-a dus să vorbească cu tatăl lui și să cumpere o locuință pentru viitoarea nevastă.

Am simțit că-mi fuge pământul de sub picioare.

— Credeam că e însurat deja, am spus, alegând calea cea mai puțin primejdioasă.

— O, nu, e un mare fustangiu, mi-a răspuns unchiul, cu gândul mai mult la rege și la Anne. Una dintre doamnele de la curte a fost îndrăgostită rău de el, se gândea să se mărite cu el și să renunțe la viața de la curte ca să trăiască cu el și cu un cârd de găini. Îți poți închipui una ca asta ? !

— Ce neghiobie !

Îmi simțeam gura uscată. M-am străduit să înghit.

— Și-n tot timpul ăsta, nu mă îndoiesc, el era logodit cu vreo fetișcană de la țară, a spus unchiul. Așteptând pesemne ca ea să ajungă la vârsta măritişului. Luna asta lipsește ca să se însoare, iar apoi se va întoarce. E un om de ispravă, foarte de încredere. Te-a dus la Hever, nu-i așa ?

— De două ori. Și a găsit poneii pentru copii.

— E bun la lucruri dintr-astea, a zis unchiul. Cred că va ajunge departe. Aș putea să-l avansez, să-l pun să-mi conducă grajdurile, să-mi fie mai-marele pentru cai.

S-a oprit și, pe neașteptate, a întors spre mine ochii negri, cu două torțe strălucitoare.

— N-a flirtat cu tine, sper.

I-am răspuns cu o privire de indiferență absolută:

— Un om aflat în serviciul tău? Bineînțeles că nu.

— Bine, a spus unchiul, deloc impresionat. Dacă are un cânt de mic prilej, se poartă ca un nemernic.

— Cu mine n-are nici o șansă.

Anne și cu mine eram gata de culcare – îmbrăcate în cămașă de noapte, servitoarele trimise în odaia lor – când m-a auzit bătaia familiară în ușă.

— Nu poate fi decât George, a spus Anne. Intră!

Chipeșul nostru frate stătea în ușă cu o carafă cu vin într-o mână și trei pocale în cealaltă.

— Am venit să mă închin la altarul frumuseții!

Era amețit bine.

— Poți intra, am spus. Suntem minunat de frumoase.

George a închis ușa cu o lovitură de picior.

— Mult mai bine în lumina lumânării, a zis el, cercetându-ne. Dumnezeu mare, cred că Henric înnebunește când ne gândește că a avut-o pe una dintre voi, că o vrea pe cealaltă și că n-o poate avea pe nici una!

Pe Anne nu o încânta deloc să i se amintească faptul că regele îmi fusese amant.

— E întotdeauna atent cu mine, a răspuns ea.

George s-a uitat la mine și a dat ochii peste cap.

— Vin?

Am luat fiecare câte un pocal și George a mai aruncat un buștean pe foc. De cealaltă parte a ușii s-a auzit un zgomot abia perceptibil. George, dintr-odată agil și iute, s-a îndreptat spre ușă într-o clipă și a deschis-o cu o smucitură. În prag se afla Jane Parker, tocmai îndreptându-se de spate – stătuse aplecată ca să se uite pe gaura cheii.

— Draga mea soție! a exclamat George cu un glas dulce ca mierea. Dacă mă vrei în patul tău, nu trebuie să bântui prin jurul odăilor surorii mele, e de-ajuns să mi-o ceri!

Ea a roșit până la rădăcina părului și s-a uitat pe lângă el în odaie, la Anne, care stătea în pat, cu umărul dezgolit de cămașa de noapte ce îi alunecase, și la mine, îmbrăcată în ținută de noapte, care ședeam lângă foc. Ceva din felul în

care ne-a privit m-a făcut să tresar. Mă făcea întotdeauna să mă simt rușinată, de parcă aş fi făcut ceva necuvenit. Lăsa impresia că dorea să completeze cu noi. Avea aerul că voia să afle secrete murdare şi să le împărtăşească.

— Treceam pe lângă uşă şi am auzit voci, a spus cu stângăcie. M-am temut că o deranjează cineva pe lady Anne. Mă pregăteam să bat la uşă, ca să mă asigur că e totul în regulă.

— Aveai de gând să baţi la uşă cu urechea? a întrebat George nedumerit. Cu nasul?

— Of, George, las-o baltă, am spus brusc. Jane, totul e în regulă. George a venit să bea un pocal de vin cu noi şi să ne spună noapte bună. Se întoarce imediat în odaia lui.

N-a părut cătuşi de puţin recunoscătoare pentru intervenţia mea.

— Poate să se întoarcă sau nu. Poate să rămână aici toată noaptea, dacă asta pofteste!

— Pleacă, a spus Anne simplu.

A rostit cuvântul cu aerul că nu se cobora să se certe cu Jane. George s-a înclinat şi a trântit repede uşa în nasul lui Jane. S-a întors, s-a lipt cu spatele de uşă şi, fără să-i pese că ea avea să-l audă cu siguranţă, a râs.

— Ce pui de şarpe! a strigat el. O, Mary, n-ar trebui să te cobori la nivelul ei. Urmează exemplul lui Anne: „Pleacă”. Dumnezeuule mare! A fost copios: „Pleacă”.

S-a întors lângă foc şi a turnat vin pentru toţi. Mi-a dat mie primul pocal, pe al doilea i l-a întins lui Anne, apoi l-a ridicat pe-al său ca să închine în cinstea noastră. Anne n-a ridicat pocalul şi nici nu i-a zâmbit, ci a zis:

— Data viitoare mă vei servi pe mine prima.

— Poftim? a exclamat George nedumerit.

— Când torni vin în pocale, primul trebuie să mi-l oferi mie. Când deschizi uşa odăii mele de culcare, trebuie să mă întrebi dacă vreau să primesc oaspeţi. Voi fi regină, George, şi va trebui să înveţi să mă serveşti ca pe-o regină.

George nu s-a răstit la ea, aşa cum făcuse la întoarcerea din Europa. Chiar şi în acel scurt răstimp reuşise să-şi dea seama că Anne avea o mare putere. Nu-i păsa dacă se certa cu unchiul sau cu oricare dintre bărbaţii de la curte care i-ar fi putut fi aliaţi. Nu-i păsa cine o ura, câtă vreme îl avea pe rege la degetul mic. Şi putea distruge orice bărbat, dacă aşea voia.

George a pus pocalul jos, pe marginea căminului, și s-a așezat pe pat, în patru labe, cu fața la doar câțiva centimetri de a ei.

— Mica mea viitoare regină, a gândurit el.

Această intimitate a îmblânzit chipul lui Anne.

— Mica mea prințesă, a șoptit el.

A sărutat-o blând pe nas, apoi pe buze și a implorat-o :

— Nu fi scorpie cu mine ! Știm cu toții că ești prima doamnă a regatului, dar fii dulce cu mine, Anne. Vom fi cu toții mult mai fericiți dacă vei fi dulce cu mine.

Ea a zâmbit fără voie și l-a prevenit :

— Trebuie să-mi arăți respect deplin.

— Mă voi lungi sub copitele calului tău ! a promis George.

— Și să nu-ți mai iei niciodată libertăți.

— Mai curând aș muri !

— Atunci vino încoace și voi fi dulce cu tine.

El s-a aplecat și a sărutat-o din nou. Anne a închis ochii, iar buzele ei au surâs și apoi s-au desfăcut. Am privit cum el se apropie și mai mult și degetul lui îi caută umărul gol și-apoi îi mângâie gâtul. Am privit, fascinată și îngrozită, cum degetele lui se strecoară în părul lucios al lui Anne, dându-i capul pe spate pentru sărut. Apoi ea a deschis ochii cu un mic oftat.

— Ajunge.

L-a împins cu blândețe de pe pat. George și-a reluat locul lângă foc și ne-am prefăcut cu toții că n-a fost decât un sărut frățesc.

A doua zi, Jane Parker era la fel de încrezătoare în sine ca oricând. Mi-a zâmbit, i-a făcut o reverență lui Anne și i-a întins pelerina, căci Anne se pregătea să plece la plimbare cu regele pe malul apei.

— M-aș fi așteptat să fiți nemulțumită azi, milady.

Anne a luat pelerina.

— De ce ?

— Veștile, a spus Jane.

— Ce vești ? am întrebat, astfel încât Anne să nu pară curioasă.

Jane mi-a răspuns, dar o observa pe Anne.

— Contesa de Northumberland divorțează de Henry Percy.

Anne s-a clătinat o clipă și s-a albit la față.

— O! am strigat, ca să-i distrag atenția de la Anne. Ce scandal! De ce să divorțeze de el? Ce idee! Ce mare greșeală din partea ei!

Anne își revenise, dar Jane o văzuse.

— O, spune că de fapt căsătoria lor nu a fost validă din capul locului, a zis Jane cu o voce moale precum mătasea. Spune că a existat un contract anterior. Spune că în tot acest timp el a fost căsătorit cu Domnia Voastră, lady Anne.

Anne înălță capul și-i zâmbi lui Jane.

— Lady Rochford, recunosc că-mi aduci cele mai extraordinare vești. Și îți alegi cel mai ciudat moment ca să mi le aduci. Aseară te furișai și ascultai la ușa mea, iar acum ești tot atât de plină de vești proaste pe cât e plin de viermi un câine mort. Dacă contesa de Northumberland nu e fericită în căsnicie, sunt sigură că o compătimim cu toatele.

S-a auzit un murmur dinspre doamne – mai mult curiozitate bolnăvicioasă decât compasiune.

— Dar dacă vrea să susțină că Henry Percy a fost logodit cu mine, acest lucru este pur și simplu o minciună. În orice caz, regele mă așteaptă, iar dumneata mă faci să întârzi.

Anne și-a legat pelerina și a ieșit ca o furtună din odaie. Două-trei doamne au urmat-o, așa cum ar fi trebuit să facă toate. Dar restul au rămas în urmă, strângându-se în jurul lui Jane Parker, averse de scandal.

— Jane, sunt sigură că regele ar dori să o însoțești pe lady Anne, am spus cu maliție.

A fost silită să plece pe dată. A urmat-o pe Anne afară din odaie, iar celelalte s-au luat după ea. Eu mi-am ridicat poalele rochiei și am dat fuga, ca o școlăriță, în apartamentele unchiului.

El se afla la masa de lucru, cu toate că era după-amiază devreme. Lângă el, un secretar scria după dictare rapoarte. Unchiul s-a încruntat văzându-mă că bag capul pe ușă, apoi mi-a făcut semn să intru și să aștept.

— Ce este? m-a întrebat. Sunt ocupat. Tocmai am aflat că Thomas More e nemulțumit de acțiunea regelui împotriva reginei. Nu mă așteptam să-i placă, dar speram s-o poată

înghiți, în ciuda a ceea ce-i dictează conștiința. Aș da o mie de coroane ca Thomas More să nu mi se împotrivească fățiș.

— E altceva, am spus scurt. Dar important.

Unchiul i-a făcut semn secretarului să plece.

— Anne? m-a întrebat el.

Am încuviințat. Acum alcătuiam o afacere de familie, iar Anne era bunul nostru de vânzare. Unchiul știa, fără să-i mai spun, că dacă dădeam fuga în odaia lui într-o după-amiază, asta însemna că negocîul nostru se confrunta cu o criză.

— Jane ne-a anunțat adineaori că contesa de Northumberland vrea să ceară divorțul de Henry Percy, am zis în grabă. Jane spunea că aceasta susține că Henry Percy a avut un contract anterior cu Anne.

— Pe toți dracii! a înjurat unchiul.

— Știi?

— Desigur că știam că se gândește la asta. Dar credeam că va invoca abandonul sau cruzimea sau sodomia sau mai știu eu ce. Credeam că am făcut-o noi să lase deoparte povestea cu contractul anterior.

— Noi?

S-a încruntat supărat.

— Noi. Nu contează cine, nu-i așa?

— Nu.

— Și Jane de unde știe? m-a întrebat enervat.

— O, Jane le știe pe toate! Aseară trăgea cu urechea la ușa lui Anne.

— Ce-ar fi putut să audă? s-a interesat unchiul – maestrul spion din el era mereu în alertă.

— Nimic, am spus cu fermitate. George era acolo și nu făceam decât să vorbim și să bem un pocal cu vin.

— Nimeni altcineva în afară de George? m-a întrebat răstit.

— Cine altcineva putea să fie?

— Tocmai asta te întreb.

— Nu te poți îndoi de castitatea lui Anne!

— Anne își petrece viața atrăgând bărbații în capcană.

Nici măcar eu nu puteam accepta această nedreptate.

— Îl atrage în capcană pe rege, după cum i-ai poruncit.

— Unde e Anne acum?

— În grădină, cu regele.

— Du-te fără întârziere la ea și spune-i să nege totul în ceea ce-l privește pe Henry Percy. N-au existat nici un fel de logodnă și nici un fel de contract. Doar un băiat și o fată în vremea primăverii și o afecțiune copilărească. Un paj care îi face ochi dulci unei doamne de companie. Nimic mai mult și nici un fel de afecțiune din partea ei. Doar din partea lui. Ai înțeles?

— Sunt unii care știu că n-a fost așa, l-am prevenit.

— Sunt cumpărați cu toții. Mai puțin Wolsey, iar el e mort.

— E posibil să-i fi spus regelui atunci, demult, înainte să știe cineva că regele se va îndrăgosti de Anne.

— E mort, a repetat cu ușurare unchiul. Nu poate să mai spună nimic. Și toți ceilalți se vor da peste cap să-l asigure pe rege că Anne e tot atât de castă ca Fecioara Maria. Henry Percy mai repede ca oricine altcineva. Mai puțin afurisita aia de nevastă-sa, care-și dorește cu atâta disperare să scape de căsnicie, încât e dispusă să riște totul.

— De ce-l urăște atât de mult? m-am mirat.

A lăsat să-i scape un hohot tăios, ca un lătrat.

— Dumnezeuule mare, Mary, ești cea mai încântătoare neghioabă! Pentru că el a fost căsătorit cu Anne, iar ea știe. Pentru că el a fost îndrăgostit de Anne, iar ea știe. Și pentru că pierderea lui Anne l-a făcut să se cufunde în melancolie și de-atunci e un om distrus. Nu-i de mirare că nu vrea să fie soția lui. Acum du-te și găsește-ți sora și ai grijă să minți până îngheață apele. Deschide ochii aceia frumoși și înșiră minciuni pentru noi.

I-am găsit pe rege și pe Anne plimbându-se pe malul fluviului. Ea îi vorbea cu seriozitate, iar el înclinase capul de parcă n-ar fi putut risca să piardă nici o vorbă. Anne a ridicat privirea când m-a văzut venind.

— Mary îți poate spune, a zis ea. Pe-atunci, când eram doar o fată nouă la curte, ea îmi era tovarășă de pat.

Henric a ridicat ochii spre mine. Pe chipul lui se putea citi suferința.

— E vorba de contesa de Northumberland, m-a lămurit Anne. Împrăstie calomniile despre mine ca să se salveze dintr-o căsnicie de care s-a săturat.

— Ce-ar putea spune?

— Vechiul scandal. Că Henry Percy a fost îndrăgostit de mine.

I-am zămbit regelui cu toată căldura și siguranța de care eram în stare.

— Desigur că a fost, Maiestate! Nu mai țineți minte cum era când a sosit Anne la curte? Toți erau îndrăgostiți de ea. Iar Henry Percy se afla printre ei.

— S-a vorbit de o logodnă, a spus Henric.

— Cu contele de Ormonde? am răspuns repede.

— Nu s-a putut ajunge la o înțelegere privind zestrea și titlul, a intervenit Anne.

— Între tine și Henry Percy vreau să spun, a stăruit el.

— N-a fost nimic, a zis ea. Un băiat și o fată la curte, o poezie, câteva vorbe, un fleac.

— Mi-a compus și mie trei poezii, am spus. Era cel mai leneș paj din câți a avut vreodată un cardinal. Compunea mereu poezii pentru toată lumea. Ce păcat că s-a însurat cu o femeie lipsită de simțul umorului! Dar slavă Domnului că ea nu iubește poezia, căci altfel ar fi fugit de el chiar mai devreme!

Anne a râs, dar n-am reușit să-i abatem lui Henric gândul de la asta.

— Ea susține că a existat un contract, a stăruit el. Că tu și el ați fost logodiți.

— Ți-am spus că n-am fost, l-a contrazis Anne pe un ton ușor tăios.

— Dar de ce a spus că ați fost, dacă nu e adevărat? a întrebat-o Henric.

— Ca să scape de soțul ei! s-a răstit Anne.

— Dar de ce a ales minciuna asta și nu alta? De ce n-a spus că a fost însurat cu Mary, aici de față? Dacă și ea a primit poezii de la el?

— Mă aștept să spună, am răspuns nebunește, sperând să amân izbucnirea lui Anne.

Dar furia începea să clocotească în ea și nu putea s-o oprească. Și-a retras mâna de pe brațul lui și l-a întrebat mânioasă:

— Ce vrei să sugerezi? Ce vrei să spui despre mine? Că sunt pângărită?! Când stau în fața ta și-ți jur că niciodată, absolut niciodată nu m-am uitat la alt bărbat? Iar tu – dintre

toți oamenii din lume – mă acuzi că am avut un contract? Tu! Tu, care m-ai urmărit și m-ai curtat având o soție în viață? Care dintre noi, crezi, are șanse mai mari să fie bigam? Bărbatul cu o soție ținută departe, într-o casă frumoasă din Hertfordshire, lingușită de propria-i curte, vizitată de toți, o regină în exil, sau fata căreia i s-a compus cândva o poezie?!

— Căsătoria mea nu e validă! a țipat Henric la ea. După cum știu toți cardinalii din Roma!

— Dar a avut loc! După cum știu toți bărbații, toate femeile și toți copiii din Londra! Dumnezeu știe că ai cheltuit bani frumoși cu ea! Atunci erai foarte fericit că ai făcut-o! Dar în cazul meu nu s-a întâmplat nimic, nu s-au făcut promisiuni, nu s-au dat inele, nimic, nimic, nimic! Și tu mă chinui pentru nimicul ăsta!

— Pentru numele lui Dumnezeu! a exclamat el. Vrei să mă asculți?

— Nu! a strigat ea, pierzându-și cumpătul. Pentru că ești un neghiob, iar eu sunt îndrăgostită de un neghiob și de-aceia sunt și mai neghioabă! Nu vreau să te-ascult, dar tu ești dispus să dai ascultare fiecărui vierme răutăcios care-ți picură otravă în ureche!

— Anne!

— Nu! a țipat ea și s-a smucit de lângă el.

Din doi pași rapizi, a ajuns lângă ea și a prins-o. Ea s-a năpustit la el și l-a lovit în umerii căptușiți ai hainei. Jumătate din curte a tresărit văzându-l pe monarhul Angliei atacat, nimeni nu știa ce să facă. Henric i-a prins mâinile și i le-a strâns zdravăn la spate, ținându-i fața tot atât de aproape de-a lui ca și când ar fi făcut dragoste, trupul lipit de-al lui, gura suficient de aproape ca să muște sau să sărute. Am văzut expresia de dorință pătimașă care i s-a ivit pe chip când a lipit-o de el.

— Anne, a spus, pe ton cu totul diferit.

— Nu, a repetat ea, dar zâmbea.

— Anne.

Ea a închis ochii, a dat capul pe spate și l-a lăsat să-i sărute pleoapele și buzele.

— Da, a șoptit ea.

— Dumnezeu mare! mi-a zis George la ureche. Așa îl joacă?

Am încuviințat. Ea s-a răsucit în brațele lui și au pornit amândoi mai departe, șold lângă șold, brațul lui în jurul umerilor ei, brațul ei în jurul mijlocului său. Aveau aerul că-și doresc să se îndrepte spre dormitor, în loc să se plimbe pe malul apei. Dorința și mulțumirea le luminau chipurile, ca și cum cearta ar fi fost o furtună aidoma celei a dragostei trupești.

— De fiecare dată furia scăpată de sub control și apoi împăcarea?

— Da, am spus. Înlocuiește furia dragostei trupești, nu crezi? Așa amândoi pot să strige și să țipe și apoi sfârșesc îmbrățișându-se în tăcere.

— Probabil că o adoră, a remarcat George. Întâi se năpustește la el, apoi i se cuibărește în brațe. Dumnezeu, niciodată n-am văzut atât de limpede! E o târfă pasională, nu-i așa? Îi sunt frate, dar aș poseda-o chiar în clipa asta. E în stare să scoată din minți un bărbat!

Am dat din cap.

— Cedează de fiecare dată, dar de fiecare dată cu cel puțin două minute prea târziu. Împinge mereu lucrurile până la limită și chiar dincolo de ea.

— E un joc periculos cu un rege care dispune de puteri absolute!

— Ce altceva să facă? Trebuie să-l țină cumva lângă ea. Trebuie să fie castelul pe care el îl asediază iarăși și iarăși. Trebuie să întrețină cumva dorința.

George mi-a oferit brațul și am urmat perechea regală pe potecă.

— Și cu contesa de Northumberland cum rămâne? m-a întrebat. Nu va obține anularea căsătoriei pe temeiul că Henry Percy a fost promis dinainte lui Anne?

— Ar putea la fel de bine să aștepte să rămână văduvă, am spus cu grosolănie. Nu putem permite nici o calomnie la adresa numelui lui Anne. Contesa va rămâne măritată pentru totdeauna cu un bărbat care a fost dintotdeauna îndrăgostit de altcineva. Ar fi făcut mai bine să nu fi devenit deloc contesă, ci să se fi măritat cu un bărbat care s-o iubească.

— Ești de partea iubirii mai nou? m-a întrebat George. Asta e sfatul acelui nimeni?

Am râs de parcă nu mi-ar fi păsat.

— Acel nimeni a plecat. Drum bun și cale bătută. Acel nimeni n-a însemnat nimic, după cum ar fi trebuit să prevăd.

Vara anului 1532

Acel nimeni, William Stafford, s-a întors în slujba unchiului meu în iunie. M-a căutat să-mi spună că s-a întors la curte și că mă va escorta la Hever când voi fi pregătită să plec.

— L-am rugat deja pe sir Richard Brent să mă însoțească, am răspuns cu răceală.

Am avut plăcerea să-l văd complet descumpănit.

— Credeam că îmi veți îngădui să rămân și să-i duc pe copii la călărie.

— Cât de amabil ești! am spus glacial. Poate vara viitoare.

M-am întors și m-am îndepărtat înainte să apuce să spună ceva ca să mă rețină. I-am simțit privirea pe spatele meu și m-am bucurat că mă răzbunasem într-o anumită măsură pentru că flirtase cu mine și mă tratase ca pe o proastă, atâta vreme cât plănuia să se însoare cu alta.

Sir Richard a rămas doar câteva zile, lucru care a fost o ușurare pentru amândoi. Nu-i plăcea de mine la țară, unde mă distrăgeau copiii și interesul față de arendași. Mă prefera la curte, unde n-aveam altceva de făcut decât să flirtez. Spre ușurarea lui, doar pe jumătate ascunsă, regele l-a chemat înapoi la curte, ca să ajute la plănuirea unei călătorii regale în Franța.

— Sunt dezolat că trebuie să plec, mi-a spus, așteptând să i se aducă de la grajd calul.

Stăteam lângă șanțul de apărare, scăldați de razele soarelui. Copiii aruncau crenguțe în apă de o parte a podului mobil și așteptau să le vadă plutind pe sub pod și ieșind pe partea cealaltă. Am râs privind-i.

— Va dura o veșnicie! le-am spus. Țsta nu e un pârâu cu ape repezi.

— William ne-a făcut bărcuțe cu pânze, a spus Catherine fără să-și ia ochii de la crenguța ei. Pluteau încotro bătea vântul.

Mi-am îndreptat iarăși atenția spre curtezanul meu dezolat.

— Ne va fi dor de tine, sir Richard. Te rog, transmite-i durorii mele omagiile noastre.

— Îi voi spune că viața la țară vi se potrivește precum o cutiea verde înfășurată în jurul unui diamant.

— Mulțumesc. Știți cumva dacă toată curtea va pleca în Franța?

— Nobilii, regele, lady Anne și doamnele sale de companie. Iar eu trebuie să am grijă ca toate stațiile de poștalioane din Anglia să fie pregătite pentru o asemenea procesiune.

— Sunt sigură că n-ar fi putut încredința această muncă unui gentilom mai competent. Căci m-ați adus până aici în siguranță și am călătorit foarte comod.

— Vă pot duce înapoi, s-a oferit el.

Am pus mâna pe capul tuns și cald al lui Henry.

— Mai rămân o vreme la Hever. Îmi place să petrec vara la țară.

Erăm atât de fericiți cu copiii, atât de încălzită de soarele de la Hever, atât de împăcată în micul meu castel, sub cerul de acasă, încât nu-mi pusesem problema cum aveam să mă întorc la curte. Dar la sfârșitul lui august am primit un bilet scurt de la tata, prin care mă anunța că George venea după mine a doua zi.

Am avut o cină plină de tristețe. Copiii erau palizi și perspectiva despărțirii îi făcea să se uite la mine cu ochii mari. I-am sărutat de noapte bună și apoi am rămas lângă patul lui Catherine, așteptând să adoarmă. A durat mult. Catherine se străduia să-și țină ochii deschiși, știind că, dacă adormea, se făcea noapte, iar a doua zi n-aveam să mai fiu cu ea, dar după o oră n-a mai reușit să stea trează.

Am pus servitoarele să-mi împacheteze rochiile și celelalte lucruri și să se ocupe de încărcarea lor în căruță. I-am poruncit intendentului să împacheteze cidru și bere, de care tata avea să se bucure, precum și mere și alte fructe – un dar elegant pentru rege. Anne voia niște cărți, așa că m-am dus în bibliotecă să le iau. Una era în latină și am petrecut

vreme îndelungată descifrând titlul, ca să mă asigur că o luam pe cea care trebuia. Cealaltă era o carte de teologie în franceză. Le-am pus cu grijă în mica mea casetă de bijuterii. Apoi m-am dus la culcare și am plâns cu obrazul în pernă, fiindcă vara mea cu copiii fusese scurtată.

Urcasem deja în șa și-l așteptam pe George, cu căruța încărcată, pregătită, când am zărit coloana de oameni care se îndrepta călare spre podul mobil. Chiar și de la distanță aceea mi-am dat seama că nu era George, ci el.

— William Stafford, am spus fără să zâmbesc. Îl așteptam pe fratele meu.

— V-am câștigat, a zis el, scoțându-și pălăria și aruncându-mi un zâmbet strălucitor. Am jucat cărți cu el și am câștigat dreptul de-a veni și a vă duce înapoi la castelul Windsor.

— În acest caz, fratele meu e un om fără cuvânt, am spus dezaprobat. Iar eu nu sunt o sclavă, ca să fiu pusă drept miză pe masa de joc a unui han de rând.

— Era un han deosebit de aparte, a spus el inutil de provocator. Iar după ce v-a pierdut pe Domnia Voastră, a pierdut și un diamant frumuseț și un dans cu o fată drăguță.

— Vreau să plec acum, am spus nepolitic.

S-a înclinat, și-a tuflit pălăria pe cap și le-a făcut semn oamenilor să se întoarcă. Apoi a spus:

— Am dormit la Edenbridge astă-noapte, așa că suntem odihniți pentru drum.

Mi-am lăsat calul să meargă în același ritm cu al lui.

— De ce n-ați venit aici?

— Era prea rece, mi-a răspuns scurt.

— O, cum așa? De fiecare dată când ați stat aici ați avut una dintre cele mai bune odăi!

— Nu mă refeream la castel. Nu e nimic în neregulă cu castelul.

— Vă refereați la mine, am spus șovăind.

— Gheață, a întărit el. Și habar n-am ce am făcut ca să vă ofensez! Acum o clipă vorbeam despre bucuriile vieții la țară și-n clipa următoare v-ați prefăcut într-un sloi de gheață.

— N-am nici cea mai vagă idee la ce vă referiți.

— Brrr! a exclamat și a îndemnat coloana la trap.

A ținut-o într-un ritm răzbunător până la amiază, când ne-am oprit pentru popas. M-a dat jos din șa și a deschis poarta ce dădea spre un câmp aflat pe malul unei ape.

— Am adus mâncare ca să prânzim, mi-a spus. Haideți să ne plimbăm cât timp o pregătesc ceilalți.

— Sunt prea obosită ca să mă plimb, i-am răspuns, deloc dispusă să-l ajut.

— Atunci haideți să ne așezăm.

Și-a întins pelerina pe jos, la umbra unui copac. Nu mai puteam să mă contrazic cu el. M-am așezat, m-am sprijinit de scoarța aspră, dar prietenoasă și am privit râul scânteietor. Aproape de noi, câteva rațe se bălăceau în apă, iar în stufărișul de pe malul celălalt se zăreau două găinușe de baltă timide. A dispărut câteva clipe și s-a întors cu două câni de cositor pline cu bere slabă. Mi-a întins una și a luat o înghițitură zdravănă dintr-a lui.

— Așa, a spus cu aerul omului care se așază să discute. Așa, lady Carey. Spuneți-mi, vă rog, cu ce v-am jignit.

Îmi stătea pe limbă să-i spun că nu mă jignise absolut deloc și că, din moment ce între noi nu fusese nimic de la început și până la sfârșit, nu se putuse pierde nimic.

— Vă rog, nu! a zis el repede, de parcă ar fi putut citi toate acestea pe fața mea. Știu că vă tachinez, doamnă, dar n-am avut nici o clipă intenția să vă supăr. Credeam că suntem pe cale să ne înțelegem unul pe altul.

— Ați flirtat fățiș cu mine, am spus supărată.

— N-am flirtat, ci v-am curtat, m-a corectat el. Iar dacă nu sunteți de acord cu asta, voi face tot ce-mi stă în puteri ca să mă opresc, dar trebuie să știu de ce.

— De ce ați plecat de la curte? am întrebat scurt.

— M-am dus să-l văd pe tatăl meu, voiam să-mi dea banii pe care îmi promisese că mi-i va da când mă voi căsători și să cumpăr o fermă în Essex. V-am povestit despre toate astea.

— Și aveți de gând să vă căsătoriți?

Preț de câteva clipe m-a privit încruntat, apoi chipul i s-a înseninat dintr-odată.

— Cu nimeni alta! a strigat el. Ce credeai? Cu tine! Fată slabă de minte! Cu tine! M-am îndrăgostit de tine din clipa în care te-am văzut prima oară și mi-am muncit creierii să găsesc un loc potrivit și să-ți pot oferi un cămin suficient de

bun pentru tine. Apoi, când am văzut cât de mult îți place la Hever, mi-am spus că, dacă-ți ofer un conac, o fermă frumoasă, ai putea-o lua în considerare. Că m-ai putea lua pe mine în considerare.

— Unchiul meu spunea că-ți cumperi o casă fiindcă te însori cu o fată, am spus cu răsuflarea tăiată.

— Tu! a strigat el. Tu ești fata! Mereu tu. Nici o alta decât tine!

S-a întors spre mine și preț de o clipă am crezut că mă va strânge în brațe. Am întins mâna ca să-l împiedic și acel mic gest l-a făcut să se oprească pe dată.

— Nu?

— Nu, am răspuns cu o voce tremurătoare.

— Fără sărut?

— Nici măcar unul, am spus, încercând să zâmbesc.

— Și spui nu micuței ferme? Fațada dă spre sud și casa e cuibărită în coasta unui deal. Are de jur împrejur pământ bun, clădirea e frumoasă, pe jumătate făcută din lemn și cu acoperiș de stuf, iar curtea din spate dă spre grajduri. O grădină de zarzavat, o livadă și un pârau la poalele livezii. Un ȋarc pentru calul tău de vânătoare și un câmp pentru vacile tale.

— Nu, am spus, cu tot mai multă nesiguranță.

— De ce nu?

— Pentru că sunt o Howard și o Boleyn, iar tu ești un nimeni.

Vorbele mele dure nu l-au făcut pe William Stafford să tresară.

— Ai fi și tu o nimeni dacă te-ai mărita cu mine. E un fapt foarte liniștitor. Sora ta e pornită să fie regină. Crezi că va fi mai fericită decât tine?

Am clătinat din cap.

— Nu pot să fug de ceea ce sunt.

— Și când ești mai fericită? m-a întrebat el, deși știa deja răspunsul. Iarna, când te afli la curte? Sau vara, când ești cu copiii la Hever?

— Nu i-am putea aduce pe copii la ferma ta. I-ar lua Anne. N-ar accepta ca fiul regelui să fie crescut de doi nimeni, la naiba-n praznic.

— Asta până când va avea și ea un fiu. Din clipa aceea nu va mai vrea să-l vadă pe-al tău, a spus el practic. Va avea

alte doamne de companie, familia ta va găsi alte fete Howard. Dacă te vei retrage din lumea lor, în trei luni vei fi uitată. Ai de ales, iubirea mea. Nu trebuie să rămâi toată viața cealaltă Boleyn. Ai putea să fii unica și singura doamnă Stafford.

— Nu mă pricep la o sumedenie de lucruri, am spus cu o voce slabă.

— Ca de pildă?

— Să fac brânză. Să jumulesc găini.

Încet, ca și cum n-ar fi vrut să mă sperie, a îngenuncheat lângă mine. Mi-a luat mâna, care nu s-a opus de astă dată, și a dus-o la buze. Mi-a întors și mi-a întins degetele, ca să-mi poată săruta palma, încheietura, fiecare deget. Mi-a spus cu blândețe:

— Te învăț eu cum să jumulești găini. Și vom fi fericiți.

— Nu spun da, am șoptit, închizând ochii drept răspuns la senzația pe care mi-o stârneau răsuflarea lui caldă și sărutările lui pe pielea mea.

— Și nu spui nici nu, a încuviințat el.

La castelul Windsor, Anne se afla în odaia de primire, înconjurată de croitori, halebardieri și cusătorese. Valuri mari de țesături bogate erau așternute pe jilțuri și întinse pe bancheta de la fereastră. Încăperea arăta mai degrabă ca Sala Croitorilor în zi de sărbătoare decât ca o odaie de regină și, preț de o clipă, m-am gândit la felul atent în care se gospodărea regina Caterina, care ar fi fost uluită până-n adâncul sufletului de bogăția deșartă a mătăsurilor, catifelelor și țesăturilor de aur.

— Plecăm spre Calais în octombrie, m-a anunțat Anne în timp ce două cusătorese prindeau în jurul ei falduri de stofă. Ai face bine să-ți comanzi niște rochii noi.

Am șovăit.

— Ce e? s-a răstit ea.

Nu voiam să vorbesc în fața meseriașilor și a doamnelor de companie, dar se părea că n-aveam de ales. Am spus încet:

— Nu-mi pot permite rochii noi, Anne, știi doar cum m-a lăsat soțul meu. Am doar o pensie mică și ceea ce-mi dă tata.

— O să plătească el, a zis sigură pe sine. Du-te la dulapul meu și scoate rochia aceea veche din catifea roșie și pe cea cu jupon argintiu. Poți să le iei și să le transformi.

M-am dus încet în odaia ei personală și am ridicat capacul greu al unuia din numeroasele cufere cu veșminte. Anne m-a trimis cu o fluturare a mâinii la una dintre cusătorese.

— Doamna Clovelly poate s-o desfacă și să ți-o refacă. Dar ai grijă să fie la modă. Vreau ca la curtea franceză să arătăm toate foarte stilate. Vreau ca doamnele mele să n-aibă nimic demodat sau spaniol.

Femeia mi-a luat măsurile. Anne s-a uitat în jur și a spus scurt:

— Puteți pleca toate. Mai puțin doamna Clovelly și doamna Simpter.

A așteptat până au plecat, apoi a spus cu o voce foarte scăzută:

— E tot mai rău. De asta ne-am întors acasă mai devreme. N-am putut călători. Oriunde am mers, am avut necazuri.

— Necazuri?

— Oamenii strigau ocări. Într-un sat, șase flăcăi au azvârlit cu pietre în mine. Și în rege, care era lângă mine!

— Au aruncat cu pietre în rege?!

A încuviințat.

— Într-un orașel n-am putut nici măcar să intrăm. Oamenii au aprins un foc în piața din centru și mi-au ars efigia.

— Ce-a spus regele?

— La început s-a înfuriat, avea de gând să trimită soldații ca să-i învețe o lecție, dar același lucru s-a întâmplat în fiecare sat. Erau prea multe. Și dacă oamenii începeau să se lupte cu soldații regelui? Ce s-ar fi întâmplat atunci?

Cusătoreasa m-a făcut să mă întorc cu o atingere ușoară pe șolduri. M-am mișcat așa cum mi-a cerut, dar nu-mi dădeam seama bine ce făceam. Fusesem crescută în pacea solidă a domniei lui Henric, mi-era aproape cu neputință să-mi imaginez că englezii s-ar putea ridica împotriva regelui.

— Ce spune unchiul?

— Spune să mulțumim lui Dumnezeu că avem a ne teme doar de ducele de Suffolk ca dușman, fiindcă atunci când regele e lovit cu pietre și insultat în propriul regat, războiul civil nu e departe.

— Suffolk e dușmanul nostru?

— Absolut declarat, a zis ea scurt. Spune că l-am costat pe rege Biserica, își va pierde și țara?

M-am întors încă o dată și cusătoreasa a îngenuncheat și m-a încuviințat din cap, întrebându-mă în șoaptă:

— Să iau aceste rochii și să le refac?

— Ia-le.

Femeia și-a luat materialele și sacul de cusut și a ieșit din odaie. Cusătoreasa care îi făcea tiv rochiei lui Anne a încheiat ultima împunsătură și a tăiat ața.

— Dumnezeule, Anne! am spus. Chiar așa a fost peste tot?

— Peste tot, a răspuns ea posomorâtă. Într-un sat mi-au întors spatele, în altul m-au fluierat. Când străbăteam drumuri de țară, băieții care speriau ciorile mă batjocoreau. Fetele ieșite cu găștele la păscut scui-pau în țărână în fața mea. Când traversam vreun oraș în zi de târg, femeile din piață aruncau în noi cu pește împutit și legume putrezite. Când mergeam să facem popas la o reședință sau într-un castel, ne urma o mulțime de oameni care strigau ocări și trebuiau închise porțile ca să nu intre. A fost mai rău decât un coșmar, a zis ea clătinând din cap. Când gazda noastră ieșea să ne întâmpine, rămânea cu gura căscată văzându-și jumătate din arendași în drum, strigând ocări împotriva regelui lor legiuit. La fiecare poartă am sosit cu o suită de nefericire. Nu putem intra în Londra și nu putem călători nici prin țară. Ne ascundem în palatele noastre, unde oamenii nu ne pot ajunge. Iar pe ea o numesc Caterina cea iubită.

— Ce spune regele?

— Spune că nu va mai aștepta hotărârea Romei. De îndată ce arhiepiscopul Warham va muri, va numi un nou arhiepiscop, care ne va cununa. O vom face pur și simplu, indiferent dacă Roma va hotărî în favoarea noastră sau nu.

— Și dacă Warham nu se grăbește? am întrebat cu teamă. Anne a râs aspru.

— O, nu face față asta! N-am să-i trimit supă! E om bătrân și a zăcut în pat mai toată vara. Va muri curând, iar apoi Henric îl va numi pe Cranmer în loc și Cranmer ne va cununa.

Am clătinat din cap, nevenindu-mi să cred.

— Atât de simplu? După atâta timp?

— Da. Iar dacă regele ar fi fost bărbat și nu un copil, ar fi putut să se însoare cu mine acum cinci ani, iar la vremea asta am fi putut avea cinci fii. Dar nu, a trebuit s-o facă pe

regină să înțeleagă că are dreptate, a trebuit să convingă țara că are dreptate. Simte nevoia ca toată lumea să fie încredințată că face ceea ce e corect, oricare-ar fi adevărul. E un neghiob!

— Ai face bine să nu spui asta altcuiva în afară de mine, am prevenit-o.

— Toți știu, mi-a răspuns cu încăpățănare.

— Anne, ai face bine să-ți ții în frâu limba și firea aprigă. Chiar și acum, tot mai poți să cazi.

A scuturat din cap.

— El îmi va dăruia un titlu propriu și o avere pe care nu mi-o va putea lua nimeni.

— Ce titlu?

— Marchiz de Pembroke.

— Marchiză? am întrebat, crezând că n-am auzit bine.

— Nu, mi-a răspuns, strălucind de mândrie. Nu titlul pe care-l dai femeii căsătorite cu un marchiz. Titlul pe care o persoană îl poate deține de drept. Marchiz. Voi fi marchiz și nimeni nu-mi va putea lua asta. Nici măcar regele în persoană.

Am închis ochii, cuprinsă de un val de invidie pură.

— Și averea?

— Voi avea conacele Coldkeynton și Hanworth din Middlesex și pământuri în Țara Galilor. Îmi vor aduce vreo mie de lire pe an.

— O mie de lire? am repetat, gândindu-mă la pensia mea anuală de o sută de lire.

Anne jubila.

— Voi fi cea mai bogată și mai nobilă femeie din Anglia! Cu averea proprie și cu titlul propriu. Iar pe urmă voi fi regină.

A râs, dându-și seama cât de amar era pentru mine triumful ei.

— Cred că te bucuri pentru mine!

— O, da.

A doua zi dimineată, în curtea grajdurilor era mare agitație: regele pleca la vânătoare și toată lumea trebuia să-l însoțească. Erau aduși caii de vânătoare din boxe, iar ogarii așteptau într-un capăt al curții mari, ținuți în loc cu biciul de hăitași, dar reușind să se năpustească aproape mereu într-un colț sau altul, adulmecând și lătrând de nerăbdare.

Vuleții alergau încoace și-ncolo cu chingi și catarama și-și așteptau stăpânii să urce în șa. Grăjdarii ieșiseră cu cărpe în mâini, să dea un ultim lustru crupelor și gâturilor deja lustrate. Calul negru de vânătoare al lui Henric stătea lângă pîntra de încălecat, arcuindu-și gâtul și bătând din copite în așteptarea regelui.

M-am uitat în toate părțile după William Stafford și, la un moment dat, am simțit o atingere ca o adiere pe talie și o voce caldă mi-a șoptit la ureche :

— Am fost trimis să fac o treabă, dar la întoarcere am fugit tot drumul.

M-am întors să-l privesc. Eram pe jumătate în brațele lui. Ne aflam atât de aproape unul de altul, încât, dacă s-ar fi apropiat cu doar un centimetru, trupurile ni s-ar fi atins. Am închis ochii o clipă, mirosul lui trezindu-mi dorința, iar când i-am deschis, am văzut aceeași dorință întunecându-i privirea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, trage-te înapoi ! am spus cu glas tremurător.

Fără voie, mi-a lăsat una din mâini și a făcut jumătate de pas înapoi.

— Dumnezeu mi-e martor, trebuie să mă însor cu tine ! Mary, nu mai știu pe ce lume sunt. N-am mai fost așa niciodată în viață ! Nu mai rezist o clipă fără să te țin în brațe.

— Ssst ! am șoptit. Urcă-mă în șa.

Mă gândeam că, dacă urcam pe cal și mă îndepărtam de el, slăbiciunea din genunchi și amețeala din cap n-aveau să mai fie atât de puternice. Am reușit să mă sui în șa, mi-am petrecut piciorul pe după oblânc și mi-am aranjat costumul de călărie ca să cadă cum trebuia. El mi-a îndreptat poala rochiei și mi-a cuprins talpa cu mâna. A ridicat privirea spre mine, cu chipul stăpânit de hotărâre, și a spus simplu :

— Trebuie să-mi fii soție.

M-am uitat în jur la bogăția curții, la penele ce fluturau la pălării, la mătăsuri și catifele — toți se îmbrăcaseră ca niște prinți, chiar și pentru o zi petrecută în șa. Am încercat să-i explic :

— Asta e viața mea. Țăsta mi-a fost căminul încă de mică. Întâi curtea franceză, apoi cea de aici. N-am trăit niciodată într-o casă obișnuită. N-am petrecut niciodată întregul an

într-o singură odaie. Sunt curteană și mă trag dintr-o familie de curteni. Nu pot să devin o nevestă de țară cât ai pocni din degete.

Cornurile au răsunat și regele – corpulent, dar zâmbitor – a ieșit din castel cu Anne alături. Privirea ei rapidă a cercetat curtea. Mi-am smuls talpa din strânsoarea lui William și i-am aruncat lui Anne un zâmbet nepăsător și nevinovat. Regele a fost ajutat să încalece, a rămas greoi în șa o clipă, apoi a apucat hățurile, pregătit, și toți cei care nu încălecaseră încă s-au grăbit să urce în șa și s-au întrecut să ocupe cea mai bună poziție în grup, domnii încercând să ajungă aproape de Anne, iar doamnele călărind, ca din întâmplare, alături de rege.

— Nu vii? am întrebat grăbită.

— Vrei să vin?

Călăreții păraseau fără grabă curtea, înghiontindu-se și așteptând în dreptul porții boltite.

— Mai bine nu. Unchiul meu e prezent azi și ochii lui observă totul.

William s-a tras înapoi și am văzut cum i se stinge lumina din ochi.

— Cum dorești.

Dacă ar fi fost după voia mea, aș fi sărit de pe cal și l-aș fi sărutat până i-aș fi adus din nou zâmbetul pe chip. Dar el s-a înclinat, a făcut un pas înapoi, s-a sprijinit de zid și a urmărit grupul de vânătoare, cu mine cu tot, cum pleacă și se îndepărtează. Nici măcar nu m-a strigat să mă întrebe când ne vom revedea. M-a lăsat să plec.

Toamna anului 1532

Anne și-a primit titlul de marchiz de Pembroke cu toată pompa unei încoronări, în odaia de primire a regelui de la castelul Windsor. Regele ședea pe tron, flancat de unchiul meu și de Charles Brandon, ducele de Suffolk, de curând iertat și revenit la curte la timp ca să fie martorul triumfului lui Anne. Suffolk avea aerul că mestecă lămâi, atât de acru zâmbea. Iar unchiul era sfâșiat între bucuria trezită de averea și prestigiul nepoatei sale și ura tot mai mare față de aroganța ei.

Anne purta o rochie din catifea roșie, garnisită cu blană albă și pufoasă de hermină. Părul negru și lucios precum coama unui cal de curse îi cădea liber pe umeri, ca unei fete în ziua nunții. Lady Mary, fiica ducelui, ducea mantia nobiliară, iar restul doamnelor de companie ale lui Anne – Jane Parker, eu și celelalte douăsprezece –, îmbrăcate toate în ce aveam mai bun, am urmat-o și am așteptat într-o tăcere lingușitoare cât timp regele i-a legat pe umeri mantia nobiliară și i-a așezat pe cap o coroană nobiliară din aur.

La banchet, George și cu mine am stat alături și ne-am privit sora, așezată lângă rege. Nu m-a întrebat dacă eram invidioasă. Răspunsul era prea evident ca să se obosească să pună întrebarea.

— Nu cunosc nici o altă femeie care ar fi putut face asta, a zis el. Are o hotărâre de nestrămutat să ajungă pe tron.

— Eu n-am avut-o niciodată, am spus. Singurul lucru pe care mi l-am dorit încă din copilărie a fost să nu fiu ignorată.

— Ei bine, poți să-ți iei gândul de la asta, a spus George cu o franchețe de frate. De-acum înainte vei fi ignorată tot restul vieții. Amândoi vom fi niște nulități. Tot ce voi înfăptui

va fi privit ca un dar al ei. Iar tu nu te vei putea măsura cu ea niciodată. Va fi singura Boleyn pe care o va cunoaște și pe care și-o va aminti oricine. Vei rămâne o nimeni pentru totdeauna.

Cuvântul „nimeni“ a sunat altfel în urechile mele. Auzindu-l, toată ostilitatea din mine s-a risipit și am zâmbit.

— Știi ceva? Să fii un nimeni poate să-ți aducă bucurie.

Am dansat până târziu și apoi Anne și-a trimis la culcare toate doamnele, în afară de mine.

— Merg la el, a spus ea.

Nu era nevoie să-mi explice la ce se referă.

— Ești sigură? Încă nu sunteți căsătoriți.

— Cranmer va deveni arhiepiscop dintr-o zi într-alta. Plec în Franța în chip de consoartă și Henric a stăruit să fiu tratată ca o regină. Mi-a acordat titlul de marchiz și pământurile și nu pot să spun nu la nesfârșit.

Brusc, i-am înțeles nerăbdarea.

— Dumnezeuule mare, vrei s-o faci! Ai ajuns în sfârșit să-l iubești?

— O, nu! a exclamat nerăbdătoare, de parcă asta n-ar fi avut nici o însemnătate. Dar îl țin la distanță de-atâta vreme, încât aproape că și-a pierdut mințile, și eu la fel. Uneori dorința, atingerile și tachinările lui m-au stârnit în asemenea hal, încât aș fi fost în stare s-o fac cu un grăjdar. Și am promisiunea lui, văd drumul spre tron. Vreau s-o fac acum. Vreau s-o fac astă-seară.

I-am turnat apă în lighean și, în timp ce se spăla, i-am încălzit un cearșaf cu care să se șteargă.

— Cu ce te îmbraci?

— Cu rochia pe care am purtat-o la dans. Și îmi voi pune coroana nobiliară. Voi merge la el ca o regină.

— Ar fi bine să te ducă George.

— Vine. I-am spus deja.

A terminat cu spălatul și a luat cearșaful din mâinile mele ca să se șteargă. În lumina focului și a lumânărilor, trupul ei era frumos ca al unui animal sălbatic.

S-a auzit o bătaie în ușă.

— Deschide, a spus Anne.

Am ezitat. Își lega fusta la brâu, dar în rest era dezbrăcată.

— Hai, du-te, a zis ea cu hotărâre.

Ridicând din umeri, am deschis ușa. George a tresărit puternic văzându-și sora cu pletele negre revărsate peste sânii goi.

— Poți să intri, a spus ea cu nepăsare. Sunt aproape gata.

El mi-a aruncat o privire întrebătoare, a intrat în odaie și s-a așezat pe jilțul de lângă foc.

Anne, ținându-și corsajul peste pieptul și pântecul dezgolite, a întors spatele gol spre George, ca să-i lege șireturile. El s-a ridicat în picioare și s-a apucat să bage șireturile prin butoniere în cruciș. La fiecare butonieră, mâna lui îi atinge pielea și am văzut-o închizând ochii și lăsându-se în voia plăcerii pe care i-o stârnea acea mângâiere continuă. George, întunecat la față și încruntat, făcea ce i se ceruse.

— Altceva? a întrebat el. Să-ți leg pantofii? Să-ți lustruiesc cizmele?

— Nu vrei să mă atingi? l-a provocat ea sarcastic. Pentru rege sunt suficient de bună!

— Ești suficient de bună pentru bordel, a răspuns el cu brutalitate. Ia-ți pelerina dacă ai de gând să vii.

— Dar *sunt* demnă de-a fi dorită, l-a înfruntat ea.

George a ezitat.

— De ce Dumnezeu mă întrebi pe mine? Jumătate din curte a avut genunchii moi astă-seară. Ce mai vrei?

— Vreau să-i aibă toată curtea, a spus ea fără să zâmbească. Vreau să spui că sunt cea mai bună, George. Vreau s-o spui *tu*, aici, în fața lui Mary.

El a chicotit cu voce joasă și a spus rar:

— Ah, vechea rivalitate! Anne, marchiz de Pembroke, ești cea mai dorită și mai bogată fată din familie. Ne-ai eclipsat pe noi amândoi cu succesul tău. În scurtă vreme îți vei eclipsa respectatul tată și respectatul unchi ca mândrie și ca poziție. Ce altceva mai vrei?

Laudele o făcuseră să strălucească, dar auzind întrebarea, a părut brusc speriată, de parcă și-ar fi amintit blestemele nevestelor de pescari și strigătele de „Târfă!” ale neguțătorilor din piață.

— Vreau s-o știe toată lumea.

— Te duc la rege? a întrebat George cu simț practic.

Anne l-a luat de braț și l-am văzut încordându-se când ea a întors capul și i-a zâmbit pieziș.

— N-ai prefera să mă duci în odaia ta?

— Dacă aş vrea să fiu decapitat pentru incest – da.

Anne a izbucnit într-un hohot de râs senzual.

— Foarte bine atunci. La rege. Dar nu uita, George, eşti curteanul meu, la fel ca toţi ceilalţi.

El s-a înclinat şi a condus-o afară din odaie. I-am auzit traversând sala de primire şi apoi coborând treptele şi am aşteptat să desluşesc zgomotul uşii de la capătul scării. Mi-am spus că dorinţa lui Anne de-a fi prima în ochii tuturor trebuia să fie într-adevăr foarte puternică, dacă zăbovea să-şi chinuie propriul frate tocmai în noaptea în care se ducea în patul regelui.

Anne s-a întors în zori, ghemuită în veşminte, aşa cum făceam şi eu cândva. A adus-o George şi împreună am dezbrăcat-o şi am băgat-o în pat. Era mult prea ostentivă ca să vorbească.

— Aşadar, s-a înfăptuit, am spus privind-o cum închide ochii.

— De mai multe ori, cred, a zis George. Am aşteptat în odaia alăturată şi am adormit în jilt, dar m-au trezit de vreo două ori cu strigătele şi cu găfăiala lor. Te rog, Doamne, fă să iasă din asta un moştenitor!

— Şi nu există nici o îndoială că o va lua de nevastă? Nu se va plictisi de ea, acum, că a avut-o?

— Nu în următoarele şase luni. Iar acum, că are şi ea parte de plăcere şi nu mai trebuie să-l respingă tot timpul, s-ar putea să se poarte mai dulce cu el şi – te rog, Doamne! – cu noi.

— Dacă se poartă mult mai dulce decât până acum cu tine, o să ajungă şi în patul tău, nu doar într-al regelui!

George s-a întins, a căscat şi mi-a zâmbit leneş.

— Era aşăţată, a zis el. Şi nu putea să se descarce pe nimeni altcineva. Era aşăţată, iar când se va potoli, te rog, Doamne, fă să aibă un prunc în pântec, un inel pe deget şi o coroană pe cap! *Vivat Anna!* Şi pizmă celui care pizmuieşte – s-a înfăptuit.

Am lăsat-o pe Anne să doarmă, cu gândul că, dacă mă duceam în odăile unchiului la acea oră a dimineţii, puteam să-l văd pe William Stafford. Castelul începea să se trezească la viaţă, aleile ce duceau spre bucătărie erau pline cu căruţe ce aduceau lemn şi cărbune de foc din pădure, fructe şi legume de la

pieță și carne, lapte și brânză de la ferme. În odăile unchiului domnea agitația unei mari gospodării care-și începea ziua. Servitoarele terminaseră de măturat și de dereticat în sala de primire, iar servitorii de la bucătărie încărcau cu bușteni căminele și suflau în jăratice ca să-i facă să se aprindă.

Gentilomii unchiului locuiau în șase odăi mici, aflate dincolo de sala cea mare, iar soldații lui dormeau în sala de gardă. William putea fi oriunde. Am traversat sala de primire și am salutat din cap doi gentilomi pe care-i cunoșteam, încercând să dau impresia că aștept să-mi văd unchiul sau mama.

Ușa odăii personale a unchiului s-a deschis și George a ieșit grăbit.

— O, bun! a zis când m-a văzut. Anne mai doarme?

— Dormea când am plecat eu.

— Du-te și trezește-o. Spune-i că în sfârșit clericii s-au supus regelui – sau cel puțin destui dintre ei, încât să însemne că am învins –, însă Thomas More a anunțat că-și părăsește postul. Regele va afla azi, în timpul liturghiei, când va primi scrisoarea lui More, dar Anne trebuie prevenită dinainte. E foarte posibil ca regele să primească vestea ca pe o lovitură.

— Thomas More? am repetat. Dar credeam că e de partea noastră!

George a țâțâit din buze văzându-mi ignoranța.

— I-a promis regelui să nu comenteze vreodată în public dezlegarea căsătoriei. Dar e evident ce crede, nu? E avocat, e un om cu gândire logică și e puțin probabil să se lase convins de deformarea adevărului care a fost întreprinsă într-o mie de universități din Europa.

— Dar credeam că vrea ca Biserica să fie reformată, nu?

Nu era prima oară când mă simțeam pierdută în oceanul politicii, elementul natural al familiei.

— Reformată, da, dar nu făcută bucăți și condusă de rege, a spus repede fratele meu. Cine știe mai bine ca Thomas More că regele nu e potrivit ca să joace rolul de Papă? Îl cunoaște din copilărie. Nu-l va accepta niciodată pe Henric ca moștenitor al Sfântului Petru. E o idee ridicolă! a râs el scurt.

— Ridicolă? Credeam că o susținem.

— Sigur că o susținem. Asta înseamnă că Henric poate să hotărască în privința propriei căsătorii și că poate să se

însoare cu Anne. Dar numai un netot ar crede că există cu mai mică justificare pentru asta din punctul de vedere al legii, moralității sau al bunului-simț. Lasă, Mary, nu-ți face griji, Anne înțelege toate astea. Du-te doar și trezește-o și spune-i că Thomas More renunță la funcție și că regele va afla în dimineața asta, iar ea trebuie să fie calmă. Asta a spus unchiul. Anne trebuie să fie calmă.

M-am întors să fac ce-mi cerea și, tocmai în clipa aceea, în sală a intrat William Stafford, îmbrăcându-și vesta. S-a oprit când m-a văzut și s-a înclinat adânc.

— Lady Carey.

S-a înclinat și în fața lui George.

— Lord Rochford.

Acesta l-a ignorat și m-a împins ușurel.

— Du-te! Du-te și spune-i.

N-aveam de-ales: trebuia să plec repede din încăpere fără să pot atinge măcar mâna lui William și să-i pot spune „bună dimineața“.

Anne și regele au stat închiși mai toată dimineața, cumpănind ce ar putea însemna pentru ei plecarea lui Thomas More. Tata și unchiul se aflau cu ei, la fel și Cranmer și secretarul Cromwell – toți bărbații loiali cauzei lui Anne, hotărâți cu toții că regele trebuie să preia puterea și profitul Bisericii din Anglia. Anne și regele au venit la masă într-o perfectă armonie, iar ea s-a așezat la dreapta lui, de parcă ar fi fost deja regină.

După masă s-au dus în odaia lui particulară și toți curtenii au fost trimiși de-acolo. George a ridicat din sprâncene cu un zâmbet ușor și a șoptit:

— Ei, Mary, treacă-meargă dacă din asta iese un mic prinț... nu-i așa?

Apoi a plecat să joace cărți cu Francis Weston și cu alți doi curteni. Eu am ieșit în grădină, să mă las scăldată de lumina soarelui și să privesc fluviul, știind prea bine că, de fapt, tânjeam după William Stafford.

S-a ivit pe neașteptate lângă mine, de parcă l-aș fi chemat.

— Pe mine mă căutai azi-dimineață?

— Nu, am răspuns, mințind repede, ca o curteană. Îl căutam pe fratele meu.

— Oricum ar fi, eu am venit să te caut. Și mă bucur că te-am găsit. Mă bucur foarte mult, milady.

M-am dat puțin la o parte pe bancă și i-am făcut semn că poate sta lângă mine. În clipa în care a ajuns atât de aproape de mine încât puteam să-l ating, am simțit că inima începe să-mi bată nebunește. Avea un parfum cald, dulce, masculin și-i stăruia în păr și în barba moale, castanie. M-am trezit că mă aplec spre el și mi-am impus să stau dreaptă.

— Mi s-a poruncit să-l însoțesc pe unchiul tău la Calais, a spus el. Poate îți voi putea fi de folos în timpul călătoriei.

— Mulțumesc.

Am tăcut câteva clipe.

— Îmi pare rău de cele petrecute în curtea grajdurilor, am spus. Mă temeam să nu ne vadă Anne împreună. Câtă vreme îl are în grijă pe fiul meu, nu îndrăznesc să-i aduc nici o ofensă.

— Înțeleg, a spus William repede. A fost doar momentul... îți țineam cizma de călărie în mână și nu voiam să-i dau drumul.

— Nu pot să-ți fiu amantă, am spus pe un ton foarte răzut. Categorie nu.

El a încuviințat.

— Dar mă căutai azi-dimineață?

— Da, am șoptit, în sfârșit sinceră. Nu mai puteam rezista nici un minut fără să te văd.

— Eu mi-am făcut de lucru prin grădina asta și pe lângă odăile marchizului toată ziua sperând să te văd. Am stat aici atâta vreme, că mi-a trecut prin cap să iau o sapă și să fac ceva folositor cât aștept.

— Grădinărit? am spus chicotind, gândindu-mă ce față ar fi făcut Anne dacă aș fi anunțat-o că sunt îndrăgostită de omul care sapă grădina. Nu ajută câtuși de puțin!

— Nu, a zis el, împărtășindu-mi amuzamentul. Dar cum dădeam târcoale odăilor doamnelor ca un codoș, cred că varianta cealaltă e mai bună. Mary, ce să facem? Care ți-e vrerea?

— Nu știu, am îngăimat, spunând purul adevăr. Am senzația că asta e un fel de nebunie prin care trec și că, dacă aș avea un prieten adevărat, m-ar ține legată fedeleș până s-ar termina.

— Crezi că se va termina? m-a întrebat, de parcă acesta ar fi fost un punct de vedere interesant, la care nu se gândise.

— O, da. E o toană, nu? Atâta doar că ni s-a întâmplat amândurora în același timp. Am început să te plac, iar dacă tu nu m-ai fi plăcut, aș fi fost un pic melancolică și ți-aș fi făcut ochi dulci o vreme, iar apoi mi-ar fi trecut.

Ideea l-a făcut să zâmbească.

— Mi-ar fi plăcut! Nu poți face asta oricum?

— Vom râde mai târziu pe tema asta.

Mă așteptam să mă contrazică. De fapt, contam pe el să mă contrazică, să spună că e o iubire adevărată, o iubire nepieritoare și să mă convingă că trebuie să-mi urmez glasul inimii, indiferent de preț. Dar a încuviințat.

— O toană, deci? Și nimic mai mult?

— O! am exclamat surprinsă.

William s-a ridicat în picioare și m-a întrebat pe ton indiferent:

— Cât de curând te aștepți să-ți revii?

M-am ridicat și m-am oprit lângă el. Eram atrasă de el, de parcă fiecare oscior din trupul meu ar fi avut nevoie de atingerea lui, indiferent ce-ar fi rostit buzele.

— Gândește-te puțin, mi-a spus cu blândețe.

Gura lui era atât de aproape de urechea mea, încât râsuflurea sa făcea să fluture mica şuviță de păr ce-mi ieșise de sub bonetă.

— Ai putea să fii iubirea mea, ai putea să fii soția mea. Am avea-o pe Catherine, nu? Nu ți-o vor lua. Și de îndată ce Anne va naște un fiu, ți-l va da înapoi pe Henry, băiatul nostru.

— Nu e băiatul nostru, am spus, agățându-mă cu greu de bunul-simț sub torentul de vorbe convingătoare rostite pe un ton scăzut.

— Cine i-a cumpărat primul ponei? Cine i-a făcut prima corabie? Cine l-a învățat să afle ora după soare?

— Tu, am recunoscut. Dar nimeni în afară de tine și de mine n-ar fi de aceeași părere.

— El ar putea să fie.

— E doar un băiețel, n-are un cuvânt de spus în nici o privință. Iar Catherine nu va avea niciodată un cuvânt de spus. Va fi doar o altă Boleyn, care va fi trimisă unde va dori familia.

— Atunci sparge chiar tu tiparul și-i vom salva și pe copii. Nu mai rămâne o simplă Boleyn nici măcar o zi. Vino să fii

doamna Stafford, unica și cea mai iubită doamnă Stafford, proprietara de drept a pământurilor și a micii ei ferme, care învață să facă brânză și să jumulească găini.

Am răs și în aceeași clipă el mi-a luat mâna și mi-a apăsat palma cu degetul mare. Fără voia mea, degetele mele i-au strâns mâna. Am rămas așa câteva clipe, ținându-ne de mână sub razele calde ale soarelui și mi-am spus, ca o copilă năucă de dragoste: „Asta-i raiul“.

S-au auzit pași în spatele nostru. Am dat drumul mâinii lui de parcă m-ar fi ars și m-am întors iute. Slavă Cerului că ora George și nu spioana de nevastă-sa! S-a uitat de la obraji mei îmbujorați la expresia nepăsătoare a lui William și a ridicat din sprânceană.

— Sora mea?

— William îmi spunea că iapa mea de vânătoare și-a scrântit încheietura, am zis la nimereală.

— Am uns-o cu o alifie, a adăugat William repede. Iar lady Carey poate împrumuta unul dintre caii regelui până când își revine Jesmond. N-ar trebui să dureze mai mult de o zi-două.

— Foarte bine, a spus George.

William s-a înclinat și a plecat. L-am lăsat să plece. N-am avut curajul să-l chem înapoi, nici măcar în fața lui George, în care m-aș fi încrezut dacă ar fi fost vorba de oricare alt secret. William s-a îndepărtat, cu umerii puțin încordați de ranchiună.

George m-a urmărit cum îl privesc.

— Se trezește puțină dorință în lady Carey? m-a întrebat într-o doară.

— Puțină, am încuviințat.

— El e acel nimeni care nu însemna nimic?

— Da, am spus zâmbind cu regret.

— N-o face, a zis el simplu. De azi și până în ziua nunții, Anne trebuie să fie imaculată, mai ales acum, că se culcă cu regele. Suntem cu toții expuși privirilor. Dacă simți puțină dorință față de omul ăla, ține-o în frâu, sora mea, căci până ne mărită Anne trebuie să fim caști precum îngerii, iar ea trebuie să fie cel mai înalt serafim.

— Nu se pune problema să mă tăvălesc cu el prin fân, am protestat. Reputația mea e la fel de bună ca a oricui altcuiva. Cu siguranță mai bună ca a ta.

— Atunci spune-i să nu se mai uite la tine cu aerul că vreau să te mănânce de vie. Omul pare cu totul năuc de dragoste.

— Așa e? am rostit încântată. O, George, chiar așa?

— Dumnezeu să ne-ajute! Am pus paie pe foc. Da, mă tem că așa e. Spune-i să-și țină sentimentele pentru mine până când Anne se mărită și devine regina Angliei, apoi poți să alegi singură.

În odaia particulară a lui Anne se desfășura o ceartă explozivă. George și cu mine, veniți de la călărie, am încremenit în sala de primire și ne-am uitat la gentilomii lui Henric și la doamnelor lui Anne, care se prefăceau de minune cu toții că nu ascultă, dar în același timp ciuleau urechile ca să prindă fiecare vorbă prin ușa groasă. Am auzit strigătul de furie al lui Anne acoperind bombănitul nemulțumit al lui Henric.

— La ce-i mai sunt ei de folos? La ce-o mai ajută? Sau nu va întoarce iarăși la curte de Crăciun? Va sta pe locul meu, iar eu voi fi dată la o parte, acum, că m-ai avut?!

— Anne, pentru numele lui Dumnezeu!

— Nu! Dacă m-ai fi iubit cât de cât, n-aș fi fost nevoită să cer! Cum să merg în Franța purtând altceva decât giuvaierelor reginei? Ce spune faptul că mă duci în Franța ca marchiză, doar cu un pumn de diamante?!

— Nu e nici pe departe doar un pumn...

— Nu sunt bijuteriile coroanei!

— Anne, unele dintre ele i-au fost cumpărate de tatăl meu, pentru prima ei căsătorie, nu au nimic de-a face cu mine...

— Au totul de-a face cu tine! Sunt giuvaierele Angliei, dăruite reginei. Dacă voi fi regină, va trebui să le am. Dacă ea e regina, poate să le păstreze. Alege!

Am auzit cu toții răcnetul sălbatic al lui Henric:

— Pentru numele lui Dumnezeu, femeie, ce trebuie să faci ca să te mulțumesc?! Ai primit toate onorurile la care poate visa o femeie! Acum ce mai vrei? Rochia de pe ea?! Bonetul din capul ei?!

— Toate astea și încă mai mult! a țipat Anne.

Henric a deschis ușa cu o smucitură, iar noi am început cu toții să vorbim cu însuflețire de cum l-am văzut și ne-am plecat în fața lui.

— Ne vedem la cină, i-a spus el lui Anne glacial, peste ună.

— Nu ne vom vedea, i-a răspuns ea foarte tare. Căci voi fi de mult plecată. Voi lua cina pe drum și micul dejun la Hotel. Nu mă poți trata cu dispreț.

El s-a întors pe dată la ea și a închis ușa în urma lui. Ne-am încordat cu toții auzul ca să deslușim ceea ce nu puteam vedea.

— Nu poți să mă părăsești!

— Nu accept să fiu regină pe jumătate, a spus ea pătimăș. Ori mă ai, ori nu mă ai. Ori mă iubești, ori nu mă iubești. Ori sunt a ta cu totul, ori sunt a nimănui. Nu accept jumătăți de măsură cu tine, Henric!

Am auzit foșnetul rochiei ei când el a strâns-o la piept și apoi micul suspin de încântare.

— Vei avea toate diamantele din Turn, vei avea diamantele ei și barja ei, i-a promis el cu glas răgușit. Vei avea tot ce-ți dorește inima, fiindcă mi-ai dăruit ce dorea inima mea.

George s-a dus și a închis ușa.

— Vrea careva să joace cărți? Cred că vom aștepta o vreme.

S-a auzit un val de râsete pe jumătate înăbușite; cineva a scos la iveală un pachet de cărți, iar altcineva, niște zaruri. Am trimis în grabă pajul după muzicieni ca să facă zgomot și să acopere eventualele suspine indiscrete venite din odaia personală a lui Anne. Am luat toate măsurile posibile ca să mă asigur că, în timp ce sora mea și regele făceau dragoste, curtea era ocupată cu jocuri. Am făcut tot ce am putut ca să nu mă gândesc la regină, mutată în noua ei locuință, mai puțin comodă, anunțată printr-un mesager trimis de rege că trebuia să predea giuvaierele regale, inelele, brățările, colierele și toate micile simboluri de iubire pe care i le dăruise el de-a lungul anilor, fiindcă sora mea voia să le poarte în Franța.

Era o expediție uriașă – cea mai mare întreprinsă de curtea lui Henric de la călătoria la Field of the Cloth of Gold¹ și, în toate privințele, tot atât de extravagantă și ostentativă cum

---

1. Nume dat unui loc din apropiere de Calais, unde a avut loc legendara întâlnire din iunie 1520 dintre regele Henric al VIII-lea al Angliei și regele Francisc I al Franței. (n. t.)

fusese acel eveniment de legendă. Trebuia să fie – Anne era hotărâtă să depășească tot ce văzuse și făcuse Caterina. Prin urmare, am călătorit prin Anglia, de la Hanbury la Dover, precum împărații. O trupă de soldați călare mergea în fața noastră, ca să alunge de pe drum eventualii nemulțumiți, dar simpla amploare a expediției și numărul de cai, trăsură, căruțe, soldați, servitori și însoțitori, precum și frumusețea doamnelor călare și a gentilomilor de lângă ele au făcut mai toată țara să încremenească într-o tăcere uluită.

Traversarea Canalului Mânecii a fost liniștită. Doamnele au stat sub punte, iar Anne s-a retras în cabina ei și a dormit aproape tot timpul călătoriei. Gentilomii au rămas pe punte, înfășurați în jachetele de călărie, privind orizontul în căutarea altor corăbii și împărțind urcioare cu vin fierț. Am ieșit pe punte, m-am sprijinit de parapetul corabiei și am privit mișcarea valurilor ce se rostogoleau sub prova ei, ascultând scârțâitul scândurilor. O mână caldă a acoperit-o pe-a mea, care era deja înghețată.

— Te simți bine? mi-a șoptit la ureche William Stafford. Nu ți-e rău?

M-am întors spre el și i-am zâmbit.

— Deloc, slavă Domnului. Dar toți marinarii spun că e o traversare foarte liniștită.

— Mă rog la Dumnezeu să rămână la fel! a zis el cu ardoare.

— O! Cavalerul meu cel aventuros! Nu-mi spune că ți-e rău.

— Doar puțin, a răspuns el ca să se apere.

Îmi doream să-l iau în brațe. M-am gândit preț de o clipă ce încercare e pentru iubire faptul că uneori cel iubit nu e într-un totu perfect. N-aș fi crezut vreodată că m-aș putea simți atrasă de un bărbat care suferă de rău de mare și totuși iată-mă dorindu-mi să-i aduc vin aromat și să-l învelesc ca să-i fie cald.

— Vino și stai jos, i-am spus privind în jur.

Eram pe cât de neobservați se putea la această curte – veșnic izvor de bârfe și scandaluri. L-am condus la o grămadă de pânze făcute sul și l-am așezat lângă catarg, ca să se poată sprijini. L-am învelit bine cu mantia, cu tot atâta grijă ca și când ar fi fost băiețelul meu, Henry.

— Nu mă lăsa singur! m-a rugat pe un ton atât de plângăreț, încât o clipă am crezut că mă tachinează, dar avea în ochi o nevinovăție atât de limpede, încât i-am atins obrazul cu degetele mele reci.

— Mă duc doar să aduc niște vin fiert aromat.

M-am îndreptat spre bucătăria corabiei, unde bucătarii infierbântau vin și bere și serveau codri de pâine. Când m-am întors, William s-a mutat puțin pe pânza făcută sul, ca să pot sta lângă el. Am ținut cana până a mâncat el pâinea, apoi am împărțit vinul – o înghițitură el, o înghițitură eu.

— Te simți mai bine?

— Sigur că da, pot face ceva pentru tine?

— Nu, nu, am spus grăbită. Eram doar bucuroasă că arăți mai bine. Să-ți mai aduc vin fiert?

— Nu, mulțumesc. Cred că aş vrea să dorm.

— Ai putea dormi dacă te-ai sprijini de catarg?

— Nu, nu cred că aş putea.

— Sau dacă te-ai lungi pe pânză?

— Cred că m-aş rostogoli de pe ea.

M-am uitat în jur. Cei mai mulți oameni se retrăsese în partea ferită de vânt a corabiei și moțăiau sau jucau cărți și zaruri. Eram practic singuri.

— Să te țin în brațe?

— Mi-ar plăcea, a spus încet, de parcă i-ar fi fost prea rău ca să vorbească.

Am făcut schimb de locuri, eu m-am așezat cu spatele sprijinit de catarg, iar el și-a așezat capul drag, cu păr ondulat pe genunchii mei, mi-a cuprins mijlocul cu brațele și a închis ochii.

Am petrecut o vreme mângâindu-i părul și admirând moli-ciunea bărbii lui șatene și fluturarea genelor sale pe obraji. Capul lui era greu și cald în poala mea, brațele lui mă țineau strâns de talie. Simțeam mulțumirea deplină pe care o încercam mereu când ne aflam unul lângă altul. Mi se părea că trupul meu tânjise după el toată viața, indiferent ce ar fi gândit mintea mea, iar acum era în sfârșit al meu.

Mi-am lăsat capul pe spate, simțind pe obraji aerul rece al mării. Legănarea corabiei îndemna la somn, la fel și scârțâitul ușor și șuieratul pânzelor în bătaia vântului. Zgomotul a devenit din ce în ce mai slab și am adormit.

M-a trezit căldura atingerii lui : îmi presăra sărutări mici pe coapse și la rădăcina coapselor, iar mâna lui, pornită la explorat pe sub pelerină, îmi mângâia brațele, mijlocul, gâtul, sânii. Am deschis ochii, somnoroasă, sub acest potop de senzații, iar el a ridicat capul și mi-a sărutat gâtul dezgolit, obrazii, pleoapele și, în sfârșit, pătimaș, gura. Buzele lui erau calde, dulci, stăruitoare, limba lui mi se strecura printre buze, ațâțându-mă. Voiam să-l mănânc, să-l beau, voiam să mă sărute și apoi să mă întindă pe scândurile frecate cu piatra ale punții și să mă aibă acolo, pe loc, să nu-mi mai dea drumul niciodată.

Când și-a slăbit strânsoarea, pregătit să mă lase să mă desprind, eu am fost cea care l-a cuprins cu brațele pe după gât, trăgându-i gura înapoi spre mine, dorința mea a fost cea care ne-a mănânat mai departe, nu a lui.

— Există pe undeva o cabină? Un prici? Vreun loc unde putem merge? m-a întrebat el cu răsuflarea tăiată.

— Doamnele au toate cabinele, iar eu am renunțat la priciul meu.

A scos un mic geamăt de dorință frustrată, apoi și-a trecut mâinile prin păr și a râs de el însuși.

— Dumnezeule mare, sunt ca un paj îmbătat de mirosul de femeie! Tremur de dorință.

— Și eu. O, Doamne, și eu!

William s-a ridicat în picioare.

— Așteaptă aici! mi-a poruncit, dispărând în pântecul corabiei.

S-a întors cu o cană cu bere slabă, mi-a oferit mai întâi mie, apoi a băut și el cu poftă.

— Mary, trebuie să ne căsătorim! Sau altfel trebuie să-ți asumî toată răspunderea pentru că mă va cuprinde nebunia.

Am râs slab.

— O, iubirea mea!

— Da, sunt, a spus el cu ardoare.

— Ce ești?

— Sunt iubirea ta. Spune-o din nou!

O clipă m-am gândit să refuz, dar apoi mi-am dat seama că mă săturasem să tăgăduiesc adevărul.

— Iubirea mea!

A zâmbit auzind asta, de parcă pe moment îi era de-ajuns alături.

— Vino încoace! m-a chemat.

Și-a desfăcut pelerina ca pe niște aripi și m-a chemat lângă parapetul navei. Supusă, m-am apropiat de el; m-a cuprins cu brațul, mi-a acoperit umerii cu pelerina lui caldă de vânătoare și m-a ținut strâns. Stând la adăpostul pelerinei, mi-am strecurat mâna în jurul mijlocului său și, văzută doar de pescăruși, mi-am așezat capul pe umărul lui. Am stat așa, șold lângă șold, legănându-ne în același ritm cu mișcarea corabiei, o vreme îndelungată și liniștită.

— Iată și Franța, a spus el în cele din urmă.

M-am uitat în față și am zărit forma întunecată a uscatului și apoi, treptat, cheiul și catargele corăbiilor, zidurile și castelul fortăreței englezești Calais. William mi-a dat drumul fără tragere de inimă și mi-a spus:

— De îndată ce ne instalăm, vin să te caut.

— Te voi aștepta.

Ne-am desprins unul de celălalt: pe punte începeau să se ivească oamenii, minunându-se de cât de liniștită fusese traversarea și uitându-se spre Calais peste strâmtoarea îngustă.

— Te simți bine acum? am întrebat.

Mă aflam la distanță de el și simțeam cum răceala obișnuită a vieții mele ia locul intimității pătimașe. Preț de o clipă, William a avut decența de-a părea nedumerit.

— O, răul meu de mare! Uitasem de el.

Mi-am dat seama brusc că mă păcălise.

— Ți-a fost rău vreo clipă? Nu! Nu ți-a fost rău deloc! Totul a fost o urzeală menită să mă facă să stau lângă tine și să te țin în brațe ca să dormi.

Rușinea de pe chipul lui era încântătoare, a plecat capul ca un copil, dar apoi i-am văzut zâmbetul radios.

— Spune-mi însă, doamnă Carey, m-a provocat el. Ai trăit nizi cele mai fericite șase ore din viața ta sau nu?

Mi-am mușcat limba. M-am oprit și m-am gândit. Trebuie să fi existat în viața mea o duzină de momente fericite. Fusesem iubita unui rege, fusesem revendicată de un soț iubitor și, vreme de mulți ani, avusesem cea mai plină de succes horă. Dar cele mai fericite șase ore?

— Da, am spus simplu, recunoscând totul. Au fost cele mai fericite șase ore din viața mea.

Corabia a tras la chei într-o forfotă de zgomot și activitate, căpitanul portului, marinarii și docherii s-au strâns cu toții pe chei să-i privească pe rege și pe Anne debarcând și să-i aclame când au atins pământul englezesc din Franța. Apoi am mers cu toții să ascultăm liturghia în capela bisericii Sf. Nicolae, împreună cu guvernatorul orașului Calais, care s-a agitat teribil și a tratat-o pe Anne cu aceeași politețe ca și când ar fi fost regină încoronată. Dar indiferent ce spunea și făcea guvernatorul ca să-i mai domolească lui Anne neliniștea care-o făcea să vâneze mereu confirmări, regele Franței nu era la fel de flexibil, așa că Henric a fost nevoit s-o lase pe Anne la Calais când a plecat să se întâlnească cu Francisc.

— E un neghiob! a bombănit Anne pentru sine.

Privea de la fereastra castelului Calais cum Henric pornește în fruntea oamenilor săi înarmați, cu pălăria în mână ca să salute mulțimea, iar apoi se răsucește în șauă să facă cu mâna spre castel, în speranța că ea îl privea.

— De ce?

— Trebuia să știe că regina Franței nu se va întâlni cu mine — e prințesă spaniolă, la fel ca și Caterina. Iar pe urmă a lăsat-o și pe regina de Navarra să refuze să mă întâlnească. Nici măcar n-ar fi trebuit întrebată, dar a fost, așa că i s-a dat prilejul să refuze.

— A spus de ce? Când eram mici se purta întotdeauna foarte amabil cu noi.

— A spus că purtarea mea e scandaloasă, mi-a răspuns Anne scurt. Dumnezeu mare, ce mai aere își dau femeile astea când sunt măritate și în siguranță! Ai zice că nici una dintre ele nu s-a luptat vreodată să pună mâna pe un soț.

— Așadar nu-l vom vedea deloc pe regele Francisc?

— Nu putem avea o întâlnire oficială. Nu există nici o doamnă care să mă întâmpine.

A bătut darabana pe pervazul ferestrei.

— Caterina a fost întâmpinată de însăși regina Franței și toți povestesc acum cât de prietenos s-au purtat una cu alta.

— Ei bine, știi doar, încă nu ești regină, am spus pe negândite.

Privirea pe care mi-a aruncat-o era de gheață.

— Da. Știi asta. Am observat pe parcursul ultimilor șase ani. Am avut ceva vreme să-mi dau seama de asta, mulțumesc frumos. Dar voi fi. Și data viitoare când voi veni în Franța ca regină, o voi face să regrete această insultă, iar când Margareta de Navarra va încerca să-și căsătorească odraslele cu fiii mei, nu voi uita că m-a făcut „scandaloasă”.

M-a privit cu asprime.

— Și nu voi uita că tu te grăbești mereu să-mi atragi atenția că încă nu sunt regină.

— Anne, spuneam doar...

— Atunci ar trebui să taci și, măcar o dată, să încerci să gândești înainte să deschizi gura, s-a răstit ea.

Henric l-a invitat pe regele Francisc la fortul englezesc Calais și timp de două zile, noi, doamnele de companie, cu Anne în frunte, a trebuit să ne mulțumim să tragem cu ochiul la regele francez de la ferestrele castelului, fără să vedem din renumita-i frumusețe mai mult decât creștetul capului. Mă așteptasem cu Anne să fie într-o stare de furie absolută din cauza excluderii, dar era zâmbitoare și secretoasă și în fiecare seară, când Henric venea în odaia ei, după cină, îl întâmpina cu un umor atât de plăcut, încât eram sigură că punea ceva la cale.

Ne-a pus să repetăm un dans special, care urma să fie condus de ea la intrarea în sală și apoi avea să-i includă pe mesenii așezați la cină, care vor fi chemați să danseze cu noi. Era evident că plănuia să intre în sala cea mare la banchetul dat de Henric în cinstea regelui Franței și să danseze cu acesta.

Unele dintre doamnele mai tinere se întrebau cum de îndrăznea să sfideze convențiile, dar știam că planul va primi încuviințarea lui Henric. Surprinderea lui la intrarea ei avea să fie tot atât de falsă ca uimirea pe care învățase regina Caterina s-o arate de fiecare dată când soțul ei intra în odăile sale deghizat. Ideea că ne prefăcuserăm ani la rând că nu-l recunoaștem pe rege și că Anne avea să joace acum același joc, iar curtea avea să fie silită să-i admire mă făcea să mă simt bătrână și sătulă de lume.

În ciuda faptului că trebuia să călăresc cu Anne dimineața și să dancesc cu ea și cu doamnele după-amiaza, îmi făceam

timp în fiecare zi, la amiază, să ies pe străzile din Calais. Îl găseam de fiecare dată pe William Stafford aşteptându-mă la o cârciumă mică. Mă trăgea înăuntru, la adăpost de privirile iscoditoare, şi-mi puneă în faţă o cană cu bere slabă.

— Totul e bine, iubirea mea? mă întreba.

Îi zâbeam.

— Da. Şi la tine?

A încuviinţat din cap.

— Măine trebuie să ies călare cu unchiul tău, am veşti despre nişte cai care s-ar putea să-i fie pe plac. Dar preţurile sunt absurde. Toţi fermierii francezi sunt hotărâţi să jupoaie un lord englez în sezonul ăsta, de teamă că nu ne vom mai întoarce niciodată.

— Spunea că s-ar putea să te facă mai-marele peste cai. Ar fi un lucru bun pentru noi, nu-i aşa? am spus melancolic. Ne-am putea vedea mai uşor dacă ai avea în grijă calul meu şi am putea călări împreună.

— Şi ne-am putea căsători, desigur, m-a tachinat el. Unchiul tău ar fi în culmea încântării dacă mai-marele său peste cai s-ar însura cu nepoata lui. Nu, iubirea mea, nu cred că ar fi un lucru bun pentru noi. Nu cred că avem vreun viitor la curto.

Mi-a atins obrazul.

— Nu vreau să te văd în fiecare zi în virtutea norocului. Vreau să te văd în fiecare noapte şi-n fiecare zi fiindcă suntem căsătoriţi şi trăim în aceeaşi casă.

N-am spus nimic.

— Te voi aştepta, a zis moale William. Ştiu că acum nu eşti pregătită.

Am ridicat ochii spre el.

— Nu e vorba că nu te-aş iubi. E vorba de copii, de familia mea şi de Anne. Mai mult decât orice, e vorba de Anne. Nu ştiu cum aş putea s-o părăsesc.

— Pentru că are nevoie de tine? m-a întrebat surprins.

Am râs uşor.

— Dumnezeu mare! Nu! Pentru că nu mă va lăsa să plec. Simte nevoia să mă aibă sub ochi, ca să ştie că e în siguranţă.

M-am întrerupt, neputând să-i explic rivalitatea îndelungată şi crâncenă dintre noi două.

— Orice triumf al ei e redus la jumătate dacă nu sunt acolo să-l văd. Orice lucru rău care mi se întâmplă, orice

ofensă sau umilință o vede imediat și chiar o răzbună imediat — o, dar în adânc, inima ei cântă de bucurie că am încasat o lovitură.

— Parcă ar fi o diavoliță, a remarcat ținându-mi partea. Am chicotit iar, mărturisind :

— Aș vrea să pot spune că așa e. Dar ca să fiu sinceră, la fel e și în cazul meu. Sunt la fel de invidioasă pe ea cum e ea pe mine. Am văzut-o cum se înalță fără încetare. Acum știu că nu voi urca niciodată mai sus decât ea. Am ajuns să accept lucrul ăsta. Știu că ea l-a cucerit pe rege și l-a păstrat lângă ea, pe când eu n-am reușit. Mai știu și că n-am vrut cu adevărat. După ce s-a născut fiul meu, nu mi-am mai dorit nimic altceva decât să fiu cu copiii mei, departe de curte. Iar regele e atât de...

— Cum? m-a îmboldit el.

— Atât de plin de dorințe! Nu numai în ceea ce privește iubirea, ci și restul lucrurilor. E ca un copil, iar după ce am avut eu însămi un copil, unul real, mi-am dat seama că n-am răbdare cu un bărbat care vrea să i se distragă atenția ca unui copil. După ce am văzut o dată că regele Henric e tot atât de egoist ca băiețelul lui, n-am mai putut să-l iubesc cu adevărat. Nu mai puteam să-l privesc decât cu iritare.

— Dar nu l-ai părăsit.

— Regele nu poate fi părăsit, am spus simplu. Te părăsește el.

William a încuviințat, recunoscând adevărul spuselor mele.

— Dar când m-a părăsit pentru Anne, n-am regretat să-l văd plecând. Iar acum, când dansez cu el sau cinez sau mă plimb și vorbesc cu el, îmi fac meseria de curteană. Îl las să creadă că e cel mai încântător bărbat din lume, îl privesc și-i zâmbesc și-i dau toate motivele să creadă că tot mai sunt îndrăgostită de el.

William mi-a cuprins mijlocul cu brațul și m-a ținut strâns.

— Dar nu ești.

— Dă-mi drumul! am șoptit. Mă strângi prea tare.

M-a strâns și mai tare.

— O, foarte bine. Nu, sigur că nu sunt. Îmi fac datoria de Boleyn, de curteană Howard. Sigur că nu-l iubesc.

— Dar există cineva pe care-l iubești? m-a întrebat pe ton indiferent, strângându-mi mijlocul mai tare ca oricând.

— Nimeni, am spus provocator.

Și-a pus degetul sub bărbia mea și m-a obligat să ridic fața, iar ochii lui căprui și luminoși m-au cercetat de parcă mi s-ar fi uitat în suflet.

— Un nimeni, l-am lămurit.

Când a sosit, sărutul lui mi-a atins ușor buzele, ca o pană caldă.

În seara aceea, Henric și Francisc au cinat în particular la Staple Hall. Noi, doamnele de companie, cu Anne în frunte, ne-am strecurat afară din castel cu mantii peste rochiile fine și glugi peste bonetele elegante. Ne-am adunat în sala cu dădea în încăpere, ne-am scos mantiile și ne-am ajutat una pe alta să ne îmbrăcăm dominourile aurii, să ne punem măștile aurii și bonetele aurii. În sală nu erau oglinzi, așa că nu puteam vedea cum arătam, dar celelalte doamne din jur erau ca o mare de flăcări aurii și știam că și eu străluceam. Anne mai ales, cu ochii negri sclipind prin despicăturile măștii aurii ce închipuia o față de șoim, avea un aer de bogăție și sălbăticie. Pletele negre i se revărsau pe umeri pe sub vălul auriu al bonetei.

Am așteptat semnalul, apoi am intrat în fugă să ne executăm dansul. Henric și regele Franței nu-și puteau lua ochii de la ea. Am dansat cu sir Francis Weston, care mi-a șoptit la ureche propuneri abominabile în franceză, sub pretextul că mă credea a fi o doamnă franceză care ar primi bucuroasă astfel de invitații, și l-am văzut pe George invitând la dans o altă doamnă, în graba lui de-a evita să danseze cu propria nevastă.

Dansul s-a terminat, iar Henric s-a apropiat de o dansatoare și i-a descoperit fața, apoi, cu un aer ceremonios, s-a plimbat prin încăpere, scoțând măștile tuturor doamnelor mișcate și ajungând în cele din urmă la Anne.

— A, marchizul de Pembroke! a spus regele Francisc, părând complet surprins. Înainte te cunoșteam ca domnișoara Anne Boleyn și erai cea mai frumoasă fată de la curtea mea, așa cum astăzi ești cea mai frumoasă femeie de la curtea prietenului meu Henric.

Anne a surâs și a întors capul spre Henric, ca să-i zâmbească.

— Exista doar o singură fată pe măsura ta, și anume coalaltă Boleyn, a continuat regele Francisc uitându-se după mine.

Momentul de triumf al lui Anne s-a topit brusc și mi-a făcut semn să înaintez cu aerul că și-ar fi dorit să mă conducă la eșafod.

— Maiestate, sora mea, a spus ea scurt. Lady Carey.

Francisc mi-a sărutat mâna și a șoptit seducător:

— *Enchanté*.

— Să dansăm din nou! a spus brusc Anne, enervată, așa cum mă așteptam, de atenția ce mi se acorda.

Muzicienii au atacat pe dată o melodie, iar tot restul serii, curtea s-a veselit și toți și-au dat multă osteneală să se asigure că Anne era fericită.

Seara aceea a încheiat vizita oficială în Franța, așa că am petrecut a doua zi împachetându-ne lucrurile pentru călătoria de întoarcere acasă. Însă vântul ne era potrivnic, așa că am fost nevoiți să zăbovim în Calais, trimițând în fiecare dimineață un slujitor la căpitanul corabiei ca să-l întrebe dacă poate ieși din port în ziua aceea sau în următoarea. Anne și Henric vânau și se distrau tot atât de bine de parcă ar fi fost în Anglia. Mai bine chiar, de fapt, din moment ce în Franța nu era nimeni care să huiduie când trecea Anne călare pe stradă sau să strige „Târfă!” la vederea calului ei. Iar întârzierea ne dădea, mie și lui William, libertatea de-a ne întâlni.

Mergeam călare în fiecare după-amiază pe o plajă de nisip aflată la vest de oraș, care se întindea aproape cât vedeai cu ochii. Uneori caii se cabrau, dornici să galopeze pe nisipul întărit de la marginea apei, și-i lăsam să gonească după pofta inimii. Apoi urcam între dune, iar William mă cobora din șa, își așternea mantia pe jos și ne întindeam unul lângă altul, îmbrățișați, sărutându-ne și șoptindu-ne vorbe dulci până ajungeam aproape să plângem de dorință.

Au fost multe după-amiezi în care m-am simțit ispitită să desfac șireturile pantalonilor lui și să-l las să mă aibă, fără ceremonie, ca pe-o fată de la țară, sub mângâierea soarelui seducător și distrași doar de țipătul pescărușilor. Mă săruta până începea să mă doară gura și buzele îmi erau umflate și crăpate, iar în serile lungi, când trebuia să cinez cu doamnele,

fără el, puteam simți vânătaile lăsate de mușcăturile lui pătimașe când duceam la buze paharul rece. Îmi atingeau trupul peste tot, fără rușine. Mâinile lui îmi descheiau corsajul la spate, ca să-l poată coborî până la șolduri și să-mi poată mângâia sânii. Plecând capul cu păr castaniu și cârlionțat, îmi sugea sfârcurile până țipam de plăcere și mă gândeam că vor veni noi și noi valuri de plăcere, până când nu voi mai putea suporta nici o clipă, și atunci își lipea capul în pântecul meu și mă mușca tare de buric, făcându-mă să tresar de durere, să-l împing și să-mi dau seama că strig și-l resping în loc să suspin.

Mă învăluia cu brațele calde și stătea întins lângă mine vreme îndelungată fără să se miște, până când mi se potolea puțin foamea de el. Apoi mă întorcea cu spatele și-și lipea trupul suplu de spinarea mea, îmi scotea boneta și-mi dădea la o parte părul, ca să-mi poată săruta ceafa, și se împingea în mine în așa fel încât îi puteam simți bărbăția tare, chiar și prin rochie și jupoane, și știam că mă împing în el la rândul meu, ca o târfă, parcă implorându-l să treacă la fapte fără încuviințarea mea, căci nu puteam spune „Da”. Și Dumnezeu știa că nu voiam să spun „Nu”.

Se împingea în mine, se oprea, se împingea iarăși, iar eu mă împingeam în el, știind și tânjind după ceea ce se va întâmpla în continuare – el va iuți ritmul, iar eu voi simți cum crește plăcerea în mine și cum ajung într-un punct în care nu mă voi mai putea opri, indiferent dacă aș vrea sau nu – și apoi, chiar înainte să ating plăcerea maximă, înainte să ne fi atins piele pe piele, se va opri cu un mic suspin și se va întinde iarăși lângă mine, mă va strânge în brațe și mă va ține așa până mă voi opri din tremurat.

Câtă vreme vântul a bătut dinspre larg, ținând corăbiile în port, am mers pe dunele de nisip și am făcut dragoste fără a face dragoste propriu-zis, ci o curte pătimașă. Și-n fiecare zi speram, împotriva voinței mele, că aceea va fi ziua în care voi șopti „Da” sau în care mă va sili s-o fac. Dar în fiecare zi el se oprea doar cu o secundă, doar cu o clipă înainte să consimt și mă strângea în brațe și mă liniștea de parcă m-aș fi cutremurat de durere, nu de dorință – și au fost multe zilele în care n-aș fi putut face diferența între cele două.

În a douăsprezecea zi mergeam cu caii de căpăstru, ieșind dintre dune ca să ne întoarcem pe plajă, când William s-a oprit brusc și s-a uitat în sus.

— S-a schimbat vântul.

— Poftim? am întrebat prosteste.

Încă mai eram năucită de plăcere. Nu știam că bate vântul. Abia dacă eram conștientă de nisipul de sub cizmele mele de călărie, de valurile care se spărgeau la țărm, de căldura soarelui pregătit să apună pe obrazul meu stâng.

— Bate spre larg. Se va putea naviga, a spus el.

Mi-am lăsat brațul pe grumazul calului.

— Naviga? am repetat.

S-a întors, mi-a văzut expresia năucă și a râs de mine.

— O, scumpa mea, ești departe, nu-i așa? Mai ții minte că nu am putut pleca spre Anglia pentru că am așteptat un vânt prielnic? Ei bine, iată-l. Vântul s-a schimbat. Măine ridicăm ancora.

Cuvintele sale au căpătat în sfârșit sens.

— Și noi ce facem?

Și-a petrecut pe după braț hățurile calului și s-a apropiat de al meu, ca să mă urce în șa.

— Ridicăm ancora, presupun.

Și-a făcut mâinile căuș sub cizma mea și m-a urcat în șa. Am recunoscut durerea surdă din trupul meu: dorință neîmplinită, mai multă dorință, încă o zi de dorință, a douăsprezecea zi de dorință.

— Și apoi? am insistat. Nu ne putem întâlni așa la Greenwich.

— Nu, a încuviințat el pe un ton plăcut.

— Și atunci cum ne vom întâlni?

— Mă poți găsi în curtea grajdurilor sau te pot găsi eu în grădină. Ne-am descurcat întotdeauna, nu-i așa?

A încălecat și el, cu multă ușurință; nu tremura ca mine. Nu-mi puteam găsi cuvintele.

— Nu vreau să ne întâlnim așa.

William și-a potrivit scările, încruntându-se ușor, apoi s-a îndreptat de spate și mi-a zâmbit politico, cam distant.

— Te pot escorta la Hever la vară, a propus el.

— Dar asta e peste șapte luni! am exclamat.

— Da.

M-am apropiat puțin de el. Nu-mi venea să cred că o nepăsător.

— Nu vrei să ne vedem în fiecare după-amiază, ca aici?

— Știi bine că da.

— Și cum se poate face asta?

Mi-a aruncat un zâmbet ușor, pe jumătate glumeț și a spus cu blândețe:

— Nu cred că se poate. Neamul Howard are prea mulți dușmani care s-ar grăbi să te denunțe pentru purtarea ușuratică. Există prea mulți spioni în suita unchiului tău ca să rămân nedescoperit prea multă vreme. Am fost norocoși, am avut parte de douăsprezece zile ale noastre și au fost foarte dulci. Dar nu cred că le vom putea avea din nou în Anglia.

— Oh!

Am întors calul, simțind soarele cald pe spate. Valurile au măturat blând țărnul și iapa mea, puțin agitată, s-a ferit când i-au stropit încheieturile și genunchii. Nu puteam s-o țin locului. Nu puteam s-o stăpânesc. Nu puteam să mă stăpânesc.

William și-a apropiat calul de al meu.

— Cred că nu voi rămâne în serviciul unchiului tău.

— Poftim?

— Cred că am să merg la ferma mea și am să-mi încerc norocul ca fermier. E acolo și mă așteaptă. M-am săturat de curte. Nu sunt potrivit pentru viața asta. Sunt un om prea independent ca să slujesc un stăpân, fie chiar și o familie mare ca a ta.

Mi-am îndreptat puțin spatele. Mândria de Howard era de ajutor. Mi-am tras umerii înapoi și am ridicat bărbia, spunând cu tot atâta răceală ca el:

— Cum dorești.

A încuviințat și și-a lăsat calul să rămână puțin în urmă. Ne-am îndreptat spre zidurile orașului ca o doamnă cu însoțitorul ei. Iubiții cuprinși de vrajă de pe dunele de nisip rămăseseră de mult în urmă, eram fata Boleyn și slujitorul familiei Howard pe drumul de întoarcere la curte.

Poarta cetății era deschisă, încă nu se înserase. Am străbătut unul lângă altul străzile pietruite ce duceau la castel. Porțile erau deschise, podul mobil era coborât, așa că am intrat direct în curtea grajdurilor. Oamenii adăpau caii și-i

frecau cu șomoioage de paie. Regele și Anne se întorseseră cu jumătate de oră mai devreme și caii lor erau plimbați ca să se răcorească, înainte să poată fi hrăniți și adăpați. N-aveam nici o șansă să vorbim între patru ochi.

William m-a dat jos din șa și atingerea mâinilor sale pe talia mea, trupul lui aproape de al meu m-au umplut de un dor de el atât de aprig, atât de acut, încât mi-a scăpat un mic strigăt de durere.

— Te simți bine? m-a întrebat, lăsându-mă jos.

— Nu! am spus pătimaș. Nu mă simt bine. Știi bine că nu.

Preț de o clipă, asta l-a scos din calmul lui. M-a prins de mână și m-a tras cu duritate spre el. A spus pe ton scăzut, dar pătimaș:

— Ceea ce simți acum e ceea ce simt eu de luni întregi. (Ceea ce simți acum e ceea ce simt zi și noapte încă de când te-am văzut prima oară și mă aștept să simt același lucru tot restul vieții. Gândește-te bine, Mary. Și trimite după mine. Trimite după mine când vei înțelege că nu poți trăi fără mine.

Mi-am răsucit mâna, ca s-o scap din strânsoarea lui, și m-am smucit. Mă așteptam pe jumătate să vină după mine, dar n-a venit. Am pornit cu un pas atât de încet, încât dacă mi-ar fi șoptit numele, l-aș fi auzit și m-aș fi întors. M-am îndepărtat de el, cu toate că abia îmi târâiam picioarele. Am trecut pe sub arcada ce ducea la ușa castelului, cu toate că fiecare centimetru al trupului meu îmi striga să rămân cu el.

Voiam să merg în odaia mea și să plâng, dar când am traversat sala cea mare, George s-a ridicat de pe un jilț.

— Te-am așteptat, unde ai fost?

— M-am plimbat călare.

— Cu William Stafford! m-a acuzat el.

L-am lăsat să-mi vadă ochii roșii și buzele tremurânde.

— Da. Și?

— O, Dumnezeu! a exclamat George pe ton frățesc. Dumnezeu mare, nu, târfă prostituată! Du-te și spală-te și scapă de expresia asta zugrăvită pe față, oricine poate ghici ce-ai făcut.

— N-am făcut nimic! am strigat cuprinsă brusc de mânie. Nimic! Și tare mi-a mai ajutat!

A ezitat.

— Și mai bine. Hai, grăbește-te.

M-am dus în odaia mea, mi-am spălat ochii și mi-am șters fața cu un cearșaf. Când am intrat în sala de primire a lui Anne, am găsit șase doamne care jucau cărți și pe George așteptându-mă foarte grav în firidă.

S-a uitat rapid, cu prudență prin cameră, apoi mi-a luat mâna, a așezat-o pe brațul său și m-a condus în galeria cu tablouri, care se întindea de-a lungul sălii celei mari, dar care era pustie la acea oră a zilei.

— Ai fost văzută, mi-a zis. Nu se poate să-ți fi închipuit că vei scăpa neobservată.

— Cu ce?

George s-a oprit și m-a privit cu o seriozitate pe care nu i-o mai văzusem înainte.

— Nu fi obraznică, m-a sfătuit. Ai fost văzută ieșind dintre dune cu capul pe umărul lui, cu brațul lui în jurul mijlocului și cu pletele fluturând libere în vânt. Nu știai că unchiul Howard are spioni pretutindeni? Nu te-ai gândit că vei fi prinsă negreșit?

— Ce se va întâmpla? am întrebat plină de teamă.

— Nimic, dacă lucrurile se opresc aici. Tocmai de aceea îți vorbesc eu, nu unchiul sau tata. Ei nu vor să știe. Și, în ceea ce te privește, nici nu știu. E doar între tine și mine și nu trebuie să meargă mai departe.

— Îl iubesc, George! am spus foarte încet.

A plecat capul și a pornit ca o furtună de-a lungul galeriei, târându-mă după el, la braț.

— Pentru oameni ca noi asta n-are nici o importanță. Știi doar.

— Nu pot să dorm, nu pot să mănânc, nu pot să fac nimic altceva decât să mă gândesc la el. Noaptea îl visez, cât o ziua de lungă aștept să-l văd, iar când îl văd, inima îmi tresare și-mi spun că voi leșina de dorință.

— Și el? m-a întrebat George atras de poveste fără voia lui.

Am întors capul ca să nu vadă durerea subită de pe chipul meu.

— Credeam că și el simte același lucru. Dar azi, când vântul s-a schimbat, a spus că vom ridica ancora și vom

porni spre Anglia și că acolo nu ne vom putea vedea la fel ca aici, în Franța.

— Ei bine, are dreptate, a spus brutal George. Și dacă Anne și-ar fi făcut treaba, nici tu, nici alte vreo șase dintre doamnele ei n-ați fi lenevit în Franța flirtând cu bărbați din muița voastră.

— Nu e deloc așa, am răbufnit. El nu e în suita noastră. E bărbatul pe care-l iubesc!

— Îl mai ții minte pe Henry Percy? m-a întrebat pe neașteptate George.

— Sigur că da.

— Era îndrăgostit. Mai mult decât atât, era logodit. Mai mult decât atât, era însurat. L-a salvat asta? Nu. E ținut în Northumberland, însurat cu o femeie care-l urăște, tot îndrăgostit, tot cu inima frântă, tot lipsit de speranță. Ai de ales. Poți să fii îndrăgostită și cu inima frântă sau poți întoarce situația astfel încât să scoți tot ce-i mai bun din ea.

— Ca tine?

— Ca mine, a zis el posomorât.

Fără voie, s-a uitat în lungul galeriei, spre locul unde sir Francis Weston se apleca peste umărul lui Anne, urmărind o partitură muzicală. Sir Francis ne-a simțit privirea și a ridicat ochii. A uitat de astă dată să-mi zâmbească. A privit pe lângă mine și la fratele meu și în căutătura lui se citea o intimitate adâncă.

— Eu nu-mi urmez niciodată dorința, nu-i dau niciodată ascultare, a spus posomorât George. Mi-am pus familia pe primul loc și asta mă costă o bătaie de inimă în fiecare zi din viață. Nu fac nimic care ar putea s-o facă de rușine pe Anne. Pentru noi, cei din neamul Howard, iubirea nu intră în calcul. Suntem în primul și-n primul rând curteni. Viața noastră e la curte. Și la curte nu e loc pentru dragostea adevărată.

Sir Francis a zâmbit distant când a văzut că George nu l-a observat și și-a îndreptat din nou atenția spre muzică. George m-a ciupit de degetele reci care se odihneau pe brațul lui.

— Trebuie să încetezi să-l mai vezi, mi-a spus. Trebuie să juri pe onoarea ta.

— Nu pot să jur pe onoarea mea, fiindcă n-am onoare, am spus dezolată. Am fost măritată cu un bărbat și l-am încornorat

cu regele. M-am întors la el și el a murit înainte să am prilejul să-i spun că, poate, îl iubesc. Iar acum, când găsesc un bărbat pe care-l pot iubi cu toată inima și cu tot sufletul, tu îmi ceri să jur pe onoarea mea că nu-l voi mai vedea – și jur. Pe onoarea mea. Nu mai există pic de onoare în noi, cei trei Boleyn.

— Bravo, a zis George.

M-a luat în brațe și m-a sărutat pe buze.

— Suferința din dragoste îți priește. Arăți adorabil!

A doua zi am pornit pe mare spre Anglia. L-am căutat din priviri pe William pe punte și, când l-am văzut, având grijă să nu se uite la mine, m-am retras sub punte împreună cu celelalte doamne, m-am ghemuit într-un cuib de perne și am adormit. Îmi doream mai mult ca orice altceva să dorm următoarea jumătate de an, până voi putea să merg la Hever și să-mi revăd copiii.

Iarna anului 1532

Curtea a sărbătorit Crăciunul la Westminster și Anne a fost în centrul fiecărei activități. Maestrul de ceremonii puneă în scenă piesă-mască după piesă-mască și-n toate Anne era preamărită ca regina păcii, regina iernii, regina Crăciunului. I se spunea în toate felurile, numai regina Angliei nu, și toți știau că va urma și asta curând. Henric a dus-o în Turnul Londrei, de unde a ales ce-i voia inima din vistieria Angliei, de parcă ar fi fost născută prințesă.

Ea și Henric aveau acum apartamente alăturate. Plini de îndrăzneală, se retrăgeau seara împreună în odaia lui sau a ei, iar dimineața ieșeau împreună. El i-a cumpărat un halat din satin negru, căptușit cu blană, în care să-i salute pe oaspeții care intrau în odaia lui de culcare. Eu am fost eliberată din funcția de însoțitoare și tovarășă de pat și m-am trezit singură seara pentru prima oară din copilărie. Într-un fel, era o plăcere să pot sta lângă micul meu foc și să știu că Anne nu va da buzna în odaie ca o furtună, cuprinsă de furie. Dar mi-am dat seama că mă simțeam singură. Petreceam seri lungi visând cu ochii deschiși în fața focului și multe după-amiezi reci privind pe fereastră ploaia cenușie de iarnă. Strălucirea soarelui și dunele de nisip din Calais păreau la un milion de ani depărtare. Simțeam că mă transform în gheață, la fel ca lapovița pe țiglele acoperișului.

L-am căutat pe William Stafford printre oamenii unchiului și unul dintre ei mi-a spus că s-a dus la ferma lui, ca să se îngrijească de săpatul napilor și de sacrificarea animalelor bătrâne. M-am gândit la el – se ocupa de mica lui fermă, puneă lucrurile la punct, se îndeletnicea cu lucruri reale, în

timp ce eu pierdeam vremea la curte, înconjurată de bârfe și scandaluri și gândindu-mă doar la plăcerea a doi oameni leneși și egoiști și la cum puteau fi făcuți să se distreze.

În toiul sărbătorii de douăsprezece zile a Crăciunului, Anne a venit la mine și m-a întrebat ce semne îi spun femeii că pântecul ei a prins rod. Am numărat amândouă zilele ciclului ei – urma să-i vină în cursul săptămânii. Era deja hotărâtă să-i fie greață dimineața și să nu poată mânca grăsimi de pe carne, dar i-am spus că e prea devreme ca să știm cu siguranță.

Număra zilele. Uneori o vedeam stând absolut nemișcată și știam că-și folosește puterea voinței ca să-și impună să rămână grea.

A sosit ziua când ar fi trebuit să sângereze. În seara aceea a băgat capul pe ușa odăii mele și mi-a spus triumfător:

— Sunt curată! Înseamnă că am zămislit?

— O zi nu dovedește nimic, am răspuns fără milă. Trebuie să aștepți măcar o lună.

A trecut și a doua zi și următoarea. Ea nu i-a spus lui Henric ce spera, dar îmi închipuiam că putea socoti și el, în fel ca oricare bărbat. Au început să arate amândoi ca un cuplu care se balansează în aer precum doi dansatori pe sârmă la bălci. El n-a îndrăznit s-o întrebe, dar a venit la mine și s-a interesat dacă lui Anne i-a întârziat ciclul.

— Doar cu o săptămână sau două, Maiestate, am spus respectuos.

— Să trimit după moașă?

— Încă nu, l-am sfătuit. Mai bine să așteptați până în luna a doua.

Părea temător.

— N-ar trebui să mă mai culc cu ea.

— Poate doar să fiți foarte blând, am sugerat.

S-a încruntat neliniștit și m-am gândit că dorința amândurora de-a avea acest copil le va despuia de bucurie intimă chiar înainte să se cunune.

În ianuarie era clar că lui Anne îi întârziase ciclul o lună. I-a spus regelui că credea că rămăsese grea cu pruncul lui.

Era emoționant să-l vezi. Fusesse căsătorit atâta vreme cu o femeie stearpă, încât gândul la o soție fertilă era pentru el ca un pământ umed, bun de cultivat într-un august secetos.

Când stăteau împreună, erau foarte tăcuți, foarte străini unul față de altul. Se certaseră cu pasiune, se iubiseră cu pasiune, iar acum voiau să fie prieteni. Anne voia să se odihnească în liniște – îi era groază să facă orice lucru care ar fi putut să tulbure procesul ce se desfășura tainic în corpul ei. Henric voia să șadă lângă ea, de parcă prezența lui ar fi putut continua ceea ce începuseră împreună. Voia s-o țină în brațe și să se plimbe cu ea și s-o scutească de absolut orice efort.

Văzuse prea multe sarcini încheiate foarte prost, cu femei necăldate în lacrimi și cu dezamăgire. Celebrase câțiva prunci născuți vii și bucuria îi fusese răpită de morți inexplicabile. Acum se gândea că fertilitatea ușoară a lui Anne îl răzbuna complet. Dumnezeu îl blestemase fiindcă se însurase cu soția fratelui său și acum ridica blestemul, făcându-i viitoarea soție (prima soție, conform conștiinței flexibile a lui Henric) atât de fertilă, încât să rămână grea după doar câteva luni de când se culca cu el. O trata cu nespusă tandrețe și respect și a dat în grabă o lege nouă ca să se poată căsători legal, conform cu noua lege engleză, în noua Biserică engleză.

Cununia a avut loc într-o taină aproape deplină, la Whitehall, casa din Londra a lui Anne, fostul cămin al cardinalului, răponatul ei adversar. Cei doi martori ai regelui au fost prietenii săi Henry Norris și Thomas Heneage, iar William Brereton l-a ajutat. George și cu mine am fost chemați ca să dăm impresia că Anne și regele cinează în odaia sa personală. Ne-am gândit că modul cel mai plăcut de-a face acest lucru era să comandăm cea mai bună cină pentru patru persoane, care să ne fie servită în odaia regelui. Curtea, care privea felurile apetisante intrând și ieșind, a ajuns la concluzia că era o cină privată pentru rege și cei trei Boleyn. A fost o răzbuflare plăcută pentru mine să stau în jilțul lui Anne și să mănânc din farfuria ei în vreme ce ea se mărita cu regele Angliei, dar m-a amuzat. Ca să spun drept, i-am probat și halatul de satin negru în lipsa ei, iar George a jurat că-mi stătea foarte bine.

Primăvara anului 1533

Câteva luni mai târziu chestiunea a fost încheiată. Anne, ținându-se mereu de pântecul umflat, a fost declarată public soția oficială a regelui de către o autoritate însemnată – arhiepiscopul Cranmer, care a făcut cercetări extrem de sumare asupra căsătoriei dintre regina Caterina și Henric și a descoperit că a fost dintotdeauna nulă și neavenită. Regina nici măcar nu s-a înfățișat dinaintea tribunalului care-i trădu numele și o dezonora. Se agăța de pledoaria pe care o trimisese la Roma și ignora hotărârea din Anglia. Preț de o clipă o căutasem cu privirea, prostește, când se făcuse anunțul, gândindu-mă că ar putea fi acolo, sfidătoare, în rochia ei cea roșie, așa cum fusese și înainte. Dar ea era departe și lo scria Papei, nepotului ei și aliaților ei, implorând să i se judece drept cazul, în fața unor judecători onorabili din Roma.

Dar Henric a adoptat o lege – altă lege nouă – care spunea că disputele din Anglia puteau fi judecate doar de tribunalele englezești. Dintr-odată nu se mai puteau face apeluri legale la Roma. Mi-am amintit cum îi spusese lui Henric că englezilor le-ar plăcea să vadă dreptatea făcută într-un tribunal englezesc, fără să visez măcar că justiția engleză va ajunge să nu mai fie altceva decât capriciul lui Henric, tot așa cum Biserica ajunsese să fie vistieria lui Henric, iar Consiliul Coroanei ajunsese să fie alcătuit din favoriții lui Henric și ai lui Anne.

La ospăț, nimeni n-a pomenit numele reginei Caterina. De parcă nici n-ar fi existat vreodată. Nimeni n-a făcut vreo remarcă atunci când pietrarii s-au apucat să spargă cu dalta rodiile de Spania, care se aflau acolo de atâta vreme, încât

piatra devenise roasă de timp, ca un munte care a existat dintotdeauna. Nimeni n-a întrebat care va fi noul titlu al Caterinei, acum, că Anglia avea o nouă regină. Nimeni n-a vorbit deloc despre ea, de parcă ar fi murit de o moarte atât de rușinoasă, încât încercam cu toții s-o uităm.

Anne aproape că se împleticea sub greutatea mantiei de stat și a diamantelor și nestematelor pe care le purta în păr, pe trenă, pe poalele rochiei și care-i încărcau gâtul și brațele. George a spus că regele plănuia încoronarea ei de Rusalii, care aveau să cadă în iunie în anul acela.

— În Londra?

— Va fi un spectacol care va pune în umbră încoronarea Caterinei. Trebuie să fie așa.

William Stafford nu s-a întors la curte. Având mare grijă la tonul vocii, l-am întrebat pe unchiul, în timp ce-l priveam împreună pe rege jucând popice, dacă l-a făcut pe William Stafford mai-mare peste cai, fiindcă mi-ar plăcea la nebunie să am un nou cal de vânătoare pentru sezonul ce urma.

— A, nu, mi-a răspuns, descoperind minciuna din glasul meu imediat ce am rostit-o. A plecat. Am schimbat două vorbe cu el după călătoria la Calais. Nu-l vei mai vedea.

Mi-am păstrat expresia feței neclintită și nici n-am gemut, nici n-am tresărit. Eram curteană, așa cum și el era curtean, și puteam să primesc o lovitură și să merg mai departe.

— A plecat la ferma lui? am întrebat cu aerul că nu-mi păsa.

— Ori acolo, ori a pornit în cruciadă. Drum bun și cale bătută.

Mi-am îndreptat atenția spre joc, iar când Henric a reușit o lovitură bună, am bătut tare din palme și am strigat „Ura!”. Cineva mi-a propus un pariu, dar am refuzat să pariez împotriva regelui și am prins din zbor un zâmbet rapid din partea lui pentru acea mică lingușeală. Am așteptat să se termine meciul, iar când m-am lămurit că Henric nu mă va chema să mă plimb cu el, m-am strecurat prin mulțimea ce-l înconjura și m-am dus în odaia mea.

Focul era stins în micul cămin. Odaia dădea spre vest și era mohorâtă dimineța. M-am așezat pe pat, mi-am strâns picioarele sub poalele rochiei și mi-am înfășurat umerii într-o pătură, ca o femeie săracă pe câmp. Mi-era groaznic de frig.

Am strâns pătura mai bine pe lângă mine, dar asta nu m-a încălzit. Mi-am amintit zilele de pe plaja din Calais, mironul mării și nisipul aspru de sub spinarea mea, ce mi se strocuta în rufărie în timp ce William mă atingea și mă săruta. În acele nopți din Franța îl visam și mă trezeam în fiecare dimineață toropită de dor, găsind nisip scuturat din plete pe pernă. Chiar și acum buzele mele tânjeau după sărutul lui.

Vorbisem serios când îi făcusem lui George promisiunea. Spusesem că, mai presus de toate, eram o Boleyn și o Howard până-n măduva oaselor, dar acum, în odaia întunecoasă, privind ardezia cenușie a orașului și norii întunecați ce pareau se sprijineau pe acoperișul palatului Westminster, mi-am dat seama dintr-odată că George se înșela, că familia mea se înșela și că mă înșelasem și eu – toată viața. Nu eram o Howard mai presus de orice altceva. Mai presus de orice eram o femeie capabilă de pasiune, care avea o mare nevoie și o mare dorință de iubire. Nu voiam recompensele pentru care-și sacrificase Anne tinerețea. Nu voiam strălucirea aridă a vieții lui George. Voiam căldura, sudoarea și pasiunea unui bărbat pe care-l puteam iubi și în care puteam avea încredere. Și voiam să mă dăruiesc lui – nu pentru vreun avantaj, ci din dorință.

Fără să știu prea bine ce făceam, m-am ridicat din pat, mi-am dat la o parte hainele cu un gest brusc și am șoptit în odaia pustie:

— William! William!

M-am îndreptat spre curtea grajdurilor și am poruncit să mi se aducă din boxă iapa, spunând că plec la Hever să-mi văd copiii. Eram incredințată că unchiul avea o pereche de ochi și de urechi care urmăreau și ascultau tot ce se întâmpla în curtea grajdurilor, dar trăgeam nădejdea să fiu pe drum înainte să poată ajunge la el vreun mesaj. Curtea părăsise terenul de popice și se dusesse la cină, așadar mi-am spus că, dacă aveam noroc, puteam pleca înainte ca vreun spion să-l găsească pe unchiul liber să primească raportul care-i spunea că nepoata lui se dusesse acasă fără escortă.

În două ore s-a lăsat întunericul – noaptea rece de primăvară care se așterne mai întâi cenușie și apoi devine repede întunecată ca-n miezul iernii. Nici n-am ieșit din oraș că am

intrat într-un sătuc numit Canning și am zărit zidurile înalte și porțile păzite ale unei mănăstiri. Am bătut cu putere în poartă și, când au văzut calitatea calului meu, m-au lăsat să intru, m-au condus într-o chilie mică, văruiată și mi-au adus drept cină o felie de carne, una de pâine și una de brânză și o cană de bere slabă.

Dimineată mi-au oferit exact același lucru la micul dejun. Am ascultat liturghia cu mațele chiorăind și gândindu-mă că discursurile lui Henric, în care denunța violent corupția și bogăția Bisericii, ar trebui să facă excepții pentru comunități mici precum aceea.

Am fost nevoită să întreb cum puteam ajunge la Rochford. Casa și moșia se aflau de ani buni în familia Howard, dar le vizitam rareori. Fusesem acolo o singură dată și atunci merse-mom pe calea apei. N-aveam habar de drumuri. Dar la grajd era un băiat care spunea că știe să ajungă la Tilbury, iar călugărul care juca rolul de mai-mare peste cai pentru cei doi catâri de călărie și caii de plug a zis că băiatul putea veni cu mine pe un cal bătrân, cu picioare scurte, ca să-mi arate drumul.

Era un flăcău de treabă, pe nume Jimmy, și călărea fără șa, lovind cu călcâiele desculțe coastele prăfuite ale calului bătrân și cântând din răspuțeri. Alcătuiam o pereche ciudată: ștregarul și doamna, mergând călare pe drumul paralel cu râul. Înaintam anevoie; drumul era numai pământ și pietriș pe alocuri, sau noroi prin alte părți. Acolo unde traversa pâraie ce se vărsau în Tamisa erau vaduri și uneori chiar mlaștini înșelătoare, iar iapa mea se trăgea înapoi și se agita simțind nisipul mișcător și mărul în care i se afundau copitele, și doar calmul bătrânului cal al lui Jimmy o îndemna să meargă mai departe. Am cinat la o fermă dintr-un sat numit Rainham. Nevasta fermierului mi-a dat un ou fiert și niște pâine neagră, spunând că atât își putea permite. Jimmy a mâncat pâine goală și a părut mulțumit. La desert am avut două mere uscate și aproape că am izbucnit în râs când m-am gândit la cina pe care o pierdeam la palatul Westminster, cu jumătate de duzină de garnituri pe lângă o duzină de feluri de mâncare din carne servite pe platouri de aur.

Nu mi-era teamă. Pentru prima oară simțeam că îmi luasem viața în mâini și că eram stăpână pe destinul meu. De data asta nu mă supuneam nici unchiului meu, nici tatălui meu,

nici regelui, ci-mi urmam propriile dorințe. Și știam că dorința mă călăuzea neînduplecată spre bărbatul iubit.

Nu mă îndoiam de el. Nu mă gândeam nici o clipă că mă uitase sau că se însurase cu vreo fată ștearsă din sat ori cu vreo moștenitoare aleasă de alții pentru el. Nu, ședeam pe capra unei căruțe și-l priveam pe Jimmy cum scuipă în aer semințe de măr și, de data asta, aveam destulă judecată încât să am încredere.

Am mai călărit încă două ore după cină și am ajuns în micul târg Grays pe când începea să se întunece. Jimmy m-a asigurat că drumul duce mai departe la Tilbury, dar, dacă voiam să ajung la Rochford, dincolo de Southend, se gândea că puteam să mă îndepărtez de fluviu și să merg spre est.

Grays se lăuda cu o cârciumă mică și absolut nici o fermă, fie mare, fie mică, dar exista un conac frumos, clădit mai departe de drum. Am cochetat cu ideea de-a merge la conac și de a invoca dreptul de-a cere ospitalitate în calitate de călător prins de întuneric pe drum. Dar mă temeam de influența unchiului, care se întindea în tot regatul. Și începeam să nu mă simt în largul meu din cauza prafului din păr și a murdăriei de pe față și haine. Jimmy era jegos ca un ștregar do pe stradă, nici o casă de soi nu l-ar fi culcat altundeva decât în grajd.

— Mergem la cârciumă, am hotărât.

Localul era mai bun decât părea la început. Traficul spros și dinspre Tilbury, unde călătorii din capitală preferau deseori să călătorească în loc să aștepte ca fluxul sau șlepurile să le ducă ambarcațiunile în amonte, spre Londra, îi fusese prielnic. Îmi puteau oferi un pat cu perdele într-o odaie comună, iar lui Jimmy – o saltea de paie în bucătărie. Au tăiat și au gătit o găină pentru cina mea și au servit-o cu pâine de grâu și cu un pahar de vin. Am reușit chiar să mă spăl într-un lighean cu apă rece, așa că fața mi-era curată, chiar dacă părul mi-era murdar. Am dormit cu hainele pe mine și mi-am pus cizmele de călărie sub pernă, temându-mă de hoți. Dimineața m-am trezit cu sentimentul neplăcut că miros urât și cu un șirag de pișcături de purice pe burtă, sub corsaj, care mă mâncau tot mai tare pe măsură ce treceau orele.

Dimineața a trebuit să-l las pe Jimmy să plece. Îmi promisese doar să-mi arate drumul spre Tilbury și-l aștepta o

călătorie lungă de întoarcere pentru un băiat aflat de capul lui. Dar pe el nu-l speria deloc ideea. A sărit de pe piatra de încălecat pe spinarea arcuită a calului său și a acceptat un ban de la mine și pe deasupra un codru de pâine cu brânză pentru cină. Am pornit împreună până ni s-au despărțit cărările. Mi-a arătat drumul spre Southend, apoi a apucat-o spre vest, înapoi la Londra.

Călăream singură printr-un ținut pustiu. Pustiu, întins și trist. Mi-a trecut prin minte că să cultivi acest pământ era un lucru foarte diferit față de regiunile fertile din Kent. Călăream sprinten și mă uitam cu atenție în jur, temându-mă că drumul pustiu prin mlaștini ar fi putut fi bântuit de hoți. De fapt, tocmai pustietatea regiunii îmi era prietenă. Nu existau tâlhari la drumul mare, fiindcă nu existau călători de la care să fure. În orele care s-au scurs din zori și până la amiază am văzut doar un băiețandru care alunga ciorile de deasupra unui petic de pământ de curând semănat cu legume și, în depărtare, un plugar care tăia brazde în pământul noroios de la marginea mlaștinii, cu câțiva pescăruși plutind în urma sa ca un fir de fum.

Înaintam încet, căci drumul traversa mlaștinile, devenind îmbibat de apă și noroios. Vântul venit dinspre fluviu aducea miros de sare. Am trecut pe lângă două sate care nu erau decât noroi modelat în formă de case – pereți din lut, acoperișuri din lut. Doi copii au holbat ochii și apoi au fugit după mine, țipând de entuziasm la trecerea mea; și ei aveau culoarea lutului. Când am ajuns în Southend începea să se întunece; m-am uitat în jur, căutând un loc în care să-mi petrec noaptea.

Erau câteva case și o biserică mică, lângă care se zărea casa parohială. Am bătut la ușă, dar îngrijitoarea mi-a deschis cu o încruntătură descurajantă. I-am spus că sunt în călătorie și i-am cerut ospitalitate, iar ea m-a condus, cu un aer foarte neprietenos, într-o odaie mică aflată alături de bucătărie. Mi-am spus că, dacă aș fi fost o Boleyn și o Howard, aș fi înjurat-o pentru lipsa de politețe, dar de fapt eram o femeie săracă, fără nimic pe lume cu excepția câtorva monede și a unei hotărâri de nestrămutat.

— Mulțumesc, i-am spus, de parcă odaia mi-ar fi fost pe plac. Îmi poți aduce și niște apă să mă spăl? Și ceva de mâncare?

Clinchetul banilor din punga mea i-a transformat refuzul în consimțământ: s-a dus să-mi aducă apă și apoi un blid cu tocană cu carne, care, judecând după aspect și după gust, s-ar fi zis că stătea în oală de vreo două zile. Mi-era prea foame ca să-mi pese și eram prea obosită ca să mă cert cu femeia. Am mâncat tocana și am întins în blidul de lemn cu o bucată de pâine, apoi m-am prăbușit pe patul mic, cu saltea de paie și am dormit până-n zori.

Dimineață, femeia era trează și trebuia prin bucătărie, măturând podeaua și ațâțând focul ca să-i pregătească micul dejun stăpânului ei. Am împrumutat de la ea un cearșaf de șters și m-am dus în curte ca să-mi spăl fața și mâinile. Mi-am spălat și tălpile, fiind tot timpul certată de un cârd de găini. Aș fi vrut foarte mult să-mi scot hainele și să mă spăl peste tot și apoi să îmbrac haine curate, dar aș fi putut la fel de bine să-mi doresc o lectică și purtători care să mă care în spinare ultimii kilometri până la destinație. Dacă mă iubea, n-avea să-l deranjeze puțină murdărie. Dacă nu mă iubea, murdăria n-avea să însemne nimic pentru mine pe lângă acea catastrofă.

La micul dejun, îngrijitoarea s-a arătat curioasă cum de călătoream singură. Îmi văzuse calul și rochia și își dăduse seama cât valorau fiecare. N-am răspuns nimic, am strecurat o felie de pâine în buzunarul rochiei și m-am dus să-mi înșeuez calul. După ce am încălecat, fiind gata de plecare, am strigat-o din curte:

— Îmi poți spune care e drumul spre Rochford?

— Ieși pe poartă și faci la stânga pe drum. Ține-o spre est. Ar trebui să ajungi într-o oră. Pe cine vrei să vezi? Familia Boleyn e tot timpul la curte.

Am mormăit un răspuns. Nu voiam să știe că eu, o Boleyn, bătusem atâta cale pentru un bărbat care nici măcar nu mă invitase. Pe măsură ce mă apropiam de casa lui mi-era tot mai teamă și n-aveam nevoie de martori ai îndrăzelii mele. Am plescăit din limbă ca să-mi îndemn calul, am ieșit din curte, am făcut la stânga, așa cum îmi spusese ea, și apoi m-am îndreptat direct spre soarele care răsărea.

Rochford era un cătun cu șase case adunate în jurul unei cârciumi, la răspântie. Reședința impunătoare a familiei mele

Am ridicat mai la o parte, în spatele unor ziduri înalte de cărămidă, și era înconjurată de un parc de dimensiuni respectabile. Nici n-o puteam zări de pe drum. N-aveam de ce mă tem că vreun servitor din casă mă va vedea și, chiar dacă m-ar fi văzut, nimeni n-avea să mă recunoască.

Un tânăr de vreo douăzeci de ani lenevea, proptit de perețele unei căsuțe, privind drumul pustiu. Regiunea era foarte plătă și bătută de vânt. Era foarte frig. Dacă asta era o încercare menită cavalerilor aventurieri, ei bine, nu se putea închipui nimic mai descurajant. Am ridicat bărbia și i-am strigat tânărului:

— Ferma lui William Stafford?

A scos paiul din gură și s-a apropiat agale de calul meu. Am întors puțin calul, ca să nu poată pune mâna pe hățuri. Elăcăul s-a dat înapoi, ferindu-se de crupa puternică și s-a tras de ciuful de păr de pe frunte.

— William Stafford? a repetat nedumerit.

Am scos din buzunar un penny și l-am ținut între degetul mare și arătătorul mâinii înmănușate.

— Da.

— Gentilomul cel nou? De la Londra? Ferma Appletree, a spus tânărul arătând în susul drumului. Faceți la dreapta, spre râu. Casa cu acoperiș de stuf și o curte a grajdurilor. E un măr la marginea drumului.

I-am aruncat bănuțul și l-a prins cu o singură mână.

— Veniți tot din Londra? m-a întrebat, curios.

— Nu. Din Kent.

M-am întors și am pornit în susul drumului, căutând din priviri râul, un măr și o casă cu acoperiș de stuf și o curte a grajdurilor.

Pământul cobora brusc dincolo de drum, spre râu. La malul apei se vedeau desișuri de stuf; un cârd de rațe a început să măcăie neliniștit și din stufăriș a țâșnit un bătlan cu picioare lungi și piept bombat, care și-a fluturat aripile imense și apoi s-a așezat puțin mai departe în aval. Câmpurile erau mărginite cu garduri vii scunde, din păducel; la marginea apei, pajiștile cu margini neregulate erau îngălbenite – vătămate probabil de sare, mi-am zis. Mai aproape de drum, iarba

era îngălbenită, ca ostenită de iarnă, dar m-am gândit că, în primăvară, William ar putea scoate o recoltă bună de fân.

De partea cealaltă a drumului, terenul era mai înalt și fusese arat. Între brazde scliepa apa – pământul ăsta avea să fie mereu umed. Mai spre nord am zărit câteva parcele pe care erau plantați meri. Și mai era un măr solitar, mare și bătrân, care se apleca spre drum, cu crengile atârând mult în jos. Scoarța îi era colorată într-un cenușiu argintat, iar ramurile îi erau noduroase din cauza vârstei venerabile. La ramificația unei ramuri creștea o tufă bogată de vâsc; mănănată de un impuls, mi-am îndemnat calul într-acolo și am cules o crenguță, astfel că atunci când am ieșit de pe drum și am pornit pe mica potecă ce ducea spre casa lui, țineam în mână cea mai păgână plantă dintre toate.

Era o fermă micuță, parcă desenată de un copil. O clădire joasă și lungă, cu patru ferestre la etajul de deasupra, plus altele două de o parte și de alta a ușii principale de la parter. Ușa era construită ca una de grajd, din două părți ce se puteau deschide separat – una sus, alta jos. Îmi închipuiam că într-un trecut nu foarte îndepărtat familia fermierului și animalele dormiseră laolaltă înăuntru. Pe o latură a casei era o curte a grajdului bună, pietruită și curată, iar alături de ea, un câmp cu șase vaci. Un cal a dat din cap peste poartă și am recunoscut calul de vânatoare al lui William Stafford, care galopase alături de mine pe plajele de nisip din Calais. A nechezat când ne-a văzut, iar iapa mea i-a răspuns, de parcă și-ar fi amintit și ea de acele zile însorite de la sfârșitul verii.

La auzul zgomotului, ușa de la intrare s-a deschis și din interiorul întunecat s-a ivit o siluetă care s-a oprit în prag, cu mâinile în șolduri și m-a privit cum mă apropii pe drum. Nu s-a clintit și nici n-a spus nimic până când n-am ajuns la poarta grădinii. Am coborât din șarje fără ajutor și am deschis poarta fără vreo vorbă de bun venit din partea lui. Am agățat hăturile de poartă și, cu vâscul în mână, m-am apropiat de el.

Mi-am dat seama că, după lunga călătorie, n-aveam nimic de spus. Hotărârea și sentimentul că aveam un scop clar s-au topit în clipa în care am dat cu ochii de el.

— William!

Atât am reușit să rostesc și i-am întins crenguța de vâsc cu bobocii ei albi, de parcă ar fi fost un tribut.

— Ce e? m-a întrebat, fără să mă ajute deloc și tot fără să facă vreo mișcare spre mine.

Mi-am scos boneta și mi-am scuturat părul. Eram dintr-odată copleșitor de conștientă că nu mă văzuse niciodată altfel decât îmbăiată și parfumată. Iar acum, iată-mă în aceeași rochie pe care o purtam de trei zile, pișcată de purici, jalnică, prăfuită, mirosind a cal și a sudoare și disperat, neajutorat de mută.

— Ce e? a repetat el.

— Am venit să mă căsătoresc cu tine, dacă mă mai vrei.

Părea să nu existe cale de-a îndulci asprimea vorbelor. Chipul lui nu trăda nimic. S-a uitat la drumul din spatele meu.

— Cine te-a adus?

— Am venit singură.

— Ce a mers prost la curte?

— Nimic. Lucrurile n-au fost niciodată mai bune. S-au răsfățat, iar ea e grea. Neamul Howard n-a avut niciodată perspective mai luminoase. Voi fi mătușa regelui Angliei.

William a râs scurt și aspru auzind asta, iar eu mi-am privit cizmele jechoase și costumul de călărie prăfuit și am răs la rândul meu. Când am ridicat iar ochii, am întâlnit privirea lui, foarte caldă acum.

— N-am nici un fel de avere, m-a prevenit el. Sunt un nimeni, după cum ai spus pe bună dreptate.

— Nici eu n-am avere, doar o sută de lire pe an, pe care le voi pierde când se va afla unde am plecat. Și fără tine sunt o nimeni.

A făcut un gest iute cu mâna, ca și cum ar fi dat să mă tragă spre el, dar s-a stăpânit.

— Nu vreau să fiu pricina ruinei tale. Nu accept să devii mai săracă pentru că mă iubești.

Faptul că se afla atât de aproape și dorința ca el să mă țină în brațe mă făceau să tremur.

— Nu are importanță, am spus repede. Îți jur că acum nu mai are nici o importanță pentru mine!

Auzind asta, a desfăcut larg brațele să mă primească, iar eu m-am apropiat, pe jumătate pășind și pe jumătate prăbușindu-mă. M-a prins și m-a strâns cu putere la piept, gura lui acoperind-o pe a mea, presărându-mi cu sărutări flămânde fața murdară, pleoapele, obrații, buzele și, în sfârșit,

cufundându-se în gura mea plină de dor. M-a ridicat apoi în brațe și m-a trecut peste pragul casei sale, apoi m-a purtat pe scări în sus, în dormitor, pe cearșafurile curate, din înfățișarea patului cu saltea de puf, iar de acolo, în brațele bucuriei.

Mult mai târziu, a râs de pișcăturile de purici și mi-a adus o albie mare din lemn, pe care a umplut-o cu apă și a așezat-o în fața focului zdravăn din bucătărie și mi-a pieptănat părul, ca să se convingă că nu mă alesesem și cu păduchi, în timp ce eu leneveam cu capul dat pe spate, bălăcindu-mă în apa fierbinte, cu miros dulce. A pus deoparte corsajul meu, fusta și rufăria, ca să fie spălate, și a stăruit să mă îmbrace cu o cămașă de-a lui și cu o pereche de pantaloni, pe care i-am legat la brâu și i-am suflecat, ca un marinar pe punte. A dus iapa mea pe o pajiște, unde s-a tăvălit de plăcere ca a scăpat de șa și a alergat încoace și-ncolo la galop ușor, împreună cu calul lui William, cabrându-se și dând din picioare ca un mânz. Pe urmă William mi-a pregătit o strachină mare cu terci de ovăz îndulcit cu miere și mi-a tăiat o felie de pâine albă cu unt gras și o bucată de brânză de Essex moale. A râs de călătoria mea cu Jimmy și m-a mustrat că am plecat fără escortă, apoi m-a dus din nou în pat și am făcut dragoste toată după-amiaza, până când cerul s-a întunecat și ni s-a făcut iarăși foame.

Am cinat în bucătărie, la lumina lumânărilor. În cinstoa mea, William a tăiat o găină bătrână și a pus-o la frigare. Eu, înarmată cu o pereche de mănuși de-ale lui, aveam sarcina să învârt frigarea în timp ce el a tăiat pâinea, a adus berea și s-a dus în cămară după unt și brânză.

După ce am mâncat, ne-am tras scaunele lângă foc și am închinat unul în cinstea celuilalt, cufundându-ne apoi într-o tăcere uimită.

— Nu-mi vine să cred, am spus după o vreme. Nu m-am gândit decât să ajung la tine, dar nu m-am gândit la casa ta. Nu m-am gândit la ce vom face mai departe.

— Și acum ce crezi?

— Încă nu știu ce să cred, am mărturisit. Cred că mă voi obișnui. Voi fi nevastă de fermier.

El s-a aplecat și a aruncat în foc o bucată de turbă, care a început să ardă roșiatic.

— Și familia ta? m-a întrebat el.

Am ridicat din umeri.

— Ai lăsat vreun bilet?

— Nimic, am spus clătinând din cap.

A răs.

— O, dragostea mea, unde ți-a fost mintea?

— La tine, am răspuns simplu. Mi-am dat seama pur și simplu cât de mult te iubesc. Nu mă puteam gândi decât la un singur lucru: că trebuia să vin la tine.

William a întins mâna și mi-a mângâiat părul, spunând aprobator:

— Ești o fată bună.

Am răs ușor.

— O fată bună?

— Da, a zis el netulburat. Foarte.

Am lăsat capul pe spate, ca să-i simt mai bine mângâierea, și mâna lui a alunecat de pe capul meu pe ceafă. M-a cuprins într-o strânsoare fermă și m-a scuturat ușurel, cum face o pisică cu puii ei. Am închis ochii, topindu-mă sub atingerea lui.

— Nu poți rămâne aici, a zis încet.

Am deschis ochii surprinsă.

— Nu?

— Nu.

A ridicat o mână, ca să mă facă să-l ascult.

— Nu pentru că nu te iubesc, fiindcă te iubesc. Și trebuie să ne căsătorim. Dar trebuie să obținem cât se poate de mult din asta.

— Te referi la bani? am întrebat dezamăgită.

A scuturat din cap.

— Mă refer la copiii tăi. Dacă vii la mine fără nici un cuvânt de avertizare, fără nici un sprijin din partea nimănui, nu-ți vei primi niciodată copiii. Nu-i vei mai revedea.

Durerea m-a făcut să-mi mușc buzele.

— Anne mi-i poate lua oricum în orice clipă.

— Sau ți-i poate da înapoi, mi-a amintit el. Ai spus că e grea?

— Da. Dar...

— Dacă va naște un băiat, nu va mai avea nevoie de al tău. Trebuie să fim pregătiți să-l prindem în brațe când îi dă ea drumul.

— Crezi că-l vei primi înapoi?

— Nu știu. Dar tu trebuie să te afli la curte, ca să poți testa lucrurile pentru el.

Îi simțeam mâna caldă pe umăr, prin cămașa de in.

— Mă voi întoarce cu tine, mi-a spus el. Pot să las un om să se ocupe de fermă un anotimp, două. Regele îmi va da ceva de făcut. Și putem fi împreună până vedem din care parte bate vântul. Dacă reușim, luăm copiii, părăsim curtea și ne întoarcem aici.

A șovăit o clipă și am văzut cum i se așterne o umbră pe chip. Părea stânjenit.

— Locul ăsta e suficient de bun pentru ei? m-a întrebat el cu timiditate. S-au obișnuit la Hever, iar aici, la doi pași mai încolo e reședința familiei tale. Ei sunt născuți și crescuți nobili. Iar asta e doar o căsuță mică.

— Vor fi cu noi, am spus simplu. Și-i vom iubi. Vor avea o familie nouă — o familie cum n-a avut niciodată un nobil. Un tată și o mamă căsătoriți din dragoste, care s-au ales unul pe altul fără să se gândească la avere și poziție. Ar trebui să fie mai bine pentru ei, nu mai rău.

— Dar tu? Nu suntem în Kent.

— Nu suntem nici la palatul Westminster. Am luat hotărârea asta când am înțeles că nimic nu mă poate răsplăti pentru faptul că nu sunt cu tine. Mi-am dat seama atunci că am nevoie de tine. Oricare ar fi prețul, vreau să fiu cu tine.

Mâinile lui mi-au strâns și mai tare umerii, apoi William m-a ridicat de pe scaun și m-a așezat pe genunchi.

— Mai spune-o o dată! mi-a șoptit el. Cred că visez.

— Am nevoie de tine, am șoptit cercetându-i cu privirea chipul concentrat. Oricare ar fi prețul, vreau să fiu cu tine.

— Primești să-mi fii soție?

Am închis ochii și mi-am sprijinit fruntea de coloana caldă a gâtului său.

— O, da! O, da!

Ne-am căsătorit imediat ce rochia și rufăria mea au fost spălate și uscate, fiindcă am refuzat cu tărie să merg la biserică în pantalonii lui. Preotul îl cunoștea pe William, așa că ne-a deschis biserica chiar a doua zi și a oficiat slujba cu o grabă distrată. Nu m-a deranjat. Prima oară mă căsătorisem în capela regală a palatului Greenwich, în prezența regelui, și

în câțiva ani căsnicia mea devenise masca unei legături amoroase, iar moartea îi pusese capăt. Cununia asta, atât de simplă și de ușoară, avea să mă poarte spre un viitor complet diferit: un cămin al meu, alături de bărbatul pe care-l iubeam.

Ne-am întors la fermă ținându-ne de mână și ne-am înfruptat din ospățul de nuntă — pâine proaspăt coaptă și o șuncă pe care William o afumase în horn.

— Va trebui să învăț să fac toate astea, am spus neliștită privind în sus, spre grinzile tavanului, de care erau agățate celelalte trei pulpe ale ultimului porc al lui William.

A râs.

— E ușor. Și vom aduce o fată să te ajute. Când vor veni copiii, vom avea nevoie de două femei care să lucreze aici.

— Copiii? am întrebat, gândindu-mă la Catherine și la Henry.

— Copiii noștri, a spus el zâmbind. Vreau o casă plină cu mici Stafford. Tu nu?

În ziua următoare am pornit înapoi spre Westminster. Îi trimiseseam deja un bilet lui George, implorându-l să le spună lui Anne și unchiului că am căzut bolnavă și că m-am temut atât de tare că ar putea fi frigurile, încât am plecat de la curte fără să trec pe la ei și m-am dus să stau la Hever până mă făceam bine. Minciuna venea prea târziu și erau mici șansele de-a convinge pe oricine s-ar fi gândit puțin la ea, dar mizam pe faptul că, întrucât Anne era măritată cu regele și-i purta în pântec pruncul, nimeni nu se va gândi prea mult și nu-și va bate capul prea tare cu ce făceam eu.

Ne-am întors la Londra cu barja, împreună cu cei doi cai. Nu mă trăgea deloc inima să plec. Intenția mea fusese să părăsesc curtea și să trăiesc cu William la țară, nu să-i dau lui planurile peste cap și să-l iau de la ferma lui. Dar William era de neclintit.

— Nu-ți vei găsi niciodată liniștea fără copiii tăi, a prezis el. Și nu vreau ca nefericirea ta să-mi apese conștiința.

— Așadar nu e deloc un act de generozitate, am zis.

— Ultimul lucru pe care-l vreau e o nevastă nefericită, mi-a spus vesel. Adu-ți aminte, am încercat să călăresc cu tine de la Hever la Londra. Știu prea bine ce mică pacoste nefericită poți fi!

Am prins începutul fluxului și un vânt dinspre mal, așa că am urcat cu repeziciune în amonte. Am debarcat în dreptul scărilor de la Westminster, iar eu am pornit spre palat în timp ce William s-a dus pe chei să debarce și caii. I-am promis că ne vom întâlni peste o oră, pe treptele ce duceau spre sala cea mare. Până atunci speram să aflu cum stau lucrurile.

M-am dus direct în odăile lui George. În mod ciudat, ușa era încuiată, așa că am bătut – ciocănitul Boleyn – și am așteptat să-mi fie deschisă. Am auzit niște zgomote, apoi ușa s-a crăpat puțin.

— A, tu erai! a spus George.

Când am intrat în odaie, l-am găsit pe sir Francis Weston, care-și îndrepta vesta.

— Oh! am exclamat, făcând un pas înapoi.

— Francis a căzut de pe cal, mi-a explicat George. Poți merge, Francis?

— Da, dar mă duc să mă odihnesc.

S-a înclinat adânc deasupra mâinii mele și n-a făcut nici un comentariu despre starea rochiei și a pelerinei cu care eram îmbrăcată și care vedeau toate semnele purtării îndelungate și ale spălatului acasă.

Imediat ce ușa s-a închis în urma lui, m-am întors spre fratele meu.

— George, îmi pare așa de rău, dar a trebuit să plec! Ai reușit să minți ca să mă acoperi?

— William Stafford? m-a întrebat.

Am încuviințat.

— Așa m-am gândit și eu. Doamne, ce nesăbuiți suntem amândoi!

— Amândoi? am întrebat precaută.

— Fiecare în felul lui. Te-ai dus la el și l-ai avut, nu-i așa?

— Da, am răspuns scurt – nu îndrăzneam să-i încredințez nici măcar lui George vestea explozivă a căsătoriei noastre. Și s-a întors la curte cu mine. Nu reușești să-i găsești un post pe lângă rege? Nu poate să se întoarcă în slujba unchiului.

— Pot să-i gălesc ceva, a spus George cu îndoială. În clipa asta, neamul Howard are foarte mare trecere. Dar de ce-l vrei la curte? Veți fi descoperiți negreșit.

— George, te rog! N-am cerut nimic. Toți ați primit dregătorii sau pământuri sau bani de pe urma ascensiunii lui

Anne, dar eu n-am cerut nimic în afară de copiii mei, iar ea mi-a luat băiatul. Țasta e primul lucru pe care-l cer.

Vei fi prinsă, m-a prevenit George. Și dezonorată.

Avem cu toții secrete. Chiar și Anne. Am apărut tainele lui Anne, le-aș apăra și pe ale tale, vreau să faci același lucru pentru mine.

— Of, bine, a zis fără tragere de inimă. Dar trebuie să fii discretă. Fără plimbări călare doar cu el. Pentru numele lui Dumnezeu, nu rămâne cu burta la gură! Și, dacă unchiul îți va găsi un soț, va trebui să te măriți. Din dragoste sau fără dragoste.

— Cu asta am să-mi bat capul când va fi cazul. Ai să-i găsești un post?

— Poate fi gentilom ușier al regelui. Dar ai mare grijă să știi că a primit postul datorită mie și să țină ochii deschiși și urechile ciulite în interesul meu. Acum e omul meu.

— Ba nu, am spus cu un surâs strengăresc. E cu totul al meu!

— Dumnezeule mare, ce târfă! a exclamat fratele meu rîzînd și luîndu-mă în brațe.

— Așadar sunt în siguranță? Au crezut cu toții că am plecat la Hever?

— Da. Timp de o zi nimeni n-a băgat de seamă absența ta. M-au întrebat dacă te-am dus la Hever fără permisiune și mi-am zis că era cel mai sigur să spun că da, până aflu ce naiba faci. Am spus că te temeai că s-au îmbolnăvit copiii. Când am primit biletul tău, minciuna fusese deja spusă, așa că am rămas la ea. Toți cred că ai dat fuga la Hever și eu te-am dus. Nu-i o minciună rea, ar trebui să țină.

— Mulțumesc! Acum aș face bine să merg să-mi schimb rochia înainte să mă vadă cineva așa.

— Mai bine arunc-o. Ești o nebună curajoasă, Marianne! Nu te-aș fi crezut niciodată în stare de așa ceva. Anne era mereu cea care insista să facă după cum o tăia capul. Credeam că tu vei face ce îți se spune.

— Nu și de data asta, am zis.

I-am trimis o bezea și am plecat.

M-am întâlnit cu William, așa cum îi promisesem, dar era ciudat și incomod să trebuiască să stăm la distanță de un

braț și să vorbim ca doi străini, când eu voiam să-i simt brațele în jurul meu și sărutările în păr.

— George a mințit deja pentru mine, așa că sunt în siguranță. Și spune că-ți poate obține postul de gentilom ușier al regelui.

— Cum mai avansezi în lume! a exclamat William batjocoritor. Știam că voi trage foloase dacă mă voi însura cu tine. De la fermier la gentilom ușier într-o singură zi!

— Și la eșafod în ziua următoare, dacă nu ai grijă ce spui, l-am prevenit.

A râs, apoi mi-a luat mâna și mi-a sărutat-o.

— Mă duc să caut o locuință cât mai aproape de zidurile palatului, ca să putem petrece toate nopțile împreună, chiar dacă zilele trebuie să ni le petrecem despărțiți.

— Da, vreau asta.

Mi-a zâmbit și mi-a spus blând:

— Ești soția mea. N-am să renunț la tine acum.

Am găsit-o pe Anne în odăile reginei, începând să lucreze cu doamnele ei la o pânză pentru altar imensă. Imaginea îmi amintea atât de mult de regina Caterina, încât pe moment am rămas locului, clipind nedumerită; apoi am văzut diferențele cruciale. Doamnele lui Anne erau toate membre ale familiei Howard sau favorite alese de familie. Cea mai frumoasă dintre fete era, fără îndoială, verișoara noastră, Madge Shelton, noua fată Howard de la curte, iar cea mai bogată și mai influentă era Jane Parker, soția lui George. Atmosfera încăperii era și ea foarte diferită: regina Caterina o ruga deseori pe una dintre noi să-i citească, din Biblie sau din vreo carte de predică. Anne prefera muzica – patru muzicieni cu instrumentele lor cântau când am intrat, iar una dintre doamne a ridicat capul și a început să cânte din gură în timp ce lucra.

Erau și domni în odaie. Regina Caterina, crescută în stricta separare a curții regale spaniole, era întotdeauna protocolară – chiar și după nenumărații ani petrecuți în Anglia. Gentilomii veneau în vizită împreună cu regele, erau întotdeauna făcuți să se simtă bine-veniți și întotdeauna tratați regește, dar, în general, curtenii nu zăboveau în odăile reginei. Flirturile aveau loc în libertatea nesupravegheată a grădinilor sau la vânătoare.

Situația creată de Anne era mult mai veselă. În încăperea afluau șase bărbați: sir William Brereton o ajuta pe Madge să aleagă pe culori firele de mătase pentru brodat, sir Thomas Wyatt ședea pe bancheta de la fereastră și asculta muzica, sir Francis Weston se uita peste umărul lui Anne și-i ridica în slăvi măiestria la cusut, iar într-un colț al odăii, Jane Parker conversa în șoaptă cu James Wyville.

Anne abia dacă a ridicat privirea când am intrat, îmbrăcată într-o rochie verde, curată.

— A, te-ai întors, mi-a spus nepăsătoare. Copiii s-au făcut bine?

— Da. A fost doar un guturai.

— Cred că e minunat la Hever, a zis sir Thomas Wyatt de la fereastră. Au ieșit narcisele lângă râu?

— Da, am mințit repede, apoi m-am corectat: dar sunt abia îmbobocite.

— Dar cea mai frumoasă floare din Hever se află aici, a spus sir Thomas, privind-o pe Anne.

Ea a ridicat ochii de pe broderie.

— Și tot îmbobocită, a zis ea provocator.

Doamnele au râs împreună cu ea. Eu m-am uitat de la sir Thomas la Anne. Nu mă așteptasem să facă aluzii, fie ele cât de ferite, la sarcina ei, mai ales de față cu domnii.

— Ce n-aș da să fiu albinuța care se joacă între petale, a spus sir Thomas, continuând gluma obscenă.

— Ai descoperi că petalele se închid strâns dacă te apropii, i-a răspuns Anne.

Ochii strălucitori ai lui Jane Parker treceau de la un jucător la celălalt, de parcă ar fi urmărit o partidă de tenis. Întregul joc, o nouă piesă-mască în falsitatea fără sfârșit a curții, mi s-a părut dintr-odată o pierdere de vreme – irosea timpul pe care l-aș fi putut petrece cu William. Eram însetată de iubire adevărată.

— Când ne punem în mișcare? am întrebat întrerupând flirtul. Când pornim în procesiune?

— Săptămâna viitoare, a spus Anne nepăsătoare, tăind un fir de mătase. Mergem la Greenwich, cred. De ce?

— M-am saturat de Londra.

— Ce agitată ești! protestă Anne. Abia te-ai întors de la Hever și vrei să pleci din nou. Ai nevoie de un bărbat care să te țină locului, sora mea. Ești văduvă de prea multă vreme.

M-am așezat pe dată, potolită, pe bancheta de la fereastră, lângă sir Thomas.

— A, nu, câtuși de puțin, am spus. Vezi, sunt liniștită precum o pisică adormită.

Anne a râs scurt.

— Oricine te-ar auzi ar crede că ai o aversiune față de bărbați.

Nota de răutate a făcut doamnele să râdă.

— Doar o lipsă de înclinație.

— N-ai avut niciodată reputația unei lipse de înclinație, a zis Anne mios.

I-am zâmbit.

— Tu n-ai avut niciodată reputația înclinației. Dar acum, vezi, suntem amândouă fericite!

Și-a mușcat buzele auzind replica și am văzut-o gândindu-se la înțepăturile la care ar fi putut să recurgă și respingând jumătate din ele ca fiind prea obscene sau prea aproape de adevărul statutului ei, acela de amantă a regelui, cu nimic mai bună decât fusesem eu.

— Domnul fie lăudat, a spus în cele din urmă cu pioșenie, plecând fruntea asupra broderiei.

— Amin, am adăugat cu un glas la fel de dulce ca al ei.

Zilele petrecute la Westminster, la curtea lui Anne, mi se păreau nesfârșite. În timpul zilei îl vedeam pe William doar întâmplător. Ca gentilom ușier, trebuia să fie mereu alături de rege. Henric a început să-l placă; îi cerea sfaturi privind caii săi și călărea deseori alături de el. Mi se părea ironic că William al meu, un om complet nepotrivit pentru viața de la curte, să ajungă atât de bine văzut. Dar lui Henric îi plăceau cei care vorbeau direct, atâta timp cât erau de aceeași părere cu el.

William și cu mine puteam fi singuri doar noaptea. Închiriasse câteva odăi peste drum de marele palat de la Westminster – o mansardă în podul unei clădiri vechi. Când stăteam întinși în pat, după ce făceam dragoste, puteam auzi păsările somnoroase așezându-se să doarmă în cuiburile lor din stuful acoperișului. Aveam un pat mic, cu saltea de paie, o masă și două scaune, un cămin în care ne încălzeam cina adusă de la palat și atâta tot. Nu ne doream mai mult.

În fiecare zi mă trezeam în zori simțindu-i atingerea, căldura încântătoare și mirosul îmbătător al pielii. Nu mă mai culcasem niciodată cu un bărbat care să mă iubească pe deplin, pentru ceea ce eram, iar experiența era amețitoare. Nu mă mai culcasem niciodată cu un bărbat a cărui atingere nu o ador, fără să fie nevoie să-mi ascund adorația sau s-o exagerez sau s-o modific cât de puțin. Îl iubeam pur și simplu, eu și cum ar fi fost unicul și singurul meu iubit, iar el mă iubea la rândul lui cu aceeași simplitate a poftei și dorinței care mă făcea să mă întreb ce-mi închipuisem că fac în toți acei ani în care avusesem de-a face cu monedele calpe ale vanității și dorinței trupești. Pe atunci nu știussem de existența unei alte monede: cea din aur curat.

Încoronarea lui Anne a fost umbrită de o ceartă violentă cu unchiul nostru. Eram în odaia ei când a atacat-o furios, jurând că de la o vreme căpătase atâta măreție în mintea ei, încât uitase cine o pusese unde se afla. Anne, enervant de mulțumită de sine, a pus mâna pe pântecul bombat și i-a spus că măreția se afla în trupul ei și că știa foarte bine cine o pusese acolo.

— Dumnezeu mi-e martor, Anne, îți vei ține minte familia! i-a strigat el.

— Cum aş putea s-o uit? Roiesc toți în jurul meu, ca niște viespi în jurul oalei cu miere. La fiecare pas pe care-l fac, mă împiedic de unul dintre voi, venit să ceară încă o favoare.

— Eu nu cer, s-a răstit unchiul. Eu am drepturi.

Anne a întors capul.

— Nu și asupra mea! Îi vorbești reginei tale!

— Îi vorbesc nepoatei mele, care ar fi fost alungată de la curte și dezonorată pentru că s-a culcat cu Henry Percy, dacă n-aș fi fost eu! i-a trântit el în obraz.

Anne a sărit în picioare, gata parcă să se repeadă la el.

— Anne! am țipat. Stai jos! Stai liniștită!

M-am uitat la unchiul.

— *Nu are voie să se supere!* Copilul!

El a privit-o cu un aer criminal, dar apoi și-a stăpânit furia.

— Desigur, a spus cu o politețe rigidă. Stai jos, Anne. Fii calmă.

Ea s-a așezat la loc și a șuierat:

— Să nu mai aduci niciodată vorba despre asta! Îți jur cu toate că-mi ești unchi, dacă mai amintești vreodată de acea veche calomnie la adresa mea, te alung de la curte!

— Sunt conte mareșal al curții, a spus el printre dinți. Eram unul dintre cei mai mari oameni ai Angliei când tu erai încă în scutece.

— Și înainte de Bosworth, tatăl tău era închis în Turn, ca trădător, i-a răspuns ea triumfător. Nu uita, cum nu uit nici eu, că suntem împreună ca membri ai neamului Howard. Dacă nu ești de partea mea, nu sunt nici eu de partea ta. Ajunge un cuvânt al meu ca să vezi iarăși Turnul pe dinăuntru.

— Rostește-l! i-a strigat el mânios.

Apoi a ieșit din odaie fără să se încline. Anne a rămas uitându-se după el.

— Îl urăsc! a zis ea foarte încet. Îl voi distruge, îl voi transforma într-un nimeni.

— Nu gândi așa! am spus repede. Ai nevoie de el.

— N-am nevoie de nimeni, mi-a răspuns sec. Regele îmi aparține în întregime. Am inima lui, am dorința lui și-i port fiul. Nu am nevoie de nimeni.

Împăcarea după cearta cu unchiul Howard încă nu avusese loc când acesta a sosit s-o însoțească pe Anne la Londra pentru încoronare. Avea să fie, după cum prezisese George, cea mai măreață încoronare din câte se văzuseră vreodată. Anne pusese să se ardă rodia ce reprezenta blazonul reginei Caterina de pe barja care-i aparținuse acesteia, ca și cum Caterina ar fi fost o uzurpatoare, nu o regină cu toate drepturile. În locul ei a fost pus blazonul lui Anne și inițialele ei, împletite cu ale lui Henric. Oamenii își băteau joc până și de asta – spuneau că inițialele înseamnă HA HA! și că râsul cel din urmă era pe seama bieteii Anglii. Noul motto al lui Anne se zărea pretutindeni: „Cea mai fericită“. Chiar și George a pufnit când l-a auzit prima oară.

— Anne fericită? Poate când va ajunge regina raiului și o va înlătura pe însăși Fecioara Maria!

Am plecat cu barjele spre Turnul Londrei, arborând stindarde în nuanțe de auriu, alb și argintiu; regele ne aștepta la marea poartă ce dădea spre chei. Oamenii au ținut în loc barca noastră pentru ca Anne să debarce; am privit-o ca și

cum ar fi fost o străină. S-a ridicat de pe tron și a traversat parcă plutind pasarela, cu aerul că s-a născut regină. Era înveșmântată într-o minunată rochie din țesătură de argint și de aur, cu o mantie de blană pe umeri. Nu semăna cu sora mea; nu semăna cu nici o femeie muritoare. Se purta ca și cum ar fi fost cea mai mare regină născută vreodată.

Am petrecut două seri în Turn, iar în prima a avut loc o cină măreață și o festivitate la care Henric a împărțit onoruri pentru a sărbători ziua. A numit optsprezece cavaleri ai băii și a oferit douăsprezece noi titluri de cavaler, trei dintre ele gentilomilor săi ușieri preferați, printre care și soțul meu. După ce regele l-a atins pe umăr cu sabia, iar el i-a sărutat inelul ca jurământ de credință, William a venit să mă caute. M-a invitat la un dans care ne permitea să ne amestecăm printre ceilalți curteni și să nădăjduim că nimeni nu va observa că nora reginei dansează cu un gentilom ușier.

— Așa deci, lady Stafford, mi-a spus încet. Ce zici de ambiția asta?

— Înălțătoare. Vei ajunge la fel de sus ca un Howard, știu bine.

— De fapt, mă bucur, a spus el revenind la tonul șoptit, confidențial, în timp ce urmăream un cuplu de dansatori aflați în mijlocul cercului. Nu voiam ca prin căsătoria cu mine să cobori în rang.

— M-aș fi căsătorit cu tine și dacă ai fi fost țăran, am spus cu hotărâre.

Vorbele mele l-au făcut să chicotească.

— Iubirea mea, am văzut cât de supărată ai fost din cauza pișcăturilor de purice! Nu cred cătuși de puțin că m-ai fi luat de soț dacă eram țăran.

Râzând, m-am întors spre el, dar în clipa aceea am surprins privirea furioasă a lui George, care dansa cu Madge Shelton. M-am potolit pe dată.

— George ne urmărește.

William a încuviințat și a spus:

— Ar face mai bine să se îngrijească de el însuși.

— De ce?

Era rândul nostru să dansăm. William m-a condus în mijlocul cercului și am dansat împreună – trei pași într-o parte, trei în cealaltă. Era un dans de curtare, greu de executat fără

să ne apropiem și să ne privim în ochi. Eu îmi aduceam mereu aminte să nu las să mi se citească pe chip încântarea pe care mi-o trezea lucrul ăsta, însă William era mai puțin discret decât mine. De fiecare dată când îl priveam pe furiș, ochii lui erau ațintiți asupra mea, de parcă ar fi vrut să mă mănânce. M-am simțit ușurată când pașii ne-au purtat de-a lungul cercului, apoi pe sub o arcadă de brațe, și dansul a redevenit general.

— Ce-i cu George?

— Tovărășie proastă, a zis William scurt.

Am râs tare.

— E un Howard și e prieten cu regele. Firește că se află într-o tovarășie proastă!

L-am văzut schimbând abordarea.

— O, presupun că nu e nimic.

Muzicienii au ajuns la final și au cântat ultimul acord. L-am tras pe William spre marginea sălii.

— Acum spune-mi la ce te referi cu adevărat.

— Francis Weston e mereu cu el, a spus William, îndemnat să vorbească. Și are o reputație proastă.

Am devenit pe dată precaută.

— Indiferent ce-ai auzit, sunt pesemne doar nebunii de bărbat tânăr.

— Mai mult, spuse scurt William.

— Ce anume?

William s-a uitat în jur cu aerul că ar fi vrut să scape de interogatoriu.

— Am auzit că sunt iubiți.

Am tras ușor aer în piept.

— Știi?

Am încuviințat în tăcere.

— Dumnezeule, Mary!

William s-a îndepărtat de mine un pas, apoi s-a apropiat din nou.

— Nu mi-ai spus? Fratele tău se bălăcește în păcat și tu nu mi-ai spus?

— Sigur că nu! am exclamat. Nu țin deloc să-l fac de rușine. E fratele meu. Și e posibil să se schimbe.

— Îi ești loială lui mai mult decât mie?

— Și lui, și ție, am spus repede. William, e fratele meu! Suntem cei trei Boleyn și avem nevoie unii de alții. Cunoaștem

cu toții o duzină de lucruri, o puzderie de lucruri care sunt cele mai mari dintre taine. Încă nu sunt pe deplin lady Stafford.

— Fratele tău e un sodomit! a șuierat el.

— Și rămâne fratele meu!

L-am apucat de braț, fără să-mi pese cine ar putea să ne vadă și l-am târât într-o firidă.

— E un sodomit, iar soră-mea e o târfă, poate și o ucigașă, iar eu sunt o târfă. Unchiul meu a fost cel mai fals dintre prieteni, tata s-a îndreptat mereu încotro a bătut vântul, iar mama – Dumnezeu știe, unii spun chiar că l-a avut pe rege înaintea mea și a lui Anne! Ai știut toate astea sau ai putut să le deduci. Acum spune-mi: sunt suficient de bună pentru tine? Căci eu am știut că ești un nimeni și, chiar și așa, am venit la tine. Dacă vrei să devii cineva la curtea asta, vei ajunge să ai mâinile pătate de sânge sau de rahat. Eu a trebuit să învăț asta printr-o ucenicie grea, încă de când eram mică. Tu poți învăța acum, dacă ai curajul.

William a rămas cu gura căscată văzându-mi vehemența și s-a tras un pas înapoi ca să mă privească.

— N-am vrut să te supăr.

— El e fratele meu. Ea e sora mea. Orice-ar fi, sunt rudele mele.

— Ne-ar putea deveni amândoi dușmani, m-a prevenit el.

— Mi-ar putea fi dușmani până la moarte, dar tot ar rămâne fratele și sora mea.

Am tăcut câteva clipe.

— Rude și dușmani în același timp?

— Poate. Depinde cât de mult urcă miza.

William a încuviințat.

— Acum spune-mi, ce se vorbește despre el? am întrebat mai calmă. Ce-ai auzit?

— Nu știu prea mulți, slavă Domnului, dar se spune că există la curte o curte tainică; se învârt în jurul surorii tale, îi sunt prietenii cei mai apropiați, dar totodată sunt iubiți între ei. Sir Francis e unul, sir William Brereton e altul. Jucători de cărți împătimiți, călăreți excelenți, bărbați care ar face orice pentru o provocare, orice lucru care le-ar aduce plăcere sau emoții tari –, iar George se numără printre ei. Se învârt mereu în jurul reginei, în odăile ei se întâlnesc, flirtează și joacă. Așa că Anne e compromisă și ea.

M-am uitat la fratele meu, aflat în celălalt capăt al sălii. Aplecat peste speteaza tronului lui Anne îi șoptea ceva la ureche. Am văzut-o dând capul pe spate ca să-i audă șoaptele intimă și chicotind.

— Viața asta ar corupe și un sfânt, darămite un bărbat tânăr, a zis William.

— Își dorea să fie soldat, am spus cu tristețe. Un mare cruciat, un cavaler cu scut alb care luptă împotriva necredincioșilor.

William a clătinat din cap.

— Dacă putem, îl vom salva pe micul Henry din toate acestea.

— Fiul meu?

A încuviințat.

— Fiul nostru. Vom încerca să-i oferim o viață care nu aibă un scop, nu una de lenevie și căutare a plăcerilor. Și nu face bine să-ți avertizezi fratele și sora că cercul lor de prieteni e subiect de șoapte, iar George, cel mai mult dintre toți.

Anne a intrat în Londra în ziua următoare. Am ajutat-o să-și îmbrace rochia albă și să-și pună o pelerină albă pe deasupra și o mantie din hermină albă. Își lăsase părul liber pe umeri și-și prinsese în creștet un văl auriu, cu un inel de aur. Și-a făcut intrarea în Londra într-o lectică trasă de doi ponei albi, baronii celor cinci porți ținând deasupra capului ei un baldachin din pânză de aur. Întreaga curte o urma pe jos, toți curtenii fiind îmbrăcați în cele mai alese veșminte. Erau arcuri de triumf, erau fântâni din care curgea vin, erau poezii de credință la fiecare oprire, dar întreaga procesiune a trecut printr-un oraș cufundat într-o cumplită tăcere.

Madge Shelton mergea alături de mine în urma lecticii lui Anne, în tăcerea care devenea tot mai amenințătoare pe măsură ce înaintam pe străduțele înguste, spre catedrală.

— Dumnezeuule mare, e îngrozitor! a murmurat ea.

Londra era mohorâtă; oamenii ieșiseră cu miile pe străzi, dar nu fluturau steaguri, nu strigau binecuvântări și nici numele lui Anne. Se uitau lung la ea, cu o oribilă curiozitate flămândă, de parcă ar fi vrut s-o vadă pe femeia care adusese o asemenea schimbare în Angliei, îi pricinuise regelui o asemenea schimbare și, în cele din urmă, transformase mantia de regină în rochie proprie.

Dacă intrarea lui Anne în oraș a fost sumbră, încoronarea, în a doua zi de celebrare tăcută, nu s-a dovedit cu nimic mai bună. De astă dată purta o rochie din catifea de un roșu aprins, garnisită cu cea mai moale și mai albă blană de hermină, și o mantie purpurie, însă chipul îi era posomorât ca tunetul.

— Ești fericită acum, Anne? am întrebat-o îndreptându-i treana.

Mi-a aruncat un zâmbet care era mai mult o grimasă.

— Cea mai fericită, mi-a spus ironic, citându-și propriul motto. Cea mai fericită. Ar trebui să fiu, nu-i așa? Am obținut tot ce mi-am dorit vreodată și tot ce numai eu am crezut de la început până la sfârșit că pot obține. Sunt regină, sunt soția regelui Angliei. Am înlăturat-o pe Caterina și i-am luat locul.

— Iar el te iubește, am spus, gândindu-mă cât de mult mi-a transformat viața iubirea unui om bun.

Anne a ridicat din umeri și a zis nepăsătoare:

— A, da.

Și-a atins pântecul.

— Dacă aș putea ști sigur că e băiat! Dacă aș fi avut deja un prinț în odaia copiilor la vremea încoronării!

Am bătut-o ușurel pe umăr cu un gest stângaci de intimitate. Ne atingeam rareori de când nu mai împărțeam același pat. De când avea servitoare, nu-i mai periam părul și nu-i mai legam șireturile rochiilor. Cu George continua să fie intimă, dar de mine se îndepărtase, iar faptul că-mi furase fiul lăsase între noi resentimente nerostite. Mi se părea ciudat că-mi mărturisea o slăbiciune. Poleiala statutului de regină o învăluisese cum învăluie smalțul o figurină de lut.

— Nu mai ai mult de așteptat, am spus cu blândețe.

— Trei luni.

S-a auzit o bătaie în ușă; Jane Parker a intrat cu fața luminată de entuziasm.

— Te așteaptă! a zis ea cu răsuflarea tăiată. A sosit timpul. Ești gata?

— Poftim?! a exclamat Anne glacial.

Sora mea a dispărut pe dată în spatele măștii de regină. Jane a făcut repede o reverență.

— Maiestate! Să-mi fie cu iertare! Ar fi trebuit să spun că Maiestatea Voastră este așteptată.

— Sunt gata, a spus Anne și s-a ridicat în picioare.

Celelalte doamne de companie au intrat în odaie și i-am aranjat trena lungă a mantiei, iar eu i-am îndreptat vâlul și i-am răsfirat pe umeri pletele lungi și negre.

Apoi sora mea, fata Boleyn, a plecat să fie încoronată regină a Angliei.

Am petrecut noaptea încoronării lui Anne împreună cu William, în dormitorul meu din Turn. Ar fi trebuit să împart patul cu Madge Shelton, dar ea mi-a șoptit că va lipsi toată noaptea, așa că, în timp ce ospățul continua la curte, William și cu mine ne-am strecurat în odaia mea, am încuiat ușa, am mai aruncat un buștean pe foc, și ne-am dezbrăcat încet, senzual și am făcut dragoste.

Ne-am trezit în timpul nopții, am făcut dragoste și am ațipit iarăși, într-un ciclu somnoros de dorință și satisfacție, iar pe la cinci dimineăta, când începea să se facă lumină afară, eram amândoi plăcut epuizați și hămesiți de foame.

— Vino, mi-a spus. Hai să ieșim și să căutăm ceva de mâncare.

Ne-am îmbrăcat, eu mi-am pus pe deasupra o mantie cu glugă, ca să-mi ascund fața, și am părăsit pe furiș Turnul adormit, ieșind pe străzile orașului. Jumătate din bărbații Londrei păreau să zacă în șanțuri, beți din cauza a ceea ce se revărsase gratis din fântâni pentru a celebra triumful lui Anne. Am fost nevoiți să pășim peste trupuri inerte tot drumul până sus, pe dealul către Minories.

Mergeam de mână, fără să ne pese că puteam fi văzuți în orașul năuc și îngreșat de băutură. William m-a dus la o brutărie și a făcut un pas în spate, să vadă dacă ieșea fum pe horn.

— Îmi miroase a pâine, am spus adulmecând aerul și râzând de foamea pe care-o simțeam.

— Bat la ușă și-l trezesc, a zis William, izbind cu pumnul în ușă.

Dinăuntru i-a răspuns un strigăt înăbușit și ușa a fost deschisă larg de un bărbat cu față roșie, cu dăre albe de făină.

— Pot să cumpăr o pâine? a întrebat William. Și micul dejun?

Omul a clipit pentru a se obișnui cu lumina puternică de-afară și a spus morocănos:

— Dacă aveți bani. Că, Dumnezeu mi-e martor, pe-ai mei n-am făcut harcea-parcea.

William m-a condus în brutărie. Înăuntru era cald și mirosul plăcut. Totul era acoperit cu un praf fin de făină albă — chiar și masa și scaunele. William a șters cu mantia un genun și mi l-a întins.

— Niște pâine, a zis el. Două cani cu bere slabă. Niște fructe, dacă ai, pentru doamna. Două ouă fierte și, poate, puțină șuncă? Brânză? Orice ai bun.

— Asta-i prima mea serie pe ziua de azi, a protestat omul. Nici n-am apucat să dejunez, darămite să umblu de nebun ca să tai șuncă pentru nobili.

Un mic clinchet și lucirea unui ban de argint au schimbat totul.

— Am niște șuncă pe cinste în cămară și niște brânză abia primită de la țară, făcută chiar de vărul meu, a zis omul pe ton convingător. Iar nevastă-mea se scoală și vă scoate chiar ea berea din butoi. E o berăriță pe cinste, n-o să găsiți bere mai bună în toată Londra!

— Mulțumim, a zis William politico.

S-a așezat lângă mine, mi-a făcut cu ochiul și m-a cuprins ușor cu brațul pe după mijloc.

— Proaspăt căsătoriți? ne-a întrebat brutarul scoțând pâinile din cuptor și văzând cum mă privește William.

— Da, am răspuns.

— Să fie într-un ceas bun! a zis el cu îndoială, așezând pâinile pe tejghea.

— Amin, a răspuns încet William.

M-a tras spre el, m-a sărutat pe buze și mi-a șoptit tainic la ureche:

— Te voi iubi întotdeauna la fel ca acum.

William m-a condus până la mica poartă laterală a Turnului și abia apoi a coborât pe malul fluviului, a plătit un barcagiu și a intrat prin poarta pe apă. Madge Shelton se afla în odaia noastră când am intrat, dar era prea preocupată să se pieptene și să-și schimbe rochia ca să se întrebe unde fusesem la o oră atât de matinală. După câte se părea, jumătate din curteni și curtene se trezeau în alt pat decât al lor. Triumful lui

Anne, amanta care devenise soție, era o sursă de inspirație pentru toate fetele ușurate din țară.

Mi-am spălat fața și mâinile și m-am îmbrăcat, pregătindu-mă să merg cu Anne și cu celelalte doamne la slujba de dimineață. Anne, în prima ei zi ca regină, purta veșminte foarte bogate – o rochie de culoare închisă, bonetă cu pietre scumpe și un șirag lung de perle răsucit de două ori în jurul gâtului. Nu renunțase la B-ul ei de aur; în mână ducea o carte de rugăciuni legată în foiță de aur. A dat din cap când m-a văzut; i-am făcut o reverență adâncă și i-am urmat poala rochiei cu aerul că mă simțeam onorată s-o fac.

După liturghie și după micul dejun împreună cu regale, Anne a început să-și organizeze personalul. Mulți dintre servitorii reginei Caterina își transferaseră loialitatea fără prea mare bătaie de cap; la fel ca noi, ceilalți, preferau să se asocieze cu o stea în ascensiune și nu cu regina învinsă. Mi-a căzut privirea pe numele Seymour.

— Iei o fată Seymour ca doamnă de companie? am întrebat curioasă.

— Care dintre ele? s-a interesat George într-o doară, trăgând lista spre el. Despre Agnes se spune că e o târfă îngrozitoare.

— Jane, a răspuns Anne. Dar le voi avea pe mătușa Elizabeth și pe verișoara Mary. Cred că avem destule Howard ca să contracaram influența unei singure Seymour.

— Cine a cerut să i se dea un loc? a întrebat-o George.

— Toți cer locuri, a zis Anne obosită. Toți, tot timpul. M-am gândit că una-două femei din alte familii îi vor împăca. Neamul Howard nu poate să aibă totul.

— O, de ce nu? a râs George.

Anne și-a împins jilțul la o parte, a pus mâna pe pântec și a oftat. George era vigilent.

— Obosită? a întrebat-o el.

— Niște crampe.

Anne s-a uitat la mine:

— N-are importanță, nu? Mici junghiuri de durere? Nu înseamnă nimic, așa-i?

— Eu am avut dureri mari cu Catherine, dar s-a născut la termen și a fost o naștere ușoară.

— Dar nu înseamnă că va fi fată, sper, a zis George neliniștit.

M-am uitat la amândoi – cele două chipuri ovale de Boleyn, cu nasuri lungi și ochi hrăpăreți. Aveau aceleași trăsături care mă priviseră și pe mine din oglindă toată viața, numai că cu îmi pierdusem aerul flămând.

— Fii pe pace, i-am spus lui George. Nu există nici un motiv pe lume ca ea să nu aibă cel mai frumos băiat. Și cel mai rău lucru pe care-l poate face e să se îngrijoreze.

— Ai putea la fel de bine să-mi spui să nu respir! s-a răstit Anne. E ca și cum aş purta în pântec tot viitorul Angliei! Iar regina a avortat de nenumărate ori.

— Pentru că nu-i era soție adevărată, a zis liniștitor George. Căsătoria lor n-a fost niciodată validă. Sunt sigur că Dumnezeu îți va dăruia un fiu.

Ea a întins în tăcere mâna peste masă și George i-a strâns-o cu putere. I-am privit, am privit disperarea absolută a ambiției care încă-i mai mâna cu tot atâta putere ca atunci când erau copiii unui lord mărunț, aflat în ascensiune. I-am privit și m-am simțit încă o dată ușurată că evadasem. Am așteptat câteva clipe, apoi am spus:

— George, am auzit niște bârfe care nu-ți fac deloc cinste. M-a privit cu zâmbetul lui vesel și malițios.

— Nu pot să cred!

— E lucru serios.

— La cine ai plecat urechea? m-a întrebat el.

— Șoapte de la curte. Se spune că sir Francis Weston face parte dintr-un cerc de nebunatici, în care te afli și tu.

George s-a uitat repede la Anne, ca pentru a-și da seama ce știe. Ea m-a privit întrebător. Se vedea bine că n-avea habar despre ce vorbim.

— Sir Francis e un prieten loial, a zis ea.

— Regina a glăsuț, a încercat George să glumească.

— Pentru că nu știe nici măcar jumătate din poveste, dar tu o știi! m-am răstit.

Asta a neliniștit-o pe Anne.

— Trebuie să fiu absolut perfectă, a zis ea. Nu-i pot lăsa să aibă nici un motiv să se ducă la rege și să-i șoptească răutăți împotriva mea.

George a bătut-o ușurel pe mână.

— Nu-ți face griji! Câteva nopți sălbatice și prea multă băutură. Câteva femei prost alese și niște jocuri de noroc cu mize mari. Nu te voi discredita niciodată, Anne, îți jur!

— E mai mult de-atât, am spus sec. Se zice că sir Francis e iubitul lui George.

Anne a făcut ochii mari și a întins pe dată mâna spre George.

— George, spune-mi că nu e așa!

— Cătuși de puțin.

I-a cuprins mâna într-o strânsoare liniștitoare. Ea a întors spre mine chipul rece.

— Mary, nu veni la mine cu povești urâte. Ești la fel de rea ca Jane Parker!

— Ai face bine să ai grijă, l-am avertizat pe George. Orici noroi aruncat în tine ne va împroșca pe toți.

— Nu există noroi, a spus el cu ochii la Anne. Absolut deloc.

— Ai face bine să fii sigur, a zis ea.

— Absolut deloc, a repetat George.

Am lăsat-o să se odihnească și am mers să-i căutăm pe ceilalți curteni, care jucau inele cu regele.

— Cine a vorbit despre mine? a vrut să știe George.

— William, am răspuns cu sinceritate. Nu voia să împrăști scandalul. Știa că mă voi teme pentru tine.

A răs nepăsător, dar i-am simțit încordarea din glas.

— Îl iubesc pe Francis, mi-a mărturisit el. Nu văd nici un bărbat mai bun ca el în toată lumea, n-a existat niciodată un bărbat mai curajos, mai plăcut, mai bun... și nu pot să nu îl doresc.

— Îl iubești ca o femeie? l-am întrebat cu stângăcie.

— Ca un bărbat, m-a corectat repede. Un lucru mult mai plin de pasiune.

— George, e un păcat cumplit, iar el îți va frânge inima! E o întorsătură dezastruoasă. Dacă unchiul ar afla...

— Dacă ar afla cineva, oricine, aș fi distrus pe dată.

— Nu poți să nu te mai vezi că el?

S-a întors spre mine cu un zâmbet strâmb.

— Tu poți să nu te mai vezi cu William Stafford?

— Nu e același lucru! am protestat. Ceea ce descrii tu nu e același lucru. Cătuși de puțin. William mă iubește în mod onorabil și sincer. Iar eu îl iubesc. Dar asta...

— Nu ești fără pată, ești doar norocoasă, a spus George cu brutalitate. Să iubești pe cineva care are libertatea de a-ți răspunde la sentimente înseamnă să ai noroc. Dar eu

— Eu doar îl doresc și-l tot doresc. Și aștept ca pasiunea să se stingă.

— Se va stinge?

— Negreșit, a zis el cu amărăciune. Tot ce am dobândit vreodată s-a transformat în cenușă după o vreme. De ce ar fi altfel acum?

— George! am spus întinzând mâna spre el. O, fratele meu...

M-a privit cu ochii aceia duri și flămânzi, de Boleyn.

— Ce e?

— Treaba asta îți va veni de hac, am șoptit.

— O, probabil că da, a răspuns cu nepăsare. Dar mă va salva Anne. Anne și nepotul meu, regele.

Vara anului 1533

Anne a refuzat să mă lase să-mi petrec vara la Hever căci aștepta să nască în august. Curtea nu putea pleca în procesiune pe la conacele din Anglia, nimic n-avea să se întâmple așa cum ar fi trebuit. Dezamăgirea mă făcuse atât de furioasă, încât cu greu suportam să stau în aceeași odaie cu ea. Dar eram silită să stau în aceeași odaie cu ea în fiecare zi și să ascult nesfârșitele speculații despre ce fel de rege va fi pruncul ei. Toți trebuiau s-o slujească pe Anne. Toți trebuiau să se încline în fața ei. Nimic nu conta mai mult decât Anne și pântecul ei. Se afla în centrul tuturor evenimentelor și nu voia să facă nici un plan. Într-o astfel de confuzie, curtea nu putea să hotărască nimic, nu putea să plece nicăieri. Henric nu se îndura să se desprindă de ea nici măcar ca să meargă la vânătoare.

La începutul lui iulie, George și unchiul au fost trimiși în Franța, ca emisari la curtea regelui francez, pentru a-i spune că în curând se va naște moștenitorul tronului Angliei și a obține de la el unele jurăminte și promisiuni în eventualitatea că noua insultă la adresa mătușii sale îl va face pe regele spaniol să pornească împotriva Angliei. De acolo urmau să meargă să-l întâlnească pe Papă, prilej cu care ar fi putut fi depășit impasul ce ținea Anglia încremenită. M-am dus la Anne s-o întreb din nou dacă se putea lipsi de mine de îndată ce intra în odaia de naștere.

— Vreau să merg la Hever, i-am spus calm. Simt nevoie să-mi văd copiii.

A scuturat din cap. Stătea întinsă pe un pat de zi adus special în firida ferestrei din odaia ei. Toate geamurile erau

denchise, pentru a lăsa să intre adierea venită dinspre fluviu, dar ea tot transpira. Șireturile rochiei sale erau strânse bine; umerii, apăsați de corset, erau umflați incomod. O durea spatele, chiar și sprijinit pe perne brodate cu perle.

— Nu, mi-a zis scurt.

A văzut că sunt pe cale să mă contrazic cu ea.

— O, încetează! a izbucnit enervată. Pot să-ți poruncesc, în calitate de regină, să faci ceea ce, ca soră, nici n-ar trebui să-ți cer. Ar trebui să vrei să stai cu mine. Eu te-am vizitat când erai izolată în odaia de naștere.

— Mi-ai furat iubitul în timp ce eu îi nășteam fiul! am spus sec.

— Așa mi s-a cerut. Și tu ai fi făcut același lucru, dacă rolurile ar fi fost inversate. Am nevoie de tine, Mary! Nu pleca tocmai când am nevoie de tine.

— Pentru ce ai nevoie de mine?

Culoarea i s-a scurs din obrajii îmbujorați și s-a făcut albă precum ceara.

— Dacă pruncul mă omoară? Dacă rămâne înțepenit și din asta mi se trage moartea?

— O, Anne...

— Nu mă mângâia, a zis enervată. Nu vreau compasiunea ta. Vreau doar să fii aici ca să mă aperi.

Am ezitat.

— Cum adică?

— Dacă pruncul poate fi scos omorându-mă, nu dau un ban pe viața mea, a spus ea cu brutalitate. Ei ar prefera să aibă un prinț al Țării Galilor viu decât o regină vie. Pot găsi altă regină, dar prinții sunt rari pe piața asta.

— Nu voi putea să-i opresc, am spus slab.

M-a privit tăios pe sub gene.

— Știu că ai puterea unei trestii frânte. Dar ai putea cel puțin să-i spui lui George, iar el l-ar convinge pe rege să mă salveze.

Imaginea ei sumbră despre lume m-a făcut să șovăi. Dar apoi m-am gândit la propriii mei copii.

— După ce naști copilul și te simți bine, pleacă la Hever, am hotărât.

— După ce se naște copilul, poți să te duci și la naiba dacă vrei, mi-a zis pe un ton nepăsător.

Nu era nimic de făcut, doar de așteptat. Dar în zilele de arșiță, când ni se părea că nu se întâmplă nimic, au sosit de la Roma cele mai îngrozitoare vești. Papa dăduse în sfârșit verdictul – împotriva lui Henric. Era absolut uluitor: regele urma să fie excomunicat.

— Poftim?! a exclamat Anne.

Vestea fusese adusă de lady Rochford, adică Jane Parker, recent înnobilita soție a lui George. Era totdeauna prima, ca un uliu atras de un stârv proaspăt.

— Excomunicat.

Chiar și ea părea uluită.

— Toți englezii loiali Papei trebuie să înceteze să-i donească regelui. Spania poate să ne invadeze. Va fi un război sfânt.

Anne era mai albă ca perlele pe care le purta la gât.

— Ieși afară! am spus brusc. Cum îndrăznești să vii aici și s-o tulburi pe regină?!

— Unii vor spune că nu e regină, a zis Jane în drum spre ușă. Oare regele n-o va repudia acum?

— Pleacă! am spus amenințător.

Am dat fuga la Anne. Stătea cu mâna pe pântec, ca pentru a-și apăra pruncul de vestea dezastruoasă. I-am ciupit obraji și i-am văzut fluturarea pleoapelor.

— El mă va susține, a șoptit Anne. Cranmer însuși ne-a căsătorit. M-a încoronat. Nimeni nu poate spune că totul trebuie uitat.

— Nu, am spus cât de hotărât am putut.

Dar mă gândeam că totul putea fi dat uitării, căci cine îndrăznește să i se împotrivescă Papei, care ținea în mână cheia raiului? Regele trebuia să capituleze. Și primul lucru la care avea să fie silit să renunțe era Anne.

— O, Doamne, cât mi-aș dori să fie și George aici! a spus Anne cu un ușor suspin de disperare. Mi-aș dori să fie acasă.

Două zile mai târziu, George s-a întors din Franța cu o scurtă scrisoare alarmată din partea unchiului, prin care cerea să i se spună ce trebuia întreprins în continuare în cadrul negocierilor pentru a rezolva o criză preschimbată subit într-un dezastru. Regele l-a trimis pe George înapoi în Franța fără întârziere, cu ordin pentru unchiul să întrerupă

tratativele și să se întoarcă acasă. Nu puteam face altceva decât să așteptăm cu toții și să vedem ce avea să se întâmple.

Zilele au devenit tot mai fierbinți; se puneau la cale planuri de apărare a Angliei în fața unei invazii spaniole, preoții predica din amvon păstrarea calmului, dar se întrebau de care parte ar trebui să se afle. Multe biserici și-au bătut pur și simplu ușile în cuie și nimeni nu putea să se spovedească sau să se roage, să-și îngroape morții sau să-și boteze pruncii. Unchiul Howard s-a rugat de rege să-l lase să se întoarcă în Franța, pentru a-l implora pe Francisc să-l convingă pe Papă să anuleze excomunicarea. Nu l-am văzut niciodată atât de îngrozit. Dar George, cel mai calm dintre noi toți, și-a îndreptat atenția exclusiv asupra lui Anne.

Ca și când ar fi fost incredințat că sufletul nemuritor al regelui și viitorul Angliei erau niște probleme mult prea covoșitoare pentru el. Singurul lucru pe care îl putea face era să supravegheze creșterea pruncului din pântecul lui Anne.

— Asta e garanția noastră, mi-a spus el încet. Nimic nu ne garantează mai bine siguranța ca un băiețel.

Își petrecea diminețile cu Anne, șezând alături de ea pe patul de zi din firida ferestrei. Când intra Henric în odaie, George dispărea, dar după plecarea regelui Anne se lăsa pe perne și se uita în jur după fratele nostru. Nu-i arăta nici o clipă lui Henric prin ce greutăți trecea. Rămânea pentru el femeia fascinantă dintotdeauna. Dacă o supăra, se înfură cât ai zice pește. Dar nu-i arăta nici o clipă că se temea. Nu-și arăta frica de față cu nimeni, în afară de George și de mine. Henric avea parte de dulceața, farmecul și flirtul ei. Chiar și în a opta lună de sarcină, Anne putea să privească pieziș într-un fel care făcea să li se taie respirația bărbaților. O urmăream în timp ce discuta cu Henric și vedeam că fiecare gest, fiecare centimetru din ea avea menirea să-l încante.

Nu era deloc de mirare că, atunci când el pleca din odaie ca să meargă să vâneze, Anne se lăsa pe perne și mă chema să-i scot boneta și să-i mângâi fruntea.

— Mi-e atât de cald!

Henric, firește, nu se ducea la vânătoare singur. Oricât de fascinantă ar fi fost, nici măcar Anne nu putea să-l țină lângă ea când era însărcinată în opt luni și n-avea voie să

meargă în patul lui. Henric flirta pe față cu lady Margaret Steyne și Anne a aflat în scurt timp.

Într-o după-amiază, când el a venit s-o vadă, a avut parte de o primire dură.

— Mă întreb cum de îndrăznești să te arăți în fața mea! l-a luat Anne în primire cu un șuierat când Henric s-a așezat pe pat lângă ea.

El s-a uitat în jur; gentilomii curții s-au îndepărtat pe dată câțiva pași și s-au prefăcut a fi orbi, iar doamnelor au întors capul, spre a da perechii regale iluzia intimității.

— Doamnă?

— Am auzit că te-ai culcat cu o putoare, a zis Anne.

Henric s-a uitat în jur și a văzut-o pe lady Margaret. O privire aruncată lui William Brereton l-a făcut pe cel mai experimentat dintre curteni să-i ofere lui lady Margaret brațul și s-o scoată din odaie sub pretextul unei plimbări pe malul fluviului. Anne i-a urmărit pe când ieșeau cu o privire tăioasă, care ar fi speriat un om mai de rând.

— Doamnă? a zis întrebător Henric.

— Nu accept așa ceva, l-a prevenit ea. Nu voi tolera așa ceva. Ea trebuie să plece de la curte!

Henric a clătinat din cap și s-a ridicat în picioare, decretând:

— Uiți cu cine vorbești. Și furia nu este prielnică stării în care te afli. Ți spun bună ziua, doamnă.

— Tu uiți cu cine vorbești! i-a strigat Anne. Sunt soția ta și sunt regină și nu accept să fiu ignorată și insultată la propria mea curte. Femeia aceea trebuie să plece!

— Nimeni nu-mi dă porunci!

— Nimeni nu mă insultă!

— În ce fel ai fost insultată? Doamna nu ți-a arătat nici o clipă altceva decât cea mai mare atenție și politețe, iar eu rămân soțul cel mai supus. Ce e cu tine?

— Nu vreau s-o văd la curte! Nu accept să fiu tratată astfel.

— Doamnă, a spus Henric cu cel mai rece glas. O lady mai mare ca tine a fost tratată mult mai prost și nu mi s-a plâns niciodată. După cum bine știi.

Preț de o clipă, absorbită de propria furie, Anne n-a înțeles aluzia. Dar când a priceput-o, a sărit în picioare, strigând la el.

— Mi-o dai drept exemplu! Îndrăznești să mă compari cu femeia aceea, care nu ți-a fost niciodată soție?!

— A fost prințesă de sânge, a strigat Henric la rândul lui. Și niciodată, absolut niciodată nu mi-a făcut reproșuri. Știa că singura îndatorire a unei soții este să se îngrijească de confortul soțului ei.

Anne s-a plesnit cu palma peste pântecul bombat.

— Ți-a dat ea un fiu?

Câteva clipe s-a lăsat tăcerea; apoi Henric a răspuns cu gravitate:

— Nu.

— Atunci, prințesă sau nu, n-a fost bună de nimic. Și nu ți-a fost soție.

El a încuviințat din cap. Lui Henric și nouă, tuturor, ne era greu uneori să ne amintim cel mai discutabil fapt.

— Nu trebuie să te superi, a spus el.

— Atunci nu mă supăra, i-a răspuns ea înțepător.

M-am apropiat fără tragere de inimă și am zis cât de încet am putut:

— Anne, ar trebui să te așezi.

Henric s-a întors ușurat spre mine.

— Da, lady Carey, ai grijă să fie liniștită. Eu tocmai plecam.

S-a înclinat ușor în fața lui Anne și a ieșit în grabă. O parte din gentilomi s-au năpustit pe urmele lui, iar restul, luați prin surprindere, au rămas. Anne s-a uitat la mine.

— Pentru ce ne-ai întrerupt?

— Nu poți pune în pericol pruncul.

— A! Pruncul! Toți se gândesc numai la prunc!

George s-a apropiat și i-a luat mâna lui Anne.

— Firește. Viitorul nostru, al tuturor, depinde de asta. Și al tău, Anne. Acum stai potolită. Mary are dreptate.

— Ar fi trebuit să ducem cearta până la capăt, a spus ea cu ranchiună. N-ar fi trebuit să-l las să plece până nu-mi promitea s-o trimită de la curte. N-ar fi trebuit să ne întrerupi.

— Nu poți duce cearta până la capăt, i-a amintit George. Nu puteți sfârși în pat decât după ce naști și primești binecuvântarea în biserică. Trebuie să aștepti, Anne. Știi bine că el se va culca cu altcineva în vremea asta.

— Și dacă ea reușește să-l păstreze? s-a văitat Anne fără să se uite la mine, știind prea bine că mi-l luase în timp ce mă pregăteam să nasc.

— Nu are cum, a spus George simplu. Ești soția lui. Nu poate divorța de tine, nu-i așa? Abia ce a scăpat de cealaltă. Iar dacă îi naști un fiu, nu va avea nici un motiv s-o facă. Anne, cartea ta câștigătoare e acolo, în pântec! Ține-o bine și joacă-o așa cum trebuie.

Ea s-a sprijinit de speteaza jilțului.

— Trimite după niște muzicieni. Puteți dansa.

George a pocnit din degete și un paj s-a ivit pe dată. Anne s-a întors spre mine.

— Iar tu spune-i lui Margaret Steyne că nu vreau s-o văd în ochi.

Curtea a început să se distreze pe fluviu în vara aceea. În lunile de vară dinainte nu ne apropiaserăm niciodată de Tamisa, dar acum, maestrul de festivități a organizat bătălii, piese-mască și felurite distracții pe apă pentru Henric și proaspăta lui regină. Într-o seară, în amurg, s-a ținut pe fluviu o bătălie de foc și Anne a urmărit-o dintr-un mic palat de pânză construit pe mal. Oamenii reginei au învins, iar după aceea s-a dansat pe o mică estradă construită pe apă. Am dansat cu vreo șase bărbați, apoi m-am uitat în jur.

El mă urmărea, mă urmărea întotdeauna, în așteptarea clipei în care ne puteam furișa amândoi. O înclinare discretă a capului, un zâmbet tainic și dispăream în umbră pentru un sărut sau o atingere, iar uneori, când era întuneric și nu ne mai puteam stăpâni, ne dăruiam pasiunii, ascunși în bezna de pe malul apei, contând pe sunetul îndepărtat al muzicii ca să-mi ascundă suspinele de plăcere.

Eram iubită clandestină, iar asta mă făcea vigilentă în privința lui George. Participa la primele cinci-șase dansuri și-și confirma prezența în miezul lucrurilor. Pe urmă se retrăgea la rândul lui cercul de lumină, în întunecimea grădinii. Apoi observam că și sir Francis lipsea și știam că îl dusesese undeva pe fratele meu — poate în odăile sale, poate în mahalalele orașului, pentru vreo faptă nebunească, poate la un joc de cărți sau la o plimbare călare în lumina lunii sau într-un loc unde să se poată îmbrățișa. Uneori George reapărea după cinci minute, alteori lipsea toată noaptea. Anne, care își închipuia că chefuiește ca de obicei, îl acuza că flirtează cu slujnicele de la curte, iar George râdea și nega, tot ca de

obicei. Numai eu știam că o dorință mai intensă și mai primejdioasă îl prinsese în gheare pe fratele meu.

În august, Anne a anunțat că se retrage în vederea nașterii, iar când Henric a venit s-o viziteze dimineața, după liturghie, a găsit odăile ei într-un haos total, mobile mutate de colo-colo și toate doamnele într-o activitate frenetică.

Anne ședea pe un jilț, înconjurată de toată nebunia, și dădea porunci. Când l-a văzut pe Henric intrând, a înclinat capul, dar nu s-a ridicat să-i facă o reverență. Lui nu-i păsa, era nebun după regina lui cea însărcinată. A îngenuncheat lângă ea ca un băiețel, să-și pună mâinile pe pântecul ei mare, rotund și s-o privească.

— Avem nevoie de un veșmânt de botez pentru fiul nostru, a spus Anne fără introducere. E la ea?

„Ea“ însemna un singur lucru în vocabularul regal. „Ea“ era regina care dispăruse, regina de care nu pomenea nimeni, regina de care încercau toți să nu-și amintească, așezată pe acel jilț, pregătindu-se pentru propria izolare în odaia de naștere și întorcându-se mereu spre Henric cu surâsul ei dulce și respectuos.

— Este chiar al ei. L-a adus din Spania.

— Maria a fost botezată în el? a întrebat Anne, deși cunoștea deja răspunsul.

Henric s-a încruntat, străduindu-se să-și amintească.

— A, da, un veșmânt frumos, alb, lung, cu broderii bogate. Dar era al Caterinei.

— Îl mai are?

— Putem comanda un veșmânt nou, a spus Henric împăciuitor. Poți să-l desenezi chiar tu și măicuțele pot să-l coasă.

Anne a scuturat din cap, semn că asta nu era de-ajuns.

— Copilul meu va avea veșmântul regal. Vreau să-l botez în veșmântul pe care l-au purtat toți prinții!

— Nu avem un veșmânt regal... i-a răspuns el șovăitor.

— Cred și eu! s-a răstit Anne. Fiindcă e la ea.

Henric știa că era înfrânt. A înclinat capul și i-a sărutat mâna, încheștată pe brațul jilțului.

— Nu te supăra! a rugat-o el. Nu acum, când sorocul ți-e atât de aproape. Trimit să se aducă veșmântul, îți jur! Micul nostru Edward Henry va avea tot ce dorești.

Ea a încuviințat, și-a regăsit zâmbetul dulce și i-a atins ceafa cu vârful degetelor când el s-a înclinat.

Moaşa s-a apropiat de ea şi a făcut o reverenţă.

— Odaia Maiestăţii Voastre e pregătită.

Anne s-a întors spre Henric.

— Vei veni să mă vizitezi în fiecare zi.

Părea mai mult o poruncă decât o rugămintă.

— De două ori pe zi. Timpul va trece repede, scumpa mea trebuie să te odihneşti pentru venirea pe lume a fiului nostru.

I-a sărutat încă o dată mâna şi a plecat. Eu m-am apropiat şi ne-am îndreptat împreună spre odaia de naşteri, oprindu-ne în prag. Patul ei cel mare fusese adus înăuntru, iar pe pereţi fuseseră agăţate tapiserii groase, care să nu lase să pătrundă pic de zgomot, de soare sau de aer proaspăt. Pe jos fusese aşternut pipirig, rozmarin parfumat şi levănţică liniştitoare. Toate celelalte mobile fuseseră scoase din odaie, mai puţin un jilţ şi o masă pentru moaşa. Anne urma să stea în pat o lună întreagă. Se aprinsese focul, deşi eram în toiul verii şi odaia era înăbuşitor de caldă. Au fost aprinse lumânări, ca ea să poată să citească sau să coasă, iar leagănul şoldon pregătit la picioarele patului.

Anne a tresărit violent în pragul încăperii întunecoasă şi înăbuşitoare.

— Nu pot să intru acolo, e ca o temniţă!

— E doar pentru o lună, am spus. Poate mai puţin.

— Am să mă sufoc!

— N-ai să păţeşti nimic. Am trecut şi eu prin asta.

— Dar eu sunt regina!

— Cu atât mai mult.

Moaşa s-a ivit în spatele meu şi a întrebat:

— Vă e totul pe plac, Maiestate?

Anne era albă la faţă.

— E ca o temniţă!

Râzând, moaşa ne-a împins în odaie.

— Toate spun asta. Dar vă veţi bucura de odihnă.

— Spune-i lui George că vreau să-l văd mai târziu, mi-a strigat Anne peste umăr. Şi zi-i să aducă pe cineva amuzant. N-am de gând să stau aici complet singură! Aş putea la fel de bine să fiu închisă în Turn.

— Vom cina împreună cu tine, am promis. Dacă acum te odihneşti.

După retragerea lui Anne de la curte, regele și-a reluat programul obișnuit: vânătoare în fiecare dimineață, de la șase până la zece, apoi întoarcerea la palat pentru masă. După-amiaza o vizita pe Anne, iar apoi, seara, se organizau pentru el felurite distracții.

— Cu cine dansează? a întrebat Anne, vigilentă ca-ntotdeauna, cu toate că zăcea, înfierbântată, obosită și greoaie, în odaia întunecoasă.

— Cu nimeni în special.

Madge Shelton îi atrăsese privirea, la fel și Jane, fata Seymour. Lady Margaret Steyne se împăuna cu o jumătate de duzină de rochii noi. Dar nimic din toate astea n-avea să conteze dacă Anne năștea un băiat.

— Și cine vânează cu el?

— Doar gentilomii, am mințit.

Sir John Seymour îi cumpăraseră fiicei sale un cal de vânătoare sur, deosebit de frumos. Fata avea un costum de călărie albastru și arăta foarte bine în șa. Anne m-a privit bănuitoare.

— Doar nu-l vânezi chiar tu? m-a întrebat ea pe un ton neplăcut.

Am clătinat din cap și am spus sincer:

— N-am nici o dorință de a-mi schimba statutul.

Mi-am impus să nu mă gândesc la William. Știam că, dacă îmi dădeam voie să mă gândesc la umerii lui lați sau la felul cum se întindea gol în lumina dimineții, dorința mi se putea citi pe față. Oricine era în stare s-o vadă. Eram întru totul femeia lui.

— Îl veghezi pe rege în locul meu? Spune-mi, Mary, îl veghezi, nu-i așa? a stăruit ea.

— Regele așteaptă să i se nască fiul, la fel ca și restul curții. Dacă vei avea un băiat, nimic nu te va putea atinge. Știi bine.

A încuviințat din cap, a închis ochii și s-a lăsat pe perne.

— Doamne, aș vrea să se termine! a spus pe un ton plângăreț.

— Amin, am încheiat.

În lipsa privirii iscoditoare a surorii mele, eram liberă să-mi petrec timpul cu William. Madge Shelton lipsea des din odaia mea de culcare și ne făcuserăm un aranjament neprotocolar:

băteam de fiecare dată la uşă, iar dacă era încuiată pe dinăuntru, plecam imediat. Madge era o fetişcană tânără dar la curte crescuse rapid. Ştia că şansele ei de-a încheia o căsătorie bună depindeau de echilibrul atent între atragerea dorinţei unui bărbat şi lipsa oricărei umbre de îndoială asupra reputaţiei proprii. Iar în acele vremuri, traiul la curte era mai nebunesc şi mai dur decât când sosisem eu pentru prima oară.

Şi stratagemele lui George funcţionau bine. El şi sir Francis împreună cu William Brereton şi cu Henry Norris erau ca scăpaţi din frâu în lipsa reginei de la curte. Vâneau cu Henry dimineaţa şi uneori erau chemaţi să ia parte la sfatul lui după-amiaza, dar în cea mai mare parte a timpului lenoveau. Flirtau cu doamnele reginei, se furişau în susul fluviului, spre oraş, şi dispăreau câte o noapte întreagă fără explicaţii. Odată l-am surprins dimineaţa devreme. Ieşisem să privesc răsăritul soarelui pe apă, când o barcă cu vâsle a tras debarcadereul palatului; George i-a plătit barcagiului şi a urcat în tăcere cărarea prin grădină.

— George! l-am chemat, ridicându-mă de pe banca mea înconjurată de trandafiri.

A tresărit.

— Mary!

Gândul i s-a îndreptat îndată spre Anne.

— Se simte bine?

— Da. Unde ai fost?

A ridicat din umeri.

— Am ieşit să ne distrăm niţel. Cu nişte prieteni de-ai lui Henry Norris. Am mers să dansăm, să mâncăm şi să jucăm câteva jocuri de noroc.

— A fost şi sir Francis?

A încuviinţat din cap.

— George...

— Nu-mi face reproşuri! a zis el repede. Nu ştie nimeni altcineva. Ținem totul într-o taină absolută.

— Dacă va afla regele, vei fi alungat, am spus sec.

— Nu va afla. Ştiu că tu ai descoperit totul, dar asta a fost din cauza unui valet bârfitor. I s-a astupat gura. A fost alungat. Gata.

I-am luat mâna şi i-am cercetat ochii întunecaţi, de Boleyn

— George, mă tem pentru tine!

A râs cu râsul lui rece de curtean.

— Să nu te temi. N-am nici un motiv de teamă. Nici un motiv de teamă, nici un motiv să privesc spre viitor și nici un loc unde să mă duc.

Anne n-a obținut veșmântul regal de botez. Reginei i s-a trimis o scrisoare cu propuneri pentru despărțirea ei de rege. Scrisoarea i se adresa cu titlul de prințesă văduvă, iar ea a afășiat pergamentul declarației cu o trăsătură mânioasă de până când a tăiat titlul acela. Era amenințată că n-o va mai vedea niciodată pe prințesa Maria, fiica ei. Era mutată în cel mai sumbru palat: Buckden, din Lincolnshire. Și totuși, n-a dat înapoi. În ciuda tuturor lucrurilor, nu accepta posibilitatea de-a nu fi fost soția legitimă a regelui. Într-un astfel de impas, veșmântul de botez părea să aibă foarte puțină importanță; a refuzat să se despartă de el, spunând că-i aparținea, fiind adus din Spania, și Henric n-a stăruit.

Mă gândeam la ea – stând în casa aceea rece de la marginea mlaștinilor. Mă gândeam la ea – despărțită de fiica ei, așa cum eram și eu despărțită de fiul meu din cauza ambiției celeiași femei. Mă gândeam la hotărârea ei nestrămutată de-a face ceea ce era drept în fața lui Dumnezeu. Și mi-era dor de ea. Îmi fusese ca o mamă când sosisem la curte și o trădasem, așa cum fiica își trădează mama, dar totuși nu încetasem s-o iubesc.

Toamna anului 1533

Durerile lui Anne au început în zori și moașa m-a chemat pe dată în odaia de naștere. Aproape că a trebuit să-mi croiesc drum cu forța printre curtenii, avocații, secretarii și oficialii de la curte aflați în sala de primire învecinată. Cel mai aproape de ușă se aflau doamnele de companie, adunate acolo ca să-i fie de ajutor reginei în perioada de izolare, dar de fapt nefăcând altceva decât să se sperie unele pe altele cu povești de coșmar despre nașteri dificile. Printre ele se afla prințesa Maria, cu chipul ei palid, încrețit de obișnuita sa îngruntare hotărâtă. Mi-am spus că Anne dădea dovadă de cruzime cerându-i fiicei Caterinei să fie martoră la nașterea pruncului care avea să-i aducă dezmoștenirea. I-am aruncat un zâmbet ușor când am trecut pe lângă ea, iar ea mi-a răspuns cu acea reverență ciudată, făcută cu jumătate de inimă, care-i devenise acum caracteristică. Nu putea avea încredere în nimeni, nu va mai avea niciodată încredere în nimeni.

Interiorul odăii aducea cu un peisaj din iad. De stâlpii patului fuseseră legate frânghii, iar Anne se agăța de ele ca o femeie care se îneacă. Cearșafurile erau deja pătate de sânge, iar moașele fierbeau o băutură întăritoare pe focul pe care-l încărcaseră cu bușteni. Anne era dezbrăcată de la brâu în jos. Nădușea și țipa de frică. Două doamne de companie recitau rugăciuni cu glas monoton, temător și enervant, iar din când în când, Anne scotea un țipăt ascuțit de durere.

— Trebuie să se odihnească, mi-a spus una dintre moașe. Se împotrivește.

M-am apropiat de pat și am așteptat.

— Anne, odihnește-te, am zis. Etapa asta va dura ore întregi.

— Tu ești, nu? a întrebat ea dându-și la o parte părul de pe față. M-am gândit eu că te vei trezi.

— Am venit imediat ce am fost chemată. Pot face ceva pentru tine?

— Poți să faci asta pentru mine, mi-a răspuns ea, spirituală ca întotdeauna.

Am râs.

— Nu eu!

Anne a întins mâna, iar când i-am luat-o într-a mea, s-a ngățat cu putere de ea și a șoptit:

— Doamne, ajută-mă, sunt îngrozită!

— Dumnezeu te va ajuta. Naști un prinț creștin, nu-i așa? Dai naștere unui băiat care va conduce Biserica Angliei, nu-i așa?

— Nu pleca de lângă mine! Sunt gata să vomit de frică!

— O, ai să vomizi! am spus cu veselie. Va fi mult mai rău decât acum înainte să fie mai bine.

Travaliul lui Anne a durat toată ziua; apoi durerile s-au întetit și ne-am dat seama cu toatele că se naștea pruncul. Ea a încetat să se mai împotrivească și a devenit moale și visătoare, lăsându-și trupul să-și îndeplinească misiunea. Am ridicat-o, moașa a întins pânza pentru copil și a strigat de bucurie când capul acestuia a ieșit din trupul teribil de încordat al lui Anne; apoi, cu o mișcare lină, pruncul a venit pe lume.

— Domnul fie lăudat! spuse femeia.

A înclinat capul, a suflat în gura pruncului și am auzit un mic plâns sugrumat. Atât Anne, cât și eu ne-am străduit să vedem.

— E prințul? a întrebat Anne abia respirând, cu vocea răgușită de țipete. Se va numi prințul Edward Henry.

— E fetiță, a spus moașa cu o veselie hotărâtă.

Am simțit toată greutatea trupului lui Anne, prăbușit de dezamăgire, și m-am auzit șoptind:

— O, Dumnezeule, nu!

— Fetiță, a repetat moașa. O fată puternică și sănătoasă, a zis ea, ca pentru a ne alina dezamăgirea.

Preț de o clipă am crezut că Anne a leșinat. Era albă ca moartea. Am așezat-o încet pe perne și i-am dat la o parte părul lipit de față transpirată.

— Fată!

— Un prunc viu : acesta e lucrul esențial, am spus lup tându-mă cu propria disperare.

Moașa a înfășurat copila în scutec și a bătut-o ușurel cu palma. Și eu, și Anne am întors capul la auzul plânsului strident.

— Fată ! a zis Anne îngrozită. La ce ne folosește o fată ? !

George a spus același lucru când i-am dat vestea. Unchiul Howard a înjurat tare când m-am dus să-l anunț și m-a făcut târâtură inutilă, iar pe Anne, târfă proastă. Tot norocul familiei depinsese de acest mic accident de naștere. Dacă Anne ar fi născut un băiat, am fi devenit cea mai puternică familie din Anglia, cu o miză legitimă asupra tronului pentru totdeauna. Dar născuse o fată.

Henric, mereu rege, mereu imprevizibil, nu s-a plâns. A luat fetița în brațe și i-a lăudat ochii albaștri și trupușorul puternic și voinic. A admirat micile detalii ale mâinilor ei, gropițele de la mâini, perfecțiunea unghiilor minuscule. I-a spus lui Anne că data viitoare vor avea un băiat și că era fericit să aibă o nouă prințesă, și încă una atât de perfectă. A poruncit să se adauge „esă“ la cuvântul „prinț“ din scrisorile care trebuiau trimise pentru a anunța nașterea unui prinț, dând astfel de veste regelui Franței și regelui Spaniei că regele Angliei avea încă o fiică. A scrâșnit din dinți și a încercat să nu se gândească la ce avea să se spună la curțile europene. Toți aveau să râdă de Anglia fiindcă traversasero niște prefaceri uriașe pentru ca regele să aibă o fiică născută de o femeie de rând. Dar l-am admirat în seara aceea, când a luat-o pe sora mea în brațe, a sărutat-o și i-a spus „scumpu mea“. Îl înțelegeam : era prea mândru ca să arate cuiva că se simțea dezamăgit. Mi-am spus că era un om foarte vanitos, cu capricii periculoase și totuși, în ciuda tuturor acestor lucruri – sau poate în *virtutea* lor –, un mare rege.

M-am întors în odaia mea de culcare, după treizeci și șase de ore de nesomn și cu furia și disperarea tatălui, a unchiului și a fratelui meu răsunându-mi în urechi, și l-am găsit acolo pe William, cu o mică plăcintă cu carne pe masa de lângă cămin și un urcior cu bere slabă.

— M-am gândit că ești obosită și flămândă, mi-a spus în loc de salut.

I-am căzut în brațe și mi-am îngropat fața în rufăria lui cu miros mângâietor.

— O, William!

— Necazuri?

— Toți sunt grozav de furioși, Anne e disperată și nimeni nu s-a uitat la fetiță, în afară de rege, și chiar și el a ținut-o în brațe doar câteva clipe. Și totul pare atât de oribil! O, Doamne, dacă ar fi fost băiat!

El m-a bătut ușurel pe spate.

— Gata, iubirea mea. Au să se răzgândească ei. Și au să năibă alt copil. Poate un fiu data viitoare.

— Încă un an! Încă un an înainte ca Anne să se poată elibera de frică, iar eu să mă pot elibera de ea!

M-a tras la masă, m-a pus să mă așez și mi-a împins lingura în mână.

— Mănâncă. Totul va arăta mult mai bine după ce vei mânca și te vei odihni.

— Unde e Madge? am întrebat cu teamă, uitându-mă la ușă.

— Petrece în sala cea mare ca o bețivă. Curtea a pregătit un ospăț de bun venit pentru prinț și avea de gând să mănânce, indiferent de cele întâmplare. Vor trece ore bune până să se întoarcă Madge, asta dacă se întoarce astă-seară.

Am dat din cap și am mâncat, așa cum îmi ceruse. După ce am terminat, William m-a așezat pe pat și mi-a sărutat urechea, gâtul și pleoapele, foarte blând și foarte tandru, până când am uitat complet de Anne și de fetița cea nedorită și m-am răsucit în brațele lui, lăsându-l să mă țină strâns. Am adormit așa, complet îmbrăcată, întinsă deasupra acoperiturilor, sfâșiată între somn și dorință. Am adormit și am visat că făceam dragoste, iar el m-a ținut în brațe și mi-a mângâiat obraji toată noaptea.

De îndată ce și-a revenit după naștere, Anne a fost absorbită de aranjamentele pentru îngrijirea micuței prințese Elisabeta, la palatul Hatfield, unde urma să fie înființată creșa regală, sub supravegherea mătușii noastre, lady Anne Shelton, mama cea discretă a lui Madge. Prințesa Maria, care fusese văzută zâmbind de rușinea lui Anne de-a fi născut o fată, avea să plece curând, departe de tatăl ei și de locul pe care ar fi trebuit să-l ocupe de drept la curte.

— Poate s-o slujească pe Elisabeta, a spus Anne nepăsătoare. Poate să-i fie domnișoară de companie.

— Anne, este ea însăși prințesă! am zis. Nu se poate să-ți slujească fata, nu e corect.

Anne mi-a zâmbit larg și a spus simplu:

— Proasto! Totul face parte din același plan. Lumea trebuie să vadă că se duce acolo unde o trimit și că-mi slujește fiica; în felul ăsta voi ști că sunt într-adevăr regină și că mama ei, Caterina, a fost uitată.

— Nu te poți odihni deloc? Nu trebuie să urzești merou comploturi.

Mi-a aruncat un surâs slab și amar.

— Doar nu crezi că Cromwell se odihnește! Doar nu crezi că familia Seymour se odihnește! Doar nu crezi că ambasadorul spaniol și rețeaua lui de spioni și femeia aceea blestemată se odihnesc cu toții, spunându-și: „Ei bine, s-a măritat cu el și a dat naștere unei fete inutile, așa că, deși avem toate mizele pentru care să jucăm, ne vom odihni!”. Asta crezi?

— Nu, am spus fără voie.

Anne m-a privit câteva clipe.

— Ar face bine omul să te întrebe cum reușești să fii atât de rotofeie și de mulțumită de tine însăși, când rațiunea spune că ar trebui să te chinui să trăiești dintr-o pensie mică și să te ofilești.

Nu mi-am putut înăbuși râsul stârnit de viziunea ei sumbră despre mine.

— Mă descurc, am spus scurt. Dar acum aș vrea totuși să merg la Hever să-mi văd copiii, dacă mă lași să plec.

— O, du-te! a spus ea, sătulă să-i tot cer asta. Dar întoarce-te la Greenwich la timp pentru Crăciun.

M-am îndreptat repede spre ușă, să nu apuce să se răzgândească.

— Și spune-i lui Henry că trebuie să fie încredințat unui tutore și educat cum se cuvine. Poate pleca mai târziu, dar până să se încheie anul.

M-am oprit cu mâna pe tocul ușii.

— Băiatul meu? am întrebat în șoaptă.

— Băiatul meu, m-a corectat ea. Știi bine că nu poate să-și petreacă toată copilăria jucându-se.

— Credeam...

— Am făcut aranjamente să studieze împreună cu băiatul lui sir Francis Weston și cu fiul lui William Brereton. Mi se spune că învață bine. A sosit vremea să stea împreună cu băieții de vârsta lui.

— Nu vreau să stea cu ei! am spus îndată. Nu cu băieții lor! Anne a ridicat din sprâncene.

— Sunt gentilomi ai curții mele, mi-a amintit ea. Fiii lor vor fi și ei curteni — într-o zi ar putea deveni curtenii lui. Trebuie să stea cu ei. E hotărârea mea.

Îmi venea să țin la ea, dar mi-am ciupit degetele și mi-am păstrat vocea moale și dulce.

— Anne, e doar un băiețel! E fericit cu sora lui la Hever. Dacă vrei să fie educat, rămân acolo, îl educ eu...

— Tu! a râs ea. Aș putea la fel de bine să pun rațele din șanțul de apărare să-l învețe să măcăie! Nu, Mary. Am hotărât. Și regele e de acord cu mine.

— Anne...

S-a lăsat pe spate și m-a privit printre pleoapele îngustate.

— Înțeleg că vrei să-l vezi totuși anul ăsta. Nu vrei să-l trimit imediat la tutorele lui?

— Nu!

— Atunci du-te, sora mea, fiindcă am hotărât și fiindcă mă obosești.

William mă privea cum mă plimbam încolo și-ncoace prin spațiul strâmt al odăii noastre închiriate.

— O omor!

Stând cu spatele lipit de ușă, s-a asigurat că fereastra era închisă și nu ne putea auzi nimeni.

— O omor! Să-l pună pe băiatul meu, pe băiețelul meu cel scump, laolaltă cu băieții aceia de sodomiți! Să-l pregătească pentru viața la curte! Să-i poruncească prințesei Maria să-l slujească pe Elisabeta și, din aceeași suflare, să-mi trimită băiatul în exil! E nebună dacă face una ca asta! Ambiția i-a luat mințile! Și băiatul meu... băiatul meu...

Eram prea gătuită de supărare ca să mai pot vorbi. Mi s-au înmuiat genunchii, m-am trântit pe pat și am hohotit cu fața îngropată în cuvertură.

William nu s-a clintit de la ușă și m-a lăsat să plâng. A așteptat până am ridicat capul și mi-am șters obraji uzi cu

degetele. Abia atunci a venit și a îngenuncheat lângă mine, pe podea; m-am târât în patru labe, doborâtă de durere, până în brațele lui. M-a strâns blând și m-a legănat de parcă aș fi fost la rîndul meu un copil.

— Îl vom lua înapoi, mi-a șoptit cu gura lipită de părul meu. Vom petrece o perioadă minunată cu el, îl vom trimite la tutorii săi și pe urmă îl vom aduce înapoi. Îți promit. Îl vom aduce înapoi, scumpa mea.

Iarna anului 1533

Anne a cerut să fie meșteșugit un obiect foarte extravagant ca dar de Anul Nou pentru rege. Aurarii l-au adus în sala cea mare și am petrecut toată dimineața instalându-l. Când au intrat în apartamentele reginei ca să-i spună că putea veni să-l vadă, Anne ne-a chemat pe George și pe mine și ne-a rugat s-o însoțim.

Am coborât în fugă scara spre sala cea mare, Anne prima, ca să poată să deschidă ușile și să ne vadă fețele. Era o imagine absolut uluitoare : o fântână arteziană din aur, incrustată cu diamante și rubine. La baza ei se aflau trei femei goale, tot din aur, iar din sânii lor țâșnea de asemenea apă.

— Dumnezeule ! a spus George cu adevărat năucit. Cât te-a costat ?

— Nu întreba. E măreață, nu ?

— Măreață.

N-am adăugat „Și îngrozitor de urâtă“, cu toate că expresia uluită a lui George îmi spunea că și el era de aceeași părere.

— M-am gândit că foșnetul apei va fi liniștitor, a zis Anne. Henric poate s-o pună în sala lui de primire.

S-a apropiat mai mult de fântână și a atins-o.

— Au lucrat-o cu mare finețe.

— Femei fertile din care țâșnește apă, am spus privind cele trei statuete sclipitoare.

Anne mi-a zâmbit.

— Un semn. Un mod de a-i aminti. O dorință.

— O prevestire, te rog, Doamne ! a spus George mohorât. Vreun semn ?

— Încă nu. Dar se va întâmpla curând.

— Amin, am zis George și cu mine în același timp, pioși ca niște luterani. Amin!

Rugăciunile noastre au fost ascultate. Lui Anne nu i-a venit ciclul în ianuarie și nici în februarie. Primăvara, când au apărut lăstarii de sparanghel, regina mânca planta la fiecare masă, căci se spunea că ajută ca pruncul să fie băiat. Oamenii au început să se întrebe. Nimeni nu știa precis. Anne umbla cu un zâmbet ușor întipărit pe chip și savura faptul că revenise în centrul atenției.

Primăvara anului 1534

Planurile curții pentru procesiunea de vară au fost amânate din nou în timp ce Anne, în mijlocul vârtejului de bârfe, părea foarte mulțumită să șadă senină, cu mâna pe pântec și să-i lase pe toți să-și pună tot felul de întrebări. Palatul zumzăia de bârfe. George, mama și cu mine eram asaltați de curtenii care cereau vești, vrând să știe dacă rămăsese grea și când se avea să se retragă pentru naștere. Nimănui nu-i plăcea să fie aproape de străzile bântuite de ciumă ale Londrei în perioada căldurilor, dar ideea că regina va intra în izolarea dinainte de naștere și prilejurile de avansare pe care le-ar putea oferi solitudinea regelui constituiau atracții puternice.

După câte știam, urma să petrecem vara la Hampton Court, iar călătoria plănuită în Franța pentru consolidarea tratatului cu Francisc fusese amânată.

Unchiul a convocat un sfat de familie în mai, dar n-a chemat-o pe Anne – era acum mult dincolo de ordinele sale. Totuși, îmboldită de curiozitate, ea și-a sincronizat perfect sosirea în odăile unchiului, așa încât ne-a găsit pe toți stând pe scaune și așteptând când a intrat în odaie. A șovăit în prag, perfect calmă. Unchiul s-a ridicat de la locul lui din capul mesei și s-a dus să-i aducă un jilț, dar în clipa în care locul lui a rămas gol, Anne s-a îndreptat într-acolo cu o atitudine de măreție și s-a așezat în capul mesei, fără un cuvânt de mulțumire. Am chicotit – un sunet mic, înăbușit –, iar Anne mi-a zâmbit. Nimic nu-i plăcea mai mult decât să-și exercite puterea pe care o dobândise cu un preț atât de mare.

— Am cerut familiei să se întrunească pentru a afla care vă sunt planurile, Maiestate, a spus molcom unchiul. Mi-ar

fi de folos să știu dacă sunteți într-adevăr grea și când vă așteptați să intrați în izolare.

Anne a ridicat o sprânceană, ca și cum întrebarea lui ar fi fost obraznică.

— Mă întrebi asta pe *mine*?

— Voiam s-o întreb pe mama sau pe sora voastră, dar cum sunteți aici, aş putea la fel de bine să vă întreb direct.

Unchiul nu era deloc impresionat de Anne. Slujise deja doi monarhi înspăimântători: pe tatăl lui Henric și pe Henric însuși. Avusese parte de atacuri de cavalerie. Nici măcar Anne, în cea mai regală atitudine a ei, nu putea să-l sperie.

— În septembrie, a spus ea scurt.

— Dacă e iarăși fată, el își va arăta dezamăgirea de data asta, a remarcat unchiul. A avut deja destule necazuri făcând-o pe Elisabeta moștenitoare în prejudiciul Mariei. Turnul e plin de oameni care refuză s-o renege pe Maria. Iar Thomas More și Fisher li se vor alătura cu siguranță. Dacă veți avea un băiat, nimeni nu-i va nega drepturile.

— Va fi băiat, a spus Anne cu convingere.

Unchiul i-a zâmbit.

— Asta nădăjduim cu toții. Regele își va lua o femeie în ultimele voastre luni.

Anne a ridicat capul ca să vorbească, dar unchiul nu s-a lăsat întrerupt.

— O face de fiecare dată, Anne. Trebuie să iei lucrurile astea cu mai mult calm, în loc să te înfurii și să-i faci reproșuri.

— Nu voi îngădui una ca asta, a zis ea sec.

— Va trebui s-o faci, a spus el, tot atât de puțin dispus la compromisuri ca și ea.

— În toți anii în care m-a curtat, nu s-a uitat niciodată la alta. Nici măcar o dată.

George a ridicat din sprâncene și m-a privit stăruitor. N-am spus nimic. Se părea că nu contam. Unchiul a râs scurt și l-am văzut pe tata zâmbind.

— A face curte e alt lucru. Oricum, am ales fata care să-l distragă, spuse unchiul. O Howard.

Am simțit că mă năpădește sudoarea. Mi-am dat seama că mă albisem ca varul când George mi-a șuiert din colțul gurii:

— Stai dreaptă!

— Cine? a întrebat aspru Anne.

— Madge Shelton, a spus unchiul.

— O, Madge, am îngăimat, cu inima bătând nebunește de ușurare și cu obraji arzând când sângele mi s-a întors cu iuțeală în trup. Acea fată Howard.

— Îl va ține ocupat și-și cunoaște locul, a spus tata cu înțelepciune, fără a avea câtuși de puțin aerul că sortește încă o nepoată adulterului și păcatului.

— Iar influența ta nu scade cu nimic! s-a răstit Anne.

Unchiul a zâmbit.

— Adevărat, firește, dar pe cine ai prefera? O fată Seymour? Dacă e o certitudine, nu e mai bine pentru noi să fie o fată care să se supună poruncilor noastre?

— Depinde ce-i poruncești, a zis Anne scurt.

— Să-i distragă atenția cât timp ești izolată, a continuat calm unchiul. Nimic mai mult.

— Nu vreau să-i devină amantă, nu vreau să se instaleze în cele mai bune odăi, să poarte giuvaiere, să aibă rochii noi și să se împăuneze în fața mea, l-a prevenit Anne.

— Da, tu, dintre toate femeile, ar trebui să știi cât de dureroase sunt lucrurile astea pentru o soție bună, a încuviințat unchiul.

Anne i-a aruncat o căutătură mânioasă.

— Îi va distra atenția regelui pe timpul izolării tale, iar când te vei întoarce la curte, va dispărea, i-a promis el. Voi avea grijă să facă o partidă bună, iar Henric o va uita tot atât de ușor pe cât o va băga în patul lui.

Anne a bătut darabana cu degetele în masă. Vedeam cu toții că se luptă cu sine însăși.

— Aș vrea să pot avea încredere în tine, unchiule.

— Aș vrea să ai.

Ezitatea ei l-a făcut să zâmbească. S-a întors spre mine, făcându-mă să simt tremurul familiar al fricii stârnit de atenția lui.

— Madge Shelton doarme în aceeași odaie cu tine, nu?

— Da, unchiule.

— Sfătuiește-o cum să procedeze și cum să se poarte.

S-a întors spre George.

— Iar tu ai grijă ca atenția regelui să rămână îndreptată tot timpul asupra lui Anne și a lui Madge.

— Da, sir, a zis George voios, de parcă nu și-ar fi dorit nicicând altă carieră decât pe cea de codoș în haremul regal.

— Bun, a spus unchiul și s-a ridicat în picioare, semn că sfatul se încheiase. A, încă un lucru...

Am așteptat cu toții supuși să vorbească, în afară de Anne, care se uita pe fereastră, la grădinile scăldate în soare și la terenurile de popice, unde regele se afla în centrul atenției, ca de obicei.

— Mary, a zis unchiul.

Am tresărit auzindu-mi numele.

— Cred că ar trebui s-o mărităm, ce ziceți?

— M-aș bucura s-o văd logodită înainte ca soră ei să intre în odaia de naștere, a spus tata. În felul ăsta nu există nesi-guranță dacă Anne dă greș.

Nu se uitau la Anne, care putea să poarte în pântec o fată și, astfel, să ne reducă forța de negociere pe piața căsătorilor. Nu se uitau nici la mine, pentru care urmau să so tocmească întocmai ca pentru o vacă. Se uitau unul la altul – negustori pe cale să pună la cale un târg.

— Foarte bine, a zis unchiul. Voi vorbi cu secretarul Cromwell, e timpul să se mărite.

Am scăpat de Anne și George și m-am îndreptat spre odăilo regelui. William nu se afla în sala de primire, iar eu nu îndrăzneam să merg să-l caut în odaia particulară. A intrat cu pas leneș un tânăr cu o lăută – Mark Smeaton, muzicianul lui sir Francis Weston.

— L-ai văzut pe sir William Stafford? l-am întrebat.

S-a înclinat cu eleganță.

— Da, lady Carey. Încă mai joacă popice.

Am dat din cap și am pornit spre sala cea mare. Imediat ce am ieșit din raza vederii lui, am deschis una dintre ușile mici ce dădeau spre terasa lată din fața palatului, iar de acolo am pornit pe treptele de piatră spre grădină. William aduna bilele – partida se încheiase. S-a întors și mi-a zâmbit. Ceilalți jucători m-au salutat și m-au provocat la o partidă.

— O, prea bine, am spus. Care e miza?

— Un șiling partida, mi-a răspuns William. Ați nimerit între niște jucători disperați, lady Carey.

Am băgat mâna în pungă, am scos un șiling, l-am pus jos, apoi am luat o bilă și am rostogolit-o cu grijă în iarbă. Nici nu s-a apropiat de popice. M-am tras înapoi să-i fac loc altui jucător și l-am găsit pe William la un pas de mine.

— Totul e bine? m-a întrebat el încet.

— Destul de bine. Dar trebuie să fiu singură cu tine cât de curând se poate.

— O, simt și eu același lucru! mi-a spus el cu un râs gutural. Dar nu te știam așa de lipsită de rușine.

— Nu pentru asta! am spus indignată. A trebuit să mă opresc și să mă uit în altă parte înainte să mă vadă careva râzând și roșind.

Tânjeam să-l cuprind în brațe, cu greu puteam să stau alături de el și să nu-l ating. M-am retras cu băgare de seamă un pas, ca pentru a vedea mai bine jocul.

Am fost scoasă din joc devreme, iar William a avut grijă să piardă la scurt timp după aceea. Ne-am lăsat șilingii pe iarbă pentru viitorul câștigător și ne-am îndepărtat alene, ca pentru a lua aer, pe poteca lungă, așternută cu pietriș ce ducea spre apă. Ferestrele palatului dădeau spre pajiște, așa că nu îndrăzneam să-l ating sau să-l las să-mi ofere brațul. Mergeam unul lângă altul, ca niște străini curtenitori. Abia când am ajuns pe chei mi-a putut atinge cotul, ca pentru a mă ajuta să-mi păstrez echilibrul, iar după aceea nu m-a mai lăsat. Simplul contact între mâna lui și brațul meu mi-a încălzit tot trupul.

— Ce s-a întâmplat?

— Unchiul. Îmi plănuiește căsătoria.

S-a întunecat pe dată la față.

— Curând? Se gândește la un soț?

— Nu. Familia chibzuiește.

— Atunci trebuie să ne pregătim pentru momentul când vor găsi pe cineva. Iar când vor găsi, va trebui să mărturisim pur și simplu și să sperăm că îndrăzneala ne va scoate la liman.

— Da.

Am tăcut o clipă, privind când profilul lui, când fluviul.

— Mă sperie, am șoptit. În clipa în care a spus că vrea să mă vadă măritată, mi-am zis că trebuie să mă supun. Vezi tu, am fost obișnuită să-i arăt supunere. Toți i se supun. Chiar și Anne.

— Nu face fața asta, iubita mea — altfel te iau în brațe sub ochii întregului palat! Îți jur că ești a mea și nu voi lăsa pe nimeni să mi te ia. Ești a mea. Sunt al tău. Nimeni nu poate să nege asta.

— L-au luat pe Henry Percy de lângă Anne, am zis. Iar ea era la fel de căsătorită ca și noi.

— Henry Percy era un flăcău tânăr, a spus William. Nici un om nu se pune între mine și ai mei!

A tăcut câteva clipe.

— Dar e posibil să plătim un preț mare pentru asta. Anne îți va rămâne prietenă? Dacă avem sprijinul ei, suntem în siguranță.

— Nu va fi încântată, am spus, cunoscând cât se poate de bine egoismul înfiorător al surorii mele. Dar nu-i va dauna în nici un fel.

— Ei bine, să așteptăm până vom fi încolțiți, iar atunci vom mărturisi. Și între timp vom fi cât de fermecători vom putea.

— Față de rege? am râs, gândindu-mă că se referă la folosirea măiestriei de curteni.

— Unul față de celălalt, a spus el. Cine contează cel mai mult pentru mine în lumea întreagă?

— Eu, am spus cu o bucurie calmă. Și pentru mine, tu.

Ne-am petrecut noaptea unul în brațele celuilalt, în odaia unui mic han. Când m-am trezit și m-am întors spre el, trupul lui îl căuta deja pe-al meu. Am adormit înlănțuiți, de parcă nu ne-am fi îndurat să ne desprindem — nici măcar în somn nu ne puteam îndura să ne dezlipim unul din brațele celuilalt. Dimineața, când m-am trezit, William era încă deasupra mea, încă în mine, iar când m-am mișcat, am simțit că dorința i se trezește din nou. Am închis ochii și m-am lăsat să plutesc în voia iubirii lui până când soarele dimineții ce pătrundea cu putere printre obloane și zgomotul din curtea de dedesubt ne-au prevenit că era timpul să ne întoarcem la palat.

A urcat pe fluviu împreună cu mine într-o luntre mică și m-a lăsat la debarcader, urmând să coboare mai în aval și să vină la palat cu jumătate de oră în urma mea. Mă gândeam să intru prin grădină și să mă strecur în odaia mea la timp

ca să-mi fac apariția la slujba de dimineață, dar când am ajuns la ușa odăii, George s-a ivit din neant și a spus:

— Slavă Cerului că te-ai întors! Dacă mai întârzieai o oră-două, aflau toți.

— Ce e? am întrebat repede.

Chipul lui era mohorât.

— Anne a căzut la pat.

— Mă duc la ea!

Am pornit în fugă pe coridor. Am bătut la ușa odăii de culcare a lui Anne și am băgat capul înăuntru. Era singură în încăperea impunătoare, stătea întinsă în pat albă și trasă la față.

— A, tu erai! a zis ea pe un ton nemulțumit. Ai putea să intri.

Am intrat, iar George a închis bine ușa în urma noastră.

— Ce s-a întâmplat?

— Sângerez, mi-a spus scurt. Și am dureri puternice, ca acelea ale nașterii. Cred că pierd copilul.

Groaza pe care mi-o trezeau vorbele ei era prea mare ca să fiu în stare s-o asimilez dintr-odată. Eram cât se poate de conștientă de părul meu în dezordine și de mirosul lui William impregnat în fiecare centimetru al pielii mele. Contrastul dintre iubirea din noaptea trecută și dezastrul pe care îl aduseseră zorii era prea mult. M-am întors spre George.

— Trebuie să chemăm o moașă!

— Nu! a șuierat Anne ca un șarpe. Nu înțelegi? Dacă o vede mulțimea care așteaptă în fața ușii, află toată lumea! În clipa asta nimeni nu știe cu siguranță dacă sunt grea sau nu; e doar un zvon. Nu pot risca să se afle că am pierdut sarcina.

— E o greșală, i-am spus sec lui George. Vorbim de un copil! Nu putem lăsa un copil să moară de frica unui scandal. Hai s-o ducem într-o odaie dosnică, o odăiță, nimic pretențios. Să-i acoperim fața și să tragem perdelele. Am să chem o moașă și am să-i spun că e o slujnică de la curte. O ființă neînsemnată.

George a șovăit.

— Dacă e fată, nu merită riscul. Dacă e tot fată, e mai bine să moară.

— George, pentru numele lui Dumnezeu! Vorbim de un suflet! Vorbim de carnea și sângele nostru! Trebuie s-o salvăm dacă ne stă în putere.

Chipul lui s-a înăsprit; în clipele acelea nu semăna deloc cu iubitul meu frate, ci cu unul dintre curtenii aceia cu chipuri împietrite, care ar fi semnat condamnarea la moarte a oricărui om atâta timp cât ei se aflau în siguranță.

— George! am strigat. Dacă e o nouă fată Boleyn, are dreptul să trăiască tot atât de mult ca Anne și ca mine.

— Bine, a încuviințat fără tragere de inimă. O mut eu pe Anne. Tu adu o moașă și ai grijă să fii discretă. Pe cino trimiți?

— Pe William.

— O, Doamne! William! a exclamat enervat. Chiar trebuie să știe totul despre noi? Cunoaște o moașă? De unde o să scoată una?

— O să se ducă la baia publică. Sunt sigură că acolo o nevoie deseori de o moașă în grabă. Și o să păstreze taina, fiindcă mă iubește.

George a încuviințat și s-a apropiat de pat. L-am auzit încercând să o lămurească pe Anne ce aveam de gând, șoptindu-i la ureche cu voce tândră. Am fugit din odaie spre ușa dosnică a palatului, pe care mă așteptam să intre William dintr-o clipă într-alta.

L-am prins în prag și l-am trimis să caute o moașă. S-a întors în mai puțin de o oră cu o femeie tânără și surprinzător de curată, care căra un săculeț cu flacoane și ierburi de leac.

Am dus-o în cămăruța unde dormea de obicei pajul lui George; s-a uitat prin încăperea întunecoasă și a tresărit uluită. Într-un moment grotesc de fantezie, George și Anne cotrobăiseră prin cufărul cu costume al palatului în căutarea unei măști care să-i ascundă chipul bine-cunoscut. În loc de o deghizare simplă, aleseseră masca în chip de pasăre pe care Anne o purtase în Franța ca să danseze cu regele. Gemând de durere, învăluită în strălucirea slabă a lumânărilor pâlpâitoare, Anne zăcea pe un pat îngust, cu pântecul imens ițindu-se de sub cearșafuri, iar deasupra lui, o mască sclipitoare din aur închipuind un șoim, cu un plisc mare și auriu și niște sprâncene ridicate mânios. Era ca o scenă dintr-o cumplită pictură moralizatoare înfățișând chipul lui Anne ca pe o imagine a lăcomiei și deșertăciunii, cu ochii negri sclipind prin crăpăturile

mândrului chip aurit din partea de sus a patului, în timp ce mai jos coapsele ei vulnerabile stăteau desfăcute deasupra cearșafurilor îmbibate de sânge.

Moașa s-a uitat la ea, având grijă să o atingă foarte puțin. S-a îndreptat de spate și i-a pus mai multe întrebări despre dureri — cât de des se repetă, cât de puternice sunt, cât durează. Apoi a spus că putea să pregătească o licoare care s-o adoarmă pe Anne și că, astfel, putea să salveze pruncul. Trupul ei avea să se odihnească și, poate, avea să se odihnească și pruncul. În vocea ei nu se ghicea prea multă speranță. Ciocul lipsit de expresie al șoimului s-a întors dinspre femeie spre chipul tras al lui George, dar Anne n-a zis nimic.

Moașa a fiert licoarea pe focul din cămin și Anne a băut-o dintr-o cană de cositor. George a sprijinit-o până când s-a lăsat moale pe umerii lui; cumplita mască strălucitoare avea un aer sălbatic de triumfător, chiar și atunci când moașa a învelit-o pe Anne cu blândețe. Femeia s-a îndreptat spre ușă. George a întins-o ușor pe Anne în pat și ne-a urmat.

— N-o putem pierde, nu putem suporta s-o pierdem! a zis el, și, preț de o clipă, am simțit patima din glasul lui.

— Atunci rugați-vă pentru ea, a spus scurt femeia. E în mâinile Domnului.

George a mormăit ceva de neînțeles și s-a întors în odaie. Eu am condus-o pe femeie până la ușă, iar William a însoțit-o pe coridoarele întunecate, până la porțile palatului. M-am întors în odaie și m-am așezat de cealaltă parte a patului, veghind-o pe Anne împreună cu George în timp ce ea dormea, gemând prin somn.

Am fost nevoiți s-o aducem înapoi în odaia ei și să dăm de știre că nu se simțea bine. George juca nepăsător cărți în sala de primire, cu aerul că n-avea nici o grijă pe lume, iar doamnele flirtau și jucau cărți și zaruri, de parcă totul ar fi fost la fel ca-ntotdeauna. Eu stăteam lângă Anne în odaia ei de culcare. I-am trimis un mesaj regelui în numele ei, spunându-i că era obosită și ce avea să-l vadă înainte de cină. Mama, îngrijorată de nepăsarea zgomotoasă a lui George și de dispariția mea, a venit s-o caute pe Anne. Când a văzut-o, cufundată în somnul ei narcotic și a zărit sângele de pe cearșafuri, s-a albit pe dată la față.

— Am făcut tot ce ne-am priceput, am spus disperată.

— Mai știe cineva?

— Nimeni. Nici măcar regele.

A încuviințat din cap.

— Așa să și rămână.

Orele treceau. Anne s-a pornit să nădușească, iar eu am început să mă îndoiesc de licoarea moașei. I-am pus mâna pe frunte și am simțit că fierbințeala îmi ardea palma. M-am uitat la mama.

— E prea fierbinte!

Mama a ridicat din umeri. M-am întors iarăși spre Anne. Își legăna întruna capul pe pernă într-o parte și-n alta; pe neașteptate, fără nici un avertisment, s-a ridicat, s-a ghemuit și am zărit un val roșu de sânge și o masă informă. Anne s-a lăsat să cadă la loc pe perne și a țipat – un strigăt jalnic de durere sufletească. Apoi pleoapele i s-au zbătut de câteva ori și a rămas nemișcată.

I-am atins iarăși fruntea și mi-am lipit urechea de pieptul ei. Inima îi bătea ritmic și puternic, dar ochii îi rămâneau închiși. Mama, cu chipul împietrit, strângea grămadă cearșafurile pătate, înfășurând masa informă în ele. S-a apropiat de căminul în care ardea focul – un foc mic, de vară – și mi-a spus scurt:

— Ațâță-l.

Am ezitat, privind spre Anne.

— Are fierbințeală mare!

— Asta e mai important. Ce e aici trebuie să dispară înainte să prindă cineva de veste.

Am băgat vătraiul în foc și am răscolit jarul fierbinte. Mama a îngenuncheat lângă foc, a rupt o fâșie din cearșaf și a aruncat-o în flăcări, unde s-a răsucit și a ars sfârâind. A rupt cu răbdare încă una și încă una, până a ajuns în mijlocul grămezii, la cumplita masă informă și întunecată care fusese pruncul lui Anne.

— Pune vreascuri pe foc.

Am privit-o îngrozită.

— N-ar trebui să îngropăm...?

— Pune vreascuri! s-a răstit la mine printre dinți. Cât timp crezi că ar rezista oricare dintre noi dacă s-ar afla că ea nu poate păstra un copil?

I-am privit chipul și i-am măsurat puterea voinței. Apoi am aruncat în foc o grămadă de conuri mici și parfumate de brad, iar când au început să ardă puternic, am pus în flăcări grămăjoara vinovată, ne-am așezat pe vine precum două vrăjitoare bătrâne și am privit cum ceea ce mai rămăsese din pruncul lui Anne iese pe horn, ca un blestem cumplit.

După ce cearșaful a ars în întregime și grămăjoara sfârșitoare a fost și ea mistuită de flăcări, mama a aruncat alte câteva conuri de brad în foc și a presărat niște ierburi aromatate pe podea, ca să purifice mirosul din odaie, și abia după aceea s-a întors la fiica ei.

Anne era trează și, sprijinită într-un cot, ne urmărea cu niște ochi sticloși.

— Anne? a spus mama.

Făcând un efort, sora mea a ridicat ochii spre ea.

— Pruncul tău e mort, a anunțat-o mama sec. Mort și dispărut. Trebuie să dormi și să te faci bine. Mă aștept să fii pe picioare până mâine. Mă auzi? Dacă te întreabă cineva despre copil, spune că ai făcut o greșeală și că n-a existat nici un copil. N-a existat nici un copil și nici n-ai anunțat că ar exista. Dar, cu siguranță, va veni unul în curând.

Anne s-a uitat la mama cu o privire goală. Preț de o clipă m-a cuprins frica teribilă că licoarea, durerea și fierbințeala au făcut-o să înnebunească și că pentru tot restul vieții avea să privească fără să vadă și să audă fără să înțeleagă.

— Regelui la fel, a zis mama pe un ton rece. Spune-i că ai făcut o greșeală și că n-ai rămas grea. O greșeală e nevinovată, dar un avort e dovada păcatului.

Pe chipul lui Anne nu s-a întrezărit nici o schimbare. Nici măcar n-a protestat că e nevinovată. Mi-am spus că probabil surzise. Am strigat-o cu blândețe.

— Anne?

S-a întors spre mine și, când mi-a văzut privirea uluită și fața murdară de funingine, expresia i s-a schimbat. Și-a dat seama că se petrecuse ceva absolut cumplit.

— Tu de ce ești așa de răvășită? m-a întrebat cu răceală. Doar ție nu ți s-a întâmplat nimic, nu?

— Îi voi spune unchiului tău, a zis mama.

S-a oprit în prag și s-a uitat la mine.

— Ce a făcut de s-a întâmplat așa ceva? m-a întrebat cu tot atâta răceală ca și când s-ar fi interesat de o farfurie de porțelan spartă. Trebuie să fi făcut ceva ca să piardă copilul astfel. Știi ce?

M-am gândit la zilele și nopțile în care îl sedusese pe rege și îi frânsese inima soției sale, la faptul că otrăvise trei bărbați și îl distrusese pe cardinalul Wolsey.

— Nimic ieșit din comun.

Mama a dat din cap și a ieșit din odaie fără să-și atingă fiica, fără vreun alt cuvânt pentru vreuna dintre noi. Privirea goală a lui Anne s-a îndreptat din nou spre mine; fața ei era tot atât de golită de simțăminte ca masca din aur în formă de șoim. Am ingenuncheat la căpătâiul patului și am întins brațele. Fără să-și schimbe expresia, Anne s-a aplecat încotro spre mine și și-a lăsat capul greu pe umărul meu.

Ne-a luat toată noaptea aceea și ziua următoare s-o repunem pe Anne pe picioare. Regele s-a ferit să se apropie de odaie, căci am dat de știre că a răcit. Dar nu și unchiul. Acesta s-a înfățișat în pragul odăii ei de culcare ca și cum Anne ar fi fost în continuare o simplă Boleyn. Văzând lipsa asta de respect, privirea i s-a întunecat de furie.

— Mi-a spus mama ta, a zis el scurt. Cum de s-a putut întâmpla așa ceva?

Anne a întors capul.

— De unde să știu?

— N-ai consultat nici o descântătoare ca să rămâi grea? N-ai încercat nici o licoare, nici o buruiană de leac, nimic? N-ai invocat spirite și n-ai făcut vrăji?

Anne a clătinat din cap.

— Nu mă ating de astfel de lucruri. Poți să întrebi pe cine vrei. Întreabă-l pe preotul meu confesor. Întreabă-l pe Thomas Cranmer. Îmi pasă de sufletul meu tot atât de mult cât îți pasă și ție.

— Mie îmi pasă mai mult de gâtul meu, a spus unchiul sumbru. Juri? Căci într-o zi s-ar putea să fii nevoit să juri pentru tine.

— Jur, a zis Anne îmbufnată.

— Scoală-te din pat cât de curând poți și apucă-te să concepi alt prunc, iar de data asta ar fi bine să fie băiat.

Privirea pe care Anne a ațintit-o asupra lui era atât de plină de ură, că până și unchiul a tresărit.

— Mulțumesc pentru sfat! s-a răstit ea. Lucrul ăsta mi-a trecut și mie prin cap mai devreme. Trebuie să rămân grea cât de repede se poate, trebuie să duc sarcina până la capăt și trebuie să fie băiat. Mulțumesc, unchiule! Da. Știu asta.

Anne a întors capul și și-a ațintit privirea asupra perdelelor bogate ale patului. El a așteptat câteva clipe, apoi mi-a aruncat zâmbetul acela sumbru, încremenit parcă, și a plecat. Am închis ușa și am rămas singură cu Anne.

Când m-a privit, ochii ei erau plini de teamă. A șoptit:

— Și dacă regele nu poate avea un fiu legitim? Cu ea n-a avut. Toată vina va cădea asupra mea, și atunci ce se va alege de mine?

Vara anului 1534

În primele zile ale lunii iulie am început să am grețuri dimineața și sânii îmi erau sensibili la atingere. Într-o după-amiază, William, sărutându-mi pântecul în odaia întunecoasă, cu obloanele trase, m-a bătut ușurel cu palma peste el și m-a întrebat încet:

— Ce părere ai, iubirea mea?

— Despre ce?

— Despre burtica asta rotundă.

Am întors capul, ca să nu-mi vadă zâmbetul.

— N-am băgat de seamă.

— Ei bine, eu da, a zis el direct. Acum spune-mi: de cât timp știi?

— De două luni, am mărturisit. Și am fost sfâșiată între bucurie și teamă, căci asta ne va fi sfârșitul.

M-a cuprins cu brațul.

— Nicidecum! E primul nostru născut, primul mic Stafford, și e un prilej de mare bucurie. Nimic nu m-ar putea încânta mai tare. Un băiat care să aducă vacile acasă sau o fată care să le mulgă – ce fată deșteaptă ești!

— Ți dorești un băiat? am întrebat curioasă, gândindu-mă la veșnica obsesie a familiei Boleyn.

— Dacă asta îmi dăruiești, sigur, a zis el vesel. Orice ai acolo, înăuntru, iubirea mea.

În iulie și august mi s-a dat voie să părăsesc curtea și să merg la Hever să-mi văd copiii în timp ce Anne și regele călătoreau. William și cu mine am avut parte de cea mai frumoasă vară petrecută împreună cu cei mici, dar când a

mosit vremea să ne întoarcem la curte, sarcina mea era atât de vizibilă, iar eu atât de mândră de ea, încât știam că aveam să fiu nevoită să-i dau vestea lui Anne și să sper că avea să mă apere de furia unchiului, care avea să se dezlănțuie cu siguranță împotriva pruncului pe care-l purtam, așa cum o apăsasem și eu în fața regelui când avortase.

Am avut noroc la sosirea la Greenwich. Regele era plecat la vânătoare împreună cu cea mai mare parte a curtenilor. Anne ședea în grădină, pe o bancă acoperită cu iarbă, sub un cort ridicat ca s-o apere de soare, și un grup de muzicieni îi cânta. Cineva citea poezii de dragoste. M-am oprit câteva clipe și am privit grupul cu luare-aminte. Toți erau mai în vârstă decât îmi aduceam aminte. Curtea nu mai era aceea a unui bărbat tânăr. Erau cu toții încercați într-un fel cum nu fuseseră când se afla regina Caterina pe tron. Aveau un ușor aer de extravaganta și eleganță luxoasă; se rosteau o mulțime de cuvinte frumoase și exista în grup o anumită fierbințeală care nu se datora în întregime soarelui de sfârșit de vară și vinului. Curtea devenise mai sofisticată, mai matură. Aș fi putut spune chiar coruptă. Dădea impresia că se putea întâmpla orice.

— O, iată-mi sora, a zis Anne ducând mâna streășină la ochi. Bine-ai venit înapoi, Mary. Te-ai săturat de viața de la țară?

Nu-mi scosesem încă mantia largă de călărie care îmi ascundea trupul.

— Da. Am venit în căutarea razelor de soare ale curții voastre.

Anne a chicotit.

— Foarte frumos spus! Voi pune să fii educată ca o curteană adevărată. Ce face fiul meu Henry?

Întrebarea m-a făcut să scrâșnesc din dinți, așa cum știa și ea că se va întâmpla.

— Vă transmite iubirea și credința sa. Am la mine o copie a scrisorii pe care v-a scris-o în latină. E un băiat inteligent, profesorul e mulțumit de el, iar vara asta a învățat să călărească foarte bine.

— Bun, a zis Anne.

S-a întors spre William Brereton – în mod clar, nu meritam să-și bată capul cu mine.

— Dacă nu găsești pentru „iubire“ o rimă mai bună decât „simțire“, îi voi acorda premiul lui sir Thomas.

— Nălucire? a propus el.

Anne a răs.

— Cum? Regina mea, unica mea iubire, tu pentru mine ești o simplă nălucire?

— Iubirea e imposibilă, a remarcat sir Thomas. În poezie, la fel ca și în viață, nimic nu se potrivește cu ea.

— Căsătoria, a sugerat Anne.

— E limpede că iubirea nu merge cu căsătoria – căsătoria e cu totul altceva. În primul rând, are cinci silabe, nu trei. Și în al doilea rând, nu e deloc armonioasă.

— Căsătoria mea e armonioasă, a spus Anne.

Sir Thomas a înclinat capul.

— Tot ce face Maiestatea Voastră e armonios. Dar cuvântul nu are nici o rimă ca lumea.

— Premiul îți aparține, sir Thomas. Nu e nevoie să mă și măgulești, e de-ajuns să faci poezii.

— Să spui adevărul nu înseamnă să măgulești, a răspuns el îngenunchind la picioarele sale.

Anne i-a dăruit un lăntișor de la cingătoarea ei, iar sir Thomas l-a sărutat și l-a băgat în buzunarul vestei.

— Așa, a spus Anne. Merg să-mi schimb rochia înainte ca regele să se întoarcă de la vânătoare și să vrea să cineze.

S-a ridicat în picioare și s-a uitat în jur, la doamnele ei.

— Unde e Madge Shelton?

Tăcerea care s-a lăsat i-a spus totul.

— Unde e?

— La vânătoare cu regele, Maiestate, a răspuns una dintre doamne.

Anne a ridicat dintr-o sprânceană și mi-a aruncat o privire – eram singura membră a curții ei care știa că unchiul nostru o alesese pe Madge drept amanta regelui, dar asta numai pe durata izolării lui Anne. Acum se părea că Madge făcea progrese de capul ei.

— Unde e George? am întrebat-o.

A dat din cap – era o întrebare esențială.

— Cu regele, mi-a răspuns.

Știam că putem avea încredere în George că va apăra interesele lui Anne.

Ea a încuviințat și s-a îndreptat spre palat. Veselia după-amiezii pălise în clipa în care se vorbise despre rege și despre o altă femeie. Anne avea umerii încordați și chipul mohorât. Am urcat alături de ea scara spre odăile sale. Așa cum sperasem, le-a făcut semn doamnelor de companie să aștepte în sala de primire și am intrat doar noi două în odaia personală. Imediat ce ușa se închise, am zis:

— Anne, am ceva să-ți spun. Am nevoie de ajutorul tău.

— Ce mai e acum?

S-a așezat în fața oglinzii cu ramă de aur și și-a scos boneta. Părul negru, la fel de frumos și de lucios ca întotdeauna, i s-a revărsat pe umeri.

— Perie-mi părul, mi-a zis.

Am luat o perie și am început să netezesc șuvițele întunecate, sperând că asta avea s-o liniștească. Am spus simplu:

— M-am căsătorit cu un bărbat. Și îi port în pântec copilul.

Anne a rămas atât de nemișcată, încât o clipă am crezut că nu m-a auzit și în acea clipă m-am rugat la Dumnezeu să nu mă fi auzit. Dar ea s-a răsucit pe taburet, cu chipul întunecat precum furtuna.

— Ce-ai făcut?!

Parcă ar fi scuipat întrebarea.

— M-am căsătorit.

— Fără permisiunea mea?

— Da, Anne. Îmi pare foarte rău.

A înălțat capul și mi-a întâlnit privirea în oglindă.

— Cu cine?

— Cu sir William Stafford.

— William Stafford? Ușierul regelui?

— Da. Are o mică fermă în apropiere de Rochford.

— E un nimic!

Auzeam cum crește furia în glasul ei.

— Regele l-a făcut cavaler. Acum e sir William.

— Sir William Nimic! a repetat ea. Și ești grea?

— Da, am spus pe ton umil – știam că asta era lucrul pe care-l va urî cel mai mult.

A sărit în picioare și a tras mantia de pe mine, ca să-mi poată vedea corsajul lărgit.

— Târfă!

Mâna ei și-a luat avânt; am încremenit, pregătită să primesc lovitura, iar când acesta a venit, forța ei mi-a smucit capul pe spate. Palma m-a aruncat înapoi, până la pat; Anne stătea deasupra mea precum un luptător.

— De cât timp se petrece asta? Și când se va naște următorul tău bastard?

— În martie. Și nu e bastard.

— Te-ai gândit să-ți râzi de mine, apărând la curtea mea cu o burtă cât a unei iepe de prăsilă? Ce-ai vrut să faci? Să spui lumii întregi că *tu* ești fata Boleyn cea fertilă, iar eu sunt practic stearpă?!

— Anne...

Nimic n-o putea opri.

— Să arăți lumii că ești iarăși borțoasă? Simpla ta prezență aici mă insultă! Ne insultă familia!

— M-am căsătorit cu el, am spus – vocea îmi tremura puțin din cauza furiei ei. M-am căsătorit cu el din dragoste, Anne. Te rog, te rog, nu fi așa! Îl iubesc. Pot să plec de la curte, dar te rog, lasă-mă să-mi văd...

Nici măcar nu m-a lăsat să termin.

— O, da, vei pleca de la curte! a strigat ea. Direct în iad, din partea mea. Vei pleca de la curte și nu te vei mai întoarce niciodată.

— Copiii, am încheiat cu respirația tăiată.

— Poți să-ți iei adio de la ei! Nu accept ca nepotul meu să fie crescut de o femeie fără pic de mândrie pentru familia din care face parte și fără pic de cunoaștere a lumii. O neghioabă care se lasă târâtă prin viață de pofta trupească. De ce să te măriți cu William Stafford? De ce nu cu un băiat de la grajd? De ce nu cu morarul din Hever? Dacă tot ce vrei e o tăvăleală bună, de ce să te oprești la unul dintre oamenii regelui? Un soldat de rând e la fel de bun!

— Anne, te previn!

Furia mi se strecura în glas, chiar dacă obrazul încă îmi mai zvâcnea, fierbinte din cauza loviturii.

— Nu rabd așa ceva! M-am căsătorit din dragoste cu un om bun. Am făcut exact ce a făcut și prințesa Maria Tudor când s-a măritat cu ducele de Suffolk. M-am căsătorit o dată ca să fac pe plac familiei, am făcut ce mi-au cerut ei când regelui i-au căzut ochii pe mine, iar acum vreau să fac ceea

ce mi doresc. Anne, numai tu mă poți apăra în fața unchiului și a tatei!

— George știe?

— Nu, ți-am spus că nu știe. Tu ești singura la care am venit. Doar tu mă poți ajuta.

— Niciodată! a jurat ea. Te-ai măritat din dragoste cu un om sărac, n-ai decât să mănânci dragoste pe pâine! N-ai decât să trăiești din asta. Du-te la ferma lui cea mică din Rochford și putrezește acolo, iar când tata sau George sau eu vom veni la conacul Rochford, ai mare grijă să nu apari în fața ochilor noștri. Ești izgonită de la curte, Mary! Te-ai distrus singură, iar eu îți pecetluiesc ruina. Nu mai există! Nu mai am soră!

— Anne! am strigat absolut îngrozită.

S-a întors spre mine furioasă.

— Să chem gărzile și să pun să fii aruncată pe poartă afară? Jur că o voi face!

Am căzut în genunchi.

— Fiul meu...

Mai mult n-am putut spune.

— Fiul meu! a strigat ea răzbunător. Îi voi spune că mama lui a murit și că trebuie să-mi spună mie mamă. Ai pierdut totul pentru dragoste, Mary. Sper că te bucuri.

Nu mai aveam ce spune. M-am ridicat cu stângăcie – pântecul greu împiedicându-mi mișcările. Ea m-a privit cum mă chinui cu aerul că mai degrabă m-ar împinge decât să mă ajute. M-am îndreptat spre ușă, dar m-am oprit, șovăind, cu mâna pe zăvor, în caz că avea să se răzgândească.

— Fiul meu...

— Pleacă! Pentru mine ești moartă. Și să nu te apropii de rege – altfel îi spun imediat ce târfă ești.

M-am strecurat afară din încăpere și m-am retras în odaia mea de culcare.

Madge Shelton își schimba rochia în fața oglinzii. Când m-a auzit intrând, s-a întors cu un zâmbet larg pe chipul tânăr, dar la vederea expresiei mele mohorâte a făcut ochii mari. Privirea aceea exprima toate diferențele dintre noi în privința vârstei, a poziției și a locului în familia Howard. Ea era o fată tânără, care se bucura de toate atuurile, iar eu

eram o femeie căsătorită de două ori, care urma să nască al treilea copil la douăzeci și șapte de ani, alungată de familie și având drept sprijin doar un bărbat de la o fermă mică. Eram o femeie care avusese șansa ei și o irosise.

— Ești bolnavă? m-a întrebat.

— Ruinată, i-am răspuns scurt.

— Ah! Îmi pare atât de rău a exclamat ea, cu toată neîncrederea și neîncrederea.

Am reușit să gădesc undeva, în adâncul meu, un hohot de râs amar și am spus posomorâtă:

— Nu face nimic. Eu singură mi-am așternut culcușul.

Mi-am aruncat mantia de călărie pe pat. Madge a zărit șireturile lejere ale corsajului meu și a lăsat să-i scape un mic icnet de groază.

— O, da. Port un prunc în pântec și, dacă vrei să știi, sunt măritată.

— Regina? m-a întrebat ea aproape în șoaptă, căci știa, în fel ca noi toate, că regina ura un singur lucru: femeile fertile.

— Deloc în culmea încântării.

— Soțul tău?

— William Stafford.

Lucirea din ochii ei mi-a dat de înțeles că observase mai mult decât lăsase să se vadă.

— Mă bucur pentru tine. E un bărbat chipeș și un om bun. Mă gândeam eu că-l plăci. Așadar, în toate nopțile acelea...?

— Da, am spus scurt.

— Și acum ce se va întâmpla?

— Vom fi nevoiți să ne croim singuri drumul prin lume. Plecăm la Rochford. El are acolo o mică fermă. S-ar putea să ne meargă foarte bine.

— La o fermă mică? a întrebat Madge nevenindu-i să creadă.

— Da, am spus, simțindu-mă cuprinsă de o energie subită. De ce nu? Există și alte locuri în care oamenii pot trăi în afară de palate și castele. Există și alte melodii pe care se poate dansa în afară de muzica de la curte. Nu trebuie să-i slujim la nesfârșit pe rege și pe regină. Mi-am petrecut toată viața la curte, mi-am irosit aici copilăria și tinerețea. Regret că voi fi săracă, dar să fiu a naibii dacă-mi va lipsi viața de-aici.

— Și copiii tăi?

Întrebarea mi-a tăiat respirația ca o lovitură în pântec. Mi s-au înmuiat genunchii; m-am lăsat pe podea, cuprîndu-mă strâns cu brațele, ca pentru a-mi împiedica inima să-mi sară din piept.

— O, copiii mei... am spus în șoaptă.

— Îi păstrează regina? a întrebat Madge.

— Da. Da. Îl păstrează pe fiul meu.

Aș fi putut spune multe lucruri, unele chiar foarte aspre. Aș fi putut spune că-mi păstrează băiatul fiindcă ea nu poate avea unul. Că mi-a luat mereu tot ce a fost în stare să-mi ia, că-mi va lua mereu totul. Că ea și cu mine suntem surori și rivale de moarte și nimic nu ne va împiedica vreodată să ne uităm la nesfârșit una în farfuria celeilalte și să ne temem că porția celeilalte e mai mare. Anne voia să mă pedepsească pentru că refuzam să rămân în umbra ei. Și știa că alesese singura pedeapsă din lume pe care nu puteam s-o îndur.

— Cel puțin voi scăpa de ea, am spus. Și voi scăpa de ambiția familiei ăsteia.

Madge m-a privit cu ochii mari, părând să cunoască lumea tot atât cât un pui de căprioară.

— Da, dar unde ți-ai găsit scăparea?

Anne s-a grăbit să-mi anunțe plecarea. Tata și mama nici n-au vrut să mă vadă înainte să părăsesc curtea. Doar George a venit în curtea grajdurilor să privească încărcarea cuferelor mele într-o căruță. William m-a ajutat să urc în șa și apoi a încălecat și el pe calul său de vânătoare.

— Să-mi scrii, a spus George cu fața încrețită de îngrijorare. Te simți suficient de bine ca să faci un drum atât de lung?

— Da.

— Voi avea grijă de ea, l-a asigurat William.

— Până acum te-ai descurcat de minune, a zis George nepoliticos. E ruinată, și-a pierdut pensia și a fost izgonită de la curte.

Mâna lui William s-a încheștat pe hățuri și calul a tropăit nervos.

— Nu eu am făcut toate astea, ci răutatea și ambiția reginei și a familiei Boleyn. Oricare altă familie din țară i-ar fi îngăduit lui Mary să se mărite cu bărbatul ales de ea.

— Încetează, am spus repede, înainte ca George să poată răspunde.

El a răsuflat adânc și a plecat capul.

— N-a avut parte de cel mai bun tratament, a recunoscut George.

A ridicat privirea spre William, care, urcat în șa, se afla mai sus decât el și i-a zâmbit cu zâmbetul lui trist și fermecător de Boleyn.

— Am urmărit alte ținte decât fericirea ei.

— Știu, a zis William. Dar eu nu urmăresc altele.

George părea melancolic.

— Aș vrea să-mi spuneți secretul iubirii adevărate. Uitați-vă la voi: pașiți pe marginea prăpastiei și totuși aveți aerul că tocmai ați devenit conți.

Am întins mâna, am apucat-o pe a lui William și, strângând-o cu putere, am spus simplu:

— L-am găsit pe bărbatul pe care-l iubesc. N-aș fi putut avea vreodată lângă mine un bărbat care să mă iubească mai mult sau să fie mai cinstit.

— Duceți-vă atunci! a spus George.

Și-a fluturat pălăria când căruța s-a pus în mișcare.

— Mergeți și fiți fericiți împreună. Am să fac tot ce-mi stă în putere ca să-ți redobândesc locul și pensia.

— Doar copiii, am spus. Altceva nu vreau.

— Voi vorbi cu regele când va veni momentul potrivit, iar tu poți să scrii. Scrie-i eventual lui Cromwell, iar eu voi vorbi cu Anne. Nu e pentru totdeauna. Te vei întoarce, nu-i așa? Te vei întoarce?

Glasul lui avea un ton ciudat – nu suna ca și cum mi-ar fi promis revenirea în miezul regatului, ci mai degrabă ca și cum s-ar fi temut să rămână fără mine. Nu părea a fi unul dintre cei mai importanți oameni de la o curte măreață, ci un băiețel părăsit într-un loc primejdios.

— Ai grijă de tine! i-am spus, începând dintr-odată un tremur. Ferește-te de tovărășii proaste și veghează asupra lui Anne!

Nu mă înșelasem. Pe chipul lui se citea frica.

— Am să încerc.

În glasul lui se simțea o siguranță lipsită de sinceritate.

— Am să încerc!

Căruța a trecut pe sub arcadă, iar William și cu mine am pornit călare în urma ei. M-am uitat în urmă, la George, și mi s-a părut foarte tânăr și foarte departe. Mi-a făcut cu mâna și a strigat ceva, dar n-am auzit nimic din cauza scârțâitului roților pe pavaj și a tropăitului cailor.

Am ajuns în sfârșit la drum și William și-a îndemnat calul să iuțească pasul, astfel încât să depășim căruța înceată și să scăpăm de praful stârnit de roțile ei. Iapa mea ar fi pornit-o la trap, dar am strunit-o să meargă la pas. Mi-am șters fața cu dosul mânușii, iar William s-a uitat la mine dintr-o parte și m-a întrebat blând :

— Regrete ?

— Mă tem pentru el, atâta tot.

A încuviințat din cap. Știa prea multe despre viața lui George la curte ca să mă consoleze cu mângâieri mincinoase. Legătura amoroasă a lui George cu sir Francis, cercul lor indiscret de prieteni, băutura, jocurile de noroc, târfele încetau treptat să mai fie o taină bine păzită. Tot mai mulți bărbați de la curte își găseau plăceri din ce în ce mai nebunești, iar George se număra printre ei.

— Și pentru ea, am adăugat, gândindu-mă la sora mea, care mă alungase ca pe o cerșetoare și, astfel, rămăsese cu un singur prieten pe lume.

William s-a aplecat și mi-a luat mâna într-a lui.

— Hai să mergem.

Am întors caii spre fluviu și am pornit spre chei, unde ne aștepta barca.

Am debarcat la Leigh în zorii zilei. Caii erau înfrigurați și agitați după călătoria îndelungată pe fluviu. I-am mânat la pas în susul drumului, pe la nord de Rochford. William m-a călăuzit pe poteca îngustă ce străbătea ținutul, ducând spre ferma lui. Ceața dimineții învăluia câmpurile, umedă și rece — era cea mai puțin prielnică perioadă din an pentru a veni la țară. Ne aștepta o iarnă lungă, geroasă și umedă la mica fermă aflată departe de toți și de toate. Hainele mele jilave n-aveau să se usuce pe deplin vreme de șase luni de-acum înainte.

William mi-a aruncat o privire și a zâmbit.

— Fruntea sus, scumpa mea, și uită-te în jur ! Iese soarele. Totul va fi bine.

Am reușit să zâmbesc, mi-am îndreptat spatele și mi-am îndemnat calul înainte. Puteam zări în fața noastră acoperișul de stuf al casei, iar după ce am trecut peste un deal, cei cincizeci de acri de pământ bun s-au ivit dinaintea noastră, cu râul scăldând câmpurile până în depărtare și cu curtea grajdului și hambarul la fel de îngrijite cum mi le aminteam.

Am coborât poteca și William a descălecat să deschidă poarta. Ca din pământ, a apărut un băiețel care ne-a privit cu îndoială.

— Nu puteți intra, ne-a zis hotărât. Proprietatea îi aparține lui sir William Stafford. Un om important de la curte.

— Mulțumesc, a zis William. Eu sunt William Stafford. Poți să-i spui mamei tale că ești un paznic de ispravă. Dă-i de veste că m-am întors acasă împreună cu soția și că avem nevoie de pâine, lapte, niște șuncă și niște brânză.

— Precis sunteți William Stafford? a stăruit băiatul.

— Da.

— Atunci cred că mama o să taie și o găină.

Copilul a pornit iute peste câmpuri spre căsuța aflată la vreo opt sute de metri depărtare.

Am intrat pe poartă cu Jesmond și am dus-o în curtea grajdului; William m-a ajutat să descălesc și a petrecut hățurile pe după un stâlp, ca să mă conducă în casă. Ușa bucătăriei era deschisă și am pășit împreună peste prag.

— Stai jos, mi-a spus William, așezându-mă pe un scaun de lângă cămin. Aprind focul imediat.

— Ba deloc! Voi fi nevastă de fermier, îți aduci aminte? Fac eu focul, iar tu poți să vezi de cai.

A șovăit.

— Știi să aprinzi focul, micuța mea iubită?

— Pleacă de-aici! am spus cu prefăcută indignare. Ieși din bucătăria mea. Trebuie să aranjez lucrurile pe-aici.

Parcă ar fi fost un joc de-a gospodăria, de genul celor pe care le jucau copiii mei într-un adăpost făcut din brusturi, și în același timp era o casă adevărată și o provocare adevărată. Pe grătar erau niște surcele și o cutie cu iască, așa că mi-au trebuit doar vreo cincisprezece minute de muncă răbdătoare și migăloasă ca să aprind focul și să văd flăcările dansând în jurul lemnului. Hornul era rece, dar vântul bătea din direcția

potrivită, așa că în curând coșul a început să tragă. William s-a întors de la cai tocmai când a venit și băiețandrul cu un pachet cu de-ale gurii învelit în muselină. Am întins toată mâncarea pe masa de lemn și am făcut din ea un mic ospăț. William a destupat o sticlă de vin din pivnița de sub scară și am ciocnit pentru sănătatea noastră și pentru viitor.

Familia care cultivase câmpurile lui William cât timp el fusese la curte făcuse treabă bună. Gardurile vii erau bine tunse, șanțurile erau curate, iarba de pe pășuni fusese cosită, uscată și pusă la loc sigur în hambar. Animalele mai bătrâne din ci-reada de vaci și din turma de oi aveau să fie sacrificate de-a lungul toamnei, iar carnea lor urma să fie sărată sau afumată. Aveam găini în curte, porumbei în coteț și provizii nelimitate de pește din râu. Pentru câțiva gologani puteam să mergem în josul râului și să cumpărăm pește de apă sărată de la pescari. Era o fermă prosperă, care ne asigura o viață ușoară.

Mama ștregarului, Megan, venea la fermă în fiecare zi să mă ajute la treburi și să mă învețe lucrurile pe care era nevoie să le știu. Mi-a arătat cum să bat untul și să fac brânză. Mi-a arătat cum să coc pâine și să jumulesc găini, porumbei sau păsări sălbatică. Ar fi trebuit să mi se pară ușor și încântător să învăț toate aceste lucruri importante, dar pe mine asta mă epuiza complet.

Simțeam că pielea de pe mâini îmi devenea tot mai uscată și vedeam, în ciobul de oglindă, că fața mea prindea treptat culoare, bătută de soare și de vânt. La sfârșitul fiecărei zile mă prăbușeam în pat și cădeam într-un somn fără vise: un somn de femeie aflată la un pas de epuizare. Dar, cu toate că eram ostenită la sfârșitul zilei, simțeam că înfăptuisem ceva, oricât de neînsemnat. Îmi plăcea munca, fiindcă ne aducea mâncare pe masă sau câțiva gologani în borcanul cu economii. Îmi plăcea sentimentul că ne construim căminul împreună, luând în stăpânire pământul. Îmi plăcea să deprind lucrurile pe care femeile sărace le învățau încă din copilărie, iar când Megan m-a întrebat dacă nu mi-era dor de veșmintele mele fine și de rochiile elegante de la curte, mi-am amintit ce corvoadă cumplită mi se părea să dansez cu bărbați care nu-mi plăceau, să flirtez cu bărbați pe care nu-i doream, să

pierd o mică avere jucând cărți și să încerc la nesfârșit să-mi mulțumesc pe toți cei din jur. Aici eram doar William și cu mine și traiul nostru era tot atât de lipsit de griji și de voioșie ca al unor vrăbii ce stăteau pe gardul viu – întocmai cum îmi promisese.

Aveam o singură amărăciune în suflet : pierderea copiilor mei. Le scriam în fiecare săptămână, iar o dată pe lună îi scriam lui George sau lui Anne, trimițându-le urări de bine. I-am scris secretarului Thomas Cromwell, rugându-l să intervină pe lângă sora mea și s-o întrebe dacă ne putem întoarce la curte. Dar refuzam cu tărie să-mi cer iertare pentru alegerea pe care o făcusem. Refuzam să-mi îndulcesc rugămintea cu scuze. Vorbele îmi înghețau în vârful penei – nu puteam să spun că regretam că-l iubeam pe William, căci cu fiecare zi îl îndrăgeam tot mai mult. Într-o lume în care femeile erau cumpărate și vândute precum caii, eu găsisem un bărbat pe care-l iubeam și pe care-l luasem din dragoste. N-aveam de gând să spun vreodată că fusese o greșeală.

Iarna anului 1535

De Crăciun am primit o scrisoare de la fratele meu, George.

Draga mea soră,

Îți trimit urări de Crăciun și nădăjduiesc că sărbătorile te găsesc la fel de bine la ferma ta cum sunt eu la curte. Poate chiar mai bine.

Lucrurile au început să meargă cam prost aici pentru sora noastră. Regele călărește și dansează cu o fată Seymour – o mai ții minte pe Jane? Cea care se uită mereu în pământ – atât de dulce! – și în sus – atât de surprinsă! Regele o curtează chiar sub nasul surorii noastre, iar ea nu e deloc încântată. A dezlănțuit câteva furtuni deasupra capului lui, dar acum nu-l mai mișcă până la lacrimi, ca înainte. El îi poate suporta nemulțumirea – se îndepărtează de ea și atâta tot. Poți să-ți închipui ce efect are lucrul ăsta asupra firii ei aprige.

Unchiul nostru, avertizat în privința rătăcirilor regelui, i-a scos-o în cale pe Madge Shelton, iar acum Maiestatea Sa e sfâșiat între cele două. Cum amândouă sunt doamne de companie, odăile reginei sunt într-o agitație permanentă, așa că regele se simte mai în siguranță petrecând mult timp la vânătoare și lăsând doamnele în pace, să plângă, să țipe și să se zgârie pe față una pe alta.

Anne e bolnavă de frică și nu știu cum se vor sfârși toate. Nu s-a gândit nici o clipă, când a răsturnat o regină, că după aceea toate reginele se vor afla pe teren nesigur. N-are nici un prieten la curte în afară de mine. Tata, mama și unchiul sunt cu toții de acord s-o împingă pe Madge în față, astfel încât regele să nu mai aibă ochi

pentru fata Seymour. Asta o înfurie rău de tot pe Anne, care acuză familia că urmărește s-o înlocuiască cu o nouă fată Howard. Îi e dor de tine, însă nu vrea să recunoască.

Îi vorbesc despre tine, dar nimic din ceea ce-i spun n-o poate face să se împace cu ideea căsătoriei tale. Dacă te-ai fi măritat cu un prinț și ai fi fost nefericită, ți-ar fi fost cea mai apropiată prietenă. Ceea ce-i frânge inima e gândul că tu ai găsit dragostea, pe când ea se află la cea mai mare curte din Europa, înspăimântată și nefericită.

Eu mă îmbogățesc pe zi ce trece; nevastă-meă e un blestem, prietenul meu e o încântare și un chin. Curtea asta ar corupe și un sfânt, iar Anne și cu mine n-am fost niciodată niște sfinți. Ea e îngrozitor de singură și de speriată, iar eu tânjesc după ceea ce nu pot avea și sunt silit să-mi țin ascunse dorințele. Mă simt obosit și mânios, iar Crăciunul ăsta pare să nu ne aducă nimic nouă, celor din familia Boleyn, decât dacă Anne rămâne iarăși greu. Scrie-mi să-mi spui ce mai e nou. Sper că ești la fel de de fericită pe cât mi te închipui.

Fratele tău,

George

William și cu mine am sărbătorit Crăciunul cu o halcă zdravănă de căprioară. Am avut grijă să nu întreb unde fusese omorât animalul. Parcul de la Rochford Hall al familiei mele era bine înzestrat și prost păzit și, în sinea mea, nu mă îndoiam deloc că tocmai cumpărasem o căprioară care-mi aparținea. Dar, cum nici tata, nici mama nu mi-au trimis urări de sărbători, mi-am spus că pot să-mi ofer un dar din averea lor, așa că am cumpărat căprioara la un preț de nimic, și doi fazani pe deasupra. Munca la fermă nu s-a oprit pe durata celor douăsprezece zile, însă am găsit timp să mergem la liturghia de Crăciun, să vedem balul costumat de la Rochford, să închinăm un pahar cu vecinii noștri și să ne plimbăm împreună pe malul râului, în vreme ce pescărușii tipau deasupra noastră și un vânt rece bătea dinspre estuar.

În zilele geroase din februarie am început să mă pregătesc pentru naștere. De astă dată nu mai eram o mare doamnă la curte, așa că nu trebuia să zac în martie o lună. Putem face ce doream. William se temea mai mult decât mine și

stăruia să chemăm o moașă să stea cu noi începând din ultimele zile ale lunii, ca să nu existe pericolul ca pruncul să vină și noi să fim izolați din cauza troienelor de zăpadă. Am râs de teama lui, dar am făcut cum voia, așa că la începutul lui martie, o femeie bătrână, mai mult vrăjitoare decât moașă, a venit să stea cu noi și să mă vegheze.

M-am bucurat că William fusese atât de grijuliu când, într-o dimineață, m-am trezit și am văzut odaia scăldată într-o lumină albă, sclipitoare. Ninsese toată noaptea și încă mai ninge cu niște fulgi mari și deși, care se cerneau în tăcere din cerul cenușiu și dansau prin curte. Lumea se transformase într-un loc al liniștii absolute și al magiei. Găinile se adăposteau în coteț și doar urmele lor cu trei degete presărate prin curte arătau că se aventuraseră afară căutând ceva de mâncare. Oile s-au înghesuit toate lângă poartă, cafenii și murdare pe fundalul câmpului alb. Vacile s-au îngrămădit în hambar, iar câmpul pe care pășteau de obicei era doar o întindere albă. Stăteam la fereastră, simțind cum se mișcă pruncul în pântecul meu, și priveam cum cresc troienele de-a lungul gardului viu. Mi se părea că fulgii nu ating pământul, ci dansează doar în jurul casei, purtați de vânt, dar cu fiecare oră ce trecea, culmile și adânciturile troienelor de zăpadă deveneau tot mai înalte și mai exotice modelate. Când priveam în jos de la fereastră, fulgii erau albi ca puful de gâscă, dar dacă dădeam capul pe spate și mă uitam în sus, erau ca niște petice de dantelă cenușie, murdară, pe un cer mohorât.

— S-a pus pe nins serios, a spus William.

Își înfășurase cizmele și picioarele în pânză de sac, iar acum stătea pe mica prispă din fața ușii, dezlegând pânza și scuturându-se de zăpadă. Am coborât încet treptele și i-am zâmbit. A încremenit când m-a văzut.

— Te simți bine?

— Visătoare. Am privit ninsoarea toată dimineața.

A schimbat o privire scurtă și plină de subînțeles cu moașa, care pregătea niște terci de ovăz, apoi a țopăit desculț prin bucătărie și m-a tras spre un jilț de lângă foc.

— Au început durerile?

Am zâmbit.

— Încă nu. Dar cred că se va întâmpla azi.

Moaşa a pus terci într-o strachină mare şi mi-a întins-o împreună cu o lingură.

— Mănâncă atunci, a zis ea încurajator. O să avem nevoie toţi de putere.

Până la urmă naşterea a fost uşoară. Fetiţa mea a sosit pe lume după numai patru ore de dureri, iar moaşa a înfăşurat-o într-un cearşaf alb, cald şi mi-a pus-o la sân. William, care nu se desprinsese de lângă mine nici o clipă în cele patru ore, a pus mâna pe căpşorul ei mic, murdar de sânge şi a binecuvântat-o cu buzele tremurând de emoţie. Apoi s-a întins în pat, alături de mine. Bătrâna a aruncat o pătură peste noi trei şi ne-a lăsat să dormim liniştiţi la căldură, îmbrăţişaţi.

Ne-am trezit abia după două ore, când micuţa s-a foit şi a început să plângă; am pus-o la sân şi am încercat senzaţia familiară şi minunată de-a hrăni un copil iubit. William mi-a aşezat un şal pe umeri şi s-a dus jos, să-mi aducă o cană de bere caldă. Încă mai ninge; vedeam din pat fulgii albi conturându-se pe cerul mai întunecat. M-am cuibărit la căldură şi m-am sprijinit de pernele din puf de gâscă, ştiind că sunt într-adevăr o femeie binecuvântată de soartă.

Primăvara anului 1535

Draga mea soră,

Regina, sora noastră, mi-a poruncit să-ți spun că e din nou grea și că îți cere să vii la curte să o ajuți, dar soțul tău trebuie să rămână la Rochford, la fel și pruncul. Nu vrea să-i vadă nici pe unul, nici pe celălalt. Ți se va reinstitui pensia și ți se va îngădui să-ți vezi copiii la Hever în vara asta.

Ăsta e mesajul pe care mi s-a poruncit să ți-l transmit, dar îți mărturisesc la rândul meu că avem nevoie de tine la Hampton Court. Anne se așteaptă să intre în odaia de naștere în toamna acestui an. Vom pleca în procesiune peste vară, dar nu prea departe. E nerăbdătoare să te aibă lângă ea, fiindcă e disperată să păstreze copilul ăsta, după cum îți poți închipui, și vrea o prietenă la curte, așa cum ureau și eu. Ca să spun drept, în clipa de față e cea mai singură femeie din lume. Regele e aprins rău după Madge, care se plimbă peste tot cu câte o rochie nouă pentru fiecare zi a săptămânii. Acum câteva zile s-a ținut un sfat de familie la care n-am fost chemați nici eu, nici tata, nici mama. A mers în schimb familia Shelton. Te las să-ți imaginezi ce înțelegem Anne și cu mine din asta. Anne e în continuare regină, dar nu mai este favorita regelui și nici a propriei familii.

Te previn de un lucru înainte să sosești. Londra e cuprinsă de frământare. Jurământul de succesiune a aruncat cinci bărbați de ispravă în Turnul Londrei, iar de acolo, pe eșafod, și e posibil să le mai urmeze mulți. Henric a descoperit că puterea sa nu are limite, iar acum nu mai există nici Wolsey, nici regina Caterina și nici Thomas

More ca să-l țină în frâu. Curtea în sine e un loc mai pervertit decât atunci când ai cunoscut-o tu. Am făcut parte din avangarda ei și a ajuns să mă dezguste. E ca o căruță scăpată de sub control și nu văd nici o cale de-a sări din ea în siguranță. Palatul la care te chem nu e un loc fericit. Nu, nu te chem – te implor să vii.

Ca să te conving, îți pot promite o vară cu copiii tăi, dacă Anne se simte suficient de bine ca să te lase să pleci de lângă ea.

George

M-am dus cu scrisoarea ce purta pecetea grea a familiei Boleyn la soțul meu, care se afla în curte și mulgea o vacă, cu capul lipit de burta ei caldă; laptele curgea cu zgomot în căldare.

— Vești bune? m-a întrebat, văzându-mi fața luminoasă.

— Mi se dă voie să mă întorc la curte. Anne e iarăși grea și vrea să fiu acolo.

— Și copiii tăi?

— Pot să-i văd la vară, dacă-mi dă ea drumul.

— Slavă Domnului! a spus el simplu.

A întors capul spre burta vacii și a închis ochii o clipă, făcându-mă să-mi dau seama de un lucru pe care nu-l înțelesesem pe deplin înainte: că suferise pentru mine din cauza pierderii copiilor.

— Iertare pentru mine? m-a întrebat el după o vreme.

Am clătinat din cap.

— Ți se interzice să te întorci la curte. Dar cred că ai putea să vii pur și simplu cu mine.

— Mi-ar părea rău să lipsesc iarăși de la fermă atât de mult timp.

Am chicotit.

— Ai devenit un țăran sadea, iubirea mea?

— Bârrr! a exclamat el.

S-a ridicat de pe scăunelul de mulș și a bătut ușurel vaca pe crupă. Am deschis poarta, iar animalul a ieșit pe câmp, unde iarba primăvărată se iveaua din pământ, verde și deasă.

— Vin cu tine la curte, indiferent ce spun ei, iar la vară ne întoarcem aici.

— După Hever, am precizat eu.

William mi-a zâmbit și mi-a cuprins mâna așezată pe poartă cu mâna lui caldă.

— După Hever, firește. Când urmează să nască regina?

— În toamnă. Dar nimeni nu știe.

— Să dea Dumnezeu ca de data asta să poată duce la capăt sarcina!

A șovăit o clipă, apoi a cufundat polonicul în laptele cald și m-a rugat:

— Gustă.

Am făcut ce-mi cerea și am luat o înghițitură zdravănă de lapte cald și înpumat.

— Bun?

— Da.

— Vrei să-l duc la putinei, pentru bătut?

— Da. Mă gândeam s-o fac chiar eu.

— Nu vreau să te obosești prea tare.

Grija lui m-a făcut să zâmbesc.

— Pot s-o fac.

— Duc eu căldarea, a spus el cu tandrețe.

A pornit înaintea mea spre odaia cu putineiul, unde fetița noastră, botezată Anne, ca să-i facem plăcere mătușii sale, dormea pe bancă, înfășată strâns.

A fost trimisă barjă regală să mă aducă la Hampton Court. William, doica și cu mine ne-am imbarcat în stil mare la Leigh, îmbrăcați în veșmintele noastre de curtenî. Caii aveau să ne fie aduși mai târziu. Aerul impunător al plecării noastre a fost umbrit într-o câțva de soțul meu, care striga fără oprire dându-i ultimele îndrumări soțului lui Megan, cel care avea să se ocupe de fermă în lipsa noastră.

— Sunt sigur că și-ar fi amintit să tundă oile, am remarcat pe un ton blajin când William s-a așezat în sfârșit la locul lui și a încetat să se mai aplece peste balustradă și să răcnească asemenea unui marinar. Probabil că ar fi băgat de seamă când blana lor ar fi ajuns prea mare.

A zâmbit larg.

— Îmi pare rău. Te-am făcut de rușine?

— Ei bine, fiindcă faci parte din familia regală, sunt de părere că ai putea găsi un mod de a te purta care să nu semene cu cel al unui fermier beat în zi de târg.

Fără să se căiască deloc, a zis :

— Vă cer iertare, lady Stafford ! Vă jur că atunci când vom ajunge la Hampton Court voi fi discreția în persoană. Unde voi dormi, de pildă ? Fânarul din grajdul Domniei Voastre ar fi suficient de umil ?

— Mă gândeam să ne găsim o căsuță în oraș. Iar eu voi veni acolo în fiecare zi, în cea mai mare parte a timpului.

— Și ai face bine să vii să dormi acasă, mi-a atras el atenția. Altfel vin eu la palat și te iau. Acum ești soția mea recunoscută și mă aștept să te porți ca atare.

Am zâmbit și am întors capul, ca să nu-mi vadă amuzamentul. N-avea nici un rost să-i amintesc soțului meu, un bărbat direct și hotărât, că prima mea căsnicie fusese o căsnicie de curte și că nu dormisem aproape niciodată în patul soțului meu și nimeni nu fusese cătuși de puțin surprins de acest lucru.

— N-are nici o importanță, a zis el, cunoscându-mi parcă dinainte gândurile. N-are absolut nici o importanță cum a fost prima ta căsnicie. Asta e căsnicia noastră și eu îmi vreau nevasta în pat lângă mine.

Am râs tare și m-am cuibărit în brațele lui, mărturisindu-i :

— Acolo și vreau să fiu. De ce mi-aș dori vreodată să mă aflu în altă parte ?

Barja regală urca lin pe fluviu. Vâslașii se mișcau în ton cu bătăile ritmice ale tobei, iar fluxul, năvălind spre uscat, ne purta la fel de repede ca un cal în galop. Curând s-au ivit reperele familiare – marele turn pătrat și alb și gura căscată a porții de pe apă a Turnului Londrei. Podul era o umbră întunecată deasupra apei, semănând cu o arcadă dincolo de care se zăreau frumoasele palate de pe mal, grădinile acestora și agitația entuziastă, tipică principalei căi navigabile din inima unui mare oraș. Micile bărci de pescuit și poduri plutitoare traversau fluviul în toate părțile sub ochii noștri, iar la Lambeth, marele pod plutitor pentru cai s-a clătinat când am trecut cu iuțeală pe lângă el. William mi-a arătat un bătlan mare, cenușiu, ce cuibărea cam incomod într-un copac de pe mal, și un cormoran care s-a lansat cu capul în jos și s-a scufundat – o umbră întunecată, hrăpăreață sub apă.

Multe fețe se întorceau spre ambarcațiunea regală, dar puține zâmbeau. Îmi aminteam cum mergeam cu barja

împreună cu regina Caterina și toți își scoteau pălăriile la trecerea noastră, femeile făceau reverențe, iar copiii ne trimiteau bezele și ne făceau cu mâna. Altădată exista o încredere deplină în înțelepciunea și puterea regelui, în frumusețea și bunătatea reginei, încrederea că nimic nu putea să meargă prost. Dar Anne și ambiția neamului Boleyn provocaseră o mare ruptură în acea unitate și acum toți puteau să vadă crăpăturile sale. Puteau să vadă că regele nu era cu nimic mai bun decât micul primar meschin al vreunui orășel, care-și dorea un singur lucru, și anume să-și asigure confortul propriu, și că era căsătorit cu o femeie care cunoștea dorința, ambiția și lăcomia și tânjea să și le satisfacă.

Dacă Anne și Henric se așteptaseră ca poporul să-i ierte, trebuie să fi fost foarte dezamăgiți. Poporul nu avea să-i ierte niciodată. Chiar dacă era practic prizonieră în mlaștinile friguroase din Huntingdonshire, regina nu fusese uitată. Ba, mai mult, fiecare zi care nu aducea botezul unui nou moștenitor al Angliei făcea ca exilul ei să pară tot mai inutil.

M-am sprijinit de umărul liniștitor al lui William și am ațipit. După o vreme am auzit-o pe micuța noastră plângând și m-am trezit: doica o ținea strâns în brațe și o alăpta. Am simțit în sânii strânși bine în corsaj o durere surdă, arsura unui dor cumplit. William m-a strâns mai tare de mijloc, m-a sărutat pe creștet și mi-a spus cu blândețe:

— E bine îngrijită. Și nimeni nu ți-o va lua vreodată.

Am dat din cap a încuviințare. Puteam porunci la orice oră din zi și din noapte să mi se aducă fetița. Era copilul meu într-un fel în care ceilalți doi nu fuseseră niciodată. N-avea nici un rost să-i spun lui William că vederea ochilor ei albaștri și atenți mă făcea să jelesc și mai tare pierderea celorlalți doi copii. Ea nu le putea lua locul, ci doar îmi amintea că eram mama a trei copii și că, chiar dacă aveam un trupușor cald în brațe, undeva în lume existau alți doi copii ai mei, iar eu nici măcar nu știam unde puneam capul pe pernă seara fiul meu.

Când marele debarcader de la Hampton Court și impunătoarele porți de fier din spatele lui s-au ivit dinaintea ochilor noștri, se lăsa amurgul. Toboșarul a bătut încă o dată în tobe și lucrătorii de pe chei s-au grăbit să pregătească totul pentru debarcarea noastră. Fanfara a cântat un marș

scurt în onoarea stindardului regal, apoi barja a tras la chei și am debarcat. William și cu mine eram iarăși la curte.

Discreți, William, fetița noastră și doica au apucat-o pe cărarea ce ducea în sat și m-au lăsat să intru singură în palat. El mi-a strâns scurt mâna înainte de-a pleca și mi-a spus zâmbind:

— Fii curajoasă! Și nu uita, ea are acum nevoie de tine. Nu-ți vinde prea ieftin serviciile.

Am încuviințat din cap, mi-am strâns mantia în jurul trupului și m-am întors cu fața spre marele palat.

Am fost condusă înăuntru ca și cum aș fi fost o străină și însoțită pe scara cea mare ce ducea către apartamentele reginei. Când gărzile au deschis ușa și am intrat, s-a lăsat o tăcere mormântală preț de câteva clipe, după care s-a dezlănțuit în jurul meu o adevărată furtună de entuziasm feminin. Fiecare femeie din odaie mi-a atins umerii, gâtul, mânecile rochiei, boneta de pe cap și a făcut remarci despre cât de bine arătam, ce bine îmi priau maternitatea și aerul de la țară și cât de minunat era să mă vadă înapoi la curte. Fiecare femeie îmi era cea mai apropiată prietenă, cea mai dragă verișoară, puteam alege orice odaie de culcare doream, toate voiau să împartă camera cu mine. Erau atât de încântate să mă vadă revenită la curte, încât nu puteam decât să mă minunez că se descurcaseră atâta timp fără mine, fără ca vreuna din ele să-mi scrie, fără ca vreuna din ele să-i ceară vreodată clemență surorii mele în numele meu.

Și chiar eram măritată cu William Stafford? Și chiar avea un conac la țară? Doar unul? Dar era mare, nu? Nu? Ce ciudat! Și aveam un copil? Băiat sau fată? Și cine îi erau nașii și protectorii? Și cum o chema? Și unde erau acum William și copilul? La curte? Nu? O, ce curios!

Am parat întrebările cu toată abilitatea de care eram în stare și m-am uitat în jur după George. Nu era acolo. Regele plecase la călărie târziu, doar cu o mână de favoriți, mari băutori și călăreți neîntrepuți, și încă nu se întorseseră. Doamnele se schimbaseră pentru cină și așteptau întoarcerea bărbaților. Anne se afla în odaia sa particulară, singură. Mi-am luat inima-n dinți, m-am apropiat de ușă, am ciocănit, am apăsat clanța și am intrat.

Odaia era cufundată în întuneric, singura lumină venind de la ferestrele ale căror obloane încă nu fuseseră trase — lumina cenușie a amurgului de mai — și de la slaba lucire pâlpâitoare a unui foc mic. Anne stătea în genunchi în fața pupitrului de rugăciune, lucru care m-a făcut să-mi înăbuș o exclamație de teamă superstițioasă. O vedeam pe regina Caterina îngenucheată în același fel, rugându-se cu fervoare să-i con-ceapă un fiu soțului ei și ca el să le întoarcă spatele fetelor Boleyn și să revină la ea. Dar apoi regina fantomatică a dispărut și-n locul ei am văzut-o pe Anne, sora mea, palidă și încordată, cu ochii puși pe flirt încercănați de oboseală. Am simțit pe dată că mi se umple inima de milă; am traversat odaia și am cuprins-o în brațe așa, îngenucheată.

— O, Anne!

Ea s-a ridicat, m-a strâns în brațe și și-a lăsat capul greu pe umărul meu. Nu mi-a mărturisit că îi fusese dor de mine, că era teribil de singură la curtea aceea care-și îndreptase atenția în altă parte, însă nici nu era nevoie s-o facă. Înclinarea umerilor ei îmi spunea îndeajuns de limpede că, în acele zile, statutul de regină nu-i aducea prea multă bucurie lui Anne Boleyn.

Am așezat-o cu blândețe pe un jilț și am luat și eu loc, fără să-i aștept permisiunea, în fața ei.

— Te simți bine? am întrebat-o, trecând la subiectul principal — unicul subiect.

— Da.

Buza de jos i-a tremurat puțin. Avea obrazul foarte palid și de o parte și de alta a gurii îi apăruseră câteva riduri noi. Pentru prima oară îi priveam fața și vedeam că semăna cu mama, puteam să ghicesc cum avea să atate la bătrânețe.

— Dureri?

— Deloc.

— Ești foarte palidă.

— Sunt ostenită, mi-a mărturisit. Pruncul îmi secătuiește puterile.

— În câte luni ești?

— Patru, a răspuns ea cu puterea de a-și aminti pe dată a femeii care se gândește numai la asta.

— Atunci te vei simți curând mai bine. Primele trei luni sunt întotdeauna cele mai rele.

Am fost cât pe ce să adaug „și apoi ultimele trei“, dar asta nu era o glumă pentru Anne, care purtase doar un singur copil până în ultimele trei luni.

— Regele e la palat? m-a întrebat ea.

— Mi s-a spus că e încă la vânătoare, George e cu el.

A dat din cap.

— Madge e cu doamnele?

— Da.

— Și flecuștețul acela Seymour cu față albă?

— Da, am răspuns, nefiindu-mi deloc greu s-o recunosc pe Jane în descrierea ei.

Anne a încuviințat.

— Foarte bine. Cât timp nici una din ele nu e cu el, sunt mulțumită.

— Ar trebui să încerci să fii mulțumită oricum, am spus cu blândețe. Nu vrei să ai burta plină de fiere câtă vreme pruncul e și el acolo.

Ea mi-a aruncat o privire scurtă și a râs aspru.

— O, da, foarte mulțumită. Soțul tău a venit cu tine?

— La curte, nu. Ai spus că nu-i e îngăduit.

— Tot mai ești înnebunită de dragoste? Sau te-ai săturat între timp de el și de mâna lui de pământ?

— Îl iubesc și acum.

Nu eram dispusă să mușc momelile lui Anne. Gândul la William mă umplea de o asemenea liniște, încât nu voiam să mă cert cu nimeni, cu atât mai puțin cu o femeie atât de palidă și de ostenită cum era regina din fața mea. Ea mi-a zâmbit amar.

— George spune că ești singura Boleyn cu judecată. Spune că, dintre noi trei, tu ai făcut alegerea cea mai înțeleaptă. Nu vei fi niciodată bogată, dar ai un soț care te iubește și un prunc sănătos în leagăn. Nevasta lui George se uită la el cu aerul că ar vrea să-l omoare și să-l mănânce fript, atât e de amestecată cu ură dorința ei, iar Henric intră și iese din odaia mea sprintar ca un fluture primăvara. Și fetele alea două umblă la fel de sprintare după el, cu plasele la îndemână.

Am râs închipuindu-mi-l pe Henric, care se îngrășa tot mai tare, zburdând ca un fluture primăvara.

— Niște plase mari! m-am mulțumit să spun.

Anne a zâmbit o clipă, apoi a râs și ea: râsul ei familiar și vesel.

— Doamne sfinte, aş da orice să scap de ele!

— Acum sunt aici. Le pot ţine eu la distanţă de tine.

— Da, a spus ea. Şi dacă lucrurile merg prost cu mine, mă poţi ajuta, nu?

— Bineînţeles. Orice s-ar întâmpla, ne ai oricând pe George şi pe mine alături.

Din odaia alăturată s-au auzit zgomote: un râs răsunător inconfundabil — marele râs Tudor. Anne a auzit bucuria soţului ei, dar n-a râs.

— Acum bănuiesc că o să vrea să cineze.

A deschis uşa şi, chiar în clipa aceea, l-am văzut pe Henric prinzând un colier la gâtul lui Madge Shelton, care roşise.

— O mică amintire, i-a spus el lui Anne. Un mic pariu câştigat de fata asta isteată. Bună seara, soţia mea.

— Bună seara şi ție, soţul meu, a zis Anne printre dinţi. Henric s-a uitat pe lângă ea şi m-a văzut.

— O, Mary! a exclamat strălucind de încântare. Frumoasa lady Carey a revenit printre noi.

I-am făcut o reverenţă şi l-am privit în ochi.

— Lady Stafford, vă rog, Maiestate. M-am recăsătorit.

Scurta sa încuviinţare din cap mi-a dovedit că-şi amintea — şi-şi amintea totodată zarva făcută de soţia sa, peste capul lui, când mă alungase de la curte. Văzând că zâmbetul nu-i pierea de pe buze şi că privirea caldă îi stăruia asupra feţei mele, mi-am dat seama ce vrăjitoare afurisită era sora mea. Ceruse şi obţinuse de una singură exilul meu; nu fusese cătuşi de puţin voinţa regelui. El m-ar fi iertat pe dată. Dacă Anne n-ar fi avut nevoie de mine ca s-o ajut să-şi ascundă sarcina, m-ar fi lăsat pe vecie la mica mea fermă.

— Şi aveţi un copil? m-a întrebat el.

Nu s-a putut abţine să nu se uite repede, peste capul meu, la Anne, privind de la fata Boleyn cea rodnică la cea stearpă.

— O fată, Maiestate, am răspuns, mulţumind lui Dumnezeu că nu era băiat.

— William e un bărbat norocos.

I-am zâmbit cu un aer familiar.

— Aşa îi spun şi eu.

Henric a râs şi a întins mâna ca să mă tragă mai aproape.

— El nu-i aici? m-a întrebat, uitându-se la gentilomii din suita sa.

— Nu a fost poftit... am început.

A înțeles pe dată ce voiam să spun și s-a întors spre soția lui.

— De ce nu a fost chemat sir William înapoi la curte împreună cu soția lui?

Anne nu s-a lăsat intimidată.

— Desigur că a fost chemat. I-am invitat pe amândoi să se întoarcă imediat ce draga mea soră își primește binecuvântarea în biserică.

Nu puteam decât s-o admir pentru minciuna sfruntată. N-aveam altceva mai bun de făcut decât să accept minciuna și s-o folosesc cum puteam mai bine.

— Dacă Maiestatea Voastră dorește, va veni și el mâine. Și, dacă mi se îngăduie, va fi adusă și fiica mea.

— Curtea nu e locul potrivit pentru un bebeluș, a zis Anne sec.

Henric s-a răstit îndată la ea.

— Cu atât mai rău! Și cu atât mai rău să aud asta din gura soției mele. Curtea e cel mai potrivit loc pentru un bebeluș – după cum credeam că știi, tocmai tu, dintre toți.

— Mă gândeam la sănătatea copilului, milord, a spus Anne rece. Mă gândeam că ar trebui să crească la țară.

— Asta poate să hotărască mama ei, a zis Henric cu generozitate.

I-am aruncat un zâmbet dulce ca mierea și am profitat imediat de șansa oferită.

— Într-adevăr, cu voia Maiestății Voastre, aș vrea să-mi duc micuța la țară, la Hever, vara asta. Va putea face cunoștință cu ceilalți copii ai mei.

— Cu fiul *meu* Henry, mi-a amintit Anne.

Am ridicat spre Henric o privire fermecătoare.

— De ce nu? a spus el. Cum dorești, lady Stafford.

Mi-a oferit brațul, iar eu i-am făcut o reverență și mi-am strecurat mâna pe sub cotul lui. L-am privit ca și cum ar fi fost și acum cel mai chipeș prinț din Europa, nu bărbatul gras și chel în care se transformase. Linia fermă a maxilarului i se îngroșase. În creștet, părul era subțire și rar. Gura ca un boboc de trandafir, care fusese atât de apetisantă când era tânăr, căpătase un aer bosumflat, răsfățat, și ochii jucăuși erau aproape ascunși de grăsimea pleoapelor și de

obrajii puhavi. Arăta ca un bărbat răzgâiat și totodată nefecit. Un bărbat ca un copil bosumflat.

I-am zâmbit radios, am dat capul pe spate ca să-l privesc, am răs la remarcile lui și l-am făcut să râdă cu istorisirile mele despre bătutul untului și făcutul brânzei, până când am ajuns la masa principală, apoi el s-a dus să-și ocupe tronul de rege al Angliei, iar eu m-am dus să mă așez la masa doamnelor de companie.

Cina a durat multă vreme – curtea ajunsese la un exces de mâncare și băutură. Erau douăzeci de feluri preparate din carne: vânat și animale domestice, păsări și pește. Erau cincisprezece budinci diferite. Îl priveam pe Henric gustând câte puțin din toate și poruncind mereu să se aducă alte feluri. Anne ședea lângă el cu chipul ca de gheață, abia atingându-se de mâncare, aruncând mereu priviri într-o parte și într-alta, de parcă ar fi vrut să vadă de unde o pândea primejdia.

După ce au fost luate farfuriile, într-un târziu, a urmat o piesă-mască, apoi curtea s-a pus pe dansat serios. Supravegheam cu atenție ușa laterală aflată la stânga căminului, chiar și atunci când îmi luam locul într-un cerc de dansatori, chiar și în timp ce flirtam cu vechii prieteni de la curte. După miezul nopții, atenția mi-a fost răsplătită: ușa s-a deschis și soțul meu, William, a intrat în sală, căutându-mă din priviri.

Lumânările începuseră să scadă și erau atât de mulți oameni care dansau și umblau de colo-colo, încât n-a fost văzut. M-am scuzat de la dans și m-am îndreptat spre el; m-a tras într-o firidă ascunsă de o draperie.

— Iubirea mea! mi-a spus luându-mă în brațe. Parcă a trecut o viață.

— La fel simt și eu. Fetița e bine? V-ați instalat?

— Când am plecat, și ea, și doica dormeau buștean. Am găsit niște odăi bune pentru ele și pentru noi, de îndată ce poți pleca de la curte.

— Eu m-am descurcat chiar mai bine, i-am spus încântată. Regele s-a bucurat să mă vadă și a întrebat de tine. Măine ești așteptat la curte. Putem fi împreună aici. Și a spus că o putem duce pe micuța Anne la Hever pe durata verii.

— A cerut Anne asta pentru tine?

Am clătinat din cap.

— Anne e cea căreia trebuie să-i mulțumesc pentru exil. Nu m-ar fi lăsat nici măcar să-mi văd copiii dacă nu i-aș fi cerut-o regelui.

William a fluierat încet.

— Probabil că i-ai mulțumit din inimă pentru asta!

Am clătinat iarăși din cap.

— N-are nici un rost să mă plâng de ceva care-i stă pur și simplu în fire.

— Și ea ce face?

— E acră, am spus foarte încet. Bolnavă. Și tristă.

Vara anului 1535

În seara aceea George și cu mine am stat cu Anne în odaia ei în timp ce se pregătea de culcare. Regele spusese că va dormi cu ea în noaptea aceea, așa că s-a îmbăiat și m-a rugat să-i perii părul.

— Sper că ai grijă să se poarte atent, nu-i așa? am întrebat-o cu teamă. E păcat că se culcă totuși cu tine.

George, întins pe patul ei, cu cizmele pe cuvertura fină, a râs scurt. Ea a întors capul.

— Nu mă pândește nici un pericol de dragoste pătimasă.

— Ce vrei să spui?

— În unele nopți nu poate s-o facă. În unele nopți nu i se întărește deloc. E dezgustător! Trebuie să zac sub el, în vreme ce se agită, nădușește și icnește. Și pe urmă se înfurie, se înfurie pe mine! De parcă eu aș avea vreo vină.

— E din cauza băuturii? am întrebat-o.

Anne a ridicat din umeri.

— Doar îl știi pe rege. În fiecare zi e pe jumătate beat la vremea serii.

— Dacă-i spui că ești grea...

— Va trebui să-i spun în iunie, nu? a zis ea. Imediat ce pruncul se va mișca, îi voi spune. Va anula procesiunea curții și vom putea rămâne cu toții la Hampton Court. George va trebui să se plimbe călare împreună cu el, să vâneze și s-o țină la distanță pe Jane aia, cu fața ei ca luna.

— Nici arhanghelul Gabriel n-ar fi în stare să țină femeile departe de el! a zis George cu nepăsare. Ai stabilit un model, Anne, și vei ajunge să-l regreți. Îl țin toate la distanță de un braț și-i promit cerul și pământul. Era mai ușor când se

purtau toate ca frumoasa Mary, aici de față – acceptau o mică tăvăleală și primeau în schimb vreo două conace.

— Cred că tu te-ai ales cu conacele, am spus cu asprime. Și tata. Și William Carey. Din câte mi-amintesc, eu m-am ales doar cu o pereche de mănuși brodate și cu un colier de perle.

— Și cu o corabie botezată cu numele tău și cu un cal, a intervenit Anne invidioasă cu memoria ei fidelă. Și nenumărate rochii și cu un pat nou.

George a râs.

— Anne, ții un inventar atât de amănunțit de parcă ai fi valet al casei!

A întins mâna și a tras-o pe pat, cu capul pe pernă, lângă el. I-am privit – intimi ca doi gemeni, întinși alături pe marele pat al Angliei.

— Eu plec, am spus scurt.

— Fugi la sir Nimeni! mi-a aruncat Anne peste umăr.

Apoi a tras perdelele cu broderii bogate ale patului, ca să fie feriți de privirea mea.

William mă aștepta în grădină, privind spre fluviu, întunecat la față.

— Ce s-a întâmplat?

— L-a arestat pe Fisher, a spus el. Nu credeam că va îndrăzni.

— Episcopul Fisher?

— Credeam că episcopul are parte de o viață vrăjită. Henric l-a îndrăgit totdeauna și se părea că avea voie s-o apere pe regina Caterina și să scape neatinș. Loialitatea lui față de ea a fost neclintită. Caterina îl va plânge.

— Dar nu i se va întâmpla altceva în afară de faptul că va fi ținut în Turn vreo săptămână, nu-i așa? Iar apoi va fi iertat sau ce se va petrece cu el?

— Depinde ce i se va cere. Sunt sigur că nu va depune jurământul de succesiune. Nu poate spune că Elisabeta e moștenitoare în locul Mariei, a scris o duzină de cărți și a ținut un milion de predici în apărarea căsătoriei lor, n-o poate dezmoșteni pe fiica ei!

— Înseamnă că va rămâne acolo.

— Cred că da, a întărit William.

M-am apropiat mai mult și i-am pus mâna pe braț.

— De ce ești așa de îngrijorat? Va avea cărțile și lucrurile sale, prietenii îl vor vizita. Va fi eliberat la sfârșitul verii.

William s-a întors cu spatele spre fluviu și mi-a luat mâinile într-ale sale.

— Eram de față când Henric a poruncit să fie trimis în Turn. Asculta liturghia și-și făcea treburile. Gândește-te, Mary: asculta liturghia când a poruncit ca un episcop să fie închis în Turn.

— Și-a făcut mereu treburile ascultând liturghia. Asta nu înseamnă nimic.

Nu voiam să recunosc câtă dreptate avea soțul meu.

— Acestea sunt legile lui Henric, a spus el ținându-mi mâinile fără să-mi dea drumul. Jurământul de succesiune, apoi legea supremației și legea trădării. Nu sunt legile împământenite. Sunt legile lui Henric, care întind o capcană menită să-i prindă pe toți dușmanii lui, iar Fisher și More au căzut în ea.

— Doar nu-i va decapita, am spus îngăduitoare. Zău așa, William! Unul dintre ei e cel mai respectat om al Bisericii din toată țara, iar celălalt a fost lord cancelar. Nu va îndrăzni să-i decapiteze.

— Dacă îndrăznește să-i judece pentru trădare, nici unul din noi nu se mai află în siguranță.

— De ce? am întrebat, dându-mi seama că vorbeam în șoaptă, la fel ca și el.

— Pentru că astfel va înțelege că Papa nu-și apără supușii. Că bărbații și femeile Angliei nu se ridică împotriva tiraniei. Că nimeni nu e îndeajuns de bine văzut sau nu are legături îndeajuns de înalte ca să nu poată fi arestat după legea cea nouă concepută de el. Cât timp crezi că va mai rămâne liberă regina Caterina după întemnițarea sfetnicului ei?

Mi-am retras mâinile din ale lui.

— Nu vreau să ascult așa ceva. Asta înseamnă să ne temem de umbre. Bunicul meu Howard a fost închis în turn pentru trădare și a ieșit de-acolo zâmbind. Henric nu-l va executa pe Thomas More, ține foarte mult la el! Poate că acum sunt în conflict, însă More i-a fost cel mai bun prieten și cea mai mare bucurie.

— Dar unchiul tău Buckingham?

— Asta a fost altceva. Era vinovat.

Soțul meu mi-a dat drumul și s-a întors iarăși cu fața spre fluviu, spunând doar :

— Vom vedea. Să dea Dumnezeu ca tu să ai dreptate și eu să mă înșel.

Rugăciunile noastre au rămas fără răspuns. Henric a făcut lucrul pe care, îmi închipuiam eu, nu se va gândi niciodată să-l facă. I-a trimis pe episcopul Fisher și pe sir Thomas More în fața tribunalului pentru afirmația că regina Caterina fusese cu adevărat căsătorită cu el. I-a lăsat să-și riște viața declarând că el nu era conducătorul Bisericii, că nu era un papă englez. Și cei doi, oameni fără cea mai mică pată pe conștiință, doi dintre cei mai buni oameni din Anglia, au urcat pe eșafod și și-au pus capetele pe butuc, de parcă ar fi fost cei mai infami trădători.

Zilele din iunie, când au murit Fisher și apoi More, au fost zile foarte tăcute la curte. Toți simțeau că lumea devenise mai primejdioasă. Dacă episcopul Fisher putea fi decapitat, dacă Thomas More putea fi târât la eșafod, cine se mai putea considera în siguranță?

George și cu mine așteptam tot mai nerăbdători ca pruncul lui Anne să miște în pântec, astfel încât ea să-i poată spune regelui că era grea, dar am ajuns la jumătatea lui iunie și tot nu se întâmplase nimic.

— Se poate să fi socotit greșit? am întrebat-o.

— Cât de mari sunt șansele? a zis. Nu e asta singurul lucru la care mă gândesc?

— Se poate să se miște atât de încet, încât să nu simți?

— Tu să-mi spui. Tu ești scroafa care e mereu cu burta la gură. Se poate?

— Nu știu.

— Ba da, știi.

Gura ei mică avea buzele strânse într-o linie subțire și amară.

— Știm amândouă. Știm ce s-a întâmplat. A murit înăuntru. Au trecut de-acum cinci luni și nu sunt mai mare decât la trei. A murit în pântecul meu.

Am privit-o îngrozită.

— Trebuie să te vadă un doctor!

Anne a pocnit din degete sub nasul meu.

— Mai degrabă accept să mă vadă însuși diavolul! Dacă Henric află că port în pântec un prunc mort, nu se mai apropie de mine niciodată.

— O să te îmbolnăvească! am prevenit-o.

A râs – un râs strident și amar.

— O să mă omoare oricum, într-un fel sau altul. Căci, dacă scap o vorbă cum că e al doilea prunc pe care nu l-am putut purta până la capăt, voi fi dată la o parte și ruinată. Ce să fac?

— Mă duc chiar eu la o moașă și o întreb dacă poți lua ceva ca să scapi de el.

— Ai face bine să te asiguri că nu știe că-i pentru mine, a zis Anne sec. O vorbă dacă se află despre povestea asta, Mary, sunt pierdută.

— Știu, am spus posomorâtă. Îl iau pe George cu mine ca să mă ajute.

În seara aceea, înainte de cină, am pornit amândoi pe fluviu în jos. Ne ducea un barcagiu – nu voiam să mergem cu marea barcă a familiei. George cunoștea o baie publică pentru femei ușoare. În apropierea ei locuia o femeie despre care se spunea că știe să facă farmece, să oprească o sarcină, să blesteme o cireadă de vaci sau să facă păstrăvul de râu să muște. Geamurile imense ale băii dădeau spre apă; în fiecare fereastră era așezată o lumânare, iar femeile stăteau pe jumătate despuiate în jurul ei, ca să poată fi văzute dinspre fluviu. George și-a înfundat pălăria pe ochi, iar eu mi-am tras mai bine gluga mantiei. Barca s-a oprit lângă micul debarcader; nu le-am luat în seamă pe fetele care se aplecau pe ferestrele de deasupra noastră și gângureau la George.

— Așteaptă aici, i-a poruncit el barcagiului.

Am urcat treptele ude și alunecoase. M-a luat de braț și m-a călăuzit pe pavajul murdar al străzii, până la casa din colț. A bătut la ușă, iar când aceasta s-a deschis fără zgomot, s-a tras înapoi și m-a lăsat să intru singură. Am șovăit în prag, scrutând întunericul cu privirea.

— Du-te, mi-a spus George.

Un brânci neașteptat în șale m-a prevenit că n-avea dispoziția necesară pentru întârzieri.

— Hai, du-te! Trebuie să-i facem rost de leacul ăla.

Am încuviințat și am intrat. M-am trezit într-o odaie mică, plină de fum de la focul leneș ce ardea în cămin, întreținut doar cu niște resturi de lemn aduse de apă. Singurele mobile erau o masă mică din lemn și două scaune. La masă ședea femeia: o bătrână adusă de spate și încărunită, cu un chip atotștiutor brăzdat de riduri și niște ochi de un albastru intens care vedeau totul. Surâsul pe care mi l-a aruncat i-a scos la iveală dinții înnegriți.

— O doamnă de la curte, a remarcat ea, cercetându-mi mantia și rochia bogată ce se întrezărea vag prin deschizătura acesteia.

Am pus pe masă un ban de argint, spunând sec:

— Asta e pentru tăcerea ta.

Femeia a râs.

— N-o să-ți fiu de prea mare ajutor dacă tac.

— Am nevoie de ajutor.

— Vrei să faci pe cineva să te iubească? Vrei moartea cuiva?

Privirea ei luminoasă m-a cercetat cu aerul că voia să știe totul despre mine. A zâmbit iarăși larg.

— Nici una, nici cealaltă, am răspuns.

— Atunci necazuri cu un prunc.

Am tras un scaun spre mine și m-am așezat, gândindu-mă la împărțirea simplă a lumii: dragoste, moarte și nașterea copiilor.

— Nu am venit pentru mine, ci pentru prietena mea.

A chicotit încântată.

— Parcă nu așa e întotdeauna!

— A rămas grea, dar acum e în luna a cincea și pruncul nu crește și nu mișcă.

Bătrâna a arătat pe dată un viu interes.

— Ea ce spune?

— Crede că e mort.

— Se face mai voinică?

— Nu. Nu-i mai mare decât era acum două luni.

— Are grețuri dimineața, o dor sânii?

— Acum nu.

Femeia a dat din cap.

— A sângerat?

— Nu.

— S-ar zice că pruncul e mort. Ar fi bine să mă duci la ea ca să mă conving.

— Asta nu se poate. E foarte bine păzită.

A râs scurt.

— Nu ți-ar veni să crezi în ce case am pus piciorul!

— Nu se poate s-o vezi.

— Atunci n-avem altă alegere decât să riscăm. Pot să-ți dau o băutură; o s-o facă să-i fie grozav de rău și pruncul o să iasă.

Am încuviințat nerăbdătoare, însă femeia a ridicat mâna.

— Și dacă prietena ta s-a înșelat? Dacă are în pântec un prunc viu? Care doar se odihnește o vreme? Stă potolit?

M-am uitat nedumerită la ea.

— Dacă-i așa, ce se întâmplă?

— Îl omori, a spus ea simplu. Și asta ne face pe toate trei să devenim niște criminale – pe tine, pe ea și pe mine. Poți trăi cu așa ceva?

Am clătinat încet din cap.

— Dumnezeuule, nu! am spus gândindu-mă la ce s-ar întâmpla cu mine și cu ai mei dacă ar afla cineva că i-am dat reginei o licoare ca s-o fac să avorteze un prinț.

M-am ridicat și m-am îndepărtat de masă, vrând să privesc pe fereastră fluviul cenușiu și rece. Am invocat în minte imaginea lui Anne așa cum o văzusem la începutul acestei sarcini – fața mai plină de culoare și sânii umflați –, apoi așa cum era acum: palidă, sleită de puteri, uscată parcă.

— Dă-mi băutura. Poate să hotărască ea dacă s-o ia sau nu.

Femeia s-a ridicat de pe scaun și s-a îndreptat, cu un pas legănat, spre fundul odăii.

— Te costă trei șilingi.

N-am făcut nici un comentariu despre prețul absurd de mare, ci doar am pus în tăcere monedele de argint pe masa unsuroasă. Ea le-a înșfăcat rapid și, pe neașteptate, a spus:

— Nu de băutură ar trebui să te temi, ci de tăiș.

Am simțit un fior rece, ca și cum pâcla cenușie de pe apă mi-ar fi urcat încet pe șira spinării, pe sub veșminte.

— Ce vrei să spui?

Femeia a scuturat din cap, de parcă ar fi ațipit o clipă.

— Eu? Nimic. Dacă vorbele mele înseamnă ceva pentru tine, chibzuiește bine la ele. Dacă nu înseamnă nimic, nu înseamnă nimic. Dă-le uitării.

Am așteptat o clipă, în caz că ar fi vrut să adauge ceva, dar văzând că tace, am deschis ușa și m-am strecurat afară din odaie.

George mă aștepta, cu brațele încrucișate la piept. Mi-a oferit brațul în tăcere și am coborât grăbiți treptele verzi și alune-coase până la barca legănată ușor de apă. Am făcut drumul de întoarcere fără să vorbim, uitându-ne la barcagiul care vâslea împotriva curentului. După ce am coborât pe debarcaderul de la palat, i-am spus cu gravitate lui George:

— Trebuie să știi două lucruri: unu, că dacă pruncul nu e mort, băutura îl va ucide și-l vom avea pe conștiință.

— Există vreun mod de-a afla dacă e băiat înainte s-o bea?

Mi-a venit să-l înjur pentru că nu se gândea decât la unul și același lucru.

— Nimeni nu poate afla asta.

El a dat din cap.

— Și celălalt lucru?

— Celălalt lucru pe care mi l-a spus femeia a fost că nu de băutură trebuie să ne temem, ci de tăiș.

— Ce fel de tăiș?

— N-a zis.

— De sabie? De brici de ras? De securea călăului?

Am ridicat din umeri.

— Suntem din familia Boleyn, a spus George simplu. Când îți petreci viața în umbra tronului, te temi mereu de tăiș. Hai să trecem întâi de seara asta. Să-i dăm băutura și să vedem ce se întâmplă.

Anne a mers la cină ca o regină: cu capul sus și cu zâmbetul pe buze, chiar dacă palidă și trasă la față. S-a așezat lângă Henric pe jilțul ei, doar cu o idee mai puțin măreț ca al lui, și a sporovăit cu el, l-a măgulit și l-a vrăjit așa cum era în stare s-o facă chiar și acum. Ori de câte ori se oprea, fie și pentru o clipă, din râul de vorbe spirituale, ochii lui începeau să rătăcească prin încăpere și se opreau asupra doamnelor de companie, așezate la masa lor, uitându-se poate la Madgo

Shelton, poate la Jane Seymour, ba o dată mi-a zâmbit și mie, cald, meditativ. Anne se prefăcea că nu vede nimic; îl asalta cu întrebări despre vânătoarea la care fusese, îi lauda sănătatea. Alegea cele mai bune bucăți din felurile de pe masa regală și le așeza pe farfuria lui deja încărcată. Era întru totul Anne, cu fiecare rotire a capului și fiecare privire fugară și provocatoare aruncată pe sub gene, dar farmecul ei hotărât avea ceva ce-mi amintea de femeia care șezuse pe acel jilț înaintea ei și care încercase să nu observe că atenția soțului ei se îndrepta în altă parte.

După cină, regele a spus că avea niște treburi de făcut; știam toți că avea să tragă o beție pe cînste cu prietenii săi cei mai apropiați.

— Aș face bine să mă duc cu el, a zis George. Tu ai grijă să ia doctoria și stai cu ea, bine?

— Am să dorm în odaia ei în seara asta. Femeia spunea că o s-o facă să-i fie cumplit de rău.

El a încuviințat, a strâns din buze, s-a întors și a pornit-o pe urmele regelui.

Anne le-a spus doamnelor ei că o dureau capul și că voia să se culce devreme. Le-am lăsat în sala de primire, cosând cămăși pentru săraci. Când le-am urat noapte bună lucrau cu mare hărnicie, dar știam că, după ce aveam să închidem ușa în urma noastră, avea să urmeze obișnuitul noian de bârfe fără sfârșit.

Anne s-a îmbrăcat în cămașă de noapte și mi-a întins pieptănul pentru păduchi, spunându-mi fără pic de politețe:

— Ai putea foarte bine să faci ceva util cât așteptăm.

Am pus sticluta pe masă.

— Toarnă-mi.

Flaconul de culoare închisă, cu dop din sticlă avea ceva care-mi stârnea repulsia.

— Nu. Trebuie să fie fapta ta și numai a ta.

Anne a ridicat din umeri ca un jucător care mărește miza, deși are buzunarele goale și a turnat băutura într-un pocal din aur. L-a ridicat spre mine într-un toast batjocoritor, a dat capul pe spate și a băut licoarea. I-am văzut gâtul încordându-se când s-a forțat să înghită cele trei guri mari de lichid. A trântit apoi pocalul pe masă și mi-a zâmbit – un zâmbet sălbatic și sfidător.

— Gata. Să dea Domnul să lucreze ușor.

Ne-am pus pe așteptat; am pieptănat-o, iar ceva mai târziu, Anne a spus:

— Am face bine să ne culcăm. Nu se întâmplă nimic.

Ne-am ghemuit în pat, așa cum făceam pe vremuri, când dormeam împreună, și ne-am trezit la scurt timp după ce s-a luminat de ziua. Anne nu simțea nici o durere.

— N-a mers, a zis ea.

Nutream o mică speranță prostească: aceea că pruncul se luptase, că era un prunc viu – poate mic, poate fragil, dar care se luptase și rămăsese în viață, în ciuda otrăvii.

— Mă duc în patul meu, dacă n-ai nevoie de mine, am spus.

— A, da! Fugi la sir Nimeni și trage o tăvăleală nădușită, de ce nu?

N-am răspuns imediat. Cunoșteam bine acea nuanță de invidie din vocea surorii mele; pentru mine, era cea mai dulce muzică.

— Dar tu ești regină.

— Da. Iar tu ești lady Nimeni.

— Asta a fost alegerea mea, am spus zâmbind și am ieșit din odaie înainte ca ea să poată avea ultima replică.

Nu s-a întâmplat nimic toată ziua. George și cu mine am vegheat-o pe Anne de parcă ar fi fost copilul nostru, dar, cu toate că era palidă și se plângea de arșița soarelui puternic de iunie, nu s-a întâmplat nimic. Regele și-a petrecut dimineața cu treburile, primind solicitanți care se grăbeau să-l prindă înainte să plece curtea în procesiune.

— Cum e? am întrebat-o pe Anne în timp ce se îmbrăca pentru cină.

— Nimic. Mâine va trebui să te duci iar la ea.

Pe la miezul nopții, am băgat-o pe Anne în pat și apoi m-am dus în odăile mele. William moțăia când am intrat, dar, văzându-mă, s-a dat jos din pat și mi-a desfăcut șireturile, tot atât de duios și de priceput ca o cameristă de nădejde. Am râs de expresia concentrată cu care mi-a desfăcut fustul în talie și apoi a lărgit-o ca s-o pot scoate de pe mine, iar când a început să-mi masese cutele adânci lăsate în piele de balenele corsetului, am oftat de plăcere.

— E mai bine? m-a întrebat.

— Întotdeauna e mai bine când sunt cu tine, am răspuns simplu.

M-a luat de mână și m-a dus în pat. Mi-am scos juponul și m-am strecurat între cearșafurile calde. Trupul lui fierbinte, uscat, familiar m-a înălțuit pe dată, m-a învăluit, mirosul lui m-a amețit, atingerea piciorului său gol, furișat între coapsele mele m-a ațâțat, pieptul lui cald, lipit de sânii mei rotunzi m-a făcut să surâd de plăcere, iar sărutul lui mi-a desfăcut buzele.

Pe la două dimineața, când afară era încă beznă, ne-a trezit cea mai ușoară zgârietură la ușă. William a sărit din pat într-o clipă, cu pumnalul în mână.

— Cine-i acolo?

— George. Am nevoie de Mary.

William a înjurat încet, și-a aruncat o mantie pe umeri, mi-a întins cămașa de noapte și a deschis ușa.

— E vorba de regină? a întrebat el.

George a clătinat din cap. Nu suporta să dezvăluie altui bărbat tainele noastre de familie. S-a uitat pe lângă William, spre mine.

— Vino, Mary.

William s-a retras din fața ușii, ținându-și în frâu mânia pricinuită de faptul că fratele meu îmi porunca să ies chiar din patul conjugal. Mi-am tras cămașa de noapte pe mine și am întins mâna după veșminte.

— N-avem vreme! mi-a strigat George mânios. Vino.

— Nu iese pe jumătate dezbrăcată din odaia asta, a spus sec William.

Preț de o clipă, George s-a oprit să cerceteze expresia belicoasă de pe fața soțului meu, apoi a zâmbit cu zâmbetul lui fermecător de Boleyn și a spus cu blândețe:

— Mary are treabă de făcut. Sunt chestiuni de familie, William. Las-o să plece. Mă îngrijesc eu să nu pățească nimic. Dar trebuie să vină acum.

William și-a scos mantia care-i acoperea umerii goi, m-a înfășurat în ea și m-a sărutat repede pe frunte, în treacăt. George m-a înșfăcat de mână și m-a tras după el, în fugă, spre odaia de culcare a lui Anne.

Stătea pe podea în fața focului, cu brațele în jurul trupului, de parcă s-ar fi îmbrățișat singură. Pe jos, lângă ea, se afla o

bocceluță de pânză pătată de sânge. Când am deschis ușa, m-am ridicat privirea printre șuvițele de păr care-i acopereau fața, apoi a întors iarăși capul, ca și cum n-ar fi avut nimic de spus.

— Anne? am șoptit.

Am traversat odaia și m-am așezat lângă ea. I-am cuprins sovăielnic umerii țepeni cu brațul. Ea nici nu s-a sprijinit de mine, ca s-o alin, nici nu m-a respins. Era tot atât de rigidă ca un butuc. M-am uitat la tragicul pachetel.

— Acela a fost pruncul tău?

— S-a întâmplat aproape fără durere, a spus ea printre dinți. Și atât de rapid, că totul s-a terminat în câteva clipe. Am simțit o răscolire în burtă, de parcă aș fi avut nevoie să mă ușurez, m-am ridicat din pat să mă duc la oală și în câteva clipe s-a terminat totul. Era mort. N-a curs sânge aproape deloc. Cred că era mort de luni de zile. A fost o pierdere de vreme. Toată povestea. O pierdere de vreme.

M-am întors spre George.

— Trebuie să te descotorosești de el.

El părea îngrozit.

— Cum?

— Îngroapă-l. Scapă cumva de el. Nu se poate ca asta să se fi întâmplat. Toată povestea asta nu trebuie să se fi întâmplat.

Anne și-a strecurat în păr degetele albe, împodobite cu inele și a început să tragă de el.

— Da, a zis ea cu voce goală. Nu s-a întâmplat. La fel ca data trecută. La fel ca data viitoare. Nimic nu se întâmplă, niciodată.

George s-a dus să ridice bocceaua, dar s-a oprit. Nu mai simțea în stare s-o atingă.

— Am să iau o mantie.

I-am făcut semn spre unul dintre cuferele cu veșminte înșirate de-a lungul pereților. L-a deschis. Mirosul plăcut, de levănțică și pelin, a umplut odaia. George a scos o mantie de culoare închisă.

— Nu aceea! s-a răstit Anne. Are garnitură de hermină adevărată.

Absurditatea cuvintelor ei l-a făcut să tresară, dar a scos altă mantie și a aruncat-o peste mica formă de pe jos. Era atât de minusculă, încât parcă n-ar fi existat, nici chiar după ce George a învelit-o în mantie și-a îndesat-o sub braț.

— Nu știu unde să sap, mi-a spus încet, supraveghind-o în același timp pe Anne.

Ea continua să se tragă de păr, ca și cum ar fi vrut să simtă durere.

— Du-te și întreabă-l pe William, i-am zis, mulțumindu-i lui Dumnezeu pentru bărbatul meu, care avea să ne salveze pe toți trei din situația cumplită în care ne aflam. Te ajută el.

Anne a scos un geamăt slab de durere.

— Nu trebuie să știe nimeni!

I-am făcut semn lui George.

— Du-te!

El a ieșit din odaie. Bocceluța de sub brațul lui era atât de mică, încât ar fi putut să conțină o carte, înfășurată în pelerină ca să fie apărută de umezeală.

De îndată ce ușa s-a închis, m-am întors la Anne. Așternutul era pătat, așa că l-am tras de pe pat și am scos și cămașa de noapte de pe ea. Le-am sfâșiat și m-am apucat să le ard în cămin. Am tras pe ea o cămașă curată și am încurajat-o să se urce din nou în pat și să se bage sub păaturi. Era albă ca o moartă și clănțănea tare din dinți, micuță, împruțată sub păturile groase, parcă înăbușită de baldachinul cu broderie bogată și de perdelele patului mare, cu patru stâlpi.

— Îți aduc niște vin cald.

În sala de primire era un urcior cu vin; l-am dus în odaia ei și am pus în el vătraiul încins. Am adăugat și puțin brandy, ca măsură de prevedere, apoi am turnat totul în pocalul ei de aur. I-am sprijinit umerii și am ajutat-o să bea. S-a oprit din tremurat, dar a rămas la fel de palidă ca moartea.

— Dormi. Rămân cu tine în noaptea asta.

Am ridicat păturile și m-am strecurat lângă ea, cuprinzând-o în brațe ca să-i fie cald. Trupul ei ușor, cu pântecul din nou plat, era tot atât de mic ca al unui copil. Am simțit cum pâzna cămășii mele de noapte devine tot mai udă pe umăr și mi-am dat seama că plângea în tăcere, lacrimile revărsându-se pe sub pleoapele ei închise.

— Dormi, am spus din nou, neajutorată. În noaptea asta nu mai putem face nimic. Dormi, Anne.

Ea n-a deschis ochii, ci doar a șoptit:

— Voi dormi. Și mă voi ruga la Dumnezeu să nu mă mai trezesc.

Firește că s-a trezit dimineată. S-a trezit, a cerut să i se pregătească baia și a pus să i se umple albia cu apă însuș portabil de fierbinte, de parcă ar fi vrut să opărească durerea din mintea și din trupul ei și, astfel, să scape de ea. Stând în picioare în albie, s-a frecat zdravăn pe tot corpul, apoi s-a culcat în clăbuci și le-a poruncit servitoarelor să mai aducă un urcior cu apă fierbinte și apoi încă unul. Regele i-a trimis vorbă că va merge la liturghia de dimineată, iar Anne i-a răspuns că-l va vedea la micul dejun și că va asculta liturghia în odaia de culcare. M-a rugat să aduc săpunul și o bucată de pânză aspră de în și să-i frec spatele până se înroșește. Și-a spălat părul și l-a legat în creștet cât a stat la înmuiat în apa clocotită. Pielea i se făcuse roșie ca racul, căci ceruse încă un urcior cu apă fierbinte. Apoi a poruncit să i se aducă niște cearșafuri calde, în care să se înfășoare la ieșirea din baie.

S-a așezat în fața focului să se usuce și a pus să i se scoată cele mai bune rochii, ca să se hotărască ce va purta în ziua aceea și ce va lua cu ea în procesiunea curții. Am rămas în fundul odăii, privind-o și întrebându-mă ce însemna acel cumplit botez în apă clocotită, ce-i spunea această paradă a bogăției. A fost îmbrăcată și și-a strâns tare șireturile, așa încât corsajul să-i transforme sânii în două rotunjimi dure de ademenitoare acolo unde rochia lăsa să i se vadă pielea albă. Părul negru, lucios era dezvelit de boneta dată pe spate, degetele lungi erau încărcate cu inele, la gât purta colierul ei preferat de perle, cu B-ul de aur, de la Boleyn; înainte de-a ieși din odaie s-a oprit să se privească în oglindă și să-i ofere propriei imagini reflectate acel mic surâs atotștiutor și seducător.

— Acum te simți mai bine? am întrebat-o, ieșind în sfârșit din ungherul meu.

Rotirea ei bruscă a făcut mătasea bogată a rochiei să fluture și diamantele incrustate să sclipască în lumina puternică.

— *Bien sûr!* De ce nu? De ce nu?

— Nu există absolut nici un motiv.

Mi-am dat seama că-mi doream să ies cu spatele din odaia ei, nu din respectul pe care-i plăcea lui Anne să-i fie arătat, ci din cauza sentimentului că toate astea erau prea mult pentru mine. Nu voiam să fiu cu Anne când era toată numai strălucire și duritate. Când o vedeam așa, tânjeam după

simplitatea și blândețea lui William și după lumea în care lucrurile erau așa cum păreau.

L-am găsit acolo unde mă așteptam: la plimbare pe malul apei, ținând-o pe fetița noastră în brațe.

— Am trimis doica să dejuneze, a zis el, dându-mi copilul.

Mi-am lipit fața de creștetul capului ei și am simțit micul puls bătând ușor lângă obrazul meu. Am tras în piept mirosul dulce de bebeluș, închizând ochii de plăcere. William mi-a cuprins mijlocul cu brațul și m-a ținut strâns.

M-am odihnit așa câteva clipe, savurând atingerea lui, căldura fetiței mele lipite de mine, savurând țipetele pescărușilor în aer și căldura soarelui pe fața mea, apoi am pornit încet, unul lângă altul, pe cărarea ce mergea de-a lungul apei.

— Cum se simte regina în dimineața asta?

— Ca și cum nu s-ar fi întâmplat absolut nimic. Și aici se încheie totul.

El a dat din cap și a spus șovăitor:

— Mă gândeam doar la un singur lucru. Nu vreau să jignesc pe nimeni, dar...

— Ce-i?

— Ce e în neregulă cu ea de nu poate purta un prunc?

— A avut-o pe Elisabeta.

— Și de-atunci înapoi?

M-am uitat la el printre pleoapele îngustate.

— La ce te gândești?

— Doar la ceea ce s-ar gândi oricine ar ști ceea ce știu eu.

— Și la ce s-ar gândi oricine? am întrebat pe ton ușor tăios.

— Știi bine la ce.

— Spune-mi tu.

El a chicotit stânjenit.

— Nu și dacă te încrunți așa la mine, arăți ca unchiul tău. Mă faci să-mi tremure nădragii pe mine.

Vorbele lui m-au făcut să râd și am clătinat din cap.

— Bine, nu mă mai încrunt. Dar spune mai departe. La ce-ar gândi oricine? La ce te gândești și încerci să treci sub tăcere?

— Lumea ar spune că un păcat îi apasă sufletul, vreo lucrătură cu diavolul sau vreo vrăjitorie, a zis el sec. Nu mă certa, Mary. Până și tu ai spune asta. Mă gândeam că ar

putea să se spovedească sau să facă un pelerinaj sau să-și spele cumva conștiința. Nu știu, de unde aș putea ști? Nici măcar nu *vreau* să știu. Dar trebuie să fi făcut ceva îngrozitor de greșit, nu?

M-am răsucit pe călcâie și m-am îndepărtat încet. William m-a ajuns din urmă.

— Sunt sigur că te întrebi...

Am clătinat din cap și am spus cu hotărâre:

— Niciodată! Nu știu nici măcar jumătate din lucrurile pe care le-a făcut ca să devină regină. N-am habar ce ar face ca să conceapă un fiu. Nu știu și nu *vreau* să știu.

Am pășit câteva clipe în tăcere. William mi-a aruncat o privire.

— Dacă nu va avea ea însăși un fiu, îl va păstra pe-al tău, a zis el, știind încotro mi se îndreptau gândurile.

Curtea urma să pornească în călătorie într-o săptămână, iar eu puteam să-mi vizitez copiii imediat ce plecau toți ceilalți. În emoția și haosul împachetatului și al organizării proce-siunii anuale, umblam ca un saltimbanc pe coji întregi de ouă, temându-mă să nu cumva să fac ceva care să stârnească furia reginei împotriva mea.

Norocul a fost de partea mea, Anne și-a ținut firea aprigă în frâu. William și cu mine am făcut cu mâna suitei regale ce pornea spre sud, către cele mai înstărite orașe și către marile reședințe pe care le ofereau ținuturile Sussex, Hampshire, Wiltshire și Dorset. Anne era îmbrăcată sclipitor, în alb și auriu, iar Henric, alături de ea, rămânea un rege măreț, mai cu seamă pe un cal cu crupa lată. Anne își strunea iapa să meargă la fel de aproape de el ca întotdeauna, așa cum călă-riseră mereu în acele veri, cu doar doi-trei ani în urmă, când el era înnebunit după ea, iar ea își dădea seama că se afla la un pas de premiul dorit.

Se pricepea și acum să-l facă să se întoarcă spre ea ca s-o asculte sau să-l facă să râdă. Se pricepea și acum să meargă în fruntea curții de parcă ar fi fost o fetișcană ieșită la o plimbare călare de plăcere, într-o zi de vară. Nimeni nu știa cât o costa pe Anne să iasă călare, să strălucească pentru rege și să le facă semn cu mâna oamenilor de pe marginea

drumului, care o priveau lung, cu o vie curiozitate, dar fără pic de dragoste. Nimeni n-avea să știe vreodată.

William și cu mine am rămas pe loc, făcând cu mâna, până când nu i-am mai văzut, apoi ne-am dus după doică și după fetița noastră. De îndată ce ultima din sutele de căruțe care ieșeau din curtea grajdurilor avea s-o apuce pe West Road, noi aveam să pornim spre sud, către Kent, către Hever, ca să petrecem vara împreună cu copiii mei.

Plănuisem acel moment și mă rugasem în genunchi pentru el în fiecare seară, timp de un an. Slavă Domnului că bârfa de la curte nu ajunsese atât de departe, până în Kent, astfel încât copiii mei să afle cu ce greutate ne confruntaserăm, ca familie. Li se îngăduise să primească scrisorile mele, în care le spuneam că mă căsătorisem cu William și că așteptam un copil. Li se spusese că născusem o fetiță și că, așadar, aveau o surioară și erau amândoi la fel de emoționați ca și mine, tânjind să mă vadă așa cum tânjeam și eu să-i văd.

Pierdeau vremea pe podul mobil când am intrat în parc. Catherine l-a tras pe Henry în picioare și au rupt-o amândoi la fugă spre noi, ea cu poalele sumese ca să nu se împiedice în goană, el depășind-o cu pasul lui mai iute. Am sărit de pe cal cu brațele larg deschise, iar ei s-au aruncat la pieptul meu, m-au prins de mijloc și m-au îmbrățișat strâns.

Crescuseră amândoi – îmi venea să plâng văzând cât de mult crescuseră în lipsa mea. Henry îmi ajungea până la umăr – avea să atingă înălțimea și statura tatălui său. Catherine era aproape o tânără femeie, înaltă cât fratele ei și grațioasă. Avea ochii căprui și zâmbetul ștrengăresc al familiei Boleyn. Am împins-o ușurel cu un pas înapoi, ca s-o pot vedea. Trupul ei căpăta rotunjimi de femeie, iar privirea ei, când a întâlnit-o pe-a mea, era cea a unei tinere aflate pe pragul vieții adulte: optimistă, încrezătoare.

— O, Catherine, vei fi o nouă frumusețe Boleyn! am spus.

Ea s-a împurpurat toată și mi s-a cuibărit în brațe. William a coborât de pe cal, l-a îmbrățișat pe Henry, apoi s-a întors spre Catherine.

— Mă simt de parcă ar fi cazul să-ți sărut mâna!

Ea a râs și i-a sărit în brațe.

— M-am bucurat atât de mult când am aflat că v-ați căsătorit! a zis ea. Trebuie să-ți spun tată de-acum?

— Da, a răspuns el cu tărie, de parcă n-ar fi existat nicio dată o cât de mică îndoială în privința asta. Mai puțin atunci când îmi spui Sire.

Ea a chicotit.

— Și fetița?

M-am dus la doică, urcată încă pe catârul ei, și i-am luat copilul din brațe.

— Iat-o. Noua ta surioară.

Catherine a zâmbit dulce și a luat-o imediat în brațe. Henry s-a aplecat peste umărul ei, ca să dea la o parte colțul scutecului și să-i privească fețișoara.

— Ce mică e!

— A crescut mult, am spus. Când s-a născut era tare mică.

— Plânge mult? a întrebat Henry.

— Nu prea mult, am răspuns zâmbind. Spre deosebire de tine. Tu ai fost un mare plângăcios.

El a zâmbit larg, strengărește.

— Chiar?

— Ceva de groază.

— Așa e și acum, a spus Catherine cu lipsa de respect a surorii mai mari.

— Ba nu, i-a întors-o el. În fine, mamă și, ăă, tată, vreți să intrați? Cina va fi gata în curând. Nu știam când veți sosi.

William s-a întors spre casă și l-a cuprins pe Henry cu brațul pe după umeri.

— Povestește-mi despre studiile tale, l-a îmboldit el. Mi s-a spus că studiezi cu învățații cistercieni. Te învață și greaca, pe lângă latină?

Catherine a rămas în urmă.

— Pot să duc eu fetița în casă?

— Poți s-o ții toată ziua, am răspuns zâmbind. Doica se va bucura să se odihnească.

— Și se va trezi curând? a întrebat ea, cercetând iarăși mica grămăjoară de scutece.

— Da. Și atunci îi vei vedea ochii. Sunt de un albastru foarte închis. Foarte frumoși. Și poate îți va zâmbi.

Toamna anului 1535

Am primit o singură scrisoare de la Anne, în toamnă.

Dragă soră,

Vănăm cu câinii și cu șoimii și vânatul e bun. Regele călărește bine și a cumpărat un cal de vânatoare nou la un preț de nimic. Am avut marea plăcere de-a fi oaspeții familiei Seymour, la Wulfhall, și Jane a fost în centrul atenției, ca fiică a gazdei. Ai fi putut să-ți rupi dinții în politețea ei. A făcut plimbări cu regele prin grădini și i-a arătat plantele de leac pe care le folosește ca să-i vindece pe săraci, broderiile ei și porumbeii pe care-i crește. În șanțul de apărare are pești care ies la suprafață să fie hrăniți. Îi place să supravegheze personal pregătirea cinei tatălui ei, căci are credința că femeia are sarcina de a-i sluji cu mâna ei pe bărbați. A fost incredibil de fermecătoare. Regele s-a învățat în jurul ei ca un băiețandru îndrăgostit. Eu am fost mai puțin fermecată, după cum îți poți închipui, dar am zâmbit la toate, știind că am atuul cel mare – nu în mânecă, ci în pântec.

Dă, Doamne, să fie totul bine de astă dată! Dă, Doamne! Îți scriu de la Winchester; de aici plecăm la Windsor, unde aștept să vii și tu. Vreau să fii lângă mine pe toată durata sarcinii. Pruncul ar trebui să se nască vara viitoare și atunci vom fi cu toții iarăși în siguranță. Nu spune nimănui – nici chiar lui William. Trebuie să rămână o taină cât mai mult timp cu putință, în caz că se întâmplă ceva rău. Numai George știe, iar acum tu. Regelui îi voi spune după ce trec de luna a treia. De astă dată am motive bune să cred că pruncul ăsta va fi puternic. Roagă-te pentru mine.

Anne

Am băgat mâna în buzunar, unde țineam rozariul, și le-am împărtășit mărgelilor vestea cu degetele, rugându-mă cu toată ardoarea de care eram în stare ca de astă dată sarcina lui Anne să fie dusă până la termen și să se nască un băiat. Nu credeam că vreunul dintre noi era în stare să treacă peste un nou avort; taina avea să iasă la iveală, norocul n-avea să ne mai îngăduie să supraviețuim unui dezastru sau Anne însăși putea pur și simplu să facă micul pas ce despărțea ambiția absolut nestrămutată de nebunie.

Îmi supravegheam camerista, care-mi împacheta rochiile în cufărul de călătorie pentru întoarcerea la curte, la Windsor, când Catherine a bătut la ușă și a intrat în odaie. I-am zâmbit, iar ea a venit și s-a așezat lângă mine, privindu-și cataramele pantofilor și luptându-se vizibil să spună ceva.

— Ce e? Spune, Cat, mai ai un pic și te îneci cu vorbele!
A ridicat imediat capul.

— Vreau să te rog ceva.

— Roagă-mă.

— Știu că Henry trebuie să rămână la cistercieni împreună cu ceilalți băieți până când îi poruncește regina să se înfățișeze la curte.

— Da, am spus printre dinți.

— Mă întrebam dacă te-aș putea însoți la curte. Am aproape doisprezece ani.

— Ai unsprezece.

— Asta înseamnă aproape doisprezece. Tu câți ani aveai când ai plecat de-aici?

M-am strâmbat.

— Patru. Țsta e un lucru de care am vrut întotdeauna să te cruț. Am plâns în fiecare seară până am făcut cinci ani.

— Dar eu am acum aproape doisprezece.

Stăruința ei m-a făcut să zâmbesc.

— Ai dreptate. Ar trebui să vii la curte. Iar eu voi fi acolo, ca să veghez asupra ta. Anne îți poate găsi un loc ca domnișoară de companie, iar William poate să te vegheze și el.

Mă gândeam la lascivitatea tot mai pronunțată de la curte, la faptul că o nouă Boleyn va ajunge în centrul atenției și că frumusețea delicată a fetei mele părea să se afle mult mai în siguranță la țară decât în palatele lui Henric.

— Bănuiesc că trebuie să se întâmple și asta. Dar avem nevoie de permisiunea unchiului Howard. Dacă el încuviințează, poți să vii la curte împreună cu mine și cu William, săptămâna viitoare.

Copila s-a luminat la față și a bătut din palme.

— Voi avea rochii noi?

— Așa cred.

— Și așa putea avea un cal nou? Voi merge la vânătoare, nu?

Număram articolele pe degete.

— Patru rochii noi, un cal nou. Altceva?

— Bonete și o mantie. Cea veche mi-a rămas mică.

— Bonete. Mantie.

— Asta-i tot, a spus ea, cu răsuflarea tăiată.

— Cred că ne putem descurca. Dar ține minte, domnișoară Catherine: curtea nu e întotdeauna locul potrivit pentru o tânără fecioară, mai cu seamă pentru una frumoasă. Mă aștept să faci ce ți se spune, iar dacă apar flirturi sau ți se trimit scrisori, trebuie să-mi spui. Nu vreau să mergi la curte și să te alegi cu inima frântă.

— A, nu!

Catherine dansa prin odaie ca un bufon de la curte.

— Nu. Voi face tot ce-mi ceri, spune-mi doar ce să fac și voi face! În plus, nu cred că mă va remarca nimeni.

Fusta rochiei ei s-a învârtelit în jurul trupului zvelt și pletele i-au fluturat. I-am zâmbit, spunând amuzată:

— O, te va remarca! Te va remarca, fiica mea.

Iarna anului 1536

M-am bucurat de cele douăsprezece zile ale Crăciunului mai mult ca oricând. Anne, însărcinată, strălucea de sănătate și siguranță de sine, William era alături de mine, în calitate de soț recunoscut. Aveam un prunc în leagăn și o fiică tânără și frumoasă la curte. Anne a spus că, pe perioada Crăciunului, putea veni la curte și pupilul ei, Henry. În a douăsprezecea seară, când m-am așezat la cină, sora mea stătea pe tronul Angliei, iar familia mea ședea la cea mai bună masă din sala cea mare.

— Pari veselă, a zis William ocupându-și locul în fața mea, pentru dans.

— Sunt veselă. Se pare că în sfârșit familia Boleyn so află acolo unde își dorește și poate să se bucure.

El a ridicat privirea către Anne, care începea să conducă doamnele în înșiruirea de figuri complicate a dansului, și m-a întrebat foarte încet:

— E grea?

— Da, am șoptit. Cum ți-ai dat seama?

— După ochi. Și e singura situație în care reușește să fie politicoasă cu Jane Seymour.

Am chicotit și am privit spre partea opusă a cercului de dansatori, unde Jane, de o paloare virginală în rochia galben-deschis, aștepta cu ochii plecați să-i vină rândul la dans. Când a pășit în mijlocul cercului, regele a privit-o cu aerul că ar fi fost în stare s-o devoreze pe loc, ca pe-o budincă glasată cu marțipan.

— E cea mai angelică femeie, a zis William.

— E un șarpe cu pielea albită, am răspuns hotărâtă. Și poți să-ți ștergi expresia aia de pe față, fiindcă n-am de gând s-o suport.

— Anne o suportă, a zis William provocator.

— Dar nu-i acordă lui permisiunea, poți fi sigur.

— Într-o zi va duce lucrurile prea departe, a declarat William.

Într-o zi el se va sătura de crizele ei de furie și o femeie ca Jane Seymour îi va părea o odihnă plăcută.

Am clătinat din cap.

— L-ar plictisi până la lacrimi într-o săptămână. El e regele. Îi place să vâneze, să lupte în turnir și să se distreze. Doar o Howard le poate face pe toate. Uită-te la noi!

William s-a uitat la Anne, la Madge Shelton, la mine și în cele din urmă la frumoasa mea fiică Catherine Carey, care privea dansatorii ținând capul întors într-un gest care-l oglindea perfect pe cel cochet al lui Anne. A zâmbit.

— Ce bărbat înțelept am fost când am ales floarea dintre flori – cea mai bună dintre fetele Boleyn!

A doua zi dimineată mă aflam cu Catherine și cu Anne în odăile reginei. Anne își pusese doamnele să coasă la marea pânză pentru altar, ceea ce îmi amintea cum lucram toate împreună cu regina Caterina și cum coseam la cerul albastru ce părea să se întindă la nesfârșit în timp ce i se hotăra soarta. Catherine, fiind cea mai nouă și mai de jos domnișoară de companie, avea voie doar să țină marele dreptunghi de pânză de jur împrejur, pe când celelalte doamne îngenuncheau pe jos sau își trăgeau scaunele ca să lucreze la partea din mijloc. Bârfa lor semăna cu gânguritul porumbeilor primăvara; doar glasul lui Jane Parker răsuna discordant. Anne ținea un ac în mână, dar stătea sprijinită de spetează și asculta muzicienii. Eu n-aveam deloc chef să lucrez. Ședeam pe bancheta de la fereastră și priveam grădina rece.

S-a auzit o bătaie puternică în ușă și aceasta s-a deschis cu o smucitură. A intrat unchiul, uitându-se după Anne. Ea s-a ridicat în picioare.

— Ce e? l-a întrebat ea fără nici un fel de formalități.

— A murit regina.

Uitase că trebuia numită „prințesa văduvă“, ceea ce dovedea cât de șocat era.

— A murit?

El a încuviințat din cap.

Anne a roșit puternic și pe față i s-a ivit treptat un zâmbet radios.

— Slavă Cerului! a spus ea simplu. Asta înseamnă că s-a terminat.

— Dumnezeu s-o binecuvânteze și s-o odihnească la sânul Lui, a șoptit Jane Seymour.

Ochii negri ai lui Anne au fulgerat-o plini de mânie.

— Dumnezeu să te binecuvânteze pe tine, domnișoară Seymour, dacă uiți că prințesa văduvă e femeia care l-a sfidat pe rege, cumnatul ei, l-a prins în capcana unei căsnicii false și i-a adus multă tulburare și suferință!

Jane a înfruntat-o fără să clipească.

— Am slujit-o, așa cum ați făcut și Maiestatea Voastră, n-ai zis ea cu blândețe. Și a fost o femeie foarte bună la inimă și o stăpână bună. Sigur că spun: „Dumnezeu s-o binecuvânteze”. Cu voia Maiestății Voastre, mă duc să spun o rugăciune pentru ea.

Anne avea aerul că i-ar plăcea foarte mult să nu-i îngăduie lui Jane să plece, dar a zărit privirea flămândă a soției lui George și și-a adus aminte că orice ceartă între femei va ajunge la urechile întregii curți în doar câteva ore. I-a răspuns dulce:

— Desigur. Mai dorește și altcineva să meargă la liturghie să se roage împreună cu Jane, în timp ce eu merg să sărbătoresc cu regele?

Alegerea nu era greu de făcut. Jane Seymour a plecat singură, iar noi, celelalte, am traversat sala cea mare și ne-am dus în apartamentele regelui.

Acesta a întâmpinat-o pe Anne cu un mare strigăt de bucurie, a ridicat-o în brațe și a sărutat-o. N-ai fi crezut că inima lui i-a fost vreodată loială reginei Caterina. Ai fi crezut că murise cel mai mare dușman al lui, nu o femeie care-l iubise cu credință vreme de douăzeci și șapte de ani și care murise având pe buze o binecuvântare pentru el. L-a chemat pe maestrul de ceremonii și a poruncit să se pregătească în grabă un ospăț; urma să avem parte de distracție și dans. Curtea Angliei avea să se veselească fiindcă o femeie care nu greșise cu nimic murise singură, departe de fiica ei și abandonată de soț. Anne și Henric aveau să poarte galben: cea mai veselă și mai însorită culoare. În Spania aceasta era

culoarea doliului regal, așa că era o mare glumă la adresa ambasadorului spaniol, care avea să fie nevoit să-i aducă la cunoștință stăpânului său, regele Spaniei, această insultă ambiguă.

Nu mă puteam sili să zâmbesc văzându-i pe Henric și pe Anne strălucind triumfători. M-am întors și am pornit spre ușă, dar un deget mi-a atins brațul și m-a oprit. Unchiul era lângă mine.

— Rămâi aici, a șoptit el încet.

— E o infamie!

— Da. Poate. Dar rămâi.

M-aș fi smucit, dar mă ținea strâns.

— A fost dușmanca surorii tale și, așadar, a noastră. Aproape că ne-a pricinuit tuturor căderea. Aproape că a învins.

— Pentru că avea dreptate, am șoptit la rândul meu. Și știam cu toții lucrul ăsta.

Zâmbetul lui era sincer. Indignarea mea îl amuza cu adevărat.

— Dreptate sau nedreptate, acum e moartă, iar sora ta e regină și nimeni n-o poate contesta. Spania nu ne va invada, Papa va anula excomunicarea. Cauza ei se poate să fi fost dreaptă, dar a murit odată cu ea. Acum mai trebuie doar ca Anne să aibă un fiu și se cheamă că am obținut totul. Așa că rămâi și dă impresia că ești fericită.

Am rămas supusă lângă el în timp ce Henric și Anne s-au retras în firida unei ferestre ca să vorbească. Exista în apropierea capetelor lor și în sarabanda rapidă a cuvintelor pe care le schimbau ceva care le arăta tuturor că ei doi erau cei mai mari conspiratori din țară. Mi-am spus că, dacă Jane Seymour i-ar fi văzut în acele clipe, ar fi știut că nu va putea pătrunde niciodată în această unitate. Când Henric voia o minte la fel de agilă și de lipsită de scrupule ca a lui, o va căuta de fiecare dată pe Anne. Jane plecase să se roage pentru regina moartă, Anne urma să danseze pe mormântul ei.

Curtea, lăsată să se distreze după pofta inimii, s-a strâns în mici grupuri și în perechi ca să vorbească despre moartea reginei. William s-a uitat prin încăpere, m-a văzut stând posomorâtă lângă unchiul meu și a venit să mă revendice.

— Rămâne aici, a spus unchiul. Nu pleacă nicăieri.

— Face după cum dorește, i-a răspuns William. Nu accept să i se dea porunci.

Unchiul a ridicat din sprâncene.

— O nevestă neobișnuită.

— Una care-mi convine.

William s-a întors spre mine.

— Voi ai să rămâi sau să pleci?

Am ales compromisul.

— Rămân. Dar nu voi dansa. E o jignire la adresa memoriei ei și nu vreau să iau parte la așa ceva.

Jane Parker s-a ivit lângă William.

— Se spune că a fost otrăvită. Prințesa văduvă. Se spune că a murit pe neașteptate și în dureri mari, că i s-a strecurat ceva în mâncare. Cine credeți că ar fi făcut una ca asta?

Am evitat toți trei, cu mare grijă, să privim spre perechea regală: cei doi oameni care ar fi avut cel mai mult de câștigat de pe urma morții Caterinei.

— E o minciună scandaloaasă! Eu unul, în locul tău, n-aș repeta-o, a sfătuit-o unchiul.

— Toată curtea vorbește deja, s-a apărut Jane. Toți se întreabă: dacă a otrăvit-o cineva, cine a fost?

— Atunci răspunde-le tuturor că n-a fost otrăvită, ci a murit de prea multă supărare, a zis unchiul. La fel cum o femeie poate să moară de prea multe calomnii, cred. Mai ales dacă se apucă să calomnieze o familie puternică.

— E și familia mea, i-a amintit Jane.

— Uit mereu lucrul ăsta, i-a întors-o el. Ești atât de rar lângă George, se întâmplă atât de rar să lucrezi spre binele nostru, încât uneori uit cu totul că suntem rude.

Ea i-a susținut privirea doar o clipă, apoi a plecat ochii și a spus încet:

— Aș petrece mai mult timp cu George, dacă el n-ar fi mereu cu sora lui.

Unchiul a înțeles greșit intenționat:

— Cu Mary?

Ea a ridicat capul.

— Cu regina. Sunt nedespărțiți.

— Pentru că el știe că regina trebuie slujită și că familia trebuie slujită. Și tu ar trebui să fii mereu lângă ea, gata să-i faci pe voie. Ar trebui să fii mereu lângă el, gata să-i faci pe voie.

— Nu cred că îşi doreşte o femeie gata să-i facă pe voie, a spus Jane pe ton de rebeliune. Pentru el, în afară de regină, nu există nici o altă femeie. E fie cu ea, fie cu sir Francis.

Am îngheţat. Nu îndrăzneam să mă uit la William.

— E de datoria ta să-i fii alături mereu, indiferent dacă ţi-o cere sau nu, a spus sec unchiul.

O clipă am crezut că ea îi va răspunde, dar s-a mulţumit să zâmbească viclean şi să plece.

Anne m-a chemat în odaia personală în ora dinaintea cinei. A remarcat de îndată că nu mă îmbrăcasem în galben pentru ospăţ.

— Ai face bine să te grăbeşti!

— Nu vin.

Am crezut că mă va înfrunţa, dar a hotărât să evite cearta.

— Foarte bine atunci. Dar spune-le tuturor că ţi-e rău. Nu vreau să pună nimeni întrebări.

S-a privit în oglindă şi m-a întrebat:

— Se vede? De data asta sunt mai grasă decât dăţile trecute. Asta înseamnă că pruncul creşte mai bine, nu? E puternic?

— Da, am spus ca s-o liniştesc. Şi arăţi bine.

S-a aşezat în faţa oglinzii.

— Păptână-mă. Nimeni n-o face la fel ca tine.

I-am scos boneta galbenă şi i-am răsfirat pe umeri părul negru şi lucios. Îşi comandase două perii din argint şi o foloseam când pe una, când pe cealaltă, de parcă aş fi ţesălat un cal. Anne a lăsat capul pe spate şi s-a abandonat plăcerii leneşe.

— Ar trebui să fie puternic. Nimeni nu ştie ce a însemnat conceperea pruncului ăstuia, Mary. Nimeni nu va şti vreodată.

Am simţit brusc că mâinile îmi devin grele şi nepricepute. Mă gândeam la vrăjitoarele la care ar fi putut să se ducă şi la farmece la care ar fi putut să recurgă.

— Ar trebui să fie un mare prinţ al Angliei, a zis ea încet. Căci am mers până la porţile iadului ca să-l am. Nu vei şti niciodată.

— Atunci nu-mi spune, am răspuns cu laşitate.

A râs scurt.

— A, da. Trage-ţi poala rochiei din noroiul meu, surioară! Însă eu am îndrăznit pentru ţara mea lucruri la care tu poţi doar să visezi.

Mi-am impus să reiau periatul și am spus pe un ton liniștitor :

— Sunt sigură.

Câteva clipe a rămas tăcută, apoi a deschis ochii brusc și a spus încet, dar cu o mare mirare :

— Am simțit! Mary, am simțit dintr-odată!

— Ce ai simțit?

— Acum o clipă. Am simțit copilul mișcându-se.

— Unde? Arată-mi! am spus

S-a plesnit frustrată peste corsajul cu balene dure.

— Aici, înăuntru! Aici! Am simțit...

S-a întrerupt. Chipul i s-a luminat într-un fel pe care nu-l mai văzusem niciodată.

— Din nou, a șoptit ea. O mică tresărire. E copilul meu, a mișcat! Slavă Domnului, port un prunc în pântec, un prunc viu!

S-a ridicat de pe jilț cu pletele negre revărsate pe umeri.

— Fugi și spune-i lui George!

Asta m-a surprins, chiar dacă știam cât de apropiați erau.

— George?

— Regelui, am vrut să spun, s-a corectat ea repede. Adu-mi-l pe rege.

Am ieșit din odaie și am fugit în apartamentele regelui. Se îmbrăca pentru cină, dar în odaia lui particulară se mai aflau vreo șase bărbați. Am făcut o reverență la ușă; el s-a întors și mi-a zâmbit radios, bucurându-se să mă vadă.

— O, e cealaltă Boleyn! Cea cu fire blândă.

Gluma a făcut nu doar pe un curtean să chicotească ironic.

— Regina vă roagă să veniți neîntârziat, Sire, am spus. Are să vă dea vești bune, care nu suferă amânare.

Henric a ridicat o sprânceană blondă – în ultima vreme avea o purtare foarte regească.

— Și te trimite să alergi ca un paj, să mă duci la ea ca pe un cățeluș?

Am făcut încă o reverență.

— Sire, am fost bucuroasă să alerg pentru veștile acestea. Și sunt încredințată că ați răspunde bucuros la acest fluierat, dacă ați ști ce înseamnă.

Cineva a bombănit în spatele meu. Regele și-a aruncat pe umeri mantia aurie și și-a netezit blana de hermină de la mâneci.

— Să mergem atunci, lady Mary. Condu-l pe cățelușul acesta nerăbdător la cea care l-a fluierat. Tu m-ai putea conduce oriunde.

Mi-am așezat ușor palma pe brațul său întins și nu m-am împotrivit când m-a tras puțin mai aproape.

— Viața conjugală pare să-ți priască, Mary, a zis el pe un ton intim în timp ce coboram scara, cu jumătate din gentilomii odăii personale după noi. Ești la fel de frumoasă ca pe vremea când erai fetișcană, când erai micuța mea scumpă.

Purtarea aceea intimă din partea lui Henric mă făcea de fiecare dată precaută.

— Asta a fost cu mult timp în urmă, am zis cu grijă. Dar Înălțimea Voastră sunteți de două ori prințul care erați pe-atunci.

În clipa în care vorbele mi-au ieșit din gură, m-am înjurat amarnic pentru neghiobie. Voisem să spun că acum era mai puternic și mai chipeș, dar, ca o idioată ce eram, întorsesem cuvintele în așa fel încât părea că aș fi vrut să spun că era de două ori mai gras ca atunci – lucru îngrozitor de adevărat.

El a încremenit pe a treia treaptă de jos. M-am simțit ispitită să cad în genunchi. Nu îndrăzneam să ridic ochii spre el. Știam că-n lumea întreagă nu existase curtean mai incompetent decât mine, cu dorința mea de-a da o întorsătură elegantă unei fraze și incapacitatea mea totală de-o face ca lumea.

Scara a răsunat de un zgomot tunător. Am aruncat pe furiș o privire în sus și am văzut, spre marea mea ușurare, că strigătul regelui era de fapt râs.

— Lady Mary, ți-ai pierdut mințile?

Mă pufnise și pe mine râsul de ușurare.

— Cred că da, Înălțimea Voastră! Încercam să spun că pe-atunci erați un bărbat tânăr, iar eu – o fetișcană și că acum sunteți rege între prinți. Dar felul cum a ieșit...

Hohotele de râs răsunător mi-au acoperit iarăși vocea, iar curtenii aflați pe scări, în spatele nostru, au întins gâtul și s-au aplecat, vrând să afle ce-l amuza pe rege și de ce pendulam între râs și îmbujorare de rușine. Henric m-a înșfăcat de mijloc și m-a îmbrățișat cu putere.

— Mary, te ador! Ești cea mai bună dintre toți cei din familia Boleyn, căci nimeni nu mă face să râd așa cum mă

faci tu. Acum du-mă la nevastă-mea, înainte să spui ceva atât de îngrozitor, încât să fiu nevoit să pun să fii decapitată.

M-am desprins din strânsoarea lui și l-am condus în odăile reginei, urmați de gentilomii săi. Anne nu se afla în sala de primire, era tot în odaia personală. Am bătut la ușă și l-am anunțat pe rege. Ea rămăsese cu pletele revărsate pe umeri, cu boneta în mână și radiind aceeași lumină minunată.

Henric a intrat, iar eu am închis ușa în urma lui și m-am proțăpăit în fața ei, pentru ca nimeni să nu se poată apropia ca să tragă cu urechea. Era clipa cea mai măreață din cariera lui Anne și voiam s-o poată savura. Îi putea spune regelui că rămăsese grea și, pentru prima oară de la Elisabeta încoace, simțise un prunc mișcând în pântecul ei.

William a venit în fundul odăii și m-a văzut stând în fața ușii. A atins ici un umăr, dincolo un cot și și-a croit drum prin mulțime.

— Stai de gardă? Parc-ai fi o nevastă de pescar ce-și păzește găleata, proțăpăită așa, cu mâinile în șolduri.

— Îi spune că a rămas grea. Are dreptul să facă asta fără ca vreo afurisită de Seymour să-și bage nasul.

George s-a ivit lângă William.

— Îi spune?

— Pruncul a mișcat, am răspuns, zâmbindu-i fratelui meu, anticipându-i bucuria. L-a simțit. M-a trimis pe dată după rege.

Mă așteptam să zăresc bucurie pe chipul lui George, dar am zărit altceva: o umbră care i-a trecut în bragă peste față. Așa arăta George după ce făcea un lucru rău. Era înfățișarea lui vinovată. Expresia aceea s-a ivit în ochii lui și a dispărut atât de repede, încât nu eram sigură că o văzusem, dar preț de o clipă am știut cu certitudine absolută că ceva îi apăsă conștiința, că Anne îl luase ca însoțitor în călătoria ei la porțile iadului, făcută spre a concepe acest copil pentru Anglia.

— O, Dumnezeu, ce e? Ce-ați făcut voi doi?

Mi-a aruncat pe dată zâmbetul superficial de curtean.

— Nimic! Nimic. Ce fericiți vor fi! Ce minunate au fost ultimele două zile! Caterina e moartă, iar noul prinț a mișcat în pântec. *Vivat Boleyn!*

William i-a zâmbit și a zis politicoș:

— Familia voastră mă impresionează mereu cu capacitatea de-a vedea totul în lumina propriilor interese.

— Te referi la bucuria pricinuită de moartea reginei?

— A prințesei văduve, am spus William și cu mine în același timp.

George a zâmbit cu gura până la urechi.

— A, da. Ea. Sigur că o sărbătorim! Necazul cu tine, William, e că n-ai nici o ambiție. Nu înțelegi că în viață există mereu un singur țel.

— Și care e acela? l-a întrebat William.

— Mai mult, i-a răspuns George simplu. Pur și simplu mai mult, indiferent din ce. Mai mult din toate.

De-a lungul zilelor întunecate și friguroase din ianuarie, Anne și cu mine am stat împreună, am citit împreună, am jucat cărți și i-am ascultat pe muzicienii ei. George se afla tot timpul alături de Anne, atent precum un soț devotat, aducându-i mereu de băut și perne pentru spate, iar ea înflorea sub îngrijirea lui. Anne a început s-o placă pe Catherine și cerea adesea să stea și ea cu noi, iar eu o urmăream pe Catherine cum copia cu atenție manierele doamnelor de la curte, până când reușea să împartă cărțile sau să ia în mână o lăută cu tot atâta grație ca și ele.

— Va fi o adevărată Boleyn, a spus Anne aprobator. Slavă Domnului că a moștenit nasul meu, nu pe al tău!

— Îi mulțumesc într-adevăr lui Dumnezeu pentru ea în fiecare seară, am replicat, deși Anne nu reacționa niciodată la sarcasm.

— I-am putea căuta o partidă bună. Ca nepoată a mea, ar trebui să se mărite foarte bine. Regele însuși se va implica.

— Nu vreau să se căsătorească deocamdată, împotriva dorinței ei.

Anne a râs.

— E o Boleyn, trebuie să se mărite după cum îi cere familia.

— E fata mea. Și nu voi accepta să fie vândută cui oferă mai mult. Tu n-ai decât s-o logodești pe Elisabeta din leagăn, e dreptul tău. Într-o zi va fi prințesă. Dar copiii mei pot să-și trăiască liniștiți copilăria înainte să se căsătorească.

Anne a încuviințat din cap și n-a mai insistat. A spus doar, ca să egaleze scorul:

— Totuși fiul tău îmi aparține.

Am strâns din dinți și am răspuns încet:

— Nu uit nici o clipă.

Vremea se menținea senină. În fiecare dimineață, pământul era acoperit de un strat alb de gheață și mirosul căprioarelor era puternic, astfel că ogarii puteau să le ia ușor urma prin parc și prin ținuturile învecinate. Caii aveau dificultăți la mers. Henric îl înlocuia pe cel pe care-l călărea de două-trei ori pe zi, încins în mantia groasă de iarnă, așteptând nerăbdător ca valetul să vină în fugă cu calul mare și puternic, de vânătoare, ce parcă dansa la capătul frânghiei. Henric călărea ca un bărbat tânăr, fiindcă se simțea din nou un bărbat tânăr – un bărbat care putea să-i zămislească frumoasei sale neveste un fiu. Caterina era moartă, așa că putea să uite că existase vreodată. Anne îi purta pruncul, iar asta îi reda încrederea în sine. Dumnezeu îi zâmbea, așa cum Henric era încredințat că ar trebui s-o facă. Țara se bucura de pace, iar acum, că regina murise, nu mai exista nici o amenințare de invazie din partea Spaniei. Dovada hotărârii se vedea în rezultat. Cum țara se bucura de pace și Anne era grea, însemna că Dumnezeu fusese de acord cu Henric și aruncase sorții împotriva Papei și a regelui spaniol. Având siguranța că el și Dumnezeu gândeau la fel în acea chestiune, ca și în toate celelalte, Henric era fericit.

Anne era mulțumită. Simțea pentru prima oară că lumea i se așternea la picioare. Caterina îi fusese rivală – regina-umbră care-i întunecase fiecare pas către tron –, iar acum murise. Fata Caterinei amenințase dreptul de a domni al copiilor lui Anne, iar acum fusese obligată să accepte că se afla pe locul al doilea și toți bărbații, toate femeile și toți copiii din țară îi juraseră credință Elisabetei, fiica lui Anne, iar cei care refuzaseră să jure se aflau în Turn ori muriseră deja pe eșafod. Și, cel mai bun lucru dintre toate, Anne purta în pântec un prunc puternic, care creștea vâzând cu ochii.

Henric a anunțat că va avea loc un turnir și că toți bărbații care se considerau bărbați ar trebui să-și ia armura și calul și să se înscrie. Henric avea să lupte și el – fiindcă se simțea tânăr și încrezător, iar asta îl îndemna să accepte iarăși provocări. Protestând vehement în privința cheltuielii la care era supus, William a împrumutat o armură de la un alt cavaler sărăcit și a luptat, având mare grijă de calul său, în prima zi a turnirului. A reușit să rămână în șa, dar adversarul lui a fost declarat cu ușurință învingător.

— Doamne, ajută-mi, m-am măritat cu un laș! i-am zis când a venit să mă caute în cortul doamnelor, unde Anne ședea în partea din față, sub baldachin, iar noi, celelalte, bine înfășurate în blănuri, stăteam în picioare, în spatele ei.

— Dumnezeu să te binecuvânteze că ai făcut-o! replică el. Calul meu n-are nici măcar o zgârietură și prefer asta în locul reputației de erou.

— Ești un om de rând, i-am spus zâmbindu-i.

M-a cuprins cu brațul pe după mijloc și m-a tras mai aproape pentru un sărut rapid și ascuns.

— Am cele mai vulgare gusturi, mi-a mărturisit el în șoaptă. Căci îmi iubesc nevasta, îmi place liniștea și pacea, mi-e dragă ferma mea și nici o cină nu e mai bună pentru mine ca o felie de șuncă și un colț de pâine.

M-am cuibărit lângă el.

— Vrei să mergi acasă?

— Când vei putea veni și tu, a zis el liniștit. După ce se va naște pruncul și ea ne va lăsa să plecăm.

Henric a luptat în prima zi a turnirului și a învins, intrând astfel în luptele de-a doua zi. Anne ar fi trebuit să fie prezentă, ca să-l privească, dar dimineață nu s-a simțit bine și a spus că va coborî din odaie la amiază. Mi-a poruncit să stau cu ea și cu multe dintre doamnele ei. Celelalte doamne au mers pe terenul de turnir, îmbrăcate în cele mai vesele culori, iar gentilomii, unii deja în armură, le-au însoțit.

— George o să se ocupe de flecuștețul acela de Seymour, a spus Anne privind de la fereastră.

— Iar regele nu se va gândi decât la luptă, am zis liniștit. Îi place să învingă mai mult decât orice altceva.

Am petrecut dimineața în liniște, în odaia ei. Întinsese iarăși pânza de altar și ne apucaserăm de cusut; eu mă ocupam de o porțiune mare și foarte plicticoasă acoperită cu iarbă, în timp ce ea cosea mantia Fecioarei în capătul celălalt. Între noi se întindea un șir lung de revelații: sfinți urcând în rai și diavoli căzând în iad. Dintr-odată am auzit un zgomot afară: un călăreț care venea la galop. Anne a ridicat privirea de pe broderie.

— Ce e?

Am îngenunchat pe bancheta de la fereastră ca să mă uit.

— Cineva a intrat în curtea grajdurilor, călărind ca un apucat. Mă întreb ce...

Mi-am mușcat limba și am amuțit. Din curtea grajdurilor ieșea în goana mare lectica regală, trasă de doi cai voinici.

— Ce e? a întrebat Anne din spatele meu.

— Nimic, am spus, gândindu-mă la pruncul ei. Nimic.

S-a ridicat din jilț și a venit să se uite peste umărul meu, însă lectica regală dispăruse deja din raza privirii noastre.

— Cineva a intrat în grajduri, am spus. Probabil calul regelui și-a pierdut o potcoavă. Știi bine cât îi displace să se dea jos din șa, fie și pentru câteva clipe.

Ea a încuviințat din cap, dar a rămas în picioare, sprijinită de umărul meu, uitându-se spre drum.

— Uite-l pe unchiul Howard!

Cu stindardul fluturând înainte, însoțit de un mic grup de oameni de-ai săi, unchiul s-a apropiat de palat și a intrat în curtea grajdurilor.

Anne s-a așezat la loc. În scurtă vreme s-a auzit poarta palatului trântindu-se cu zgomot și apoi pașii lui și ai oamenilor care-l însoțeau tropăind pe scări. Anne a ridicat capul cu un aer întrebător când unchiul a intrat în odaia ei. S-a înclinat. Plecăciunea aceea, mai adâncă decât de obicei, avea în ea ceva care m-a avertizat că se întâmplase ceva grav. Anne s-a ridicat în picioare, broderia de pe genunchi i-a căzut pe jos; a dus o mână la gură, iar pe cealaltă, la corsajul cu șireturi lejere.

— Unchiule?

— Te înștiințez cu regret că Maiestatea Sa a căzut de pe cal.

— E rănit?

— Grav rănit.

Anne s-a albit ca varul și s-a clătinat pe picioare.

— Trebuie să ne pregătim, a zis cu hotărâre unchiul.

Am așezat-o repede pe Anne într-un jilț și m-am uitat la el.

— Pentru ce să ne pregătim?

— Dacă e mort, trebuie să menținem ordinea în Londra și în nord. Anne trebuie să scrie. Va fi nevoie să fie regentă până vom putea crea un consiliu. O voi reprezenta eu.

— Mort? a repetat Anne.

— Dacă e mort, trebuie să ținem țara unită, a spus din nou unchiul. Va trece multă vreme până când pruncul din pântecul tău va ajunge bărbat. Trebuie să facem planuri. Trebuie să fim pregătiți să apărăm țara. Dacă Henric e mort...

— Mort? a întrebat ea iarăși.

Unchiul Howard s-a uitat la mine.

— Îți va spune sora ta. Nu avem vreme de pierdut! Trebuie să ne ocupăm de siguranța regatului.

Anne era groaznic de albă la față, tot atât de lipsită de viață ca și soțul ei. Nu-și putea imagina lumea fără el. Era absolut incapabilă să facă așa cum îi cerea unchiul sau să se îngrijească de siguranța regatului în lipsa regelui care să-l conducă.

— Mă ocup eu, am spus repede. Scriu și semnez. Nu-i poți cere asta ei, unchiule Howard! Nu trebuie să se tulbure, trebuie să se îngrijească de siguranța pruncului. Scrisul ei seamănă cu al meu, am mai scris și înainte una în locul celeilalte. Pot să scriu eu în locul ei și să și semnez.

Unchiul s-a luminat. Pentru el, o fată Boleyn era totuna cu cealaltă. Și-a tras un scaun lângă pupitrul de scris și mi-a spus scurt:

— Începe! „Să știe toți...”

Anne zăcea în jilț, cu o mână pe pântec și cealaltă peste gură, privind ținută pe fereastră. Cu cât trebuia să aștepte mai mult, cu atât era mai gravă starea regelui. Un bărbat zdruncinat de o căzătură e adus repede acasă. Un bărbat aflat în pragul morții e purtat mai cu grijă. Pe când Anne aștepta, privind spre intrarea curții grajdurilor, mi-am dat seama că toată siguranța noastră, toată apărarea noastră se destrăma. Dacă regele murea, aveam să fim distruși cu toții. Țara putea fi dezbinată dacă lorzii începeau să lupte fiecare în interesul lor. Avea să fie așa cum fusese înainte să-i adune tatăl lui Henric pe toți laolaltă: casa York împotriva casei Lancaster și fiecare în interesul lui. Avea să fie o țară primejdioasă, fiecare ținut sprijinindu-l nobilul local și nimeni neputând să se plece în fața adevăratului rege.

Anne s-a uitat prin odaie și mi-a zărit chipul copleșit de groază, aplecat asupra actului prin care-și asuma regența pe durata copilăriei Elisabetei, fiica ei.

— Mort? m-a întrebat.

M-am ridicat de la masă și i-am luat mâinile reci într-ale mele.

— Te rog, Doamne, nu ! am spus.

L-au adus, mergând atât de încet, că lectica ar fi putut să fie la fel de bine un catafalc. George stătea la căpătâiul lui, iar William și restul participanților la turnir, în hainele lor vesele, păseau agale în urmă, într-o tăcere înspăimântată.

Anne a lăsat să-i scape un geamăt și a alunecat pe jos, cu rochia fluturând. Una dintre cameriste a prins-o. Am dus-o în odaia de culcare, am întins-o pe pat și am trimit în grabă un paj să aducă niște vin medicinal și un doctor. I-am desfăcut șireturile și i-am pipăit pântecul, șoptind o rugăciune ca pruncul să fie teafăr înăuntru.

Mama a venit cu vinul și s-a uitat la Anne, care, albă la față, se lupta să se ridice în capul oaselor.

— Stai potolită, a zis ea aspru. Vrei să strici totul ?

— Henric ? a întrebat Anne.

— E treaz, a mințit-o mama. A avut o căzătură urâtă, dar e teafăr.

Cu coada ochiului, l-am zărit pe unchiul făcându-și cruce și șoptind o rugăciune. Până atunci nu-l văzusem niciodată pe bărbatul acela sever invocând alt ajutor decât cel propriu. Fiica mea, Catherine, a întredeschis ușa și a aruncat pe furiș o privire înăuntru ; i s-a făcut semn să intre și i s-a dat pocalul cu vin, ca s-o ajute pe Anne să bea.

— Vino și termină scrisoarea de regență, a spus pe un ton scăzut unchiul. E mai importantă decât orice altceva.

Am privit-o lung pe Anne, apoi m-am întors în sala de primire și am luat iar pana în mână. Am scris împreună cu unchiul trei scrisori – una către Londra, una către ținuturile din nord și una către parlament – și le-am semnat pe toate trei : Anne, regina Angliei. Între timp a sosit doctorul, urmat de doi spițeri. Cu capul plecat, într-o lume pe cale să se destrame, parcă ispiteam soarta semnând ca regina Angliei.

Ușa s-a deschis și George a intrat, năuc.

— Cum se simte Anne ?

— Slăbită, am spus. Regele ?

— Rătăcit, șopti el. Nu știe unde se află. O cheamă pe Caterina.

— Caterina? a întrebat unchiul tot atât de iute cum scoate spadasiul sabia. O cheamă pe ea?

— Nu știe unde se află. Crede că a fost dat jos de pe cal în turnirul acela de acum mulți ani.

— Mergeți amândoi la el, mi-a spus unchiul. Și nu-l lăsați să vorbească. Nu trebuie să-i rostească numele. Nu-l putem lăsa s-o cheme de pe patul de moarte; dacă se află una ca asta, Elisabeta va fi detronată în favoarea prințesei Maria.

George a dat din cap și m-a condus în sala cea mare. Nu-l duseseră pe rege la etaj de teamă că aveau să se împiedice purtându-l. Henric era foarte greu și nu stătea locului o clipă. Lectica fusese așezată pe două mese lipite una de alta, iar el se frământa și se zvârcolea fără încetare. George m-a condus prin cercul de bărbați și regele m-a zărit. A îngustat încet ochii albaștri: îmi recunoștea chipul.

— Am căzut, Mary.

Avea o voce plângăreață, ca de băiețel.

— Bietul de tine!

M-am apropiat de el, i-am luat mâna și am ținut-o la pieptul meu.

— Te doare?

— Peste tot, a zis el închizând ochii.

Medicul s-a strecurat în spatele meu și mi-a șoptit:

— Întrebați dacă poate să-și miște tălpile și degetele, dacă-și simte toate părțile corpului.

— Ți poți mișca tălpile, Henric?

Am văzut cu toții tresărirea cizmelor.

— Da.

— Și toate degetele?

I-am simțit mâna strângând-o pe a mea cu mai multă putere.

— Simți durere înăuntru, iubirea mea? Te doare burta? El a clătinat din cap.

— Mă dor toate.

M-am uitat la doctor.

— Ar trebui să i se ia sânge, a zis acesta.

— Când nici nu știți unde e rănit?

— Ar putea să sângereze pe dinăuntru.

— Lăsați-mă să dorm, a spus Henric încet. Mary, stai cu mine.

M-am întors cu spatele la doctor ca să privesc chipul regelui. Cum stătea acolo liniștit și moleșit, părea cu mult mai tânăr atât de tânăr, încât aproape puteam crede că fusese tânărul prinț pe care-l adorasem. Stând lungit pe spate, grăsimen de pe obrajii lui nu se mai vedea; linia frumoasă a frunții lui rămăsese neschimbată. Acel bărbat era singurul care putea ține țara unită. Fără el aveam să fim distruși cu toții: nu doar familia Howard, nu doar familia Boleyn, ci toți bărbații, toate femeile și toți copiii din toate parohiile țării. Nimeni nu-i va putea împiedica pe nobili să încerce să înșface coroana. Existau patru moștenitori cu pretenții întemeiate la tron: prințesa Maria, nepoata mea, Elisabeta, fiul meu, Henry, și bastardul Henry Fitzroy. Biserica era deja cuprinsă de mari frământări, iar dacă regele spaniol sau cel francez primea mandat din partea Papei să vină să reinstaureze ordinea, n-aveam să mai scăpăm de ei.

— Te vei simți mai bine dacă vei dormi? l-am întrebat.

A deschis ochii albaștri și mi-a zâmbit, spunând cu vocea ca de băiețel:

— O, da!

— Vei sta liniștit dacă te ducem sus, în patul tău?

A încuviințat din cap.

— Ține-mă de mână.

M-am întors spre doctor.

— Ce spuneți? Să-l ducem în pat și să-l lăsăm să se odihnească?

Omul părea îngrozit. Viitorul Angliei se afla în mâinile sale. A zis șovăind:

— Cred că ar fi bine.

— Oricum, aici nu poate dormi, am spus.

George a făcut un pas înainte, a ales șase dintre bărbații care păreau a fi cei mai puternici și i-a aranjat în jurul lecticii.

— Mary, tu ține-l de mână și fă-l să stea nemișcat. Voi, ceilalți, ridicați când spun eu și porniți spre scări. Ne odihnim la jumătate și apoi mergem mai departe. Unu, doi, trei, acum: ridicați!

S-au încordat să-l ridice și să țină lectica în poziție orizontală. Am pornit pe lângă ei, cu mâna prinsă în strânsoarea degetelor regelui. Oamenii înaintau cu un pas târșăit, care-i

ajuta să se miște la unison. Am reușit să urcăm scările și să ajungem la apartamentele regelui. Cineva a alergat înainte și a deschis larg ușile duble ce dădeau în sala de primire și apoi pe cele de la odaia personală. Au așezat lectica pe pat, zgâlțâindu-l rău pe rege, care a gemut de durere, nedumerit. Ne rămăsese doar să-l dăm jos de pe lectică și să-l întindem pe pat. Nu exista altă cale decât ca doi oameni să se urce pe pat, să-l apuce de umeri și de picioare și să-l ridice, în timp ce restul trăgeau litiera de sub el.

Văzând expresia de pe fața doctorului la adresa acestui tratament dur, mi-am dat seama că, dacă regele sângera pe dinăuntru, probabil că tocmai îl omorâserăm. El a gemut tare de durere și, preț de o clipă, am crezut că a fost ultimul geamăt înaintea morții și că aveam să fim învinuiți cu toții pentru asta. Dar apoi a deschis ochii și s-a uitat la mine.

— Caterina?

Toți bărbații din jurul meu sâsăiră superstițios. M-am uitat la George, care a spus scurt:

— Afară! Toată lumea afară.

Sir Francis Weston s-a apropiat de el și i-a șoptit încet ceva la ureche; George l-a ascultat cu atenție, apoi l-a atins pe sir Francis pe braț, în semn de mulțumire.

— Regina poruncește ca Maiestatea Sa să fie lăsat cu doctorii, cu Mary, draga lui cumnată, și cu mine, a anunțat George. Voi, ceilalți, puteți aștepta afară.

Au ieșit din odaie fără prea mare chef. Am auzit din încăperea cealaltă cum unchiul susținea sus și tare că, dacă regele avea să zacă bolnav, regina avea să fie regentă în numele prințesei Elisabeta și că n-ar trebui să fie nevoie să li se aducă aminte că îi juraseră, fiecare în parte, credință prințesei Elisabeta, singura moștenitoare aleasă și legitimă a regelui.

— Caterina? a spus iar regele uitându-se la mine.

— Nu, sunt eu, Mary, i-am răspuns cu blândețe. Fostă Mary Boleyn. Acum Mary Stafford.

Mi-a luat mâna cu o mișcare tremurătoare și a dus-o la buze, spunând încet:

— Iubirea mea...

Nici unul dintre noi nu știa la care din multele lui iubiri se referea: la regina care murise iubindu-l, la regina bolnavă de frică din același palat sau la mine, fata pe care o iubise cândva.

— Vrei să dormi? l-am întrebat neliniștită.

Ochii lui albaștri erau încețoșați, arăta ca un bețiv.

— Să dorm. Da, a mormăit el.

— Stau lângă tine.

George mi-a tras un scaun și m-am așezat fără să-mi retrag mâna dintr-a regelui.

— Dă, Doamne, să se trezească, a spus George privind chipul ca de ceară al lui Henric și fluturarea pleoapelor sale.

— Amin, am întărit. Amin.

Am stat cu el până la jumătatea după-amiezii – doctorii la picioarele patului, George și cu mine la căpătâi, mama și tata intrând și ieșind întruna, unchiul plecat pe undeva să urzească planuri.

Henric asuda și unul dintre doctori s-a dus să dea păturile la o parte, dar a tresărit brusc. Pe gamba groasă, acolo unde fusese rănit în turnir cu multă vreme în urmă, se vedea o pată urâtă, întunecată, de sânge și puroi. Rana, care nu se vindecase niciodată ca lumea, se redeschisese.

— Ar trebui să i se pună lipitori, a zis omul. Puneți-i lipitori și lăsați-le să-i sugă otrava.

— Nu pot să mă uit, i-am mărturisit tremurând lui George.

— Du-te și uită-te pe fereastră și să nu îndrăznești să leșini! mi-a spus el cu asprime. După ce i le pun, te chem și poți să te întorci lângă pat.

Am așteptat pe bancheta de lângă fereastră, refuzând cu hotărâre să întorc capul și străduindu-mă să nu aud clinchetul borcanelor, în timp ce ei puneau viermii negri pe picioarele regelui și îi lăsau să sugă din carnea sfâșiată. Apoi George a strigat:

— Vino înapoi și stai lângă el, nu trebuie să vezi nimic.

Mi-am reluat locul la căpătâiul patului, îndepărtându-mă doar când lipitorile, care supseseră până ajunseseră ca niște mici bile negre, sătule, alunecoase, au putut fi desprinse de pe rană.

La jumătatea după-amiezii, țineam mâna regelui într-a mea și o mângâiam cu blândețe, cum ai mângâia un câine bolnav, când pe neașteptate m-a strâns puternic; a deschis ochii și de data asta avea privirea limpede.

— Pe sângele Mântuitorului! Mă dor toate.

— Ai căzut de pe cal, am spus, încercând să-mi dau seama dacă știa unde se afla.

— Asta îmi aduc aminte. Dar nu-mi amintesc cum m-am întors la palat.

— V-am purtat pe sus, a zis George, venind de la fe-reastră. V-am adus pe scări până aici. Ați vrut-o pe Mary lângă Maiestatea Voastră.

Henric mi-a zâmbit, ușor surprins.

— Da?

— Nu erai tu însuși, i-am spus. Aiurai. Slavă Domnului că ți-ai revenit!

— Îi trimit vorbă reginei, a spus George.

S-a dus și i-a poruncit unui soldat din gardă să-i spună reginei că regele s-a trezit și și-a revenit. Henric a chicotit:

— Cred că ați nădușit cu toții!

A dat să se miște în pat, dar s-a strâmbat de durere.

— Pe viața Mântuitorului! Piciorul meu!

— Ți s-a redeschis vechea rană, am zis. Ți-au pus lipitori pe ea.

— Lipitori! E nevoie de o pomadă. Caterina știe cum s-o facă, întrebați-o pe ea...

Și-a mușcat buzele.

— Cineva ar trebui să știe cum trebuie tratată. Pentru numele lui Dumnezeu! Cineva ar trebui să știe rețeta.

Câteva clipe a rămas tăcut. Apoi a poruncit:

— Dați-mi vin!

Un paj a venit în fugă cu un poc al și George l-a dus la buzele regelui. Henric l-a băut pe nerăsuflăte. Culoarea i-a revenit în obraji; și-a îndreptat iarăși atenția spre mine.

— Și cine a făcut prima mișcare? m-a întrebat curios. Seymour, Howard sau Percy? Cine avea de gând să țină tronul cald pentru fiica mea și să se proclame regent până la majoratul ei?

George îl cunoștea pe Henric prea bine ca să se lase amenit la mărturisiri făcute râzând.

— Întreaga curte a fost în genunchi, a zis el. Nimeni nu s-a gândit decât la sănătatea Maiestății Voastre.

Henric a dat din cap, fără să creadă o iotă.

— Merg să anunț curtea, a spus George. Se va ține o liturghie de recunoștință. Ne-am temut cu toții foarte tare.

— Mai adu-mi vin, a zis Henric bosumflat. Mă dor toate atât de tare, încât ai zice că mi-am rupt fiecare oscior.

— Să plec? l-am întrebat.

— Rămâi, a zis el cu nepăsare. Dar ridică-mi pernele astea la spate. Simt că încep să fac cârcei la spate stând așa. Ce idiot m-a lungit așa, cu totul?

M-am gândit la momentul când l-am mutat de pe litieră pe pat.

— Ne temeam să te mișcăm.

— Găini slabe de înger, când cocoșul a fost luat din poiată, a zis el cu o ușoară satisfacție.

— Mulțumesc lui Dumnezeu că n-ai fost luat!

— Da, mi-a răspuns el cu o plăcere deloc generoasă. Le-ar fi fost greu celor din neamul Howard și Boleyn dacă aș fi murit azi. În ascensiunea voastră v-ați făcut mulți dușmani care s-ar bucura să vă vadă prăbușindu-vă la loc.

— Gândurile mele s-au îndreptat doar spre Maiestatea Sa, regele, am spus cu grijă.

— Mi-ar fi fost urmate dorințele, ar fi fost pusă Elisabeta pe tronul meu? a întrebat el pe un ton tăios. Presupun că voi, cei din neamul Howard, ați fi sprijinit-o, că doar e de-a voastră. Dar ceilalți?

L-am privit în ochi.

— Nu știu.

— Dacă eu nu sunt aici și dacă nu există un prinț care să-mi urmeze, jurămintele acelea s-ar putea să nu fie respectate. Crezi că i-ar fi fost toți loiali prințesei?

Am clătinat din cap.

— Nu știu. N-aș putea spune. Nici măcar n-am fost împreună cu curtea, am stat tot timpul aici, veghindu-te.

— Tu i-ai fi loială Elisabetei. Regența i-ar reveni lui Anne, avându-l pe unchiul vostru în spate, cred. Un Howard care să conducă Anglia în toate privințele, mai puțin cu numele. Și apoi o femeie care să-i urmeze altei femei, la rândul ei condusă de un Howard.

A scuturat din cap, întunecându-se la față.

— Trebuie să-mi dăruiască un fiu!

O venă de la tâmplă îi pulsa puternic; a dus mâna la cap, ca pentru a alunga durerea prin apăsarea degetelor.

— Am să mă întind din nou. Ia afurisitele astea de perne de-aici! Aproape că nu văd, din cauza durerii ăsteia din spatele ochilor. O Howard ca regentă și o Howard care să-i urmeze. O promisiune de dezastru și nimic altceva. De data asta trebuie să-mi nască un băiat!

Ușa s-a deschis și Anne a intrat în odaie. Era în continuare foarte palidă. S-a apropiat încet de patul lui Henric și l-a luat de mână. Ochii lui mijiți de durere i-au cercetat chipul alb.

— Credeam că vei muri, a zis ea sec.

— Și tu ce-ai fi făcut?

— Mi-aș fi dat toată silința ca regină a Angliei, a răspuns ea, punând în același timp mâna pe pântec.

El i-a acoperit-o cu mâna lui mare și a zis cu răceală:

— Ai face bine să ai un băiat acolo, doamnă. Cred că toată silința ta ca regină a Angliei n-ar fi de-ajuns. Am nevoie de un băiat care să țină țara asta unită. Prințesa Elisabeta și complotistul de unchiu-tău nu sunt ceea ce aș vrea să las în urmă când am să mor.

— Vreau să-mi juri că nu vei mai lupta niciodată în turnir! a spus ea cu aprindere.

El a întors capul în partea cealaltă.

— Lasă-mă să mă odihnesc. Tu, cu jurămintele și promisiunile tale! Dumnezeu să mă ajute, dar când am repudiat-o pe regină credeam că am să mă aleg cu ceva mai bun de-atât.

Era cel mai întunecat moment din câte văzusem între ei. Anne n-a spus nimic. Era tot atât de albă la față ca el. Arătau amândoi ca niște stafii, pe jumătate morți de frică. Ceea ce ar fi trebuit să fie o regăsire plină de iubire servise doar ca să le amintească amândurora cât de firavă era puterea pe care o aveau asupra țării. Anne i-a făcut o reverență trupului greu de pe pat și a ieșit. Mergea încet, de parcă ar fi purtat o povară mare; la ușă s-a oprit câteva clipe.

Sub ochii mei, s-a transformat. A înălțat capul, buzele i s-au arcuit într-un surâs. Și-a îndreptat umerii și s-a ridicat o idee pe vârful picioarelor, ca un dansator când începe muzica. Apoi i-a făcut semn din cap gârzii aflate la ușă; omul a deschis, iar ea a pornit spre curtea zgomotoasă, cu un chip plin de recunoștință, ca să le spună tuturor că regele și-a revenit, că a glumit cu ea când au vorbit despre căzătură, că va lupta iarăși în turnir cât de curând va putea și că erau bucuroși.

Pe durata însănătoșirii după căzătură, Henric a fost mereu tăcut și gânditor. Durerile din tot trupul îi dădeau o premoniție a bătrâneții. Din rana de la picior i se prelingea un amestec de sânge și puroi galben, așa că era silit să poarte tot timpul un bandaj gros, iar când ședea, își ridica piciorul pe un scăunel. Imaginea aceea îl umilea – fusese mereu atât de mândru de picioarele lui puternice și de ținuta mândră! Acum mergea șchiopătând, iar bandajul voluminos îi strica linia gambei. Mai rău chiar, mirosea ca un coteț murdar. Henric, care fusese prințul de aur al Angliei, recunoscut drept cel mai chipeș bărbat din Europa, vedea venind spre el bătrânețea, când avea să tremure de picioare, chinuit mereu de dureri, și să duhnească întocmai ca un călugăr murdar.

Anne nu era în stare să înțeleagă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, bărbate, fii fericit! s-a răstit ea. Ai fost cruțat, ce altceva mai contează?

— Am fost cruțat, amândoi, i-a răspuns el. Căci ce s-ar alege de tine dacă n-aș fi aici?

— M-aș descurca foarte bine.

— Cred că v-ați descurca foarte bine cu toții. Dacă ar fi să mor, tu și cu ai tăi mi-ați lua locul până să apuce să se răcească.

Ea ar fi putut să-și țină gura, dar se obișnuise să-i facă scene.

— Încerci să mă insulti? Îmi acuzi familia că ți-a oferit altceva decât loialitate deplină?

Curtenii, care așteptau cina în sala cea mare, au început să vorbească pe ton ceva mai scăzut, chinându-se să audă.

— Cei din neamul Howard își sunt loiali în primul rând lor înșile și abia apoi regelui, a spus Henric.

L-am văzut pe sir John Seymour ridicând capul și schițând un ușor zâmbet tainic.

— Familia mea și-a așternut viața la picioarele tale! s-a răstit Anne.

— Maiestatea Voastră și sora voastră cu siguranță v-ați așternut, a intervenit bufonul lui Henric, cu istețimea-i ageră.

Au răsunit hohote de râs tunătoare. M-am împurpurat la față și am surprins privirea lui William, apoi l-am văzut ducând mâna la șold, unde ținea sabia, dar n-avea nici un rost să protestezi din cauza purtării unui bufon, mai ales dacă regele râdea. Henric a întins mâna și a bătut ușurel, jovial, pântecul lui Anne, spunând:

— Cu un scop nobil.

Iritată, ea i-a împins mâna. Henric a încremenit, iar buna dispoziție i s-a topit într-o clipă.

— Nu sunt un cal, a spus ea tăios. Nu-mi place să fiu alintată ca un cal.

— Nu, a zis el cu răceală. Dacă aş avea un cal cu o fire la fel de proastă ca a ta, l-aş da de mâncare la câini.

— Mai bine ai face să călăreşti o astfel de iapă şi s-o îmblânzeşti, l-a provocat ea.

I-am aşteptat obișnuitul răspuns aprig. S-a lăsat însă o tăcere care s-a prelungit mai bine de un minut. Zâmbetul lui Anne a devenit forțat.

— Unele iepe nu merită să fie îmblânzite, a spus el încet.

Doar o mână de oameni, cei aflați foarte aproape de masa regală, l-ar fi putut auzi. Anne s-a albit ca varul și apoi, într-o clipă, a întors capul și a râs – un râs ascuțit, gâlgâit, de parcă regele ar fi spus ceva irezistibil de amuzant. Cei mai mulți curteni au ținut capul plecat și s-au prefăcut că vorbesc cu vecinii lor. Privirea lui Anne a trecut de la mine la George, iar el i-a susținut-o peț de câteva clipe, tot atât de palpabil ca o mână care sprijină.

— Mai dorești vin, soțul meu? a întrebat Anne fără cel mai mic tremur în glas.

Gentilomul s-a apropiat, le-a turnat vin regelui și reginei și cina a început.

Henric a rămas posomorât pe tot parcursul cinei. Nici măcar dansul și muzica nu i-au înseninat dispoziția, însă a mâncat și a băut chiar mai mult decât de obicei. S-a ridicat și a pornit printre curteni, șchiopătând dureros, spunând o vorbă ici și colo, ascultându-l pe câte un gentilom care se înclina în fața lui ca să-i ceară o favoare. A venit la masa noastră, a doamnelor reginei, și s-a oprit între mine și Jane Seymour. Ne-am ridicat amândouă deodată și i-am făcut reverențe adânci. El a privit zâmbetul trist al lui Jane.

— Sunt ostent, domnișoară Seymour. Aș vrea să fim la Wulfhall și să-mi faci o pomadă din ierburile dumitale din grădină.

Ea s-a ridicat după reverență cu cel mai dulce zâmbet pe buze.

— Aș vrea și eu foarte mult lucrul ăsta. Aș face orice să văd că Maiestatea Voastră se odihnește și scapă de dureri.

Henric pe care-l cunoșteam eu ar fi spus: „Orice?” pentru simpla plăcere de-a face o glumă lascivă. Dar noul Henric și-a tras un scaun la masă și ne-a făcut semn să ne așezăm de o parte și de alta.

— Cucuiele și vânătăile se pot vindeca, dar bătrânețea, nu. Am patruzeci și cinci de ani și, pentru prima oară, îmi simt vârsta.

— E doar din cauza căzăturii, a spus Jane cu un glas dulce și liniștitor precum laptele ce se prelinge în căldarea de muls. Sigur că aveți dureri și că sunteți obosit, probabil că sunteți epuizat de toată munca pentru siguranța regatului. Știu că vă gândiți la asta zi și noapte.

— O moștenire frumoasă, dacă aș avea un fiu căruia să i-o las, a zis el cu tristețe.

Au privit-o amândoi pe regină. Anne, scoțând scânteii de enervare, s-a uitat spre ei.

— Să dea Dumnezeu ca regina să aibă un fiu de astă dată, a spus Jane dulce.

— Chiar te rogi pentru mine, Jane? a întrebat el încet. Ea a zâmbit.

— E de datoria mea să mă rog pentru rege.

— Te vei ruga pentru mine diseară? a zis el și mai încet. Când nu voi putea să dorm, toate oasele mă vor dura și sufletul îmi va fi cuprins de frică, mi-ar plăcea să cred că te rogi pentru mine.

— Mă voi ruga, a zis ea simplu. Va fi ca și cum aș fi în odaie cu Maiestatea Voastră, cu mâna pe capul vostru, ajutându-vă să dormiți.

Mi-am mușcat buzele. Am văzut-o la masa alăturată pe Catherine, fiica mea, privind cu ochii mari și încercând să înțeleagă această nouă formă de flirt întreprins pe un ton de pietate mieroasă. Regele s-a ridicat în picioare, icnind ușor de durere, și a strigat peste umăr:

— Un braț!

Jumătate de duzină de bărbați s-au repezit să se bucure de onoarea de a-l ajuta pe Maiestatea Sa să se întoarcă pe tron. Dar el l-a dat la o parte pe fratele meu, George, și l-a ales în schimb pe fratele lui Jane. Anne, George și cu mine am privit în tăcere cum un Seymour îl ajuta pe rege să se întoarcă pe tron.

— O omor! a zis Anne cu un aer sumbru.

Stăteam întinsă pe patul ei, sprijinită leneș într-un cot. George se lungise lângă foc, iar Anne stătea la oglindă, camerista periindu-i părul.

— O fac eu în locul tău, am zis. Mă pregătesc să devin sfântă.

— E foarte bună, a remarcat George pe ton chibzuit, de parcă ar fi cântărit un dansator iscusit. Foarte diferită de voi două. Îl compătimește tot timpul. Cred că e un lucru teribil de seducător.

— Pișăcioasă mică! a zis Anne printre dinți.

A luat pieptănul din mâna caméristei.

— Tu poți să pleci.

George ne-a mai turnat câte un pahar cu vin.

— Ar trebui să plec și eu, am zis. William mă așteaptă cu siguranță.

— Rămâi, a spus Anne pe un ton poruncitor.

— Da, Maiestate, am răspuns supusă.

Mi-a aruncat o privire dură, de avertizare.

— Să trimit flecuștețul Seymour de la curte? l-a întrebat ea pe George. Nu suport s-o văd toată ziua pe lângă rege, zâmbindu-i timid. Mă scoate din minți!

— Las-o în pace, a sfătuit-o George. După ce o să se înzdrăvenească, o să vrea ceva mai focos. Dar nu-l mai ațâța. Astă-seară era mânios pe tine și tu i-ai dat apă la moară.

— Nu suport să-l văd așa de jalnic! Doar n-a murit, nu? De ce e așa de nefericit pentru o nimica toată?

— Se teme. Și nu mai e tânăr.

— Dacă o mai văd zâmbindu-i o dată în stilul ei timid, o plesnesc peste față. O poți preveni din partea mea, Mary. Dacă o prind că-l privește cu surâsul ăla de Maica Domnului, o plesnesc de nu se vede.

M-am ridicat încet de pe pat.

— Am să-i spun ceva. Poate nu chiar asta. Pot să plec acum, Anne? Sunt obosită.

— Of, bine! a zis ea enervată. Tu rămâi cu mine, George, nu?

— Nevastă-ta o să vorbească, l-am prevenit. Deja spune că ești tot timpul aici.

Am crezut că Anne va reacționa cu nepăsare, dar ea și George au schimbat o privire rapidă, apoi George s-a ridicat să plece.

— Trebuie să fiu mereu singură? a întrebat Anne. Să mă plimb singură, să mă rog singură, să dorm singură?

George a șovăit la auzul pledoariei triste.

— Da, am spus cu hotărâtă. Tu ai ales să fii regină. Te-am avertizat că asta nu-ți va aduce bucurie.

Dimineață, Jane Seymour și cu mine ne-am pomenit mergând una lângă alta spre liturghie. Am trecut prin fața cabinetului regelui, care avea ușa deschisă, și l-am văzut stând la masă, cu piciorul vătămat proptit de un taburet și cu un secretar alături care îi citea scrisorile cu glas tare și i le așeza dinainte ca să le semneze. Când a trecut prin fața ușii, Jane a încetinit pasul și i-a zâmbit, iar el s-a oprit și a privit-o, cu pana în mână, cu cerneala uscându-se pe vârful ei.

Jane și cu mine am ingenuncheat una lângă alta în capela reginei și am ascultat liturghia celebrată dinaintea altarului bisericii de sub noi.

— Jane, am spus încet.

A deschis ochii, fiindcă fusese cufundată în rugăciune.

— Da, Mary. Iartă-mă, mă rugam.

— Dacă mai flirtezi cu regele și-i mai arunci zâmbetele alea bolnăvicioase, una dintre noi, fetele Boleyn, o să-ți scoată ochii.

Anne își luă obiceiul de-a se plimba în fiecare zi a sarcinii de-a lungul fluviului, pe lângă terenul de popice, pe aleea mărginită de tisă, pe lângă terenurile de tenis și înapoi la palat. Eu o însoțeam întotdeauna, iar George îi stătea întotdeauna alături. Veneau și majoritatea doamnelor ei și unii dintre gentilomii regelui, de vreme ce acesta nu mai vâna după-amiaza. George și sir Francis Weston mergeau de o parte și de alta a lui Anne, o făceau să râdă, îi ofereau brațul și o ajutau când urcam treptele către terenul de popice, iar din cercul nostru intim, Henry Norris, sir Thomas Wyatt sau William mergeau alături de mine.

Într-o zi, Anne se simți obosită și scurtă plimbarea. Când intrarăm în palat, ea se afla la brațul lui George, iar eu veneam la câțiva pași în urmă, împreună cu Henry Norris. La apropierea noastră, gărzile deschiseră larg ușile către apartamentele ei și astfel ne oferiră imaginea lui Jane Seymour sărind de pe genunchii regelui; el încercă să se ridice în

picioare, să-și netezească haina și să pară nonșalant, dar picioarele îi erau încă șubrede din cauza căzăturii, așa că se clătină, cu un aer neghiob. Anne intră ca o furtună.

— Ieși afară, târâtură! îi spuse tăios lui Jane Seymour.

Aceasta făcu o reverență și se furișă repede din odaie. George încercă s-o tragă pe Anne spre odăile interioare, dar ea se întoarse ca o furie spre rege.

— Ce făceai cu creatura aia pe genunchi? E cumva o pomadă?!

— Vorbeam... spuse el cu stângăcie.

— Șoptește atât de încet, încât trebuie să-ți bage limba în ureche?

— Eu... a fost...

— Știi ce-a fost! țipă Anne la el. Întreaga ta curte știe. Am avut cu toții privilegiul de-a vedea ce a fost. Un bărbat care spune că e prea obosit ca să iasă la plimbare, lungit în voie, cu o neghioabă mică, dar vicleană, strecurată în poala lui!

— Anne...

Toți auzirăm nota de avertisment din tonul lui, numai Anne nu. Se răsti:

— Nu voi înghiți așa ceva! Trebuie să plece de la curte!

— Cei din neamul Seymour sunt prieteni loiali ai coroanei și slujitorii noștri buni, zise el cu aroganță. Rămân.

— Ea e tot atât de bună ca o târfă de la o baie publică! strigă Anne furioasă. Și nu mi-e prietenă. N-o accept între doamnele mele.

— E o tânără femeie blândă, pură și...

— Pură?! Ce făcea pe genunchii tăi? Își spunea rugăciunile?!

— Destul! tună el furios. Rămâne printre doamnele tale. Familia ei rămâne la curte. Te întinzi mai mult decât ți-e plapuma, doamnă!

— Ba nu! Eu hotărâsc cine mă slujește. Sunt regină și astea sunt odăile mele. Nu accept o femeie pe care n-o plac!

— Vei avea slujitoarele pe care ți le voi alege eu, insistă el. Sunt regele.

— Nu-mi poți porunci, zise ea cu răsufierea tăiată și cu mâna pe inimă.

— Anne, fii calmă, i-am spus, dar nici nu mă auzi.

— Eu le poruncesc tuturor, zise el. Vei face ce-ți spun, fiindcă îți sunt soț și rege.

— A naibii să fiu dacă mă supun! strigă ea.

Se răsuci pe călcâie și fugi către odaia ei particulară, deschise ușa și îi strigă din prag:

— Nu ești stăpânul meu, Henric!

Dar el nu putea să fugă după ea. Asta i-a fost greșeala fatală. Dacă el ar fi fost în stare să fugă, ar fi prins-o și ar fi putut cădea amândoi în așternut, așa cum făcuseră de-atâtea ori în trecut. Însă îl durea piciorul, iar ea era tânără și ațățătoare, numai că-n loc să se simtă ațățat, se simțea prins în capcană. Îi pizmuia tinerețea și frumusețea, nu se mai bucura de ele.

— Tu ești târfa, nu ea! răcni Henric. Să nu crezi că am uitat ce făceai tu ca să ajungi pe genunchii regelui! Jane Seymour nu va cunoaște niciodată măcar jumătate din șmecheriile pe care le-ai folosit cu mine, doamnă! Șmecherii franțuzești! Șmecherii de târfă! Acum nu mă mai vrăjesc, dar nu le-am uitat.

Curtea lăsa să-i scape un icnet uluit, iar George și cu mine schimbarăm o privire complet îngrozită. Ușa lui Anne se trânti cu putere, iar regele se întoarse spre curtenii săi. George și cu mine îi întâmpinarăm privirea furioasă cu expresia incoloră a groazei absolute.

Se ridică în picioare, strigând:

— Braț!

Sir John Seymour îl împinse pe George la o parte, iar regele se sprijini de el și se îndreptă încet spre odăile sale, cu gentilomii după el. L-am privit cum pleacă și mi-am dat seama că mă durea gâtul de uscat ce era.

Jane Parker, nevasta lui George, se ivi lângă mine.

— Ce șmecherii făcea ea?

Mi-am amintit brusc, în imagini vii, cum o învățasem să-și folosească părul, gura și mâinile cu el. George și cu mine o învățaserăm tot ce știam, folosindu-ne de experiența lui George cu târfe franțuzoaice, cu madame spaniole și cu putori englezoaice și de tot ce știam din cununia mea cu un bărbat și seducerea altuia. O învățaserăm pe Anne să facă lucrurile care-i plăceau lui Henric, care le plac tuturor bărbaților, lucruri interzise în mod expres de Biserică. O învățaserăm să se

dezbrăce complet în fața lui, să-și ridice cămașa centimetru cu centimetru ca să-i arate părțile ei intime, să-i lingă mădu-larul de la bază până la vârf cu atingeri prelungi și languroase. O învățaserăm cuvintele care-i plăceau și imaginile pe care voia să și le formeze în minte. Îi oferiserăm aptitudini de târfă, iar acum i se reproșa acest lucru. Am întâlnit privirea lui George și am știut că și el își amintea aceleași lucruri.

— Of, Jane, Domnul să ne aibă în pază! spuse el ostent. Nu știi că atunci când e furios, regele spune orice îi vine la gură? Ea n-a făcut nimic. Nimic mai mult decât un sărut și o mângâiere. Genul de lucru pe care-l face orice bărbat cu soția lui în zilele frumoase.

Se opri și se corectă.

— Noi, firește, adică tu și cu mine, n-am făcut niciodată așa ceva. Dar, pe de altă parte, tu nu ești o femeie prea ispititoare când vine vorba de sărutat, nu-i așa?

Ea se întoarse o clipă, de parcă ar fi ciupit-o, și spuse încet precum șarpele ce se strecoară prin mărăcini:

— Desigur, *ție* nu-ți place să săruți deloc femeile, asta dacă nu sunt surorile tale.

Am lăsat-o pe Anne singură jumătate de oră, apoi am bătut la ușa ei și m-am strecurat în odaie. Am închis ușa în nasul doamnelor de companie curioase și m-am uitat în jur după ea. Odaia era cufundată în întunericul începutului de după-amiază de iarnă; Anne nu aprinsese lumânările și doar lumina focului pâlpâia pe pereți și pe tavan. Zăcea pe pat, cu fața în jos. Preț de o clipă am crezut că doarme, dar apoi s-a ridicat și i-am putut vedea obrazul palid și ochii întunecați.

— Dumnezeu, ce furios era!

Avea vocea răgușită de plâns.

— L-ai înfuriat. Ți-ai făcut-o singură, Anne.

— Ce era să fac, dacă m-a insultat în fața întregii curți?

— Să fi fost oarbă, am sfătuit-o. Să te fi uitat în altă parte. Așa făcea regina Caterina.

— Regina Caterina a pierdut. S-a uitat în altă parte și eu i l-am luat. Ce să fac ca să-l păstrez?

N-am spus nimic nici una, nici cealaltă. Exista un singur răspuns. Exista mereu doar un singur răspuns și era mereu același.

— Mi-era greață de furie, a zis ea. Simțeam că sunt gatu să-mi vomit mațele.

— Trebuie să fii calmă.

— Cum să fii calmă când dau de Jane Seymour oriunde m-aș duce?

M-am apropiat de pat și i-am scos lui Anne boneta de pe cap.

— Hai să te pregătim pentru cină. Fii frumoasă când cobori la cină și totul va fi măturat și dat uitării.

— Nu și de mine, a zis ea amar. Eu nu uit.

— Atunci poartă-te ca și cum ai fi uitat. Altfel toți își vor aduce aminte că el te-a jignit. Ai face bine să te porți ca și cum nu s-ar fi spus nimic și nu s-ar fi auzit nimic.

— M-a făcut târfă! a spus ea înciudată. Nimeni nu va uita asta.

— În comparație cu Jane, suntem toate târfe, am spus cu veselie. Și-atunci, ce importanță are? Ești soția lui, nu? Cu un prunc legitim în pântec. Poate să-ți spună cum vrea când îl apucă furiile, dar când e calm poți să-l recâștigi. Recâștigă-l astă-seară, Anne.

I-am chemat camerista și Anne și-a ales rochia. Era o rochie albă cu argintiu – s-ar fi zis că voia să-și afirme puritatea, în ciuda faptului că întreaga curte auzise cum era acuzată că folosea șmecherii de târfă. Corsajul era brodat cu perle și diamante, iar poalele fustei, din țesătură argintie, erau cusute cu fir de argint. Cu boneta asortată pe creștetul brunet, arăta ca o regină din cap până-n picioare – o regină a zăpezii, o regină de o frumusețe fără pată.

— Foarte bine! am spus.

Anne mi-a zâmbit obosită.

— Trebuie să continui așa, la nesfârșit, dansul ăsta pentru a păstra interesul lui Henric. Ce se va întâmpla când voi fi bătrână și nu voi mai putea dansa? Fetele din odăile mele vor fi și atunci tinere și frumoase. Ce se va întâmpla atunci?

N-aveam ce alinare să-i ofer.

— Hai să trecem cu bine de seara asta. Nu te mai gândi la anii care vor veni. Iar când vei avea un fiu, apoi alții, nu te va mai deranja că îmbătrânești.

A pus mâna pe corsajul cu pietre scumpe și a spus încet:

— Fiul meu...

— Ești gata ?

A încuviințat și s-a îndreptat spre ușa închisă. În noul gest, umerii i s-au îndreptat, bărbia i s-a ridicat, a zâmbit cu zâmbetul ei orbitor, sigur pe sine și i-a făcut semn cameristei să deschidă ușa. A ieșit să dea ochii cu moara de bârfe a propriilor odăi, strălucind ca un înger.

Am remarcat că familia venise să-și ofere sprijinul și știam că unchiul auzise probabil suficient de multe ca să se teamă. Mama era prezentă, la fel și tata. Unchiul era în fundul odăii, conversând amabil cu Jane Seymour, ceea ce m-a făcut să tresar. George era în prag ; i-am surprins zâmbetul când s-a apropiat de Anne și i-a luat mâna. Finețea rochiei ei și zâmbetul sfidător au stârnit un murmur de interes ; apoi grupurile de vorbitori s-au plimbat prin încăpere, risipindu-se și realcătuindu-se. Sir William Brereton a venit să-i sărute mâna lui Anne și a șoptit ceva despre un înger căzut pe pământ ; Anne a râs și a spus că nu a căzut, ci doar a venit în vizită, așa că imaginea sugestivă a fost îndepărtată elegant. La ușă s-a stârnit o mică agitație : Henric a intrat în odaie împreună cu restul curții. Piciorul bolnav îi dădea un mers stângaci, iar pe chipul rotund se întipăriseră noi riduri de durere. A dat din cap morocănos spre Anne.

— Bună ziua, doamnă. Ești gata să mergi la cină ?

— Desigur, soțul meu, i-a răspuns ea cu un glas dulce ca mierea. Mă bucur să văd că Maiestatea Voastră arată atât de bine.

Puterea ei de-a trece de la o stare de spirit la alta îl nedumerea mereu. Buna dispoziție a lui Anne l-a făcut să se oprească o clipă și să privească fețele avide ale curtenilor.

— L-ai salutat pe sir John Seymour ? a întrebat-o el, alegându-l pe singurul om căruia Anne n-ar fi vrut să-i arate respect.

Surâsul ei n-a șovăit nici o clipă.

— Bună seara, sir John, a zis ea pe un ton la fel de amabil precum cel al fiicei acestuia. Nădăjduiesc că vei accepta un mic dar din partea mea.

El s-a înclinat cam stângaci.

— Aș fi onorat, Maiestate.

— Vreau să-ți dăruiesc un mic taburet sculptat din odăile mele personale. O piesă frumoasă, adusă din Franța. Sper că-ți va plăcea.

El s-a înclinat iarăși.

— Vă sunt recunoscător.

Anne i-a zâmbit pieziș soțului ei și i-a spus:

— E pentru fiica voastră. Pentru Jane. Se pare că nu are un loc propriu pe care să șadă, așa că trebuie să-l împrumute pe-al meu.

O clipă s-a așternut o tăcere uluită, apoi a răsunat râsul tunător al lui Henric. Curtenii au înțeles pe dată că puteau să râdă și ei și odăile reginei s-au cutremurat de gluma făcută de aceasta pe socoteala lui Jane. Henric, râzând încă, i-a oferit brațul lui Anne, iar ea i-a aruncat o privire ștreașă. El a pornit s-o conducă afară din odaie și curtenii și-au luat locurile obișnuite în urma lor, însă atunci am auzit un geamăt și pe cineva spunând încet:

— Dumnezeu mare! Regina!

George a despiciat mulțimea ca o seceră prin iarbă, a înșfăcat-o pe Anne de mână și a tras-o de lângă Henric. L-am auzit spunând repede:

— Iertare, Maiestate, regina nu se simte bine!

S-a plecat spre Anne și i-a șoptit ceva la ureche, pe un ton poruncitor. Am văzut, printre chipurile care se întorceau, avide, cum fața lui Anne se golește de sânge; cu un gest, i-a împins pe toți deoparte, iar George a mers grăbit înaintea ei, ca să deschidă ușa odăii particulare și s-o tragă înăuntru. Oamenii aflați mai în spate întindeau gâturile, să vadă. Am zărit spatele rochiei lui Anne. Pe țesătura alb-argintie a rochiei se zărea o pată de un roșu aprins, precum sângele. Sângera. Pierdea pruncul.

Am țâșnit printre oamenii care se înghesuiau, ca s-o urmez în odaie. Mama a venit după mine și a trântit ușa în nasul celor care se holbau înăuntru, plini de curiozitate, în nasul regelui care privea consternat brusca dispariție a lui Anne și a familiei sale în ascunzătoare.

Anne stătea în picioare, față-n față cu George, trăgând de spatele rochiei ca să vadă pata.

— N-am simțit nimic.

— Aduc un doctor, a zis el, pornind spre ușă.

— Nu spune nimic! l-a prevenit mama.

— Să spună?! am exclamat. Au văzut toți! A văzut și regele!

— S-ar putea să fie totuși bine. Întinde-te, Anne.

Anne s-a îndreptat spre pat, cu fața tot atât de albă ca boneta.

— Nu simt nimic, a repetat ea.

— Atunci poate că nu se întâmplă nimic, a zis mama. Doar o mică pată.

Le-a făcut semn cameristelor să-i scoată lui Anne pantofii și ciorapii. Au întors-o pe o parte și i-au defăcut șireturile corsajului. Au dezbrăcat-o de frumoasa rochie albă, cu pata ei mare și roșie. Jupoeanele erau îmbibate de sânge. M-am uitat la mama, iar ea a spus nesigură:

— S-ar putea să fie totuși bine.

M-am apropiat de Anne și am luat-o de mână, căci era clar că nici pe patul de moarte n-ar fi vrut ca mama să pună mâna pe ea.

— Nu te teme, i-am șoptit.

— De data asta nu mai putem ascunde, a spus ea. Au văzut toți.

Am făcut totul. I-am pus o buiotă la picioare, iar doctorii i-au adus un tonic, apoi încă unul, o pomadă și o pătură specială, binecuvântată de un sfânt. I-am pus lipitori și o buiotă mai caldă la picioare. Dar n-a ajutat la nimic. La miezul nopții a intrat în travaliu – în chinul și durerea unui travaliu propriu-zis, trăgând de cearșaful înnodat între doi stâlpi ai patului și gemând din pricina durerii provocate de pruncul care se smulgea din trupul ei, apoi, pe la două dimineața, a scos un țipăt brusc și pruncul a ieșit, iar nimeni nu putea face nimic ca să-l împiedice.

Moașa care l-a scos a lăsat să-i scape o exclamație.

— Ce e? a icnit Anne, roșie la față de atâta încordare, cu sudoarea curgându-i pe gât.

— E un monstru! a zis femeia. Un monstru.

Anne a scos un sâsâit de frică, iar eu m-am trezit îndepărtându-mă de pat, cuprinsă de o groază superstițioasă. În mâinile pline de sânge ale moașei se afla un prunc cumplit de deformat, cu șira spinării despicate în două, deschisă, jupuită de piele și un cap imens, de două ori mai mare decât corpul subțiratic.

Anne a scos un țipăt răgușit și s-a îndepărtat de el cu patru labe, până-n celălalt capăt al patului, ca o pisică speriată, lăsând în urmă o dâră de sânge pe cearșafuri și pe perne. S-a lipit de stâlpii patului, cu mâinile întinse, de parcă ar fi vrut să țină și aerul la distanță.

— Înfășoară-l în ceva! am exclamat. Du-l de-aici!

Moașa s-a uitat la Anne cu un aer foarte grav.

— Ce-ai făcut ca să atragi așa ceva asupra ta?

— N-am făcut nimic! Nimic!

— Țsta nu e prunc odrăslit de un bărbat, e prunc odrăslit de diavol.

— N-am făcut nimic!

Am vrut să spun „Prostii“, dar eram prea gătuată de propria frică.

— Înfășoară-l! am repetat, auzindu-mi panica din glas.

Mama a plecat de lângă pat și a pornit repede spre ușă, cu chipul tot atât de sever ca și când ar fi plecat de lângă butucul călăului din Turn.

— Mamă! a strigat Anne cu o voce slabă, și răgușită.

Mama nu s-a uitat în urmă și nici pasul nu i-a șovăit. A ieșit din odaie fără o vorbă. Când ușa s-a închis în urma ei, mi-am spus că e sfârșitul. Sfârșitul pentru Anne.

— N-am făcut nimic, a repetat ea.

S-a întors spre mine și m-am gândit la licoarea dată de vrăjitoare și la noaptea în care a zăcut în odaia secretă, cu o mască aurie, ca un cioc de pasăre, pe față. M-am gândit la călătoria ei până la porțile iadului și înapoi pentru a obține acest prunc pentru Anglia.

Moașa s-a întors cu spatele.

— Trebuie să-i spun regelui.

M-am așezat de îndată între ea și ușă, ținându-i calea.

— Nu-l vei tulbura pe Maiestatea Sa! N-ar vrea să știe așa ceva. Astea sunt taine femeiești, trebuie păstrate între femei. Haide să păstrăm asta între noi și să ne ocupăm de toate singure și vei avea favorurile reginei și pe ale mele. Mă voi îngriji să fii plătită pentru munca din noaptea asta și pentru discreție. Voi avea grijă să fii plătită, doamnă. Îți promit.

Ea nici măcar nu s-a uitat la mine. Ținea în brațe grămăjoara înfășurată în pânzeturi, feșele ascunzându-i înfățișarea îngrozitoare. Preț de o clipă cumplită am crezut că o văd

mișcându-se ; mi-am imaginat mânuța jupuită dând la o parte pânza. Moașa a ridicat grămăjoara spre mine, făcându-mă să dau înapoi. Profitând de asta, a deschis ușa.

— Nu vei merge la rege ! am spus poruncitor, agățându-mă de brațul ei.

— Nu știai ? m-a întrebat ea aproape cu milă. Nu știai că sunt deja servitoarea lui ? Că m-a trimis aici să privesc și să ascult ? Am fost aleasă pentru asta din clipa când reginei nu i-a venit ciclul în prima lună.

— De ce ? am icnit.

— Pentru că se îndoiește de ea.

M-am sprijinit cu mâna de perete. Îmi vuia capul.

— Se îndoiește de ea ?

Femeia a ridicat din umeri.

— Nu știa ce e în neregulă cu ea, de nu poate ține un prunc. Acum va ști, a zis ea arătând spre bocceaua inertă.

Mi-am umezit buzele cu limba.

— Îți plătesc cât ceri ca să pui bocceaua aia jos, să mergi la rege și să-i spui că ea a pierdut pruncul, dar poate concepe altul. Indiferent cât te plătește, îți dau de două ori mai mult. Sunt o Boleyn, familia mea nu e lipsită de influență și avere. Poți fi una dintre slujitoarele neamului Howard tot restul vieții.

— Asta e datoria mea, a zis femeia. Asta fac de când eram fată. I-am jurat solemn Fecioarei Maria că nu-mi voi trăda niciodată misiunea.

— Ce misiune ? am întrebat înnebunită. Ce datorie ? Despre ce vorbești acolo ? !

— Găsirea vrăjitoarelor, a spus ea simplu.

Apoi s-a strecurat pe ușă afară, cu pruncul diavolului în brațe, și a dispărut.

Am închis ușa și am tras zăvorul. Nu voiam să intre nimeni în odaie până nu se curăța tot balamucul și până când Anne nu era în stare să se lupte ca să-și salveze viața.

— Ce-a spus femeia ? m-a întrebat ea.

Avea pielea albă și lucioasă precum ceara. Ochii negri semănau cu două cioburi de sticlă. Era departe de mica odaie încinsă și de senzația de primejdie.

— Nimic important.

— Ce a spus ?

— Nimic. Ce-ar fi să dormi ?

Anne m-a fulgerat cu o privire mânioasă.

— Nu voi crede niciodată așa ceva, a zis ea sec, de parcă n-ar fi vorbit cu mine, ci cu un inchișitor. Nu mă poți face să cred asta. Nu sunt o țărăncă ignorantă, care plânge în fața unei relicve făcute din rumeguș și sânge de porc. Nu mă voi lăsa întoarsă din drumul meu de frici prostești. Voi gândi și voi face, voi modela lumea după placul meu.

— Anne?

— Nu mă voi lăsa speriată de nimic, a zis ea hotărâtă.

— Anne?

S-a întors cu spatele la mine și cu fața la perete.

Imediat ce a adormit, am deschis ușa și am chemat o Howard — pe Madge Shelton — să stea cu ea. Slujnicele luaseră cearșafurile pătate de sânge și aduseseră stof curată de pus pe jos. În sala de primire, curtea aștepta vești; doamnele, cu capul sprijinit în palme, erau pe jumătate adormite, iar unele jucau cărți ca să treacă timpul. George, rezemat de perete, purta o conversație cu voce scăzută cu sir Francis; aveau capetele apropiate ca doi iubiți.

William s-a apropiat de mine și m-a luat de mână; m-am oprit o clipă ca să prind putere din atingerea lui.

— E rău, am zis scurt. Nu-ți pot povesti acum. Trebuie să-i spun unchiului ceva. Vino cu mine.

George s-a ivit pe dată lângă mine.

— Cum se simte?

— Pruncul e mort, am spus scurt.

L-am văzut albindu-se la față ca o fecioară și închinându-se.

— Unde-i unchiul? am întrebat privind în jur.

— Așteaptă vești în odăile sale, la fel ca și ceilalți.

— Cum se simte regina? a întrebat cineva.

— A pierdut copilul? s-a interesat altcineva.

George a făcut un pas înainte și a spus:

— Regina doarme. Se odihnește. Vă roagă să mergeți cu toții la culcare, iar dimineață veți avea vești despre starea ei.

— A pierdut copilul? a stăruit cineva, uitându-se la mine.

— De unde să știu? a răspuns George pe un ton neutru, stârnind un murmur iritat de neîncredere.

— Înseamnă că e mort, a zis altcineva. Ce-i cu ea, de nu poate să-i dăruiască un fiu?

— Haide, i-a spus William lui George. Să plecăm de-aici. Cu cât vei spune mai multe, cu atât va fi mai rău.

Încadrată de soțul și de fratele meu, mi-am făcut loc printre curteni și am coborât scara spre odăile unchiului Howard. Servitorul lui, în livrea închisă la culoare, ne-a lăsat să intrăm fără o vorbă. Unchiul ședea la masa cea mare, cu niște hârtii împrăștiate în față, și o lumânare răspândea o lumină galbenă în toată odaia. La apariția noastră îi făcu semn servitorului să ațâțe focul și să aprindă și lumânările dintr-un sfeșnic.

— Da?

— Anne a intrat în travaliu și a născut un prunc mort, am spus sec.

El a încuviințat din cap. Pe chipul grav nu se citea nici o emoție.

— Erau niște lucruri în neregulă cu el.

— Ce fel de lucruri?

— Avea spinarea despicată și capul mare, am spus.

Am simțit că mi se întorc mâtele pe dos de dezgust și am strâns ceva mai tare mâna lui William.

— Era un monstru.

Unchiul a încuviințat iarăși din cap de parcă i-aș fi dat vești de cea mai obișnuită și mai îndepărtată natură. George a fost cel care a scos o mică exclamație gâtuită și a bâjbâit cu mâna după speteaza unui scaun, ca să se sprijine. Unchiul a părut să nu acorde nici o atenție faptului, dar observa totul.

— Am încercat să împiedic moașa să-l ia de acolo.

— Da?

— A spus că e deja angajată de rege.

— Ah.

— Iar când i-am oferit bani ca să rămână sau să lase pruncul, a spus că e datoria ei față de Fecioara Maria să ia pruncul, fiindcă este o...

— O...?

— O găsitoare de vrăjitoare, am șoptit.

Am avut senzația ciudată că podeaua îmi plutește sub tălpi și sunetele din odaie vin de undeva, de foarte departe. William m-a așezat pe un scaun și mi-a dus la buze un pahar cu vin. George nu m-a atins; stătea agățat de speteaza scaunului, cu fața la fel de albă ca a mea. Unchiul nu era câtuși de puțin impresionat.

— Regele a angajat o găsitore de vrăjitoare s-o spioneze pe Anne?

Am mai luat o înghițitură de vin și am încuviințat din cap.

— Înseamnă că ea e în mare pericol, a zis el.

S-a lăsat încă o tăcere prelungă.

— Pericol? a întrebat George forțându-se să stea drept. Unchiul a dat din cap.

— Un soț bănuitor înseamnă întotdeauna pericol. Un rege bănuitor cu atât mai mult.

— Ea n-a făcut nimic! a zis George hotărât.

L-am privit pieziș, curioasă, auzindu-l cum repetă litania de care se agățase Anne când văzuse ce monstru zămislise trupul ei.

— Poate, a încuviințat unchiul. Dar regele crede că a făcut ceva și asta e de-ajuns ca s-o distrugă.

— Și ce vei face ca s-o aperi? a întrebat precaut George.

— Știi, George, a zis rar unchiul, ultima oară când am avut plăcerea de-a discuta cu ea între patru ochi, mi-a spus că pot să plec de la curte și că să fiu blestemat, că a ajuns acolo unde se află prin propriile eforturi și că nu-mi datorează nimic, m-a amenințat chiar cu temnița.

— E o Howard, am spus punând vinul pe masă.

El s-a înclinat.

— A fost.

— Vorbim despre Anne! am exclamat. Ne-am petrecut toți întreaga viață ca s-o aducem aici.

Unchiul a dat din cap.

— Și ne-a răsplătit ea cu mari mulțumiri? Din câte îmi amintesc, ai fost exilată de la curte. Ai fi tot în exil dacă n-ar fi avut nevoie de serviciile tale. N-a făcut nimic ca să mă recomande regelui, dimpotrivă. Și, George, tu îi ești favorit, dar ești mai bogat cu vreun șiling de când a urcat pe tron? Nu-ți mergea la fel de bine când era amanta lui?

— Nu vorbim de favoruri, ci de viață și de moarte, a spus George cu apăsare.

— De îndată ce-i naște un fiu, poziția ei e asigurată.

— Dar el nu poate odrăsli un fiu! a strigat George. N-a putut odrăsli un fiu cu Caterina, nu poate odrăsli nici cu ea! E practic impotent! De asta era ea înnebunită de frică...

S-a lăsat o tăcere mormântală.

— Dumnezeu să te ierte fiindcă ne-ai pus pe toți într-o astfel de primejdie, a zis cu răceală unchiul. A spune așa ceva înseamnă trădare. N-am auzit. N-ai spus. Acum pleacă!

William m-a ajutat să mă ridic și am ieșit toți trei încet din încăpere. În prag, George s-a întors, gata să protesteze, dar ușa i s-a închis în nas fără zgomot înainte să poată spune ceva.

Anne s-a trezit abia pe la jumătatea dimineții, cu febră mare. M-am dus să-l caut pe rege. Curtea împacheta ca să se mute la palatul Greenwich, iar el fugise de toată gălăgia și agitația, retrăgându-se pe terenul de popice din grădină, înconjurat de favoriții săi, între care cei din neamul Seymour ieșeau în evidență. M-am bucurat să-l văd pe George lângă el, cu un aer încrezător și zâmbitor, și pe unchiul în rândul privitorilor. Tata i-a propus regelui un pariu cu șanse foarte bune, iar regele l-a primit. Am așteptat până când s-a rostogolit ultima minge și tata, râzând, i-a dat regelui douăzeci de galbeni; abia apoi m-am apropiat și am făcut o reverență.

Regele s-a încruntat văzându-mă. Mi-am dat seama pe dată că nici una dintre fetele Boleyn nu se afla în grațiile sale.

— Lady Mary, a zis el rece.

— Maiestate, vin din partea surorii mele, regina.

El a dat din cap.

— Roagă să se amâne mutarea curții la Greenwich cu o săptămână, ca să-și poată recăpăta în întregime sănătatea.

— E prea târziu, a zis el. Poate să ni se alăture după ce se reface.

— Abia dacă s-a început împachetatul.

— Prea târziu pentru ea, m-a corectat el, stârnind imediat un val de murmure înăbușite pe terenul de popice. Prea târziu să-mi ceară favoruri. Știu ceea ce știu.

Am șovăit. O parte foarte puternică din mine mă făcea să vreau să-l iau de gulerul jilecii și să-i scutur bine egoismul cel gras. Plecasem de lângă sora mea, care zăcea bolnavă după o naștere de coșmar, și iată-l pe soțul ei, distrându-se, jucând popice scaldat de soare și vestind curtea că ea era departe de a-i fi în grații.

— Atunci trebuie să știți că ea, eu și toți cei din familia Howard n-am șovăit nici o clipă în dragostea și loialitatea față de Maiestatea Voastră, am zis.

Am băgat de seamă că unchiul s-a strâmbat la auzul afirmației de rudenie.

— Să sperăm că nu veți fi puși cu toții la încercare, a zis regele nepoliticos.

Apoi s-a întors cu spatele la mine și i-a făcut semn lui Jane Seymour. Cu modestie, cu ochii plecați, aceasta s-a desprins de doamnele reginei și s-a apropiat de el.

— Te plimbi cu mine? a întrebat-o pe un ton foarte diferit.

Ea i-a făcut o reverență, de parcă onoarea ar fi fost atât de mare, încât nu putea nici să vorbească, apoi a pus mâna ei mică pe brațul lui cu mânecă bătută în nestemate; au plecat împreună, urmați la o distanță discretă de curteni.

Curtea fremăta de zvonuri pe care numai George și cu mine nu le puteam nega. Înainte, o vorbă spusă împotriva lui Anne însemna ștreangul. Acum se făceau cântece și glume pe seama cercului ei pus pe flirt de la curte și insinuări scandaloase despre incapacitatea ei de-a purta un copil.

— De ce nu le reduce Henric la tăcere? l-am întrebat pe William. Dumnezeu știe că are puterea legii de partea lui pentru asta.

El a clătinat din cap.

— Le îngăduie să spună orice. Se zice că a făcut orice, mai puțin să-și vândă sufletul diavolului.

— Proștii! am spus mânioasă.

William mi-a luat mâinile și mi-a desfăcut blând degetele încheștate.

— Dar, Mary, cum ar fi dat naștere unui prunc monstruos, dacă nu dintr-o uniune monstruoasă? Probabil că a conceput copilul în păcat.

— Cu cine, pentru numele lui Dumnezeu?! *Tu* crezi că a făcut un pact cu diavolul?

— Nu crezi că ar fi făcut, dacă astfel ar fi putut obține un fiu? Asta m-a oprit. Am privit nefericită în ochii lui căprui.

— Taci! am spus, temându-mă chiar și de cuvintele în sine. Nu vreau să mă gândesc la asta.

— Și dacă a făcut vreo vrăjitorie și s-a ales astfel cu pruncul monstruos?

— În cazul ăsta...?

— În cazul ăsta, el ar avea dreptate s-o repudieze.

Am încercat preț de o clipă să râd.

— William, asta e o glumă proastă, într-un moment prost ales.

— Nu glumeam, nevastă.

— Nu suport să văd așa ceva! am strigat, enervată brusc de felul în care se schimbase brusc lumea. Nu pot să pricep ce s-a întâmplat cu noi!

Ignorând faptul că ne aflam în grădină și că oricare dintre curteni ar fi putut să dea peste noi în orice clipă, m-a cuprins pe după mijloc și m-a îmbrățișat strâns, tot atât de intim ca și când ne-am fi aflat în grajdul de la fermă.

— Iubito, iubirea mea, a zis el cu tandrețe. Anne trebuie să fi făcut ceva cumplit de rău ca să dea naștere unui monstru. Și nici măcar nu știi ce anume. N-ai făcut niciodată nici un comision tainic pentru ea? N-ai adus o moașă? N-ai cumpărat o licoare?

— Tu însuși..., am început să spun.

El a dat din cap.

— Și eu am îngropat un prunc mort. Să dea Dumnezeu să se poată rezolva repede chestiunea asta și să nu se pună prea multe întrebări.

În trecut, singura dată când curtea abandonase o regină într-un palat pustiu fusese atunci când regele și Anne plecaseră călare, răzând, și o lăsaseră pe regina Caterina singură. Acum, Henric a făcut același lucru. Anne a privit nevăzută, de la fereastra odăii sale de culcare, ingenuncheată pe un jilț, căci era încă prea slăbită ca să stea în picioare, în timp ce el, cu Jane Seymour alături, a condus procesiunea curții spre Greenwich, palatul său preferat.

În suita de curteni veseli care-i urma pe regele cel bine-dispus și pe noua sa favorită frumoasă se afla familia mea — tata, mama, unchiul și fratele, concurând pentru grațiile regelui. William și cu mine mergeam împreună cu copiii noștri. Catherine era tăcută și reținută. A aruncat o privire în urmă, spre palat, apoi s-a uitat la mine.

— Ce e? am întrebat-o.

— Nu mi se pare corect să plecăm fără regină.

— Va veni și ea mai târziu, după ce se înzdrăvenește, am spus ca s-o liniștesc.

— Știi unde-și va avea Jane Seymour odăile la Greenwich? m-a întrebat ea.

Am clătinat din cap.

— Nu le va împărți cu altă fată Seymour?

— Nu, a zis scurt tânăra mea fiică. Spune că regele îi va dărui niște apartamente frumoase doar pentru ea și doamnele ei de companie. Ca să-și poată exersa muzica.

N-am vrut s-o cred pe Catherine, dar avea dreptate. S-a aflat că însuși secretarul Cromwell a renunțat la odăile sale de la Greenwich, pentru ca domnișoara Seymour să poată zdrăngăni la lăută fără să le deranjeze pe celelalte doamne. De fapt, odăile secretarului Cromwell erau legate printr-un coridor secret de odaia personală a regelui. Jane era ascunsă confortabil la Greenwich, așa cum fusese și Anne înaintea ei, în odăi ce le egalau pe-ale reginei, alcătuind o curte rivală.

Imediat ce curtea s-a instalat, un mic grup din neamul Seymour s-a strâns în noile apartamente mărețe ale lui Jane, ca să vorbească, să danseze și să joace cărți, iar doamnele reginei, neavând-o pe regină ca s-o slujească, au găsit repede drumul către odăile lui Jane. Regele se afla tot timpul acolo, vorbind, citind, ascultând muzică sau poezii. Cina neoficial cu Jane, în odăile lui sau ale ei, iar cei din familia Seymour se aflau și ei la masă, ca să râdă de glumele lui sau să-l distreze cu jocuri de cărți ori zaruri; alteori o conducea la cină în sala cea mare, așezând-o lângă el, și doar tronul gol al reginei mai amintea că exista o regină a Angliei lăsată în urmă, într-un palat pustiu. Uneori, când o priveam pe Jane aplecându-se să-i spună ceva lui Henric peste jilțul gol al surorii mele, aveam impresia că Anne nu existase și că nimic n-o putea împiedica pe Jane să se mute de pe un scaun pe celălalt.

Dulceața cu care-l trata pe Henric nu slăbea nici o clipă. Pesemne că fusese crescută numai cu sfeclă de zahăr în Wiltshire. Se purta mereu minunat de plăcut, admirabil de plăcut cu Henric, indiferent dacă acesta era într-o dispoziție proastă din cauza durerii de picior sau exulta ca un băiețel care strigă de bucurie fiindcă a doborât o căprioară. Era mereu foarte calmă, mereu foarte pioasă – Henric o găsea deseori în genunchi pe micul scăunel de rugăciune cu mâinile

pe rozariu și cu ochii înălțați spre cer – și era mereu nespus de modestă.

A renunțat la boneta franțuzească – acoperământul stilat, în formă de semilună, introdus de Anne la întoarcerea din Franța – și a ales în schimb o bonetă triumfiulară, cum purtase regina Caterina, lucru care doar cu un an în urmă i-ar fi atras purtătoarei eticheta de demodată și plictisitoare. Henric jurase și el că urăște moda spaniolă, dar sobrietatea ei se potrivea perfect cu frumusețea rece a lui Jane. Purta boneta așa cum purtau călugărițele rasa – ca să-și demonstreze disprețul față de parada lumească. Dar alegea bonete din cel mai deschis albastru, cel mai blând verde sau din galben ca de unt: culori luminoase, curate, de parcă și paleta ei ar fi fost moderată.

Am știut că mi-a înlocuit pe jumătate sora când Madge Shelton, mica Madge Shelton cea lascivă, pusă pe flirt și ușuratică, a apărut la cină cu o bonetă triumfiulară albastru-deschis și o rochie asortată, închisă la gât, cu mânecile remodelate după croiala englezească. În câteva zile, toate femeile de la curte purtau bonetă triumfiulară și umblau cu ochii plecați.

Anne ni s-a alăturat în februarie. Și-a făcut apariția la curte cu mare pompă: stindardul regal fluturându-i deasupra capului, stindardul Boleyn în urmă și o mare suită de servitori în livrea și gentilomi călare. George și cu mine am așteptat-o pe trepte, cu ușile mari deschise în spatele nostru și cu un Henric remarcabil prin absență.

— Îi spui tu de odăile lui Jane? m-a întrebat George.

— Nu, nu eu. Tu ai mai mult curaj.

— Francis e de părere să-i dăm vestea în public. Își va ține firea în frâu în fața curții.

— Discuți despre regină cu Francis?

— Tu nu vorbești cu William?

— E soțul meu.

George a dat din cap, uitându-se la primii oameni din suita lui Anne, care se apropiau de ușă.

— Ai încredere în William?

— Firește.

— Și eu am încredere în Francis.

— Nu e același lucru.

— De unde poți ști tu cum e iubirea lui față de mine?

— Știu că nu poate fi ca aceea dintre un bărbat și o femeie.

— Nu. Îl iubesc așa cum iubește un bărbat pe un altul.

— E împotriva sfintelor scripturi!

El mi-a luat mâinile și mi-a aruncat irezistibilul zâmbet Boleyn.

— Mary, termină. Trăim vremuri primejdioase și singura mea alinare e iubirea lui Francis. Lasă-mi-o. Căci, Dumnezeu mi-e martor, am puține alte bucurii și cred că ne pândește cea mai mare primejdie.

Suita de însoțitori ai lui Anne a trecut pe lângă intrare, iar ea și-a oprit calul lângă noi cu un zâmbet radios. Purta un costum de călărie de un roșu foarte închis și o pălărie de aceeași culoare, dată pe spate, cu o pană lungă, prinsă de margine cu o broșă mare cu rubin.

— *Vivat Anna!* a strigat fratele meu, reacționând la stilul ei emfatic.

Anne s-a uitat pe lângă noi, spre umbrele din sala cea mare, așteptându-se să-l vadă pe rege. Expresia de pe chipul ei nu s-a schimbat când și-a dat seama că lipsea.

— Te simți bine? am întrebat-o, îndreptându-mă spre ea.

— Desigur, a zis ea vesel. De ce nu m-aș simți?

Am clătinat din cap, spunând cu precauție:

— Nu există nici un motiv.

Se vedea bine că nu trebuia să rostim nici o vorbă despre acest prunc mort, așa cum nu spuseseșăm niciodată nimic despre ceilalți.

— Unde e regele?

— La vânătoare, a răspuns George.

Anne a intrat în palat, iar servitorii au alergat înaintea ei ca să deschidă ușile.

— Știa că vin? ne-a întrebat peste umăr.

— Da, a zis George.

A dat din cap și a așteptat până când am ajuns în odăile ei, cu ușile închise.

— Și unde sunt doamnele mele?

— Unele dintre ele vânează cu regele, am bâiguit. Altele...

Mi-am dat seama că nu știam cum să închei propoziția.

— Altele nu, am spus, renunțând să mai încerc.

Anne s-a uitat pe lângă mine, la George, ridicând din sprâncene.

— Poți să îmi lămurești tu ce vrea să spună sora mea? Știu că franceza și latina ei sunt imposibil de înțeles, dar acum se pare că nu se mai descurcă nici cu engleza.

— Doamnele tale se adună în jurul lui Jane Seymour, a zis el sec. Regele i-a dat apartamentele lui Thomas Cromwell și cinează cu ea în fiecare zi. Ea și-a înființat acolo o mică curte.

Anne a rămas o clipă cu gura căscată, apoi s-a uitat de la George la mine.

— E adevărat?

— Da.

— I-a dat odăile lui Thomas Cromwell? Poate merge direct în odăile ei fără să afle nimeni?

— Da.

— Sunt amanți?

M-am uitat la George.

— Nu se poate ști, a zis el. Pun rămășag că nu.

— Nu?

— Se pare că refuză avansurile unui bărbat căsătorit. Joacă tare cartea virtuții.

Anne s-a apropiat de fereastră, pășind încet, de parcă ar fi vrut să dezlege enigma acestei schimbări din lumea ei.

— La ce speră, dacă-l atrage și-l ține la distanță în același timp?

Nu i-am răspuns nici unul. Cine să știe asta mai bine ca noi? Anne s-a întors cu o privire concentrată, ca de pisică.

— Se gândește să mă înlăture? E nebună?!

N-am răspuns nici la asta.

— Și lui Cromwell i s-a poruncit să-și lase odăile pentru invazia asta de oameni din clica Seymour?

Am clătinat din cap.

— Cromwell și-a oferit odăile.

Ea a încuviințat încet.

— Așadar, Cromwell e acum împotriva mea.

Anne s-a uitat spre George, căutând alinare, cu o privire ciudată, de parcă n-ar fi fost sigură de el. Dar George n-o abandonase niciodată. Șovăind, s-a apropiat de ea și i-a pus frățește mâna pe umăr. În loc să se întoarcă spre el ca s-o îmbrățișeze, Anne s-a tras înapoi până a ajuns cu spatele

lipit de pieptul lui. Cu un oftat, George a cuprins-o în brațe și a legănat-o încet; au stat o vreme așa, privind pe fereastră către Tamisa, care scânteia sub soarele de iarnă.

— Mă gândeam că te temi să mă atingi, a zis ea încet. El a clătinat din cap.

— O, Anne! Judecând după legile pământului și ale Bisericii, anatema cade asupra mea de zece ori înainte de micul dejun.

Vorbele astea m-au făcut să mă cutremur, dar ea a chicotit.

— Și tot ce am făcut, am făcut din iubire, a zis el blând.

Anne i s-a răsucit în brațe și a ridicat ochii spre el, cercetându-i fața. Mi-am dat seama că niciodată n-o mai văzusem privind așa pe cineva. Îl privea cu aerul că-i păsa ce simțea el. George nu era doar o treaptă pe scara ambiției ei. Era cel iubit.

— Chiar dacă rezultatul a fost monstruos? a întrebat ea. George a ridicat din umeri.

— N-am pretenția de-a cunoaște prea multă teologie. Dar iapa mea a fâtat un mânz cu picioarele lipite, și n-am considerat-o vrăjitoare. Lucrurile de felul ăsta se întâmplă în natură, nu înseamnă întotdeauna ceva. Ai avut ghinion, atâta tot.

— Nu voi lăsa asta să mă sperie, a zis ea cu hotărâre. Am văzut sânge de sfinți făcut din sânge de porc și agheasmă luată dintr-un pârau. Jumătate din învățăturile Bisericii ăsteia sunt făcute ca să te ducă de nas, iar jumătate, ca să te înspăimânte și să-ți știi locul. Nu mă voi lăsa mituită să merg mai departe și nu mă voi lăsa înspăimântată. De nimic. Am luat hotărârea de a-mi croi singură drumul și așa voi face.

Dacă George ar fi ascultat-o cu atenție, ar fi sesizat nota ascuțită, de nervozitate din glasul ei. Dar el fi urmărea chipul strălucitor și hotărât.

— Înainte și tot mai sus, Anna regina!

Ea i-a zâmbit radios.

— Înainte și tot mai sus! Iar următorul copil va fi băiat.

S-a răsucit în brațele lui, i-a pus mâinile pe umeri și l-a privit ca și cum i-ar fi fost un iubit de încredere.

— Așadar ce să fac?

— Trebuie să-l recâștigi, a spus el sincer. Nu te înfuria pe el, nu-l lăsa să-ți vadă furia. Adu-l înapoi cu toate șmecheriile pe care le știi. Vrăjește-l din nou.

Anne a ezitat, apoi a zâmbit și i-a mărturisit adevărul ascuns în spatele chipului luminos.

— George, am cu zece ani mai mult decât la vremea când a început să mă curteze. Mă apropii de treizeci. A avut doar un copil cu mine, iar acum știe că am dat naștere unui monstru. Mă va considera respingătoare.

George a strâns-o mai tare de mijloc.

— Nu se poate să te considere respingătoare, a zis el simplu. Asta înseamnă căderea noastră, a tuturor. Trebuie să-l atragi iarăși spre tine.

— Dar eu am fost cea care l-a învățat să-și urmeze dorințele. Mai rău de atât, i-am împuiat căpățâna cea proastă cu noile învățături. Acum crede că dorințele lui sunt manifestări divine. E de-ajuns să vrea ceva, 'ca să creadă că aceea e voia lui Dumnezeu. N-are nevoie de confirmare de la nici un preot, episcop sau papă. Capriciile lui sunt sfinte. Cum poate determina cineva un astfel de om să se întoarcă la soția lui?

George s-a uitat la mine, cerându-mi ajutorul. M-am apropiat puțin.

— Îi place să fie alinat, am spus. Puțin răsfăț. Mângâie-l, spune-i că e minunat, laudă-l, fii bună cu el.

Ea m-a privit fără nici o expresie, de parcă aș fi vorbit în ebraică, și a spus sec:

— Sunt iubita, nu mama lui.

— Acum vrea o mamă, a zis George. Suferă și se simte bătrân și zdruncinat. Se teme de bătrânețe, se teme de moarte. Rana de la piciorul lui pute. Îi e groază că va muri înainte să zămislească un prinț pentru Anglia. Ceea ce-și dorește e o femeie care să se poarte tandru cu el până când se însănătoșește. Jane Seymour e toată numai dulceață. Tu trebuie să te dovedești mai dulce decât ea.

Anne tăcea. Știam toți trei că era imposibil să fie cineva mai dulce decât Jane Seymour când vede coroana la un pas de ea. Nici măcar Anne, cea mai vicleană seducătoare, nu era în stare s-o învingă pe Jane Seymour la capitolul dulceață. Lumina de pe chipul ei s-a stins și, preț de o clipă, am văzut ivindu-se pe fața ei palidă și slabă expresia dură a mamei noastre.

— Pentru Dumnezeu, sper ca asta s-o omoare! a zis ea dintr-odată pe un ton deodată răzbunător. Dacă va pune mâna pe coroana mea și-și va pune fundul pe tronul meu, sper că i se va trage moartea din asta! Sper să moară tânără.

Sper să moară pe patul de naștere, tocmai când e pe cale să-i nască un băiat. Și sper să moară și băiatul!

George s-a încordat. Vedea de la fereastră că grupul de vânătoare se întorcea la curte.

— Du-te fuga jos, Mary, și spune-i regelui că am sosit, a zis Anne fără să se clintească din îmbrățișarea lui George.

Am coborât scara în fugă și am ajuns jos tocmai când regele descăleca. L-am văzut cum se crispează când a sărit pe pământ și greutatea i s-a lăsat pe piciorul rănit. Jane se afla alături de el, iar în jurul lor, o falangă de oameni din neamul Seymour. M-am uitat în jur după tata, după mama și după unchiul. Erau mult în urmă, total eclipsați.

— Maiestate, am spus, făcând o reverență. Sora mea, regina, a sosit și mă roagă să-i transmit Maiestății Voastre complimentele sale.

Henric s-a uitat la mine cu fața lui bosumflată – fruntea încrețită de durere și buzele strânse.

— Spune-i că sunt obosit după călărie. O voi vedea la cină, a zis el scurt.

A trecut pe lângă mine cu pas greoi, inegal, căci își menaja piciorul rănit. Sir John Seymour și-a ajutat fiica să descălece. Am remarcat rochia nouă a lui Jane și diamantul care-i scliffea pe mâna înmănușată. Tânjeam atât de tare să scuipe venin spre ea, că a trebuit să-mi mușc vârful limbii ca să-i zâmbesc dulce și să mă dau la o parte în timp ce tatăl și fratele ei o escortau spre ușile mari ce dădeau către apartamentele pe care le ocupa – apartamentele favoritei regelui.

Tata și mama i-au urmat pe cei din familia Seymour, în suita lor. Am așteptat să mă întrebe cum se simte Anne, dar au trecut pe lângă mine înclinând ușor capul în semn de salut.

— Anne se simte bine, am spus neîntrebată când mama a trecut pe lângă mine.

— Bun, a zis ea rece.

— Nu vii s-o slujești?

Chipul ei era pustiu ca al unei femei sterpe. Îți lăsa senzația că nici una dintre noi n-ar fi ieșit din pântecul ei.

— O voi vizita când va merge regele în odăile ei.

Am știut atunci că Anne, George și cu mine eram de capul nostru.

Doamnele s-au întors în odăile lui Anne ca un cârd de ulii, nesigure unde puteau găsi cea mai bună pradă. Am remarcat amuzată că întoarcerea încrezătoare a lui Anne declanșase o criză în materie de acoperăminte pentru cap. Unele doamne au revenit la boneta franțuzească pe care Anne continua s-o poarte. Altele au rămas la boneta triumfiulară grea preferată de Jane. Toate își doreau cu disperare să știe unde ar trebui să se afle: în frumosul apartament al reginei sau în partea cealaltă, cu neamul Seymour? Unde va veni regele? Pe care o va prefera? Madge Shelton purta bonetă triumfiulară și încerca să-și croiască drum în cercul lui Jane Seymour. Madge credea clar că Anne se afla în declin.

Am intrat în odaie și trei femei au tăcut brusc când m-am apropiat de ele.

— Ce mai e nou? am întrebat.

Nici una nu voia să-mi spună, dar Jane Parker, mereu cea mai de încredere dintre toate amatoarele de scandal, s-a apropiat de mine.

— Regele i-a trimis lui Jane Seymour un dar, o pungă uriașă cu aur, și ea a refuzat-o.

Am așteptat. Ochii lui Jane străluceau de încântare.

— A spus că nu poate primi astfel de daruri de la rege până nu e măritată, fiindcă asta ar compromite-o.

Am tăcut câteva clipe, încercând să descifrez această afirmație secretă.

— Ar compromite-o?

Jane a dat din cap.

— Scuză-mă, am spus.

Mi-am croit drum printre femei, spre odaia personală a lui Anne. George se afla acolo, împreună cu Francis Weston.

— Aș vrea să vorbesc doar cu voi, am spus sec.

— Poți vorbi de față cu sir Francis, a zis Anne.

Am respirat adânc.

— Ați auzit de darul regelui refuzat de Jane Seymour?

Au clătinat din cap.

— Se spune că a afirmat că nu poate accepta astfel de daruri cât timp nu e măritată, fiindcă asta ar compromite-o.

— Oho! a exclamat sir Francis.

— Presupun că nu e decât o paradă de virtute, dar toată curtea vorbește.

— Îi amintește regelui că s-ar putea mărita cu altul, a spus George. Va detesta asta.

— Își etalează virtutea, a adăugat Anne.

— Și se va afla, a zis sir Francis. Țasta e teatru. Calul nu l-a refuzat, nu-i așa? Și nici inelul cu diamant. Nici medalionul cu imaginea lui înăuntru. Dar acum curtea crede, și în curând va crede lumea întreagă, că regele e atras de o tânără femeie pe care n-o interesează averea. *Touché!* Și totul într-o singură imagine.

Anne a scrâșnit din dinți.

— E insuportabilă!

— Și nu poți face nimic ca să i-o plătești, a spus George. Așa că nici măcar nu te gândești la asta. Capul sus, zâmbește și vrăjește-l, dacă poți.

— S-ar putea să se aducă vorba la cină despre alianța cu Spania, a prevenit-o sir Francis când Anne s-a ridicat de pe jilț. E mai bine să nu spui nimic împotriva.

Anne i-a aruncat o privire peste umăr.

— Dacă trebuie să devin eu însămi Jane Seymour, aș putea la fel de bine să fiu repudiată. Dacă tot ce sunt eu – agerimea minții și firea mea iute și pasiunea mea pentru reforma Bisericii – trebuie negat, atunci înseamnă că m-am repudiat eu însămi. Dacă regele își dorește o soție supusă, înseamnă că n-ar fi trebuit să încerc niciodată să ajung pe tron. Dacă nu pot să fiu eu regina, aș putea la fel de bine să nu mă aflu aici.

George s-a apropiat de ea, i-a luat mâna și i-a sărutat-o.

— Nu, fiindcă te adorăm cu toții! Iar restul e doar un capriciu trecător al regelui. Acum o vrea pe Jane, așa cum a vrut-o pe Madge, așa cum a vrut-o pe lady Margaret. Își va veni în fire și se va întoarce la tine. Gândește-te cât de mult l-a păstrat regina lângă ea! A plecat și s-a întors de zeci de ori. Tu ești soția lui, mama prințesei lui, exact la fel ca ea. Îl poți păstra.

Auzind asta, Anne a zâmbit, și-a îndreptat umerii și mi-a făcut semn să deschid ușa. Am auzit murmurul curții când a ieșit, îmbrăcată în catifea verde, bogată, cu smaralde la urechi, cu diamante scânteind pe boneta verde, cu B-ul de aur agățat de colierul de perle de la gât.

Spre sfârșitul lui februarie se făcu foarte frig și Tamisa îngheță în dreptul palatului. Debarcaderul se întindea ca o potecă

peste o pardoseală de gheață albă, iar treptele de la poartă duceau spre o coală netedă de sticlă. Fluviul se transformase parcă într-un drum ciudat, care putea duce oriunde. În porțiunile cu gheață mai subțire vedeam apa curgând, verde și primejdioasă, pe sub stratul transparent de gheață.

Grădinile, potecile, zidurile și aleile din jurul palatului Greenwich căpătară toate o albeață miraculoasă, căci începu să ningă, apoi zăpada îngheță și ninse iarăși. În grădinile de distracții, spalierele ce încadrau potecile erau înghețate. Într-o dimineată însorită, pânzele de păianjen sclipiră, acoperite de cristale albe, ca niște dantele fermecate, agățate pe cele mai fine ramuri. Fiecare crenguță, fiecare fir de iarbă uscată era învelit în alb, ca și cum un artist ar fi cutreierat toată grădina, hotărât să pună în evidență detaliile fiecărei ramuri din fiecare copac.

Noaptea, vântul înghețat ce sufla dinspre est, un vânt venit din Rusia, făcea să fie un ger cumplit. Dar ziua, soarele strălucea puternic și era o încântare să alergăm prin grădini și să jucăm popice pe iarba înghețată în timp ce prihorii țopăiau în tisele întunecate ce mărgineau aleile și așteptau firimituri, iar cârdurile mari de găște iubitoare de frig zburau pe deasupra capetelor noastre, cu aripile fâlfâind și cu capetele întinse, în căutarea unor ochiuri de apă neatinse de îngheț.

Regele hotărî că trebuia să avem un bâlci de iarnă, cu lupte cu sulile pe patine și dans pe patine și o piesă-mască hibernală, cu sănii, înghițitori de flăcări și saltimbanci moscoviți. Se puseră capcane pentru urși, lucru de zece ori mai amuzant decât în condiții obișnuite, căci bietul animal alunecă și porni de-a dura spre câinii care alunecau și ei. Un câine se repezi preț de o clipă să-l muște, apoi vru s-o ia din loc iarăși, dar își dădu seama că labele lui, care scurmu de zor, nu prind deloc pe gheață, așa că ursul îl trimise pe lumea cealaltă cu o lovitură grea de labă peste spinare. Regele se cutremură de râs privind scena.

Se aduseră boi din Smithfield, folosindu-se fluviul înghețat pe post de drum, și fură fripți la frigare pe malul apei, deasupra unor focuri uriașe, iar băieții de la bucătărie dădeau fuga cu pâine caldă în timp ce câinii de la bucătărie lătrau și alergau pe lângă ei, în speranța vreunui accident.

Jane era o prințesă hibernă, îmbrăcată în alb și albastru, cu blană albă la gât și pe bonetă. Picioarele ei erau foarte nesigure pe patine, așa că trebuia să fie susținută de fratele ei, de o parte, și tatăl ei, de cealaltă. O împingeau spre rege, o împingeau, frumusețe pasivă, spre tron, iar eu îmi spuneam că a fi o Seymour trebuie să semene foarte mult cu a fi o Boleyn, dacă tatăl și fratele tău te împing spre rege, iar tu n-ai nici puterea, nici înțelepciunea să fugi.

Henric avea mereu un jilț pregătit pentru ea alături de-al lui. Tronul reginei se afla la dreapta lui, cum și trebuia, dar la stânga se găsea un jilț pentru Jane, în caz că voia să se odihnească după patinaj. Regele nu patină; piciorul nu i se vindecase încă și se vorbea despre niște doctori francezi sau poate chiar un pelerinaj la Canterbury ca să-i mai aline durerile. Doar Jane reușea să-i risipească încruntarea de pe chip, și reușea lucrul ăsta fără să facă nimic. Ședea lângă el, se lăsa împinsă pe patine în fața lui, tresărea la luptele de cocoși, scotea exclamații de uimire în fața înghițitorilor de flăcări, se purta la fel ca întotdeauna, ca o proastă absolută, și asta-l liniștea pe rege într-un fel în care Anne nu reușea s-o facă.

Anne veni să cineze pe gheață împreună cu regele în toate cele trei zile și, văzând-o cum lunecă pe patinele ascuțite din oase de balenă, cu grația unui dansator rus, îmi spuneam că toți cei din familia Boleyn patinau pe o gheață subțire în acel anotimp. Cea mai nevinovată vorbă din partea ei putea să-l facă pe rege să se încrunte – nimic nu-l putea mulțumi. O urmărea tot timpul cu niște ochi bănuitori, porcini, îngustați. Își freca degetele în timp ce o privea, trăgând de inelul de pe degetul cel mic.

Anne încercă să-l amețească cu buna dispoziție și cu frumusețea ei. Își ținu firea în frâu, cu toate că el era acru și plictisitor. Dansă, jucă zaruri și cărți, râse, patină, era toată numai bucurie, toată numai lumină. O aruncă pe Jane Seymour în fundal – nici un bărbat n-avea ochi pentru altă femeie când Anne se afla într-o dispoziție radioasă. Nici măcar regele nu-și putea lua ochii de la ea când traversa terenul de dans cu fruntea sus, cu acea rotire grațioasă a capului când i se adresa cineva, înconjurată de bărbați care compuneau poezii ca să-i slăvească frumusețea; muzicienii cântau pentru ea, inima entuziasmului curții puse pe distracție. Regele nu-și

putea lua ochii de la ea, dar expresia lui nu mai era vrăjită. O țintuia cu privirea de parcă ar fi vrut să înțeleagă ceva despre ea, de parcă ar fi vrut să-i deslușească farmecul, ca s-o vadă destrămată, despuiată de tot ceea ce o făcuse cândva atât de adorabilă în ochii lui. O fixa cu privirea așa cum te-ai uita la o tapiserie care te-a costat o avere și care ți se pare brusc, într-o dimineață, complet lipsită de valoare și vrei s-o deșiri. O fixa cu privirea de parcă nu-i venea să creadă că-l costase atât de mult și-i oferise atât de puțin în schimb. Și nici măcar farmecul și vitalitatea lui Anne nu-l puteau face să creadă că târgul fusese bun.

În timp ce eu o observam pe Anne, George și sir Francis îl urmăreau pe Cromwell. Se zvonea în șoaptă că regele s-ar putea s-o repudieze pe Anne, pe temeiul că mariajul nu fusese valid de la bun început. George și cu mine ne strâmbărăm auzind asta, dar sir Francis ne aminti că parlamentul urma să fie dizolvat în aprilie, fără a se oferi vreun motiv întemeiat pentru asta.

— Și ce contează asta ? l-a întrebat George.

— Contează, fiindcă toți bunii cavaleri de țară vor fi pe moșiile lor la vremea când regele va lua măsuri împotriva reginei, a răspuns Francis.

— Nu-i văd apărând-o, am spus. O urăsc.

— Ar putea să apere ideea statutului de regină, a zis el. Au fost forțați să jure împotriva reginei Caterina, au fost forțați să jure că o reneagă pe prințesa Maria și că o recunosc pe prințesa Elisabeta. Dacă regele o va repudia acum pe Anne, ar putea avea impresia că au fost manipulați ca niște proști și nu le va plăcea deloc lucrul ăsta. Dacă el va reveni la concepția papală, s-ar putea ca întorsătura să le pară prea rapidă ca s-o poată înghiți.

— Dar regina e moartă, am spus, gândindu-mă la Caterina, vechea mea stăpână. Chiar dacă se dizolvă căsătoria cu Anne, el tot nu se poate întoarce la regină.

George țâțâi în barbă văzând încetineala cu care pricepeam, dar sir Francis avu mai multă răbdare.

— Concepția Papei este aceea că mariajul cu Anne nu e valid. Așa că acum Henric e vădov și liber să se recăsătorească.

George, Francis și cu mine îl privirăm toți trei, instinctiv, pe rege. Se ridica de pe tronul așezat pe platforma albăstruie

ca gheața. Sir John Seymour și sir Edward Seymour îl flancau, ajutându-l. Jane stătea în fața lui, cu buzele ușor desfăcute, de parcă n-ar fi văzut în viața ei un bărbat mai chipeș ca acest invalid gras.

Anne, care patina de cealaltă parte a gheții cu Henry Norris și Thomas Wyatt, se apropie el și-l întrebă pe ton degajat: — Ce faci, soțul meu? Nu mai stai?

El o privi. Obrajii ei își recăpătaseră culoarea, biciuiți de vânt; purta pălăria de călărie de un roșu aprins, cu pana cea lungă, și o șuviță de păr îi gâdila obrazul. Era radioasă, de o frumusețe incontestabilă.

— Am dureri, zise el încet. În timp ce tu te-ai distrat făcând sport, eu am suferit. Merg în odăile mele să mă odihnesc.

— Vin cu tine, spuse ea imediat, lunecând spre el. Dacă aș fi știut, aș fi rămas lângă tine, dar tu mi-ai spus să merg să patinez. Bietul meu soț! Îți voi face o tizănă și voi sta cu tine și-ți voi citi, dacă vrei.

El clătină din cap.

— Prefer să dorm. Prefer tăcerea cititului tău.

Anne roși. Henry Norris și Thomas Wyatt se uitară în altă parte, dorindu-și să fie departe. Cei din familia Seymour, diplomați, avură grijă să nu li se citească nimic pe față.

— Ne vedem la cină atunci, spuse Anne, ținându-și enervarea în frâu. Și mă voi ruga să te odihnești și să te lase durerea.

Henric dădu din cap și se îndepărtă de ea. Cei doi Seymour îl luară de braț și-l ajutară să pășească pe covoarele groase ce fuseseră așternute pe gheață, ca să nu alunece. Jane, cu un ușor zâmbet umil, parcă scuzându-se că era preferată, porni împleticindu-se după ei.

— Și tu unde crezi că te duci, domnișoară Seymour? răsună vocea lui Anne ca o plesnitură de bici.

Femeia mai tânără se întoarse și-i făcu reginei o reverență.

— Mi-a spus să-l urmez și să-i citesc, zise ea simplu, cu ochii în jos. Nu știu să citesc prea bine în latină, dar mă descurc cu franceza.

— Te descurci cu franceza! exclamă sora mea, versată în trei limbi de la vârsta de șase ani.

— Da, spuse Jane cu mândrie. Deși nu înțeleg totul.

— Pun rămășag că nu pricepi nimic, spuse Anne. Poți pleca.

Primăvara anului 1536

Gheața se topi, însă vremea nu părea să se încălzească deloc. Ghiociei înfloriră în pâlcuri pe tot terenul pentru popice, dar pajiștea era atât de îmbibată de apă, că nu puteam juca, iar potecile erau și ele prea umede pentru plimbare. Piciorul regelui nu se vindeca; rana rămânea deschisă și diferitele pomezi și poțiuni puse pe ea păreau doar s-o agraveze. El începu să se teamă că nu va mai dansa niciodată, iar vestea că regele Francisc al Franței era fericit și sănătos nu făcu decât să-i acrească și mai mult dispoziția.

Veni Lăsata Secului, așa că nu mai avură loc dansuri și ospețe. Nu existau nici șanse ca Anne să-l seducă pe rege, ademenindu-l în patul ei, și să zămislească alt prunc. Nici un cuplu nu putea dormi împreună în post, nici măcar regele și regina, așa că Anne trebui să rabde imaginea lui Henric așezat pe un jilț tapisat, cu piciorul bolnav odihnindu-se pe un taburet și cu Jane alături, citindu-i broșuri religioase, știind bine că nu putea nici măcar să-și invoce dreptul de soție ca el să vină în patul ei.

Era depășită și trecută cu vederea. În fiecare zi apăreau tot mai puține doamne în odaia ei; cu numele erau doamne de companie ale reginei, dar se adunau toate în odăile lui Jane Seymour. Singurele care îi rămâneau credincioase erau cele care nu erau oricum bine-venite dincolo: familia noastră, Madge Shelton, mătușa Anne, fiica mea, Catherine, și cu mine. În unele zile, singurii gentilomi din odăile ei erau George și cercul său de prieteni: sir Francis Weston, sir Henry Norris și sir William Brereton. Mă întovărășeam tocmai cu bărbații cu privire la care mă avertizase soțul meu, dar Anne n-avea

alți prieteni. Jucam cărți sau trimiteau după muzicieni, sau, dacă sir Thomas Wyatt se afla în vizită, făceam un concurs de sonete, fiecare dintre bărbați compunând un vers de dragoste pentru cea mai frumoasă regină din lume. Dar în miezul tuturor exista ceva găunos – acolo unde ar fi trebuit să fie bucuria. Lui Anne îi scăpau toate printre degete și nu știa cum să le redobândească.

Într-o zi, pe la jumătatea lui martie, Anne își înghiți mândria și mă trimise să-l chem pe unchiul nostru.

— Nu pot veni acum, am niște treburi de care trebuie să mă ocup. Îi poți spune reginei că voi trece la ea după-amiază.

— Nu credeam că i se poate cere unei regine să aștepte, am remarcat.

După-amiază, când își făcu în cele din urmă apariția, Anne îl întâmpină fără nici un semn de nemulțumire și-l trase în firida unei ferestre, ca să poată vorbi singuri. Mă aflam suficient de aproape ca să-i aud, cu toate că nici unul dintre ei nu ridică vocea mai sus de un șuierat politicos.

— Am nevoie de ajutorul tău împotriva neamului Seymour, zise ea. Trebuie să ne descotorosim de Jane.

El ridică din umeri a regret.

— Nepoata mea, nu mi-ai fost întotdeauna pe cât de utilă aș fi dorit. Au existat niște împrejurări, doar cu puțin timp în urmă, când m-ai acuzat chiar în fața regelui. Dacă nu vei mai fi regină, nu cred că vei putea redeveni o Howard.

— Sunt o Howard și o Boleyn, șopti ea cu mâna pe B-ul de aur de la gât.

— Există multe fete Howard, spuse el cu nepăsare. Soția mea, ducesa, ține la Lambeth, în casa ei, jumătate de duzină, verișoare de-ale tale, toate la fel de frumoșele ca tine, ca Mary, ca Madge. Toate la fel de spirituale și de pătimașe. După ce el se va sătura de o făptură slabă de minte, va exista o Howard care să-i încălzească patul – va exista mereu o alta.

— Dar eu sunt regina! Nu o oarecare doamnă de companie. Unchiul dădu din cap.

— Îți fac o propunere. Dacă George va primi în aprilie Ordinul Jartierei, te voi susține. Vezi dacă poți obține asta pentru familie și vom vedea ce poate face familia pentru tine.

Ea șovăi.

— Pot cere ordinul.

El încuviință.

— Așa să faci. Dacă aduci un avantaj familiei, putem să facem un nou contract cu tine, să te apărăm de dușmanii tăi. Dar de astă dată, Anne, trebuie să ții minte cine e stăpânul.

Ea își mușcă buza pe dinăuntru, ca să-și controleze pornirea sfidătoare, îi făcu o reverență și ținu capul plecat.

Pe 23 aprilie, Ordinul Jartierei i-a fost oferit de rege lui sir Nicholas Carew, prieten al familiei Seymour și propus de aceasta. Fratele meu, George, a fost trecut cu vederea. În seara aceea s-a organizat un ospăț, pentru a sărbători noile onoruri, iar unchiul și John Seymour au stat unul lângă altul în fața unei tăvi cu cărnuri de calitate și s-au înțeles de minune.

A doua zi, Jane Seymour ședea împreună cu noi în apartamentele reginei – lucru rar –, așa că odăile reginei forfoteau, căci întreaga curte era prezentă. Au fost chemați muzicienii, urma să avem dans. Regele nu era așteptat – Anne îl provocase la un joc de cărți, dar el îi răspunsese rece că era foarte ocupat cu treburile.

— Ce face? l-a întrebat ea pe George când acesta a venit să-i aducă refuzul regelui.

— Nu știu. Se întâlnește cu episcopii. Și are întrevederi cu majoritatea nobililor, unul câte unul.

— Ceva legat de mine?

S-au ferit amândoi cu grijă să privească spre Jane, care se afla în centrul atenției în odăile reginei.

— Nu știu, a spus George nefericit. Bănuiesc că aș fi ultimul care ar afla. Dar el a vrut să știe care dintre gentilomi te vizitează în fiecare zi.

Pe chipul lui Anne nu se putea citi nimic.

— Mă vizitează cu toții. Sunt regina.

— Au fost rostite anumite nume, a zis George. Printre care al lui Henry și al lui Francis.

Anne a râs.

— Henry Norris bântuie pe la curte de dragul lui Madge!

S-a întors și l-a văzut aplecat peste umărul lui Madge, care cânta, pregătit să-i întoarcă pagina partiturii.

— Sir Henry! Apropie-te, te rog!

Fără să-i spună o vorbă lui Madge, el s-a apropiat de regină și s-a lăsat într-un genunchi, cu o falsă galanterie.

— Mă supun!

— E vremea să te însori, sir Henry, i-a spus Anne cu o asprime prefăcută. Nu te pot lăsa să te învârți prin odăile mele aducându-mi dezonoare. Trebuie să-i faci lui Madge o ofertă. Nu accept ca doamnele mele să fie altfel decât absolut bine-crescute.

El a răs tare, cum era și firesc, gândindu-se că Madge ar putea să fie absolut bine-crescută.

— Ea e scutul meu. Inima mea tânjește după altcineva. Anne a clătinat din cap.

— Nu vreau discursuri frumoase. Trebuie s-o ceri în căsătorie pe Madge și să termini cu asta.

— Ea e luna, dar Maiestatea Voastră sunteți soarele, a răspuns Henry.

M-am uitat la George, dând ochii peste cap.

— Nu-ți dorești uneori să-i dai un șut? mi-a șoptit George destul de tare.

— E un idiot, am răspuns. Și asta nu ne va duce nicăieri.

— Nu-i pot oferi domnișoarei Shelton o inimă întreagă, așa că nu i-o ofer deloc, a zis Henry, salvându-se dintr-o încâlceală de politețuri. Inima mea aparține reginei tuturor inimilor din Anglia.

— Mulțumesc, a spus Anne scurt. Te poți întoarce să dai paginile pentru lună.

Norris a răs, s-a ridicat și i-a sărutat mâna.

— Dar nu-mi pot permite bârfe în odăile mele, l-a prevenit Anne. De la căzătură, regele a devenit sever.

Norris i-a sărutat iarăși mâna și i-a promis:

— Nu veți avea niciodată temeuri de a vă plânge de mine. Mi-aș da și viața pentru Maiestatea Voastră!

S-a întors lângă Madge, care a ridicat privirea și a întâlnit-o pe-a mea. M-am strâmbat la ea, iar ea a zâmbit cu gura până la urechi. Nimic n-o putea face pe fata aceea să se poarte ca o lady.

George s-a aplecat peste umărul lui Anne.

— Nu poți înăbuși zvonurile unul câte unul. Trebuie să trăiești ca și cum nici unul dintre ele n-ar conta câtuși de puțin.

— Le voi înăbuși pe toate, până la unul, a jurat ea. Iar tu află cu cine se întâlnește regele și ce se spune despre mine.

George n-a reușit să descopere ce se petrecea. M-a trimis la tata, care și-a ferit privirea și mi-a spus doar să-i cer vești unchiului. L-am găsit pe unchiul în curtea grajdurilor, cercetând o iapă nouă pe care se gândea s-o cumpere. Soarele de aprilie ardea puternic în curtea ferită. Am așteptat în umbra porții până când a terminat, apoi m-am apropiat de el.

— Unchiule, regele pare foarte ocupat cu lordul Cromwell, cu lordul vistiernic și cu tine. Regina se întreabă ce chestiune vă ocupă atât de mult timp.

Pentru prima oară, unchiul n-a întors capul ca să mă evite, cu zâmbetul lui amar. M-a privit drept în față și în ochii lui am zărit ceva ce nu mai văzusem niciodată la el: milă.

— Fiul tău ar trebui luat de la tutorii lui și adus acasă, m-a sfătuit el. Învăță împreună cu băiatul lui Henry Norris la cistercieni, nu?

— Da, am spus, nedumerită de schimbarea subiectului.

— Dacă aș fi în locul tău, n-aș avea nimic de-a face cu Norris, Brereton, Weston sau Wyatt. Iar dacă ei ți-au trimis scrisori sau poezii de dragoste sau flecuștețe sau simboluri de afecțiune, ai face mai bine să le arzi.

— Sunt femeie măritată și-mi iubesc soțul, am spus uluită.

— Asta e garanția ta, a încuviințat el. Acum du-te. Ceea ce știu eu nu te poate ajuta și mă împovărează doar pe mine. Du-te, Mary. Dar, dacă aș fi în locul tău, mi-aș ține amândoi copiii lângă mine. Și aș pleca de la curte.

Nu m-am dus la George și la Anne, care mă așteptau cu nerăbdare, ci direct spre odăile regelui, să-mi caut soțul. William stătea în sala de primire, iar regele se afla în odăile sale particulare, cu nucleul de sfetnici care-l ținușe ocupat, între patru pereți, în toate acele zile de primăvară. De îndată ce m-a văzut intrând, William a traversat încăperea și a ieșit pe coridor.

— Vești proaste?

— Absolut nici o veste, e ca o enigmă.

— A cui enigmă?

— A unchiului. Mi-a spus să nu am nimic de-a face cu Henry Norris, William Brereton, Francis Weston sau Thomas Wyatt. Apoi, când i-am mărturisit că nu am nimic de-a face cu ei, mi-a zis să-l iau pe Henry de la tutorii lui, să-mi țin copiii cu mine și să plec de la curte.

William s-a gândit câteva clipe.

— Unde e ghicitoarea?

— În ceea ce vrea să spună cu asta.

El a clătinat din cap.

— Unchiul tău va fi mereu o enigmă pentru mine. Nu mă voi gândi la ceea ce vrea să spună, ci voi acționa potrivit sfatului său. Plec de îndată și-l aduc pe Henry acasă.

S-a întors din doi pași mari în odaia regelui, a atins pe braț pe unul dintre oameni și l-a rugat ca, dacă îl cheamă regele, să-l scuze și să-i spună că se va întoarce peste patru zile. Apoi a ieșit din nou pe coridor, la mine, și a pornit spre scară cu pași atât de mari, încât a trebuit să alerg ca să nu rămân în urmă.

— De ce? Ce crezi că se va întâmpla? l-am întrebat speriată rău.

— Nu știu. Știu doar că, dacă unchiul tău spune că fiul nostru nu trebuie să se afle în tovărășia băiatului lui Henry Norris, trebuie să-l aduc acasă. Iar după aceea plecăm cu toții la Rochford. Nu aștept să fiu prevenit de două ori.

— Nu pot să-l iau de la tutorii lui fără permisiunea lui Anne, am spus repede.

— Am să-l aduc și gata. Putem obține permisiunea după aceea, dacă avem nevoie de ea. Lucrurile se întâmplă prea repede pentru mine. Vreau ca băiatul tău să fie în siguranță, cu noi.

M-a strâns în brațe și m-a sărutat apăsător pe buze.

— Scumpa mea, urăsc faptul că trebuie să te las aici, în toiul nebuniei ăsteia!

— Dar ce s-ar putea întâmpla?

M-a sărutat și mai apăsător.

— Dumnezeu știe! Dar unchiul tău nu dă avertismente din nimic. Îl aduc pe băiatul nostru și apoi plecăm, să scăpăm de toate astea, înainte să fim trași la fund.

— Merg repede să-ți aduc mantaua de călătorie.

— Iau mantaua unuia dintre valeți.

A intrat în odaia în care se ținea harnașamentul și a ieșit de-acolo cu o manta banală, de stofă groasă.

— Te grăbești atât de tare, încât nu poți aștepta să-ți aduc mantaua?

— Prefer să plec acum, a zis el simplu.

Certitudinea lui fermă m-a făcut să mă tem pentru siguranța fiului meu mai mult ca oricând.

— Ai bani?

— Destui, a zis el zâmbind cu gura până la urechi. Tocmai am câștigat o pungă cu galbeni de la sir Edward Seymour. Pentru o cauză bună, nu?

— Cât crezi că vei lipsi?

S-a gândit câteva clipe.

— Trei zile, poate patru. Nu mai mult. Voi călători fără oprire. Mă poți aștepta patru zile?

— Da.

— Dacă lucrurile se înrăutățesc, ia-o pe Catherine și pe cea mică și pleacă. Îl aduc eu pe Henry la Rochford, negreșit.

— Da.

Mi-a dat o sărutare pătimasă, apoi a pus piciorul în scară și a sărit în șa. Calul era odihnit și nerăbdător, dar el l-a ținut la pas cât au trecut pe sub arcadă și au ieșit pe drum. L-am privit cum pleacă, ținând mâna streășină la ochi. Deși scăldată de soarele puternic din curtea grajdurilor, m-am înfiorat, ca și cum ar fi plecat singurul om în stare să mă salveze.

Jane Seymour nu și-a mai făcut apariția în apartamentele reginei și-n odăile însorite s-a așternut o tăcere stranie. Servitoarele tot mai veneau și-și făceau treburile, focul era aprins, jilțurile erau aranjate, pe mese se aflau fructe, apă și vin, totul era pregătit în așteptarea oaspeților, dar nu se ivea nimeni.

Anne și cu mine, fiica mea, Catherine, mătușa Anne și Madge Shelton stăteam stinghere în odăile mari, cu ecou. Mama nu venea niciodată – se îndepărtase de noi cu totul, de parcă nici nu ne-ar fi născut. Pe tata nu-l vedeam niciodată. Unchiul se uita prin noi, ca și cum am fi fost niște bucăți de sticlă venețiană.

— Mă simt ca o fantomă, a spus Anne.

Ne plimbam pe malul fluviului. Ea se sprijinea de brațul lui George, eu veneam în spatele lor, cu sir Francis Weston,

iar în urma mea mergea Madge, cu sir William Brereton. Neliniștea mă făcea aproape incapabilă să vorbesc. Nu știam de ce pomenise unchiul numele acestor bărbați. Nu știam ce taine purtau cu ei. Mă simțeam de parcă ar fi existat o conspirație și, dintr-o clipă într-alta, se putea deschide o capcană, iar eu aveam să cad în ea fără să știu nimic.

— Se ține un fel de audiere, a zis George. Atât am reușit să aflu de la un paj care a intrat să le toarne vin. Secretarul Cromwell, unchiul nostru, ducele de Suffolk, ceilalți.

Fratele și sora mea s-au ferit cu grijă să se privească.

— Nu pot avea nimic împotriva mea, a spus Anne.

— Nu, a încuviințat George. Dar pot să inventeze acuzații. Gândește-te la ce s-a spus despre regina Caterina!

Anne s-a întors brusc spre el.

— E vorba de pruncul mort, nu? Și de mărturia spurcatei aleia, moașa aia bătrână cu minciunile ei nebunești.

George a încuviințat.

— Asta trebuie să fie. E singurul lucru pe care-l au.

Anne s-a răsucit pe călcâie și a pornit în goană spre palat, strigând:

— Le arăt eu!

George și cu mine am fugit după ea.

— Ce să le arăți?

— Anne! am strigat. Nu te pripi!

— De trei luni umblu pe furiș prin palatul ăsta, ca un șoricel care se teme și de umbra lui! a exclamat ea. M-ați sfătuit să fiu dulce. Am fost dulce! Acum mă voi apăra. Se ține o audiere secretă, ca să mă judece în taină! Îi fac eu să vorbească pe față! Nu mă las condamnată de o haită de moșnegi care m-au urât dintotdeauna! Le arăt eu!

A străbătut în fugă pajiștea ce ducea spre poarta palatului. George și cu mine am încremenit o clipă, apoi ne-am întors spre ceilalți.

— Voi continuați-vă plimbarea, le-am spus cu asprime.

— Noi mergem după regină, a zis George.

Francis a ridicat instinctiv mâna să-l rețină pe George lângă el.

— E în regulă, l-a liniștit acesta. Dar trebuie să merg cu ea.

George și cu mine am traversat în goană pajiștea și am urmat-o pe Anne în palat. Nu era în fața sălii de primire a

regelui, iar soldatul de la ușă ne-a spus că nu intrase înăuntru. Neștiind ce să facem, am așteptat, întrebându-ne unde se dusesse, dar la un moment dat i-am auzit pașii urcând în fugă scările. O ținea în brațe pe prințesa Elisabeta, care gângurea și râdea fiindcă fusese furată din odaia copiilor, urmărind încântată luminile pâlpâitoare pe lângă care treceau.

Anne a descheiat în fugă nasturii rochiței copilei. I-a făcut un semn cu capul soldatului, care a deschis larg ușa, și s-a pomenit în sala de primire înainte ca bărbații adunați acolo să-și dea seama ce se petrece.

— Ce acuzație mi se aduce? l-a întrebat ea pe rege, abia pășind peste prag.

El s-a ridicat stângaci din capul mesei. Privirea mânioasă a ochilor negri ai lui Anne i-a fulgerat pe nobilii așezați în jurul lui.

— Cine îndrăznește să-mi spună în față o vorbă măcar împotriva mea?

— Anne, a dat să vorbească regele.

Ea s-a întors spre el și a spus repede:

— Ți s-a împuiat capul cu minciuni și vorbe otrăvite împotriva mea. Am dreptul să fiu tratată mai bine. Ți-am fost soție bună. Te-am iubit mai mult decât oricare altă femeie.

El s-a sprijinit de speteaza jilțului bogat sculptat.

— Anne...

— Până acum nu am purtat un fiu până la termen, dar asta nu e vina mea, a zis ea pătimăș. Nici Caterina n-a făcut-o. Ai numit-o vrăjitoare pentru asta?

S-au auzit șușoteli și un murmur când ea a rostit cel mai puternic cuvânt pe ton de conversație banală. Am văzut un pumn încleștându-se, cu degetul mare între arătător și mijlociu, alcătuiind semnul crucii, ca pavază împotriva vrăjitoriei.

— Dar ți-am dăruit o prințesă! a strigat Anne. Cea mai frumoasă prințesă din câte au existat. Cu părul tău și ochii tăi, copilul tău mai presus de orice îndoială. Când s-a născut, ai spus că suntem la început și că vom avea fii. Atunci nu te temei și de umbra ta, Henric!

A ridicat fetița dezbrăcată pe jumătate în fața lui, ca s-o vadă. Henric a tresărit și s-a tras înapoi, chiar dacă micuța a strigat „Tata!” și a întins brațele spre el.

— Are pielea perfectă, n-are nici un defect pe corp, nici un semn nicăieri! Nimeni nu-mi poate spune că acesta nu e un copil binecuvântat de Dumnezeu. Nimeni nu-mi poate spune că nu va fi cea mai mare prințesă din câte a avut țara asta! Ți-am dăruit această binecuvântare, acest copil minunat! Și-ți voi dăruia și alții! Poți să te uiți la ea și să nu crezi că va avea un frate la fel de puternic și de frumos ca ea?

Prințesa Elisabeta privea chipurile severe. Îi tremura buza de jos. Anne o ținea în brațe, cu chipul însuflețit dintr-odată, invitându-i și provocându-i. Henric s-a uitat la amândouă, apoi a întors fața de la soția lui și și-a ignorat fiica.

Am crezut că Anne va răbufni furioasă, fiindcă el n-avea curajul să le înfrunte, dar când regele a întors capul, patima a părăsit-o brusc, de parcă ar fi înțeles că decizia lui era deja luată și că ea va suferi pentru prostia lui intenționată, încăpățanată.

— O, Dumnezeule, Henric, ce-ai făcut? a șoptit ea.

El a spus un singur cuvânt:

— Norfolk!

Unchiul s-a ridicat de la masă și s-a uitat la George și la mine, rămași în prag, neștiind ce să facem.

— Luați-o de aici pe sora voastră, ne-a spus el. N-ar fi trebuit s-o lăsați să vină aici.

Am pășit tăcuți în încăpere. Am luat-o pe mica Elisabeta din brațele lui Anne, iar copila a venit la mine cu un strigăt de bucurie și s-a cuibărit comod, cu brațul pe după gâtul meu. George a cuprins-o pe Anne de mijloc și a scos-o din încăpere.

Ieșind, m-am uitat în urmă. Henric nu se clintise. Stătea în continuare cu fața întoarsă de la noi, cei trei Boleyn, și de la mica noastră prințesă. Apoi ușa s-a închis în urma noastră și am rămas pe dinafară, dar tot nu știam ce discutau, ce hotărâseră, ce avea să se întâmple mai departe.

Ne întoarserăm în odăile lui Anne, iar dădaca veni și o luă pe Elisabeta. I-am dat-o cu regret, conștientă de dorința de a-mi ține în brațe propriul prunc. Mă gândeam la William, plecat să-mi aducă băiatul, întrebându-mă cât de departe ajunsese. Presimțirile sumbre apăsau asupra palatului ca o furtună.

Când deschiserăm ușa odăii ei personale, o siluetă subțiratică țâșni spre noi, făcând-o pe Anne să țipe și să se tragă un

pas în spate. George, având un pumnal la îndemână, aproape că înjunghie silueta înainte să se poată stăpâni.

— Smeaton! exclamă el. Ce naiba faci aici?

— Am venit la regină, spuse băiatul.

— Pentru numele lui Dumnezeu, puțin a lipsit să te înjunghii! N-ai voie să vii aici nepoftit. Pleacă, băiete. Du-te!

— Trebuie să cer... trebuie să spun...

— Afară! repetă George.

— Maiestate, depuneți mărturie pentru mine? strigă Smeaton peste umăr când George îl îmbrânci spre ușă. M-au chemat și mi-au pus atâtea întrebări!

— Stai puțin, am spus repede. Întrebări despre ce?

Anne se lăsă greoi pe bancheta de la fereastră și întoarse capul.

— Ce importanță are? Vor pune întrebări tuturor, despre toate cele.

— M-au întrebat dacă am fost intim cu Maiestatea Voastră, zise băiatul, roșind tare, ca o fată. Sau cu Domnia Voastră, sir, îi spuse lui George. M-au întrebat dacă v-am fost un Ganymede. Nu știam ce înseamnă asta, dar mi-au spus ei.

— Și tu ce-ai zis? întrebă George.

— Am spus că nu. N-am vrut să le spun...

— Bine, îl întrerupse George. Ține-o tot așa și să nu te mai apropii de regină, de mine sau de sora mea.

— Dar mi-e frică! spuse flăcăul.

Tremura fără să se prefacă și avea lacrimi în ochi. Îl interogaseră ore întregi despre vicii de care nu auzise în viața lui. Erau vechi soldați înăspriți și prinți ai Bisericii, știau mai multe despre păcate decât avea el să învețe vreodată. Iar acum, băiatul dăduse fuga la noi să ceară ajutor, dar nu-l primea.

George îl luă de cot și-l conduse la ușă, spunându-i sec:

— Să-ți intre bine asta în capul tău cel tare și frumușel. Ești nevinovat și le-ai spus lucrul ăsta, așa că s-ar putea să scapi. Dar dacă ești găsit aici, vor crede că ești omul nostru, că te-am mituit. Așa că ieși și nu te întoarce. Țasta e cel mai nepotrivit loc din lume în care să cauți ajutor.

Îl împinse pe ușă, dar băiatul se agăță de toc, sub nasul soldatului care aștepta o vorbă din partea lui George ca să-l azvârle în jos pe scări.

— Și nu pomeni de sir Francis, adăugă George repede, cu glas scăzut. De nimic din ceea ce ai văzut sau ai auzit vreodată. Pricepi? Nu spune nimic!

Băiatul rămase agățat de ușa.

— N-am spus nimic! exclamă el. Am fost loial. Dar dacă mă întreabă din nou? Cine mă va apăra? Cine-mi va fi prieten?

George îi făcu un semn soldatului, care lovi brusc, cu muchia palmei, brațul băiatului. Acesta dădu drumul ușii cu un strigăt de durere, iar George îi trânti ușa în nas.

— Nimeni, spuse el sumbru. După cum nimeni nu ne va apăra nici pe noi.

A doua zi era întâi mai, sărbătoarea Fecioarei Maria. Anne ar fi trebuit să fie trezită în zori de către doamnele ei, cântându-i sub fereastră, și de procesiunea fecioarelor cu ramuri de salcie cojite. Dar nimeni nu organizase ritualul, așa că, pentru prima dată de cine știe când, nu avu loc. Anne se trezi trasă la față și palidă, la ora obișnuită, și își petrecu prima oră a zilei îngenuncheată pe scăunelul de rugăciune, înainte de-a merge la liturghie în fruntea doamnelor sale.

În urma lor venea Jane, îmbrăcată în alb și verde. Familia Seymour vestise sărbătoarea în zori, cu flori și cântece, Jane dormise cu flori sub pernă și, fără îndoială, își visase viitorul soț. M-am uitat la fața ei inexpressivă și dulce și m-am întrebat dacă știa cât de mare era miza jocului pe care-l juca. Zâmbi la vederea chipului meu împietrit și îmi ură o dimineață minunată.

Trecurăm pe lângă capela regelui, iar acesta întoarse capul la sosirea lui Anne. Ea îngenunche pentru rugăciuni și le rosti cu atenție, cuvânt cu cuvânt, cu tot atâta pioșenie ca Jane însăși. După ce slujba se termină, pe când ieșeam din biserică, regele se ivi din galeria sa și-i spuse scurt lui Anne:

— Vei participa la turnir?

— Da, spuse ea surprinsă. Firește.

— Fratele tău va lupta cu Henry Norris, anunță el, privind-o cu luare-aminte.

Anne ridică din umeri.

— Și?

— Ți va fi greu să alegi un campion pentru lupta aceea.

Fiecare cuvânt rostit de el era greu de semnificații, de parcă Anne ar fi trebuit să știe la ce se referea. Anne se uită

pe lângă el, spre mine, cerându-mi parcă s-o ajut. Am ridicat din sprâncene: nu știam nici eu.

— Ar trebui să țin cu fratele meu, așa cum ar face orice soră bună, spuse ea cu grijă. Dar Henry Norris e un cavaler foarte amabil.

— Poate că nu poți alege între ei, îi sugeră regele.

Zâmbetul ei nedumerit avea ceva demn de milă.

— Nu, Sire. Pe care ați vrea să-l aleg?

El se întunecă pe dată la față și zise cu o răutate subită:

— Fii sigură că te voi urmări și voi vedea pe cine vei alege!

Se întoarse și plecă șchiopătând vizibil cu piciorul bolnav înfășurat în bandaje. Anne îl privi fără o vorbă cum se îndepărtează.

După-amiaza era fierbinte și apăsătoare; norii joși apăsau asupra palatului, iar curtea pentru turnire era înăbușitoare. Mă trezeam uitându-mă mereu spre drumul către Londra, ca să văd dacă se întoarce William, cu toate că știam că n-avea rost să-l aștept decât peste două zile.

Anne era îmbrăcată în alb și argintiu și ducea în mână o baghetă albă de sărbătoare, de parcă ar fi celebrat ca o fată lipsită de griji. Cavalerii se pregăteau să lupte în turnir, călărind în cerc în fața galeriei regale, cu coiful sub braț, zâmbindu-le regelui și reginei așezate alături de el, cu doamnele sale în spate.

— Pui un rămășag? o întrebă regele pe Anne.

Am văzut-o zâmbindu-i repede, bucuroasă de tonul normal.

— O, da!

— Pe cine preferi pentru prima luptă?

Era aceeași întrebare pe care i-o pusese și în capelă.

— Trebuie să-mi susțin fratele, zise ea zâmbind. Noi, cei din neamul Boleyn, trebuie să fim uniți.

— I-am împrumutat lui Norris calul meu, o preveni regele. Cred că îți vei da seama că el e mai bun.

Anne râse.

— Atunci îi voi oferi lui semnul meu de favoare și-mi voi pune banii pe fratele meu. V-ar mulțumi asta, Maiestate?

El dădu din cap, fără să spună nimic.

Anne scoase o batistă din rochie, se aplecă peste marginea galeriei regale și-l chemă pe sir Henry Norris. Acesta se

apropie și coborî lancea în fața ei, în semn de salut. Anne întinse mâna cu batista, iar el, strunind calul cu o mână, îndreptă lancea către mâna ei și ridică batista dintr-o singură mișcare rapidă, elegantă. Execută mișcarea minunată; doamnele din galerie aplaudară, iar Norris zâmbi, lăsă lancea să-i alunece în mână, prinse batista din vârful și o băgă sub platoșă.

Toți se uitau la Norris, doar eu mă uitam la rege. Vedeam pe fața lui o expresie pe care n-o mai văzusem înainte, dar care înțelesesem cumva că se afla acolo, ca o umbră. Privirea pe care i-o aruncă lui Anne când aceasta îi dădu lui Norris batista era privirea celui care folosisese un pocal și avea de gând să-l spargă. A celui care se săturase de un câine și voia să-l înec. Terminase cu sora mea. Privirea aceea mi-o confirmase. Singurul lucru pe care nu-l știam era modul în care urma să se descotorosească de ea.

Se auzi un bubuit de tunet, rău prevestitor precum mugetul unui urs prins în capcană, și regele strigă să înceapă turnirul. Fratele meu câștigă prima luptă, Norris pe a doua, iar fratele meu pe a treia. Își îndreptă calul spre margine, ca să-l lase pe următorul călăreț să-și ocupe locul, iar Anne se ridică în picioare ca să-l aplaude.

Regele rămase nemișcat, urmărind-o pe Anne. Picioarul începuse să-i pută rău de tot în arșița după-amiezii, dar el nu băgă de seamă. I se oferi ceva de băut și niște căpșuni timpurii. Mâncă și bău, acceptă puțin vin și niște prăjituri. Turnirul continua. Anne se întorcea și-i zâmbea, îl atrăgea în conversație. El ședea alături de ea de parcă i-ar fi fost judecător, de parcă ar fi fost ziua judecății.

La sfârșitul turnirului, Anne se ridică să înmâneze premiile. Nici măcar n-am văzut care au fost învingătorii, îl urmăream pe rege în timp ce Anne oferea premiile și întindea mâna delicată, ca să-i fie sărutată. Regele se ridică greoi în picioare și se îndreptă spre spatele galeriei. L-am văzut arătând spre Henry Norris, chemându-l și apoi plecând. Norris, fără armură acum, dar tot călare pe calul nădușit, se întoarce și plecă să se întâlnească cu regele în spatele galeriei.

— Unde se duce regele? întrebă Anne, uitându-se în jur.

Am aruncat o privire spre drumul ce ducea la Londra, dorindu-mi să zăresc calul lui William. Dar pe drum se vedea stindardul regelui și inconfundabila lui siluetă corpulentă,

ținându-se dreaptă pe cal. Alături de el se aflau Norris și o mică escortă. Călăreau repede spre vest, către Londra.

— Unde merge în asemenea grabă? întrebă Anne neliniștită. A spus că pleacă?

Jane Parker făcu un pas înainte și întrebă veselă:

— Nu știai? Secretarul Cromwell l-a ținut pe băiatul ăla, Mark Smeaton, acasă la el toată noaptea, iar acum l-a dus în Turn. I-a trimis vorbă regelui să-i spună. Poate că regele merge la Turn să vadă ce a mărturisit băiatul. Dar de ce îl ia cu el pe Henry Norris?

George și cu mine stăteam împreună cu Anne în odăile ei, ca niște prizonieri care se ascundeau. Așteptam în tăcere. Aveam sentimentul că eram complet asediați.

— Plec la prima geană de lumină, i-am spus lui Anne. Îmi pare rău, Anne, dar trebuie s-o duc pe Catherine de-aici.

— William unde e? a întrebat George.

— S-a dus să-l ia pe Henry de la tutorele lui.

Anne a ridicat brusc capul auzind asta.

— Henry e pupilul meu, mi-a amintit ea. Nu poți să-l iei fără consimțământul meu.

De data asta nu m-am revoltat împotriva ei.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Anne, lasă-mă să-l țin la adăpost de primejdii! Nu e momentul ca tu și cu mine să ne certăm despre ce pretenții poate avea fiecare. Îl voi feri de primejdii și, dacă o voi putea apăra pe Elisabeta, o voi păzi și pe ea.

Anne a tăcut câteva clipe, de parcă chiar și acum s-ar fi întrecut cu mine, dar apoi încuviințat.

— Jucăm cărți? ne-a întrebat ea cu nepăsare. Nu pot să dorm. Jucăm toată noaptea?

— Bine. Lasă-mă doar să merg la Catherine, să mă asigur că doarme.

M-am dus să-mi caut fiica. Fusese la cină cu celelalte doamne și-mi spusese că sala cea mare zumzăia de bârfe. Tronul regelui era gol. Lipsea și Cromwell. Nimeni nu cunoștea motivul arestării lui Smeaton. Nimeni nu știa de ce plecase regele împreună cu Norris. Dacă fusese un semn de onoare specială, unde se aflau în seara aceea? Unde cinau în acea seară specială, a sărbătorii Fecioarei?

— N-are importanță, am spus, oprind-o. Vreau să împachetezi într-o desagă câteva lucruri, o cămașă de noapte curată și niște ciorapi curați și să fii pregătită să plecăm mâine.

— Suntem în pericol?

Nu era surprinsă; devenise de-acum un copil al curții, n-avea să mai fie niciodată o fetișcană proaspătă de la țară.

— Nu știu, am spus scurt. Dar vreau să fii suficient de puternică încât să poți călări toată ziua, așa că acum trebuie să dormi. Promiți?

A încuviințat din cap. Am culcat-o în patul meu, cu capul odihnindu-se pe perna pe care dormea de obicei William. M-am rugat la Dumnezeu ca ziua următoare să-i aducă înapoi pe William și pe Henry și să putem pleca toți acolo unde mărunul se apleca peste drum și unde mica fermă stătea pitită între dealurile scăldate de soare. Am sărutat-o de noapte bună și am trimis un paj spre locuința noastră, s-o prevină pe doică să fie pregătită de plecare în zori.

M-am furișat înapoi în odăile reginei. Anne ședea ghemuită lângă foc, cu George alături, așezați pe preșul din fața căminului, de parcă ar fi fost amândoi înfrigurați, cu toate că ferestrele erau deschise și aerul cald, neclintit al nopții nici măcar nu făcea perdelele să fluture.

— Cei doi Boleyn, am spus, strecurându-mă fără zgomot pe ușă.

George s-a întors, a întins mâna după mine și m-a tras lângă el, ca să ne poată îmbrățișa pe-amândouă.

— Pun rămășag că putem trece cu bine prin asta, a zis el cu hotărâre. Pun rămășag că ne vom ridica și-i vom învinge pe toți, iar anul viitor pe vremea asta, Anne va avea un băiețel în leagăn, iar eu voi fi Cavaler al Jartierei.

Am petrecut noaptea ghemuiți laolaltă, ca niște vagabonzi care se tem de santinelă, iar când fereastra a început să se lumineze, am coborât în liniște scara spre curtea grajdurilor și am aruncat o piatră în fereastra odăii unde dormeau valeții. Primul flăcău care a scos capul afară a primit misiunea să-mi aducă iapa din grajd și s-o înșeuzeze. Dar când a scos și iapa lui Catherine în curte, s-a oprit și a clătinat din cap.

— A pierdut o potcoavă.

— Poftim?

— Trebuie s-o duc la fierar.

— Poți s-o duci acum?

— Fierăria încă nu-i deschisă.

— Spune-le să deschidă!

— Stăpână, cuptorul va fi rece. Fierarul trebuie să se scoale, să facă focul și să încingă cuptorul, și abia pe urmă o va putea potcovi.

Am înjurat de frustrare și m-am întors cu spatele la el.

— Puteți lua alt cal, mi-a propus flăcăul căscând.

Am clătinat din cap. Ne aștepta un drum lung și Catherine nu era o călăreață îndeajuns de puternică pentru a stăpâni un cal nou.

— Nu. Va trebui să așteptăm să fie potcovită iapa. Du-o la fierar, scoală-l și roagă-l s-o potcovească. Apoi vino și caută-mă, oriunde-aș fi, și dă-mi de veste între patru ochi că e gata. Nu le spune nimic celorlalți din castel, am adăugat, aruncând o privire neliniștită spre ferestrele întunecate ale palatului, care parcă mă priveau. Nu vreau să știe toți neghiobii din lume că plec.

Băiatul s-a tras de moțul din frunte și a întins mâna făcută căuș, cu palma în sus. Am scos un ban din buzunarul rochiei și l-am strecurat în palma lui murdară.

— Te mai așteaptă încă unul dacă faci bine treaba asta.

M-am întors în palat. Santinela de la ușă a ridicat din sprâncene cu un aer somnoros, întrebându-se ce făceam, de ieșeam în zori și apoi mă întorceam. Știam că avea să dea știre cuiva: secretarului Cromwell sau unchiului sau poate lui sir John Seymour, care ajunsese acum atât de important, încât, fără îndoială, avea oameni care spionau și pentru el.

Am șovăit pe scări. Voiam să merg s-o văd pe Catherine, care dormea dulce în patul meu. Dar pe sub ușa ce dădea spre odăile reginei se zărea lumina lumânărilor și simțeam că locul meu era alături de cei doi și de veghea lor de-o noapte întreagă. Santinela s-a dat la o parte, iar eu am deschis ușa și m-am strecurat în odaie.

Erau tot trei, obraz lângă obraz, vorbind în șoapte liniștitoare, ca doi porumbei ce gânguresc în porumbar. Au întors amândoi odată capul la intrarea mea.

— N-ai plecat? m-a întrebat Anne.

— Iapa lui Catherine a pierdut o potcoavă. N-am putut pleca.

— Și când pleci?

— Imediat ce e potcovită. I-am plătit unui flăcău s-o ducă la fierar și să-mi dea de știre de îndată ce e gata de drum.

Am traversat odaia și m-am așezat pe preș lângă ei. Am întors toți trei fețele spre foc și am privit flăcările.

— Aș vrea să putem rămâne așa pentru totdeauna, aici, a zis Anne pe un ton visător.

— Serios? am spus surprinsă. Eu mă gândeam că e cea mai oribilă noapte din viața mea. Îmi doream să nu fi început niciodată și să mă trezesc peste o clipă și să-mi dau seama că totul a fost un vis.

Zâmbetul lui George era întunecat.

— Asta fiindcă nu te temi de ziua de mâine, a spus el. Dacă te-ai teme de ziua de mâine tot atât de mult ca noi doi, ți-ai dori ca noaptea să se prelungească la nesfârșit.

Indiferent de dorințele lor, cerul s-a luminat treptat și am auzit cum încep să se miște servitorii din sala cea mare, apoi o servitoare a urcat zdrăngănind pe scări, cu o găleată cu surcele, ca să aprindă focul în odaia de culcare a reginei, urmată de o alta înarmată cu perii și cârpe, ca să șteargă mesele și să le pregătească pentru o nouă zi.

Anne s-a ridicat de pe preș cu chipul sumbru, cu obrazii mânjiți de cenușă, de parcă ar fi jelit în biserică în Miercurea Cenușii.

— Fă o baie, i-a propus George încurajator. E foarte devreme. Trimite să ți se aducă albia și fă o baie fierbinte și spală-ți părul. Te vei simți mult mai bine după aceea.

Banalitatea sugestiei a făcut-o să zâmbească și a încuviințat din cap. George s-a aplecat și a sărutat-o, spunând:

— Ne vedem la slujba de dimineață.

Apoi a ieșit din odaie.

A fost ultima oară când ne-am văzut fratele ca om liber.

George nu era prezent la slujba de dimineață. Anne și cu mine, trandafirii după baie și simțindu-ne mai încrezătoare, l-am căutat, dar nu era acolo. Sir Francis nu știa unde se află, nici sir William Brereton. Henry Norris nu se întorsese de la Londra. Nu se primiseră nici un fel de vești despre acuzațiile aduse lui Mark Smeaton. Greutatea fricii a început

din nou să ne apese, precum pântelele norilor joși, care aproape că atingeau acoperișurile palatului.

I-am trimis vorbă doicii să ne aștepte, spunându-i că vom încerca să plecăm într-o oră.

Avea loc o partidă de tenis și Anne promisese să înmâneze premiul – o monedă de aur prinsă pe un lanț de aur. S-a dus pe teren și s-a așezat sub umbrar, cu capul mișcându-se de la dreapta la stânga, cu toată disciplina unui dansator – capul urmărea mingea, dar ochii nu vedeau nimic.

Eu stăteam în picioare în spatele ei, așteptând să vină flăcăul de la grajd să-mi spună că iapa e pregătită. Catherine se afla lângă mine, așteptând doar o vorbă din partea mea ca să dea fuga să se schimbe în costumul de călărie. Pe neașteptate, poarta terenului regal s-a deschis în spatele meu și au intrat doi soldați din gardă, însoțiți de un ofițer. În clipa când i-am văzut, am simțit că se va întâmpla ceva cumplit, de mare însemnătate. Am deschis gura să vorbesc, dar n-am putut spune nimic. Am atins în tăcere umărul lui Anne. Ea s-a întors și s-a uitat la mine, apoi dincolo de mine, la chipurile dure ale oștenilor.

Aceștia nu s-au înclinat, așa cum ar fi trebuit. Acest lucru a fost cel care ne-a confirmat temerea. Asta și țipătul unui pescăruș care a zburat pe neașteptate pe deasupra curții, la mică înălțime, scoțând un strigăt strident, ca al unei fete rănite.

— Consiliul Coroanei vă solicită prezența, Maiestate, a spus scurt căpitanul.

— O! a exclamat Anne ridicându-se în picioare.

S-a uitat la Catherine și la mine. Apoi s-a uitat în jur, la doamnele ei și, dintr-odată, ochii acestora au început să privească în toate părțile, numai la ea nu. Deveniseră fascinate de tenis. Învățaseră șmecheria lui Anne : capetele lor se plimbau la dreapta și la stânga, în timp ce ochii lor nu vedeau nimic, urechile le erau ciulite, iar inima le bătea nebunește, de teamă că avea să le ceară s-o însoțească.

— Trebuie să am însoțitoare cu mine, a spus Anne sec.

Nici una din micile vulpi din jur n-a ridicat privirea.

— O doamnă trebuie să vină cu mine.

Ochii ei au căzut asupra lui Catherine.

— Nu! am spus pe dată, înțelegând ce voia să facă. Nu, Anne, nu! Te implor!

— Pot lua o însoțitoare? l-a întrebat ea pe căpitan.

— Da, Maiestate.

— O voi lua pe Catherine, domnișoara mea de companie, a spus Anne simplu.

Apoi a ieșit în tăcere din curte, pe poarta pe care i-o deschisese soldatul. Catherine mi-a aruncat o privire nedumerită, după care a pornit pe urmele reginei ei.

— Catherine! am strigat ascuțit.

A întors capul și s-a uitat la mine. Biata copilă nu știa ce să facă.

— Vino, a spus Anne pe tonul ei de un calm netulburat.

Catherine mi-a aruncat un surâs ușor și, pe neașteptate, în mod straniu, a spus de parcă ar fi jucat un rol dintr-o piesă:

— Înveselește-te!

Apoi s-a întors și a urmat-o pe regină cu toată demnitatea unei prințese.

Eram prea înmărmurită ca să fiu în stare să fac altceva decât să le privesc cum pleacă, dar în clipa când nu le-am mai putut vedea, mi-am sumes poalele fustei și am pornit în goană spre palat, să-l găsesc pe George sau pe tata, pe oricine ar fi putut s-o ajute pe Anne și s-o ia pe Catherine de lângă ea, să o readucă lângă mine în siguranță ca să putem pleca spre Rochford.

Am intrat în fugă în sala cea mare și, când m-am îndreptat spre scări, m-a prins un bărbat; l-am împins și abia apoi mi-am dat seama că era singurul bărbat din lume pe care-l voiam.

— William!

— Iubito, iubirea mea! Așadar, știi?

— O, Dumnezeuule, William! Au luat-o pe Catherine! Mi-au luat fetița!

— Au arestat-o pe Catherine? Sub ce acuzație?

— Nu. E cu Anne. Ca domnișoară de companie. Iar lui Anne i s-a poruncit să apară în fața Consiliului Coroanei.

— La Londra?

— Nu, se întrunește aici.

El mi-a dat drumul pe dată, a înjurat scurt, a făcut câțiva pași în cerc, apoi s-a întors la mine și mi-a luat mâinile.

— În cazul ăsta, va trebui să așteptăm până ce va ieși.

Mi-a cercetat fața.

— Nu face figura asta. Catherine e o fetișcană. Pe regină o chestionează, nu pe ea. Probabil că nici nu vor vorbi cu ea, iar dacă totuși vorbesc, Catherine n-are nimic de-ascuns.

Am respirat adânc, cutremurându-mă toată, și am încuviințat.

— Într-adevăr. N-are nimic de-ascuns. N-a văzut nimic din ce nu știu toți. Și nu vor face altceva decât s-o chestioneze. E de viță nobilă. Nu vor face nimic mai rău de atât. Unde e Henry?

— În siguranță. L-am lăsat la locuința noastră împreună cu doica și cu fetița. Credeam că fugi din cauza fratelui tău.

— Ce-i cu el? am întrebat cu inima bătându-mi iarăși să-mi spargă pieptul. Ce-i cu George?

— L-au arestat.

— Împreună cu Anne? Ca să răspundă în fața Consiliului Coroanei?

Chipul lui William era întunecat.

— Nu. L-au dus în Turn. Henry Norris e deja acolo, regele însuși l-a dus în Turn ieri. Și Mark Smeaton – îl mai ții minte pe cântăreț? – e și el acolo.

Buzele îmi erau prea amorțite ca să mai pot vorbi.

— Dar care e acuzația? Și de ce o chestionează pe regină aici?

A clătinat din cap.

— Nu știe nimeni.

Am așteptat până la prânz vești noi. Stăteam în sala învecinată cu încăperea în care Consiliul Coroanei o chestiona pe regină, dar nu mi se dădea voie să intru în anticameră, de teamă că aș putea să ascult la ușă.

— Nu vreau să ascult, vreau doar să-mi văd fiica, i-am explicat santinelei.

Omul a dat din cap, fără să spună nimic, și mi-a făcut semn să mă îndepărtez de prag.

La puțin timp după prânz, ușa s-a deschis și un paj s-a strecurat afară și i-a șoptit ceva santinelei.

— Trebuie să plecați, a spus omul. Am ordine să eliberez calea.

— Pentru ce?

— Trebuie să plecați, a repetat el cu încăpățănare.

A strigat în josul scărilor, către sala cea mare, de unde s-a auzit un răspuns. Apoi m-a împins cu blândețe deoparte,

dincolo de ușa Consiliului Coroanei, dincolo de scări, dincolo de sală, dincolo de ușa spre grădină și apoi dincolo de grădina propriu-zisă. Toți ceilalți curteni întâlneau pe drum au fost dați la o parte. Ne-am dus cu toții unde ni se cerea; era ca și cum, până-n acel moment, n-am fi înțeles cât de puternic era regele.

Mi-am dat seama că se făcuse cale liberă între încăperea Consiliului Coroanei și treptele de pe malul apei. Am alergat la debarcaderul unde coborau oamenii de rând când veneau la palat. Acolo nu erau gârzi, nimeni nu mă putea opri să stau chiar la capătul lui, încordându-mi privirea ca să zăresc scările de la palatul Greenwich.

Le vedeam clar: Anne, în rochia albastră pe care o purtase la partida de tenis, iar Catherine cu un pas în urma ei, în rochia galbenă. M-am bucurat observând că avea pelerina cu ea, în caz că avea să fie frig pe fluviu, apoi am clătinat din cap gândindu-mă la propria mea nebunie — îmi făceam griji să nu răcească pe drum, când habar n-aveam unde o duceau. Le priveam cu concentrare, de parcă, privindu-mi fiica, puteam s-o apăr. Au urcat pe barja regelui, nu pe corabia reginei, și răpăitul tobelor pentru vâslași mi se părea tot atât de rău prevestitor și dureros ca bătaia tobelor în momentul în care călăul ridica securea.

— Unde mergeți? am strigat cât de tare am putut, nereușind să-mi mai țin în frâu teama.

Anne nu m-a auzit, dar am văzut forma albă a feței lui Catherine când vocea mea a făcut-o să se întoarcă și să mă caute prin grădina palatului.

— Aici! Aici! am strigat mai tare, făcându-i cu mâna.

S-a uitat spre mine și a ridicat și ea mâna cu un gest ușor, după care a urmat-o pe Anne la bordul bărcii regelui.

Soldații au împins ambarcațiunea cu o mișcare lină în clipa în care au urcat la bord. Mișcarea aceea le-a trântit pe amândouă pe banchetă și, pentru o clipă, am pierdut-o pe Catherine din ochi. Apoi am zărit-o din nou. Ședea pe un scăunel, alături de Anne, și se uita peste apă, spre mine. Vâslașii au îndreptat barja spre mijlocul fluviului și au înaintat repede, ajutați de flux.

N-am mai încercat să strig, știam că răpăitul tobelor vâslașilor avea să-mi acopere vocea și nu voiam să se sperie Catherine

văzându-și mama că strigă așa după ea. Stând nemișcată, am ridicat mâna, ca ea să vadă că știam unde era, că știam unde se ducea și că aveam să o caut cât de curând aveam să pot.

L-am simțit pe William venind în spatele meu și făcându-i cu mâna fiicei noastre, dar nu m-am întors.

— Unde crezi că sunt duse? m-a întrebat el, de parcă n-ar fi știut răspunsul la fel de bine ca mine.

— Știi unde. De ce mă întrebi? În cel mai rău loc pe care ni-l putem imagina. În Turn.

William și cu mine n-am întârziat deloc. Am urcat direct în odaia noastră și am aruncat câteva haine într-o desagă, apoi ne-am dus în grabă la grajduri. Henry ne aștepta cu caii; m-a îmbrățișat repede și mi-a aruncat un zâmbet luminos înainte ca William să mă ridice în șa și să încalece la rândul lui. Am luat cu noi iapa lui Catherine, proaspăt potcovită. Henry o ducea de frânghie alături de calul său, iar William mâna calul cu crupă lată al doicii. Aceasta ne aștepta; am urcat-o în șa și am legat bine fetița la pieptul ei, după care am plecat în liniște de la palat și am apucat-o pe drumul spre Londra, fără să spunem nimănui unde mergeam sau cât timp aveam să lipsim.

William am găsit odăi pentru noi în spatele mănăstirii minoritelor, departe de fluviu. De acolo puteam vedea Turnul Beauchamp, unde erau închise Anne și fiica mea. Fratele meu și ceilalți bărbați erau ținuți în altă parte, undeva în apropiere. În turnul acela, Anne își petrecuse noaptea dinaintea încoronării. Mă întrebam dacă-și amintea acum rochia măreață pe care o purtase și tăcerea orașului, care o prevenise că nu avea să fie niciodată o regină iubită.

William i-a poruncit îngrijitoarei casei să ne pregătească cina și a plecat să afle vești. S-a întors la timp ca să mâncăm, iar după ce femeia ne-a servit cina și a ieșit din odaie, mi-a spus ce aflate. Hanurile din preajma Turnului fremătau de vestea arestării reginei și se spunea că acuzațiile care i se aduceau erau adulter și vrăjitorie, dar nimeni nu știa nimic altceva.

Am dat din cap. Asta pecetluia soarta lui Anne. Henric se folosea de puterea bârfelor, de glasul mulțimii ca să-și croiască drum spre anularea căsătoriei și spre o nouă regină. În taverne

se vorbea deja că regele era iarăși îndrăgostit, dar de astă dată de o fată frumoasă și nevinovată, o englezoaică din Wiltshire, Dumnezeu s-o binecuvânteze, tot atât de pioasă și de dulce pe cât fusese Anne de educată și de influențată de francezi. De undeva, cineva a aflat cu siguranță că Jane Seymour era prietenă cu prințesa Maria. O slujise bine pe regina Caterina. Se ruga după stilul vechi, nu citea cărți îndoielnice și nici nu se contrazicea cu bărbații, care știau mai bine ce și cum. Familia ei nu era alcătuită din nobili hrăpăreți, ci din oameni cinstiți și onorabili. Și era o familie fertilă. Fără îndoială, Jane Seymour avea să nască fiii pe care Caterina și Anne nu-i putuseră avea.

— Și fratele meu?

William a clătinat din cap.

— Nici o veste.

Am închis ochii. Nu eram în stare să-mi închipui o lume în care George să nu fie liber să se miște după placul inimii. Cine l-ar putea acuza pe George? Cine l-ar putea învinui de ceva, la cât de dulce și de leneș era?

— Și cine o slujește pe Anne? am întrebat.

— Mătușa ta, mama lui Madge Shelton și alte două doamne. M-am strâmbat.

— Nici una dintre doamnele pe care le place sau în care se încrede. Dar cel puțin o poate elibera pe Catherine. Nu mai e singură.

— M-am gândit că ai putea să-i scrii. Are voie să primească o scrisoare, dacă e lăsată deschisă. I-o duc lui William Kingston, sergentul Turnului, și-l rog să i-o dea.

Am coborât în fugă scara îngustă, m-am dus la îngrijitoare și am rugat-o să-mi dea o foaie de hârtie și o pană. M-a lăsat să folosesc pupitrul ei de scris și, în timp ce mă așezam la fereastră, să prind ultima geană de lumină, a aprins o lumânare.

Dragă Anne,

Știu că acum ești slujită de alte doamne, așa că, te rog, dă-i drumul lui Catherine din serviciul tău, căci am nevoie să fie cu mine.

Te implor s-o lași să plece.

Mary

Am picurat niște ceară și mi-am apăsât în ea inelul cu pecete, ca să se vadă B-ul de la Boleyn, dar am lăsat scrisoarea deschisă și i-am dat-o lui William.

— Bun, a spus el, citind repede biletul. Îl duc imediat. Nimeni nu se poate gândi că vrei să spui altceva decât ceea ce scrie aici. Aștept un răspuns. Poate că o voi aduce cu mine și mâine vom putea pleca spre Rochford.

Am dat din cap.

— Te aștept trează.

Henry și cu mine am jucat cărți în fața focului mic, pe o masă șubredă, așezați pe două scaune din lemn. Jucam pe sferturi de penny, iar eu câștigam încet-încet toți banii de buzunar ai lui Henry. La un moment dat am trișat, ca să-l las să câștige ceva înapoi, am calculat greșit și am fost scuturată de bani pe cinstite. William tot n-a apărut.

Se făcuse deja miezul nopții când a venit.

— Îmi pare rău că a durat atât de mult, a spus, privindu-mi fața albă. N-am adus-o cu mine.

Am scos un mic geamăt, iar el a întins imediat mâna și m-a tras spre el.

— Am văzut-o. De asta a durat așa de mult. M-am gândit că ai vrea s-o văd și să mă asigur că e teafără.

— E tulburată?

— Foarte calmă, a spus el zâmbind. Mâine poți să mergi s-o vezi cu ochii tăi, pe la ora asta, și-n fiecare zi, până când e eliberată regina.

— Dar nu poate pleca de-acolo?

— Regina vrea s-o păstreze în serviciul ei, iar sergentul are ordine să-i îndeplinească dorințele rezonabile.

— Sunt sigură că...

— Am încercat totul, a spus William. Dar regina are dreptul la însoțitoare, iar Catherine e singura pe care a cerut-o, de fapt. Celelalte îi sunt impuse mai mult sau mai puțin. Una e chiar nevasta sergentului, care se află acolo ca să spioneze tot ce spune.

— Și Catherine ce face?

— Ai fi mândră de ea. Îți transmite că te iubește și spune că ar vrea să rămână și s-o slujească pe regină. Spune că Anne e bolnavă și slăbită și plânge tot timpul și că vrea să-i rămână alături câtă vreme o poate ajuta.

Am scos un geamăt ușor – pe jumătate de iubire și de mândrie, pe jumătate de enervare.

— E o fetiță, n-are ce să caute acolo!

— E o tânără femeie, a spus William. Își face datoria așa cum trebuie s-o facă o tânără femeie. Și n-o pândește nici un pericol. Nimeni n-o va întreba nimic. Toți știu clar că se află în Turn ca însoțitoare a lui Anne. N-o să i se tragă nici un rău din asta.

— Și Anne va fi acuzată?

William a aruncat o privire spre Henry, apoi a hotărât că băiatul era suficient de mare ca să știe.

— Se pare că Anne va fi acuzată de adulter. Știi ce e adulterul, Henry?

Băiatul a roșit puțin.

— Da, domnule. Scrie în Biblie.

— Cred că acuzația la adresa mătușii tale e falsă, a zis William pe ton neutru. Dar e acuzația pe care Consiliul Co-roanei a găsit de cuviință să i-o aducă.

Începeam în sfârșit să înțeleg.

— Dar ceilalți arestați? Sunt acuzați împreună cu ea?

William a încuviințat cu buzele strânse.

— Da. Henry Norris și Mark Smeaton vor fi acuzați împreună cu ea, pentru vina de a-i fi fost amanți.

— E absurd! am spus sec.

William a dat din cap.

— Și fratele meu e reținut pentru interogatoriu?

— Da.

Ceva din tonul vocii lui m-a neliniștit.

— Sper că nu-l pun pe scaunul de tortură! Nu-l fac să sufere, nu?

— O, nu, m-a asigurat William. Nu vor uita că e nobil. Îl vor ține în Turn câtă vreme îi chestionează pe ea și pe ceilalți.

— Dar de ce îl acuză?

William a șovăit, aruncându-i o privire fiului meu.

— E acuzat împreună cu ceilalți bărbați.

Preț de o clipă nu l-am înțeles, dar apoi am rostit cuvântul:

— Adulter?

El a dat din cap.

Am rămas tăcută. Prima mea reacție a fost să strig și să neg, dar apoi mi-am amintit de nevoia absolută a lui Anne

de-a avea un fiu și de certitudinea ei că regele nu era în stare să zămislească un prunc sănătos. Mi-am amintit cum s-a sprijinit de George și i-a spus că Biserica nu putea fi forul de încredere care să decidă ce era păcat și ce nu era păcat. Și cum el i-a spus că ar putea fi excomunicat de zece ori înainte de micul dejun, iar ea a râs. Nu știam de ce-ar fi fost în stare Anne în disperarea ei. Nu știam ce-ar fi putut îndrăzni să facă George în nesăbuința lui. Mi-am întors gândurile de la ei, așa cum mai făcusem și înainte.

— Ce facem acum? am întrebat.

William mi-a cuprins băiatul pe după umeri și i-a zâmbit. Henry îi ajungea acum până la umăr tatălui său vitreg și-l privea încrezător.

— Așteptăm, a zis William. Imediat ce haosul ăsta se potolește, o luăm pe Catherine și plecăm acasă, la Rochford. Și ținem capetele plecate o vreme. Pentru că, indiferent dacă Anne e repudiată și i se îngăduie să trăiască într-o mănăstire sau e exilată, cred că familia Boleyn și-a avut momentul de glorie. A sosit timpul să te întorci la preparatul brânzei, iubirea mea.

A doua zi n-aveam nimic de făcut, decât să așteptăm. I-am dat liber doicii și i-am încurajat pe William și pe Henry să se plimbe prin oraș și să prânzească într-o cârciumă, eu dorind să rămân acasă și să mă joc cu fetița. După-amiază am luat-o la o mică plimbare pe malul apei, ca să simțim pe obraji vântul venit dinspre mare. La întoarcere am desfășat-o și i-am făcut o baie răcoroasă, i-am învelit trupușorul trandafiriu și adorabil într-un cearșaf, am uscat-o și apoi am lăsat-o să dea din picioare o vreme, eliberată de scutece. Am înfășat-o în feșe curate la timp pentru sosirea celorlalți la cină, apoi am lăsat-o cu doica, iar eu m-am dus împreună cu William și cu Henry la marea poartă a Turnului, întrebând dacă era posibil să vină Catherine să ne vadă.

Pe când înainta de-a lungul zidului interior al Turnului Beauchamp, îndreptându-se spre poartă, părea foarte mică, dar păsea ca o Boleyn – cu aerul că era stăpâna locului, cu capul sus, privind în jur, aruncându-i un surâs plăcut unui soldat din gardă care trecea pe lângă ea și apoi un zâmbet

radios mie, prin grilaj, în timp ce oamenii descuiiau ușa din poarta de lemn și o lăsau să iasă.

Am strâns-o cu putere în brațe.

— Iubirea mea!

M-a îmbrățișat la rândul ei, apoi a țâșnit spre Henry.

— Hen!

— Cat!

S-au privit în culmea încântării.

— Mai înalt, a zis ea.

— Mai grasă, a remarcat el.

William mi-a zâmbit peste capetele lor.

— Crezi că folosesc vreodată propoziții întregi?

— Catherine, i-am scris lui Anne s-o rog să te lase să pleci, am spus grăbită. Vreau să vii cu noi.

Ea a devenit dintr-odată gravă.

— Nu pot. Suferă atât de mult! N-ai văzut-o niciodată așa. Pur și simplu nu pot s-o las. Iar celelalte doamne din preajma ei sunt inutile, două dintre ele habar n-au ce să facă, iar celelalte, mătușa Boleyn și mătușa Shelton, stau toată ziua într-un colț și șoptesc cu palma la gură. N-o pot lăsa cu ele!

— Ea ce face toată ziua? a întrebat Henry.

Catherine a roșit.

— Plânge și se roagă. De aceea nu pot s-o las. Pur și simplu n-aș fi în stare să plec. Ar fi totuna cu a abandona un copil. Nu poate să aibă grijă de ea însăși.

— Ești hrănită bine? am întrebat-o, pierzându-mi speranța. Unde dormi?

— Dorm cu ea. Dar ea aproape că nu pune geană pe geană. Și putem mânca la fel de bine ca la curte. E în regulă, mamă. Și nu va dura mult.

— De unde știi?

Căpitanul gărzii s-a aplecat și i-a spus încet lui William:

— Aveți grijă, sir William.

Soțul meu m-a privit.

— Ne-am înțeles că nu vom discuta situația cu Catherine. Venim doar ca s-o vedem și să ne asigurăm că e teafără.

Am inspirat adânc.

— Foarte bine. Dar, Catherine, dacă situația se prelungește mai mult de o săptămână, va trebui să pleci.

— Voi face cum spui, mi-a răspuns dulce.

— Ai nevoie de ceva? Să-ți aduc ceva mâine?

— Niște rufărie curată. Iar regina are nevoie de încă o rochie sau chiar două. Poți să i le aduci de la Greenwich?

— Da, am spus resemnată.

Se părea că toată viața îi făcusem lui Anne comisioane și, până și acum, în această mare criză a familiei noastre, tot la porunca ei eram.

William s-a uitat la căpitanul gărzii.

— Ai ceva împotriva, căpitane, ca soția mea să aducă niște rufărie și niște rochii pentru doamne?

— Nu, a zis omul, ducând mâna la pălărie și salutându-mă. Sigur că nu.

Am zâmbit posomorâtă. Nimeni nu mai întemnițase o regină fără dovezi și fără acuzație. Era greu de știut care dintre tabere oferea siguranță.

Am mai îmbrățișat-o pe Catherine încă o dată, simțindu-i sub bărbie părul neted de deasupra frunții, dezvelit de bonetă. Am sărutat-o pe frunte și am tras în piept mirosul pielii ei tinere și calde. Mi-era cumplit de greu s-o las să plece, dar ea s-a strecurat prin poartă și a pornit-o înapoi pe drumul pavat cu piatră, pe sub marea umbră a Turnului; s-a oprit să ne facă cu mâna, apoi a dispărut. William a fluturat la rândul lui mâna spre ea și pe urmă s-a întors spre mine.

— Un lucru care nu le-a lipsit niciodată celor din neamul Boleyn e curajul absolut, mânat de nebunie. Dacă ați fi cai, n-aș crește altă rasă, căci ați sări peste orice. Dar ca femei, traiul cu voi e atât de dificil, că poate face omul s-o ia razna.

Mai 1536

Am luat o barcă în josul fluviului, ca să aduc rochiile reginei și rufăria de rezervă a lui Catherine, lăsându-i pe William, pe Henry și pe fetiță la locuința închiriată din apropierea Turnului. Pe William îl neliniștea ideea că plecam fără el, iar eu mă temeam la rândul meu – întoarcerea la palatul Greenwich îmi dădea senzația că mă aruncam din nou în ghearele pericolului. Preferam însă să merg singură și să știu că fiul meu – acel bun rar și de preț, un fiu al regelui – rămânea departe de curte. Am promis să nu stau mai mult de două ore și să nu mă opresc pentru nimic.

A fost ușor să intru în odăile mele, dar apartamentele reginei erau sigilate, la cererea Consiliului de Taină. M-am gândit să-l caut pe unchiul și să-l rog pe el să-mi aducă rochiile și rufăria lui Anne, dar am hotărât că nu merita să atrag atenția asupra celeilalte Boleyn când prima se afla în Turn pentru niște crime nedeslușite. Am adunat într-o boccea câteva dintre rochiile mele pentru ea și tocmai mă strecuram afară din odaie, când a intrat Madge Shelton.

— Dumnezeu mare, am crezut că ai fost arestată! a exclamat ea.

— De ce?

— De ce e oricine arestat? Ai dispărut. Sigur că m-am gândit că ești în Turn. Ți-au dat drumul după ce te-au interogat?

— N-am fost deloc arestată, i-am explicat cu răbdare. Am plecat la Londra ca să fiu cu Catherine, care o însoțește pe Anne ca domnișoară de companie. E și acum în Turn cu ea. Am venit doar ca să iau niște rufărie.

Madge s-a lăsat să cadă pe o banchetă și a izbucnit în plâns.

— Madge, trebuie să plec, care-i necazul?

— Dumnezeuule mare, am crezut că ești arestată și că voi fi următoarea după care vor veni!

— De ce?

— E ca și cum ai fi sfâșiată în groapa ursului. M-au chestionat toată dimineața, până n-aș mai fi știut să-ți spun nimic ce-am văzut și ce-am auzit. Mi-au sucit și mi-au răsucit cuvintele și au făcut totul să pară ca și când am fi fost o adunătură de târfe într-un bordel! N-am făcut niciodată nimic foarte greșit. Și nici tu. Dar ei vor să afle totul despre toate. Vor să știe ore și locuri și m-am simțit așa de rușinată de toate!

M-am oprit o clipă, încercând să pătrund esența spuselor ei.

— Consiliul Coroanei te-a chestionat?

— Nu numai pe mine, pe toată lumea. Pe toate doamnele reginei, pe cameriste, chiar și pe slujitoare. Pe toți cei care au dansat vreodată în odăile ei. L-ar fi chestionat și pe câinele Purkoy dacă n-ar fi murit!

— Și ce te-a întrebat?

— Cine cu cine se culca, cine ce promitea. Cine oferea daruri. Cine lipsea de la liturghia de dimineață. Totul. Cine era îndrăgostit de regină, cine-i compunea poezii. Ce cântece cânta. Pe cine prefera. Totul!

— Și ce răspund toți?

— O, la început nu spunem nimic, a zis Madge cu însuflețire. Firește că nu! Ne păstrăm toți secretele și încercăm să le păstrăm și pe ale celorlalți. Dar ei află un lucru de la cineva și alt lucru de la altcineva și, până la urmă, te joacă și te prind și te întreabă lucruri pe care nu le știi și altele pe care le știi și-n tot timpul ăsta unchiul Howard se uită la tine de parcă ai fi o târfă ordinară, iar ducele de Suffolk e atât de amabil, că te apuci să-i explici, și la urmă îți dai seama că ai spus tot ce voiai să ții secret!

A încheiat cu un hohot înlăcrimat și și-a șters ochii cu o bucatică de dantelă. Dintr-odată, a ridicat privirea.

— Du-te! Altfel, dacă te văd, te iau să te interogheze și nu vorbesc decât despre George, despre tine și despre regină și unde vă aflați cu toții într-o seară și ce faceați în altă seară.

Am dat din cap și m-am îndepărtat repede, dar după o clipă am auzit-o venind după mine.

— Dacă-l vezi pe Henry Norris, vrei să-i spui că am făcut tot ce-am putut ca să nu destăinui nimic? m-a întrebat pe

un ton la fel de jalnic ca al unui copil care speră să nu fie silit să spună povești. M-au păcălit și m-au făcut să spun că, o dată, regina și cu mine am jucat cărți pentru un sărut al lui, dar mai mult de-atât n-am mărturisit. Nimic mai mult decât ceea ce au reușit să afle de la Jane.

Nici măcar numele otrăvii de nevastă a lui George nu m-a făcut să mă opresc, atât de tare mă grăbeam să plec din palat. Am prins-o în schimb pe Madge Shelton de mână și am tras-o după mine, pe scări în jos și pe ușă afară.

— Jane Parker?

— Ea a stat înăuntru cel mai mult, a scris o declarație și a și semnat-o. Imediat după ce a vorbit ea a trebuit să ne ducem iarăși cu toatele, iar de astă dată ne-au întrebat despre George. Numai despre George și despre regină și cât de des beau împreună și cât de des tu și cu el ați fost singuri cu ea și dacă tu i-ai lăsat singuri.

— L-a trădat Jane, am spus sec.

— Se lăuda cu asta. Și flecuștețul acela de Seymour a plecat ieri de la curte, să locuiască la familia Carew în Surrey, plângându-se de căldură, pe când noi, celelalte, stăm să ni se răscolească viața pe dos și să vedem cum totul se destramă!

Madge a încheiat cu un hohot ușor de plâns. M-am oprit și am sărutat-o pe amândoi obraji.

— Pot să vin cu tine? m-a întrebat cu un aer pierdut.

— Nu. Du-te la ducesă, la Lambeth, se va ocupa ea de tine. Și nu spune nimănui că m-ai văzut.

— Voi încerca, a zis ea, încercând să fie corectă. Dar nu știi cum e când te sucesc și te răsucesc și te întreabă despre toate iarăși și iarăși!

Am dat din cap și am lăsat-o în capul scării de piatră: o fată frumoasă, care venise la cea mai strălucitoare și mai elegantă curte din Europa și îl sedusese chiar pe rege și care văzuse lumea întorcându-se cu susul în jos, curtea pierzându-și splendoarea și pe rege devenind suspicios și învățase că nici o femeie, oricât de sprințară sau de frumoasă sau de vioaie ar fi fost, nu se putea crede în siguranță.

În seara aceea i-am dus lui Catherine rufăria și i-am spus că n-am reușit să iau rochiile pentru regină. Nu i-am dezvăluit motivul – nu voiam să atrag atenția asupra mea sau asupra

micului nostru loc ferit din casa de închiriat ascunsă în spatele mănăstirii minorite. Nu i-am împărtășit nici celelalte vești pe care le aflasem de la barcagiul care mă dusesese înapoi la Londra : că sir Thomas Wyatt, cel îndrăgostit cândva de Anne, care concurase cu regele pentru atenția ei de-a lungul tuturor acestor ani în care nu făcuserăm cu toții decât să ne jucăm de-a iubirea, fusese arestat și că sir Richard Page, și el din cercul nostru, fusese de asemenea închis.

— Vor veni și după mine curând, i-am spus lui William în fața focului din odăița noastră închiriată. Îi ridică pe toți cei care-i sunt apropiați ei.

— Ar fi bine să nu mai mergi zilnic s-o vezi pe Catherine. Mă duc eu sau putem trimite o slujnică. Tu poți să vii în urmă și să găsești un loc ascuns pe malul apei, de unde s-o poți vedea, ca să te convingi că e teafără.

A doua zi ne-am schimbat locuința și de astă dată am dat un nume fals. Henry mergea în locul nostru la Turn, îmbrăcat ca un grăjdar care-i ducea lui Catherine rufărie sau cărți. Își croia drum cu grijă prin mulțime ca să ajungă la poartă, apoi înapoi spre casă, convins că nu-l văzuse nimeni. Dacă unchiul meu ar fi înțeles vreodată că o femeie își poate iubi fiicele, ar fi urmărit-o pe Catherine și, astfel, ar fi ajuns la mine. Dar, firește, el n-a înțeles asta niciodată. Puțini din familia Howard își dădeau seama că fetele erau altceva decât niște obiecte de folosit în jocul căsătoriei.

Iar unchiul avea și alte lucruri de făcut. La jumătatea lunii, când s-au făcut publice acuzațiile, ne-am dat seama că fusese într-adevăr foarte ocupat. William mi-a adus veștile de la brutăria la care mersese să cumpere cele necesare pentru cină și a așteptat să termin de mâncat înainte să mi le spună.

— Iubirea mea, mi-a zis el cu blândețe, nu știu cum să te pregătesc pentru veștile astea.

M-am uitat o clipă la chipul lui grav și am împins farfuria deoparte.

— Spune-mi-le repede.

— I-au judecat și i-au găsit vinovați pe Henry Norris, Francis Weston, William Brereton și pe flăcăul ăla, Mark Smeaton – vinovați de adulter cu regina, sora ta.

Câteva clipe n-am mai fost în stare să-l aud. Deslușeam cuvintele, dar erau înăbușite, de parcă ar fi venit de foarte

departe. William mi-a îndepărtat scaunul de masă și mi-a împins capul în jos, iar senzația de visare a trecut. Reușeam să văd scândurile podelei sub cizme. M-am zbatut în brațele lui.

— Dă-mi drumul, n-am să leșin.

Mi-a dat drumul imediat, dar a îngenuncheat la picioarele mele, ca să-mi poată vedea fața.

— Mă tem că trebuie să te rogi pentru sufletul fratelui tău. E sigur că vor da verdictul împotriva lui.

— N-a fost judecat împreună cu ceilalți?

— Nu. Ei au fost judecați de tribunalul de rând. El și cu Anne vor fi nevoiți să apară în fața tribunalului nobiliar.

— Atunci va exista un motiv pentru a-i grația. Cu siguranță s-au făcut unele aranjamente.

William avea o expresie de neîncredere întipărită pe chip. Am sărit de pe scaun.

— Trebuie să mă duc la tribunal! N-ar fi trebuit să mă ascund aici ca o neghioabă! Voi merge și le voi spune că e o greșeală. Înainte ca lucrurile să meargă mai departe. Dacă au fost găsiți vinovați, trebuie să mă înfățișez curții ca să depun mărturie că George e nevinovat, la fel și Anne!

William s-a mișcat mai repede decât mine. Înainte să apuc să fac doi pași spre ușă, îmi aținea deja calea.

— Știam că vei spune asta, dar nu te vei duce.

— William, vorbim de fratele și sora mea, pândiți de cel mai mare pericol! Trebuie să-i salvez!

— Nu. Pentru că, dacă ridici capul fie și un centimetru, ți-l vor tăia, la fel ca pe-ale lor. Cine crezi că ascultă dovezile împotriva acestor oameni? Cine va fi președintele curții care-l va judeca pe fratele tău? Propriul tău unchi! Își folosește el influența ca să-l salveze? Dar tatăl vostru? Nu! Pentru că ei știu că Anne l-a învățat pe rege să fie tiran, iar acum regele a luat-o razna și ei nu pot să-i împiedice actele de tiranie.

— Trebuie să-l apăr, am spus, sprijinindu-mă de pieptul lui. E vorba de George, de dragul meu George! Crezi că vreau să mor știind că, în clipa judecății sale, s-a uitat în jur și n-a văzut pe nimeni ridicând un deget măcar pentru el? Mă duc la el, chiar să știu bine că mor!

Brusc, William s-a dat la o parte.

— Atunci du-te. Sărută-i de adio înainte de plecare pe fițița noastră și pe Henry. Îi voi spune lui Catherine că ai

binecuvântat-o. Apoi sărută-mă și pe mine de adio. Căci, dacă vei intra în sala aceea de judecată, un lucru e sigur: nu vei mai ieși vie. Aș băga mâna-n foc că te vor ridica măcar pentru vrăjitorie, dacă nu mai mult.

— Pentru ce, pentru numele lui Dumnezeu?! am exclamat. Ce crezi că am făcut? Ce crezi că a făcut vreunul dintre noi?

— Anne va fi acuzată că l-a sedus pe rege prin vrăjitorie. Se va spune că fratele tău a ajutat-o. De aceea se țin separat judecățile lor. Iartă-mă că nu ți-am spus totul deodată. Nu sunt genul de vești pe care-mi place să i le aduc nevastei mele la cină. Sunt acuzați că au fost amanți și că au invocat diavolul. Sunt judecați separat nu pentru că vor fi grațiați, ci pentru că crimele lor sunt prea mari ca să fie ascultate într-o singură ședință.

Am icnit și m-am prăbușit la pieptul lui. William m-a prins și a terminat ce avea să-mi spună.

— Vor fi acuzați amândoi că l-au distrus pe rege, că l-au făcut impotent prin vrăji, poate chiar prin otrăvuri. Vor fi acuzați amândoi că au fost iubiți și că au zămislit pruncul care s-a născut monstruos. Orice-ai spune, unele dintre aceste acuzații vor fi susținute. Ai luat parte la multe seri târzii în odăile lui Anne. Ai învățat-o cum să-l seducă pe rege, după ce i-ai fost amantă ani de zile. Ai găsit o descântătoare pentru ea, i-ai adus o vrăjitoare tocmai la palat. Nu-i așa? Ai luat pruncii morți. Eu am îngropat unul. Iar asta nu e totul, nu-i așa? Mai sunt multe lucruri de care nici măcar eu nu știu. Nu-i așa? Taine ale familiei Boleyn pe care nu mi le-ai spus nici mie?

Am întors capul, iar el a încuviințat.

— Așa mă gândeam și eu. A făcut vrăji și a luat leacuri ca să rămână grea?

S-a uitat la mine. Am încuviințat.

— L-a otrăvit pe episcopul Fisher, un biet om sfânt, și are pe conștiință pentru asta moartea a trei oameni nevinovați. I-a otrăvit pe cardinalul Wolsey și pe regina Caterina...

— Nu știi cu siguranță asta! am exclamat.

M-a privit cu asprime.

— Ești sora ei și nu poți invoca o apărare mai bună de atât? Că nu știi precis câți oameni a omorât?

Am șovăit.

— Nu știu.

— E vinovată cu siguranță de vrăjitorie, e vinovată cu siguranță de seducerea regelui prin purtări lascive. E vinovată cu siguranță că i-a amenințat pe regină, pe episcop și pe cardinal. N-o poți apăra, Mary! E vinovată de cel puțin jumătate din acuzații.

— Dar George... am șoptit.

— George a urmat-o în tot ce a făcut. Și a păcătuit și de unul singur. Dacă sir Francis și ceilalți ar mărturisi vreodată ce au făcut cu Smeaton și cu alții, ar fi spânzurați chiar și numai pentru sodomie.

— E fratele meu! Nu pot să-l părăsesc.

— Poți să mergi să-ți găsești și tu moartea, a spus William. Sau poți să supraviețuiești nenorocirii ăsteia, să-ți crești copiii și s-o aperi pe fetița lui Anne, care, la sfârșitul săptămânii ăsteia, va fi acoperită de rușine, considerată o bastardă și lăsată fără de mamă. Poți să aștepti încheierea domniei ăsteia și să vezi ce urmează. Să vezi ce-i va aduce prințesei Elisabeta viitorul, să-l aperi pe fiul nostru, Henry, de cei care vor vrea să-l ungă moștenitor al regelui sau, chiar mai rău, să-l etaleze ca pretendent. Le ești datoare copiilor tăi să-i aperi. Anne și George și-au făcut propriile alegeri. Dar prințesa Elisabeta, Catherine și Henry își vor face alegerile în viitor. Ar trebui să le fii alături și să-i ajuți.

Mi-am lăsat mâinile, care fuseseră încheștate pe pieptul lui, să cadă pe lângă corp și am spus fără vlagă:

— Bine. Îi voi lăsa să meargă la judecată fără mine. Nu voi merge la tribunal să-i apăr. Însă voi merge să-l caut pe unchiul și să-l întreb dacă nu se poate face nimic pentru a-i salva.

Mă așteptam să-mi refuze și această inițiativă, dar a șovăit.

— Ești sigură că nu te va aresta și pe tine? Abia a judecat trei bărbați pe care-i cunoștea de mici și i-a condamnat să fie spânzurați, castrați și tăiați în patru. Nu pare să fie într-o dispoziție prea miloasă.

Am încuviințat, gândindu-mi intens.

— Foarte bine. Voi merge mai întâi la tata.

Spre ușurarea mea, William a încuviințat din cap.

— Te duc eu.

Mi-am aruncat o mantie peste rochie și am chemat doica să aibă grijă de fetiță și să-l țină pe Henry lângă ea. I-am

spus că William și cu mine plecam să facem o vizită și că nu aveam să stăm mult, apoi am ieșit din căsuța de închiriat.

— Unde e tata? am întrebat.

— Acasă la unchiul tău, mi-a răspuns William. Jumătate de curte se află în continuare la Greenwich, dar regele nu iese din odăile sale. Se spune că e profund îndurerat, însă unii șoptesc că se furișează seară de seară ca s-o vadă pe Jane Seymour.

— Ce s-a întâmplat cu sir Thomas și cu sir Richard, care au fost arestați împreună cu ceilalți?

William a ridicat din umeri.

— Cine știe? Nu există dovezi împotriva lor, nici rugă-minți speciale, nici vreun fel de favor. Cine știe ce se poate întâmpla când un tiran o ia razna? Ei sunt iertați, dar un băiețuș ca Mark, care a știut un singur lucru toată viața, și anume să cânte la lăută, e chinuit pe roată până strigă după maică-sa, și apoi le spune tot ce vor să audă.

Mi-a luat mâna înghețată și a așezat-o pe brațul lui.

— Am ajuns. Intrăm pe ușa grajdurilor. Îi cunosc pe câțiva dintre băieți. Aș prefera să văd cum stau lucrurile înainte să pornim mai departe.

Am intrat în liniște în curtea grajdurilor, dar înainte ca William să apuce să strige „Hei!” la fereastră, s-a auzit un tropăit pe pavaj și în curte s-a ivit călare chiar tatăl meu. Am țâșnit spre el din umbră, sperându-i calul și făcându-l pe tata să mă înjure.

— Iertare, tată, trebuie să-ți vorbesc.

— Tu erai? a zis el scurt. Unde te-ai ascuns în ultima săptămână?

— A fost cu mine, a spus cu hotărâre William din spatele meu. Unde îi e locul. Și cu copiii noștri. Catherine e cu regina.

— A, da, știu, a zis tata. Singura fată Boleyn cu virtutea fără cea mai mică pată din câte cunoaștem.

— Mary vrea să vă întrebe ceva și apoi trebuie să plecăm.

Am tăcut. Acum, că venise momentul, nu prea știam ce să-l întreb pe tata.

— George și Anne vor fi cruțați? Unchiul lucrează în favoarea lor?

Tata mi-a aruncat o privire întunecată și aspră.

— Ar trebui să știi la fel de multe ca oricine despre fărădelegile lor. Dumnezeu știe că erați nedespărțiți. Ar fi trebuit să fii chestionată, la fel ca toate celelalte doamne.

— Nu s-a întâmplat nimic! am spus cu aprindere. Nimic în afară de ceea ce știți Domnia Voastră, domnule. Nimic în afară de ceea ce a poruncit chiar unchiul. Mi-a spus s-o învăț pe Anne cum să-l seducă pe rege. Ei i-a spus să zămislească un prunc cu orice preț. Lui George i-a spus s-o sprijine, s-o ajute și s-o aline. N-am făcut nimic în afară de ceea ce ni s-a poruncit. Tot ce am făcut, am făcut fiindcă ni s-a cerut. Chiar e nevoie ca ea să moară pentru că a fost o fiică supusă?!

— Nu mă amesteca în asta, a zis el repede. Eu n-am avut nimic de-a face cu poruncile care i s-au dat. Și-a croit singură calea, iar el și cu tine ați urmat-o.

Trădarea lui m-a făcut să icnesc. A descălecat, i-a aruncat unui valet hățurile și s-a îndepărtat de mine. Am fugit după el și l-am prins de mânecă.

— Dar va găsi unchiul un mijloc de-a o salva?

El și-a apropiat gura de urechea mea.

— Ea trebuie să plece. Regele știe că e stearpă și vrea altă soție. Neamul Seymour a câștigat runda asta, fără doar și poate. Căsătoria va fi anulată.

— Anulată?! Pe ce temei?

— Afinitate, a zis el scurt. Fiindcă a fost iubitul tău, nu poate fi soțul ei.

Am clipit.

— Nu eu din nou!

— Uite că da.

— Și ce-o așteaptă pe Anne?

— Mănăstirea, dacă pleacă fără scandal. Altfel, exilul.

— Dar pe George?

— Exilul.

— Dar pe Domnia Voastră, domnule?

— Dacă sunt în stare să supraviețuiesc situației ăsteia, sunt în stare să supraviețuiesc oricărei alteia, a zis el sumbru. Acum, dacă nu vrei să fii chemată să depui mărturie împotriva lor, ai face bine s-o ștergi de-aici și să nu mai ieși la iveală.

— Dar dacă vin la judecată, pot aduce dovezi în apărarea lor?

El a râs scurt și mi-a amintit:

— *Nu există dovezi în favoarea lor. Într-o judecată pentru trădare nu există apărare. Nu pot decât să sper la clemența curții și la iertarea regelui.*

— Să-i cer regelui iertare în numele lor?

Tata s-a uitat la mine.

— Dacă nu te cheamă Seymour, nu ești bine-venită în ochii lui. Dacă te cheamă Boleyn, ai întâlnire cu eșafodul. Nu te amesteca, fată! Dacă vrei să-ți slujești sora și fratele, lasă treburile să se încheie cât mai discret și cât mai repede cu putință.

William m-a tras în umbra grajdului, căci dinspre drum se auzea zarva unui grup de călăreți.

— Țasta-i unchiul tău, a zis el. Hai pe-aici.

Am trecut pe sub o arcadă de piatră, îndreptându-ne spre ușile duble prin care se aduceau înăuntru carele cu fân. În scândurile mari era tăiată o ușă mai mică; William a deschis-o și m-a ajutat să ies, apoi a închis-o în urma noastră, pe când în curte începeau să pâlpaie făcliile și soldații strigau valeții să vină să-l ajute pe Înălțimea Sa să descalece.

William și cu mine ne-am întors acasă pe căi întunecate, nevăzuți pe străduțele tainice ale orașului. Doica ne-a deschis ușa și mi-a arătat fetița adormită în leagăn și pe Henry, în patul lui cu saltea de paie, cu buclele aurii, gingașe, de Tudor încadrându-i fața.

William m-a întins în patul cu patru stâlpi, a tras perdelele în jurul nostru, m-a dezbrăcat, m-a așezat pe perne, m-a strâns în brațe și m-a ținut așa fără o vorbă. M-am agățat de el, dar nu m-am putut încălzi toată noaptea.

Anne urma să fie judecată de curtea nobililor în Sala Regelui din Turnul Londrei. Se temeau s-o ducă prin oraș până la Westminster. Dispoziția locuitorilor orașului, care se încrun-taseră la încoronarea lui Anne, se întorcea acum în favoarea ei. Planul lui Cromwell mersese prea departe. Existau puțini oameni care să creadă că o femeie ar putea fi atât de neru-șinată încât să seducă bărbați, purtând în același timp în pântec pruncul soțului ei, așa cum susținea tribunalul că ar fi făcut ea. Nu le venea să creadă că o femeie își putea lua doi, trei, patru amanți chiar sub nasul soțului ei, când acel soț era însuși regele Angliei. Chiar și femeile din port, care-i

strigaseră lui Anne „Târfă!“ în timpul judecății reginei Caterina, se gândeau acum că regele înnebunise iarăși și dădea la o parte o soție legitimă, sub un pretext oarecare, pentru o nouă favorită necunoscută.

Jane Seymour se mutase la Londra, în frumoasa casă de pe Strand a lui sir Francis Bryan, și toată lumea știa că barca regelui era legat în dreptul treptelor casei până mult după miezul nopții și că se petrecea cu muzică, ospete, dans și piese-mască, în timp ce regina se afla în Turn și cinci oameni de ispravă erau și ei arestați, patru dintre ei fiind deja condamnați la moarte.

Henry Percy, fosta iubire a lui Anne, se număra printre nobilii tribunalului, urmând s-o judece pe regina la a cărei masă benchetuiseră cu toții, a cărei mână o sărutaseră cu toții, care dansase cu fiecare dintre ei. Trebuie să fi fost ciudat pentru ei când Anne a intrat în Sala Regelui și s-a așezat în fața lor, cu B-ul de aur la gât, cu boneta franțuzească dată pe spate ca să-i etaleze părul negru și lucios, cu rochia de culoare închisă punându-i în evidență pielea albă ca laptele. Plânsul și rugăciunile neîntrerupte din fața micului altar din Turn o ajutaseră să fie calmă în ziua judecății. Avea aceeași frumusețe sigură de sine ca atunci când se întorsese din Franța, cu atâția ani în urmă, și familia mea o pusesse să-mi fure iubitul regesc.

Aș fi putut să merg cu oamenii de rând și să mă așez în spatele lordului primar, al breslașilor și al magistraților, dar William se temea prea tare că voi fi văzută, iar eu știam că n-aș putea suporta să aud minciunile care se vor spune despre ea. Știam că nu voi suporta să aud nici adevărurile. Îngrijitoarea casei de închiriat s-a dus să vadă cel mai mare spectacol din câte va putea oferi Londra vreodată și s-a întors cu o relatare amestecată – momente și locuri în care regina îi sedusese pe bărbații de la curte ațâțându-le dorințele prin sărutări cu limba, darurile bogate pe care li le oferise, cum încercaseră să se depășească unii pe alții în fiecare seară – o relatare care se apropia uneori de adevăr, iar alteori devia spre cele mai nebunești fantezii, despre care oricine cunoștea curtea ar fi înțeles că nu erau adevărate. Dar curtea oferise dintotdeauna fascinația scandalului, fusese dintotdeauna erotică, murdară și întunecată. Era genul de lucruri pe care

oamenii își doreau să le facă regina, pe care o târfă măritată cu regele le-ar fi făcut cu siguranță. Povestea spunea mult mult mai multe despre visele secretarului Cromwell, un om inferior, decât despre Anne sau despre George sau despre mine.

N-au fost chemați martori care s-o fi văzut vreodată atin-gând sau lingușind, n-au fost chemați nici martori care să dovedească că Anne îl îmbolnăvise pe Henric dorindu-i răul. S-a susținut că ulcerăția de pe piciorul lui și impotența lui erau tot vina ei. Anne a pledat pentru nevinovăția ei și a încercat să le explice nobililor, care știau deja, că era normal ca o regină să facă mici daruri. Că nu însemna nimic dacă ea dansa cu un bărbat și apoi cu altul. Că, firește, poezii de la curte îi vor dedica poezii. Că, firește, poeziile vor fi de dragoste. Că regele n-a protestat nici măcar o clipă cu privire la tradițiile iubirii curtenești ce domnesc la toate curțile din Europa.

În ultima zi a judecății, contele de Northumberland, Henry Percy, n-a apărut. A trimis vorbă pentru a se scuza, spunând că era prea bolnav ca să participe. Atunci am știut că verdictul va fi împotriva lui Anne. Nobilii care fuseseră la curtea lui Anne, care și-ar fi vândut și mama ca să-i intre în grații, au dat verdictul, de la cel mai de jos nobil, până la unchiul nostru. Au rostit cu toții, unul după altul: „Vinovată“. Când a venit rândul unchiului, acesta, înecat de lacrimi, abia a reușit să îngaima cuvântul „vinovată“ sau să rostească fraza: „Va fi arsă la stâlp sau decapitată pe eșafod, după voia regelui“.

Îngrijitoarea casei de închiriat a scos o bucată de pânză din buzunar și și-a șters ochii. Ne-a spus că dreptatea asta nu i se părea deloc dreptate, dacă o regină trebuia arsă la stâlp pentru că dansase cu câțiva bărbați tineri.

— Foarte adevărat, a spus William chibzuit, sugerându-i să iasă din odaie.

După ce femeia a plecat, s-a întors spre mine și m-a așezat pe genunchi. M-am ghemuit ca un copil și l-am lăsat să mă strângă în brațe și să mă legene.

— Va urî mănăstirea!

— Va trebui să rabde orice hotărâște regele, a spus el. Exil sau mănăstire, va fi bucuroasă.

L-au judecat pe fratele meu a doua zi, înainte să-și piardă pute-rea de-a înghiți minciuni. A fost acuzat, la fel ca și ceilalți

bărbați, că a fost iubitul lui Anne și că a complotat împotriva regelui și, la fel ca ei, a negat cu tărie. L-au acuzat și că se îndoise de paternitatea prințesei Elisabeta și răsese de impotența regelui. George, vorbind sub jurământ, a tăcut: nu putea să nege. Cea mai puternică dovadă împotriva lui era o declarație scrisă de Jane Parker, soția pe care o disprețuise mereu.

— Dau ascultare unei neveste jignite? l-am întrebat pe William. Într-o chestiune de ștreang?

— E vinovat, a spus el simplu. Nu mă număr printre apropiații lui, dar până și eu l-am auzit râzând de Henric și spunând că nu-i în stare să încalece o iapă în călduri, darămite o femeie ca Anne.

Am clătinat din cap.

— E obscen și indiscret, dar...

El m-a luat de mână și a zis cu blândețe:

— E trădare, iubirea mea. Nu te-ai aștepta să ajungă în fața judecății, dar dacă ajunge, e trădare, tot așa cum îndoiala lui Thomas More privind supremația regelui în fața Bisericii a fost trădare. Regele acesta poate spune care ofensă aduce ștreangul și care nu. I-am oferit această putere când am negat dreptul Papei de-a conduce Biserica. I-am dat lui Henric dreptul de-a conduce totul. Iar acum el hotărăște că sora ta e o vrăjitoare și că fratele ei îi e amant și că amândoi sunt dușmani ai regatului.

— Dar îi va lăsa să trăiască, am insistat.

În fiecare zi, băiatul meu, Henry, mergea la Turn să-și vadă sora și să se convingă că se simțea bine. În fiecare zi, William îl urma până acolo și înapoi, mereu cu ochii în patru, ca să se convingă că nu-l urmărea nimeni. Dar pe urmele lui Henry nu erau spioni. Era ca și cum aceștia ar fi făcut tot ce puteau face mai rău trăgând cu urechea la regină și prinzând-o în capcană, trăgând cu urechea la indiscrețiile ridicole ale lui George și prinzându-l în capcană.

Într-o zi, pe la jumătatea lui mai, m-am dus împreună cu Henry și mi-am văzut fetița, ieșită din Turnul Londrei. Din locul unde stăteam, în fața porții, auzeam zgomotul ciocanelor bătând cuie în eșafodul pe care aveau să fie executați fratele meu și ceilalți patru bărbați. Catherine era calmă, dar puțin palidă.

— Vino cu mine, am îndemnat-o. Și apoi putem pleca la Rochford, cu toții. Aici nu mai ai ce să faci.

Ea a clătinat căpșorul acoperit de bonetă.

— Lasă-mă să rămân. Vreau să stau până când mătușa Anne e dusă la mănăstire și se termină totul.

— Se simte bine?

— Da. Se roagă tot timpul și se pregătește pentru o viață îndărătul zidurilor monahale. Știe că trebuie să renunțe la tronul de regină. Știe că trebuie să renunțe la prințesa Elisabeta. Știe că nu va mai fi regină. Dar, de când s-a terminat procesul, e mai bine. Nu mai e ascultată și urmărită la fel de mult. Iar ea e mai liniștită.

— L-ai văzut pe George?

Am încercat să-mi păstrez tonul detașat, dar durerea mă sugruma. Catherine a ridicat spre mine ochii căprui de Boleyn, plini de milă.

— E o închisoare, mi-a spus ea cu blândețe. Nu pot să fac vizite.

Am clătinat din cap în fața propriei mele prostii.

— Înainte, când am fost aici, ăsta era doar unul dintre multele castele ale regelui. Puteam merge oriunde voiam. Ar fi trebuit să-mi dau seama că acum totul e altfel.

— Regele se va căsători cu Jane Seymour? m-a întrebat Catherine. Vrea să știe.

— Poți să-i spui că e o certitudine. E prezent în casa ei în fiecare seară. E ca în vremurile de demult, când era cu ea.

Catherine a dat din cap și a spus, privind santinela din spatele ei:

— Ar trebui să plec.

— Spune-i lui Anne...

M-am întrerupt. Erau prea multe de transmis printr-un singur mesaj. Erau anii îndelungați de rivalitate și apoi unitatea forțată și, mereu, dedesubtul iubirii reciproce pe care ne-o purtam, sentimentul că una dintre noi trebuia s-o întreacă pe cealaltă. Cum puteam să-i transmit un singur cuvânt care să confirme toate astea și totodată să-i spună că o iubeam, că mă bucuram pentru că îi fusesem soră, cu toate că știam că din cauza ei ajunsese unde ajunsese și că îl adusese și pe George în aceeași situație? Că, deși n-aveam s-o iert niciodată pentru ceea ce ne făcuse tuturor, înțelegeam în același timp, complet și pe deplin?

— Ce să-i spun?

Catherine aştepta s-o las să plece.

— Spune-i că mă gândesc la ea, am zis simplu. Tot timpul. În fiecare zi. La fel ca-ntotdeauna.

A doua zi l-au decapitat pe fratele meu împreună cu iubitul lui, Francis Weston, şi cu Henry Norris, William Brereton şi Mark Smeaton. Execuţia a avut loc pe pajiştea Turnului, sub fereastra lui Anne, iar ea a privit cum îi mureau prietenii şi apoi fratele. M-am plimbat pe malul noroiu al fluviului cu fetiţa în braţe, încercând să nu mă gândesc la ce se întâmpla. Vântul bătea blând din aval şi un pescăruş ţipa a jale deasupra mea. Linia fluxului era un haos de resturi ciudate: bucăţi de frânghie, aşchii de lemn, scoici prinse de buruieni. Îmi priveam cizmele, trăgeam în piept mirosul de sare din aer, îmi lăsam paşii sacadaţi să-mi legene pruncul şi încercam să înţeleg ce se întâmplase cu noi, cei din familia Boleyn, cei care într-o zi conduceau ţara, iar în ziua următoare deveniseră nişte criminali condamnaţi.

M-am întors acasă, dându-mi seama că am obraji uzi de lacrimi. Nu mă gândisem că-l voi pierde pe George. Nu crezusem nici o clipă că Anne şi cu mine va trebui să ne ducem viaţa fără el.

A fost chemat un spadasin din Franţa ca s-o execute pe Anne. Regele plănuia o graţiery de ultimă clipă şi era decis să stoarcă din ea fiecare strop de dramatism. S-a construit un eşafod pentru decapitarea ei pe pajiştea din faţa Turnului Beauchamp.

— Regele o va elibera? l-am întrebat pe William.

— Aşa a spus tatăl tău.

— O va face printr-o mare piesă-mască, am spus, cunoscându-l pe Henry. Îi va acorda graţierya în ultima clipă posibilă şi toţi vor fi atât de uşuraţi, că-l vor ierta pentru moartea celorlalţi.

Spadasinul a întârziat pe drum. Avea să mai treacă încă o zi până să se afle pe eşafod, aşteptând graţierya. În seara aceea, la poartă, Catherine arăta ca o stafie.

— Arhiepiscopul Cranmer a venit astăzi cu documentele pentru anularea căsătoriei, iar ea le-a semnat. l-au promis

că, dacă le va semna, va fi eliberată. Va putea merge la o mănăstire.

— Slavă Domnului! am exclamat, dându-mi seama abia acum cât de tare mă temusem. Când va fi eliberată?

— Măine, probabil. Iar apoi va trebui să trăiască în Franța.

— O să-i placă, am spus. Va deveni stareță în cinci zile, vei vedea!

Catherine mi-a aruncat un surâs slab. Pielea de sub ochii ei era aproape vânătă de oboseală.

— Vino acasă acum! am spus cuprinsă brusc de neliniște. E aproape gata totul.

— Vin după ce se termină. Când ea pleacă în Franța.

În seara aceea, neputând să dorm, privind țintă baldachinul de deasupra celor patru stâlpi ai patului, l-am întrebat pe William:

— Regele se va ține de cuvânt și o va elibera, nu?

— De ce nu? mi-a răspuns el. Are tot ce-și dorește. O acuzație de adulter împotriva ei, ca nimeni să nu poată spune că a zămislit un monstru. Căsătoria anulată de parcă nici n-ar fi existat. Toți cei care i-au jignit bărbăția sunt morți. De ce s-o omoare? N-are nici o noimă. Plus că i-a promis. Ea a semnat documentul de anulare. Onoarea îl obligă s-o trimită la o mănăstire.

A doua zi, cu puțin înainte de ora nouă, au dus-o pe eșafod, iar doamnele ei, printre care și mica mea Catherine, au urmat-o.

Eu mă aflu în mulțime, mult în spate, pe pajiștea Turului. Am zărit-o de la distanță cum iese – o siluetă mică, în rochie neagră, cu o mantie de culoare închisă. Și-a ridicat boneta franțuzească; o plasă îi prindea părul. Și-a rostit ultimele cuvinte, dar n-am reușit să le aud și nici nu mă interesau. Era o absurditate, o piesă-mască, tot atât de nesemnificativă ca atunci când regele îl întruchipa pe Robin Hood, iar noi, îmbrăcați în verde, eram sătenii. Așteptam ca poarta de pe apă să se ridice și barca regelui să apară în grabă, cu tobele răpăind și vâslele stârnind vârtejuri în apa întunecată, iar regele să păsească în fața noastră și s-o declare pe Anne iertată.

Mi-am spus că, dacă întârzia atât de mult, pesemne că îi poruncise călăului să amâne, să aștepte să răsunе trâmbițele

regale pe fluviu. Era tipic pentru Henric să folosească momentul pentru marele lui dramatism. Acum trebuia să aşteptăm ca el să-şi facă intrarea măreaţă şi să-şi rostească discursul de iertare, iar apoi Anne putea să plece în Franţa, iar eu puteam să-mi iau fiica şi să plec acasă.

Am privit-o cum se întoarce spre preot pentru ultimele rugăciuni; apoi şi-a scos boneta franţuzească şi colierul. Ținându-mi mâinile ascunse în mâneci, pocneam din degete de enervare în faţa vanităţii lui Anne şi a întârzierii lui Henric. De ce nu puteau să termine mai repede scena asta şi să ne lase să plecăm?

Una dintre femeile ei – nu Catherine a mea – a păşit în faţă şi a legat o pânză neagră peste ochii surorii mele, apoi a sprijinit-o de braţ când ea a îngenuncheat pe paie. Femeia s-a tras în spate şi Anne a rămas singură. Ca un lan de porumb ce se unduieşte în vânt, oamenii din faţa eșafodului au îngenuncheat şi ei. Doar eu am rămas neclintită în picioare, privind peste capetele lor spre sora mea, îngenuncheată în rochia ei neagră, cu îndrăzneţa ei fustă purpurie, cu ochii legaţi şi cu faţa albă.

În spatele ei, sabia călăului s-a ridicat tot mai sus şi mai sus în lumina dimineţii. Chiar şi atunci m-am uitat spre poarta de pe apă, aşteptându-mă să-l văd pe Henric venind. Dar sabia a coborât ca un fulger, capul ei a fost desprins de trup şi îndelungata rivalitate dintre mine şi cealaltă Boleyn s-a încheiat.

William m-a împins neceremonios într-o firidă a zidului şi s-a aruncat printre oamenii care se îngrămădeau să vadă trupul lui Anne înfăşurat într-o pânză şi pus într-o ladă. A luat-o pe Catherine pe sus de parcă ar fi fost un bebeluş şi a adus-o înapoi la mine, prin mulţimea care pălăvrăgea uluită.

— S-a terminat! ne-a spus scurt amândurora. Acum plecaţi!

Ne-a împins în faţa lui, ca un om cuprins de furie oarbă, dincolo de poartă şi pe străzile oraşului. Ne-am găsit orbeşte drumul spre odăile închiriate, prin mulţimea de oameni care se înghesuiau în jurul Turnului şi-şi strigau unii altora vestea că târfa fusese decapitată, că biata doamnă fusese martirizată, că soţia fusese sacrificială – toate versiunile întruchipate de Anne pe parcursul vieţii ei prost trăite.

Catherine s-a împiedicat: n-o mai ţineau picioarele. William a ridicat-o şi a purtat-o în braţe, ca pe un prunc înfăşat.

I-am văzut capul bălăbănindu-se pe umărul lui și mi-am dat seama că era pe jumătate adormită. Stătuse trează alături de sora mea zile întregi, în așteptarea clemenței ce fusese promisă negreșit. Chiar și în acele clipe, împleticindu-mă pe străduțele pavate ale Londrei, mi-am dat seama că mi-era greu să suport gândul că clemența nu venise și că bărbatul pe care-l iubisem ca pe cel mai minunat prinț al creștinătății se transformase într-un monstru care își încălcase cuvântul și își executase soția, fiindcă nu suporta ideea ca ea să trăiască fără el și să-l disprețuiască. Mi-l luase pe George, pe dragul meu George. Și îmi luase și alter ego-ul meu: pe Anne.

Catherine a dormit toată ziua aceea și toată noaptea următoare, iar când s-a trezit, William avea caii pregătiți, așa că a urcat-o în șa înainte să poată să protesteze. Am mers călare până pe malul fluviului, iar de-acolo ne-am imbarcat pe o navă, până la Leigh. Catherine a mâncat în timpul pe care l-am petrecut la bord, iar Henry a stat lângă ea. Eu țineam fetița în brațe și-mi priveam cei doi copii mai mari, mulțumindu-i lui Dumnezeu că ieșisem din oraș și spunându-mi că, dacă avem noroc și nu ne pierdem cu firea, s-ar putea să scăpăm neobservați sub noua domnie.

Jane Seymour și-a ales veșmintele de nuntă în ziua execuției surorii mele. Nici măcar n-am învinovățit-o pentru asta. Anne sau eu am fi făcut același lucru. Când Henric se răzgândea, o făcea întotdeauna repede, iar femeia care făcea cum dorea el și nu i se opunea era înțeleaptă – cu atât mai mult acum, că divorțase de o femeie fără cusur și decapitase o alta. Acum Henric își cunoștea puterea.

Jane avea să fie noua regină, iar copiii ei, când aveau să se nască, urmau să fie noii prinți sau noile prințese. Sau avea să aștepte în fiecare lună, cum așteptaseră celelalte regine, disperată să afle că a rămas grea, știind că-n fiecare lună în care nu se întâmpla acest lucru, iubirea lui Henric se mai răcea puțin și răbdarea lui mai scădea puțin. Sau putea să se adeverească blestemul lui Anne, să moară la nașterea pruncului și să-i moară pruncul băiat. N-o invidiam pe Jane Seymour. Văzusem deja două regine, soții ale regelui Henric, și tronul nu-i adusese nici uneia prea multă bucurie.

În ceea ce ne privea pe noi, cei din neamul Boleyn, tatăl meu avea dreptate: tot ce puteam face acum era să supraviețuim. Odată cu moartea lui Anne, unchiul pierduse o mână bună. O aruncase pe masa de joc la fel cum mă aruncase pe mine și cum o aruncase pe Madge. Indiferent dacă o fată anume era potrivită ca să-l seducă pe rege, ca să-i domolească furia sau chiar ca să țintească locul cel mai înalt din regat, el avea să aibă întotdeauna o Howard la îndemână. Avea să joace din nou. Dar noi, familia Boleyn, eram distruși. Ne pierduserăm cea mai faimoasă fiică, pe regina Anne, și-l pierduserăm pe George, moștenitorul nostru. Iar Elisabeta, fiica lui Anne, era o nimeni, avea mai puțină valoare decât disprețuita prințesă Maria. Nu avea să mai poarte niciodată titlul de prințesă. Nu avea să se urce niciodată pe tron.

— Îmi pare bine, i-am spus simplu lui William în timp ce copiii dormeau, legănați de mișcarea bărcii pe apa în reflux. Vreau să trăiesc la țară cu tine. Vreau să ne educăm copiii să se iubească între ei și să se teamă de Dumnezeu. Vreau să-mi găsesc liniștea; m-am săturat de marele joc de la curte. Am văzut prețul care trebuie plătit și e prea mare. Te vreau doar pe tine. Vreau doar să trăiesc la Rochford și să te iubesc.

William m-a cuprins cu brațul și m-a lipit strâns de el, ca să mă apere de vântul rece care bătea neîncetat dinspre mare.

— Ne-am înțeles. Rolul tău în povestea asta s-a încheiat, slavă Domnului.

S-a uitat spre locul de la prova bărcii unde stăteau copiii mei și se uitau în josul apei, apoi spre mare, legănându-se în ritmul constant al vâslelor.

— Dar ăștia doi? Vor naviga iarăși în susul apei, spre curte și spre putere, la un anumit moment al vieții lor.

Am clătinat din cap a protest.

— Sunt pe jumătate Boleyn și pe jumătate Tudor, a spus el. Dumnezeu, ce combinație! Și verișoara lor, Elisabeta, la fel. Nimeni nu poate spune ce vor face.

Nota autoarei

Mary și William Stafford au trăit fericiți împreună la Rochford. După moartea părinților ei (în 1538 și respectiv 1539), Mary a moștenit toate proprietățile din Essex ale familiei Boleyn, iar ea și William au devenit moșieri bogați.

Mary a murit în 1543, iar fiul ei, Henry Carey, a avansat și a devenit un important sfetnic și curtean la curtea verișoarei lui, regina Elisabeta I, cea mai mare regină din câte a avut Anglia vreodată. Ea i-a conferit titlul de viconte Hunsdon. Catherine, fiica lui Mary, s-a căsătorit cu sir Francis Knollys și au întemeiat împreună o mare dinastie elisabetană.

Îi sunt îndatorată lui Retha M. Warnicke, a cărei carte, *The Rise and Fall of Anne Boleyn*, a constituit o sursă extrem de utilă pentru această poveste. Am urmat ipoteza originală și provocatoare a lui Warnicke potrivit căreia cercul homosexual din jurul lui Anne, care-l includea pe fratele ei, George, și ultimul ei avort au creat un climat în care regele a putut s-o acuze de vrăjitorie și de practici sexuale perverse.

Sunt foarte recunoscătoare următorilor autori, ale căror cărți m-au ajutat să urmăresc povestea, altfel nespusă, a lui Mary Boleyn sau mi-au oferit repere pentru acea perioadă:

Bindoff, S.T., *Pelican History of England: Tudor England*, Penguin, 1993

Bruce, Marie Louise, *Anne Boleyn*, Collins, 1972

Cressy, David, *Birth, Marriage and Death, ritual religions and the life-cycle in Tudor and Stuart England*, OUP, 1977

Darby, H.C., *A new historical geography of England before 1600*, CUP, 1976

Elton, G.R., *England under the Tudors*, Methuen, 1955

Fletcher, Anthony, *Tudor Rebellions*, Longman, 1968

Guy, John, *Tudor England*, OVP, 1988

Haynes, Alan, *Sex in Elizabethan England*, Sutton, 1997

- Loades, David, *The Tudor Court*, Batsford, 1986
- Loades, David, *Henry VIII and his Queens*, Sutton, 2000
- Mackie, J.D., *Oxford History of England, The Earlier Tudors*, OUP, 1952
- Plowden, Alison, *Tudor Women, Queens and Commoners*, Sutton, 1998
- Randell, Keith, *Henry VIII and the Reformation in England*, Hodder, 1993
- Scarisbrick, J.J., *Yale English Monarchs: Henry VIII*, YUP, 1997
- Smith, Baldwin Lacey, *A Tudor Tragedy, the life and times of Catherine Howard*, Cape, 1961
- Starkey, David, *The Reign of Henry VIII, Personalities and Politics*, G. Philip, 1985
- Starkey, David, *Henry VIII: A European Court in England*, Collins and Brown, 1991
- Tillyard, E.M.W., *The Elizabethan World Picture*, Pimlico, 1943
- Turner, Robert, *Elizabethan Magic*, Element, 1989
- Warnicke, Retha M., *The Rise and Fall of Anne Boleyn*, CUP, 1991
- Weir, Alison, *The Six Wives of Henry VIII*, Pimlico, 1997
- Young, Joyce, *Penguin Social History of Britain*, Penguin

www.polirom.ro

Redactor : Adă Tănasă

Coperta : Radu Răileanu

Tehnoredactor : Luminița Păun

Bun de tipar : septembrie 2008. Apărut : 2008
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iași, Tel. & Fax (0232) 21.41.00 ; (0232) 21.41.11 ;
(0232) 21.74.40 (difuzare) ; E-mail : office@polirom.ro
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. Box 1-728, 030174
Tel. : (021) 313.89.78 ; E-mail : office.bucuresti@polirom.ro

---

PRINT
multicolor

Str. Bucium nr. 34 Iași

tel.: 0232/211225

fax: 0232/211252

office@printmulticolor.ro

www.printmulticolor.ro

SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE

Contravaloarea timbrului literar se virează
la Uniunea Scriitorilor din România,
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR-UNIREA

Roman ecranizat de studiourile Miramax, cu Scarlett Johansson, Natalie Portman și Eric Bana în rolurile principale

„**Surorile Boleyn** este povestea fascinantă a unei familii renașcentiste hotărâte să urce cât mai sus cu putință în ochii și favorurile curții lui Henric al VIII-lea, oricare ar fi prețul pe care l-ar avea de plătit.“

Kirkus Reviews

„Philippa Gregory prezintă legendarul destin al lui Anne Boleyn dintr-o perspectivă nouă, plină de suspans și savoare. Dovedind o măiestrie desăvârșită, scriitoarea surprinde relațiile complexe dintr-o familie întemeiată pe rivalitate, dar și pe o dragoste aproape incestuoasă. Un adevărat regal pentru iubitorii de romane istorice.“

Publishers Weekly

„Cu o mână de maestru, Philippa Gregory construiește o intrigă complexă, întretesând destinele a zeci de personaje reale sau ficționale a căror evoluție îi va ține pe cititori cu sufletul la gură până la ultima pagină.“

Library Journal

www.polirom.ro

POLIROM